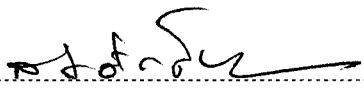
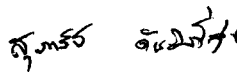
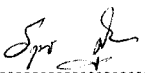

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลของ
ประเทศไทย: กรณีศึกษาอาหารทะเลแปรรูป
ชื่อและนามสกุล นางสาววนิดา ศักดิ์
แขนงวิชา เศรษฐศาสตร์
สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์สุภาสินี ตันตศิรีสุข
2. อาจารย์อัครยุทธ สุนทรวิภาต

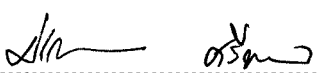
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ เต็มบุญเลิศชัย)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุภาสินี ตันตศิรีสุข)

..... กรรมการ
(อาจารย์อัครยุทธ สุนทรวิภาต)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
เศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สิริวรรณ ศรีพหล)

วันที่ 13 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2551

ชื่อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลของประเทศไทย :
กรณีศึกษาอาหารทะเลแปรรูป

ผู้วิจัย นางสาววนิดา ศักดิ์ ปริญญา เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์สุภาสิณี ตันติศรีสุข (2) อาจารย์อัครยุทธ สุนทรวิภาต ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาศักยภาพการผลิตและการส่งออกอาหารฮาลาลของไทย (2) ศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกอาหารฮาลาลของไทยและประเทศคู่แข่ง (3) วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกอาหารฮาลาลของไทย และ (4) ประเมินศักยภาพการแข่งขันอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลของไทย

วิธีการศึกษา (1) การเปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันการส่งออกอาหารฮาลาลของไทยและประเทศคู่แข่งที่ใช้ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏและส่วนแบ่งตลาด โดยใช้ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 (2) การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกอาหารฮาลาลของไทยใช้แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ในการเปรียบเทียบมูลค่าการส่งออกเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ. 2541-2544 กับช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 และ (3) การประเมินศักยภาพการแข่งขันอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลของไทยใช้แบบจำลองไดมอนต์ในการพิจารณาปัจจัยที่กำหนดความสามารถในการแข่งขัน กรณีศึกษาที่ใช้ในการวิจัยคือ อาหารทะเลแปรรูป ประกอบด้วยผลิตภัณฑ์ ปลาซาร์ดีนแปรรูป ปลาทูน่าแปรรูป ปูแปรรูป กุ้งแปรรูป และปลาหมึกและหอยแปรรูป ตลาดที่พิจารณาคือ ตลาดโลก ตลาดส่งออกสำคัญ และตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม

ผลการศึกษาพบว่า (1) ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีศักยภาพในการผลิตและส่งออกอาหารทะเลแปรรูปรายสำคัญของโลกและอาหารทะเลแปรรูปเป็นสินค้าที่มีมูลค่าการส่งออกสูงสุดในกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร (2) ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปทุกผลิตภัณฑ์ในตลาดโลกและตลาดส่งออกสำคัญ สำหรับตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม ไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเฉพาะผลิตภัณฑ์ปลาทูน่าแปรรูปและปลาซาร์ดีนแปรรูป (3) ในตลาดโลกและตลาดส่งออกสำคัญพบว่ามูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปที่เพิ่มขึ้นเป็นผลมาจากการขยายตัวการส่งออกของโลกโดยเฉลี่ยเท่านั้น สำหรับตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม มูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้นเป็นผลมาจากการขยายตัวการส่งออกของโลกโดยเฉลี่ยและผลจากการกระจายตลาด ตามลำดับ (4) อุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปของไทย มีศักยภาพการแข่งขันในด้านของโครงสร้างพื้นฐานและบุคลากรที่มีความชำนาญในการผลิต นอกจากนี้คุณภาพสินค้าและมาตรฐานการผลิตของไทยยังเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคต่างประเทศ สำหรับปัญหาที่ทำให้ศักยภาพการแข่งขันอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปของไทยลดลงมากที่สุดคือ การขาดแคลนและการลดลงของคุณภาพวัตถุดิบ ทำให้มีการนำเข้าวัตถุดิบบางส่วนจากต่างประเทศและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น รวมทั้งการไม่มีบทบาทในเวทีการค้าโลกทำให้ประเทศไทยไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานสินค้าอาหารต่างๆ

คำสำคัญ ความสามารถในการแข่งขัน อุตสาหกรรมอาหารฮาลาล อาหารทะเลแปรรูป

Thesis title: An Analysis of Competitiveness Capability of Halal Food Industry in Thailand : A Case Study of Prepared and Preserved Seafood

Researcher: Miss Wanida Sakdee; **Degree:** Master of Economics;

Thesis advisors: (1) Supasinee Tantisrisuk, Associate Professor; (2) Akrayuth Soontornwipart; **Academic year:** 2007

ABSTRACT

This objectives of this research were (1) to study the Thai Halal food potential in producing and exporting; (2) to study the comparative advantage of Halal food between Thailand and competitors; (3) to analyze the factors which affected export value; and (4) to evaluate competitiveness potential of the Thai Halal food industry.

The research methods were (1) using revealed comparative advantage index and market share to compare competitiveness capability of Halal food comparative advantage between Thailand and competitors. This research used the statistical data of the international commerce during the period of 1998-2005; (2) using the constant market share model to decompose the factors affecting export value's change in Thailand during the period of 1998-2001 and 2002-2005; (3) using the Diamond model to evaluate the potential of competitiveness of the Thai Halal food industry. Factors affecting the competitiveness capability were also considered by using the model. This case study was prepared and preserved seafood that consisted of sardines, tunas, crabs, shrimps and prawns and molluscs and other aquatic invertebrates. Considered markets were world market, major export markets and Muslim country markets.

Major research findings indicated that (1) Thailand is an important producer and exporter of prepared and preserved seafood and it is the most of export value in the agricultural industrial commodities; (2) Thailand had the comparative advantage of all products in the world market and the major export markets. For the Muslim markets, Thailand had comparative advantage in prepared and preserved sardines and tunas; (3) In the world market and the major export markets, the factor contributing to Thailand's export growth was an increase of the world trade effect only. While the world trade effect and the market distribution effect respectively had increased Thailand's export value in Muslim country markets; (4) Thai prepared and preserved seafood industry had competitive advantage in infrastructure and industrial skill specialists. Also, product quality and production standards were trusted by foreign consumers. The most competitive disadvantages were decrement in quantity and quality of the raw materials. Therefore, Thailand had imported some raw materials from abroad and had tendency to continuously increase, so that production cost was increasing too. In addition, Thailand did not have any role in the world market in order to determine the food standard codes.

Keywords: Capability on competitiveness, Halal food industry, Prepared and Preserved Seafood

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ สุภาสินี ตันตีสรีสุข สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชและอาจารย์ อัครบุทท สุนทรวิภาต ผู้บริหารส่วน ส่วนสถิติเศรษฐกิจในประเทศ ฝ่ายบริหารข้อมูล ธนาคารแห่งประเทศไทย ที่กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ และรองศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ เต็มบุญเลิศชัย สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่กรุณาสละเวลาเป็นประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ห้องสมุดของกรมส่งเสริมการส่งออกและกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ที่กรุณาให้คำแนะนำในการค้นคว้าข้อมูลการส่งออกด้วย โปรแกรมคอมพิวเตอร์และเอื้อเฟื้อข้อมูลที่จำเป็นต่อการทำวิทยานิพนธ์

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อนนักศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมา

ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะมีประโยชน์ต่อผู้สนใจตามสมควร หากมีข้อผิดพลาดประการใด ข้าพเจ้าขออภัยนับแต่เพียงผู้เดียว พร้อมทั้งกราบขออภัยมา ณ โอกาสนี้

วนิดา ศักดิ์

กันยายน 2550

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ธ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
กรอบแนวคิดการวิจัย	7
สมมติฐานการวิจัย	8
ขอบเขตการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	14
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	16
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	17
แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา	17
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	32
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล	48
การวิเคราะห์ข้อมูล	49
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
การวิเคราะห์ศักยภาพการผลิตและการส่งออกอาหารฮาลาลของประเทศไทย	50
การวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันการส่งออกอาหารฮาลาล ของไทยกับประเทศคู่แข่ง	67
การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกอาหารฮาลาล ของไทย โดยใช้แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่	335
การประเมินศักยภาพการแข่งขันของอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลของไทย	355

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	363
สรุปการวิจัย	363
อภิปรายผล	369
ข้อเสนอแนะ	371
บรรณานุกรม	375
ภาคผนวก	380
ก ข้อมูลการส่งออกของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2539-2548	381
ข รหัสสินค้าส่งออกอาหารทะเลแปรรูปตามระบบฮาร์โมนไนซ์	390
ค การคำนวณปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูป ของไทยด้วยแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2544 กับช่วงปี พ.ศ. 2545-2548	394
ประวัติผู้วิจัย	411

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในธุรกิจการประมงและการแปรรูปสัตว์น้ำเค็ม ในช่วงปี พ.ศ. 2542 – 2547	51
ตารางที่ 4.2 ปริมาณและมูลค่าการผลิตปลาช่อนของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2543-2547	52
ตารางที่ 4.3 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าปลาช่อนของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2544-2548	53
ตารางที่ 4.4 ปริมาณและมูลค่าการผลิตปลาทูน่าของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2543-2547	54
ตารางที่ 4.5 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าปลาทูน่าของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2544-2548	55
ตารางที่ 4.6 ปริมาณและมูลค่าการผลิตปลูของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2543-2547	56
ตารางที่ 4.7 ปริมาณและมูลค่านำเข้าปลูของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2544-2548	56
ตารางที่ 4.8 ปริมาณและมูลค่าการผลิตกุ้งของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2543-2547	57
ตารางที่ 4.9 ปริมาณและมูลค่านำเข้ากุ้งของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2544-2548	58
ตารางที่ 4.10 ปริมาณและมูลค่าการผลิตปลาหมึกของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2543-2547	59
ตารางที่ 4.11 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าปลาหมึกของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2544-2548	60
ตารางที่ 4.12 ปริมาณและมูลค่าการผลิตหอยของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2543-2547	61
ตารางที่ 4.13 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าหอยของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2544-2548	62
ตารางที่ 4.14 มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548	64
ตารางที่ 4.15 ปริมาณการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548	65
ตารางที่ 4.16 มูลค่าการนำเข้าอาหารทะเลแปรรูปของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548	66
ตารางที่ 4.17 ปริมาณการนำเข้าอาหารทะเลแปรรูปของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548	66
ตารางที่ 4.18 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาช่อนแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	68
ตารางที่ 4.19 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาช่อนแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	70
ตารางที่ 4.20 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาช่อนแปรรูปในตลาด สหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	73
ตารางที่ 4.21 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาช่อนแปรรูปในตลาด สหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	76

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.22 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	79
ตารางที่ 4.23 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	81
ตารางที่ 4.24 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	84
ตารางที่ 4.25 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	86
ตารางที่ 4.26 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดออสเตรเลีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	88
ตารางที่ 4.27 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาด ออสเตรเลีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	90
ตารางที่ 4.28 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	93
ตารางที่ 4.29 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาด สหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	95
ตารางที่ 4.30 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดมาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	97
ตารางที่ 4.31 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาด มาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	99
ตารางที่ 4.32 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดอินโดนีเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	101
ตารางที่ 4.33 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาด อินโดนีเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	103
ตารางที่ 4.34 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาด ซาอุดีอาระเบีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	105

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.35	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาด ซาอุดีอาระเบีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 106
ตารางที่ 4.36	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา เอมิเรตส์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 108
ตารางที่ 4.37	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา เอมิเรตส์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 110
ตารางที่ 4.38	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดเลบานอน ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 112
ตารางที่ 4.39	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาด เลบานอน ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 114
ตารางที่ 4.40	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดคูเวต ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 115
ตารางที่ 4.41	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดคูเวต ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 117
ตารางที่ 4.42	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 119
ตารางที่ 4.43	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 120
ตารางที่ 4.44	สรุปค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปของไทยในตลาดต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 121
ตารางที่ 4.45	สรุปส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปของไทยในตลาดต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 122
ตารางที่ 4.46	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 124
ตารางที่ 4.47	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 126

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.48 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาด สหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	129
ตารางที่ 4.49 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาด สหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	131
ตารางที่ 4.50 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	133
ตารางที่ 4.51 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	136
ตารางที่ 4.52 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	138
ตารางที่ 4.53 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	140
ตารางที่ 4.54 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดออสเตรเลีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	142
ตารางที่ 4.55 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดออสเตรเลีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	144
ตารางที่ 4.56 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	146
ตารางที่ 4.57 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาด สหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	148
ตารางที่ 4.58 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดมาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	150
ตารางที่ 4.59 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดมาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	152
ตารางที่ 4.60 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดอินโดนีเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	154

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.61	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดอินโดนีเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 155
ตารางที่ 4.62	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 157
ตารางที่ 4.63	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาด ซาอุดีอาระเบีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 159
ตารางที่ 4.64	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา เอมิเรตส์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 161
ตารางที่ 4.65	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา เอมิเรตส์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 162
ตารางที่ 4.66	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดเลบานอน ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 164
ตารางที่ 4.67	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดเลบานอน ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 165
ตารางที่ 4.68	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดคูเวต ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 167
ตารางที่ 4.69	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดคูเวต ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 168
ตารางที่ 4.70	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 169
ตารางที่ 4.71	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 171
ตารางที่ 4.72	สรุปค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปของไทยในตลาดต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 172
ตารางที่ 4.73	สรุปส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปของไทยในตลาดต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 173

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า	
ตารางที่ 4.74	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	174
ตารางที่ 4.75	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	177
ตารางที่ 4.76	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	180
ตารางที่ 4.77	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	182
ตารางที่ 4.78	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	185
ตารางที่ 4.79	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	187
ตารางที่ 4.80	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	189
ตารางที่ 4.81	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	191
ตารางที่ 4.82	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดออสเตรเลีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	192
ตารางที่ 4.83	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดออสเตรเลีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	194
ตารางที่ 4.84	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	197
ตารางที่ 4.85	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	198
ตารางที่ 4.86	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดมาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	200

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.87	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดมาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 202
ตารางที่ 4.88	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดอินโดนีเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 204
ตารางที่ 4.89	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดอินโดนีเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 206
ตารางที่ 4.90	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 207
ตารางที่ 4.91	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 209
ตารางที่ 4.92	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 210
ตารางที่ 4.93	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาหรับ เอมิเรตส์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 212
ตารางที่ 4.94	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดเลบานอน ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 213
ตารางที่ 4.95	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดเลบานอน ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 215
ตารางที่ 4.96	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดคูเวต ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 216
ตารางที่ 4.97	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดคูเวต ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 217
ตารางที่ 4.98	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 219
ตารางที่ 4.99	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 220

สารบัญญัตินี้ (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.100 สรุปค่าดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปของไทยในตลาดต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	221
ตารางที่ 4.101 สรุปส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปของไทยในตลาดต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	222
ตารางที่ 4.102 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	224
ตารางที่ 4.103 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	226
ตารางที่ 4.104 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	229
ตารางที่ 4.105 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	231
ตารางที่ 4.106 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	234
ตารางที่ 4.107 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	236
ตารางที่ 4.108 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	238
ตารางที่ 4.109 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	240
ตารางที่ 4.110 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดออสเตรเลีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	242
ตารางที่ 4.111 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดออสเตรเลีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	244
ตารางที่ 4.112 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	246

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.113 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	248
ตารางที่ 4.114 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดมาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	250
ตารางที่ 4.115 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดมาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	252
ตารางที่ 4.116 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดอินโดนีเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	254
ตารางที่ 4.117 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดอินโดนีเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	256
ตารางที่ 4.118 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	258
ตารางที่ 4.119 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	260
ตารางที่ 4.120 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาเอมิเรตส์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	262
ตารางที่ 4.121 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา เอมิเรตส์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	264
ตารางที่ 4.122 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดเลบานอน ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	266
ตารางที่ 4.123 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดเลบานอน ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	268
ตารางที่ 4.124 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดคูเวต ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	269
ตารางที่ 4.125 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดคูเวต ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	271

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.126 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	272
ตารางที่ 4.127 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	273
ตารางที่ 4.128 สรุปค่าดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปของไทยในตลาดต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	274
ตารางที่ 4.129 สรุปส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปของไทยในตลาดต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	275
ตารางที่ 4.130 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	277
ตารางที่ 4.131 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	280
ตารางที่ 4.132 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาด สหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	282
ตารางที่ 4.133 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาด สหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	285
ตารางที่ 4.134 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	288
ตารางที่ 4.135 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาด ญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	289
ตารางที่ 4.136 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาด แคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	292
ตารางที่ 4.137 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาด แคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	295
ตารางที่ 4.138 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาด ออสเตรเลีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	296

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 แบบจำลองผลกระทบจากแรงกดดัน 5 ประการ	27
ภาพที่ 2.2 แบบจำลองไดมอนด์ (Diamond Model)	30
ภาพที่ 4.1 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	69
ภาพที่ 4.2 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	71
ภาพที่ 4.3 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาด สหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	74
ภาพที่ 4.4 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาด สหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	77
ภาพที่ 4.5 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	79
ภาพที่ 4.6 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	82
ภาพที่ 4.7 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	84
ภาพที่ 4.8 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	87
ภาพที่ 4.9 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดออสเตรเลีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	89
ภาพที่ 4.10 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาด ออสเตรเลีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	91
ภาพที่ 4.11 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	93
ภาพที่ 4.12 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดสหภาพ ยุโรป ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	95

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.13	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดมาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 98
ภาพที่ 4.14	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาด มาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 100
ภาพที่ 4.15	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดอินโดนีเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 102
ภาพที่ 4.16	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาด อินโดนีเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 103
ภาพที่ 4.17	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาด ซาอุดีอาระเบีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 105
ภาพที่ 4.18	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาด ซาอุดีอาระเบีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 107
ภาพที่ 4.19	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา อเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 108
ภาพที่ 4.20	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา อเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 110
ภาพที่ 4.21	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดเลบานอน ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 112
ภาพที่ 4.22	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาด เลบานอน ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 114
ภาพที่ 4.23	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดคูเวต ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 116
ภาพที่ 4.24	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดคูเวต ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 118
ภาพที่ 4.25	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 119

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.26	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 120
ภาพที่ 4.27	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 124
ภาพที่ 4.28	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 127
ภาพที่ 4.29	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาด สหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 129
ภาพที่ 4.30	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาด สหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 132
ภาพที่ 4.31	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 134
ภาพที่ 4.32	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 136
ภาพที่ 4.33	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 138
ภาพที่ 4.34	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 140
ภาพที่ 4.35	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดออสเตรเลีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 143
ภาพที่ 4.36	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดออสเตรเลีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 145
ภาพที่ 4.37	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 147
ภาพที่ 4.38	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาด สหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 149

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.39	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดมาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 151
ภาพที่ 4.40	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดมาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 152
ภาพที่ 4.41	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดอินโดนีเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 154
ภาพที่ 4.42	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดอินโดนีเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 156
ภาพที่ 4.43	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 158
ภาพที่ 4.44	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาด ซาอุดีอาระเบีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 160
ภาพที่ 4.45	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา อเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 161
ภาพที่ 4.46	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา อเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 163
ภาพที่ 4.47	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดเลบานอน ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 164
ภาพที่ 4.48	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดเลบานอน ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 166
ภาพที่ 4.49	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดคูเวต ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 167
ภาพที่ 4.50	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดคูเวต ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 168
ภาพที่ 4.51	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 170

สารบัญญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.52	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 171
ภาพที่ 4.53	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปูแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 176
ภาพที่ 4.54	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปูแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 178
ภาพที่ 4.55	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปูแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 181
ภาพที่ 4.56	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปูแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 183
ภาพที่ 4.57	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปูแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 186
ภาพที่ 4.58	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปูแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 188
ภาพที่ 4.59	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปูแปรรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 189
ภาพที่ 4.60	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปูแปรรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 191
ภาพที่ 4.61	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปูแปรรูปในตลาดออสเตรเลีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 193
ภาพที่ 4.62	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปูแปรรูปในตลาดออสเตรเลีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 195
ภาพที่ 4.63	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปูแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 197
ภาพที่ 4.64	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปูแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 199

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.65	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดมาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 201
ภาพที่ 4.66	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดมาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 203
ภาพที่ 4.67	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดอินโดนีเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 205
ภาพที่ 4.68	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดอินโดนีเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 206
ภาพที่ 4.69	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 208
ภาพที่ 4.70	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 209
ภาพที่ 4.71	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 211
ภาพที่ 4.72	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา อเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 212
ภาพที่ 4.73	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดเลบานอน ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 214
ภาพที่ 4.74	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดเลบานอน ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 215
ภาพที่ 4.75	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดคูเวต ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 216
ภาพที่ 4.76	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดคูเวต ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 218
ภาพที่ 4.77	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 219

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.78	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 220
ภาพที่ 4.79	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 224
ภาพที่ 4.80	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 227
ภาพที่ 4.81	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 230
ภาพที่ 4.82	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 232
ภาพที่ 4.83	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 235
ภาพที่ 4.84	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 237
ภาพที่ 4.85	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 239
ภาพที่ 4.86	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 241
ภาพที่ 4.87	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดออสเตรเลีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 243
ภาพที่ 4.88	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดออสเตรเลีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 245
ภาพที่ 4.89	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 247
ภาพที่ 4.90	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 249

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.91	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดมาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 251
ภาพที่ 4.92	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดมาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 253
ภาพที่ 4.93	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดอินโดนีเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 255
ภาพที่ 4.94	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดอินโดนีเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 257
ภาพที่ 4.95	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 259
ภาพที่ 4.96	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 261
ภาพที่ 4.97	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 262
ภาพที่ 4.98	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา อเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 265
ภาพที่ 4.99	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดเลบานอน ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 267
ภาพที่ 4.100	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดเลบานอน ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 268
ภาพที่ 4.101	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดคูเวต ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 270
ภาพที่ 4.102	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดคูเวต ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 271
ภาพที่ 4.103	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 272

สารบัญญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.104 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	273
ภาพที่ 4.105 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	278
ภาพที่ 4.106 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	280
ภาพที่ 4.107 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาด สหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	283
ภาพที่ 4.108 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาด สหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	286
ภาพที่ 4.109 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	288
ภาพที่ 4.110 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาด ญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	290
ภาพที่ 4.111 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาด แคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	293
ภาพที่ 4.112 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาด แคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	295
ภาพที่ 4.113 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาด ออสเตรเลีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	297
ภาพที่ 4.114 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาด ออสเตรเลีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	299
ภาพที่ 4.115 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาด สหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	301
ภาพที่ 4.116 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาด สหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	303

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.117	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาด มาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 305
ภาพที่ 4.118	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาด มาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 308
ภาพที่ 4.119	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาด อินโดนีเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 310
ภาพที่ 4.120	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาด อินโดนีเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 312
ภาพที่ 4.121	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาด ซาอุดีอาระเบีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 314
ภาพที่ 4.122	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาด ซาอุดีอาระเบีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 316
ภาพที่ 4.123	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดสหรัฐ อาหรับเอมิเรตส์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 318
ภาพที่ 4.124	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดสหรัฐ อาหรับเอมิเรตส์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 320
ภาพที่ 4.125	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาด เลบานอน ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 322
ภาพที่ 4.126	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาด เลบานอน ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 325
ภาพที่ 4.127	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดคูเวต ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 327
ภาพที่ 4.128	เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาด คูเวต ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 329
ภาพที่ 4.129	เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 330

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.130 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาด อียิปต์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548	332
ภาพที่ 4.131 การประเมินศักยภาพการแข่งขันอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปของไทย ด้วย Diamond Model	362

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ โดยสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้หลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการเกษตรกรรม การปศุสัตว์ และการประมง เพราะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นดินร่วนเหมาะแก่การปลูกพืช ผัก และผลไม้ได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังมีแม่น้ำ ลำคลอง หนองบึง ที่เป็นแหล่งประมงน้ำจืดที่สำคัญอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ นอกจากนี้ทางภาคใต้และบางส่วนของภาคกลางสามารถทำการประมงน้ำเค็มได้ด้วย เนื่องจากมีพื้นที่ติดกับชายฝั่งทะเลยาวติดต่อกันถึงประมาณ 3,200 กิโลเมตร และจากข้อมูลการสำรวจพื้นที่ถือครองและการใช้สอยของกรมแผนที่ทหารและกรมป่าไม้ ปี พ.ศ. 2542 พบว่า พื้นที่ประมาณ 122 ล้านไร่ หรือประมาณร้อยละ 38 ของพื้นที่ทั้งประเทศ เป็นพื้นที่หลักที่ใช้ในการเพาะปลูกพืชที่ใช้ในการบริโภคและเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมอาหาร

จากความสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติของไทยดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น ทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันและประชากรส่วนใหญ่ในประเทศมีอาชีพเป็นเกษตรกร นอกจากนี้ประเทศไทยยังเป็นประเทศผู้ผลิตและส่งออกสินค้าเกษตรกรรมและสินค้าอุตสาหกรรมการเกษตรที่สำคัญประเทศหนึ่งของโลก ซึ่งในแต่ละปีมีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากตารางผนวกที่ ก.1 พบว่าในปี พ.ศ. 2548 ไทยได้ส่งออกสินค้าเกษตรกรรมมูลค่า 418,086.4 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 226,913.3 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2539 มีอัตราการขยายตัวของมูลค่าส่งออกเฉลี่ยในช่วง 10 ปี เท่ากับร้อยละ 6.6 สำหรับสินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออก 280,210.6 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2548 เพิ่มขึ้นจาก 126,260.1 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2539 มีอัตราการขยายตัวของมูลค่าส่งออกเฉลี่ยในช่วง 10 ปี เท่ากับร้อยละ 9.6 โดยทั้งสินค้าเกษตรกรรมและสินค้าอุตสาหกรรมการเกษตรมีส่วนการส่งออกเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 11.8 และ 7.5 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญในการเป็นแหล่งที่มาของเงินตราต่างประเทศ แม้ว่าอัตราการขยายตัวการส่งออกจะมีแนวโน้มลดลงก็ตาม

เมื่อเทียบกับประเทศผู้ส่งออกอื่นๆ พบว่าประเทศไทยส่งออกสินค้าผลิตภัณฑ์การเกษตรมากเป็นอันดับที่ 8 ของโลก (ในปี พ.ศ. 2548 ดังแสดงในตารางผนวกที่ ก.2) โดย

ประเทศไทยส่งออกสินค้าผลิตภัณฑ์การเกษตรไปยังตลาดโลกคิดเป็นมูลค่า 17.82 พันล้านเหรียญ สรอ. หรือเป็นส่วนร้อยละ 2.1 ของโลก โดยมีอัตราเติบโตเฉลี่ยในช่วง 5 ปี (พ.ศ. 2543-2548) ประมาณร้อยละ 8 ส่วนประเทศที่มีการส่งออกอาหารมากเป็นอันดับหนึ่งคือ กลุ่มประเทศสหภาพ ยุโรป (25) หรือ EU (25) ซึ่งประกอบด้วยประเทศ ฝรั่งเศส เยอรมนี อิตาลี เบลเยียม เนเธอร์แลนด์ ลักเซมเบิร์ก สหราชอาณาจักร เดนมาร์ก ไอร์แลนด์ กรีซ สเปน โปรตุเกส ออสเตรีย ฟินแลนด์ สวีเดน ไชปรัส สาธารณรัฐเช็ก เอสโตเนีย ฮังการี ลัตเวีย ลิทัวเนีย มอลตา โปแลนด์ สโลวาเกีย และสโลวาเนีย โดยกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป (25) มีมูลค่าการส่งออกสูงถึง 369.71 พันล้านเหรียญ สรอ. หรือร้อยละ 43.4 ของโลก และมีอัตราการเติบโตเฉลี่ย 5 ปี ประมาณร้อยละ 10 ส่วนประเทศ คู่แข่งในภูมิภาคเอเชียที่สำคัญคือ จีน ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกสูงถึง 28.71 พันล้านเหรียญ สรอ. หรือ ร้อยละ 3.4 ของโลก โดยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ย 5 ปีประมาณร้อยละ 12

สำหรับประเภทของผลิตภัณฑ์ส่งออก ในช่วงก่อนปี พ.ศ. 2510 สินค้าส่งออกที่สำคัญ ของไทยเป็นสินค้าเกษตรกรรมเพียงไม่กี่ชนิด คือ ข้าว ยางพารา ข้าวโพด และมันสำปะหลัง ซึ่งมี มูลค่าการส่งออกรวมคิดเป็นร้อยละ 70 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด ต่อมาโครงสร้างของ สินค้าออกของไทยได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นสินค้าที่ไม่ใช่เกษตรกรรมมากขึ้นและมีความหลากหลาย ของชนิดสินค้า ซึ่งแต่ละชนิดมีส่วนมูลค่าการส่งออกไม่สูงนัก ปัจจุบันแม้ว่าสินค้าเกษตรกรรม เหล่านี้ได้ลดความสำคัญลง แต่ทั้งยางพารา ข้าว และผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังก็ยังคงมีส่วนของ มูลค่าการส่งออกสูงสุดในกลุ่มสินค้าเกษตรกรรมคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.35 2.09 และ 0.77 ตามลำดับ (ในปี พ.ศ. 2548 ดังแสดงในตารางผนวกที่ ก.3) นอกจากนี้ยังพบว่า 10 รายการแรกใน การส่งออกสินค้าเกษตรกรรมส่วนใหญ่เป็นการส่งออกผลิตภัณฑ์อาหาร เช่น กุ้งสดแช่เย็น แช่แข็ง ไก่แปรรูป ปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็ง เนื้อปลาสดแช่เย็น แช่แข็ง และผลไม้สดแช่เย็น แช่แข็ง และแห้ง เป็นต้น สำหรับการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร พบว่า 10 รายการแรกนั้นเป็น ผลิตภัณฑ์อาหารทั้งหมด เช่น อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป และผลไม้กระป๋องและแปรรูป ซึ่งมี สัดส่วนการส่งออกสูงสุดเท่ากับร้อยละ 2.26 และ 0.78 ตามลำดับ ของมูลค่าการส่งออกสินค้า อุตสาหกรรมการเกษตรทั้งหมด (ในปี พ.ศ. 2548 ดังแสดงในตารางผนวกที่ ก.4) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า อุตสาหกรรมอาหารเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญทั้งในด้านของปริมาณและมูลค่าการส่งออก

ในด้านตลาดส่งออกสินค้าเกษตรกรรมและสินค้าอุตสาหกรรมการเกษตรของไทย พบว่าตลาดส่งออกที่สำคัญได้แก่ อาเซียน¹ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป ดังแสดงใน

¹ อาเซียน ประกอบด้วยประเทศ กัมพูชา ไทย บรูไน พม่า ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย เวียดนาม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย

ตารางผนวกที่ ก.5 และ ก.6 โดยที่สินค้าเกษตรกรรมมีสัดส่วนการส่งออกในตลาดญี่ปุ่นมากที่สุดในปี พ.ศ. 2548 เท่ากับร้อยละ 19.57 ของการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมทั้งหมดของไทย รองลงมาคืออาเซียน สหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป ตามลำดับ สำหรับสินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร ไทยมีสัดส่วนการส่งออกในตลาดอาเซียนมากที่สุดในปี พ.ศ. 2548 เท่ากับร้อยละ 22.67 ของการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมการเกษตรทั้งหมดของไทย รองลงมาคือ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และสหภาพยุโรป ตามลำดับ

ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นประเทศผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารรายใหญ่ประเทศหนึ่งของโลก อุตสาหกรรมอาหารจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย และจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การเพิ่มสมรรถนะและขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศโดยให้คงความเป็นแหล่งผลิตอาหารสำคัญของโลก ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นครัวของโลก (Kitchen of the World) เพื่อความเป็นผู้นำในการผลิตและการส่งออกผลิตภัณฑ์อาหาร สำหรับสถานภาพการเป็นประเทศผู้ส่งออกอาหารของไทย จากตารางผนวกที่ ก.7 พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2546 ประเทศไทยเป็นประเทศผู้ผลิตอาหารอันดับที่ 15 ของโลก โดยมีส่วนแบ่งในตลาดโลกร้อยละ 2.08 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่มีแนวโน้มลดลง ในขณะที่ดุลการค้าอาหารของไทยอยู่อันดับที่ 6 ของโลก ดังแสดงในตารางผนวกที่ ก.8 โดยไทยเกินดุลการค้าอาหารเท่ากับ 7,611 ล้านดอลลาร์ สรอ. ณ สิ้นปี พ.ศ. 2546 จากข้อมูลของสถาบันอาหารพบว่าในปี พ.ศ. 2548 ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกอาหารรวมทั้งสิ้น 519,816 ล้านบาท และชนิดของผลิตภัณฑ์อาหารที่มีการส่งออกสูงสุด ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ประมง ข้าวและธัญพืช ผลไม้ เนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์ น้ำตาล น้ำผึ้งและผัก คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 34.2 18.2 9.2 7.1 5.7 และ 3.1 ตามลำดับ สำหรับตลาดส่งออกอาหารของไทยนั้น พบว่าระหว่างปี พ.ศ. 2543-2548 ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป จีน และมาเลเซีย เป็นตลาดที่มีมูลค่าการนำเข้าอาหารจากไทยมากที่สุด เมื่อพิจารณาสินค้าอาหารที่ประเทศเหล่านี้ได้นำเข้ามากที่สุด พบว่า ตลาดญี่ปุ่นได้นำเข้าสินค้าที่สำคัญคือ อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป ไข่แปรรูป และเนื้อปลาสดแช่เย็น แช่แข็ง สำหรับตลาดสหรัฐอเมริกาได้นำเข้าอาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป กุ้งสดแช่เย็น แช่แข็ง และผลไม้กระป๋องและแปรรูป สหภาพยุโรป มีสินค้านำเข้าที่สำคัญคือ ไข่แปรรูป อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป และผลไม้กระป๋องและแปรรูป ในส่วนของตลาดจีนสินค้านำเข้าที่สำคัญได้แก่ ข้าว และผลไม้สดแช่เย็น แช่แข็งและแห้ง สำหรับตลาดมาเลเซียได้นำเข้าสินค้านำเข้า ข้าว ไขมันและน้ำมันจากพืชและสัตว์ และน้ำตาลทราย

ตลาดส่งออกสินค้าอาหารที่สำคัญของไทยนอกเหนือจากญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และอาเซียนแล้ว ตลาดมุสลิมก็เป็นตลาดที่มีความสำคัญต่อการส่งออก เนื่องจาก

ประชากรชาวมุสลิมทั่วโลกมีประมาณ 1,800 ล้านคน หรือประมาณร้อยละ 25 ของประชากรโลก ซึ่งเป็นตลาดขนาดใหญ่ในการนำเข้าผลิตภัณฑ์อาหารเป็นมูลค่าต่อปีสูงถึง 150,000 – 200,000 ล้านเหรียญ สหรัฐ. ในขณะที่ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกอาหารทั้งหมดเฉลี่ยปีละ 10,000 ล้านเหรียญสหรัฐ. แต่ไทยมีมูลค่าการส่งออกอาหารไปกลุ่มประเทศมุสลิมในสัดส่วนที่น้อยมากเฉลี่ยปีละ 275 ล้านเหรียญสหรัฐ. หรือร้อยละ 0.18 ของมูลค่าอาหารฮาลาลของโลก จึงนับได้ว่าโอกาสที่ผู้ผลิตอาหารเพื่อการส่งออกของไทยจะขยายการส่งออกไปสู่ตลาดอาหารฮาลาลจึงมีอยู่มาก เมื่อพิจารณาตารางผนวกที่ ก.9 พบว่า ในช่วงปี พ.ศ.2544 - 2547 มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาลไปประเทศมุสลิมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น คือ ปี พ.ศ.2544 มูลค่าส่งออก 234 ล้านเหรียญสหรัฐ. (10,415 ล้านบาท) ปี พ.ศ.2546 มูลค่าส่งออก 279 ล้านเหรียญสหรัฐ. (11,530 ล้านบาท) ปี พ.ศ.2547 มูลค่าส่งออก 324 ล้านเหรียญสหรัฐ. (13,055 ล้านบาท) หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.17 ต่อปี สำหรับสัดส่วนมูลค่าการส่งออกไปยังประเทศมุสลิมคิดเป็นสัดส่วนการส่งออกอาหารสำเร็จรูปทั้งหมดของไทยไปยังตลาดโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 3.88 ในปี พ.ศ. 2544 เป็นร้อยละ 6.33 ในปี พ.ศ. 2546 ซึ่งชี้ให้เห็นถึงศักยภาพในการเพิ่มส่วนแบ่งตลาดของอาหารฮาลาลของไทย โดยสินค้าส่งออกสำคัญได้แก่ อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป ผัก ผลไม้กระป๋องและแปรรูป นมและผลิตภัณฑ์ผลิตภัณฑ์จากข้าวและของปิ้งสุร

เมื่อพิจารณาทลาดอาหารฮาลาลที่สำคัญของไทย พบว่าตลาดตะวันออกกลางและตลาดเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นตลาดที่ไทยมีสัดส่วนมูลค่าการส่งออกอาหารฮาลาลสูงสุด โดยมูลค่าสินค้าอาหารไทยส่งออกไปยังตลาดดังกล่าวมีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 44 และ 35 ของมูลค่าส่งออกอาหารฮาลาลของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2547 นอกจากนี้ยังมีการส่งออกอาหารฮาลาลบางส่วนไปยังกลุ่มตลาดแอฟริกาและตลาดเอเชียใต้อีกด้วย เมื่อพิจารณาทลาดตะวันออกกลางซึ่งเป็นตลาดอาหารฮาลาลที่สำคัญที่สุดของไทย พบว่ามีแนวโน้มการนำเข้าสินค้าอาหารไทยเพิ่มขึ้นจาก 93 ล้านเหรียญสหรัฐ. (4,146.2 ล้านบาท) ในปี พ.ศ. 2544 เป็น 133 ล้านเหรียญสหรัฐ. (5,524.8 ล้านบาท) ในปี พ.ศ. 2546 และในปี พ.ศ. 2547 นำเข้าเป็น 164 ล้านเหรียญสหรัฐ. (6,625 ล้านบาท) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการขยายตัวโดยเฉลี่ยร้อยละ 25.02 ต่อปี โดยประเทศนำเข้าที่สำคัญได้แก่ ซาอุดีอาระเบีย ลิเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ สำหรับตลาดเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นั้นเป็นตลาดสำคัญอันดับสอง แต่เป็นตลาดที่มีแนวโน้มการนำเข้าจากไทยค่อนข้างผันผวน กล่าวคือเพิ่มจาก 79.7 ล้านเหรียญสหรัฐ. (3,546 ล้านบาท) ในปี พ.ศ. 2544 เป็น 118 ล้านเหรียญสหรัฐ. (5,096.9 ล้านบาท) ในปี พ.ศ. 2545 แล้วลดลงเหลือ 85.8 ล้านเหรียญสหรัฐ. (3,563 ล้านบาท) ในปี พ.ศ. 2546 และในปี พ.ศ. 2547 เพิ่มขึ้นเป็น 101 ล้านเหรียญสหรัฐ. (4,094 ล้านบาท) โดยประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญคือ มาเลเซีย และ อินโดนีเซีย ทั้งนี้การผันผวนของการนำเข้าเกิดจากการเปลี่ยนแปลงการนำเข้าของประเทศมาเลเซีย

เป็นหลัก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมเสถียรภาพการส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาลในตลาดเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้มากขึ้น ในส่วนของตลาดแอฟริกา นั้น เป็นตลาดสำคัญอันดับสาม ซึ่งในปี พ.ศ. 2544 มีการนำเข้าคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 24 ของการส่งออกอาหารสำเร็จรูปไทยไปกลุ่มประเทศมุสลิมหรือประมาณ 56.3 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. (2,505 ล้านบาท) แต่กลับลดลงเหลือเพียง 43 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. (1,856 ล้านบาท) และ 49 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. (2,025 ล้านบาท) ในปี พ.ศ. 2545 และ 2546 ตามลำดับ และในปี พ.ศ. 2547 ลดลงเหลือ 44 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. (1,757 ล้านบาท) หรือเป็นสัดส่วนร้อยละ 13 เท่านั้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าไทยต้องดูแลตลาดแอฟริกาให้มากขึ้น โดยตลาดนำเข้าที่สำคัญในภูมิภาคนี้คือ อียิปต์ ไนจีเรีย โกตดิวัวร์ โมร็อกโก เป็นต้น สำหรับตลาดเอเชียใต้นั้น แม้จะมีสัดส่วนการนำเข้าอาหารฮาลาลจากไทยน้อย มูลค่า 5 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. (214 ล้านบาท) โดยประมาณร้อยละ 2 ในปี พ.ศ. 2544 แต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นร้อยละ 3 และ 4 ในปี พ.ศ. 2545 – 2546 และในปี พ.ศ. 2547 เพิ่มขึ้นเป็น 15.8 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. (636 ล้านบาท) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการขยายตลาดในภูมิภาคนี้ โดยประเทศที่มีแนวโน้มนำเข้าเพิ่มขึ้น คือ ปากีสถาน

ประเทศที่ถือได้ว่าเป็นมหาอำนาจในกิจการอาหารฮาลาลในโลกนี้ที่เด่นชัดได้แก่ มาเลเซีย ไทย และอินโดนีเซีย ซึ่งกำลังแข่งขันกันในปัจจุบัน โดยเฉพาะมาเลเซียได้มีนโยบายการเป็นศูนย์กลางอาหารฮาลาลในภูมิภาค โดยใช้ประโยชน์จากภาพลักษณ์การเป็นประเทศมุสลิมที่ประสบความสำเร็จทางเศรษฐกิจ ประกอบกับการมีระบบรับรองอาหารฮาลาลที่น่าเชื่อถือ และมีเครื่องหมายการค้าที่เป็นที่รู้จัก ที่ผ่านมามาเลเซียได้มีความพยายามที่จะเป็นศูนย์กลางการผลิตและส่งออกอาหารฮาลาล โดยรัฐบาลได้ให้การส่งเสริมต่างๆ แก่ผู้ผลิตและส่งออกอาหารฮาลาล เช่น การให้สิทธิพิเศษทางด้านภาษี การจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนธุรกิจอาหารฮาลาล โครงการสร้าง Halal Food Park ในรัฐปาหัง เป็นต้น แต่เนื่องจากมาเลเซียยังคงมีข้อจำกัด ไม่สามารถผลิตอาหารให้เพียงพอต่อความต้องการบริโภคภายในประเทศ ต้องพึ่งพาการนำเข้าอาหารเป็นส่วนใหญ่ ประกอบกับการที่มีจุดแข็งในแง่ของการเป็นประเทศมุสลิมสมัยใหม่ที่มีความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศมุสลิมอื่นๆ จึงเป็นไปได้ที่มาเลเซียได้ปรับเป้าหมายจากการเป็นศูนย์กลางการผลิตและส่งออกอาหารฮาลาลขึ้นเป็นศูนย์กลางมาตรฐานอาหารฮาลาลในภูมิภาคและในระดับโลกต่อไป โดยการพยายามสร้างมาตรฐานการรับรองอาหารฮาลาลให้เป็นที่ยอมรับของโลก โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศองค์กรอิสลามสากล หรือ OIC (Organization of the Islamic Conference) ซึ่งประกอบด้วยประเทศมุสลิมมากกว่า 50 ประเทศทั่วโลก ซึ่งจะทำให้มาเลเซียสามารถสร้างรายได้เป็นมูลค่าเพิ่มจากการให้การรับรองอาหารฮาลาลให้กับนานาประเทศ โดยที่ไม่ต้องผลิตสินค้าเอง (สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์: 2547)

สำหรับประเทศไทยซึ่งมีศักยภาพและความพร้อมในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นชื่อเสียงในการเป็นครัวของโลก ความพร้อมของวัตถุดิบและแรงงาน ดังนั้นประเทศไทยจึงมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลของประเทศไทยสู่การเป็นศูนย์กลางของภูมิภาค (Thailand Halal Hub) โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้จัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลขึ้น มีระยะเวลาดำเนินงาน 10 ปี (พ.ศ. 2545 – 2554) ซึ่งมีเป้าหมายหลักในการเพิ่มมูลค่าส่งออกอาหารฮาลาลของไทยในตลาดต่างประเทศและมีกลไกรับรองมาตรฐานอาหารฮาลาลให้เป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ ฉะนั้นเพื่อให้การพัฒนาอาหารฮาลาลเป็นไปตามมาตรฐานสากลมากขึ้น ในปี พ.ศ. 2546 ได้มีการจัดตั้งสถาบันมาตรฐานอาหารฮาลาลแห่งประเทศไทย (The Institute for Halal Food Standard of Thailand) มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสถาบันของประเทศในการพัฒนามาตรฐาน ศึกษา วิจัย กลั่นกรอง และติดตามตรวจสอบผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาลตามคำขอของผู้ประกอบการที่ขอรับรองมาตรฐานให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานอาหารฮาลาลเพื่อให้ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามและสอดคล้องกับมาตรฐานสากลเพื่อให้เป็นที่เชื่อถือยอมรับของผู้ผลิต ผู้บริโภค ผู้ประกอบการและองค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ นอกจากนี้ได้ก่อตั้ง "ศูนย์วิทยาศาสตร์ฮาลาล" (The Halal Science Center เรียกย่อว่า HSC) แห่งแรกของโลกขึ้นที่คณะสหเวชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อให้เป็นแม่ข่าย "ศูนย์วิทยาศาสตร์ฮาลาล" ของประเทศในการจัดตั้งโครงข่ายห้องปฏิบัติการเชื่อมโยงภูมิภาคต่างๆ ทั่วประเทศ ต่อมาได้มีมติคณะรัฐมนตรีให้จัดตั้งโครงการนิคม อุตสาหกรรมอาหารฮาลาล จังหวัดปัตตานี เพื่อสนับสนุนให้เป็นศูนย์กลางของอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลของประเทศไทย

นอกจากอาหารฮาลาลจะเป็นตลาดขนาดใหญ่ของประเทศมุสลิมแล้ว ปัจจุบันอาหารฮาลาลหรือผลิตภัณฑ์ฮาลาลกำลังเป็นที่สนใจของผู้บริโภคทั่วโลก เนื่องจากบทบัญญัติของศาสนาอิสลามต้องมีการควบคุมวิธีการผลิตและสัญลักษณ์ของอาหาร ดังนั้นลักษณะของอาหารฮาลาลจึงให้ความสำคัญกับเรื่องการตรวจรับรองคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ทำให้ผู้บริโภคมีความเชื่อมั่นในความปลอดภัยมากกว่าอาหารทั่วไป ดังนั้นตลาดอาหารฮาลาลจึงมีใช้ตลาดเฉพาะประเทศมุสลิมเท่านั้น ผู้บริโภคจำนวนมากไม่น้อยในประเทศพัฒนาแล้วอย่างเช่น สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส แคนาดา นิยมที่จะเลือกบริโภคผลิตภัณฑ์ที่มีการรับรองมาตรฐานฮาลาลและที่สำคัญผู้บริโภคในประเทศเหล่านี้มีอำนาจในการซื้อสูง ในขณะที่มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาลของไทยไปยังกลุ่มตลาดเหล่านี้ยังมีปริมาณน้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าตลาดอาหารฮาลาลทั้งหมด ซึ่งการที่จะทำให้เป้าหมายการเป็นครัวของโลกของไทยเป็นจริงขึ้นมาได้นั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะเข้าไปมีส่วนแบ่งในตลาดอาหารฮาลาลของโลกให้มากขึ้น และต้องเร่งรัดพัฒนาอุตสาหกรรมอาหาร

ฮาลาลของไทยให้เป็นที่ยอมรับในกลุ่มผู้บริโภคอาหารฮาลาลเพื่อเพิ่มโอกาสทางการค้าและความสามารถในการแข่งขันให้มากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาศักยภาพการผลิตและการส่งออกของอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลของประเทศไทย

2.2 เพื่อศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกของอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลของประเทศไทย

2.3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกอาหารฮาลาลของประเทศไทย

2.4 เพื่อศึกษาศักยภาพการแข่งขันของอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลของประเทศไทย

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลของไทยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

3.1 ทฤษฎีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (The Theory of Comparative Advantage) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันการส่งออกสินค้าของประเทศหนึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่ง โดยวิเคราะห์ผ่านดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (Revealed Comparative Advantage Index: RCA) ซึ่งจะแสดงสัดส่วนการส่งออกของประเทศนั้นเทียบกับสัดส่วนการส่งออกรวมของโลก

3.2 ทฤษฎีแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ (The Theory of Constant Market Share Model: CMS) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการขยายตัวของการส่งออกสินค้าในตลาดที่พิจารณา ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวของการส่งออกประกอบด้วย ผลจากอัตราการขยายตัวของตลาดโลกโดยเฉลี่ย ผลจากส่วนประกอบของสินค้า ผลจากการกระจายตลาดและผลจากความสามารถในการแข่งขัน

3.3 ทฤษฎีความได้เปรียบเชิงแข่งขัน (The Theory of Competitive Advantage) เป็นเครื่องมือในการพิจารณาศักยภาพการแข่งขันของสินค้าหรืออุตสาหกรรมที่พิจารณา เพื่อวิเคราะห์ข้อได้เปรียบและเสียเปรียบในด้านต่างๆ ของสินค้าหรืออุตสาหกรรมนั้นๆ โดยใช้แบบจำลอง

ผลกระทบจากแรงกดดัน 5 ประการ (The Five Force Model) ในการวิเคราะห์การแข่งขันระดับหน่วยธุรกิจและแบบจำลองไดมอนด์ (Diamond Model) ของ Michael E. Porter สำหรับการวิเคราะห์การแข่งขันในระดับประเทศ

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาลที่ทำการศึกษาดตลอดช่วงเวลาที่พิจารณา

4.2 ประเทศไทยมีการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาลเพิ่มขึ้นในตลาดที่ทำการศึกษาดตลอดช่วงเวลาที่พิจารณา

4.3 ประเทศไทยมีศักยภาพในการแข่งขันในอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลตลอดช่วงเวลาที่พิจารณา

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 อาหารฮาลาลที่นำมาเป็นกรณีศึกษา คือ อาหารทะเลแปรรูป ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกที่จำแนกตามระบบ Harmonized System 6 digits (HS6) ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

รหัส HS	ประเภทผลิตภัณฑ์
HS160413	ปลาซาร์ดีนแปรรูป
HS160414	ปลาทูน่าแปรรูป
HS160510	ปูแปรรูป
HS160520	กุ้งแปรรูป
HS160590	ปลาหมึกและหอยแปรรูป

5.2 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาที่เป็นข้อมูลภายในประเทศ เช่น ปริมาณการผลิต กำลังการผลิต และปริมาณการจำหน่าย เป็นต้น เป็นข้อมูลอนุกรมเวลา (Time Series Data) และเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) รายปีที่อยู่ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

5.3 ข้อมูลปริมาณและมูลค่าการนำเข้า – ส่งออกไปยังตลาดที่สำคัญของโลก เป็นข้อมูลอนุกรมเวลาและเป็นข้อมูลทศนิยมรายปี โดยการศึกษาดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏได้ใช้ข้อมูลที่อยู่ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 สำหรับการศึกษารายปีส่วนแบ่งตลาดคองที่นั้นจะแบ่งช่วงข้อมูลเป็น 2 ช่วงเวลาเพื่อเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาด คือ ข้อมูลการส่งออกที่อยู่ในช่วงปี พ.ศ. 2541– 2544 และในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 เนื่องจากในช่วงเวลาดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในตลาดโลก

5.3.1 การศึกษาความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลของไทยโดยใช้ดัชนี RCA จะทำการศึกษาศามารถในการแข่งขันการส่งออกอาหารฮาลาลตามรายการผลิตภัณฑ์ ในข้อ 5.1 ของไทยในตลาดโลก ตลาดส่งออกสำคัญ ประกอบด้วย สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น แคนาดา ออสเตรเลีย สหภาพยุโรป และตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม ได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ซาอุดีอาระเบีย เลบานอน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ คูเวต และอียิปต์ แล้วนำมาเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งในแต่ละตลาด ดังต่อไปนี้

1. ตลาดโลก

ประเภทผลิตภัณฑ์	ประเทศคู่แข่ง
ปลาซาร์ดีนแปรรูป	โมร็อกโก ลัตเวีย โปรตุเกส เอกวาดอร์ เอสโตเนีย สหรัฐอเมริกา จีน เนเธอร์แลนด์ เยอรมนี
ปลาทูน่าแปรรูป	สเปน เอกวาดอร์ อินโดนีเซีย อิตาลี เยอรมนี เนเธอร์แลนด์ ฟิลิปปินส์ ฝรั่งเศส โคลัมเบีย
ปูแปรรูป	จีน เกาหลีใต้ แคนาดา ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย เวียดนาม ชิลี สหรัฐอเมริกา เม็กซิโก
กุ้งแปรรูป	จีน เดนมาร์ก เนเธอร์แลนด์ แคนาดา ไอซ์แลนด์ อินโดนีเซีย อินเดีย นอร์เวย์ เวียดนาม
ปลาหมึกและหอยแปรรูป	จีน ญี่ปุ่น ชิลี สเปน ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา เนเธอร์แลนด์ เกาหลีใต้ นิวซีแลนด์

2. ตลาดส่งออกสำคัญ

2.1 ตลาดสหรัฐอเมริกา

ประเภทผลิตภัณฑ์	ประเทศคู่แข่ง
ปลาซาร์ดีนแปรรูป	แคนาดา ลัตเวีย โมร็อกโก เอกวาดอร์ เม็กซิโก โปแลนด์ โปรตุเกส สหราชอาณาจักร ฟิลิปปินส์
ปลาทูน่าแปรรูป	เอกวาดอร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ เม็กซิโก จีน มาเลเซีย โปรตุเกส สเปน คอสตาริกา
ปูแปรรูป	จีน แคนาดา ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย เม็กซิโก เกาหลีใต้ ชิลี อินเดีย ญี่ปุ่น
กุ้งแปรรูป	จีน อินโดนีเซีย แคนาดา ฮองกง มาเลเซีย อินเดีย เอกวาดอร์ ชิลี ปานามา
ปลาหมึกและหอยแปรรูป	จีน ญี่ปุ่น เม็กซิโก เกาหลีใต้ แคนาดา สเปน ชิลี อินโดนีเซีย ไต้หวัน

2.2 ตลาดญี่ปุ่น

ประเภทผลิตภัณฑ์	ประเทศคู่แข่ง
ปลาซาร์ดีนแปรรูป	สหรัฐอเมริกา จีน สหราชอาณาจักร โปรตุเกส อิตาลี สเปน ฟิลิปปินส์
ปลาทูน่าแปรรูป	อินโดนีเซีย จีน ฟิลิปปินส์ เกาหลีใต้ มาเลเซีย คอสตาริกา
ปูแปรรูป	จีน เกาหลีใต้ สหรัฐอเมริกา รัสเซีย อินโดนีเซีย
กุ้งแปรรูป	จีน อินเดีย อินโดนีเซีย นอร์เวย์ สหรัฐอเมริกา ไอร์แลนด์
ปลาหมึกและหอยแปรรูป	จีน เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย ชิลี สหรัฐอเมริกา ไอร์แลนด์ เม็กซิโก

2.3 ตลาดแคนาดา

ประเภทผลิตภัณฑ์	ประเทศคู่แข่ง
ปลาซาร์ดีนแปรรูป	สหราชอาณาจักร โปรตุเกส โมร็อกโก สหรัฐอเมริกา ฟิลิปปินส์
ปลาทูน่าแปรรูป	ฟิลิปปินส์ อิตาลี สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้
ปูแปรรูป	สหรัฐอเมริกา จีน อินโดนีเซีย สิงคโปร์
กุ้งแปรรูป	จีน สหรัฐอเมริกา อินเดีย อินโดนีเซีย
ปลาหมึกและหอยแปรรูป	จีน สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น อินโดนีเซีย เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย

2.4 ตลาดออสเตรเลีย

ประเภทผลิตภัณฑ์	ประเทศคู่แข่ง
ปลาซาร์ดีนแปรรูป	สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา อิตาลี โปแลนด์ โปรตุเกส กรีซ ฟิลิปปินส์
ปลาทูน่าแปรรูป	อินโดนีเซีย จีน ฟิลิปปินส์ อิตาลี
ปูแปรรูป	จีน อินโดนีเซีย สิงคโปร์ สวีเดน
กุ้งแปรรูป	จีน มาเลเซีย อินโดนีเซีย อิตาลี สิงคโปร์
ปลาหมึกและหอยแปรรูป	นิวซีแลนด์ จีน มาเลเซีย สิงคโปร์ เกาหลีใต้

2.5 ตลาดสหภาพยุโรป

ประเภทผลิตภัณฑ์	ประเทศคู่แข่ง
ปลาซาร์ดีนแปรรูป	โมร็อกโก โครเอเชีย แอฟริกาใต้ เกาหลีใต้
ปลาทูน่าแปรรูป	โคลัมเบีย เอกวาดอร์ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย กัวเตมาลา คอสตาริกา โมร็อกโก
ปูแปรรูป	ชิลี อินโดนีเซีย จีน รัสเซีย เกาหลีใต้ มาเลเซีย แคนาดา
กุ้งแปรรูป	ไอซ์แลนด์ จีน นอร์เวย์ อินเดีย แคนาดา อินโดนีเซีย มาเลเซีย
ปลาหมึกและหอยแปรรูป	ชิลี สหรัฐอเมริกา จีน อูรุกวัย เปรู ตุรกี เกาหลีใต้ โมร็อกโก อินโดนีเซีย

3. ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม

3.1 ตลาดมาเลเซีย

ประเภทผลิตภัณฑ์	ประเทศคู่แข่ง
ปลาซาร์ดีนแปรรูป	จีน ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ อินโดนีเซีย
ปลาทูน่าแปรรูป	จีน อินโดนีเซีย สิงคโปร์
ปูแปรรูป	จีน สิงคโปร์ ญี่ปุ่น อินโดนีเซีย
กุ้งแปรรูป	จีน อินเดีย สหรัฐอเมริกา อินโดนีเซีย สิงคโปร์
ปลาหมึกและหอยแปรรูป	สิงคโปร์ จีน นิวซีแลนด์ ชิลี ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น ไต้หวัน สหรัฐอเมริกา ฮองกง

3.2 ตลาดอินโดนีเซีย

ประเภทผลิตภัณฑ์	ประเทศคู่แข่ง
ปลาซาร์ดีนแปรรูป	จีน สิงคโปร์ มาเลเซีย ออสเตรเลีย
ปลาทูน่าแปรรูป	สหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น
ปูแปรรูป	สหรัฐอเมริกา จีน สิงคโปร์
กุ้งแปรรูป	จีน สหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย มาเลเซีย
ปลาหมึกและหอยแปรรูป	สิงคโปร์ จีน ฮองกง ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ มาเลเซีย สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย

3.3 ตลาดซาอุดีอาระเบีย

ประเภทผลิตภัณฑ์	ประเทศคู่แข่ง
ปลาซาร์ดีนแปรรูป	โมร็อกโก ฟิลิปปินส์ ญี่ปุ่น
ปลาทูน่าแปรรูป	อิตาลี อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น ฟิลิปปินส์
ปูแปรรูป	สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร
กุ้งแปรรูป	นอร์เวย์ อินเดีย สหราชอาณาจักร เดนมาร์ก
ปลาหมึกและหอยแปรรูป	ฟิลิปปินส์ เกาหลีใต้ เยอรมนี สหรัฐอเมริกา เนเธอร์แลนด์ เดนมาร์ก

3.4 ตลาดสหรัฐอเมริกา

ประเภทผลิตภัณฑ์	ประเทศคู่แข่ง
ปลาซาร์ดีนแปรรูป	โมร็อกโก ฟิลิปปินส์
ปลาทูน่าแปรรูป	ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย สหราชอาณาจักร
ปูแปรรูป	สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เดนมาร์ก สิงคโปร์ อินโดนีเซีย
กุ้งแปรรูป	อินเดีย สหรัฐอเมริกา นอร์เวย์ เดนมาร์ก จีน
ปลาหมึกและหอยแปรรูป	จีน อินเดีย นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น เดนมาร์ก สหรัฐอเมริกา

3.5 ตลาดเลบานอน

ประเภทผลิตภัณฑ์	ประเทศคู่แข่ง
ปลาซาร์ดีนแปรรูป	โมร็อกโก โปรตุเกส สหราชอาณาจักร ฟิลิปปินส์
ปลาทูน่าแปรรูป	อินโดนีเซีย
ปูแปรรูป	สหราชอาณาจักร
กุ้งแปรรูป	อินเดีย มาเลเซีย สหรัฐอเมริกา เดนมาร์ก
ปลาหมึกและหอยแปรรูป	มาเลเซีย จีน สวีเดน สเปน เดนมาร์ก ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา อินเดีย

3.6 ตลาดคูเวต

ประเภทผลิตภัณฑ์	ประเทศคู่แข่ง
ปลาซาร์ดีนแปรรูป	โมร็อกโก สหราชอาณาจักร ฟิลิปปินส์
ปลาทูน่าแปรรูป	ฟิลิปปินส์
ปูแปรรูป	สหรัฐอเมริกา
กุ้งแปรรูป	จีน อินเดีย สหราชอาณาจักร
ปลาหมึกและหอยแปรรูป	อินเดีย ฟิลิปปินส์ ญี่ปุ่น เนเธอร์แลนด์ เดนมาร์ก มาเลเซีย

3.7 ตลาดอียิปต์

ประเภทผลิตภัณฑ์	ประเทศคู่แข่ง
ปลาซาร์ดีนแปรรูป	โมร็อกโก
ปลาทูน่าแปรรูป	อินโดนีเซีย
ปูแปรรูป	เยอรมนี สหรัฐอเมริกา
กุ้งแปรรูป	จีน อินเดีย
ปลาหมึกและหอยแปรรูป	เยอรมนี อินเดีย สวิสเซอร์แลนด์

5.3.2 การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวการส่งออกอาหารฮาลาลของไทยโดยใช้แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ (CMS) จะพิจารณาเป็นกลุ่มสินค้าอาหารทะเลแปรรูปในแต่ละตลาดที่พิจารณา คือ ตลาดโลก ตลาดกลุ่มประเทศส่งออกสำคัญ และตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 ฮาลาล (HALAL) เป็น ภาษาอาหรับ แปลว่า ถูกต้องตามกฎหมาย หรืออนุญาต

6.2 อาหารฮาลาล (HALAL FOOD) หมายถึง อาหารหรือผลิตภัณฑ์อาหารซึ่งอนุมัติตามบัญญัติศาสนาอิสลามให้มุสลิมบริโภคหรือใช้ประโยชน์ได้

6.3 ประเทศมุสลิม หมายถึง ประเทศที่ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามและเป็นสมาชิกของกลุ่มประเทศองค์กรอิสลามสากล หรือ Organization of the Islamic Conference (OIC)

6.4 ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (Revealed Comparative Advantage Index: RCA) หมายถึง ดัชนีที่ใช้วัดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าโดยเปรียบเทียบทางอ้อมจากมูลค่าการส่งออกของประเทศในตลาดโลก หรือกลุ่มประเทศที่ศึกษา หรือตลาดในประเทศที่เป็นคู่ค้าที่ต้องการศึกษา

6.5 ค่า RCA ที่คำนวณจากตลาดโลก หมายถึง ค่า RCA ที่ได้จากการเปรียบเทียบระหว่างสัดส่วนของมูลค่าการส่งออกสินค้า k ของประเทศหนึ่งต่อสัดส่วนการส่งออกสินค้า k ของทุกประเทศทั่วโลก

1. สัดส่วนของมูลค่าการส่งออกสินค้า k ของประเทศหนึ่ง หมายถึง มูลค่าการส่งออกสินค้า k ของประเทศนั้นต่อมูลค่าการส่งออกของสินค้าทั้งหมดของประเทศนั้น

2. สัดส่วนการส่งออกสินค้า k ของทุกประเทศทั่วโลก หมายถึง มูลค่าการส่งออกสินค้า k ของทุกประเทศทั่วโลกต่อมูลค่าการส่งออกของสินค้าทั้งหมดของทุกประเทศทั่วโลก

เมื่อ k หมายถึง สินค้าใด ๆ ที่ต้องการศึกษา

6.6 ค่า RCA ที่คำนวณจากประเทศคู่ค้า หมายถึง ค่า RCA ที่ได้จากการเปรียบเทียบระหว่างสัดส่วนของมูลค่าการส่งออกสินค้า k ของประเทศหนึ่งไปยังประเทศคู่ค้านั้นต่อสัดส่วนการส่งออกสินค้า k จากทุกประเทศทั่วโลกไปยังประเทศคู่ค้านั้น

1. สัดส่วนของมูลค่าการส่งออกสินค้า k ของประเทศหนึ่งไปยังประเทศคู่ค้า หมายถึง มูลค่าการส่งออกสินค้า k ของประเทศนั้นไปยังประเทศคู่ค้าต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดจากประเทศนั้นไปยังประเทศคู่ค้าที่ศึกษา

2. สัดส่วนการส่งออกสินค้า k จากทุกประเทศทั่วโลกไปยังประเทศคู่ค้า หมายถึง มูลค่าการส่งออกสินค้า k จากทุกประเทศทั่วโลกไปยังประเทศคู่ค้าต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดจากทุกประเทศทั่วโลกไปยังประเทศคู่ค้าที่ศึกษา

เมื่อ k หมายถึง สินค้าใด ๆ ที่ต้องการศึกษา

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 7.1 ทำให้ทราบถึงศักยภาพการผลิตและการส่งออกของอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลของ
ไทย
- 7.2 ทำให้ทราบถึงความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกอาหารฮาลาลของไทย
- 7.3 ทำให้ทราบถึงทิศทางการค้าและการส่งออกอาหารฮาลาลของไทยในอนาคต
- 7.4 ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกอาหารฮาลาลของ
ไทย
- 7.5 ทำให้ทราบถึงศักยภาพการแข่งขันของอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลของไทย
- 7.6 ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการส่งออกอาหารฮาลาลของไทย
- 7.7 ทำให้สามารถนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนการ
ผลิตและการส่งออกอาหารฮาลาลของไทยในตลาดโลก

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศที่สำคัญ มีดังนี้

1.1 แนวคิดทฤษฎีความได้เปรียบโดยสมบูรณ์ (Theory of Absolute Advantage)

ทฤษฎีความได้เปรียบโดยสมบูรณ์ เป็นทฤษฎีแรกของแนวคิดทางการค้าระหว่างประเทศ นำเสนอโดย Adam Smith (ค.ศ. 1776) ที่ได้อธิบายไว้ในหนังสือความมั่งคั่งของชาติ (An Inquiring into the Nations and causes of the Wealth of Nations) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า ประสิทธิภาพในการผลิตหรือผลิตภาพ (Productivity) ของแต่ละประเทศเกิดจากการแบ่งงานกันทำ (Division of Labor) และการผลิตตามความชำนาญเฉพาะอย่าง (Specialization) ซึ่งจะทำให้เกิดการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดในการผลิตสินค้า แนวความคิดนี้จึงเป็นแนวคิดเศรษฐกิจเสรีที่นำมาใช้อธิบายการค้าระหว่างสองประเทศที่เกิดขึ้นจากการได้เปรียบอย่างสมบูรณ์ (Absolute Advantage) ซึ่งมีหลักการว่า ถ้าประเทศสองประเทศมีประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าสองชนิดต่างกันแล้ว ประเทศทั้งสองควรค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้ากัน โดยแต่ละประเทศควรผลิตและส่งออกสินค้าที่มีประสิทธิภาพในการผลิตมากกว่าหรือได้เปรียบอย่างสมบูรณ์ แล้วนำเข้าสินค้าที่มีประสิทธิภาพในการผลิตต่ำกว่าหรือเสียเปรียบอย่างสมบูรณ์ ซึ่งการได้เปรียบอย่างสมบูรณ์นี้สามารถอธิบายได้จากการเปรียบเทียบจำนวนแรงงานที่ใช้ในการผลิตสินค้าในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งที่กำหนดให้ โดยการแบ่งกันผลิตเฉพาะสินค้าที่ได้เปรียบอย่างสมบูรณ์ แล้วแลกเปลี่ยนกัน ในที่สุดจะทำให้การใช้ทรัพยากรของโลกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด และได้ผลผลิตสูงที่สุด ตัวอย่างเช่น ประเทศที่ 1 ผลิตสินค้า A และ B อย่างละ 1 หน่วย โดยใช้แรงงานเท่ากับ 2 และ 4 หน่วย ตามลำดับ ประเทศที่ 2 ผลิตสินค้าชนิดเดียวกันโดยใช้แรงงานเท่ากับ 4 และ 2 หน่วย ตามลำดับ แสดงว่าประเทศที่ 1 มีความได้เปรียบโดยสมบูรณ์ในการผลิตสินค้า A เพราะใช้แรงงานเพียง 2 หน่วยในการผลิตสินค้า A หนึ่งหน่วย ในขณะที่ประเทศที่ 2 ต้องใช้แรงงานถึง 4 หน่วย นั่นคือแรงงานของประเทศที่ 1 มีประสิทธิภาพในการผลิตสินค้า A มากกว่าแรงงานของประเทศที่ 2 ในทำนองเดียวกันประเทศที่ 2 มีความได้เปรียบโดยสมบูรณ์ในการผลิตสินค้า B เพราะใช้แรงงาน

ประเทศใดมีต้นทุนในการผลิตสินค้าชนิดหนึ่งต่ำกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ก็แสดงว่าสินค้าจากประเทศนั้นมีความสามารถในการแข่งขันได้ดีกว่าประเทศอื่นๆ ที่นำมาเปรียบเทียบ

1.3 แนวคิดและทฤษฎีการวัดความสามารถในการแข่งขัน

1.3.1 ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (Revealed Comparative Advantage Index: RCA)

Bela Balassa (ค.ศ. 1965) ได้ศึกษาความสามารถในการแข่งขันของสินค้าประเทศหนึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น โดยใช้ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ หรือดัชนี RCA ในการวัดความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบทางการผลิตสินค้าตามความชำนาญเฉพาะอย่างของประเทศนั้นๆ โดยหลักการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ คือ การเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตสินค้าเดียวกันกับประเทศอื่น ในทางปฏิบัติการวิเคราะห์การผลิตเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก เนื่องจากไม่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ และในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นต้องใช้การสำรวจข้อมูลซึ่งเป็นเรื่องที่ยุ่งยาก ดังนั้นจึงนำเอามูลค่าสินค้ามาวิเคราะห์แทนต้นทุนสินค้า เพราะมูลค่าสินค้าประกอบไปด้วยต้นทุนและกำไรของสินค้านั้นๆ ทำให้การวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบโดยใช้ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏสามารถใช้มูลค่าของสินค้าแทนได้ และมีความสะดวกในการนำมูลค่าสินค้ามาวิเคราะห์ เพราะแต่ละประเทศมีการเก็บบันทึกข้อมูลไว้แล้ว โดยดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ สามารถวัดได้จากสัดส่วนการส่งออกของประเทศนั้นเทียบกับสัดส่วนการส่งออกรวมของโลก สามารถแสดงได้ดังนี้

$$RCA_{ik} = \frac{\frac{X_{ik}}{\sum X_i}}{\frac{X_{wk}}{\sum X_w}} \quad (1)$$

โดยที่	RCA_{ik}	=	ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของสินค้าส่งออกชนิด k ของประเทศ i
	X_{ik}	=	มูลค่าการส่งสินค้าออกชนิด k ของประเทศ i
	$\sum X_i$	=	มูลค่าการส่งสินค้าออกรวมทั้งหมดของประเทศ i
	X_{wk}	=	มูลค่าการส่งสินค้าออกชนิด k ในตลาดโลก
	$\sum X_w$	=	มูลค่าการส่งสินค้าออกรวมทั้งหมดในตลาดโลก

ซึ่งค่า RCA ที่ได้เป็นการนำไปเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของโลกซึ่งมีค่าเท่ากับหนึ่ง ซึ่งสามารถอธิบายความหมายได้ดังนี้

RCA มากกว่า 1 แสดงว่าประเทศนั้นมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้าชนิดนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นในตลาดโลก

RCA น้อยกว่า 1 แสดงว่าประเทศนั้นไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้าชนิดนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นในตลาดโลก

ดัชนี RCA เป็นเครื่องมืออย่างง่ายที่ใช้พิจารณาถึงความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออก สามารถใช้เปรียบเทียบกับประเทศต่างๆ ได้ทั่วโลก นอกจากนี้ วิธีการคำนวณค่อนข้างง่าย ไม่ยุ่งยากและตีความง่าย แต่มีจุดอ่อนที่ดัชนี RCA ไม่สามารถแสดงผลการกีดกันทางการค้าหรือการสนับสนุนจากภาครัฐออกมาได้ ทำให้ผลที่คำนวณออกมาได้อาจไม่สะท้อนความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบจากความสามารถในการผลิตที่แท้จริง

1.3.2 แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ (Constant Market Share Model: CMS)

Leamer and Stern (ค.ศ. 1970) ได้ทำการวิเคราะห์การขยายตัวของการส่งออกโดยใช้แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ (CMS) ซึ่งแบบจำลอง CMS มีข้อสมมติทั่วไปของการวิเคราะห์ คือ การส่งออกสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งจะถูกกำหนดโดยปัจจัย 2 ด้าน ได้แก่ อุปสงค์และอุปทาน ซึ่งปัจจัยด้านอุปสงค์จะขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ของประเทศผู้นำเข้า สำหรับปัจจัยด้านอุปทานจะขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ของประเทศผู้ส่งออก ซึ่งการขยายตัวของการส่งออกประเทศใดประเทศหนึ่งอาจจะไม่สามารถขยายตัวได้ดีหรือรวดเร็วเท่ากับการขยายตัวของการส่งออกเฉลี่ยของโลก เนื่องจากสาเหตุ 3 ประการ คือ

1. การส่งออกอาจประกอบด้วยสินค้าที่ความต้องการมีอัตราการการขยายตัวต่ำ
2. การส่งออกอาจมุ่งเน้นไปยังตลาดที่มีการขยายตัวต่ำหรือซบเซา
3. ประเทศที่ส่งออกไม่สามารถหรือไม่ต้องการที่จะแข่งขันกับผู้ส่งออกจากประเทศอื่น

หลักการสำคัญในการวิเคราะห์ของแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ คือ การพิจารณาถึงผลของการส่งออกของประเทศ โดยมีข้อสมมติที่กำหนดให้ประเทศผู้ส่งออกที่พิจารณา มีส่วนแบ่งในตลาดโลก (Market share) ไม่เปลี่ยนแปลงหรือเท่าเดิม หรือกล่าวได้ว่าเป็นการพิจารณาถึงผลการส่งออกของประเทศใดประเทศหนึ่งเมื่อเทียบกับกรณีที่ประเทศดังกล่าวสามารถรักษาส่วนแบ่งตลาดในตลาดโลกไว้ได้เท่าเดิม โดยสามารถแยกความแตกต่างระหว่างขนาดของการขยายตัวของการส่งออกที่เป็นจริงกับขนาดการขยายตัวของการส่งออกในกรณีที่มีส่วนแบ่งของ

ตลาดคงที่ โดยผลที่แยกออกมาได้นั้น ประกอบด้วยผลจากอัตราการขยายตัวการส่งออกของโลก โดยเฉลี่ย (World trade effect) ผลจากส่วนประกอบของสินค้า (Commodity composition effect) ผลจากการกระจายตลาด (Market distribution effect) และผลจากความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness effect)

สำหรับการวิเคราะห์ที่จะพิจารณาจากข้อมูลการส่งออกใน 2 ช่วงเวลา โดยกำหนดนิยามของตัวแปรต่างๆ ดังนี้

- V_{k1} = มูลค่าการส่งออกสินค้าสินค้า k ของประเทศผู้ส่งออกในปีที่ 1
 V_{k2} = มูลค่าการส่งออกสินค้าสินค้า k ของประเทศผู้ส่งออกในปีที่ 2
 V_{j1} = มูลค่าการส่งออกไปยังประเทศ j ของประเทศผู้ส่งออกในปีที่ 1
 V_{j2} = มูลค่าการส่งออกไปยังประเทศ j ของประเทศผู้ส่งออกในปีที่ 2
 V_{jk1} = มูลค่าการส่งออกสินค้า k ไปยังประเทศ j ของประเทศผู้ส่งออกในปีที่ 1
 V_{jk2} = มูลค่าการส่งออกสินค้า k ไปยังประเทศ j ของประเทศผู้ส่งออกในปีที่ 2
 V_1 = มูลค่าการส่งออกทั้งหมดของประเทศผู้ส่งออกในปีที่ 1
 V_2 = มูลค่าการส่งออกทั้งหมดของประเทศผู้ส่งออกในปีที่ 2
 r = อัตราการขยายตัวของสินค้าส่งออกของผู้ส่งออกทั้งหมดในช่วงปีที่ 1 ถึงปีที่ 2
 r_k = อัตราการขยายตัวของสินค้าส่งออกประเภท k ของประเทศทั้งหมดในช่วงปีที่ 1 ถึงปีที่ 2
 r_{jk} = อัตราการขยายตัวของสินค้าส่งออกประเภท k ของประเทศผู้ส่งออกไปยังประเทศ j ในช่วงปีที่ 1 ถึงปีที่ 2

จากตัวแปรข้างต้น กล่าวได้ว่า

1. เมื่อรวมมูลค่าส่งออกของสินค้า k ของประเทศ i ไปยังแต่ละตลาดทุกตลาดเข้าด้วยกันย่อมมีค่าเท่ากับมูลค่าส่งออกรวมของสินค้า k ทั้งหมดของประเทศ i

$$\sum_j V_{jk1} = V_{k1} \quad \text{และ} \quad \sum_j V_{jk2} = V_{k2} \quad (2)$$

2. เมื่อรวมมูลค่าส่งออกเป็นรายสินค้าทุกๆ ชนิดของประเทศ i ไปยังประเทศ j ย่อมมีค่าเท่ากับมูลค่าส่งออกรวมของประเทศ i ไปยังประเทศ j

$$\sum_k V_{jk1} = V_{j1} \quad \text{และ} \quad \sum_k V_{jk2} = V_{j2} \quad (3)$$

3. เมื่อรวมมูลค่าของการส่งออกรวมของประเทศ i ในปีที่ 1 และ 2

$$\sum_j \sum_k V_{jk1} = \sum_j V_{j1} = \sum_k V_{k1} = V_1 \quad (4)$$

$$\sum_j \sum_k V_{jk2} = \sum_j V_{j2} = \sum_k V_{k2} = V_2 \quad (5)$$

สำหรับการวิเคราะห์สามารถแบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ

ระดับที่ 1 พิจารณามูลค่าส่วนเปลี่ยนแปลงการส่งออกระหว่างปี 1 และปีที่ 2

โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างของสินค้าและตลาดส่งออก โดยถือว่ามูลค่าการส่งออกรวมเป็นการส่งออกสินค้า 1 ชนิด ไปยังตลาดแห่งเดียว ถ้าหากในปีที่ 2 ประเทศ i สามารถรักษาส่วนแบ่งการค้าในตลาดโลกไว้ได้ โดยสามารถเพิ่มการส่งออกในอัตราที่เท่ากับการขยายตัวของ การส่งออกของโลก (r) ดังนั้นมูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้นส่วนหนึ่งในปีที่ 2 จะมีมูลค่าเท่ากับ rV_1 อันเป็นผลเนื่องจากการขยายตัวของตลาดโลก (World trade effect) แต่มูลค่าการส่งออกจริงในปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ V_2 ดังนั้นผลต่างระหว่าง V_2 กับ rV_1 ส่วนที่เหลือนอกจาก rV_1 อาจเป็นผลมาจากปัจจัยอื่นๆ ซึ่งถูกตีความว่าเป็นผลของความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness effect) ตามวิธีการวิเคราะห์แบบ CMS ซึ่งจากความสัมพันธ์ที่กล่าวมา สามารถแสดงได้ดังสมการที่ 6

$$V_2 - V_1 = rV_1 + (V_2 - V_1 - rV_1) \quad (6)$$

หากพิจารณาเฉพาะการส่งออกสินค้าชนิดเดียว (k) ไปยังตลาดโลกก็สามารถเขียนสมการเป็น

$$V_{k2} - V_{k1} = r_k V_{k1} + (V_{k2} - V_{k1} - r_k V_{k1}) \quad (7)$$

ระดับที่ 2 พิจารณามูลค่าส่วนเปลี่ยนแปลงการส่งออกระหว่างปี 1 และปีที่ 2 ซึ่งประกอบด้วยสินค้าตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไป แต่ส่งออกไปตลาดเดียว ซึ่งเป็นการประยุกต์ใช้เพื่อวิเคราะห์ผลการเปลี่ยนแปลงการส่งออกของสินค้าหลายๆ ชนิดในหนึ่งตลาด ข้อพิจารณาเพิ่มเติม

คือ เมื่อมีสินค้าหลายชนิด การขยายตัวการส่งออกนอกเหนือจาก 2 ส่วนที่กล่าวมาแล้ว ยังมีผลอีกส่วนหนึ่งเนื่องจากการขยายตัวการส่งออกของโลกในสินค้านั้นๆ (Commodity composition effect) เพราะสินค้าส่งออกแต่ละชนิด (r_k) อาจมีการขยายตัวต่ำหรือสูงกว่าการขยายตัวการส่งออกของโลกโดยเฉลี่ย (r) ดังแสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ในสมการที่ 8

$$\begin{aligned} V_2 - V_1 &= \sum_k r_k V_{k1} + \sum_k (V_{k2} - V_{k1} - r_k V_{k1}) \\ &= (rV_1) + \sum_k (r_k - r) V_{k1} + \sum_k (V_{k2} - V_{k1} - r_k V_{k1}) \end{aligned} \quad (8)$$

นอกจากนี้ วิธีการในระดับที่ 2 สามารถประยุกต์ใช้กับการวิเคราะห์ ผลการเปลี่ยนแปลงของการส่งออกสินค้า 1 ชนิดไปยังหลายๆ ตลาด ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ผลเนื่องจากการขยายตัวของแต่ละตลาดที่มีต่อสินค้านั้นๆ (Market distribution effect) เพราะแต่ละตลาด (r_j) อาจมีการขยายตัวต่ำหรือสูงกว่าการขยายตัวการส่งออกของโลกโดยเฉลี่ย (r) ดังแสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ในสมการที่ 9 ดังนี้

$$\begin{aligned} V_2 - V_1 &= \sum_j r_j V_{j1} + \sum_j (V_{j2} - V_{j1} - r_j V_{j1}) \\ &= (rV_1) + \sum_j (r_j - r) V_{j1} + \sum_j (V_{j2} - V_{j1} - r_j V_{j1}) \end{aligned} \quad (9)$$

ระดับที่ 3 พิจารณามูลค่าส่วนเปลี่ยนแปลงการส่งออกระหว่างปี 1 และปีที่ 2 ซึ่งประกอบด้วยสินค้าหลายชนิดและส่งออกไปยังหลายๆ ตลาด ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการได้ ดังนี้

$$\begin{aligned} V_2 - V_1 &= \sum_j \sum_k r_{jk} V_{jk1} + \sum_j \sum_k (V_{jk2} - V_{jk1} - r_{jk} V_{jk1}) \\ &= rV_1 + \sum_k (r_k - r) V_{k1} + \sum_j \sum_k (r_{jk} - r_k) V_{jk1} + \sum_j \sum_k (V_{jk2} - V_{jk1} - r_{jk} V_{jk1}) \end{aligned} \quad (10)$$

นั่นคือ อัตราการขยายตัวของการส่งออกขึ้นอยู่กับ 4 ปัจจัย คือ

1. rV_1 คือผลจากอัตราการขยายตัวการส่งออกของโลกโดยเฉลี่ย (World trade effect) เมื่อกำหนดให้การส่งออกสินค้าแต่ละชนิดของประเทศ i ขยายตัวในอัตราเดียวกับ

อัตราการขยายตัวของการส่งออกรวมของโลกโดยเฉลี่ย (r) แล้ว มูลค่าการส่งออกสินค้าจะมีค่าเท่ากับ rV_i นั่นคือ ประเทศ i มีส่วนแบ่งตลาดของสินค้านั้นคงที่ในตลาดโลก

$$2. \sum_k (r_k - r) V_{k1} \text{ คือผลกระทบจากประเภทของสินค้าที่ส่งเข้าไปประเทศ}$$

ที่นำเข้าสินค้า (Commodity composition effect) ถ้าผลกระทบของปัจจัยนี้เป็นบวกแสดงว่าประเทศผู้นำเข้ามีความต้องการสินค้าสูง ซึ่งจะทำให้การค้าระหว่างประเทศของประเทศผู้นำเข้าและส่งออกเพิ่มขึ้น หากผลกระทบของปัจจัยนี้เป็นลบ แสดงว่าประเทศผู้นำเข้ามีความต้องการสินค้าต่ำ ซึ่งจะทำให้การค้าระหว่างประเทศของประเทศผู้นำเข้าและส่งออกลดลง

$$3. \sum_j \sum_k (r_{jk} - r_k) V_{jk1} \text{ เป็นตัวชี้ว่าสินค้า } k \text{ จากประเทศ } i \text{ ได้กระจายไปยัง}$$

ตลาดอื่นๆ ที่มีอัตราการนำเข้าสินค้า k สูงกว่าอัตราการส่งออกสินค้า k ของโลกได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งเรียกเทอมนี้ว่า ผลจากการกระจายตลาด (Market distribution effect) ถ้าหากเทอมนี้มีค่าเป็นบวก แสดงว่าสินค้าส่งออกจากประเทศ i ได้มุ่งเน้น ไปยังตลาดที่มีการขยายตัวของการนำเข้าในอัตราที่สูงกว่าอัตราการส่งออกของสินค้า k ของทั่วโลก แต่ถ้าเทอมนี้มีค่าเป็นลบ แสดงว่าการส่งออกของประเทศนี้ยังคงพึ่งพิงตลาดใดตลาดหนึ่งเป็นสำคัญ แม้ว่าตลาดนั้นจะมีความต้องการนำเข้าในอัตราที่ต่ำกว่าความต้องการนำเข้าสินค้า k ของโลกโดยเฉลี่ยก็ตาม ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้ส่งออกจากประเทศ i ไม่สามารถกระจายสินค้าไปจำหน่ายยังตลาดอื่นๆ ที่มีอัตราการนำเข้าสูงกว่าตลาดปัจจุบันได้

$$4. \sum_j \sum_k (V_{jk2} - V_{jk1} - r_{jk} V_{jk1}) \text{ เป็นการเปรียบเทียบระหว่างการค้าที่}$$

เกิดขึ้นจริงกับการค้าที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ซึ่งก็คือความสามารถในการครองตลาดของประเทศผู้ส่งออกในตลาดต่างประเทศ โดยการส่งออกของประเทศหนึ่งไปยังประเทศหนึ่งจะมีสัดส่วนคงที่ นอกจากปัจจัยทางด้านราคามาทำให้การส่งออกของประเทศนั้นเพิ่มขึ้นหรือลดลง และความแตกต่างของการส่งออกที่แท้จริงกับการส่งออกที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตามทฤษฎี ก็คือผลจากการแข่งขัน (Competitiveness effect) นั่นเอง

กล่าวโดยสรุป การวิเคราะห์การขยายตัวการส่งออก โดยใช้แบบจำลองคงที่มีหลักการวิเคราะห์ที่สำคัญคือ การพิจารณาถึงผลการส่งออกของประเทศใดประเทศหนึ่งเมื่อเทียบกับกรณีประเทศดังกล่าวสามารถรักษาส่วนแบ่งตลาดในตลาดโลกไว้เท่าเดิม และการขยายตัวของการส่งออกของประเทศผู้ส่งออกประเทศใดประเทศหนึ่งใน 2 ช่วงเวลา เกิดจากปัจจัยด้านต่างๆ ได้แก่ ผลจากการขยายตัวของการส่งออกของโลก ผลจากส่วนประกอบของสินค้าส่งออก ผลจากการกระจายตลาด และผลจากความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งผลด้านต่างๆ ดังกล่าวสามารถคำนวณ

ได้ในระดับของประเทศหรือกลุ่มประเทศผู้ส่งออก นอกจากนี้ยังสามารถใช้คำนวณผลการส่งออก เฉพาะกลุ่มต่างๆ ของประเทศผู้นำเข้าหรือเฉพาะกลุ่มของสินค้าหรือชนิดของสินค้าได้

อย่างไรก็ตาม การใช้แบบจำลองนี้ยังคงมีข้อจำกัดบางประการ คือ

1. วิธีนี้ไม่สามารถอธิบายว่าทำไมแต่ละปัจจัยมีผลต่อมูลค่าส่งออกที่เพิ่มหรือลดลง ในการวิเคราะห์จึงมักต้องพิจารณาพร้อมกับปัจจัยอื่นๆ ด้วย

2. ในความเป็นจริงความสามารถในการแข่งขันมีความสัมพันธ์กับราคา โดยเปรียบเทียบ แต่ความสามารถในการแข่งขันที่เพิ่มขึ้นไม่อาจสามารถพิจารณาได้ว่าเกิดจากความสัมพันธ์ทางด้านราคาเพียงอย่างเดียวแต่เกิดจากสาเหตุอื่นๆอีกหลายประการ เช่น การปรับปรุงคุณภาพสินค้า การปรับปรุงการให้บริการ เป็นต้น

3. แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่มีข้อสมมติว่าสัดส่วนการส่งออกของประเทศในการค้าของโลกไม่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดระยะเวลา แต่ในความเป็นจริงแล้ว โครงสร้างทางการค้าโลกมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การใช้แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่มาอธิบายการค้าที่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเช่นนี้ ส่งผลให้เหตุผลที่ใช้อธิบายอาจจะผิดพลาดได้

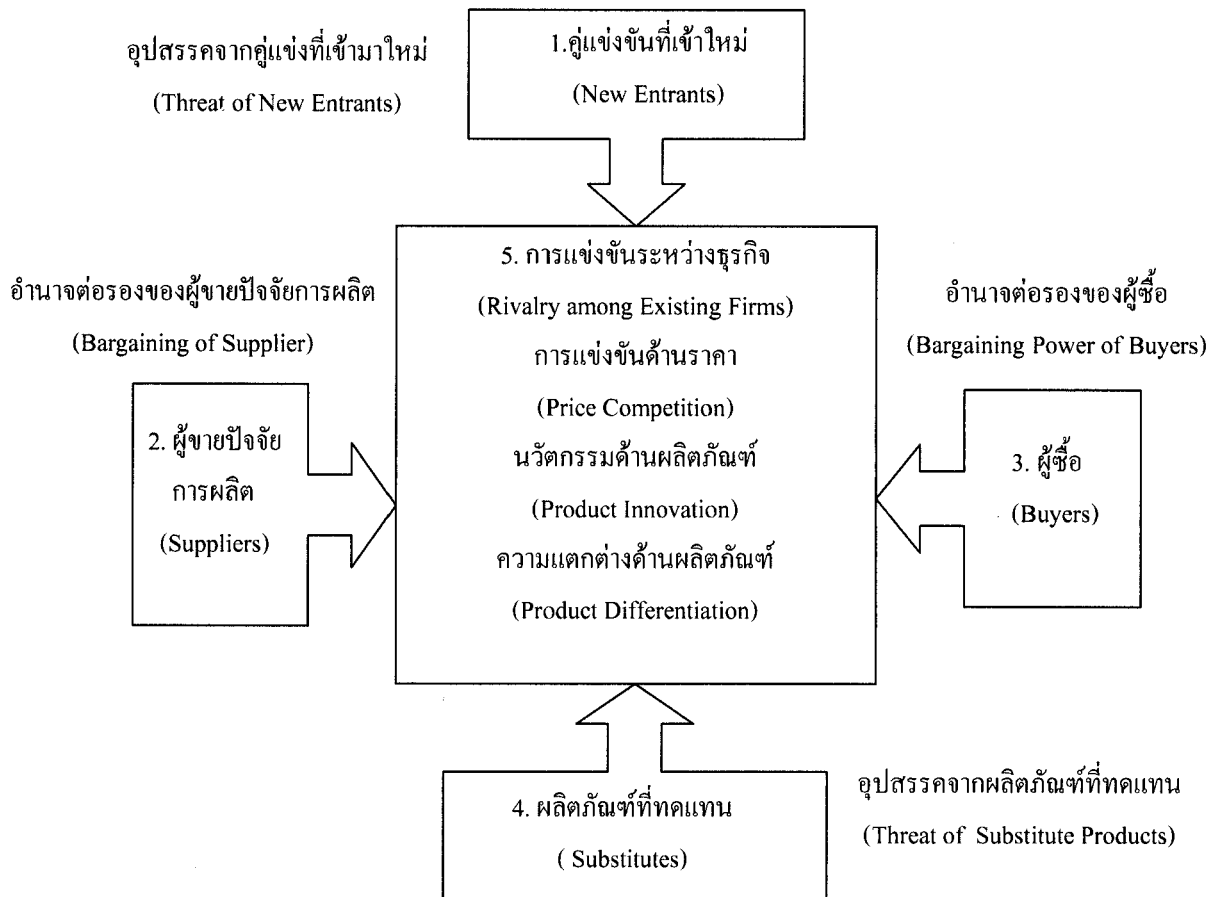
1.3.3 แบบจำลองผลกระทบจากแรงกดดัน 5 ประการ (The Five Forces Model)

Michael E. Porter (ค.ศ. 1980) ได้พัฒนาเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิเคราะห์สภาพการแข่งขันของอุตสาหกรรม โดยสร้างแบบจำลองผลกระทบจากแรงกดดัน 5 ประการต่อสภาพแวดล้อมทางการแข่งขันของธุรกิจอุตสาหกรรม ดังแสดงในภาพที่ 2.1 คือ

1. การเข้ามาในตลาดของผู้ประกอบการรายใหม่ (New Entrants of the Market) ผู้มาใหม่อาจเป็นลักษณะของการเพิ่มกำลังการผลิตในอุตสาหกรรม หรือการพยายามขยายส่วนแบ่งตลาดของตนก็ได้ ถ้ามีผู้ผลิตรายใหม่เข้ามาแข่งขันเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จะส่งผลให้ราคาสินค้าหรือบริการและกำไรลดลง หรือทำให้ต้นทุนของบริษัทเดิมเพิ่มขึ้นเพราะต้องแข่งขันแย่งกันซื้อปัจจัยการผลิตและวัตถุดิบ อาจทำให้ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นเพื่อรักษาส่วนแบ่งในตลาดเดิมไว้หรือเพื่อยึดครองส่วนแบ่งตลาดให้เพิ่มมากขึ้น

ผู้ประกอบการเดิมจะรักษากำไรไว้ได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับอำนาจตลาดหรืออำนาจผูกขาด คืออำนาจในการกำหนดราคา หน่วยผลิตเดิมจะมีอำนาจในการผูกขาดหรืออำนาจตลาดมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับว่าหน่วยผลิตนั้นมีอำนาจกีดกันคู่แข่งอื่นมิให้สามารถเข้ามาแข่งขันได้มากน้อยเพียงใด เช่น การผูกขาดวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต การผูกขาดขั้นตอนในการจัดจำหน่าย หรือการเริ่มต้นกิจการด้วยทุนที่อยู่ในระดับสูง ตลาดแคบ หรือผู้ผลิตเดิมได้รับสิทธิบัตรหรือลิขสิทธิ์ที่ได้รับความคุ้มครองผลิตภัณฑ์ในการลอกเลียนแบบ หรือสัมปทานที่รัฐออกให้ เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังขึ้นอยู่กับภาวะคาคะเนระดับปฏิบัติการตอบโต้จากผู้ผลิตเดิมต่อผู้ผลิตรายใหม่ ถ้า การตอบโต้รุนแรง โอกาสที่ผู้ผลิตรายใหม่จะสามารถเข้ามาแข่งขันในอุตสาหกรรมก็ย่อมน้อยลง

ภาพที่ 2.1 แบบจำลองผลกระทบจากแรงกดดัน 5 ประการ

2. อำนาจการต่อรองของผู้ขายปัจจัยการผลิตหรือซัพพลายเออร์ (The Bargaining of the Firm's Suppliers) ซัพพลายเออร์เป็นผู้ที่มีความสำคัญในการควบคุมราคาและคุณภาพสินค้าของบริษัท โดยซัพพลายเออร์จะมีอำนาจในการต่อรองในอุตสาหกรรมสูงถ้าหากประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังนี้

1) จำนวนผู้ผลิตและส่งมอบวัตถุดิบหรือกึ่งสำเร็จรูปเป็นผู้ผลิตรายใหญ่ มีจำนวนไม่มากนักและมีการกระจุกตัวค่อนข้างสูง ทำการผลิตและส่งมอบวัตถุดิบให้กับผู้ซื้อที่มีอยู่หลายรายและเป็นผู้ซื้อรายย่อย

2) ไม่มีวัตถุดิบหรือสินค้าสำเร็จรูปที่ผลิตในอุตสาหกรรมอื่นที่จะมาทดแทนได้อย่างสมบูรณ์หรือแม้มีอยู่แต่ผู้ผลิตและผู้ส่งมอบมีความได้เปรียบในด้านต้นทุนและคุณภาพ

3) วัตถุดิบจากผู้ผลิตและส่งมอบเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการผลิตสินค้าขั้นต่อไปในอุตสาหกรรม ไม่ว่าด้านคุณภาพหรือสัดส่วนที่สำคัญของต้นทุนการผลิต

4) ผู้ซื้อที่มีความรู้ดีกว่าวัตถุดิบของผู้ผลิตและส่งมอบมีความแตกต่างจากผู้ผลิตและส่งมอบวัตถุดิบรายอื่นๆ

5) ผู้ผลิตและส่งมอบสามารถเข้าไปผลิตสินค้าสำเร็จรูปได้เอง

3. อำนาจต่อรองของผู้ซื้อ (The Bargaining Power of Buyers) ผู้ซื้อสามารถต่อรองเรื่องคุณภาพ ราคาและ/หรือปริมาณสินค้า โดยผู้ซื้อจะมีอำนาจต่อรองมากถ้าหากประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังนี้

1) ผู้ซื้อไม่เพียงไม่กี่รายและซื้อในปริมาณที่ละมาก ๆ ในขณะที่ผู้ขายมีจำนวนมาก

2) สินค้าที่ผลิตในอุตสาหกรรมนั้นเป็นสินค้าที่จำเป็นสำหรับผู้ซื้อมาก เป็นสัดส่วนที่สำคัญของต้นทุนการผลิตของผู้ซื้อ ดังนั้นผู้ซื้อต้องให้ความสนใจและมีความรอบคอบในการตัดสินใจซื้อเป็นอย่างมาก

3) สินค้าที่ผลิตในอุตสาหกรรมเป็นสินค้ามาตรฐาน ไม่สร้างความแตกต่างในความรู้สึกรู้สึกของผู้ซื้อ ผู้ซื้อจะเลือกซื้อจากผู้ผลิตรายใดก็ได้ ต้นทุนของการเปลี่ยนที่จะเลือกซื้อมีอยู่น้อย

4) ผู้ซื้อสามารถผลิตสินค้าเองได้หรือมีส่วนในบริษัทวัตถุดิบ

5) วัตถุดิบนั้นมีผลกระทบต่อคุณภาพของสินค้าที่ผู้ซื้อจะนำไปผลิตต่อ อำนาจของผู้ซื้อจะลดน้อยลงเนื่องจากการหันไปซื้อวัตถุดิบจากแหล่งอื่นทำให้คุณภาพสินค้าลดลง

6) ผู้ซื้อที่มีข้อมูลข่าวสารที่สมบูรณ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของผู้ขาย ทั้งด้านอุปสงค์ ราคา การตลาด การแข่งขัน ต้นทุน การผลิตของผู้ผลิตรายต่างๆ และแหล่งที่ขาย เป็นต้น

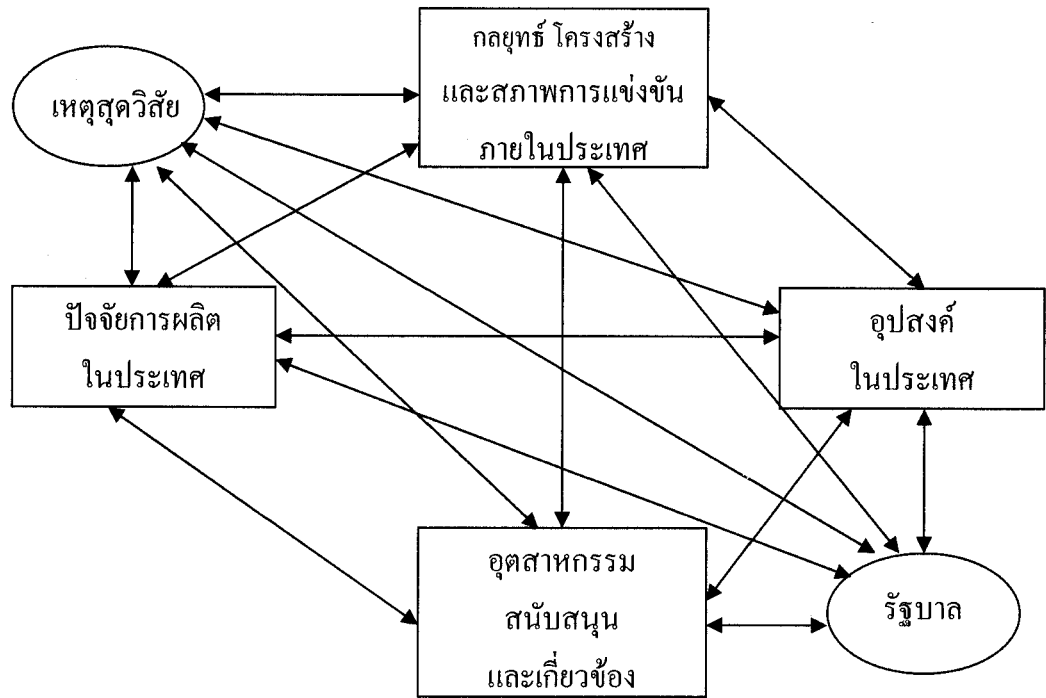
4. ผลิตภัณฑ์ที่ทดแทนกันได้ (Substitute Product) แรงกดดันจากผลิตภัณฑ์ทดแทนจะเพิ่มมากขึ้นเมื่อผลิตภัณฑ์ทดแทนให้คุณค่าเดียวกันแต่มีราคาถูกกว่า และผู้ซื้อคุ้นเคยกับสินค้าทดแทน การทดแทนกันได้ได้อย่างสมบูรณ์หรือทดแทนกันได้ในบางโอกาสก็ตาม สามารถสร้างความเสียหายทั้งในด้านการตลาดและการเงินแก่ผู้ผลิตสินค้าที่ถูกทดแทน ถ้าผลิตภัณฑ์ทดแทนมีน้อยย่อมมีโอกาสขึ้นราคาและทำกำไรเพิ่มขึ้นได้

5. การเพิ่มขึ้นของการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น (The Intensity of Rivalry among Competitors) การแข่งขันที่เข้มข้นเป็นผลมาจากปัจจัยสำคัญ ได้แก่ การที่มีบริษัทเล็กๆ เป็นจำนวนมากหรือไม่มีบริษัทใดเหนือบริษัทอื่นๆ อย่างชัดเจน และมีการกำหนดมาตรฐานในการแข่งขันและบังคับให้ปฏิบัติตามมาตรฐานนั้น หรืออาจเป็นอุตสาหกรรมที่มีอัตราการเติบโตช้า ทำให้แต่ละบริษัทต้องแย่งส่วนแบ่งตลาดเพื่อรักษาอัตราการเติบโตของตน หรืออาจเกิดจากการที่สินค้าแต่ละบริษัทไม่มีความแตกต่างที่เหนือกว่า ราคาจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ผู้ซื้อใช้ในการเลือกตัดสินใจ ซึ่งอาจเกิดสงครามราคาเป็นผลให้เกิดการแข่งขันที่รุนแรงได้และทำให้กำไรจากการขายลดลง

1.3.4 ทฤษฎีความได้เปรียบเชิงแข่งขัน (The Theory of Competitive Advantage)

Michael E. Porter (ค.ศ. 1980) ได้พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาระดับความสามารถทางการแข่งขันของอุตสาหกรรม โดยมีแนวคิดที่ว่าภาวะการแข่งขันในการค้าโลกประเทศทุกประเทศย่อมพยายามเลือกยุทธวิธีที่ดีที่สุดที่จะก่อให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมในประเทศของตน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการประเมินข้อได้เปรียบและเสียเปรียบทั้งอุตสาหกรรมในประเทศของตนและคู่แข่ง เพื่อให้สามารถหาแนวทางปรับตัวในการแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพในตลาดโลก โดยเครื่องมือที่นำมาอธิบายคือทฤษฎีความได้เปรียบเชิงแข่งขัน ซึ่งมีปัจจัยหลักแห่งความได้เปรียบทางการแข่งขันของประเทศ 4 ปัจจัย ดังแสดงในแบบจำลองไดมอนด์ (Diamond Model) ของภาพที่ 2.2 และปัจจัยต่าง ๆ สามารถอธิบายได้ดังนี้

1. สภาพปัจจัยการผลิต (Factor conditions) ปัจจัยการผลิตเป็นตัวกำหนดความได้เปรียบโดยเชิงแข่งขันของประเทศ โดยปัจจัยนี้การผลิตนี้จะมีความหมายอย่างกว้างประกอบด้วย แรงงาน (Labor) ที่ดิน (Arable Land) ทรัพยากรธรรมชาติ (Natural Resources) ทุน (Capital) และสาธารณูปโภค (Infrastructure) ในที่นี้เทคโนโลยีถือว่าเป็นปัจจัยการผลิตเช่นเดียวกัน ดังนั้น สภาพปัจจัยการผลิตในความหมายของ Porter จะหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่ประเทศมี (Factor Endowment) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการผลิตในประเทศและมีผลกระทบต่อความได้เปรียบและเสียเปรียบในการแข่งขันของประเทศ

ภาพที่ 2.2 แบบจำลองไดมอนด์ (Diamond Model)

2. สภาพความต้องการหรืออุปสงค์ (Demand Condition) อุปสงค์หรือความต้องการ ในที่นี้หมายถึงความต้องการภายในประเทศ ซึ่งความต้องการภายในประเทศจะทำให้เกิดความได้เปรียบเชิงแข่งขันในตลาดโลกมากขึ้น เนื่องจากอุปสงค์ภายในประเทศจะเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการพัฒนากิจกรรมผลิตสินค้าให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นทั้งในคุณภาพและปริมาณอุปสงค์ภายในประเทศที่เพียงพอจะสามารถรองรับการผลิตในปริมาณมากๆ ในประเทศ ซึ่งจะก่อให้เกิดการประหยัดต้นทุนเนื่องจากสามารถทำการผลิตในปริมาณมากๆ นอกจากนั้นปริมาณและความต้องการที่เพียงพอจะก่อให้เกิดการพัฒนาและขยายตัวในการผลิตของผู้ผลิตในประเทศอีกด้วย แต่ในทฤษฎีของ Porter จะเน้นสภาพความต้องการหรืออุปสงค์ภายในประเทศทั้งในด้านของปริมาณและคุณภาพของความต้องการ โดยให้ความสำคัญทางด้านคุณภาพเป็นหลัก คุณภาพความต้องการในที่นี้หมายถึง การบริโภคที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีเหตุมีผล คำถึงถึงประโยชน์ใช้สอย ซึ่งจะช่วยให้ประหยัดทรัพยากรที่ถูกนำมาใช้ในการผลิตที่ไม่จำเป็นหรือไม่เป็นที่ต้องการ ประเทศใดก็ตามที่ให้ความสำคัญกับคุณภาพของความต้องการในประเทศ จะก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด นอกจากนั้นแล้วการเน้นความต้องการภายในประเทศหรือตลาดในประเทศ

เป็นหลักจะเป็นการลดการพึ่งพาผู้ซื้อในตลาดต่างประเทศและความผันผวนอันเนื่องมาจากตลาดภายนอกประเทศเพราะมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา อาจกระทบผู้ผลิตในประเทศได้หากไม่สามารถเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาได้ทันการเปลี่ยนแปลงนั้น ก็จะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของตนได้

3. อุตสาหกรรมสนับสนุนและอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่อง (Supporting and Related Industries) อุตสาหกรรมการผลิตสินค้าชนิดใดที่จะมีความได้เปรียบด้านการแข่งขันของอุตสาหกรรมนั้นจะต้องมีอุตสาหกรรมที่สนับสนุนและเกี่ยวเนื่องที่สามารถส่งเสริมความสามารถหรือศักยภาพของอุตสาหกรรมนั้น เนื่องจากอุตสาหกรรมสนับสนุนนี้จะทำให้มีการพัฒนาการผลิตสินค้าให้ตรงกับความต้องการภายในประเทศและต่างประเทศมากขึ้น โดยที่อุตสาหกรรมที่สนับสนุนและเกี่ยวเนื่องจะมีความเชื่อมโยงกันในการที่จะทำให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงการผลิตให้มีคุณภาพและปริมาณตรงกับความต้องการของผู้บริโภคมากขึ้น ทำให้การผลิตมีประสิทธิภาพ มีต้นทุนการผลิตต่ำ

4. กลยุทธ์ โครงสร้าง และสภาพการแข่งขันของผู้ผลิต (Firm Strategy, Structure and Rivalry) การจัดการโครงสร้างและระบบการบริหารอย่างเหมาะสมของผู้ผลิตในอุตสาหกรรมนั้นและการแข่งขันของผู้ผลิตในอุตสาหกรรมชนิดเดียวกันภายในประเทศ จะทำให้เกิดการปฏิบัติ การบริหาร และการผลิตที่มีประสิทธิภาพของผู้ผลิตในอุตสาหกรรมมากขึ้น และเป็นแรงผลักดันให้เกิดการพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพและรูปแบบที่ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคมากขึ้น ซึ่งจะทำให้มีความได้เปรียบด้านการแข่งขันมากขึ้น

นอกจากปัจจัยกำหนดทั้ง 4 ในแบบจำลองไดมอนด์ แล้วยังมีปัจจัยภายนอกที่มีบทบาทต่อการเกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันของประเทศอีก 2 ประการ คือ

5. รัฐบาล (Government) รัฐบาลส่งผลกระทบพร้อมๆ กับได้รับผลกระทบจากตัวกำหนดทั้งสี่ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว โดยในบางกรณีเป็นผลกระทบทางบวก บางกรณีเป็นผลกระทบทางลบ ปัจจัยการผลิตในประเทศได้รับผลกระทบจากนโยบายของรัฐบาลทางด้านตลาดหลักทรัพย์ ด้านการศึกษา ด้านเงินช่วยเหลือของรัฐบาล เป็นต้น อุปสงค์ในประเทศได้รับผลกระทบจากนโยบายด้านมาตรฐานสินค้าและด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของผู้บริโภค รวมทั้งรัฐบาลเป็นผู้ซื้อรายใหญ่ของสินค้าและบริการหลายๆ ชนิด ที่อุตสาหกรรมสนับสนุนและเกี่ยวเนื่องในประเทศได้รับผลกระทบจากนโยบายรัฐบาลด้านการโฆษณาและด้านอื่นๆ กลยุทธ์ โครงสร้าง และสภาพการแข่งขันในประเทศของบริษัทได้รับผลกระทบจากนโยบายรัฐบาลด้านภาษี ด้านการป้องกันและผูกขาด เป็นต้น

6. เหตุสุตวิสัย (Chance) เหตุสุตวิสัยเป็นปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อความได้เปรียบเชิงแข่งขัน ซึ่งผู้ผลิตในอุตสาหกรรมไม่สามารถทำการควบคุมได้ เช่น การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีครั้งสำคัญ การเปลี่ยนแปลงราคาปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงของตลาดเงินโลกหรือการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองหรือการเกิดสงคราม เป็นต้น ซึ่งจะทำให้ประเทศอื่นๆ สามารถเข้ามาแข่งขันและได้เปรียบคู่แข่งรายเดิมได้ ขณะเดียวกันประเทศอาจได้รับผลประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงได้เช่นเดียวกัน

2. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้ แยกพิจารณาเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 วรรณกรรมที่ทำการศึกษาเกี่ยวข้องกับทฤษฎีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบทฤษฎีความได้เปรียบเชิงแข่งขัน และแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ของอุตสาหกรรมอาหาร ซึ่งสามารถแยกพิจารณาได้ดังนี้

โกมล วชิรเดชกุล (พ.ศ. 2539) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ตลาดส่งออกไก่สดแช่แข็งของไทยในตลาดญี่ปุ่นและเยอรมนี ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2523-2537 โดยใช้แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ทำการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดของไทยกับประเทศคู่แข่งที่สำคัญ

ผลการศึกษาพบว่า กรณีตลาดประเทศญี่ปุ่นช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2523-2527 และปี พ.ศ. 2528-2532 การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดส่งออกไก่สดแช่แข็งของไทยเพิ่มขึ้นเป็นผลมาจากการขยายตัวของตลาด และผลจากการแข่งขันในตลาด สำหรับในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2528-2532 และปี พ.ศ. 2533-2537 การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นเป็นผลมาจากการขยายตัวของตลาด แต่ผลจากการแข่งขันในตลาดทำให้ส่วนแบ่งตลาดลดลง แต่น้อยกว่าผลจากการขยายตัวของตลาด โดยมีประเทศคู่แข่งที่สำคัญ ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน สหรัฐอเมริกา และบราซิล กรณีตลาดประเทศเยอรมนี ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2528-2532 และปี พ.ศ. 2533-2537 พบว่าการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นเป็นผลมาจากการขยายตัวของตลาดและผลจากการแข่งขันในตลาด โดยมีประเทศคู่แข่งที่สำคัญ ได้แก่ เนเธอร์แลนด์ บราซิล ฮังการี เดนมาร์ก และฝรั่งเศส เมื่อทำการวิเคราะห์โดยรวมตลาดทั้ง 2 ประเทศเข้าด้วยกัน ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2538-2532 และปี พ.ศ. 2533-2537 ปรากฏว่าการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดที่เพิ่มขึ้นเป็นผลมาจากการขยายตัวของตลาด แต่ผลจากการแข่งขันและผลจากการกระจายตัวของตลาด ทำให้การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดลดลง แต่น้อยกว่าผลจากการขยายตัวของตลาด สำหรับผลการศึกษาการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาด

เนื้อไก่สดแช่แข็งของไทยในตลาดโลก ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2528-2532 และปี พ.ศ. 2533-2537 พบว่าการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดที่เพิ่มขึ้นของการส่งออกเนื้อไก่สดแช่แข็งของไทยในตลาดโลก เป็นผลมาจากการแข่งขัน ผลจากการปรับการส่งออก ส่วนผลจากการกระจายตลาดทำให้การขยายการส่งออกเนื้อไก่สดแช่แข็งของไทยในตลาดโลกลดลง แต่น้อยกว่าผลทั้ง 3 ประการที่กล่าวมาข้างต้น

ฐาปะนี มะลิซ้อน (พ.ศ. 2539) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งของไทย โดยใช้วิธีการหาค่าดัชนี RCA และแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ โดยทำการเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งที่สำคัญ ได้แก่ เวียดนาม เอกวาดอร์ อินเดีย อินโดนีเซีย เม็กซิโก และจีน ใน 3 ช่วงเวลา คือ ปี พ.ศ. 2525-2529 2530-2534 และ 2535-2536 นอกจากนี้ยังได้ทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งของไทยในประเทศคู่ค้าที่สำคัญอีกด้วย

ผลการศึกษาพบว่า ทุกประเทศมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ สำหรับประเทศไทยมีแนวโน้มความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่มีอัตราเพิ่มที่ลดลง ในทำนองเดียวกันกับเวียดนาม เอกวาดอร์ และอินเดีย ขณะที่อินโดนีเซีย เม็กซิโก และจีน มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบลดลง สำหรับผลศึกษาการขยายตัวของ การส่งออกกุ้งสดแช่แข็งของไทย โดยใช้แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ ในช่วงเวลาเดียวกันกับช่วงเวลาข้างต้น มูลค่าการส่งออก ระหว่าง 2 ช่วงเวลาแรกเพิ่มขึ้นเป็นผลมาจากการแข่งขันที่แท้จริง รองลงมาคือ ผลด้านทิศทางการส่งออก และผลจากอัตราการขยายตัวของตลาดโลก ตามลำดับ แต่ลดลงเล็กน้อยเพราะผลจากการกระจายตลาด สำหรับการเปรียบเทียบมูลค่าการส่งออกของ 2 ช่วงเวลาหลัง พบว่าเพิ่มขึ้นเช่นกัน เป็นผลจากการแข่งขันที่แท้จริง รองลงมาคือ ผลจากอัตราการขยายตัวของตลาดโลกและผลด้านทิศทางการส่งออก ตามลำดับ แต่ลดลงเล็กน้อยเพราะผลจากการกระจายตลาด สำหรับปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งของไทยในญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และสิงคโปร์ ระหว่างปี พ.ศ. 2533-2534 2509-2537 และ 2517-2537 ปรากฏว่าตัวแปรรายได้ประชาชาติต่อหัวของแต่ละประเทศและราคาการส่งออกสินค้าชนิดนี้ของไทยไปยังประเทศดังกล่าวเป็นตัวแปรสำคัญในการกำหนดอุปสงค์เพื่อการนำเข้าดังกล่าว

สริกวรรณ มงคลสวัสดิ์ (2540) ศึกษาเรื่องความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและปัจจัยที่มีผลต่ออุปทานการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งของไทยกับญี่ปุ่น ส่วนการศึกษาเชิงปริมาณจะศึกษาเกี่ยวกับดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งของไทย ดัชนีการพึ่งพาซึ่งกันและกันของการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งของไทยกับญี่ปุ่น และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออุปทานการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งของไทยกับญี่ปุ่น โดยทำการวิเคราะห์สมการการถดถอยเชิงพหุเพื่อหา

ความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยกำหนดให้ปัจจัยที่มีผลต่ออุปทานการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งของไทย กับญี่ปุ่นขึ้นอยู่กับ การเปลี่ยนแปลงการพึ่งพาซึ่งกันและกันระหว่างไทยกับญี่ปุ่น และค่าขนส่งระหว่างไทยกับญี่ปุ่น โดยใช้ข้อมูลอนุกรมเวลารายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2516-2538

ผลการศึกษาพบว่า ไทยมีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบกับในสินค้ากุ้งสดแช่แข็งตลอด ช่วงเวลาที่ทำการศึกษา เนื่องจากค่า RCA ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่า 1 สำหรับผลการศึกษาดัชนีการ พึ่งพาซึ่งกันและกันของการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งของไทยกับญี่ปุ่นมีค่าต่ำกว่า 1 ตลอดช่วงการศึกษา แต่มีแนวโน้มมากขึ้นเรื่อยๆ แสดงว่าประเทศไทยกับญี่ปุ่นมีการพึ่งพาซึ่งกันและกัน ในสินค้า ส่งออกกุ้งสดแช่แข็งมากขึ้นเรื่อยๆ และผลจากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออุปทานการส่งออกกุ้งสดแช่ แข็งของไทยกับญี่ปุ่น ปรากฏว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งของไทย กับญี่ปุ่น ในทิศทางเดียวกัน คือ ผลคูณของรายได้ต่อหัวของประชากรไทยกับญี่ปุ่น และดัชนีการ พึ่งพาซึ่งกันและกันของการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งของไทยกับญี่ปุ่น สำหรับค่าขนส่งของสินค้ากุ้งสด แช่แข็งของไทยกับญี่ปุ่นมีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งของไทยกับญี่ปุ่น ใน ทิศทางตรงกันข้าม

นิตยา สังขปริษา (2542) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ส่วนแบ่งการส่งออกข้าวของไทยและ ข้าวของสหรัฐอเมริกา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดและปัจจัยที่ มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดการส่งออกข้าวของไทย รวมทั้งเพื่อประมาณค่า ความยืดหยุ่นแห่งการทดแทนในการส่งออกข้าวของไทย โดยใช้แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ ในช่วงเวลาปี พ.ศ. 2530-2534 และ พ.ศ. 2535-2539

ผลการศึกษาพบว่ามูลค่าการส่งออกข้าวของไทยที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นเป็นผล เนื่องมาจากความสามารถในการปรับการส่งออกตามภาวะตลาด รองลงมาคือผลจากอัตรา การขยายตัวของตลาดโลก แต่ผลจากการแข่งขันและผลจากการกระจายตลาดทำให้ส่วนแบ่งตลาด ลดลง ส่วนผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อส่วนแบ่งตลาดของการส่งออกข้าวของไทย พบว่าปัจจัยที่สำคัญในการกำหนดส่วนแบ่งตลาดของการส่งออกข้าวของไทยเปรียบเทียบกับข้าว สหรัฐอเมริกาในตลาด เอเชียคือ มูลค่าการนำเข้าสินค้าของไทยจากประเทศในภูมิภาคเอเชีย โดยมี ค่าสัมประสิทธิ์ความยืดหยุ่นแห่งการทดแทนกันเท่ากับ 0.7584 สำหรับตลาดแอฟริกันนั้น ปัจจัย สำคัญได้แก่ อัตราการพึ่งพาการนำเข้าข้าวของตลาดแอฟริกาเอง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ความยืดหยุ่น แห่งการทดแทนกันเท่ากับ 2.4021 สำหรับตลาดยุโรปและตลาดโลกนั้น ปัจจัยสำคัญได้แก่ อัตราส่วนอุปทานเพื่อการส่งออกข้าวทั้งหมดของไทยกับสหรัฐอเมริกา โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ความ ยืดหยุ่นแห่งการทดแทนกันเท่ากับ 8.3418 และ 0.9929 ตามลำดับ และในบรรดาปัจจัยทั้งหมด ปัจจัยที่ส่งผลในทางลบต่อการส่งออกข้าวของไทย โดยเฉพาะตลาดเอเชียก็คืออัตราส่วนของราคา

ส่งออกระหว่างข้าวไทยและสหรัฐอเมริกา โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ความยืดหยุ่นแห่งการทดแทนกัน เท่ากับ -0.4740 แต่ในภาพรวมแล้วการส่งออกข้าวของไทยยังขยายตัวเพิ่มขึ้นและยังสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้

ยะห์รินทร์ มะสกุล (2543) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏและแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ กรณีศึกษาอาหารทะเลกระป๋องของไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏหรือดัชนี RCA และการศึกษาการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกปลาทูน่ากระป๋อง กุ้งกระป๋อง และปูกระป๋อง โดยใช้แบบจำลองตลาดคงที่เปรียบเทียบใน 4 ช่วงเวลา คือ ในช่วงปี พ.ศ. 2531-2534 2535-2538 2539-2540 และ 2540-2541 ในตลาดส่งออกที่สำคัญได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น

ผลการศึกษาพบว่า การส่งออกทูน่ากระป๋องในตลาดสหรัฐอเมริกา ทั้ง 4 ช่วงเวลา ไทยมีค่าดัชนี RCA มากกว่า 1 แต่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยมีประเทศคู่แข่งคือ ฟิลิปปินส์และอินโดนีเซีย ส่วนในตลาดสหภาพยุโรป พบว่าประเทศไทยมีค่าดัชนี RCA มากกว่า 1 แต่มีแนวโน้มลดลง มีประเทศคู่แข่งคือ สเปนและจีน กัด ขณะที่ในตลาดญี่ปุ่น พบว่าประเทศไทยมีค่าดัชนี RCA น้อยกว่า 1 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น มีประเทศคู่แข่งคือ ฟิลิปปินส์และอินโดนีเซีย สำหรับการส่งออกกุ้งกระป๋องในตลาดสหรัฐอเมริกาทั้ง 4 ช่วงเวลา ไทยมีค่าดัชนี RCA มากกว่า 1 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น มีประเทศคู่แข่งคือ อินโดนีเซีย สำหรับในตลาดญี่ปุ่น พบว่าประเทศไทยมีค่าดัชนี RCA น้อยกว่า 1 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น มีประเทศคู่แข่งคือ จีนและอินโดนีเซีย สำหรับการส่งออกปูกระป๋องในตลาดสหรัฐอเมริกา ทั้ง 4 ช่วงเวลา พบว่าประเทศไทยมีค่าดัชนี RCA น้อยกว่า 1 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น มีประเทศคู่แข่งคือ เม็กซิโกและอินโดนีเซีย ส่วนในตลาดสหภาพยุโรป ไทยมีค่าดัชนี RCA มากกว่า 1 แต่มีแนวโน้มลดลง มีประเทศคู่แข่งคือ แคนาดาและชิลี สำหรับผลการศึกษาการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทยด้วยแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ ในช่วงปี พ.ศ. 2531-2534 เปรียบเทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2535-2538 พบว่าปัจจัยที่มีผลมากที่สุดต่อการส่งออกลดลง คือ ผลจากการแข่งขัน ในช่วงปี พ.ศ. 2539-2540 เปรียบเทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2540-2541 พบว่าปัจจัยที่มีผลมากที่สุดต่อการส่งออกเพิ่มขึ้น คือ ผลจากการแข่งขัน ส่วนการศึกษาการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกกุ้งกระป๋องของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2536-2537 เปรียบเทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2538-2539 พบว่าปัจจัยที่มีผลมากที่สุดต่อการส่งออกเพิ่มขึ้น คือ ผลจากการขยายตัวของการส่งออกโลก ในช่วงปี พ.ศ. 2539-2540 เปรียบเทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2540-2541 พบว่าปัจจัยที่มีผลมากที่สุดต่อการส่งออกเพิ่มขึ้น คือ ผลจากการแข่งขัน ส่วนการศึกษาการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกปูกระป๋องของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2531-2534 เปรียบเทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2535-2538 พบว่าปัจจัยที่มีผลมากที่สุดต่อการส่งออกลดลง คือ ผลจากการกระจายตลาด

ในช่วงปี พ.ศ. 2539-2540 เปรียบเทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2540-2541 พบว่าปัจจัยที่มีผลมากที่สุดต่อการส่งออกเพิ่มขึ้น คือ ผลจากการแข่งขัน

วรรณพร หาญวิริยะพันธ์ (2546) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสาารถในการส่งออกกุ้งกระป๋องของไทย เพื่อศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดและปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อความสามารถการส่งออกกุ้งกระป๋องของประเทศส่งออกรายสำคัญในตลาดโลกและของประเทศไทยและอิน โดนีเซียในตลาดสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น

ผลการศึกษาพบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2538-2542 ประเทศส่งออกรายสำคัญมีค่า RCA ในตลาดโลกมากกว่า 1 ทุกประเทศ โดยประเทศกรีนแลนด์มีค่า RCA มากที่สุด รองลงมาคือ ประเทศไอซ์แลนด์และประเทศไทย ตามลำดับ สำหรับผลการวิเคราะห์ค่า RCA ในตลาดสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นของประเทศไทยและอินโดนีเซีย ช่วงปี พ.ศ. 2536-2542 พบว่า ทั้งสองประเทศมีค่า RCA มากกว่า 1 โดยประเทศไทยมีค่า RCA มากกว่าประเทศอินโดนีเซีย สำหรับการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดส่งออกกุ้งกระป๋องด้วยแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ ในช่วงปี พ.ศ. 2536-2539 เปรียบเทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2540-2542 พบว่าการขยายการส่งออกเพิ่มขึ้นของประเทศไทยในตลาดสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นเกิดจากผลการเปลี่ยนแปลงขนาดของตลาดของไทย แต่ผลจากการแข่งขันลดลง สำหรับอินโดนีเซีย พบว่าการขยายการส่งออกที่เพิ่มขึ้นในตลาดสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นเกิดจากผลการเปลี่ยนแปลงขนาดของตลาดของอินโดนีเซียและผลจากการแข่งขันเพิ่มขึ้นเมื่อพิจารณาการส่งออกในตลาดรวมของสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น พบว่าการขยายการส่งออกที่เพิ่มขึ้นของไทยและอินโดนีเซียเกิดจากผลการขยายขนาดตลาดในตลาดรวม สำหรับผลที่เกิดการแข่งขันในตลาดรวมของทั้ง 2 ประเทศลดลง ในขณะที่ผลจากการกระจายตัวของตลาดของไทยเพิ่มขึ้นแต่ของอินโดนีเซียลดลง สำหรับผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกุ้งกระป๋องของไทยใช้ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2528-2542 พบว่าราคาส่งออกกุ้งกระป๋องของไทย ราคาวัตถุดิบและอัตราค่าจ้างแรงงานเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่ออุปทานการส่งออกกุ้งกระป๋อง โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 2.101 และ -0.403 และ -0.368 ตามลำดับ

สุธิดา แสงโสภณ (2546) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและความได้เปรียบเชิงแข่งขันของการส่งออกสับปะรดกระป๋องและน้ำสับปะรดกระป๋องของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของการส่งออกสับปะรดกระป๋องของไทยไปยังตลาดสำคัญ 3 ตลาด ได้แก่ สหรัฐอเมริกา เนเธอร์แลนด์ และสเปน และเพื่อวิเคราะห์ความได้เปรียบเชิงแข่งขันของการส่งออกสับปะรดกระป๋องและน้ำสับปะรดกระป๋องของไทย โดยเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งหลัก ซึ่งได้แก่ ฟิลิปปินส์และอินโดนีเซีย โดยวิเคราะห์ความได้เปรียบ

โดยเปรียบเทียบที่ปรากฏใน 3 ช่วงเวลา ได้แก่ ช่วงก่อนเกิดวิกฤติเศรษฐกิจในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2538-2539 ช่วงเกิดวิกฤติเศรษฐกิจคือ ปี พ.ศ. 2540-2541 และช่วงหลังการเกิดวิกฤติเศรษฐกิจคือ ปี พ.ศ. 2542-2544 เพื่อนำมาเปรียบเทียบความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของประเทศไทย และประเทศคู่แข่งอื่น ตลอดจนนำมาวิเคราะห์ความได้เปรียบเชิงแข่งขันของประเทศไทยและประเทศคู่แข่งอื่นต่างๆ โดยใช้ทฤษฎีความได้เปรียบเชิงแข่งขันของ ไมเคิล อี พอร์เตอร์

ผลการศึกษาพบว่า ประเทศไทย ฟิลิปปินส์และอินโดนีเซีย ต่างมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในสินค้าสับปะรดกระป๋องในตลาดสหรัฐอเมริกา เนเธอร์แลนด์และสเปน ทั้ง 3 ช่วงเวลา ประเทศไทยและฟิลิปปินส์มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในสินค้าน้ำสับปะรดกระป๋องในตลาดสหรัฐอเมริกา เนเธอร์แลนด์และสเปน ในทั้ง 3 ช่วงเวลาเช่นเดียวกัน แต่สำหรับประเทศอินโดนีเซียในช่วงเวลาก่อนเกิดวิกฤติเศรษฐกิจเพียงช่วงเวลาเดียวเท่านั้นที่ไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในสินค้าน้ำสับปะรดกระป๋องในตลาดสหรัฐอเมริกา สำหรับการวิเคราะห์ความได้เปรียบเชิงแข่งขันพบว่าประเทศไทยเสียเปรียบประเทศฟิลิปปินส์และอินโดนีเซียในการส่งออกสับปะรดกระป๋องและน้ำสับปะรดกระป๋องในข้อกำหนดมีความได้เปรียบเชิงแข่งขันด้านสภาพปัจจัยการผลิต เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพการผลิตและในเรื่องของอุตสาหกรรมสนับสนุนและเกี่ยวเนื่อง แต่ได้เปรียบคู่แข่งในเรื่องปริมาณของปัจจัยการผลิตสับปะรดสด ตลอดจนได้เปรียบในเรื่องกลยุทธ์ โครงสร้างและสภาพการแข่งขันของอุตสาหกรรมในประเทศ จึงส่งผลให้ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในช่วงก่อนเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ ช่วงเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ และช่วงหลังการเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยมีแนวโน้มความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบลดลงในการส่งออกสับปะรดกระป๋องไปในตลาดสหรัฐอเมริกา และการส่งออกน้ำสับปะรดกระป๋องในตลาดสเปน เนื่องมาจากประเทศไทยเสียเปรียบคู่แข่งอื่นในเรื่องประเทศไทยได้รับผลกระทบจากการใช้มาตรการกีดกันทางการค้าของประเทศผู้นำเข้า

มนสิทธิ์ หลักชัยมงคล (2547) ศึกษาเกี่ยวกับความได้เปรียบเชิงแข่งขันของอุตสาหกรรมกุ้งแช่แข็งของไทย โดยศึกษาผ่านดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ และทฤษฎีความได้เปรียบเชิงแข่งขัน โดยใช้แบบจำลองไดมอนต์

ผลการศึกษาพบว่า การส่งออกกุ้งแช่แข็งของไทยมีค่าดัชนี RCA ลดลงตลอดช่วงเวลาที่การศึกษา (พ.ศ. 2537-2544) แต่ประเทศไทยก็ยังมีค่าดัชนี RCA ลดลงตลอดช่วงเวลาที่การศึกษา เนื่องจากค่า RCA มีค่ามากกว่า 1 ส่วนการส่งออกกุ้งแช่แข็งของประเทศคู่แข่งของไทยก็มีค่า RCA มากกว่า 1 ในทุกประเทศ (ยกเว้นประเทศจีน) โดยประเทศที่มีค่า RCA มากที่สุดคือ ประเทศเอกวาดอร์ เวียดนาม บังคลาเทศ อินเดีย ไทย อินโดนีเซีย อาร์เจนตินา และเม็กซิโก ตามลำดับ สำหรับการศึกษาดังกล่าวโดยใช้ส่วนแบ่งตลาดคงที่ พบว่าการส่งออกผลิตภัณฑ์กุ้งของไทย

ในช่วงปี พ.ศ. 2543-2544 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2537-2538 มีมูลค่าการลดลง ซึ่งจากการศึกษาพบว่า แหล่งที่มาของการหดตัวในมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์กุ้งของไทยมี 4 ประการ คือ ผลจากอัตราการขยายตัวของตลาดโลก ผลจากการกระจายตลาด ผลจากส่วนประกอบของสินค้าและผลจากความสามารถในการแข่งขัน สำหรับการวิเคราะห์ความได้เปรียบเชิงแข่งขันของอุตสาหกรรมกุ้งแช่แข็งของไทย พบว่าในปัจจุบันประเทศไทยมีความได้เปรียบทางด้านปัจจัยการผลิตลดลง ไม่ว่าจะเป็นการผลิตวัตถุดิบกุ้งที่มีคุณภาพลดลงแต่มีต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น ค่าจ้างแรงงานที่แพงขึ้น การขาดแคลนบุคลากร การขาดแคลนการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการขาดแคลนเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัย นอกจากนี้ ความต้องการภายในประเทศก็ไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของไทย แต่ก็สามารถทดแทนได้ด้วยอุปสงค์จากต่างประเทศซึ่งย่อมกดดันให้ผู้ผลิตภายในประเทศต้องพยายามพัฒนาคุณภาพของสินค้าให้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภคอยู่เสมอ ในส่วนของอุตสาหกรรมสนับสนุน พบว่าประเทศไทยมีความพร้อมในอุตสาหกรรมสนับสนุน แต่ก็ยังไม่สามารถทำให้เกิดการพัฒนาได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากยังขาดการประสานงานที่เป็นระบบและยังไม่มีหน่วยงานใดเข้ามารับผิดชอบอย่างจริงจัง ทำให้การพัฒนาไม่เป็นที่ไปในทิศทางเดียวกัน ส่งผลให้อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องไม่สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้อย่างเต็มศักยภาพ สำหรับกลยุทธ์ในการแข่งขันของไทยมีการเปลี่ยนมาใช้กลยุทธ์การแข่งขันทางด้านคุณภาพมากขึ้น ทำให้ประเทศคู่แข่งมีต้นทุนในการเลียนแบบการผลิตสินค้าจากไทย นอกจากนี้ประเทศไทยยังเปลี่ยนรูปแบบการส่งออกจากเดิมที่ส่งออกวัตถุดิบกุ้งแช่แข็งมาเป็นการส่งออกกุ้งแปรรูปมากขึ้น เพื่อตอบสนองต่อรสนิยมและวิถีการดำเนินชีวิตของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป

ส่วนที่ 2 วรรณกรรมที่ทำการศึกษาเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล ซึ่งสามารถแยกพิจารณาได้ดังนี้

สุดาพร มะหะหมัด (2541) ศึกษาเกี่ยวกับการส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาลของประเทศไทย กรณีศึกษา อุปสงค์การนำเข้าไก่สดแช่แข็งใน 3 ประเทศในกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง คือ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ซาอุดีอาระเบีย และคูเวต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การนำเข้าไก่สดแช่แข็งจากประเทศไทยและประเทศคู่แข่ง โดยจะเปรียบเทียบความสามารถในการได้ส่วนแบ่งตลาดเมื่อปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การนำเข้าไก่สดแช่แข็งมีการเปลี่ยนแปลง โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบถดถอยเชิงซ้อนในรูปแบบกำลังสองน้อยที่สุด และวิเคราะห์ความไม่มีเสถียรภาพของการส่งออกไก่สดแช่แข็งของไทยไปยังทั้ง 3 ประเทศ โดยการคำนวณดัชนีความไม่มีเสถียรภาพ รวมทั้งเพื่อพยากรณ์ส่วนแบ่งตลาดไก่สดแช่แข็ง ของประเทศไทยในทั้ง 3 ตลาด จากแนวโน้มในอดีต

ผลการศึกษาพบว่า การวิเคราะห์อุปสงค์เปรียบเทียบระหว่างการนำเข้าไก่สดแช่แข็งของทั้ง 3 ประเทศจากประเทศไทยและประเทศคู่แข่งมีหลายปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออุปสงค์การนำเข้าไก่สดแช่แข็ง โดยแต่ละปัจจัยมีบทบาทต่างกันในแต่ละประเทศ ซึ่งในประเทศสหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์ ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์เปรียบเทียบระหว่างการนำเข้าไก่สดแช่แข็งจากทั้ง 2 แหล่ง ได้แก่ ราคาเปรียบเทียบระหว่างไก่สดแช่แข็งที่นำเข้าจากประเทศไทยและประเทศคู่แข่ง รายได้ประชาชาติของประเทศสหรัฐอเมริกา ราคาเนื้อวัวและราคาเนื้อแกะที่ประเทศสหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์นำเข้า รวมถึงรสนิยมของผู้บริโภคในประเทศนี้ที่เปลี่ยนแปลงตามเวลา ส่วนตัวแปรที่กำหนดอุปสงค์เปรียบเทียบระหว่างการนำเข้าไก่สดแช่แข็งจากทั้ง 2 แหล่งของประเทศซาอุดีอาระเบีย ได้แก่ ราคาเปรียบเทียบระหว่างไก่สดแช่แข็งที่นำเข้าจากไทยและคู่แข่ง รายได้ประชาชาติของประเทศซาอุดีอาระเบีย ราคาเนื้อสัตว์อื่นที่ใช้ทดแทนเนื้อไก่ที่ซาอุดีอาระเบียนำเข้า และจำนวนประชากรของประเทศซาอุดีอาระเบีย สำหรับในประเทศคูเวตปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์เปรียบเทียบระหว่างการนำเข้าไก่สดแช่แข็งจากทั้ง 2 แหล่ง คือ ราคาเปรียบเทียบระหว่างราคาไก่สดแช่แข็งจากไทยและคู่แข่ง รายได้ประชาชาติของประเทศคูเวต ราคาเนื้อสัตว์อื่นที่ประเทศคูเวตนำเข้า และจำนวนประชากรของประเทศคูเวต รวมถึงตัวแปรหุ่นที่แสดงช่วงเวลาหลังสงครามอ่าวเปอร์เซีย ผลการวิเคราะห์ความไม่มีเสถียรภาพจากการส่งออกไก่สดแช่แข็งของประเทศไทยไปยังกลุ่มประเทศตะวันออกกลางทั้ง 3 ประเทศ พบว่าการขาดเสถียรภาพจากการส่งออกไก่สดแช่แข็งของไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาและคูเวตมีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงด้านอุปสงค์ โดยอุปทานมีความยืดหยุ่นสูงและคงที่ ซึ่งมาตรการที่ประเทศไทยสามารถใช้ในการรักษาอุปสงค์ไก่สดแช่แข็งของประเทศไทยให้มีเสถียรภาพไม่เปลี่ยนแปลงลดลงจากเดิมคือ การเจรจากับประเทศผู้นำเข้าเพื่อทำสัญญาซื้อขายล่วงหน้า สำหรับกรณีของประเทศซาอุดีอาระเบียพบว่าสาเหตุของการขาดเสถียรภาพในการส่งออกไก่สดแช่แข็งของไทยมาจากการเปลี่ยนแปลงอุปทาน โดยอุปสงค์มีความยืดหยุ่นสูงและคงที่ ซึ่งนโยบายที่ใช้ในการรักษาเสถียรภาพคือ การทำให้ปริมาณการส่งออกไก่สดแช่แข็งไปยังประเทศนี้มีปริมาณที่เพียงพอ สำหรับแนวโน้มการส่งออกไก่สดแช่แข็งของประเทศไทยไปยังกลุ่มประเทศตะวันออกกลางยังมีคู่ทางที่แจ่มใส โดยผลการพยากรณ์ส่วนแบ่งตลาดไก่สดแช่แข็งของไทยในทั้ง 3 ประเทศ ในช่วงปี พ.ศ. 2539-2543 พบว่า ส่วนแบ่งตลาดไก่สดแช่แข็งของไทยในประเทศสหรัฐอเมริกาและคูเวตมีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นตลอดช่วงที่ทำการพยากรณ์ ส่วนผลการพยากรณ์ในซาอุดีอาระเบียพบว่า ส่วนแบ่งตลาดไก่สดแช่แข็งของไทยในช่วงปี พ.ศ. 2539-2542 มีแนวโน้มลดลง แต่ในปี พ.ศ. 2543 แนวโน้มส่วนแบ่งตลาดไก่สดแช่แข็งของประเทศไทยมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น ดังนั้นถ้าผู้ส่งออกของไทยมีการศึกษารูปแบบ

ความต้องการ รวมทั้งทำให้ผลิตภัณฑ์ไก่แปรรูปของประเทศไทยเป็นที่ยอมรับในตลาดผู้นำเข้าทั้ง 3 ประเทศ จะทำให้การส่งออกไก่สดแช่แข็งของไทยสามารถขยายตลาดได้เพิ่มขึ้น

อริสรา จันทร์ขาว (2543) ศึกษาเกี่ยวกับการส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาลของประเทศไทย กรณีศึกษาอุปสงค์การนำเข้าอาหารทะเลกระป๋องใน 3 ประเทศในกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง คือ ประเทศสหรัฐอเมริกา ฮ่องกง และจอร์แดน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การนำเข้าอาหารทะเลกระป๋องจากประเทศไทย เปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งโดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบถดถอยเชิงซ้อนและประมาณค่าโดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดและเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวของ การส่งออกอาหารฮาลาลของประเทศไทยกรณีอาหารกระป๋องในประเทศผู้นำเข้าทั้ง 3 ประเทศ โดยใช้แบบจำลองตลาดคงที่ รวมทั้งพยากรณ์แนวโน้มส่วนแบ่งตลาดใช้วิธี Time Trend Estimate สำหรับข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์อุปสงค์ เปรียบและการพยากรณ์แนวโน้มส่วนแบ่งตลาดได้ใช้ข้อมูลทศวรรษระหว่างปี พ.ศ. 2525-2541 ส่วนการศึกษาการขยายตัวของ การส่งออกใช้ข้อมูล 2 ช่วงเวลา ระหว่างปี พ.ศ. 2533-2536 และพ.ศ. 2537-2540

ผลการศึกษาพบว่า การวิเคราะห์อุปสงค์เปรียบเทียบการนำเข้าอาหารทะเลกระป๋องจากประเทศไทยและประเทศคู่แข่งชั้นนำของไทยในประเทศผู้นำเข้าทั้ง 3 ประเทศ ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การนำเข้าทั้ง 3 ประเทศ ได้แก่ ราคาเปรียบเทียบระหว่างราคาอาหารทะเลกระป๋องจากประเทศไทยและประเทศคู่แข่งชั้นนำของไทย รายได้ประชาชาติของประเทศผู้นำเข้า จำนวนประชากรของประเทศผู้นำเข้าและแนวโน้มการนำเข้าเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงของเวลา โดยปัจจัยต่างๆ ที่ได้กล่าวมามีผลกระทบต่อ การนำเข้าอาหารทะเลกระป๋องจากประเทศไทยและประเทศคู่แข่งชั้นนำ เช่นเดียวกันทั้ง 3 ประเทศ กล่าวคือ อาหารทะเลกระป๋องจากประเทศไทยและประเทศคู่แข่งชั้นนำไม่สามารถทดแทนกันได้ และประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยมีส่วนแบ่งตลาดมากกว่าประเทศคู่แข่งชั้นนำ ในกรณีที่ทั้ง 3 ประเทศมีรายได้ประชาชาติเพิ่มขึ้นและผู้บริโภคมีความต้องการบริโภคอาหารทะเลกระป๋องเพิ่มขึ้นเมื่อเวลาเปลี่ยนไป สำหรับการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวของ การส่งออกอาหารทะเลกระป๋องของไทยในประเทศผู้นำเข้าทั้ง 3 ประเทศ โดยแยกพิจารณาเป็นรายประเทศพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวของ การส่งออกอาหารทะเลกระป๋องของไทยในประเทศซาอุดีอาระเบียมากที่สุด ได้แก่ ความสามารถในการแข่งขันที่แท้จริง รองลงมา ได้แก่ อัตราการขยายตัวเฉลี่ยของการส่งออกอาหารทะเลกระป๋องของโลกไปยังประเทศซาอุดีอาระเบียและการปรับตัวการส่งออกถูกทิศทาง ตามลำดับ สำหรับประเทศสหรัฐอเมริกาปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวของ การส่งออกอาหารทะเลกระป๋องมากที่สุด ได้แก่ อัตราการขยายตัวเฉลี่ยของการส่งออกอาหารทะเลกระป๋องของโลกไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา รองลงมา ได้แก่ ความสามารถในการแข่งขัน

ที่แท้จริงและการปรับตัวการส่งออกถูกทิศทาง ตามลำดับ สำหรับประเทศจอร์แดนปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวของการส่งออกอาหารทะเลกระป๋องมากที่สุด ได้แก่ อัตราการขยายตัวเฉลี่ยของการส่งออกอาหารทะเลกระป๋องของโลกไปยังประเทศจอร์แดน ในขณะที่ความสามารถในการแข่งขันที่แท้จริงและการปรับตัวการส่งออกผิดทิศทาง ทำให้การขยายตัวของการส่งออกไปยังประเทศจอร์แดนลดลง ในส่วนของการพยากรณ์แนวโน้มส่วนแบ่งตลาดอาหารทะเลกระป๋องของไทยในประเทศนำเข้า 3 ประเทศ พบว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตลอดช่วงเวลาที่ทำการพยากรณ์ คือในช่วงปี พ.ศ. 2542-2549

สรุป จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่าการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมส่งออกนั้น นิยมใช้ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (Revealed Comparative Advantage Index: RCA) ซึ่งเสนอโดย Bela Balassa เพราะเป็นวิธีที่สะดวกในการคำนวณและง่ายต่อการตีความหมาย เนื่องจากการศึกษาดังนี้ RCA จะให้ความสำคัญกับการส่งออกหรือนำเข้าของประเทศเปรียบเทียบกับส่งออกหรือนำเข้าของสินค้าชนิดเดียวกันในกลุ่มประเทศที่ต้องการศึกษา ซึ่งข้อมูลการนำเข้า-ส่งออกของสินค้าในแต่ละประเทศมีการเก็บรวบรวมไว้อย่างค่อนข้างจะเป็นระบบตามหมวดหมู่ และมีการจำแนกแยกย่อยตามประเภทสินค้าตามมาตรฐานการจำแนกหมวดหมู่สินค้านี้ระหว่างประเทศที่ทุกประเทศต้องยึดถือเป็นมาตรฐานเดียวกันในการเก็บรวบรวมข้อมูล นอกจากนี้องค์กรระหว่างประเทศทั้ง องค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization: FAO) การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (United Nations Conference on Trade and Development: UNCTAD) และองค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) ก็มีการเก็บรวบรวมข้อมูลการค้าระหว่างประเทศและใช้ข้อมูลดังกล่าวในการวิเคราะห์การค้าในระบบเศรษฐกิจโลกอีกด้วย แต่เนื่องจากดัชนี RCA มีข้อจำกัดที่ไม่สามารถระบุได้ว่าความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่เกิดขึ้นนั้นเป็นความได้เปรียบที่เกิดจากความสามารถในการผลิตหรือเกิดจากนโยบายทางการค้าของรัฐบาลทั้งประเทศผู้ส่งออกและนำเข้า ทำให้ผลการคำนวณที่ได้ไม่สามารถแสดงความได้เปรียบจากความสามารถในการผลิตที่แท้จริงได้ ดังนั้นจึงได้มีการนำแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ (Constant Market Share Model: CMS) ซึ่งเสนอโดย Leamer and Stern มาใช้ร่วมในการวัดความสามารถในการแข่งขันด้วย โดยแบบจำลอง CMS ถูกนำมาใช้เพื่อวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวของการส่งออกสินค้าของประเทศผู้ส่งออกระหว่าง 2 ช่วงเวลา ซึ่งปัจจัยต่างๆ ที่พิจารณา ประกอบด้วย ผลจากการขยายตัวของการส่งออกของโลกโดยเฉลี่ย ผลจากส่วนประกอบของสินค้าส่งออก ผลจากการกระจายตลาด และผลจากความสามารถในการแข่งขัน แต่ข้อจำกัดของแบบจำลอง CMS คือไม่สามารถอธิบายได้ว่าทำไมแต่ละปัจจัยจึงมีผล

ต่อมูลค่าส่งออกที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง ในการวิเคราะห์จึงต้องพิจารณาร่วมกับปัจจัยอื่นๆ ด้วย ในปัจจุบันมีปรากฏการณ์ต่างๆ หลายอย่างที่ไม่สามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีการค้าเหล่านี้ ดังนั้นจึงได้มีการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาระดับความสามารถทางการแข่งขันของอุตสาหกรรม โดย Michael E. Porter ประกอบด้วยแบบจำลองผลกระทบจากแรงกดดัน 5 ประการ (The Five Force Model) สำหรับใช้ในการวิเคราะห์สภาพการแข่งขันของอุตสาหกรรม และทฤษฎีความได้เปรียบเชิงแข่งขัน (The Theory of Competitive Advantage) ซึ่งเป็นแบบจำลองสำหรับการวิเคราะห์ระดับความสามารถทางการแข่งขันของอุตสาหกรรมในแต่ละประเทศ ด้วยแบบจำลองไดมอนด์

ในการศึกษาของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้ใช้ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏหรือดัชนี RCA เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลของประเทศไทยในกลุ่มประเทศที่พิจารณา รวมถึงการวิเคราะห์ทิศทางการเปลี่ยนแปลงความได้เปรียบการส่งออกของไทย รวมทั้งยังได้นำแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่หรือแบบจำลอง CMS มาใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยด้านต่างๆ ที่มีผลต่อการขยายตัวของการส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาลของไทย นอกจากนี้ยังจะได้นำแบบจำลองไดมอนด์หรือ Diamond Model มาใช้ในการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขัน เพื่อพิจารณาข้อได้เปรียบและเสียเปรียบในด้านต่างๆ ของอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลของไทย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลของไทยโดยใช้อาหารทะเลแปรรูปเป็นกรณีศึกษา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การศึกษา จำเป็นต้องมีวิธีการดำเนินการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1 การพิจารณาความสามารถในการแข่งขันการส่งออกอาหารฮาลาลของไทยในตลาดส่งออก ได้ใช้ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (Revealed Comparative Advantage Index: RCA) เป็นเครื่องมือในการศึกษา สามารถแยกพิจารณาได้ดังนี้

1.1.1 การหาค่า RCA ในตลาดโลก

ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ หรือดัชนี RCA คืออัตราส่วนระหว่างสัดส่วนการส่งออกสินค้าชนิดหนึ่งของประเทศหนึ่ง (คือมูลค่าสินค้าออกชนิดหนึ่งเทียบกับมูลค่าการส่งออกรวมของประเทศนั้น) กับสัดส่วนการส่งออกสินค้าชนิดนั้นในตลาดโลก (คือมูลค่าสินค้าออกชนิดนั้นในตลาดโลกเทียบกับมูลค่าการส่งออกสินค้าทุกชนิดในตลาดโลก) ซึ่งสามารถเขียนแสดงด้วยสมการทางคณิตศาสตร์ได้ดังนี้

$$RCA_{ik} = \frac{\frac{X_{ik}}{\sum X_i}}{\frac{X_{wk}}{\sum X_w}}$$

โดยที่ RCA_{ik} = ดัชนีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของสินค้าส่งออกชนิด k ของประเทศ i

X_{ik} = มูลค่าการส่งสินค้าออกชนิด k ของประเทศ i

$$\begin{aligned}\sum X_i &= \text{มูลค่าการส่งออกสินค้าออกรวมทั้งหมดของประเทศ } i \\ X_{wk} &= \text{มูลค่าการส่งออกสินค้าออกชนิด } k \text{ ในตลาดโลก} \\ \sum X_w &= \text{มูลค่าการส่งออกสินค้าออกรวมทั้งหมดในตลาดโลก}\end{aligned}$$

1.1.2 การหาค่า RCA ในตลาดส่งออก

ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ หรือดัชนี RCA คืออัตราส่วนระหว่างสัดส่วนการส่งออกสินค้าชนิดหนึ่งของประเทศนั้นไปยังประเทศหนึ่ง (คือมูลค่าสินค้าออกชนิดหนึ่งเทียบกับมูลค่าการส่งออกทั้งหมดของประเทศนั้นที่ส่งออกไปยังประเทศหนึ่งที่เป็นตลาดส่งออกของประเทศนั้น) กับสัดส่วนการส่งออกสินค้าชนิดนั้นไปยังอีกประเทศหนึ่ง (คือมูลค่าสินค้าส่งออกชนิดนั้นเทียบกับมูลค่าการส่งออกสินค้าทุกชนิดไปยังประเทศผู้นำเข้าที่เป็นตลาดส่งออกของประเทศนั้น) ซึ่งสามารถเขียนแสดงด้วยสมการทางคณิตศาสตร์ได้ดังนี้

$$RCA_{ik} = \frac{\frac{X_{ik}}{\sum X_i}}{\frac{X_{jk}}{\sum X_j}}$$

โดยที่

$$\begin{aligned}RCA_{ik} &= \text{ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของสินค้าส่งออก} \\ &\quad \text{ชนิด } k \text{ ของประเทศ } i \text{ ในประเทศ } j \\ X_{ik} &= \text{มูลค่าการส่งออกสินค้าชนิด } k \text{ จากประเทศ } i \text{ ไปยังประเทศ } j \\ \sum X_i &= \text{มูลค่าการส่งออกสินค้ารวมทั้งหมดจากประเทศ } i \text{ ไปยังประเทศ } j \\ X_{jk} &= \text{มูลค่าการส่งออกสินค้าชนิด } k \text{ ไปยังประเทศ } j \\ \sum X_j &= \text{มูลค่าการส่งออกสินค้ารวมทั้งหมดไปยังประเทศ } j\end{aligned}$$

1.1.3 เกณฑ์การพิจารณาค่า RCA

1) ถ้าค่า RCA ของสินค้าใดของประเทศใดมากกว่า 1 ($RCA > 1$) แสดงว่าประเทศนั้นมีความได้เปรียบมากกว่าในการส่งออกสินค้าชนิดนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นในตลาดโลกหรือในตลาดที่พิจารณา

2) ถ้าค่า RCA ของสินค้าใดของประเทศใดน้อยกว่า 1 ($RCA < 1$) แสดงว่าประเทศนั้นมีความเสียเปรียบมากกว่าในการส่งออกสินค้านั้น เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นในตลาดโลกหรือในตลาดที่พิจารณา

3) ถ้าค่า RCA ของสินค้าใดของประเทศใดเท่ากับ 1 ($RCA = 1$) แสดงว่าประเทศนั้นมีความชำนาญเฉพาะอย่างในการผลิตสินค้านั้นเท่ากับประเทศอื่นในตลาดโลกหรือในตลาดที่พิจารณา

4) ถ้าเวลาผ่านไป ค่า RCA ของสินค้าออกใดของประเทศนั้นเพิ่มขึ้น แสดงว่าประเทศนั้นมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้านั้นเพิ่มขึ้น แม้ว่าค่า RCA จะยังคงน้อยกว่า 1

5) ถ้าเวลาผ่านไป ค่า RCA ของสินค้าออกใดของประเทศนั้นลดลง แสดงว่าประเทศนั้นมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้านั้นลดลง แม้ว่าค่า RCA จะยังคงมากกว่า 1

1.2 การพิจารณาปัจจัยหรือแหล่งที่มาของการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกอาหารฮาลาลของไทยในตลาดส่งออก ได้ใช้แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ (Constant Market Share Model : CMS) เป็นเครื่องมือในการศึกษา ซึ่งสามารถแยกพิจารณาได้ดังนี้

1.2.1 การพิจารณาจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ในตลาดโลก

การพิจารณาปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวของ การส่งออกอาหารฮาลาลของไทยในตลาดโลก เป็นการพิจารณาในระดับที่ 2 ซึ่งเป็นการส่งออกสินค้าหลายชนิดไปยังตลาดโลก ซึ่งสามารถแสดงได้ด้วยสมการทางคณิตศาสตร์ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} V_2 - V_1 &= \sum_k r_k V_{k1} + \sum_k (V_{k2} - V_{k1} - r_k V_{k1}) \\ &= rV_1 + \sum_k (r_k - r) V_{k1} + \sum_k (V_{k2} - V_{k1} - r_k V_{k1}) \end{aligned}$$

โดยที่

$V_2 - V_1$ คือ มูลค่าความแตกต่างของมูลค่าการส่งออกอาหารฮาลาลไปยังตลาดโลก ในระหว่างช่วงปีที่ 1 และปีที่ 2

rV_1 คือ ผลจากการขยายตัวการส่งออกของตลาดโลกโดยเฉลี่ย

$\sum_k (r_k - r) V_{k1}$ คือ ผลจากส่วนประกอบของสินค้าส่งออก

$\sum_k (V_{k2} - V_{k1} - r_k V_{k1})$ คือ ผลจากความสามารในการแข่งขัน

1.2.2 การพิจารณาแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ในตลาดส่งออก

การพิจารณาปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวของการส่งออกอาหารฮาลาลของไทยในตลาดส่งออกต่างๆ เป็นการพิจารณาในระดับที่ 3 ซึ่งเป็นการส่งออกสินค้าหลายชนิดไปยังหลายตลาด ซึ่งสามารถแสดงได้ด้วยสมการทางคณิตศาสตร์ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} V_2 - V_1 &= \sum_j \sum_k r_{jk} V_{jk1} + \sum_j \sum_k (V_{jk2} - V_{jk1} - r_{jk} V_{jk1}) \\ &= rV_1 + \sum_k (r_k - r) V_{k1} + \sum_j \sum_k (r_{jk} - r_k) V_{jk1} + \sum_j \sum_k (V_{jk2} - V_{jk1} - r_{jk} V_{jk1}) \end{aligned}$$

โดยที่

$V_2 - V_1$ คือ มูลค่าความแตกต่างของมูลค่าการส่งออกอาหารฮาลาลไปยังตลาดส่งออก
ในระหว่างช่วงปีที่ 1 และปีที่ 2

rV_1 คือ ผลจากการขยายตัวการส่งออกของตลาดโลกโดยเฉลี่ย

$\sum_k (r_k - r) V_{k1}$ คือ ผลจากส่วนประกอบของสินค้าส่งออก

$\sum_j \sum_k (r_{jk} - r_k) V_{jk1}$ คือ ผลจากการกระจายตลาด

$\sum_j \sum_k (V_{jk2} - V_{jk1} - r_{jk} V_{jk1})$ คือ ผลจากความสามารถในการแข่งขัน

ดังนั้น แหล่งที่มาของการขยายตัวของการส่งออกอาหารฮาลาลของไทยไปยังตลาดโลกและตลาดส่งออกต่างๆ ประกอบด้วย

1) ผลจากการขยายตัวการส่งออกของตลาดโลกโดยเฉลี่ย (World trade effect: W); rV_1 คือผลที่เกิดจากการขยายตัวของตลาดโลก เมื่อกำหนดให้การส่งออกสินค้าแต่ละชนิดของประเทศ i ขยายตัวในอัตราเดียวกับอัตราการขยายตัวของการส่งออกรวมของโลกโดยเฉลี่ย (r) แล้ว มูลค่าการส่งออกสินค้าจะมีค่าเท่ากับ rV_1 นั่นคือ ประเทศ i มีส่วนแบ่งตลาดในตลาดโลกของสินค้านั้นคงที่ หรือแสดงว่าประเทศ i สามารถรักษาส่วนแบ่งตลาดการส่งออกในตลาดโลกไว้ได้

2) ผลจากส่วนประกอบของสินค้าส่งออก (Commodity composition effect); $\sum_k (r_k - r) V_{k1}$ คือผลกระทบจากประเภทของสินค้าที่ส่งเข้าไปในประเทศนำเข้าสินค้า ถ้าผลกระทบนี้มีค่าเป็นบวก แสดงว่าประเทศผู้นำเข้ายังมีความต้องการในสินค้านั้นสูง ซึ่งจะช่วยให้การค้าระหว่างสองประเทศนั้นเพิ่มขึ้น หากผลกระทบจากปัจจัยนี้มีค่าเป็นลบ แสดงว่าประเทศผู้นำเข้ามีความต้องการในสินค้านั้นต่ำ ซึ่งจะทำให้การค้าระหว่างสองประเทศนั้นลดลง

3) ผลจากการกระจายตลาด (Market distribution effect);

$\sum_j \sum_k (r_{jk} - r_k) V_{jk1}$ เป็นตัวชี้ให้เห็นว่าสินค้าส่งออกนั้นได้กระจายไปยังตลาดอื่นๆ ที่มีอัตราการขยายตัวสูงกว่าหรือต่ำกว่าอัตราการขยายตัวเฉลี่ยของการส่งออกของโลก ถ้าผลกระทบนี้มีค่าเป็นบวก แสดงว่าสินค้านั้นได้มุ่งเน้นการส่งออกไปยังตลาดที่มีอัตราการนำเข้าที่สูงกว่าอัตราการส่งออกสินค้านั้นของโลก แต่ถ้ามีค่าเป็นลบ แสดงว่าสินค้านั้นได้มุ่งเน้นการส่งออกไปยังตลาดที่มีอัตราการนำเข้าที่ต่ำกว่าอัตราการส่งออกสินค้านั้นของโลก นั่นแสดงถึงการส่งออกสินค้านั้นยังคงพึ่งพิงตลาดใดตลาดหนึ่งเป็นสำคัญ แม้ว่าตลาดนั้นจะมีความต้องการนำเข้าที่ต่ำกว่าความต้องการนำเข้าของโลกโดยเฉลี่ยก็ตาม ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าประเทศผู้ส่งออกไม่สามารถกระจายสินค้าไปจำหน่ายยังตลาดอื่นๆ ที่มีอัตราการนำเข้าสูงกว่าตลาดปัจจุบันได้

4) ผลจากความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness effect);

$\sum_j \sum_k (V_{jk2} - V_{jk1} - r_{jk} V_{jk1})$ เป็นความแตกต่างระหว่างการขยายตัวของการส่งออกที่แท้จริงกับการขยายตัวที่เพียงพอเพื่อให้ประเทศผู้ส่งออกสามารถรักษาส่วนแบ่งในในตลาดโลกไว้ได้เท่าเดิมหรือการขยายตัวการส่งออกตามที่ได้วางแผนไว้ กล่าวคือ ถ้าการขยายตัวของการส่งออกที่แท้จริงมากกว่าการขยายตัวการส่งออกตามที่ได้วางแผนไว้ แสดงว่าประเทศนั้นสามารถส่งออกได้มากกว่ามูลค่าที่ควรจะเป็น ส่วนแบ่งของตลาดก็จะเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งกล่าวได้ว่าประเทศนั้นมีความสามารถในการแข่งขัน แต่ถ้าเป็นไปในทางตรงกันข้าม แสดงว่าประเทศนั้นสูญเสียความสามารถในการแข่งขันและไม่อาจรักษาส่วนแบ่งตลาดไว้ได้

1.3 การศึกษาปัจจัยที่กำหนดความได้เปรียบเชิงแข่งขันในระดับประเทศของสินค้าที่ส่งออกไปยังตลาดโลก จาก Diamond Model สามารถกำหนดความได้เปรียบเชิงแข่งขันของประเทศ ประกอบด้วยปัจจัย 6 ปัจจัย คือ

1) สภาวะปัจจัยการผลิตในประเทศ (Factor Condition) โดยพิจารณาจากความอุดมสมบูรณ์ของปัจจัยการผลิต โครงสร้างการผลิต และระดับราคาปัจจัยการผลิตภายในประเทศ ว่ามีความได้เปรียบประเทศคู่แข่งหรือไม่

2) อุปสงค์ภายในประเทศ (Demand condition) โดยศึกษาถึงลักษณะของความต้องการสินค้าในประเทศว่ามีขนาดของความต้องการมากน้อยเพียงไร รวมถึงการศึกษาลักษณะของผู้บริโภคว่าเป็นผู้ที่รู้จริงในการเลือกซื้อสินค้าหรือไม่ เนื่องจากผู้บริโภคที่รู้จริงมักจะตั้งมาตรฐานในการเลือกซื้อสินค้าไว้สูง ซึ่งจะเป็นแรงกดดันให้ผู้ผลิตสินค้าต้องพัฒนาสินค้าให้ดียิ่งขึ้น

3) อุตสาหกรรมสนับสนุนและอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่อง (Supporting and Related Industries) ภายในประเทศ โดยศึกษาถึงโครงสร้างการผลิต การดำเนินการและสภาพการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพของอุตสาหกรรมสนับสนุนและอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องในการส่งเสริมให้อุตสาหกรรมส่งออกมีความได้เปรียบในการแข่งขันในตลาดโลกมากน้อยเพียงใด

4) กลยุทธ์ โครงสร้างและสภาพการแข่งขันของผู้ผลิต (Firm Strategy, Structure and Rivalry) ศึกษาถึงโครงสร้างทางการผลิต การดำเนินการ กลยุทธ์ และสภาพการแข่งขันในอุตสาหกรรมส่งออก เพื่อให้ทราบถึงโอกาสและอุปสรรคซึ่งจะทำให้สามารถพัฒนาจุดเด่นและแก้ไขจุดด้อยในการที่จะทำอุตสาหกรรมดังกล่าวมีความได้เปรียบเชิงแข่งขันในตลาดโลกได้

5) รัฐบาล (Government) โดยการศึกษานโยบายที่เกี่ยวข้องของรัฐบาลว่ามีทิศทางที่จะส่งเสริมหรือขัดขวางความได้เปรียบด้านการแข่งขันของอุตสาหกรรมส่งออก

6) เหตุสุตวิสัย (Chance) ศึกษาถึงปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อความได้เปรียบเชิงแข่งขันของอุตสาหกรรมส่งออก ซึ่งผู้ประกอบการหรือผู้ผลิตไม่สามารถควบคุมได้ เช่น ปรากฏการณ์ธรรมชาติ การเกิดโรคระบาด การเกิดสงคราม การกีดกันทางการค้าทั้งภายในและมิใช่ภายใน เป็นต้น เพื่อจะศึกษาว่าอุตสาหกรรมได้รับประโยชน์หรือเสียผลประโยชน์ในลักษณะใด

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลทุติยภูมิซึ่งเก็บรวบรวมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยข้อมูลผู้ประกอบการได้ทำการเก็บรวบรวมจาก สถาบันอาหาร กระทรวงต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ องค์กรที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลามและอาหารฮาลาล สถาบันการศึกษาและอินเทอร์เน็ต

สำหรับข้อมูลและมูลค่าการนำเข้า-ส่งออกของประเทศไทยได้ทำการเก็บรวบรวมจากกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กรมศุลกากร กรมประมง ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของหน่วยงานราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง สำหรับข้อมูลการค้าและมูลค่าการค้าระหว่างประเทศได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากองค์การการค้าโลก (WTO) องค์กรอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) องค์กรสหประชาชาติ (UN) และ Global Trade Atlas (<http://www.gtis.com>) ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่รวบรวมมูลค่าการนำเข้า-ส่งออกของแต่ละประเทศในตลาดโลก โดยสามารถสืบค้นข้อมูลได้ที่ห้องสมุดการค้าระหว่างประเทศ (International Trade Library) ของกรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้บรรลุการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จึงได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

3.1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Description Method)

โดยนำข้อมูลของอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ ได้แก่ ปริมาณผลิต ปริมาณการจำหน่าย การค้าต่างประเทศ ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาอุตสาหกรรม รวมทั้งลักษณะทั่วไปของอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลตลอดช่วงเวลาที่ทำการศึกษานำมาวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา

3.2 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Method)

การศึกษาถึงระดับความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลของไทย ด้วยเครื่องมือในการวิเคราะห์ ดังนี้

3.2.1 ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ หรือดัชนี RCA

1) การวิเคราะห์ค่า RCA ในตลาดโลก โดยวิเคราะห์ศักยภาพการส่งออกอาหารฮาลาลของไทยในตลาดโลก ซึ่งจะพิจารณาจากมูลค่าการส่งออกอาหารฮาลาลของไทยเปรียบเทียบกับมูลค่าการส่งออกอาหารฮาลาลทั้งหมดในตลาดโลก พร้อมทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่า RCA กับประเทศคู่แข่งในการส่งออกอาหารฮาลาลในตลาดโลก

2) การวิเคราะห์ค่า RCA ในตลาดส่งออกอาหารฮาลาลที่สำคัญของไทย โดยวิเคราะห์ศักยภาพการส่งออกอาหารฮาลาลของไทยในตลาดที่เป็นประเทศคู่ค้า ซึ่งจะพิจารณาจากมูลค่าการส่งออกอาหารฮาลาลของไทยเปรียบเทียบกับมูลค่าการส่งออกอาหารฮาลาลทั้งหมดไปยังประเทศคู่ค้า พร้อมทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่า RCA กับประเทศที่เป็นคู่แข่ง

3.2.2 แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่

การวิเคราะห์ถึงปัจจัยหรือแหล่งที่มาของการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกอาหารฮาลาลของไทยในตลาดโลกและตลาดประเทศคู่ค้า จะพิจารณาแยกตามกลุ่มตลาดที่ต้องการทำการศึกษา ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวของการส่งออกอาหารฮาลาลของไทย ประกอบด้วย ผลจากอัตราการขยายตัวการส่งออกของตลาดโลกโดยเฉลี่ย ผลจากส่วนประกอบของสินค้าส่งออก ผลจากการกระจายตลาด และผลจากความสามารถในการแข่งขัน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยความสามารถในการแข่งขันอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 โดยใช้ผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแปรรูปเป็นกรณีศึกษา ซึ่งแบ่งการวิเคราะห์เป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่หนึ่ง การวิเคราะห์ศักยภาพการผลิตและการส่งออกอาหารฮาลาลของประเทศไทย

ตอนที่สอง การวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันการส่งออกอาหารฮาลาลของประเทศไทยและประเทศคู่แข่งที่สำคัญ

ตอนที่สาม การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกอาหารฮาลาลของไทยในตลาดโลกและตลาดประเทศคู่ค้า

ตอนที่สี่ การประเมินศักยภาพการแข่งขันของอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลของไทย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ศักยภาพการผลิตและการส่งออกอาหารฮาลาลของประเทศไทย

1.1 การผลิต ประเทศไทยมีแนวโน้มการใช้ปริมาณสัตว์น้ำสดในธุรกิจการประมงและการแปรรูปเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากตารางที่ 4.1 ดังจะเห็นว่าในปี พ.ศ. 2542 มีปริมาณการใช้สัตว์น้ำทั้งหมดเท่ากับ 3,434 พันตัน เพิ่มขึ้นเป็น 4,170 พันตัน ในปี พ.ศ. 2547 มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ย 4.34 ต่อปี ในขณะที่ปริมาณสัตว์น้ำที่ใช้ในกิจการห้องเย็นมีปริมาณเพิ่มขึ้นเป็น 1,085 พันตัน ในปี พ.ศ. 2547 จาก 948 พันตัน ในปี พ.ศ. 2542 มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ย 2.94 ต่อปี สำหรับการผลิตสัตว์น้ำกระป๋อง ปริมาณสัตว์น้ำที่ใช้ในปี พ.ศ. 2547 เท่ากับ 1,237 พันตัน เพิ่มขึ้นจาก 1,071 พันตัน ในปี พ.ศ. 2542 มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ย 3.62 ต่อปี และการผลิตสินค้าประมงแปรรูปอื่นๆ ปริมาณสัตว์น้ำที่ใช้มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ย 6.08 ต่อปี โดยประเทศไทยมีโรงงานอาหารทะเลแปรรูปทั้งหมด 1,920 โรง (กรมประมง: 2547) ในจำนวนนี้มีโรงงานผลิตอาหารทะเลกระป๋องที่ได้มาตรฐาน 53 โรง (สถาบันอาหาร: 2548) เป็นโรงงานหั่นกระป๋อง 30 โรง มีกำลังการผลิตรวม 230,000 ตันต่อปี และมีโรงงานกึ่งแปรรูปบรรจุกระป๋อง 15 โรง ที่เหลือเป็นโรงงานผลิตอาหารทะเลแปรรูปอื่นๆ ได้แก่ ปลาซาร์ดีน ปลาแมคเคอเรล ปู ปลาหมึกและหอย โรงงานเหล่านี้มักผลิต

อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูปมากกว่า 1 ชนิด เพื่อกระจายความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจเนื่องจากความไม่สม่ำเสมอของปริมาณสัตว์น้ำแต่ละชนิดที่ขึ้นลงตามฤดูกาล จึงต้องมีการหมุนเวียนทำการผลิตเพื่อให้เครื่องจักรทำงานได้เต็มกำลังการผลิต ซึ่งโรงงานส่วนใหญ่มักตั้งอยู่ใกล้หรือในจังหวัดที่เป็นแหล่งทำการประมง เช่น สมุทรสาคร สมุทรปราการ สงขลา ระยอง ตราด และปัตตานี เป็นต้น

ตารางที่ 4.1 ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในธุรกิจการประมงและการแปรรูปสัตว์น้ำเค็ม ในช่วงปี พ.ศ. 2542 – 2547

ประเภทกิจการ	2542	2543	2544	2545	2546	2547	หน่วย: พันตัน
							อัตรการขยายตัวเฉลี่ย (ร้อยละ) 2543-2547
ห้องเย็น	948	961	1,005	923	971	1,085	2.94
สัตว์น้ำกระป๋อง	1,071	1,012	1,199	1,086	1,281	1,237	3.62
สัตว์น้ำแปรรูปอื่นๆ	1,416	1,390	1,778	1,679	1,800	1,848	6.08
รวมทั้งหมด	3,434	3,363	3,981	3,686	4,052	4,170	4.34

ที่มา: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2542-2547) สถิติการประมงแห่งประเทศไทย
กรุงเทพมหานคร กรมประมง

1.2 วัตถุดิบ

1.2.1 ปลาซาร์ดีน วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตปลาซาร์ดีนแปรรูปของไทยส่วนใหญ่เป็นปลาซาร์ดีนที่ได้จากการทำประมงในประเทศที่เรียกว่าปลาหลังเขียว จากตารางที่ 4.2 ในช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2547 พบว่าปริมาณการจับปลาหลังเขียวของไทยมีแนวโน้มลดลง โดยในปี พ.ศ. 2543 มีปริมาณการจับเท่ากับ 164 พันตัน แต่ในปี พ.ศ. 2547 ปริมาณลดลงเป็น 119.9 พันตัน ในขณะที่มูลค่าต่อกิโลกรัมเพิ่มขึ้นจาก 5.55 บาทต่อกิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2543 เป็น 10.76 บาทต่อกิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2547 ซึ่งส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตปลาซาร์ดีนแปรรูปให้สูงขึ้น เนื่องจากปริมาณที่ลดลงของปลาซาร์ดีนทำให้เกิดการขาดแคลนวัตถุดิบในการผลิตทำให้ต้องมีการนำเข้าจากต่างประเทศบางส่วนแม้มีปริมาณน้อยมากเมื่อเทียบกับวัตถุดิบที่ใช้ในประเทศ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2544-2548 ปริมาณนำเข้ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังแสดงในตารางที่ 4.3 โดยในปี พ.ศ.

2544 ไทยนำเข้าปลาซาร์ดีนปริมาณ 0.79 พันตัน คิดเป็นมูลค่า 22.24 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 3.46 พันตัน คิดเป็นมูลค่า 107.08 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2548 ในขณะที่มูลค่าต่อกิโลกรัมเพิ่มขึ้นเล็กน้อย จาก 28.15บาทต่อกิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2544 เป็น 30.95 บาทต่อกิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2548 โดยแหล่งนำเข้าปลาซาร์ดีนสำคัญของไทยคือ ญี่ปุ่น อินเดีย ฝรั่งเศส และจีน

ตารางที่ 4.2 ปริมาณและมูลค่าการผลิตปลาซาร์ดีนของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2543-2547

ปี พ.ศ.	ปริมาณการจับ (1,000 ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	มูลค่าต่อกิโลกรัม (บาท)
2543	164.00	909.60	5.55
2544	145.00	990.00	6.83
2545	128.90	1,121.00	8.70
2546	124.90	1,229.20	9.84
2547	119.90	1,290.70	10.76

หมายเหตุ: มูลค่าต่อกิโลกรัม = มูลค่า / ปริมาณ

ที่มา: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2543-2547) สถิติการประมงแห่งประเทศไทย

กรุงเทพมหานคร กรมประมง

ตารางที่ 4.3 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าปลาซาร์ดีนของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2544-2548

ปี พ.ศ.	ปริมาณการนำเข้า (1,000 ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	มูลค่าต่อกิโลกรัม (บาท)
2544	0.79	22.24	28.15
2545	0.63	21.36	33.90
2546	1.35	39.93	29.58
2547	2.66	69.83	26.25
2548	3.46	107.08	30.95

หมายเหตุ: มูลค่าต่อกิโลกรัม = มูลค่า / ปริมาณ

ที่มา: กรมศุลกากร (2550) สถิติการนำเข้า – ส่งออก คำนวณวันที่ 4 กรกฎาคม 2550 จาก

<http://www.customs.go.th/Statistic/StatisticIndex.jsp>

1.2.2 ปลาทูน่า วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตปลาทูน่าแปรรูปของไทยต้องอาศัยการนำเข้าจากต่างประเทศเป็นหลักเนื่องจากปลาทูน่าที่ทำประมงได้ในประเทศมีเพียงประมาณร้อยละ 17 ของวัตถุดิบที่ใช้ทั้งหมด นอกจากนี้ปลาทูน่าที่ได้จากการทำประมงในประเทศส่วนใหญ่เป็นปลาที่มีขนาดเล็กที่เรียกว่าปลาโอดำ (Long tail tuna) และปลาโอลาย (Eastern little tuna) ซึ่งมีปริมาณไม่เพียงพอกับความต้องการและในปัจจุบันปลาโอที่ทำประมงได้มีขนาดเล็กลงเรื่อยๆ โดยในช่วงปี พ.ศ. 2543-2547 ปริมาณการจับปลาทูน่าของไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากปี พ.ศ. 2543 มีปริมาณการจับเท่ากับ 111.6 พันตัน คิดเป็นมูลค่า 2,223.40 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 136.4 พันตัน ในปี พ.ศ. 2547 คิดเป็นมูลค่า 3,440.1 ล้านบาท ในขณะที่มูลค่าต่อกิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2547 เพิ่มขึ้นเป็น 25.22 บาทต่อกิโลกรัม จาก 19.92 บาทต่อกิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2543 ส่งผลให้วัตถุดิบในประเทศมีต้นทุนที่สูงขึ้น ดังแสดงในตารางที่ 4.4 สำหรับปลาทูน่าที่นำเข้าจากต่างประเทศประมาณร้อยละ 83 ของวัตถุดิบที่ใช้ทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นสายพันธุ์ที่ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคในต่างประเทศ โดยปลาทูน่าสด แซ่เย็นและแซ่แข็งที่นิยมนำเข้ามาเป็นวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตปลาทูน่าแปรรูปของไทย ได้แก่ ปลาโอแถบ (Skipjack tuna) ปลาทูน่าครีบลีง (Yellow fin tuna) และปลาทูน่าครีบบาว (Albacore tuna) ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2544-2548 ประเทศไทยมีแนวโน้มการนำเข้าเพิ่มขึ้นอย่างมาก โดยในปี พ.ศ. 2544 มีปริมาณนำเข้าเท่ากับ 450.31 พันตัน คิดเป็นมูลค่า 19,082.41 ล้านบาท และมี

มูลค่าต่อกิโลกรัมเท่ากับ 42.38 บาทต่อกิโลกรัม สำหรับในปี พ.ศ. 2548 มีปริมาณนำเข้าเพิ่มขึ้นเป็น 739.01 พันตัน คิดเป็นมูลค่า 29,747.59 ล้านบาท แต่มีมูลค่าต่อกิโลกรัมลดลงเป็น 40.25 บาทต่อกิโลกรัม แสดงว่าต้นทุนในการนำเข้าวัตถุดิบลดลงเล็กน้อย ดังแสดงในตารางที่ 4.5 สำหรับแหล่งนำเข้าปลาทูน่าที่สำคัญของไทย ได้แก่ ใต้หวัน วานูอาตู ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ฟิลิปปินส์ จีนและปาปัวนิวกินี

ตารางที่ 4.4 ปริมาณและมูลค่าการผลิตปลาทูน่าของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2543-2547

ปี พ.ศ.	ปริมาณการจับ (1,000 ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	มูลค่าต่อกิโลกรัม (บาท)
2543	111.60	2,223.40	19.92
2544	103.00	2,288.20	22.22
2545	114.10	2,503.40	21.94
2546	117.00	2,648.90	22.64
2547	136.40	3,440.10	25.22

หมายเหตุ: มูลค่าต่อกิโลกรัม = มูลค่า / ปริมาณ

ที่มา: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2543-2547) สถิติการประมงแห่งประเทศไทย

กรุงเทพมหานคร กรมประมง

ตารางที่ 4.5 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าปลาหูช้างของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2544-2548

ปี พ.ศ.	ปริมาณการนำเข้า (1,000 ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	มูลค่าต่อกิโลกรัม (บาท)
2544	450.31	19,082.41	42.38
2545	512.06	19,066.06	37.23
2546	621.35	21,173.74	34.08
2547	579.01	23,239.31	40.14
2548	739.01	29,747.59	40.25

หมายเหตุ: มูลค่าต่อกิโลกรัม = มูลค่า / ปริมาณ

ที่มา: กรมศุลกากร (2550) สถิติการนำเข้า – ส่งออก คำนวณวันที่ 4 กรกฎาคม 2550 จาก

<http://www.customs.go.th/Statistic/StatisticIndex.jsp>

1.2.3 ปู วัตถุประสงค์ที่ใช้ในการผลิตปูแปรรูปของไทยส่วนใหญ่เป็นปูที่ได้จากการทำประมงในประเทศ ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2547 พบว่าปริมาณการผลิตปูของไทยมีแนวโน้มลดลง ดังแสดงในตารางที่ 4.6 โดยในปี พ.ศ. 2543 มีปริมาณการจับเท่ากับ 58.1 พันตัน คิดเป็นมูลค่า 3,075 ล้านบาท แต่ในปี พ.ศ. 2547 ปริมาณลดลงเป็น 42.2 พันตัน คิดเป็นมูลค่า 3,325.1 ล้านบาท ในขณะที่มูลค่าต่อกิโลกรัมเพิ่มขึ้นจาก 52.93 บาทต่อกิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2543 เป็น 78.79 บาทต่อกิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2547 ซึ่งส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตปูแปรรูปให้สูงขึ้นอย่างมาก เนื่องจากปริมาณที่ลดลงของปูในประเทศทำให้เกิดการขาดแคลนวัตถุดิบในการผลิตจึงต้องมีการนำเข้าจากต่างประเทศบางส่วน แม้จะมีปริมาณน้อยเมื่อเทียบกับวัตถุดิบที่ใช้ในประเทศ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2544-2548 ปริมาณนำเข้ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2544 นำเข้าปูปริมาณ 4.97 พันตัน คิดเป็นมูลค่า 1,448.44 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 9.32 พันตัน คิดเป็นมูลค่า 1,387.05 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2548 ในขณะที่มูลค่าต่อกิโลกรัมลดลงจาก 291.44 บาทต่อกิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2544 เป็น 148.83 บาทต่อกิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.7 เป็นที่น่าสังเกตว่ามูลค่าต่อกิโลกรัมของการนำเข้าจากต่างประเทศสูงกว่ามูลค่าต่อกิโลกรัมภายในประเทศมาก โดยแหล่งนำเข้าปูที่สำคัญของไทยคือ แคนาดา สหรัฐอเมริกา มาเลเซีย ซิลิ โอรแลนด์และรัสเซีย

ตารางที่ 4.6 ปริมาณและมูลค่าการผลิตปุ๋ยของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2543-2547

ปี พ.ศ.	ปริมาณการจับ (1,000 ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	มูลค่าต่อกิโลกรัม (บาท)
2543	58.10	3,075.00	52.93
2544	50.30	2,920.90	58.07
2545	42.10	2,834.20	67.32
2546	43.60	3,233.40	74.16
2547	42.20	3,325.10	78.79

หมายเหตุ: มูลค่าต่อกิโลกรัม = มูลค่า / ปริมาณ

ที่มา: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2543-2547) สถิติการประมงแห่งประเทศไทย
กรุงเทพมหานคร กรมประมง

ตารางที่ 4.7 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าปุ๋ยของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2544-2548

ปี พ.ศ.	ปริมาณการนำเข้า (1,000 ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	มูลค่าต่อกิโลกรัม (บาท)
2544	4.97	1,448.44	291.44
2545	4.46	1,110.17	248.92
2546	5.61	1,227.81	218.86
2547	9.90	1,753.54	177.13
2548	9.32	1,387.05	148.83

หมายเหตุ: มูลค่าต่อกิโลกรัม = มูลค่า / ปริมาณ

ที่มา: กรมศุลกากร (2550) สถิติการนำเข้า – ส่งออก คำนวณวันที่ 4 กรกฎาคม 2550 จาก

<http://www.customs.go.th/Statistic/StatisticIndex.jsp>

1.2.4 กุ้ง วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตกุ้งแปรรูปของไทยส่วนใหญ่เป็นกุ้งที่ได้จากการทำประมงในประเทศซึ่งเป็นกุ้งที่ได้จากการเพาะเลี้ยงและจากการจับจากธรรมชาติประมาณร้อยละ 78 และ 22 ตามลำดับ ของปริมาณกุ้งทั้งหมดในประเทศ จากตารางที่ 4.8 พบว่าในช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2547 ปริมาณการผลิตกุ้งทั้งหมดของไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2543 มีปริมาณเท่ากับ 397.8 พันตัน และในปี พ.ศ. 2547 ปริมาณเพิ่มขึ้นเป็น 437.6 พันตัน ในขณะที่มูลค่าต่อกิโลกรัมลดลงจาก 248.76 บาทต่อกิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2543 เป็น 124.2 บาทต่อกิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2547 เนื่องจากปริมาณของกุ้งในประเทศมีไม่เพียงพอกับความต้องการจึงต้องนำเข้าจากต่าง

ตารางที่ 4.8 ปริมาณและมูลค่าการผลิตกุ้งของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2543-2547

ปี พ.ศ.	ปริมาณการจับ จากธรรมชาติ (1,000 ตัน)	ปริมาณการ เพาะเลี้ยง (1,000 ตัน)	ปริมาณรวม (1,000 ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	มูลค่าต่อกิโลกรัม (บาท)
2543	87.80 [22.07]	310.00 [77.93]	397.80	98,958.70	248.76
2544	88.80 [24.07]	280.10 [75.93]	368.90	74,969.60	203.22
2545	85.60 [24.39]	265.00 [75.58]	350.60	62,484.10	178.22
2546	84.70 [20.39]	330.80 [79.61]	415.50	54,595.40	131.40
2547	77.30 [17.66]	360.30 [82.34]	437.60	54,351.30	124.20

หมายเหตุ: มูลค่าต่อกิโลกรัม = มูลค่า / ปริมาณ

ตัวเลขในตาราง [-] แสดงสัดส่วนเป็นร้อยละ

ที่มา: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2543-2547) สถิติการประมงแห่งประเทศไทย

กรุงเทพมหานคร กรมประมง

ประเทศบางส่วน แต่ก็มีปริมาณน้อยเมื่อเทียบกับวัตถุดิบที่ใช้ในประเทศ และในช่วงปี พ.ศ. 2544-2548 ปริมาณนำเข้ามีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2544 นำเข้ากึ่งปริมาณ 24.54 พันตัน คิดเป็นมูลค่า 5,616.34 ล้านบาท ลดลงเป็น 14.75 พันตัน คิดเป็นมูลค่า 3,017.17 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2548 ในขณะที่มูลค่าต่อกิโลกรัมลดลงจาก 228.86 บาทต่อกิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2544 เป็น 204.55 บาทต่อกิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2548 ดังในตารางที่ 4.9 แสดงว่าต้นทุนในการการผลิตกึ่งแปรรูป เนื่องจากวัตถุดิบลดลง สำหรับแหล่งนำเข้ากึ่งที่สำคัญของไทยคือ อินเดีย เดนมาร์ก แคนาดา อาร์เจนตินา มาเลเซีย พม่าและซาอุดีอาระเบีย

ตารางที่ 4.9 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้ากึ่งของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2544-2548

ปี พ.ศ.	ปริมาณการนำเข้า (1,000 ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	มูลค่าต่อกิโลกรัม (บาท)
2544	24.54	5,616.34	228.86
2545	29.45	7,055.34	239.57
2546	26.49	6,334.27	239.12
2547	17.97	3,516.69	195.70
2548	14.75	3,017.17	204.55

หมายเหตุ: มูลค่าต่อกิโลกรัม = มูลค่า / ปริมาณ

ที่มา: กรมศุลกากร (2550) สถิติการนำเข้า – ส่งออก คำนวณวันที่ 4 กรกฎาคม 2550 จาก

<http://www.customs.go.th/Statistic/StatisticIndex.jsp>

1.2.5 ปลาหมึก วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตปลาหมึกแปรรูปของไทยส่วนใหญ่เป็นปลาหมึกที่ได้จากการทำประมงในประเทศ จากตารางที่ 4.10 พบว่าในช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2547 ปริมาณการผลิตปลาหมึกทั้งหมดของไทยมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2543 มีปริมาณเท่ากับ 177.5 พันตัน คิดเป็นมูลค่า 9,468.9 ล้านบาท แต่ในปี พ.ศ. 2547 ปริมาณลดลงเป็น 163.5 พันตัน คิดเป็นมูลค่า 9,701.8 ล้านบาท ในขณะที่มูลค่าต่อกิโลกรัมเพิ่มขึ้นจาก 53.35 บาทต่อกิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2543 เป็น 59.34 บาทต่อกิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2547 นอกจากนี้ยังมีการนำเข้าปลาหมึกจากต่างประเทศบางส่วน แต่ก็มีปริมาณน้อยเมื่อเทียบกับวัตถุดิบที่ใช้ในประเทศ จาก

ตารางที่ 4.11 พบว่าในช่วงปี พ.ศ. 2544-2548 ปริมาณนำเข้ามีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2544 นำเข้าปลาหมึกปริมาณ 48.67 พันตัน คิดเป็นมูลค่า 2,639.46 ล้านบาท ลดลงเป็น 35.67 พันตัน คิดเป็นมูลค่า 2,486.92 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2548 ในขณะที่มูลค่าต่อกิโลกรัมเพิ่มขึ้นจาก 54.23 บาทต่อกิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2544 เป็น 69.72 บาทต่อกิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2548 แสดงว่าต้นทุนในการผลิตปลาหมึกแปรรูปเนื่องจากวัตถุดิบเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สำหรับแหล่งนำเข้าปลาหมึกที่สำคัญของไทยคือ เยเมน อินเดีย เวียดนาม โมร็อกโก โอมาน พม่า และเกาหลีใต้

ตารางที่ 4.10 ปริมาณและมูลค่าการผลิตปลาหมึกของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2543-2547

ปี พ.ศ.	ปริมาณการจับ (1,000 ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	มูลค่าต่อกิโลกรัม (บาท)
2543	177.50	9,468.90	53.35
2544	165.40	9,150.20	55.32
2545	184.80	10,645.80	57.61
2546	168.40	10,074.00	59.82
2547	163.50	9,701.80	59.34

หมายเหตุ: มูลค่าต่อกิโลกรัม = มูลค่า / ปริมาณ

ที่มา: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2543-2547) สถิติการประมงแห่งประเทศไทย

กรุงเทพมหานคร กรมประมง

ตารางที่ 4.11 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าปลาหมึกของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2544-2548

ปี พ.ศ.	ปริมาณการนำเข้า (1,000 ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	มูลค่าต่อกิโลกรัม (บาท)
2544	48.67	2,639.46	54.23
2545	28.85	2,535.85	87.90
2546	24.78	2,332.56	94.13
2547	33.90	2,347.46	69.25
2548	35.67	2,486.92	69.72

หมายเหตุ: มูลค่าต่อกิโลกรัม = มูลค่า / ปริมาณ

ที่มา: กรมศุลกากร (2550) สถิติการนำเข้า – ส่งออก คำนวณวันที่ 4 กรกฎาคม 2550 จาก

<http://www.customs.go.th/Statistic/StatisticIndex.jsp>

1.2.6 หอย วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตหอยแปรรูปของไทยส่วนใหญ่เป็นหอยที่ได้จากการเพาะเลี้ยงประมาณร้อยละ 82 และได้จากการทำประมงร้อยละ 18 ของปริมาณหอยทั้งหมดภายในประเทศ จากตารางที่ 4.12 พบว่าในช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2547 ปริมาณการผลิตหอยทั้งหมดของไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2543 มีปริมาณเท่ากับ 242.2 พันตัน คิดเป็นมูลค่า 2,373.1 ล้านบาท แต่ในปี พ.ศ. 2547 ปริมาณเพิ่มขึ้นเป็น 395.3 พันตัน คิดเป็นมูลค่า 2,630.7 ล้านบาท ในขณะที่มูลค่าต่อกิโลกรัมลดลงจาก 9.8 บาทต่อกิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2543 เป็น 6.65 บาทต่อกิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2547 นอกจากนี้ยังมีการนำเข้าหอยจากต่างประเทศบางส่วน แต่ก็มีปริมาณน้อยเมื่อเทียบกับวัตถุดิบที่ใช้ในประเทศ จากตารางที่ 4.13 พบว่าในช่วงปี พ.ศ. 2544-2548 ปริมาณนำเข้ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2544 นำเข้าหอยปริมาณ 18.59 พันตัน คิดเป็นมูลค่า 114.33 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 21.94 พันตัน คิดเป็นมูลค่า 215.57 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2548 ในขณะที่มูลค่าต่อกิโลกรัมเพิ่มขึ้นจาก 6.15 บาทต่อกิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2544 เป็น 9.83 บาทต่อกิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2548 สำหรับแหล่งนำเข้าหอยที่สำคัญของไทยคือ อินเดีย ญี่ปุ่น จีน และหมู่เกาะมาร์แชลล์

ตารางที่ 4.12 ปริมาณและมูลค่าการผลิตหอยของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2543-2547

ปี พ.ศ.	ปริมาณการจับ จากธรรมชาติ (1,000 ตัน)	ปริมาณการ เพาะเลี้ยง (1,000 ตัน)	ปริมาณรวม (1,000 ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	มูลค่าต่อกิโลกรัม (บาท)
2543	94.20 [38.89]	148.00 [61.11]	242.20	2,373.10	9.80
2544	55.90 [18.58]	245.00 [81.42]	300.90	2,898.00	9.63
2545	34.30 [8.22]	382.90 [91.78]	417.20	2,561.70	6.14
2546	55.10 [13.34]	357.90 [86.66]	413.00	2,625.10	6.36
2547	36.50 [9.23]	358.80 [90.77]	395.30	2,630.70	6.65

หมายเหตุ: มูลค่าต่อกิโลกรัม = มูลค่า / ปริมาณ

ตัวเลขในตาราง [-] แสดงสัดส่วนเป็นร้อยละ

ที่มา: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2543-2547) สถิติการประมงแห่งประเทศไทย

กรุงเทพมหานคร กรมประมง

ตารางที่ 4.13 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าหอยของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2544-2548

ปี พ.ศ.	ปริมาณการนำเข้า (1,000 ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	มูลค่าต่อกิโลกรัม (บาท)
2544	18.59	114.33	6.15
2545	19.35	202.6	10.47
2546	18.25	197.81	10.84
2547	17.47	185.01	10.59
2548	21.94	215.57	9.83

หมายเหตุ: มูลค่าต่อกิโลกรัม = มูลค่า / ปริมาณ

ที่มา: กรมศุลกากร (2550) สถิติการนำเข้า – ส่งออก คำนวณวันที่ 4 กรกฎาคม 2550 จาก

<http://www.customs.go.th/Statistic/StatisticIndex.jsp>

1.3 การส่งออก มูลค่าและปริมาณการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 แสดงในตารางที่ 4.14 และ 4.15 ดังนี้

1.3.1 ปลาซาร์ดีนแปรรูป ไทยเป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดโลกเป็นลำดับที่ 3 รองลงมาจาก โมร็อกโกและลัตเวีย ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 พบว่ามูลค่าการส่งออกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นคือ จากปี พ.ศ. 2545 มูลค่าการส่งออกรวมเท่ากับ 39.26 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้นเป็น 63.27 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ในปี พ.ศ. 2548 โดยมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 15.93 ต่อปี ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแปรรูปที่มีการขยายตัวของมูลค่าส่งออกสูงสุดเมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์อื่นๆ สำหรับขยายตัวการส่งออกในเชิงปริมาณพบว่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 9.82 ซึ่งต่ำกว่าการขยายตัวในเชิงมูลค่า แสดงว่ามูลค่าการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปของไทยในตลาดโลกเพิ่มสูงขึ้น

สำหรับตลาดส่งออกสำคัญพบว่า ในปี พ.ศ. 2548 ไทยได้ส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังสหภาพยุโรปมากที่สุด รองลงมาคือ สหรัฐอเมริกา โรมานีเย ออสเตรเลีย สิงคโปร์และญี่ปุ่น สำหรับตลาดกลุ่มประเทศมุสลิมที่สำคัญ ได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์และอียิปต์

1.3.2 ปลาทูน่าแปรรูป ไทยเป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปมากที่สุดในตลาดโลก ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 พบว่ามูลค่าการส่งออกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นคือ จากปี พ.ศ. 2545 มูลค่าการส่งออกรวมเท่ากับ 686.85 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้นเป็น 1,127.68 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ในปี พ.ศ. 2548 โดยมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 14.89 ต่อปี ประเทศคู่แข่งที่สำคัญได้แก่ สเปน เอกวาดอร์ และอินโดนีเซีย สำหรับการขยายตัวการส่งออกในเชิงปริมาณพบว่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 11.68 ซึ่งต่ำกว่าการขยายตัวในเชิงมูลค่า แสดงว่ามูลค่าการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปของไทยในตลาดโลกเพิ่มสูงขึ้น

สำหรับตลาดส่งออกสำคัญพบว่า ในปี พ.ศ. 2548 ไทยได้ส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังสหรัฐอเมริกามากที่สุด รองลงมาคือ สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น ออสเตรเลียและแคนาดา สำหรับตลาดกลุ่มประเทศมุสลิมที่สำคัญ ได้แก่ ลิเบีย อียิปต์ ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์และมาเลเซีย

1.3.3 ปูแปรรูป ไทยเป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปูแปรรูปในตลาดโลกมากเป็นลำดับที่ 2 รองจากจีน ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 พบว่ามูลค่าการส่งออกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นคือ จากปี พ.ศ. 2545 มูลค่าการส่งออกรวมเท่ากับ 93.5 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้นเป็น 103.2 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ในปี พ.ศ. 2548 โดยมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 5.29 ต่อปี แต่ปริมาณการส่งออกปูแปรรูปมีแนวโน้มลดลงเฉลี่ยร้อยละ 3.26 ซึ่งต่ำกว่าการขยายตัวในเชิงมูลค่า แสดงว่ามูลค่าการส่งออกปูแปรรูปของไทยในตลาดโลกเพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก

สำหรับตลาดส่งออกสำคัญพบว่า ในปี พ.ศ. 2548 ไทยได้ส่งออกปูแปรรูปไปยังสหรัฐอเมริกามากที่สุด รองลงมาคือ ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป แคนาดา จีนและออสเตรเลีย สำหรับตลาดกลุ่มประเทศมุสลิมประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกน้อยมากเมื่อเทียบกับตลาดหลักๆ ของไทย ประเทศนำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ คูเวตและมาเลเซีย

1.3.4 กุ้งแปรรูป ไทยเป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปมากที่สุดในตลาดโลก ซึ่งมีประเทศคู่แข่งที่สำคัญ ได้แก่ จีน เกาหลีใต้ แคนาดา ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 พบว่ามูลค่าการส่งออกของไทยมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องคือ จากปี พ.ศ. 2545 มูลค่าการส่งออกรวมเท่ากับ 917.09 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ลดลงเป็น 829.85 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ในปี พ.ศ. 2548 โดยมีอัตราการหดตัวเฉลี่ยร้อยละ 4 ต่อปี ในขณะที่ปริมาณการส่งออกกุ้งแปรรูปมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 2.42 ซึ่งสูงกว่าการขยายตัวในเชิงมูลค่า แสดงว่ามูลค่าการส่งออกกุ้งแปรรูปของไทยในตลาดโลกลดลงอย่างมาก

สำหรับตลาดส่งออกสำคัญ พบว่าในปี พ.ศ. 2548 ไทยได้ส่งออกกุ้งแปรรูปไปยังสหรัฐอเมริกามากที่สุด รองลงมาคือ ญี่ปุ่น แคนาดา สหภาพยุโรป ออสเตรเลียและเกาหลีใต้

สำหรับตลาดกลุ่มประเทศมุสลิมประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกน้อยมากเมื่อเทียบกับตลาดอื่นๆ ของไทย ประเทศนำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ มาเลเซีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เลบานอน จอร์แดนและ ซาอุดีอาระเบีย

1.3.5 ปลาหมึกและหอยแปรรูป ไทยเป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดการส่งออก ปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดโลกมากเป็นลำดับที่ 5 รองลงมาจาก จีน ญี่ปุ่น ชิลีและสเปน ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 พบว่ามูลค่าการส่งออกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อยคือ จากปี พ.ศ. 2545 มูลค่าการส่งออกรวมเท่ากับ 76.7 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้นเป็น 79.36 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ในปี พ.ศ. 2548 โดยมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 1.3 ต่อปี ในขณะที่ปริมาณการส่งออกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 0.96 ซึ่งต่ำกว่าการขยายตัวในเชิงมูลค่า แสดงว่ามูลค่าการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปของไทยในตลาดโลกเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 4.14 มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548

ผลิตภัณฑ์	มูลค่าการส่งออก (ล้านเหรียญ สหรัฐ.)				อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)				อัตราการ ขยายตัวเฉลี่ย (ร้อยละ)
	2545	2546	2547	2548	2545	2546	2547	2548	
ปลาซาร์ดีนแปรรูป	39.26	49.11	54.43	63.27	11.56	25.10	10.83	16.23	15.93
ปลาทูน่าแปรรูป	686.85	827.01	898.29	1,127.68	5.01	20.41	8.62	25.54	14.89
ปูแปรรูป	93.50	87.48	98.13	103.20	10.24	-6.44	12.18	5.17	5.29
กุ้งแปรรูป	917.09	865.27	857.83	829.85	-6.22	-5.65	-0.86	-3.26	-4.00
ปลาหมึกและ หอยแปรรูป	76.70	78.12	79.38	79.36	1.75	1.85	1.61	-0.03	1.30

ที่มา: (<http://www.gtis.com>) Retrieved March 12, 2007

สำหรับตลาดส่งออกสำคัญพบว่า ในปี พ.ศ. 2548 ไทยได้ส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปไปยังญี่ปุ่นมากที่สุด รองลงมาก็คือ สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลียและแคนาดา สำหรับตลาดกลุ่มประเทศมุสลิมประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกน้อยมากเมื่อเทียบกับตลาดส่งออกหลักของไทย ประเทศที่นำเข้าสำคัญ ได้แก่ บรูไน มาเลเซียและสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

ตารางที่ 4.15 ปริมาณการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการส่งออก (ตัน)				อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)				อัตราการ ขยายตัวเฉลี่ย (ร้อยละ)
	2545	2546	2547	2548	2545	2546	2547	2548	2545 – 2548
ปลาซาร์ดีนแปรรูป	38,029	45,865	46,781	47,366	15.41	20.61	2.00	1.25	9.82
ปลาทูน่าแปรรูป	320,269	395,720	377,518	454,909	7.26	23.56	-4.60	20.50	11.68
ปูแปรรูป	8,839	9,018	8,471	8,764	-12.44	2.03	-6.07	3.46	-3.26
กุ้งแปรรูป	112,061	117,183	117,795	121,098	1.80	4.57	0.52	2.80	2.42
ปลาหมึกและ หอยแปรรูป	22,244	22,763	26,451	20,794	6.69	2.33	16.20	-21.39	0.96

ที่มา: (<http://www.gtis.com>) Retrieved March 12, 2007

1.4 การนำเข้า มูลค่าและปริมาณการนำเข้าอาหารทะเลแปรรูปของไทยในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 แสดงในตารางที่ 4.16 และ 4.17 พบว่าในปี พ.ศ. 2548 มูลค่าและปริมาณการนำเข้ามีน้อยมากเมื่อเทียบกับการส่งออก ผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแปรรูปที่มีมูลค่าการนำเข้ามากที่สุดคือ ปูแปรรูป รองลงมาคือ ปลาทูน่าแปรรูป ปลาหมึกและหอยแปรรูป กุ้งแปรรูป และปลาซาร์ดีนแปรรูป โดยมีมูลค่านำเข้าเท่ากับ 7.63 5.07 5.06 1.75 และ 0.25 ล้านดอลลาร์สหรัฐ. ตามลำดับ ซึ่งปูแปรรูปมีแนวโน้มของมูลค่านำเข้าลดลง ในขณะที่ผลิตภัณฑ์อื่นๆ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 4.16 มูลค่าการนำเข้าอาหารทะเลแปรรูปของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548

ผลิตภัณฑ์	มูลค่าการนำเข้าของไทย (ล้านบาทหรือ สรอ.)				อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)				อัตราการ ขยายตัวเฉลี่ย (ร้อยละ)
	2545	2546	2547	2548	2545	2546	2547	2548	2545 – 2548
ปลาซาร์ดีนแปรรูป	0.17	0.18	0.24	0.25	909.90	7.23	29.23	6.20	238.14
ปลาทูน่าแปรรูป	0.39	0.93	1.77	5.07	-9.65	139.44	91.24	186.66	101.92
ปูแปรรูป	7.88	6.21	7.87	7.63	-12.24	-21.22	26.85	-3.10	-2.43
กุ้งแปรรูป	2.54	1.28	2.81	1.75	146.06	-49.57	119.54	-37.77	44.56
ปลาหมึกและ หอยแปรรูป	1.85	1.72	4.05	5.06	-78.24	-6.79	135.32	24.83	18.78

ที่มา: (<http://www.gtis.com>) Retrieved March 12, 2007

ตารางที่ 4.17 ปริมาณการนำเข้าอาหารทะเลแปรรูปของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการนำเข้า (ตัน)				อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)				อัตราการ ขยายตัวเฉลี่ย (ร้อยละ)
	2545	2546	2547	2548	2545	2546	2547	2548	2545 – 2548
ปลาซาร์ดีนแปรรูป	142	130	112	116	1,477.78	-8.45	-13.85	3.57	364.76
ปลาทูน่าแปรรูป	185	362	708	2,010	8.19	95.68	95.58	183.90	95.84
ปูแปรรูป	1,553	953	1,192	1,123	-5.54	-38.63	25.08	-5.79	-6.22
กุ้งแปรรูป	3,802	5,003	4,564	5,464	13.90	31.59	-8.77	19.72	14.11
ปลาหมึกและ หอยแปรรูป	667	733	1,508	2,087	-82.61	9.90	105.73	38.40	17.85

ที่มา: (<http://www.gtis.com>) Retrieved March 12, 2007

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันการส่งออกอาหารฮาลาล ของไทยกับประเทศคู่แข่ง

ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบสถานะการแข่งขันการส่งออกอาหารฮาลาลของไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ได้ใช้ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏหรือดัชนี RCA เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ โดยได้พิจารณาสินค้าผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแปรรูป ได้แก่ ปลาซาร์ดีนแปรรูป (HS160413) ปลาทูน่าแปรรูป (HS160414) ปลาแปรรูป (HS162510) กุ้งแปรรูป (HS160520) และปลาหมึกและหอยแปรรูป (HS160590) นอกจากนี้ยังได้ทำการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดของแต่ละประเทศ ซึ่งสถิติมูลค่าการส่งออกของแต่ละผลิตภัณฑ์ไปยังตลาดต่างๆ อ้างอิงตามสถิติมูลค่าการส่งออกของ Global Trade Atlas (<http://www.gtis.com>)

2.1 ปลาซาร์ดีนแปรรูป (HS160413)

2.1.1 ตลาดโลก

1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดโลกของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.18 และภาพที่ 4.1 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาที่พิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดโลกและไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 6 รองลงมาจาก โมร็อกโก ลัตเวีย เอกวาดอร์ เอสโตเนีย และโปรตุเกส สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ของไทยนั้นมีค่าลดลงในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2545 คือ 15.81 13.72 13.02 9.44 และ 6.68 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 มีค่าเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2545 เล็กน้อย กล่าวคือเพิ่มขึ้นเป็น 7.37 7.80 และ 7.69 ตามลำดับ แต่แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ของไทยในช่วงของการพิจารณามีค่าลดลง แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดโลกลดลงนั่นเอง

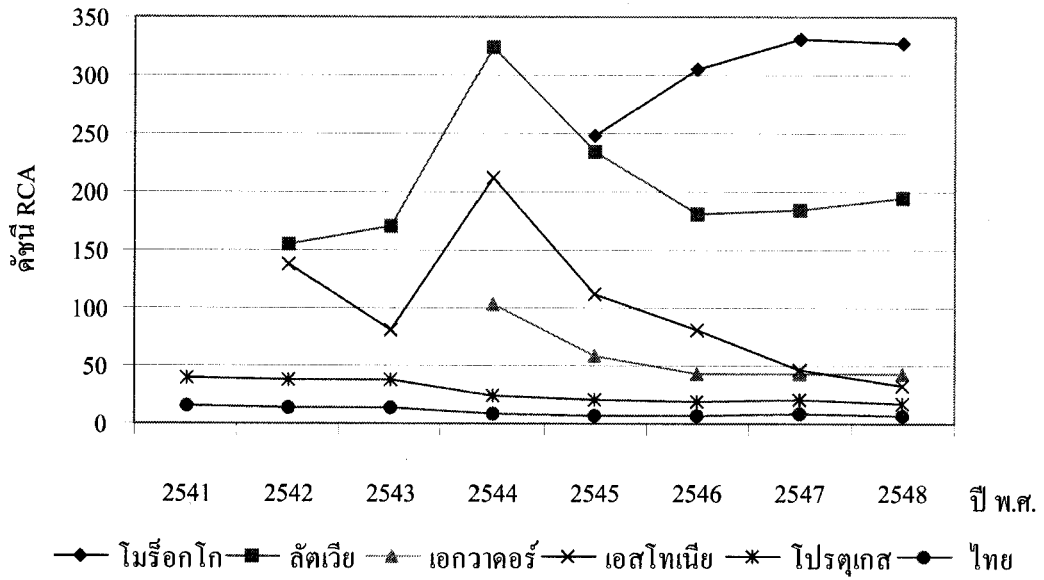
เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งที่สำคัญในภูมิภาคเอเชีย พบว่าจีนเป็นประเทศมีค่า RCA น้อยกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาที่ทำการศึกษา แสดงว่าจีนไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดโลก แต่จีนมีแนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงของค่า RCA เพิ่มขึ้น

สำหรับประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดโลกอื่นๆ ที่สำคัญ ได้แก่ โมร็อกโก ลัตเวีย เอกวาดอร์ เอสโตเนีย

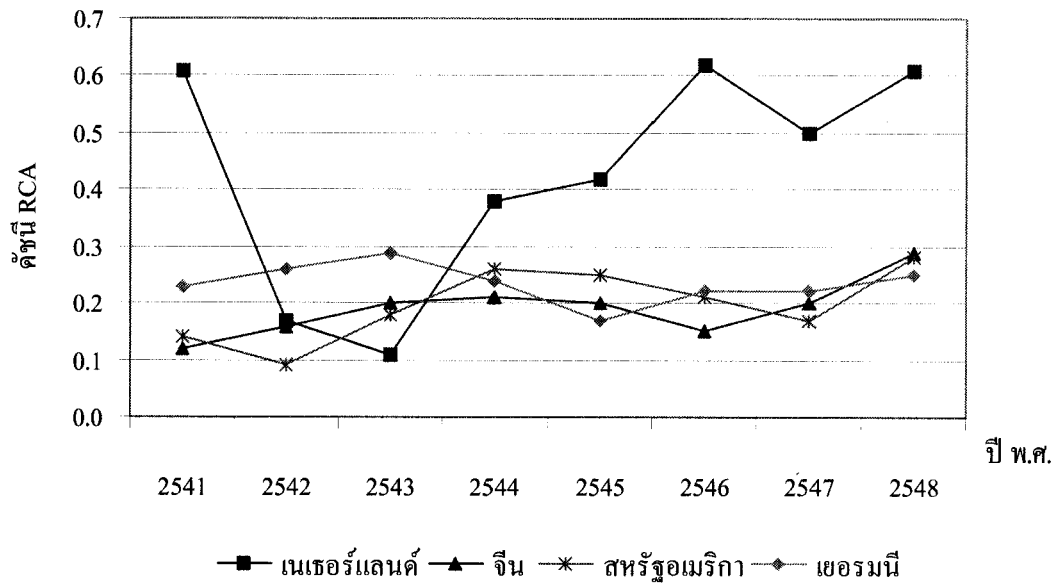
และโปรตุเกส ซึ่งพบว่าโมร็อกโกเป็นประเทศที่มีค่า RCA สูงสุด และมีทิศทางการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 สำหรับประเทศลัตเวีย นั้น ในช่วงปี พ.ศ. 2542 – 2544 ค่า RCA มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว แล้วลดลงในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 แต่ลัตเวียก็มีแนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA เพิ่มขึ้น สำหรับ เอกวาดอร์ เอสโทเนีย และโปรตุเกสนั้น ค่า RCA มีการเปลี่ยนแปลงลดลงอย่างต่อเนื่อง ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548

ตารางที่ 4.18 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทย กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. โมร็อกโก	-	-	-	-	248.60	304.53	331.55	328.25
2. ลัตเวีย	-	155.33	170.98	324.74	233.67	180.56	184.87	194.34
3. เอกวาดอร์	-	-	-	103.31	58.09	43.62	43.22	42.64
4. เอสโทเนีย	-	137.31	81.38	211.33	111.62	81.24	46.08	32.84
5. โปรตุเกส	40.45	38.58	37.64	24.39	21.32	19.62	20.8	16.65
6. ไทย	15.81	13.72	13.02	9.44	6.68	7.37	7.80	7.69
7. เนเธอร์แลนด์	0.61	0.17	0.11	0.38	0.42	0.62	0.50	0.61
8. จีน	0.12	0.16	0.20	0.21	0.20	0.15	0.20	0.29
9. สหรัฐอเมริกา	0.14	0.09	0.18	0.26	0.25	0.21	0.17	0.28
10.เยอรมนี	0.23	0.26	0.29	0.24	0.17	0.22	0.22	0.25

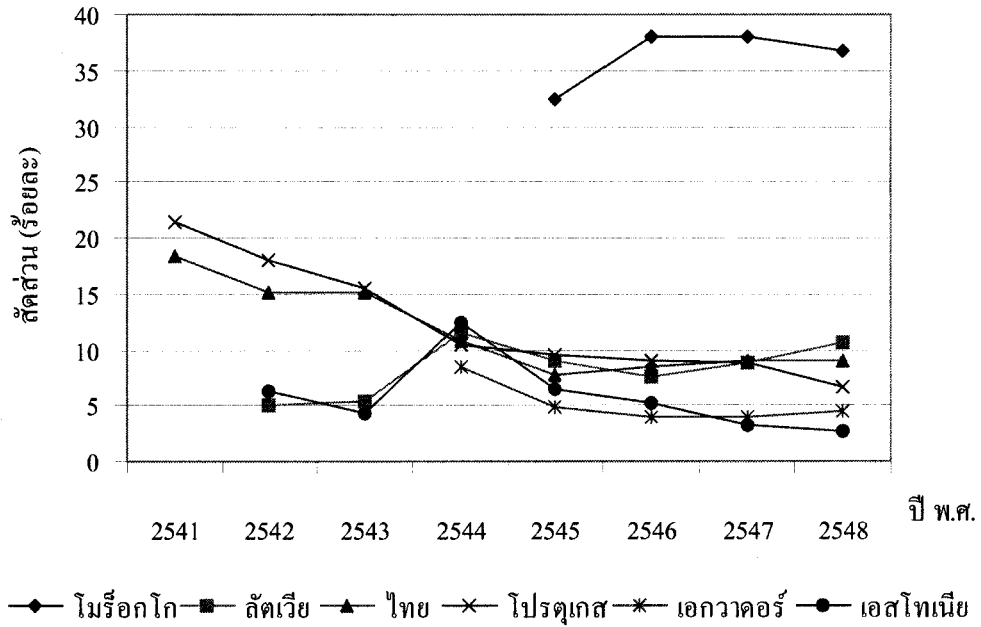
(ก)

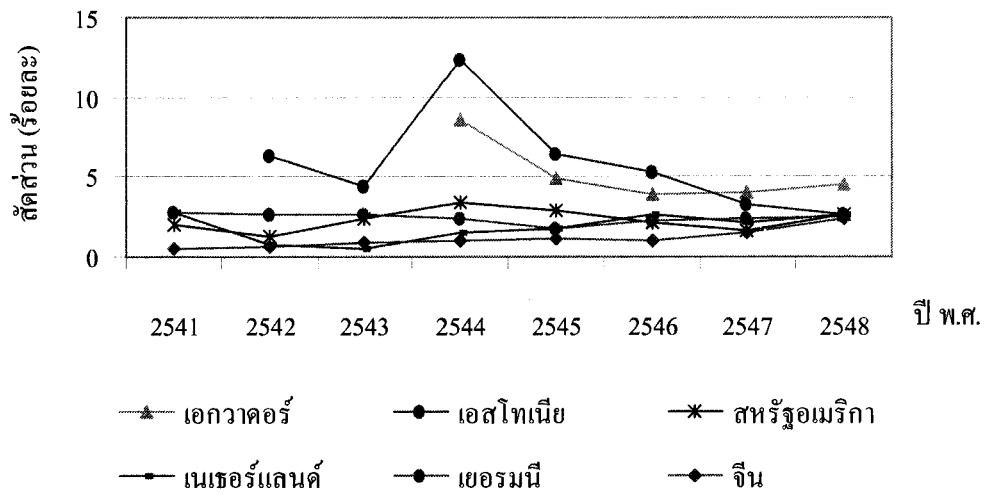
(ข)

ภาพที่ 4.1 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 - 2548

(ก)

(ข)

ภาพที่ 4.2 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทย กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

เมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดของประเทศส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดโลกอื่นๆ ที่สำคัญ พบว่าโมร็อกโกเป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งในตลาดโลกมากที่สุด คือ 36.70 ณ ปี พ.ศ. 2548 และมีแนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดในตลาดโลกเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 สำหรับลัตเวียนั้นมีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 2 คือ 10.62 ณ ปี พ.ศ. 2548 โดยส่วนแบ่งตลาดมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2542 – 2544 แล้วลดลงในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2546 ก่อนจะเพิ่มขึ้นอีกครั้งในช่วงปี พ.ศ. 2547 – 2548 ซึ่งทั้งโมร็อกโกและลัตเวียมีแนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดในตลาดโลกเพิ่มขึ้น กรณีโปรตุเกสและเอกวาดอร์เป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดในตลาดโลกเป็นลำดับที่ 4 และ 5 คือ 6.74 และ 4.57 ตามลำดับ ณ ปี พ.ศ. 2548 แต่ทั้งสองประเทศมีการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดในตลาดโลกลดลงในช่วงเวลาที่พิจารณา

2.1.2 ตลาดส่งออกสำคัญ ในการศึกษาี้ ได้พิจารณาตลาดส่งออกสำคัญซึ่งประกอบด้วย ตลาดสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น แคนาดา ออสเตรเลีย และสหภาพยุโรป ดังนี้

1) ตลาดสหรัฐอเมริกา

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

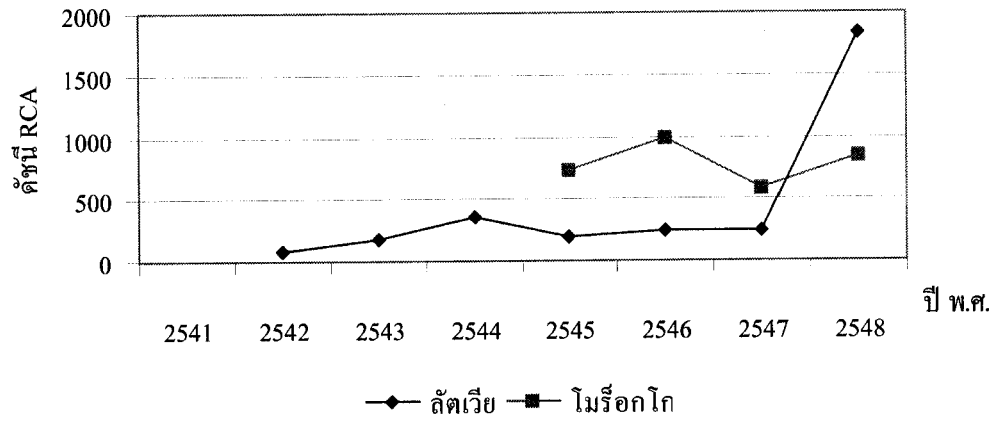
จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.20 และภาพที่ 4.3 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาที่พิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาและไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 6 รองลงมาจาก ลัตเวีย โมร็อกโก โปแลนด์ โปรตุเกสและเอกวาดอร์ สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ของไทยนั้นพบว่าในปี พ.ศ. 2542 ค่า RCA เพิ่มขึ้นเป็น 8.86 จาก 8.07 ในปี พ.ศ. 2541 แต่ในปี พ.ศ. 2543 – 2544 มีค่าลดลงเป็น 7.58 และ 6.48 ตามลำดับ แล้วมีค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 เป็น 6.59 8.41 8.92 และ 9.22 ตามลำดับ แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้น ณ ช่วงเวลาดังกล่าว

เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชีย พบว่าฟิลิปปินส์เป็นประเทศคู่แข่งที่สำคัญ ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 มีค่า RCA น้อยกว่า 1 แต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นคือ 0.13 0.28 0.74 และ 0.61 ตามลำดับ และในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 มีค่าเพิ่มขึ้นและมีค่ามากกว่า 1 เป็น 1.45 2.31 5.47 และ 6.28 ตามลำดับ แสดงว่าฟิลิปปินส์มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาในช่วงเวลาดังกล่าว นอกจากนี้ค่า RCA ยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วตลอดช่วงเวลาที่พิจารณา นั่นคือฟิลิปปินส์มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้น

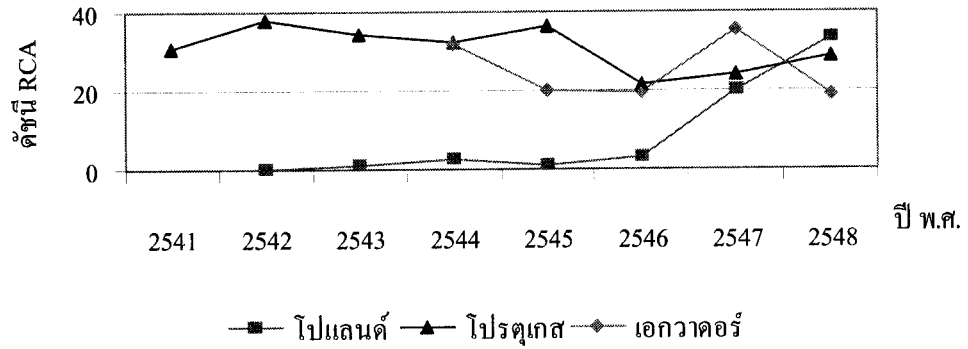
สำหรับประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่สำคัญอื่นๆ ในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา ได้แก่ ลัตเวีย โมร็อกโก โปแลนด์ โปรตุเกส เอกวาดอร์และแคนาดา จากข้อมูลจะพบว่าทั้งลัตเวียและโมร็อกโกมีค่า RCA สูงมาก เนื่องจากทั้งสองประเทศมีมูลค่าการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปเทียบกับมูลค่าการส่งออกทั้งหมดไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาในสัดส่วนที่สูงมากเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในขณะที่เดียวกันทั้งสองประเทศก็มีแนวโน้มค่า RCA เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว สำหรับประเทศโปแลนด์ก็มีแนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเช่นกัน ในขณะที่โปรตุเกส เอกวาดอร์ และแคนาดานั้นมีแนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ลดลง

ตารางที่ 4.20 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

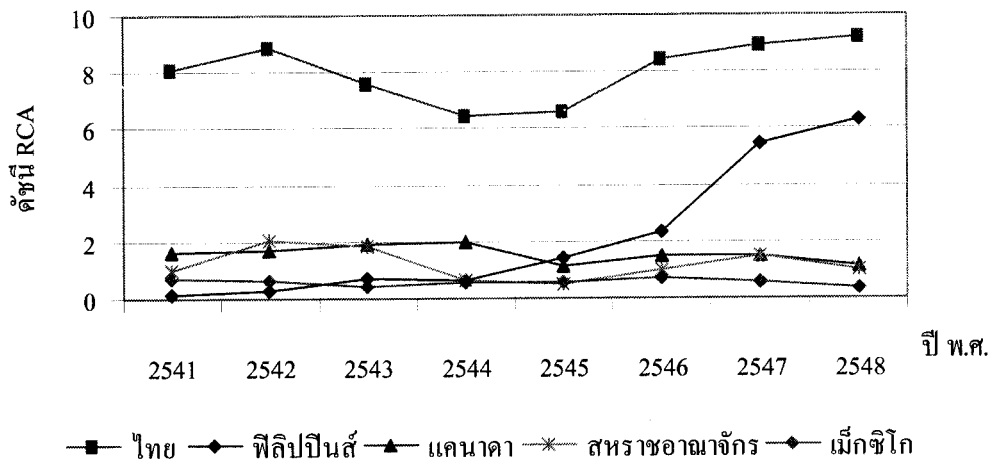
ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ลัตเวีย	-	81.81	176.21	363.99	198.99	251.56	236.88	1,842.07
2. โมร็อกโก	-	-	-	-	734.03	998.55	585.49	847.70
3. โปแลนด์	-	0.00	0.83	2.37	0.98	3.08	19.98	33.39
4. โปรตุเกส	30.69	37.93	34.38	32.08	36.59	21.68	23.87	28.80
5. เอกวาดอร์	-	-	-	31.55	19.76	19.52	35.43	18.74
6. ไทย	8.07	8.86	7.58	6.48	6.59	8.41	8.92	9.22
7. ฟิลิปปินส์	0.13	0.28	0.74	0.61	1.45	2.31	5.47	6.28
8. แคนาดา	1.61	1.73	1.91	2.00	1.12	1.50	1.51	1.10
9. สหราชอาณาจักร	1.02	2.09	1.82	0.67	0.49	1.02	1.51	0.98
10. เม็กซิโก	0.71	0.65	0.44	0.58	0.58	0.70	0.57	0.36

(ก)

(ข)

(ค)

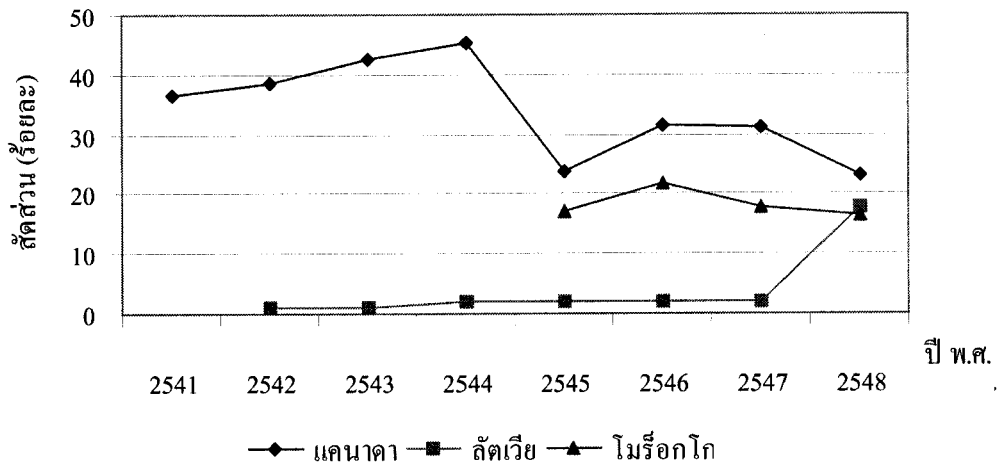
ภาพที่ 4.3 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในสหรัฐอเมริกา ระหว่างไทย กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

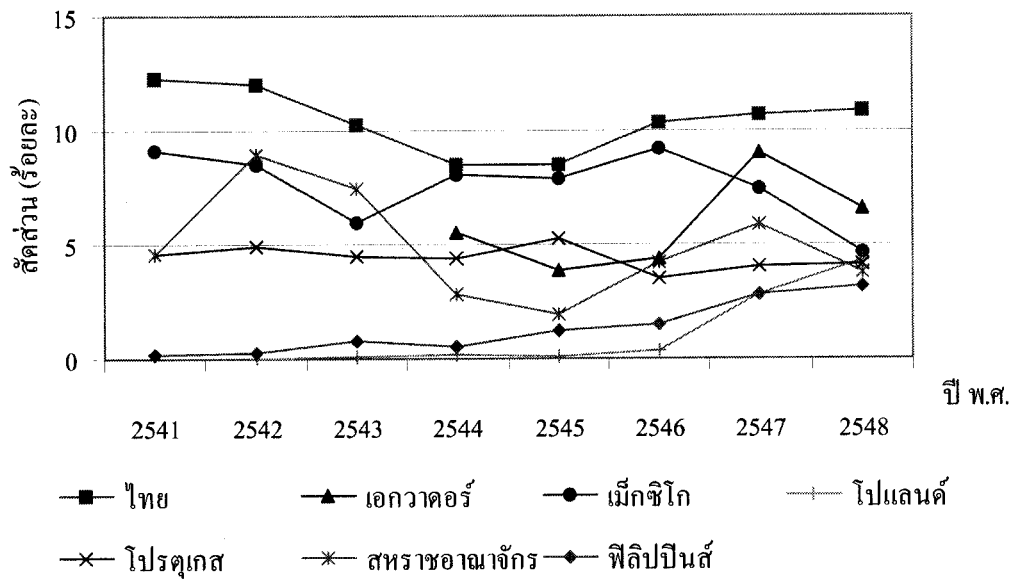
การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.21 และภาพที่ 4.4 พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยเป็นประเทศส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปที่มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 4 รองลงมาจากแคนาดา ลัตเวียและโมร็อกโก โดยระยะแรกในช่วงปี พ.ศ. 2514 – 2544 ส่วนแบ่งตลาดของไทยมีทิศทางเปลี่ยนแปลงลดลงคือ 12.30 12.01 10.29 และ 8.51 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545- 2548 มีการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นเป็น 8.53 10.37 10.69 และ 10.85 ตามลำดับ แม้จะเป็นส่วนแบ่งตลาดที่น้อยกว่าในช่วงแรกแต่ไทยก็ยังคงมีศักยภาพในการส่งออกในตลาดสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว สำหรับประเทศฟิลิปปินส์มีส่วนแบ่งเป็นลำดับที่ 10 ในตลาดสหรัฐอเมริกา ณ ปี พ.ศ. 2548 แต่ฟิลิปปินส์ก็มีทิศทางเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ. 2541 –2548 คือ 0.16 0.29 0.78 0.54 1.19 1.49 2.85 และ 3.20 ตามลำดับ แสดงว่าฟิลิปปินส์มีศักยภาพในการส่งออกในตลาดสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

เมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดของประเทศส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาอื่นๆ ที่สำคัญ ได้แก่ แคนาดา ลัตเวีย โมร็อกโก และเอกวาดอร์ พบว่าแคนาดาเป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุดในตลาดสหรัฐอเมริกา ณ ปี พ.ศ. 2548 เท่ากับ 23.20 แต่แคนาดาก็มีส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 สำหรับลัตเวีย่นั้นเป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 2 คือ 17.93 โดยมีแนวโน้มทิศทางเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว ในขณะที่ประเทศโมร็อกโกมีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดลดลงในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 และสำหรับประเทศเอกวาดอร์นั้น ส่วนแบ่งตลาดในตลาดสหรัฐอเมริกามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548

(ก)

(ข)

ภาพที่ 4.4 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาสาริ์ดินแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 - 2548

2) ตลาดญี่ปุ่น

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

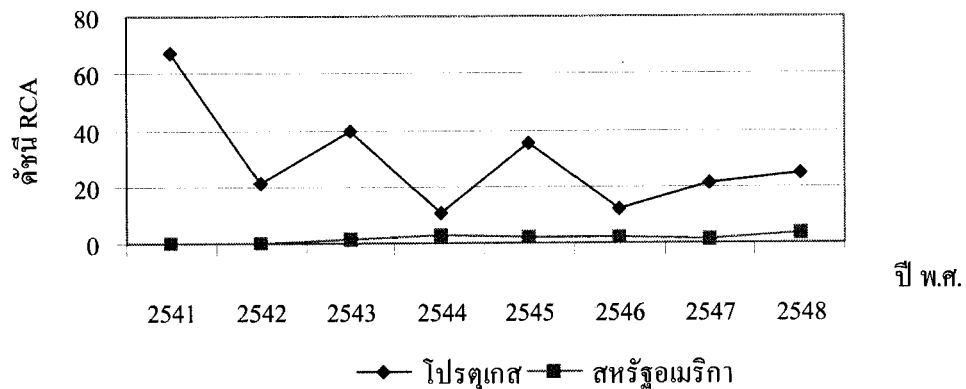
จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดญี่ปุ่นของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.22 และภาพที่ 4.5 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่า ณ ปี พ.ศ. 2548 ไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 3 รองลงมาจากโปรตุเกสและสหรัฐอเมริกา ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2547 ไทยมีค่า RCA น้อยกว่า 1 และมีแนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ลดลง คือ 0.55 0.91 0.65 0.20 0.12 0.40 และ 0.27 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดญี่ปุ่นและมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบลดลง ณ เวลาดังกล่าว สำหรับในปี พ.ศ. 2548 ไทยมีค่า RCA เพิ่มขึ้นเป็น 2.65 ซึ่งทำให้ไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกนั่นเอง

เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชียที่สำคัญ ได้แก่ จีนและฟิลิปปินส์ พบว่าในปี พ.ศ. 2541 – 2542 จีนมีค่า RCA น้อยกว่า 1 คือ 0.09 และ 0.52 แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2547 ค่า RCA เพิ่มขึ้นและมีค่ามากกว่า 1 เป็น 1.66 1.74 1.97 2.23 และ 3.03 ตามลำดับ แล้วลดลงเป็น 1.24 ในปี พ.ศ. 2548 ซึ่งโดยรวมแล้วจีนมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่า RCA เพิ่มขึ้นในช่วงของการพิจารณา แสดงว่าจีนมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเพิ่มขึ้น ในขณะที่ ฟิลิปปินส์เป็นประเทศที่มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 1.37 0.77 0.36 0.53 0.18 0.45 0.31 และ 0.16 ตามลำดับ ซึ่งฟิลิปปินส์ไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปตลาดญี่ปุ่นและมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบลดลงอย่างต่อเนื่อง

สำหรับประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่สำคัญอื่นๆ ในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดญี่ปุ่นที่สำคัญ ได้แก่ โปรตุเกสและสหรัฐอเมริกา ซึ่งทั้งสองประเทศมีค่า RCA สูงเป็นลำดับที่ 1 และ 2 ตามลำดับ โดยโปรตุเกสมีแนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ลดลง แต่สหรัฐอเมริกามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สำหรับสหราชอาณาจักรและอิตาลีนั้นไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเนื่องจากมีค่า RCA น้อยกว่า 1

ตารางที่ 4.22 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับ ประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

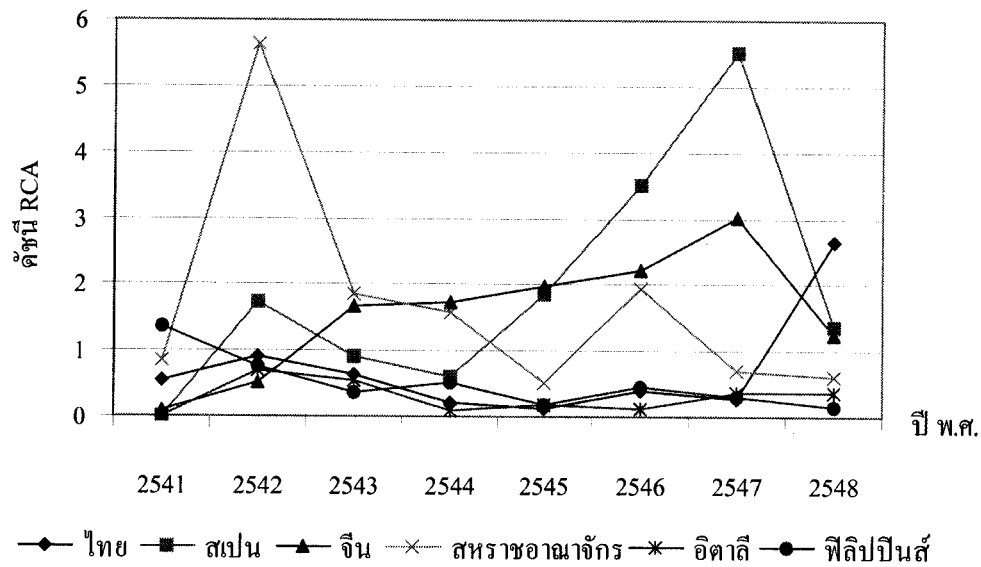
ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. โปรตุเกส	66.97	21.30	39.68	10.39	35.60	12.09	21.29	24.71
2. สหรัฐอเมริกา	0.01	0	1.70	2.50	2.26	2.32	1.52	3.71
3. ไทย	0.55	0.91	0.65	0.20	0.12	0.40	0.27	2.65
4. สเปน	0	1.75	0.91	0.61	1.85	3.51	5.52	1.36
5. จีน	0.09	0.52	1.66	1.74	1.97	2.23	3.03	1.24
6. สหราชอาณาจักร	0.84	5.63	1.86	1.57	0.53	1.96	0.69	0.62
7. อิตาลี	0	0.71	0.55	0.10	0.18	0.13	0.38	0.36
8. ฟิลิปปินส์	1.37	0.77	0.36	0.53	0.18	0.45	0.31	0.16

(ก)

ภาพที่ 4.5 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับ ประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541- 2548

(ข)

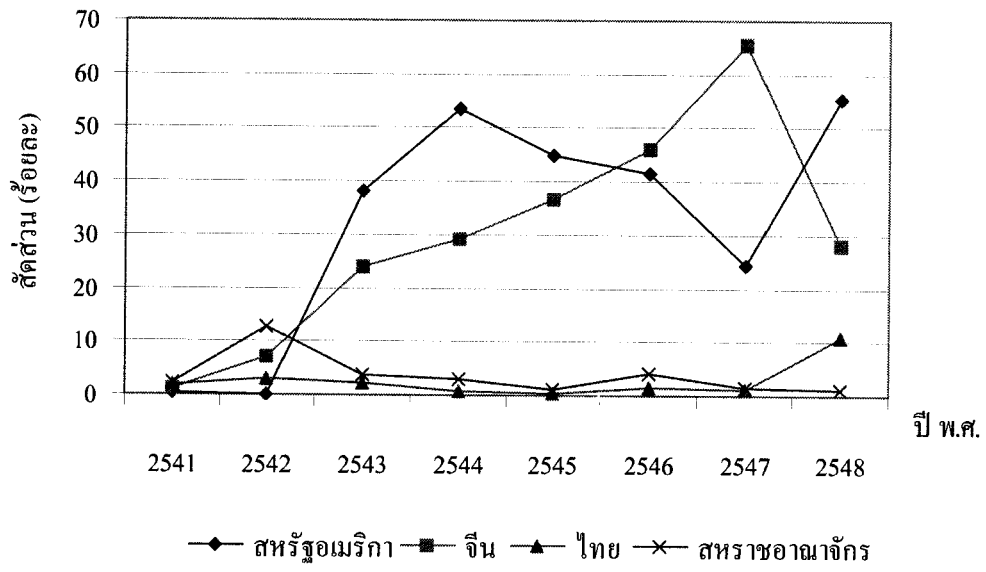
ภาพที่ 4.5 (ต่อ) เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทย กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541- 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

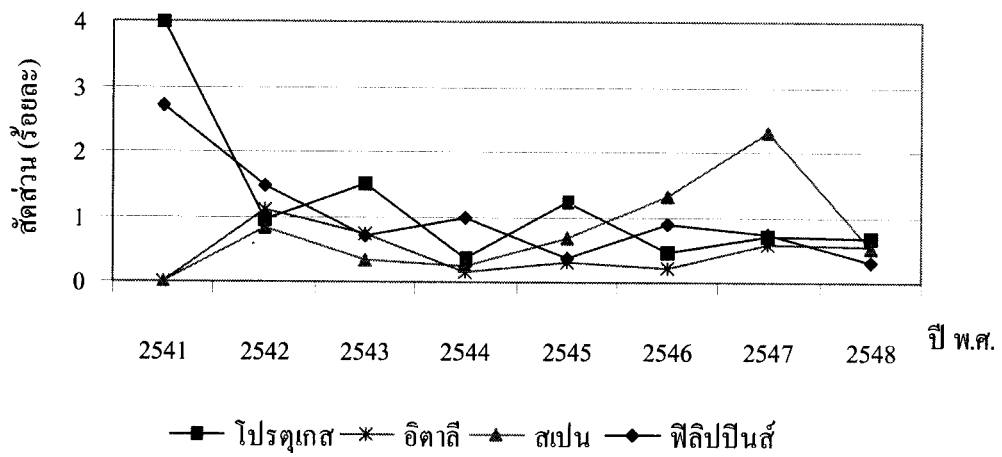
การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดญี่ปุ่นของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.23 และภาพที่ 4.6 พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยเป็นประเทศส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปที่มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 3 รองลงมาจากสหรัฐอเมริกา และจีน โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2545 ส่วนแบ่งตลาดของไทยมีแนวโน้มลดลงคือ 1.92 3.08 2.27 0.74 และ 0.48 แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2546- 2548 มีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นเป็น 1.60 1.08 และ 10.70 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว

เมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดของจีน พบว่าจีนมีส่วนแบ่งในตลาดญี่ปุ่นเป็นลำดับที่ 2 และมีการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2547 คือ 1.20 7.00 23.88 29.27 36.75 45.89 และ 65.45 ตามลำดับ แต่ในปีพ.ศ. 2548 ส่วนแบ่งตลาดลดลงเป็น 27.94 ในขณะที่ฟิลิปปินส์นั้นมีส่วนแบ่งตลาดในญี่ปุ่นน้อยมากเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงของการพิจารณา

(ก)

(ข)

ภาพที่ 4.6 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปาล์มน้ำมันในประเทศไทย กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

3) ตลาดแคนาดา

(1) การวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA

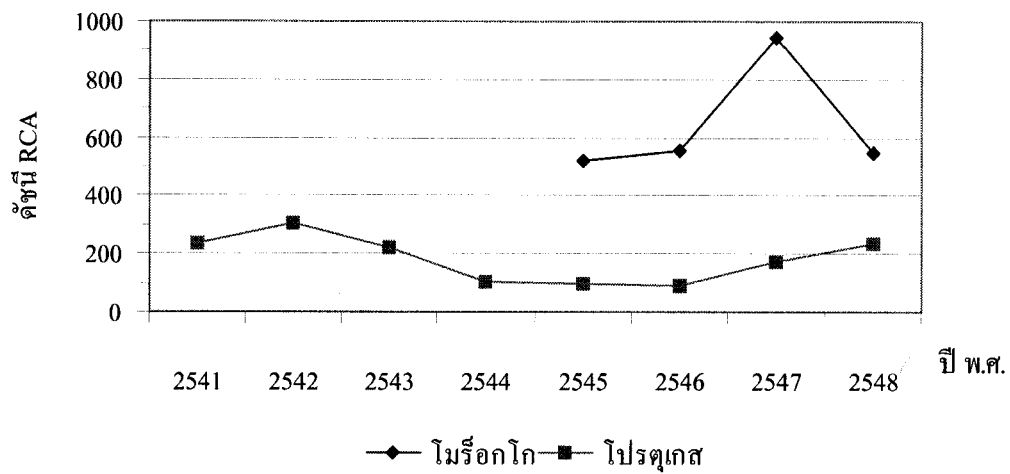
จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดแคนาดาของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.24 และภาพที่ 4.7 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 4 รองลงมาจากโมร็อกโก โปตุเกสและฟิลิปปินส์ โดยไทยมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาที่พิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดแคนาดา สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA นั้น ในช่วงแรกระหว่างปี พ.ศ. 2541 – 2543 ไทยมีค่า RCA เพิ่มขึ้นคือ 43.99 60.49 และ 74.01 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2544 มีค่าลดลงอย่างมากเป็น 32.46 ก่อนที่จะมีทิศทางการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2545 – 2548 เป็น 44.12 34.15 41.86 และ 48.74 ตามลำดับ แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว

สำหรับประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชียที่สำคัญคือ ฟิลิปปินส์ ซึ่งมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงของการพิจารณา แสดงว่าฟิลิปปินส์ มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดแคนาดา แม้ค่า RCA จะมีการเปลี่ยนแปลงที่ผันผวนแต่ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 20.22 23.76 12.54 18.55 18.63 26.85 102.65 และ 60.97 ตามลำดับ แสดงว่าฟิลิปปินส์มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปตลาดแคนาดาเพิ่มขึ้น

สำหรับประเทศอื่นๆ ที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดแคนาดาที่สำคัญ ได้แก่ โมร็อกโก โปตุเกสและสหราชอาณาจักร โดยโมร็อกโก เป็นประเทศที่มีค่า RCA มากที่สุดในตลาดแคนาดา คือ 550.75 ในปี พ.ศ. 2548 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในขณะที่โปตุเกสมีแนวโน้มของค่า RCA ลดลง กรณีสหราชอาณาจักรนั้นเริ่มมีค่า RCA มากกว่า 1 ในปี พ.ศ. 2545 และมีแนวโน้มของค่า RCA เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในปีต่อๆ มา สำหรับสหรัฐอเมริกาก็เป็นประเทศส่งออกสำคัญในตลาดแคนาดา แต่สหรัฐอเมริกาไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเนื่องจากมีค่า RCA น้อยกว่า 1 นอกจากนี้ยังมีทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ลดลง

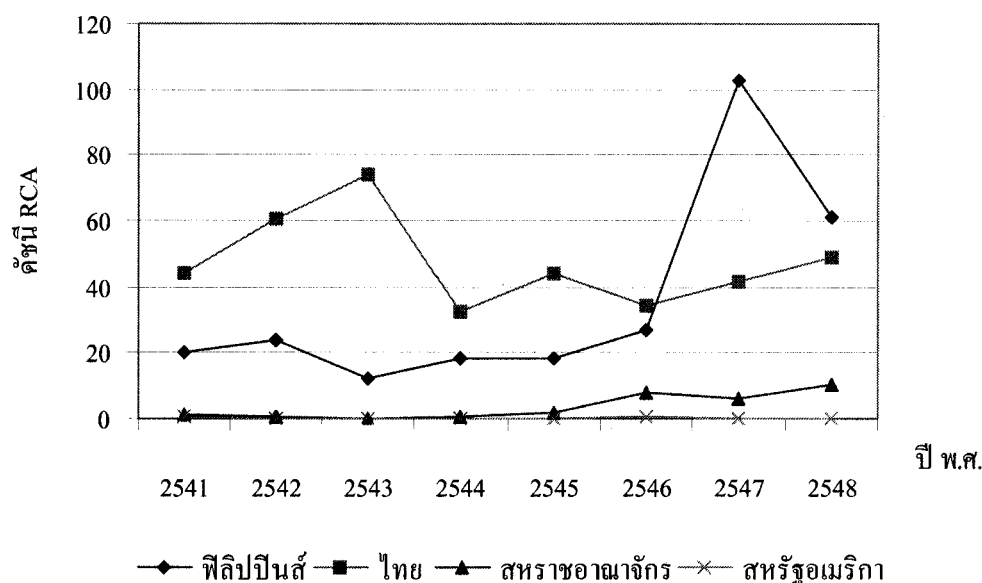
ตารางที่ 4.24 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทย
กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. โมร็อกโก	-	-	-	-	523.89	557.62	947.18	550.75
2. โปรตุเกส	238.21	306.76	224.82	102.53	98.76	88.12	176.48	233.08
3. ฟิลิปปินส์	20.22	23.76	12.54	18.55	18.63	26.85	102.65	60.97
4. ไทย	43.99	60.49	74.01	32.46	44.12	34.15	41.86	48.74
5. สหราชอาณาจักร	0.92	0.76	0.22	0.81	1.65	8.20	6.35	10.69
6. สหรัฐอเมริกา	0.38	0.06	0.02	0.15	0.15	0.41	0.07	0.08

(ก)

ภาพที่ 4.7 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทย
กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(จ)

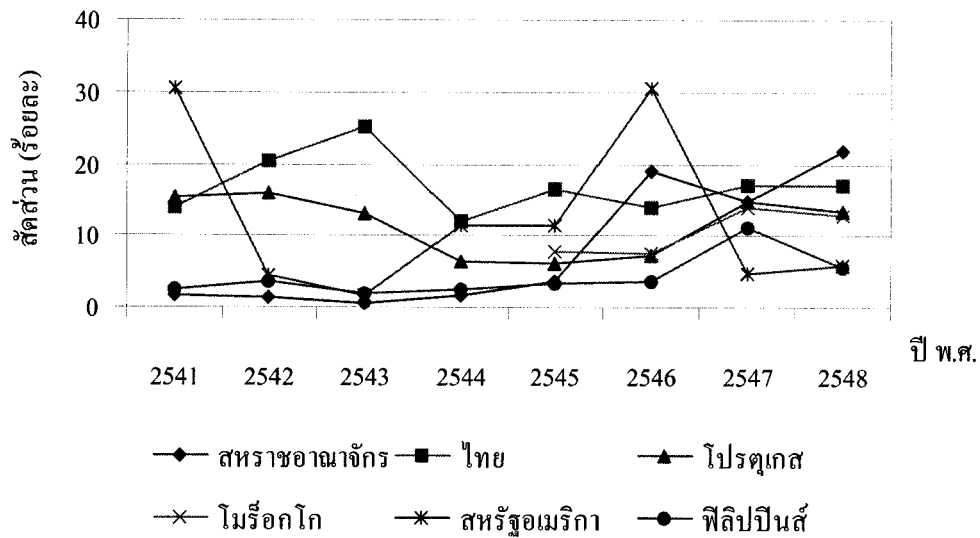
ภาพที่ 4.7 (ต่อ) เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดแคนาดาของไปประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.25 และภาพที่ 4.8 พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยเป็นประเทศส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปที่มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 2 รองลงจากสหราชอาณาจักร โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 ส่วนแบ่งตลาดของไทยมีทิศทางการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นคือ 14.09 20.32 และ 25.13 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2544 ส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างมากเป็น 11.94 ก่อนที่จะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอีกครั้งในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 เป็น 16.55 13.98 16.96 และ 17.07 ตามลำดับ แม้จะเป็นส่วนแบ่งตลาดที่เพิ่มขึ้นน้อยกว่าในช่วงแรกแต่ประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว ในขณะที่ฟิลิปปินส์นั้นมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดในแคนาดาเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 2.46 3.65 1.88 2.46 3.28 3.73 11.08 และ 5.48 ตามลำดับ

สำหรับประเทศที่มีส่วนแบ่งการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาด แคนาดามากที่สุดคือ สหราชอาณาจักร ซึ่งในปี พ.ศ. 2548 มีส่วนแบ่งเท่ากับ 21.82 และในช่วงของการพิจารณามีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้น ในขณะที่โปรตุเกสมีส่วนแบ่งตลาดมาก

ภาพที่ 4.8 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

4) ตลาดออสเตรเลีย

(1) การวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดออสเตรเลียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.26 และภาพที่ 4.9 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 5 รองลงมาจากโปรตุเกส โปแลนด์ กรีซและสหราชอาณาจักร โดยไทยมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาที่พิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดออสเตรเลีย สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA นั้น ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 ไทยมีค่า RCA ลดลง คือ 10.91 9.12 และ 6.87 ตามลำดับ แล้วมีค่าเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2546 เป็น 7.34 7.41 และ 10.03 ตามลำดับ และลดลงอีกครั้งในปี พ.ศ. 2547 – 2548 เป็น 8.16 และ 6.41 ซึ่งโดยรวมแล้วตลอดช่วงที่พิจารณาประเทศไทยมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของค่า RCA ลดลง แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลงนั่นเอง

เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชียที่สำคัญ คือ ฟิลิปปินส์ พบว่าประเทศฟิลิปปินส์มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดออสเตรเลีย เนื่องจากมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงของการพิจารณา แต่มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ลดลงเช่นเดียวกับประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 3.81 2.70

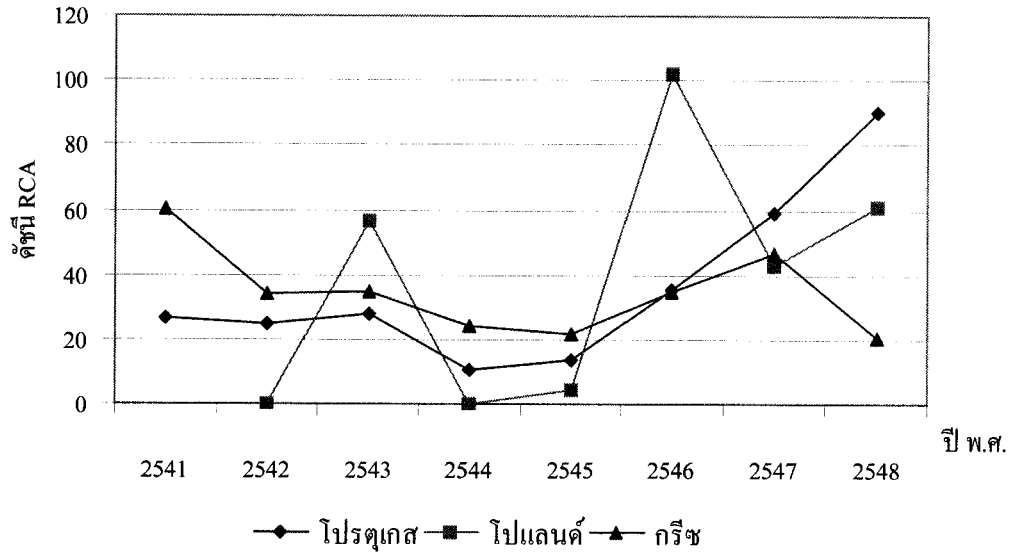

3.45 2.20 1.63 3.74 2.34 และ 2.62 ตามลำดับ แสดงว่าฟิลิปปินส์มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกในตลาดออสเตรเลียลดลงเช่นกัน

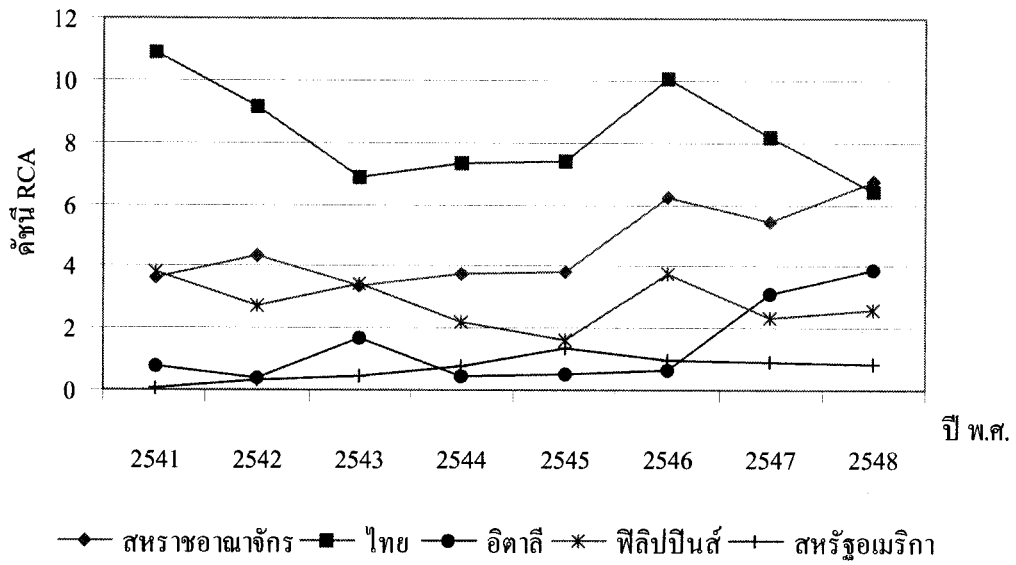
สำหรับประเทศอื่นๆ ที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดออสเตรเลียที่สำคัญเป็นกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป ได้แก่ โปรตุเกส โปแลนด์ กรีซ สหราชอาณาจักรและอิตาลี ซึ่งทุกประเทศมีทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ไม่สม่ำเสมอแต่ก็มีแนวโน้มของค่า RCA เพิ่มขึ้น ยกเว้นกรีซที่มีแนวโน้มลดลง นอกจากนี้สหรัฐอเมริกาก็เป็นประเทศส่งออกสำคัญในตลาดออสเตรเลีย แม้ว่าสหรัฐอเมริกาก็จะไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเนื่องจากมีค่า RCA น้อยกว่า 1 แต่ก็มีแนวโน้มของค่า RCA เพิ่มขึ้น

ตารางที่ 4.26 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดออสเตรเลีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. โปรตุเกส	26.94	24.91	27.77	10.53	13.43	35.25	59.17	89.97
2. โปแลนด์	-	0.02	56.43	0	4.32	102.12	43.12	61.19
3. กรีซ	60.23	34.28	34.86	24.32	21.46	34.74	46.33	20.34
4. สหราชอาณาจักร	3.62	4.32	3.36	3.76	3.82	6.23	5.47	6.73
5. ไทย	10.91	9.12	6.87	7.34	7.41	10.03	8.16	6.41
6. อิตาลี	0.79	0.42	1.71	0.44	0.54	0.67	3.14	3.87
7. ฟิลิปปินส์	3.81	2.70	3.45	2.20	1.63	3.74	2.34	2.62
8. สหรัฐอเมริกา	0.04	0.35	0.43	0.81	1.34	0.95	0.92	0.87

(ก)

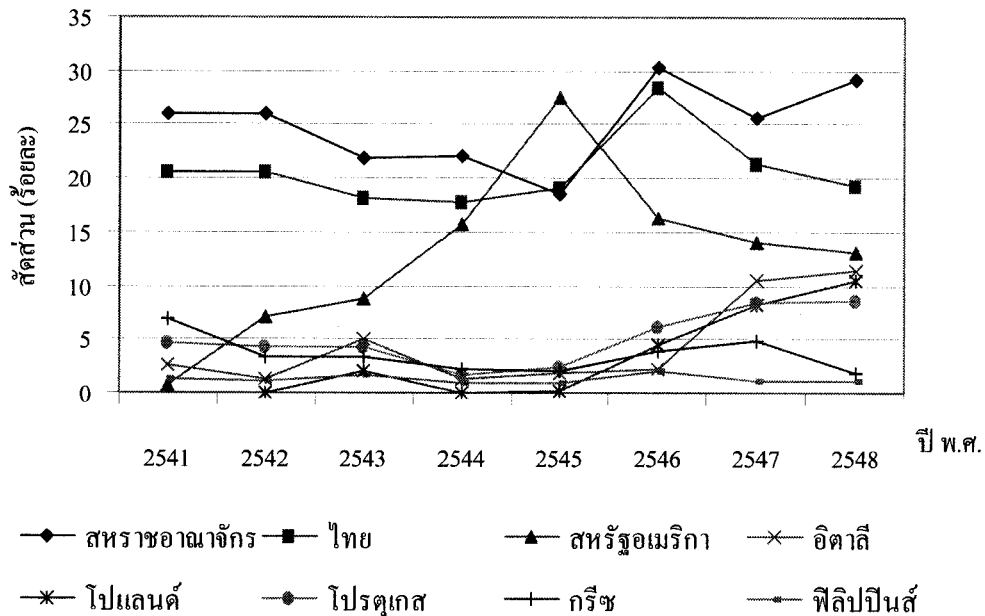

(ข)

ภาพที่ 4.9 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดออสเตรเลีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

สำหรับประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดออสเตรเลียมากที่สุดคือ สหราชอาณาจักร คือ 29.24 ในปี พ.ศ. 2548 โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2545 มีส่วนแบ่งตลาดลดลง แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอีกครั้ง ซึ่งโดยรวมแล้วสหราชอาณาจักรมีแนวโน้มของส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ในขณะที่สหรัฐอเมริกาที่มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 3 คือ 13.16 ในปี พ.ศ. 2548 โดยในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 ส่วนแบ่งตลาดได้ลดลงอย่างรวดเร็ว ในขณะที่ประเทศอิตาลี โปแลนด์ และโปรตุเกส มีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 สำหรับประเทศกรีซมีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดในออสเตรเลียลดลงตลอดช่วงการพิจารณา

ภาพที่ 4.10 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดออสเตรเลีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

5) ตลาดสหภาพยุโรป ในการศึกษานี้จะพิจารณาประเทศส่งออกเฉพาะที่อยู่นอกกลุ่มสหภาพยุโรปเท่านั้น โดยข้อมูลการส่งออกในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2546 เป็นข้อมูลการส่งออกไปยังกลุ่มสหภาพยุโรป (15) หรือ EU (15) ซึ่งประกอบด้วยประเทศฝรั่งเศส เยอรมนี อิตาลี เบลเยียม เนเธอร์แลนด์ ลักเซมเบิร์ก สหราชอาณาจักร เดนมาร์ก ไอร์แลนด์ กรีซ สเปน โปรตุเกส ออสเตรีย ฟินแลนด์และสวีเดน ส่วนข้อมูลการส่งออกในช่วงปี พ.ศ. 2547 –

2548 เป็นข้อมูลการส่งออกไปยังกลุ่มสหภาพยุโรป (25) หรือ EU (25) ซึ่งประเทศสมาชิกที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ ไซปรัส สาธารณรัฐเช็ก เอสโตเนีย ฮังการี ลัตเวีย ลิทัวเนีย มอลตา โปแลนด์ สโลวาเกียและสโลวาเนีย

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

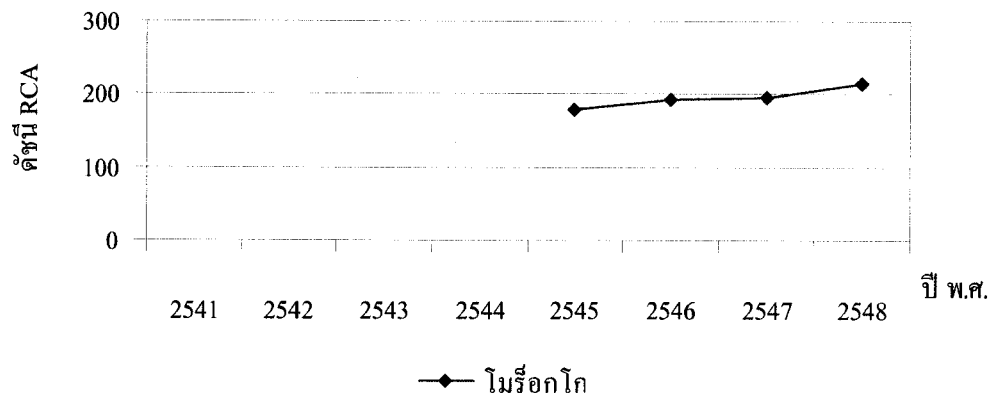
จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรปของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.28 และ ภาพที่ 4.11 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 2 รองลงมาจากโมร็อกโก โดยไทยมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาที่ยังพิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดสหภาพยุโรป สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA นั้น ในปี พ.ศ. 2542 เพิ่มขึ้นเป็น 4.57 จาก 3.07 ในปี พ.ศ. 2541 แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2545 มีค่าลดลงเป็น 4.40 3.73 และ 1.42 ตามลำดับ แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลง และในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 มีค่าเพิ่มขึ้นอีกครั้งเป็น 1.78 8.98 และ 9.11 ตามลำดับ แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว

เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชียที่สำคัญคือ ฟิลิปปินส์ พบว่าในปี พ.ศ. 2548 ประเทศฟิลิปปินส์มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดสหภาพยุโรป โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 ดัชนี RCA มีค่าเพิ่มขึ้นคือ 0.31 0.58 และ 1.28 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2544 – 2545 มีค่าลดลงเป็น 1.00 และ 0.54 ก่อนที่จะมีค่าเพิ่มขึ้นอีกครั้งในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 เป็น 1.02 1.55 และ 2.05 ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมแล้วฟิลิปปินส์มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาที่พิจารณา

สำหรับประเทศอื่นๆ ที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดสหภาพยุโรป ได้แก่ โมร็อกโกและโครเอเชีย ซึ่งโมร็อกโกเป็นประเทศที่มีค่า RCA สูงสุดในตลาดสหภาพยุโรป และมีการเปลี่ยนแปลงค่า RCA เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 คือ 179.26 193.69 196.35 และ 215.69 ตามลำดับ แสดงว่าโมร็อกโกมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว เช่นเดียวกันกับประเทศโครเอเชียที่มีแนวโน้มของค่า RCA เพิ่มขึ้นในช่วงเวลาเดียวกัน แสดงว่าโครเอเชียมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว สำหรับประเทศแอฟริกาใต้ ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบลดลงอย่างรวดเร็ว จนไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดสหภาพยุโรป ในที่สุด

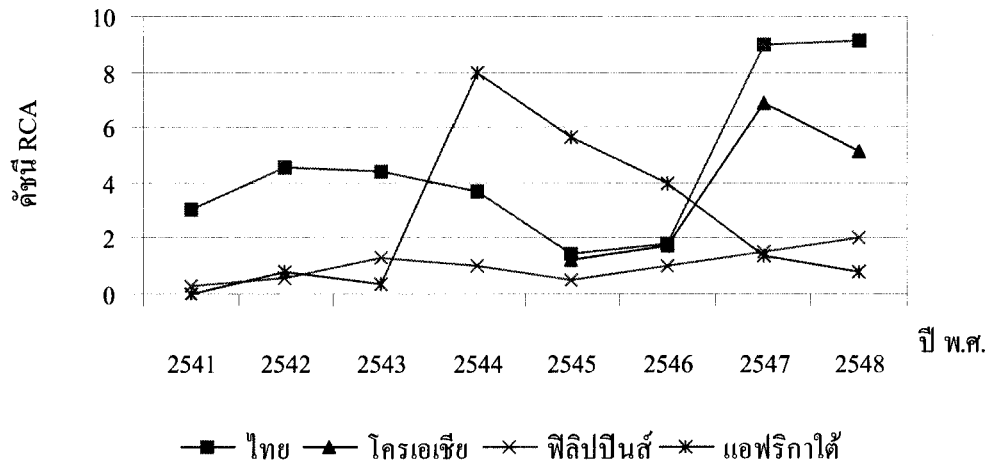
ตารางที่ 4.28 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. โมร็อกโก	-	-	-	-	179.26	193.69	196.35	215.69
2. ไทย	3.07	4.57	4.40	3.73	1.42	1.78	8.98	9.11
3. โครเอเชีย	-	-	-	-	1.24	1.72	6.89	5.15
4. ฟิลิปปินส์	0.31	0.58	1.28	1.00	0.54	1.02	1.55	2.05
5. แอฟริกาใต้	0.02	0.81	0.38	7.97	5.68	3.96	1.35	0.83

(ก)

ภาพที่ 4.11 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(ข)

ภาพที่ 4.11 (ต่อ) เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรปของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.29 และภาพที่ 4.12 พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยเป็นประเทศส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปที่มีส่วนแบ่งตลาดมากเป็นลำดับที่ 2 รองลงมาจากโมร็อกโก โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 ส่วนแบ่งตลาดของไทยมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นคือ 1.80 2.18 และ 2.22 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2544 – 2545 ส่วนแบ่งตลาดลดลงเป็น 1.85 และ 0.65 และเพิ่มขึ้นอีกครั้งในปี พ.ศ. 2546 – 2548 เป็น 0.79 3.73 และ 3.60 ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมแล้วไทยมีแนวโน้มของส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นเล็กน้อย แสดงว่าประเทศไทยยังคงมีศักยภาพในการส่งออกเพิ่มขึ้น สำหรับประเทศฟิลิปปินส์ส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 คือ 0.11 0.19 และ 0.41 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2544 – 2545 ส่วนแบ่งตลาดลดลงเป็น 0.29 และ 0.16 แล้วมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอีกครั้งในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 คือ 0.23 0.57 และ 0.37 ตามลำดับ

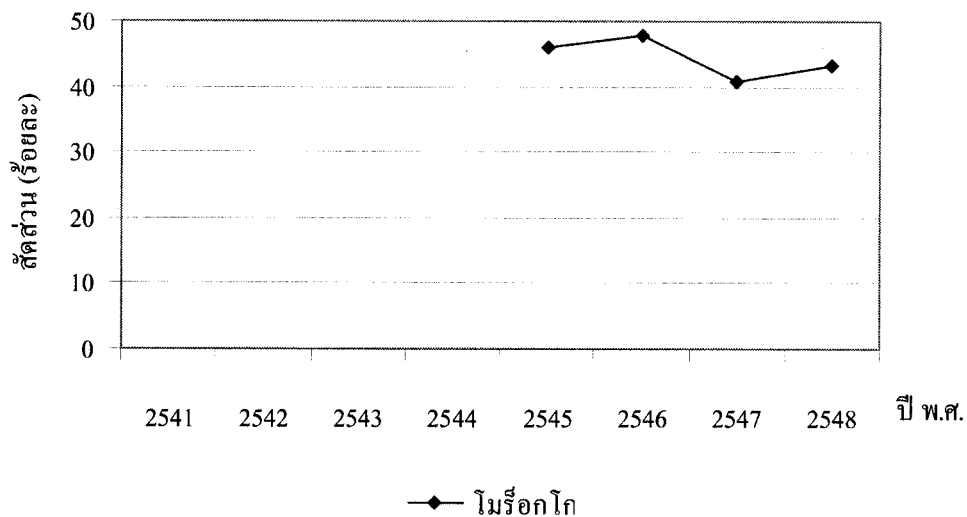
สำหรับประเทศโมร็อกโก เป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุด ในตลาดสหภาพยุโรป แต่ส่วนแบ่งตลาดมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อยในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 คือ 46.07 47.83 40.74 และ 43.17 ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศโครเอเชีย มีแนวโน้มของส่วนแบ่ง

ตลาดเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2545 - 2548 แต่ประเทศแอฟริกาใต้ ในช่วงปี พ.ศ. 2544 - 2548 มีแนวโน้มของส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 4.29 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 - 2548

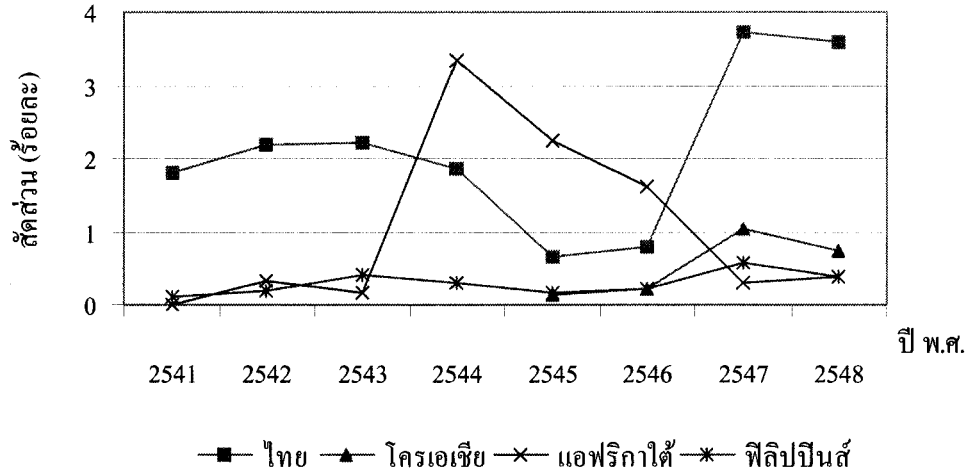
หน่วย : ร้อยละ

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. โมร็อกโก	-	-	-	-	46.07	47.83	40.74	43.17
2. ไทย	1.80	2.18	2.22	1.85	0.65	0.79	3.73	3.60
3. โครเอเชีย	-	-	-	-	0.14	0.22	1.03	0.74
4. แอฟริกาใต้	0.01	0.34	0.17	3.35	2.26	1.62	0.31	0.38
5. ฟิลิปปินส์	0.11	0.19	0.41	0.29	0.16	0.23	0.57	0.37
รวม 5 ประเทศ	1.92	2.71	2.79	5.50	49.27	50.68	46.39	48.26
อื่นๆ	98.08	97.29	97.21	94.50	50.73	49.32	53.61	51.74
รวมทั้งหมด	100	100	100	100	100	100	100	100

ภาพที่ 4.12 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 - 2548

ภาพที่ 4.12 (ต่อ) เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

2.1.3 ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม ในการศึกษาี้ ได้พิจารณาตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม ซึ่งประกอบด้วยประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เลบานอน กูเวตและอียิปต์ ดังนี้

1) ตลาดมาเลเซีย

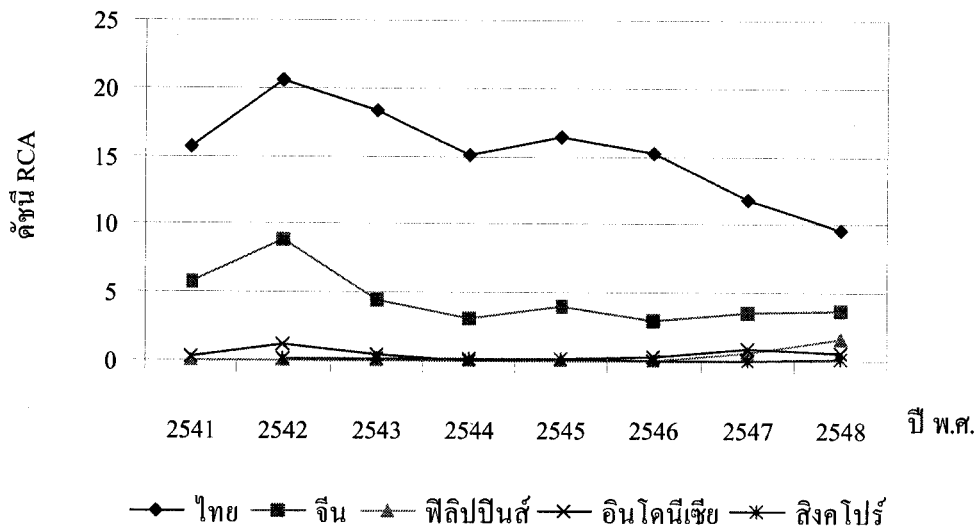
(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA ของการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดมาเลเซียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.30 และภาพที่ 4.13 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 1 และมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาที่พิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดมาเลเซีย สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA นั้น ในปี พ.ศ. 2541 – 2542 ไทยมีค่า RCA เพิ่มขึ้นจาก 15.63 เป็น 20.56 แล้วมีค่าลดลงในปี พ.ศ. 2543 เป็น 18.35 สำหรับในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548 ไทยมีแนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ลดลงอย่างต่อเนื่อง คือ 15.07 16.46 15.18 11.77 และ 9.66 ตามลำดับ แสดงว่าในช่วงเวลาดังกล่าว ไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลง

เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งอื่นๆ ในตลาดมาเลเซีย พบว่าเป็นประเทศในภูมิภาคเอเชียด้วยกันเอง ได้แก่ จีน ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซียและสิงคโปร์ โดยประเทศจีนมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงของการพิจารณา และมีแนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2545 เช่นเดียวกับประเทศไทย โดยในปี พ.ศ. 2542 ค่า RCA เพิ่มขึ้นเป็น 8.93 จาก 5.81 ในปี พ.ศ. 2541 แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2548 จีนมีแนวโน้มค่า RCA ลดลงเล็กน้อย เป็น 4.47 3.14 3.95 2.98 3.54 และ 3.70 ตามลำดับ สำหรับประเทศฟิลิปปินส์ ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548 มีแนวโน้มค่า RCA เพิ่มขึ้นจนกระทั่งมีค่ามากกว่า 1 คือ 0.005 0.003 0.01 0.58 และ 1.58 ตามลำดับ แสดงว่าฟิลิปปินส์มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดมาเลเซียเพิ่มขึ้น ในขณะที่ประเทศอินโดนีเซียและสิงคโปร์นั้น ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 ค่า RCA มีการเปลี่ยนแปลงที่ผันผวน แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 ค่า RCA ของอินโดนีเซียมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในขณะที่สิงคโปร์มีแนวโน้มลดลง ซึ่งทั้งสองประเทศไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดมาเลเซีย เนื่องจากมีค่า RCA น้อยกว่า 1 ในช่วงเวลาดังกล่าว

ตารางที่ 4.30 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดมาเลเซีย ระหว่างไทย กับประเทศคู่แข่ง ปีช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	15.63	20.56	18.35	15.07	16.46	15.18	11.77	9.66
2. จีน	5.81	8.93	4.47	3.14	3.95	2.98	3.54	3.70
3. ฟิลิปปินส์	0	0	0	0.005	0.003	0.01	0.58	1.58
4. อินโดนีเซีย	0.26	1.18	0.37	0.06	0.09	0.28	0.82	0.63
5. สิงคโปร์	-	0.13	0.10	0.11	0.10	0.07	0.04	0.09

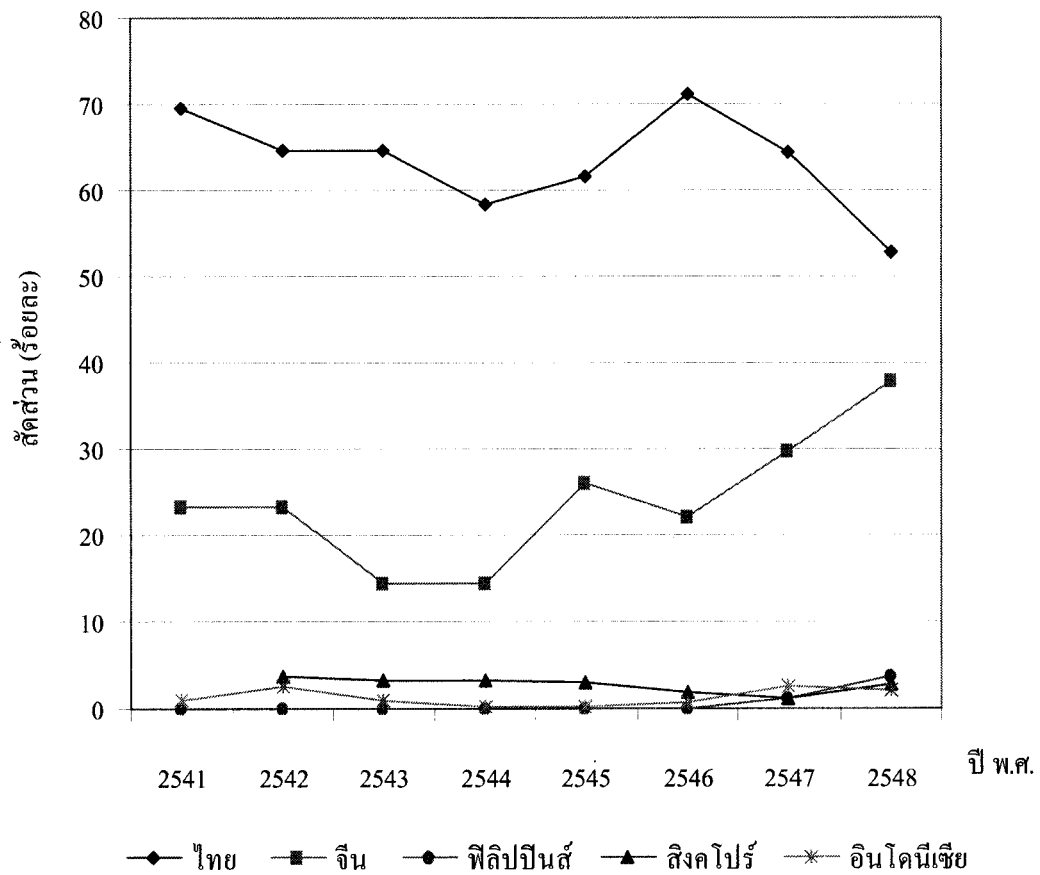
ภาพที่ 4.13 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดมาเลเซีย ระหว่างไทย กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดมาเลเซียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.31 และภาพที่ 4.14 พบว่าตลอดช่วงการพิจารณา ไทยเป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งในตลาดมาเลเซียมากที่สุดและมากกว่าร้อยละ 50 ในปี พ.ศ. 2548 สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดของไทยนั้น ปรากฏว่าในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 ส่วนแบ่งตลาดของไทยมีแนวโน้มลดลงคือ 69.50 64.63 64.63 และ 58.26 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2545 – 2546 มีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นเป็น 61.70 และ 71.20 ก่อนจะลดลงอีกครั้งในปี พ.ศ. 2547 - 2548 เป็น 64.52 และ 52.81 ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมแล้วประเทศไทยมีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดลดลงในช่วงของการพิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกในตลาดมาเลเซียลดลง

สำหรับประเทศจีน มีส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดมาเลเซียมากเป็นลำดับที่ 2 โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 มีส่วนแบ่งตลาดลดลงคือ 23.21 23.34 14.48 และ 14.41 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 มีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเป็น 26.05 22.16 29.73 และ 37.81 ตามลำดับ ในทำนองเดียวกันกับฟิลิปปินส์ที่มีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548 คือ 0.01 0.01 0.02 1.24 และ 3.73 ตามลำดับ สำหรับประเทศสิงคโปร์ ในช่วงปี พ.ศ. 2542 – 2547 มีส่วนแบ่งตลาดในตลาด

ภาพที่ 4.14 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดมาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

2) ตลาดอินโดนีเซีย

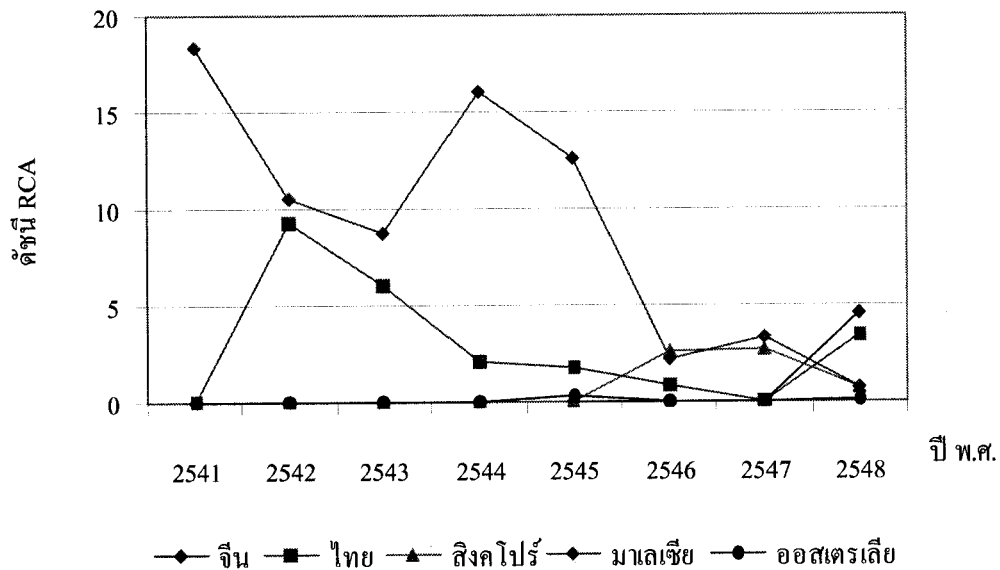
(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA ของการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดอินโดนีเซียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.32 และภาพที่ 4.15 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 2 รองลงมาจากจีน โดยในช่วงปี พ.ศ. 2542 – 2545 ไทยมีค่า RCA มากกว่า 1 และมีแนวโน้มลดลงคือ 9.23 6.05 2.11 และ 1.79 ตามลำดับ และมีค่าลดลงอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งมีค่าน้อยกว่า 1 ในปี พ.ศ. 2546 – 2547 คือ 0.79 และ 0.01 แต่ในปี พ.ศ. 2548 มีค่ามากกว่า 1 อีกครั้งเป็น 3.45 แต่โดยรวมแล้วดัชนี RCA ของไทยมีแนวโน้มลดลง แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดอินโดนีเซียลดลง

เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งอื่นๆ ในตลาดอินโดนีเซีย พบว่า ประกอบด้วย ประเทศในภูมิภาคเอเชีย ได้แก่ จีน สิงคโปร์ มาเลเซียและออสเตรเลีย โดยประเทศจีนเริ่มมีมูลค่าการส่งออกไปอินโดนีเซียในปี พ.ศ. 2548 และมีค่า RCA มากกว่า 1 คือ 4.55 ซึ่งเป็นค่าสูงสุดในตลาดอินโดนีเซีย สำหรับมาเลเซีย สิงคโปร์และออสเตรเลียนั้น ในปี พ.ศ. 2548 ไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดอินโดนีเซีย โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 - 2548 มาเลเซียมีแนวโน้มของค่า RCA ลดลง คือ 18.32 10.57 8.75 16.07 12.63 2.19 3.38 และ 0.76 ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศสิงคโปร์มีค่า RCA มากกว่า 1 ในปี พ.ศ. 2546 - 2547 คือ 2.65 และ 2.71 แต่ในปี พ.ศ. 2548 มีค่า RCA ลดลงเป็น 0.76 ตามลำดับ สำหรับประเทศออสเตรเลียในช่วงปี พ.ศ. 2545 - 2548 ค่า RCA มีแนวโน้มลดลงคือ 0.28 0.004 0.02 และ 0.15 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.32 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดอินโดนีเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 - 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. จีน	0	0	0	0	0	0	0	4.55
2. ไทย	0	9.23	6.05	2.11	1.79	0.79	0.01	3.45
3. มาเลเซีย	18.32	10.57	8.75	16.07	12.63	2.19	3.38	0.76
4. สิงคโปร์	-	0	0	0	0	2.65	2.71	0.76
5. ออสเตรเลีย	0	0.02	0	0	0.28	0.004	0.02	0.15

ภาพที่ 4.15 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดอินโดนีเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

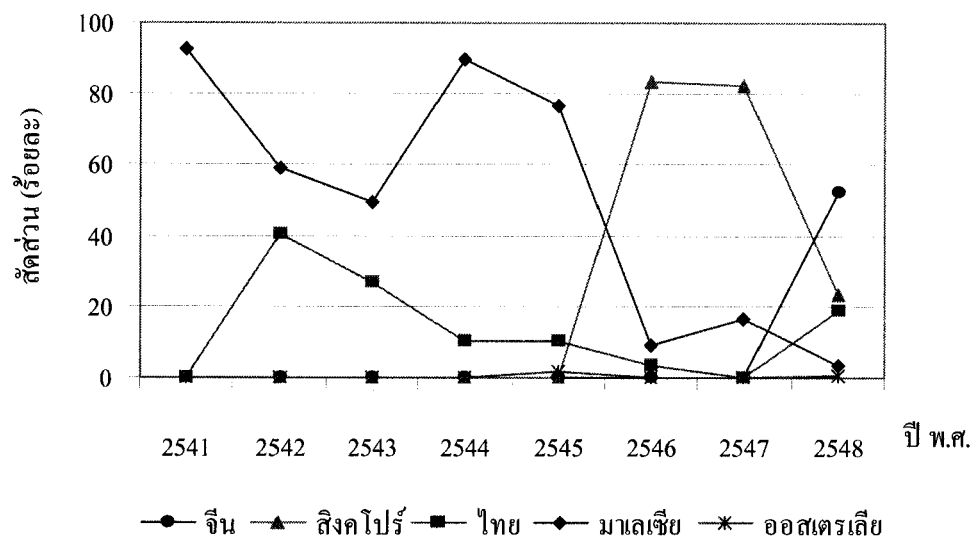
การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดของการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดอินโดนีเซียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.33 และภาพที่ 4.16 พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยมีส่วนแบ่งในตลาดอินโดนีเซียมากเป็นลำดับที่ 3 รองลงมาจากจีนและสิงคโปร์ สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดของไทยนั้น ปรากฏว่าในช่วงปี พ.ศ. 2542 – 2547 ส่วนแบ่งตลาดของไทยมีแนวโน้มลดลงอย่างรวดเร็ว คือ 40.52 26.68 10.25 10.10 3.66 0.03 แต่ในปี พ.ศ. 2548 มีส่วนแบ่งเพิ่มขึ้นเป็น 18.88 ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมแล้วประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกลดลงอย่างมาก

สำหรับประเทศจีน ในปี พ.ศ. 2548 มีส่วนแบ่งตลาดในอินโดนีเซียมากที่สุดคือ 52.55 ในขณะที่ประเทศสิงคโปร์มีส่วนแบ่งตลาดมากเป็นลำดับที่ 2 แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 ส่วนแบ่งตลาดก็ลดลงอย่างรวดเร็วคือ 83.53 82.60 และ 23.32 ตามลำดับ เช่นเดียวกันกับประเทศมาเลเซียที่มีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 92.74 59.35 49.49 89.64 76.56 9.29 16.61 และ 3.49 ตามลำดับ สำหรับออสเตรเลียมีส่วนแบ่งตลาดต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ. 2545 - 2548 แต่มีแนวโน้มลดลง คือ 1.57 0.02 0.06 และ 0.58 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.33 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดอินโดนีเซีย
ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

หน่วย : ร้อยละ

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. จีน	0	0	0	0	0	0	0	52.55
2. สิงคโปร์	-	0	0	0	0	83.53	82.60	23.32
3. ไทย	0	40.52	26.68	10.25	10.10	3.66	0.03	18.88
4. มาเลเซีย	92.74	59.35	49.49	89.64	76.56	9.29	16.61	3.49
5. ออสเตรเลีย	0	0.13	0	0	1.57	0.02	0.06	0.58
รวม 5 ประเทศ	92.74	100	76.17	99.90	88.23	96.48	99.30	98.81
อื่นๆ	7.26	0	23.83	0.10	11.77	3.52	0.70	1.19
รวมทั้งหมด	100	100	100	100	100	100	100	100

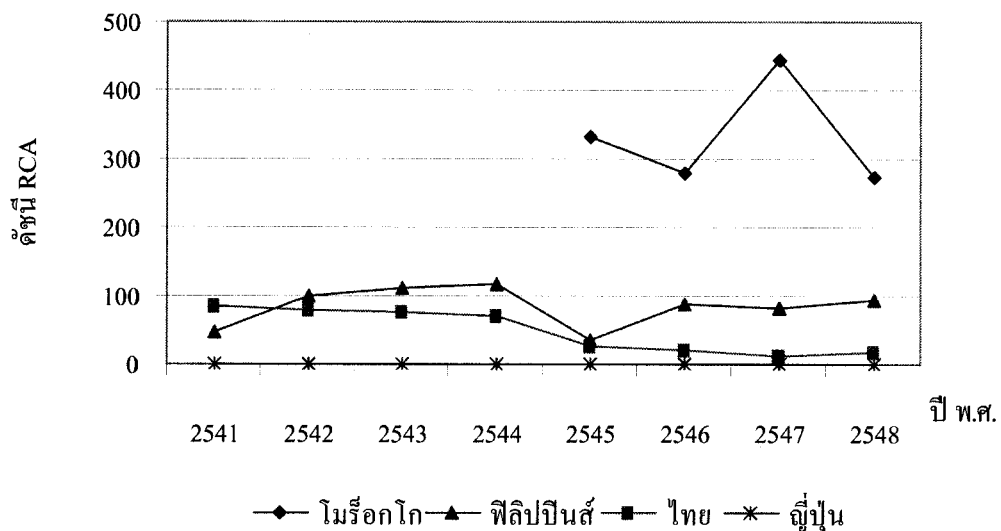

ภาพที่ 4.16 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดอินโดนีเซีย ระหว่างไทยกับ
ประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ตารางที่ 4.34 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. โมร็อกโก	-	-	-	-	333.82	280.05	443.58	274.75
2. ฟิลิปปินส์	48.15	98.98	112.12	118.33	34.86	86.86	82.66	93.11
3. ไทย	84.67	79.38	77.05	69.95	26.48	19.85	11.59	18.62
4. ญี่ปุ่น	0.20	0	0.72	0.30	0.29	0	0.17	0.27

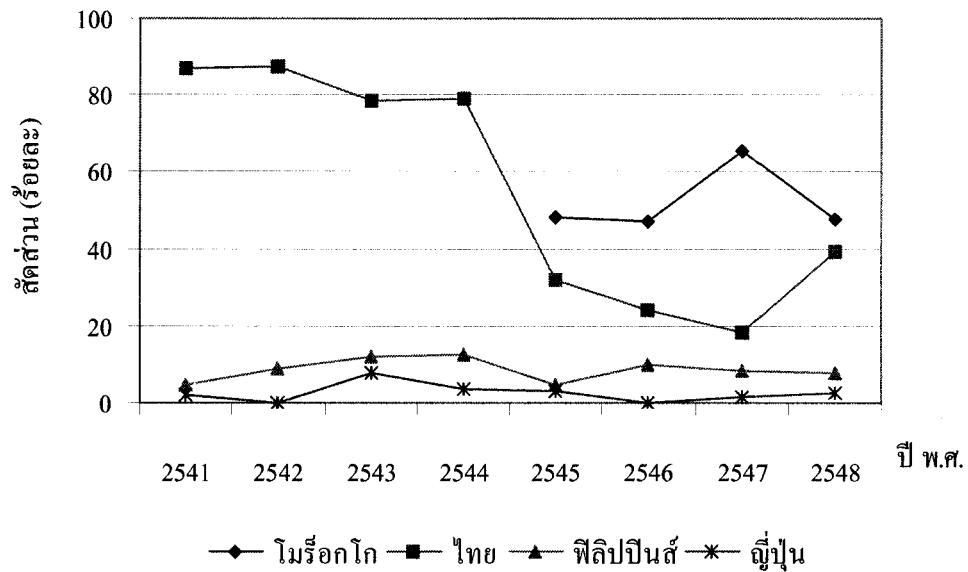

ภาพที่ 4.17 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.35 และภาพที่ 4.18 พบว่าในปี พ.ศ. 2548 ไทยมีส่วนแบ่งในตลาดซาอุดีอาระเบียมากเป็นลำดับที่ 2 รองลงจากโมร็อกโก สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดของไทยนั้น ปรากฏว่ามีแนวโน้มลดลงอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 87.11 87.43 78.66 79.03 32.15 24.34 18.40

ภาพที่ 4.18 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541- 2548

4) ตลาดสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์

(1) การวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์ของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.36 และภาพที่ 4.19 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 3 รองลงมาจากโมร็อกโกและฟิลิปปินส์ โดยไทยมีค่า RCA มากกว่า 1 แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์ ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 มีแนวโน้มค่า RCA เพิ่มขึ้นคือ 39.48 45.28 43.69 และ 46.73 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 มีแนวโน้มลดลงเป็น 36.02 38.42 31.55 และ 39.60 ตามลำดับ แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลงเล็กน้อยในตลาดสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์

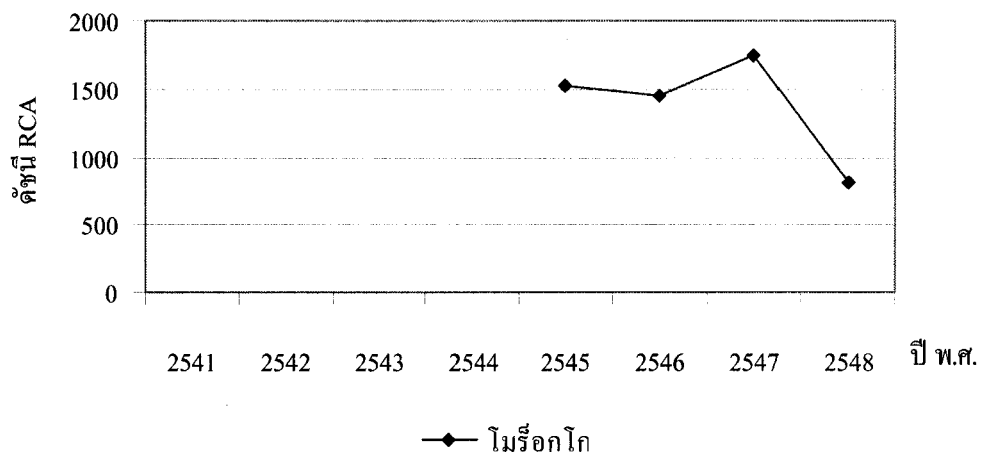
สำหรับฟิลิปปินส์เป็นประเทศคู่แข่งที่สำคัญในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งมีค่า RCA มากกว่า 1 แสดงว่าฟิลิปปินส์มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วง ปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 15.77

25.84 31.16 29.81 20.61 36.66 43.64 และ 63.50 ตามลำดับ แสดงว่าฟิลิปปินส์มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้น

สำหรับประเทศที่มีค่า RCA สูงสุดในตลาดสหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์คือ โมร็อกโก แต่ค่า RCA ของโมร็อกโกก็มีแนวโน้มลดลงในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 คือ 1,531.20 1,452.50 1,752.38 และ 815.20 ตามลำดับ

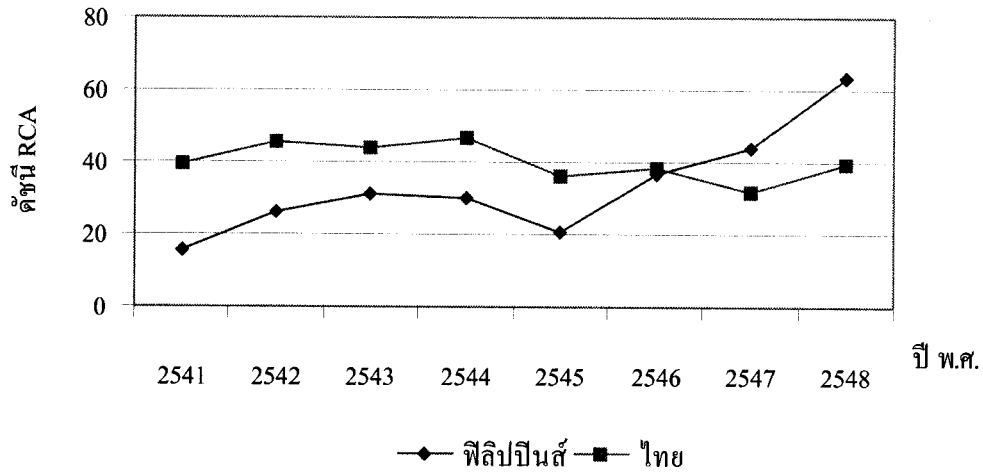
ตารางที่ 4.36 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. โมร็อกโก	-	-	-	-	1531.20	1452.50	1752.38	815.20
2. ฟิลิปปินส์	15.77	25.84	31.16	29.81	20.61	36.66	43.64	63.50
3. ไทย	39.48	45.28	43.69	46.73	36.02	38.42	31.55	39.60

(ก)

ภาพที่ 4.19 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(ข)

ภาพที่ 4.19 (ต่อ) เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา
อเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.37 และภาพที่ 4.20 พบว่า ณ สิ้นพ.ศ. 2548 ไทยมีส่วนแบ่งในตลาดสหรัฐอเมริกาอเมริกาที่มากที่สุด สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดของไทยนั้น ปรากฏว่าไทยมีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 91.68 93.91 84.79 89.36 66.60 60.56 48.85 และ 56.57 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาอเมริกาที่ลดลง

สำหรับฟิลิปปินส์นั้นในปี พ.ศ. 2548 มีส่วนแบ่งตลาดในตลาดสหรัฐอเมริกาอเมริกาเป็นลำดับที่ 3 ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 ฟิลิปปินส์มีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นคือ 8.14 6.07 8.24 และ 8.70 ตามลำดับ แต่ในปีพ.ศ. 2545 ลดลงเป็น 5.17 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอีกครั้งในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 เป็น 7.85 7.49 และ 9.07 ตามลำดับ แสดงว่าฟิลิปปินส์มีศักยภาพในการส่งออกและมีความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว

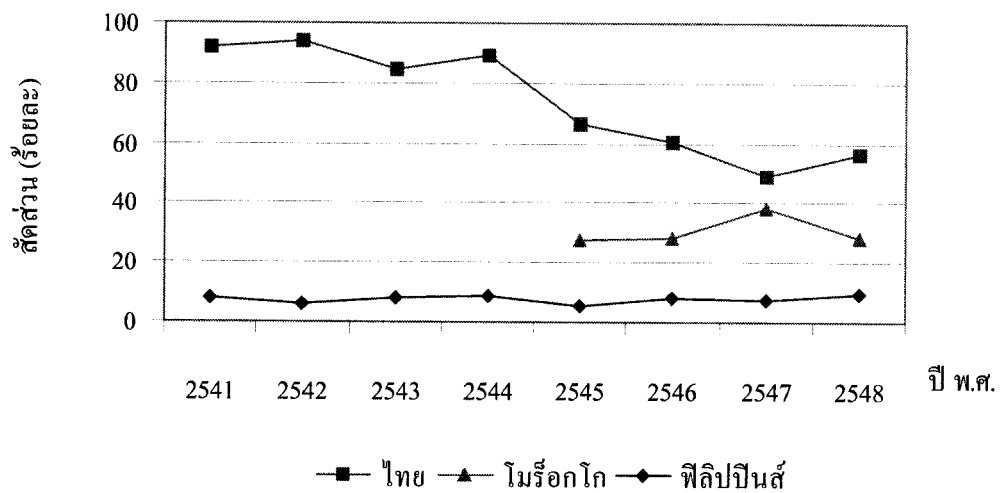
กรณีของโมร็อกโก ในปี พ.ศ. 2548 มีส่วนแบ่งตลาดในตลาดสหรัฐอเมริกาอเมริกาเป็นลำดับที่ 2 และมีศักยภาพในการส่งออกและมีความสามารถในการแข่งขัน

เพิ่มขึ้นเนื่องจากซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 มีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นคือ 27.84 28.15 38.32 และ 28.17 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.37 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา
อเมริกาใต้ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

หน่วย : ร้อยละ

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	91.68	93.91	84.79	89.36	66.60	60.56	48.85	56.57
2. โมร็อกโก	-	-	-	-	27.84	28.15	38.32	28.17
3. ฟิลิปปินส์	8.14	6.07	8.24	8.70	5.17	7.85	7.49	9.07
รวม 3 ประเทศ	99.83	99.98	93.03	98.16	99.62	96.56	94.66	93.81
อื่นๆ	0.17	0.02	6.97	7.84	0.38	3.44	5.34	6.19
รวมทั้งหมด	100	100	100	100	100	100	100	100

ภาพที่ 4.20 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา
อเมริกาใต้ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

5) ตลาดเลบานอน

(1) การวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA

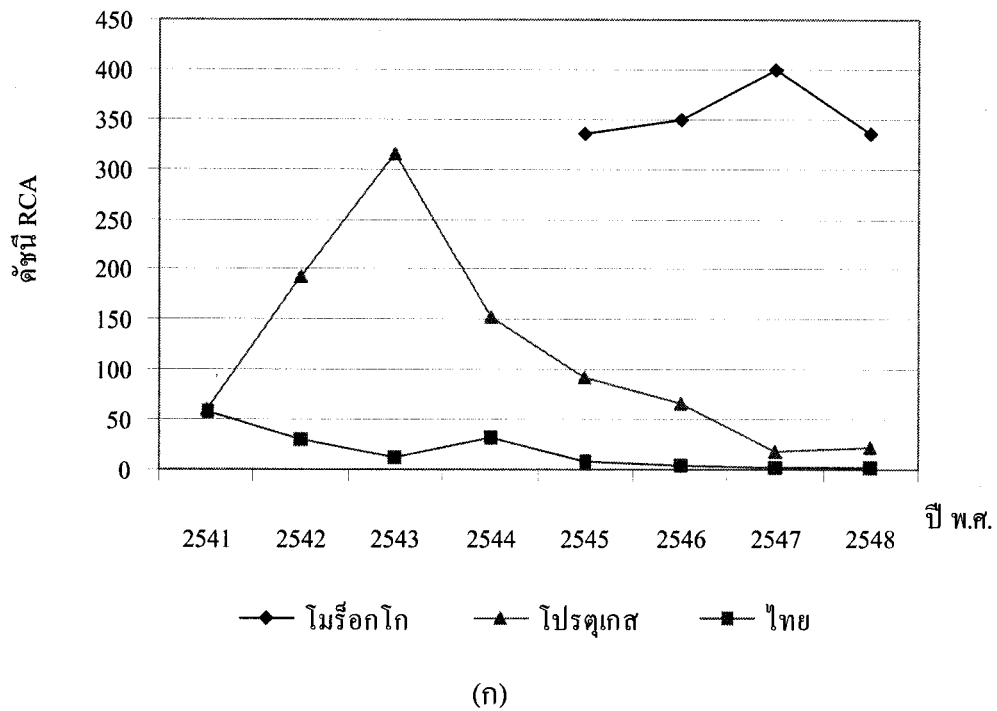
จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA ของการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดเลบานอนของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.38 และภาพที่ 4.21 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 4 รองลงมาจาก โมร็อกโก โปรตุเกสและฟิลิปปินส์ โดยไทยมีค่า RCA มากกว่า 1 แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดเลบานอน แต่ในขณะเดียวกันค่า RCA ก็มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 58.34 30.46 11.38 31.79 8.02 4.97 2.89 และ 2.41 ตามลำดับ แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกไปยังตลาดเลบานอนลดลง

สำหรับประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชียที่สำคัญคือ ฟิลิปปินส์ พบว่าในปี พ.ศ. 2548 ฟิลิปปินส์มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดเลบานอนเนื่องจากมีค่า RCA มากกว่า 1 แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงที่ผันผวนแต่ก็มีแนวโน้มของค่า RCA เพิ่มขึ้น ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548 คือ 1.16 0.59 1.89 1.03 และ 2.61 ตามลำดับ

สำหรับ โมร็อกโกและโปรตุเกสนั้นเป็นประเทศมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดเลบานอน ซึ่งประเทศโมร็อกโกมีค่า RCA สูงสุดในตลาดเลบานอนและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2547 คือ 336.41 350.51 และ 400.10 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2548 มีค่าลดลงเป็น 336.38 ซึ่งโดยรวมแล้วโมร็อกโกมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้น กรณีของประเทศโปรตุเกส พบว่าในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 มีค่า RCA เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วคือ 59.29 192.90 และ 315.47 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548 มีค่าลดลงอย่างต่อเนื่องเป็น 153.39 92.52 66.89 17.24 และ 21.71 ตามลำดับ แสดงว่าโปรตุเกสมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลง สำหรับประเทศสหราชอาณาจักรมีค่า RCA น้อยกว่า 1 และมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง

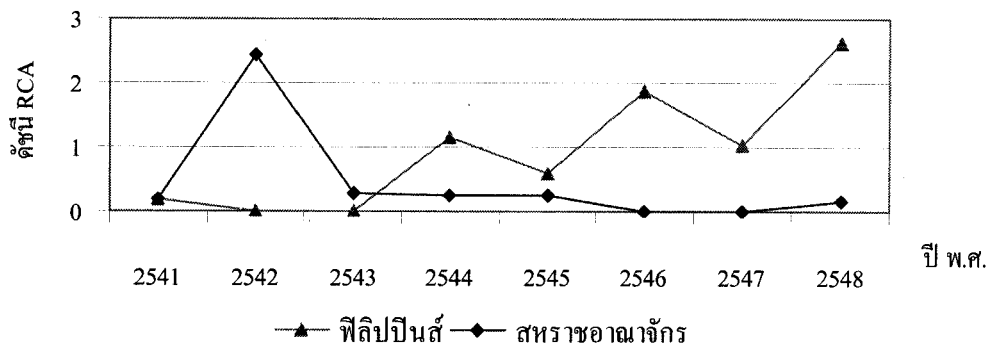
ตารางที่ 4.38 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดเลบานอน ระหว่าง
ไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. โมร็อกโก	-	-	-	-	336.41	350.51	400.10	336.38
2. โปรตุเกส	59.29	192.90	315.47	153.39	92.52	66.89	17.24	21.71
3. ฟิลิปปินส์	0.19	0	0	1.16	0.59	1.89	1.03	2.61
4. ไทย	58.34	30.46	11.38	31.79	8.02	4.97	2.89	2.41
5. สหราชอาณาจักร	0.18	2.43	0.27	0.26	0.24	0	0	0.15

ภาพที่ 4.21 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดเลบานอน ระหว่าง
ไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(ข)

ภาพที่ 4.21 (ต่อ) เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดเลบานอนระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

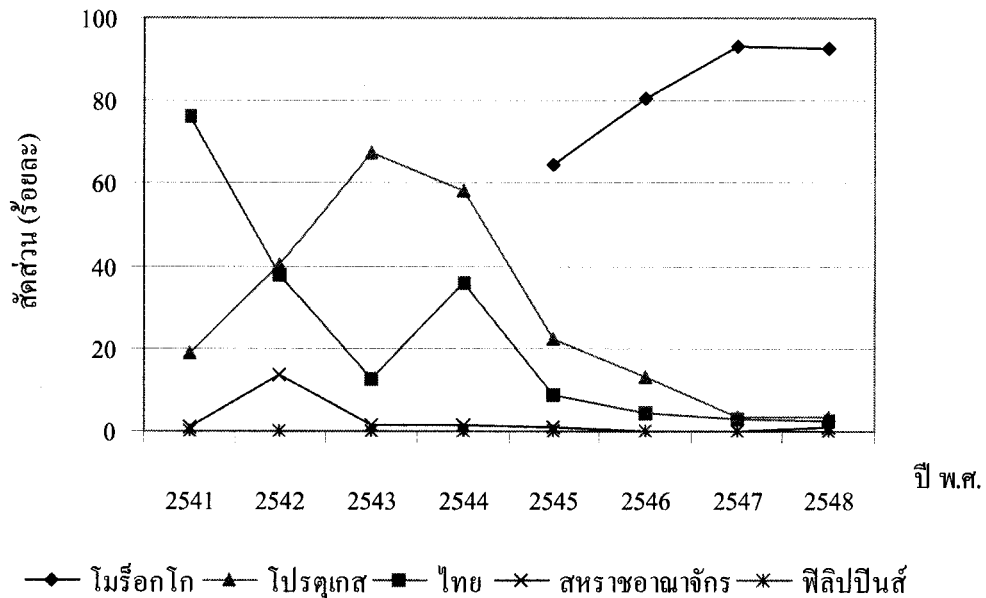
การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดเลบานอนของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.39 และภาพที่ 4.22 พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยมีส่วนแบ่งในตลาดเลบานอนมากเป็นลำดับที่ 3 รองลงมาจากโมร็อกโกและโปรตุเกส สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดของไทยนั้น ปรากฏว่าไทยมีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 76.25 37.78 12.53 36.01 8.53 4.18 2.93 และ 2.59 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกลดลงสำหรับประเทศฟิลิปปินส์มีส่วนแบ่งตลาดน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ แต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อยแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงที่ผันผวนในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548 คือ 0.08 0.04 0.17 0.08 และ 0.14 ตามลำดับ

สำหรับโมร็อกโกนั้นมีส่วนแบ่งตลาดในตลาดเลบานอนมากที่สุดซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 คือ 64.69 80.55 93.44 และ 92.84 ตามลำดับ ในขณะที่โปรตุเกสมีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในปี พ.ศ. 2541 – 2543 คือ 18.94 40.52 และ 67.64 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548 ส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างรวดเร็วเป็น 58.09 22.24 13.05 3.19 และ 3.51 ตามลำดับ กรณีของสหราชอาณาจักรมีส่วนแบ่งตลาดไม่ต่อเนื่องและมีแนวโน้มลดลง

ตารางที่ 4.39 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดเลบานอน
ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

หน่วย : ร้อยละ

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. โมร็อกโก	-	-	-	-	64.69	80.55	93.44	92.84
2. โปรตุเกส	18.94	40.52	67.64	58.09	22.24	13.05	3.19	3.51
3. ไทย	76.25	37.78	12.53	36.01	8.53	4.18	2.93	2.59
4. สหราชอาณาจักร	1.12	13.35	1.33	1.44	1.19	0	0	0.87
5. ฟิลิปปินส์	0.01	0	0	0.08	0.04	0.17	0.08	0.14
รวม 5 ประเทศ	96.32	91.64	81.50	95.62	96.69	97.95	99.64	99.94
อื่นๆ	3.68	8.36	18.50	4.38	3.31	2.05	0.36	0.06
รวมทั้งหมด	100	100	100	100	100	100	100	100

ภาพที่ 4.22 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดเลบานอน ระหว่าง
ไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541- 2548

6) ตลาดคูเวต

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดคูเวตของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.40 และภาพที่ 4.23 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 3 รองจากโมร็อกโกและฟิลิปปินส์ โดยไทยมีค่า RCA มากกว่า 1 แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดคูเวต ในขณะที่เดียวกันค่า RCA ก็มีแนวโน้มลดลงอย่างรวดเร็ว แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลง ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ไทยมีค่า RCA เท่ากับ 80.86 51.04 26.10 56.68 15.35 15.96 10.65 และ 4.65 ตามลำดับ

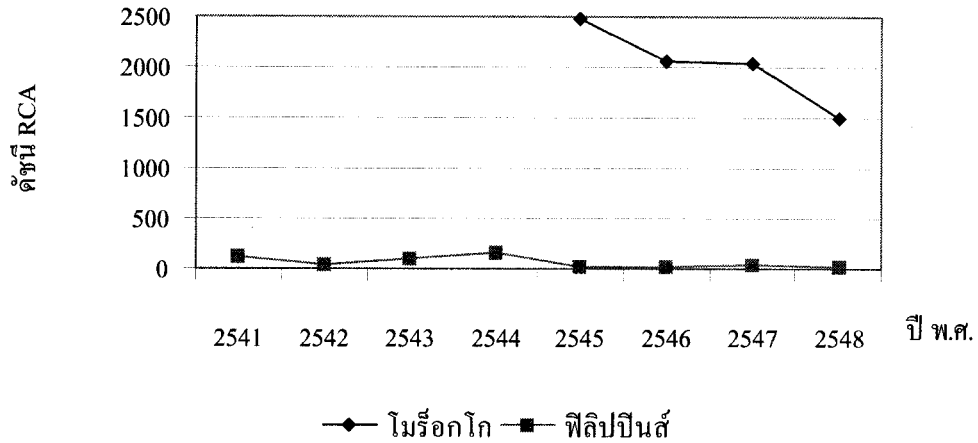
สำหรับประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชียที่สำคัญคือ ฟิลิปปินส์ พบว่าตลอดช่วงการพิจารณาฟิลิปปินส์มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดคูเวต เนื่องจากมีค่า RCA มากกว่า 1 ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 มีการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ที่ผันผวนแต่ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นคือ 121.99 48.11 99.38 และ 158.52 ตามลำดับ สำหรับในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 มีแนวโน้มลดลงอย่างรวดเร็วเป็น 28.03 17.01 47.24 และ 26.64 ตามลำดับ แสดงว่าฟิลิปปินส์มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลง

ตารางที่ 4.40 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดคูเวต ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

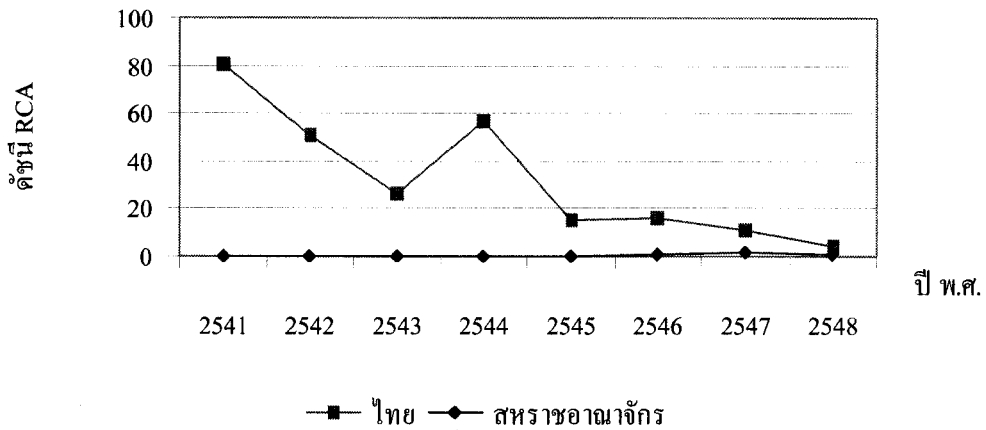
ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. โมร็อกโก	-	-	-	-	2477.69	2057.35	2044.33	1501.64
2. ฟิลิปปินส์	121.99	48.11	99.38	158.52	28.03	17.01	47.24	26.64
3. ไทย	80.86	51.04	26.10	56.68	15.35	15.96	10.65	4.65
4. สหราชอาณาจักร	0	0	0	0	0	0.68	1.35	1.09

สำหรับประเทศที่มีค่า RCA สูงสุดในตลาดคูเวตคือ โมร็อกโก แต่ค่า RCA ของโมร็อกโกก็มีแนวโน้มลดลงอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 คือ 2,477.69 2,057.35 2,044.33 และ 1,501.64 ตามลำดับ แสดงว่าโมร็อกโกมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ

ในการส่งออกลดลง ซึ่งตรงกันข้ามกับประเทศสหราชอาณาจักรที่ค่า RCA มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 คือ 0.68 1.35 และ 1.09 ตามลำดับ แสดงว่าสหราชอาณาจักรมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้น

(ก)

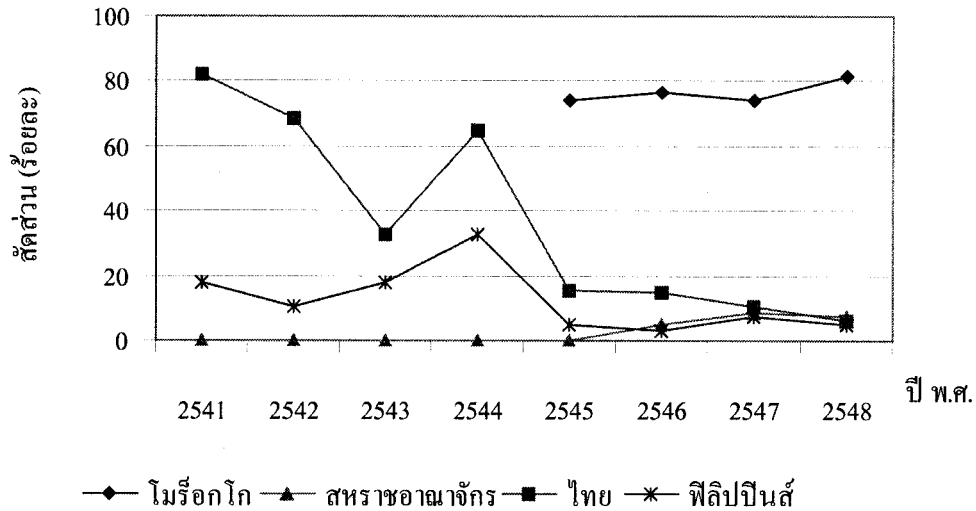
(ข)

ภาพที่ 4.23 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดคูเวต ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดคูเวตของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.41 และภาพที่ 4.24

ภาพที่ 4.24 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดคูเวต ระหว่างไทย กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

7) ตลาดอียิปต์

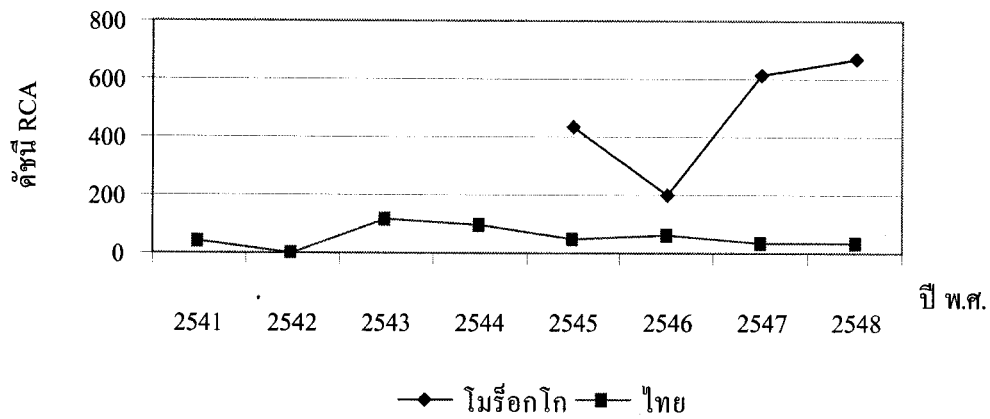
(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA ของการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดอียิปต์ของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.42 และภาพที่ 4.25 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 2 รองลงมาจากโมร็อกโก โดยไทยมีค่า RCA มากกว่า 1 แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดอียิปต์ ในขณะที่เดียวกันค่า RCA ก็มีแนวโน้มลดลงในช่วงปี พ.ศ. 2543 - 2548 คือ 118.75 99.08 45.81 63.76 32.49 และ 33.73 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกไปยังตลาดอียิปต์ลดลงในช่วงเวลาดังกล่าว

สำหรับประเทศคู่แข่งที่สำคัญในตลาดอียิปต์คือ โมร็อกโก ซึ่งเป็นประเทศที่มีค่า RCA สูงสุดและมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออก เนื่องจากมีค่า RCA มากกว่า 1 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 คือ 435.74 196.73 614.73 และ 668.53 ตามลำดับ แสดงว่าโมร็อกโกมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว

ตารางที่ 4.42 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทย
ไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. โมร็อกโก	-	-	-	-	435.74	196.73	614.73	668.53
2. ไทย	44.00	0	118.75	99.08	45.81	63.76	32.49	33.73

ภาพที่ 4.25 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทย
กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

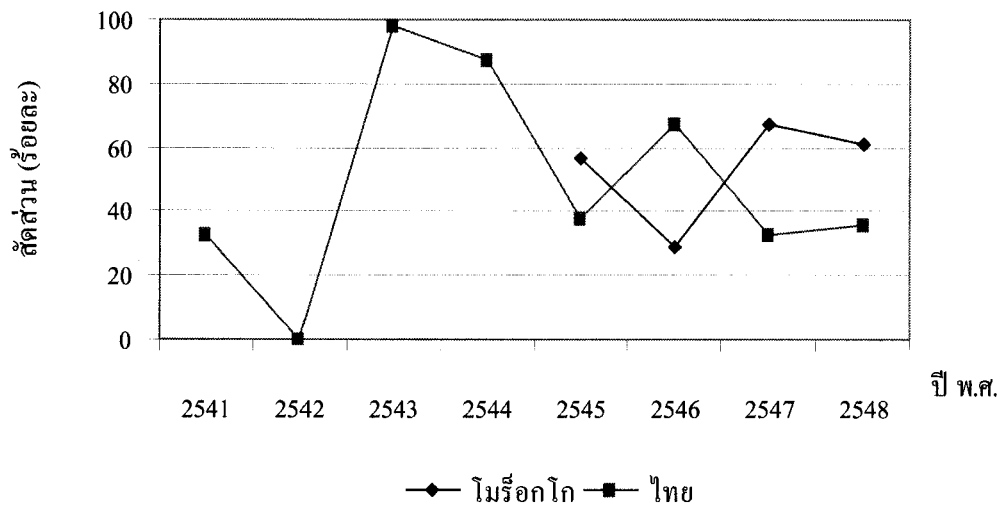
การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดอียิปต์ในปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.43 และภาพที่ 4.26 พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยมีส่วนแบ่งในตลาดอียิปต์มากเป็นลำดับที่ 2 รองจากโมร็อกโก แต่ประเทศไทยมีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2548 คือ 98.28 87.13 37.83 67.16 32.76 และ 35.93 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกลดลงในช่วงเวลาดังกล่าว

สำหรับประเทศโมร็อกโก มีการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดค่อนข้างผันผวนแต่ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 คือ 56.91 29.24 67.24 และ 60.90 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.43 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

หน่วย : ร้อยละ

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. โมร็อกโก	-	-	-	-	56.91	29.24	67.24	60.90
2. ไทย	32.57	0	98.28	87.13	37.83	67.16	32.76	35.93
รวม 2 ประเทศ	32.57	0	98.28	87.13	94.74	96.40	100	96.82
อื่นๆ	67.43	0	1.72	12.87	5.26	5.60	0	3.18
รวมทั้งหมด	100	0	100	100	100	100	100	100

ภาพที่ 4.26 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

จากผลการศึกษา สามารถสรุปค่าดัชนี RCA และส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปของไทยไปยังตลาดต่างๆ ดังแสดงในตารางที่ 4.44 และ 4.45 ตามลำดับ ดังนี้

1. ตลาดโลก ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดโลก แต่ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบมีแนวโน้มลดลง เช่นเดียวกับกับส่วนแบ่งตลาด แสดงว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกลดลง

ตารางที่ 4.44 สรุปค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปของไทยในตลาดต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ตลาดส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
ตลาดโลก	15.81	13.72	13.02	9.44	6.68	7.37	7.80	7.69
ตลาดส่งออกสำคัญ								
สหรัฐอเมริกา	8.07	8.86	7.58	6.48	6.59	8.41	8.92	9.22
ญี่ปุ่น	0.55	0.91	0.65	0.20	0.12	0.40	0.27	2.65
แคนาดา	43.99	60.49	74.01	32.46	44.12	34.15	41.86	48.74
ออสเตรเลีย	10.91	9.12	6.87	7.34	7.41	10.03	8.16	6.41
สหภาพยุโรป	3.07	4.57	4.40	3.73	1.42	1.78	8.98	9.11
ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม								
มาเลเซีย	15.63	20.56	18.35	15.07	16.46	15.18	11.77	9.66
อินโดนีเซีย	0	9.23	6.05	2.11	1.79	0.79	0.01	3.45
ซาอุดีอาระเบีย	84.67	79.38	77.05	69.95	26.48	19.85	11.59	18.62
สหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์	39.48	45.28	43.69	46.73	36.02	38.42	31.55	39.60
เลบานอน	58.34	30.46	11.38	31.79	8.02	4.97	2.89	2.41
คูเวต	80.86	51.04	26.10	56.68	15.35	15.96	10.65	4.65
อียิปต์	44.00	0	118.75	99.08	45.81	63.76	32.49	33.73

2. ตลาดส่งออกสำคัญ ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังทุกตลาดส่งออกสำคัญที่พิจารณาตลอดช่วงเวลาของการศึกษา ยกเว้นตลาดญี่ปุ่น ซึ่งมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในปี พ.ศ. 2548 เท่านั้น แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2547 ไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและมีแนวโน้มลดลง ซึ่งส่วนแบ่งตลาดก็มีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะเดียวกัน สำหรับตลาดสหรัฐอเมริกาในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 ทั้งความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและส่วนแบ่งตลาดของไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกันกับตลาดแคนาดาและสหภาพยุโรป ตลอดช่วงของการศึกษา ประเทศไทยมีแนวโน้มของความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้น ซึ่งตรงกันข้ามกับตลาดออสเตรเลียที่มีแนวโน้มลดลง แสดง

ว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันในตลาดสหรัฐอเมริกา แคนาดาและสหภาพยุโรป เพิ่มขึ้น แต่มีความสามารถในการแข่งขันลดลงในตลาดญี่ปุ่นและออสเตรเลีย

ตารางที่ 4.45 สรุปส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปของไทยในตลาดต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ตลาดส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
ตลาดโลก	18.37	15.05	15.16	10.82	7.67	8.50	9.01	8.97
ตลาดส่งออกสำคัญ								
สหรัฐอเมริกา	12.30	12.01	10.29	8.51	8.53	10.37	10.69	10.85
ญี่ปุ่น	1.92	3.08	2.27	0.74	0.48	1.60	1.08	10.70
แคนาดา	14.09	20.32	25.13	11.94	16.55	13.98	16.96	17.07
ออสเตรเลีย	20.53	20.66	18.22	17.76	19.02	28.46	21.42	19.31
สหภาพยุโรป	1.80	2.18	2.22	1.85	0.65	0.79	3.73	3.60
ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม								
มาเลเซีย	69.50	64.63	64.63	58.26	61.70	71.20	64.52	52.81
อินโดนีเซีย	0	40.52	26.68	10.25	10.10	3.66	0.03	18.88
ซาอุดีอาระเบีย	87.11	87.43	78.66	79.03	32.15	24.34	18.40	39.06
สหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์	91.68	93.91	84.79	89.36	66.60	60.56	48.85	56.57
เลบานอน	76.25	37.78	12.53	36.01	8.53	4.18	2.93	2.59
คูเวต	81.93	68.42	32.49	64.87	15.68	14.92	10.21	6.29
อียิปต์	32.57	0	98.28	87.13	37.83	67.16	32.76	35.93

3. ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในทุกตลาดของกลุ่มประเทศมุสลิม แต่ปรากฏว่าความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกและส่วนแบ่งตลาดมีแนวโน้มลดลงในทุกตลาดที่พิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันลดลงในทุกตลาดของกลุ่มประเทศมุสลิม

2.2 ปลาทุ่นำแปรรูป (HS160414)

2.2.1 ตลาดโลก

1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

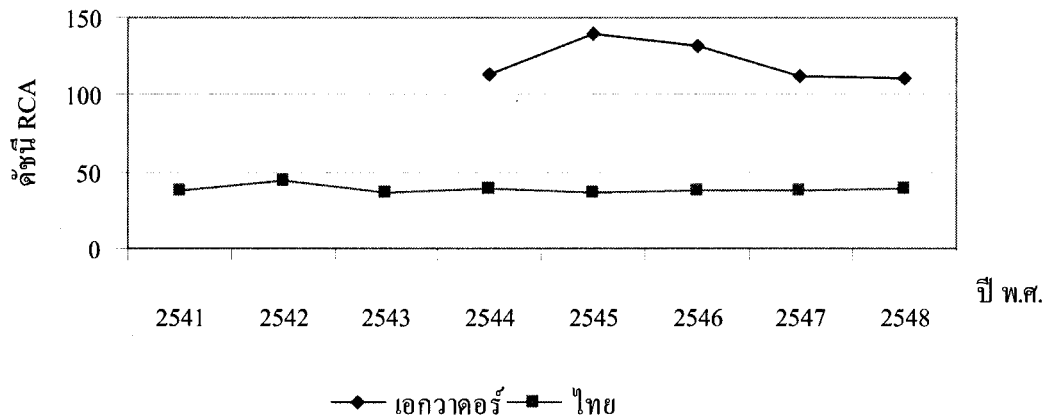
จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาทุ่นำแปรรูปในตลาดโลกของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541–2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.46 และภาพที่ 4.27 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาที่พิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทุ่นำแปรรูปไปยังตลาดโลกและมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 2 รองจากเอกวาดอร์ สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงของค่า RCA ของไทยนั้นปรากฏว่าค่า RCA มีการเปลี่ยนแปลงที่ผันผวนในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 คือ 37.65 43.89 36.72 และ 38.74 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 มีค่าเพิ่มขึ้นเป็น 35.95 37.26 38.00 และ 39.77 ตามลำดับ แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทุ่นำแปรรูปในตลาดโลกเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว

เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งสำคัญในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งประกอบด้วยประเทศฟิลิปปินส์และอินโดนีเซีย พบว่าทั้งสองประเทศที่มีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงที่พิจารณา แสดงว่าทั้งสองประเทศมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทุ่นำแปรรูปไปยังตลาดโลก โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 ฟิลิปปินส์มีการเปลี่ยนแปลงของค่า RCA ลดลงคือ 13.22 8.88 8.35 และ 8.23 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2547 มีค่าเพิ่มขึ้นเป็น 9.53 11.21 และ 11.83 ตามลำดับ ก่อนจะลดลงอย่างมากในปี พ.ศ. 2548 เป็น 6.18 สำหรับอินโดนีเซียนั้นค่า RCA มีการเปลี่ยนแปลงในช่วงแคบๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 6.39 6.75 6.97 5.74 5.41 6.00 6.80 และ 5.82 ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมแล้วทั้งฟิลิปปินส์และอินโดนีเซียมีแนวโน้มของค่า RCA ลดลงแต่ฟิลิปปินส์มีความผันผวนมากกว่า

สำหรับประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่สำคัญอื่นๆ ในการส่งออกปลาทุ่นำแปรรูปไปยังตลาดโลก พบว่าเอกวาดอร์เป็นประเทศที่มีค่า RCA สูงสุด แต่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ. 2545– 2548 ในขณะที่ประเทศสเปน ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 มีการเปลี่ยนแปลงค่า RCA เพิ่มขึ้น และมีแนวโน้มลดลงในช่วงปี พ.ศ. 2545- 2548 สำหรับประเทศโคลัมเบีย มีแนวโน้มลดลงอย่างรวดเร็วตลอดช่วงการพิจารณา ซึ่งตรงกันข้ามกับประเทศอิตาลีที่ค่า RCA มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

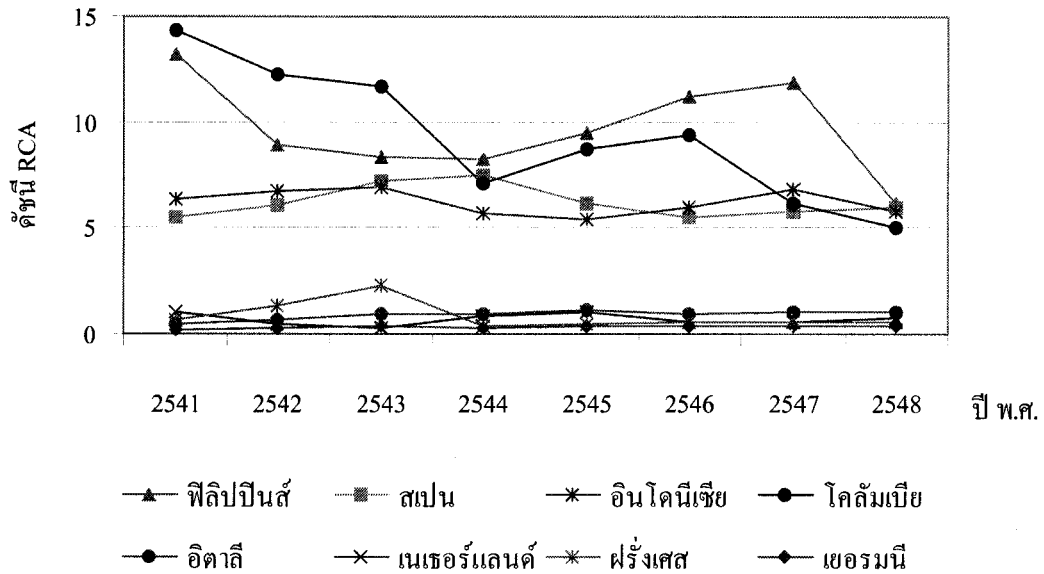
ตารางที่ 4.46 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับ
ประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. เอกวาดอร์	-	-	-	113.56	139.27	131.45	112.81	111.00
2. ไทย	37.65	43.89	36.72	38.74	35.95	37.26	38.00	39.77
3. ฟิลิปปินส์	13.22	8.88	8.35	8.23	9.53	11.21	11.83	6.18
4. สเปน	5.51	6.06	7.23	7.50	6.20	5.52	5.75	5.96
5. อินโดนีเซีย	6.39	6.75	6.97	5.74	5.41	6.00	6.80	5.82
6. โคลัมเบีย	14.37	12.24	11.64	7.08	8.76	9.40	6.21	4.99
7. อิตาลี	0.45	0.64	0.99	0.91	1.17	0.95	1.05	1.00
8. เนเธอร์แลนด์	1.04	0.48	0.24	0.85	1.00	0.59	0.59	0.77
9. ฝรั่งเศส	0.67	1.35	2.31	0.36	0.47	0.55	0.59	0.53
10.เยอรมนี	0.21	0.32	0.35	0.32	0.34	0.34	0.35	0.35

(ก)

ภาพที่ 4.27 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับ
ประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(ข)

ภาพที่ 4.27 (ต่อ) เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดโลกของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.47 และภาพที่ 4.28 พบว่าตลอดช่วงการพิจารณาไทยเป็นประเทศส่งออกปลาทูน่าแปรรูปที่มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 1 ของโลก และมีส่วนแบ่งตลาดมากกว่าร้อยละ 40 โดยในระยะแรก คือในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2545 ไทยมีทิศทางการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดไม่สม่ำเสมอคือ 43.73 48.15 42.75 44.42 และ 41.28 ตามลำดับ ส่วนในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 ไทยมีทิศทางการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นเป็น 42.98 43.87 และ 46.36 ตามลำดับ แสดงว่าศักยภาพในการส่งออกของไทยในตลาดโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ณ ช่วงเวลาดังกล่าว

สำหรับประเทศในภูมิภาคเอเชียที่มีส่วนแบ่งในตลาดโลกที่สำคัญ ได้แก่ อินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ โดย ณ ปี พ.ศ. 2548 อินโดนีเซียมีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 4 ในตลาดโลก ซึ่งในช่วงแรกระหว่างปี พ.ศ. 2541 – 2544 อินโดนีเซียมีทิศทางการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดไม่สม่ำเสมอ คือ 6.67 6.23 7.35 และ 5.71 ตามลำดับ ส่วนในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 ส่วนแบ่งตลาดลดลงมากกว่าช่วงแรกเป็น 5.17 5.26 5.78 และ 5.29 ตามลำดับ สำหรับฟิลิปปินส์

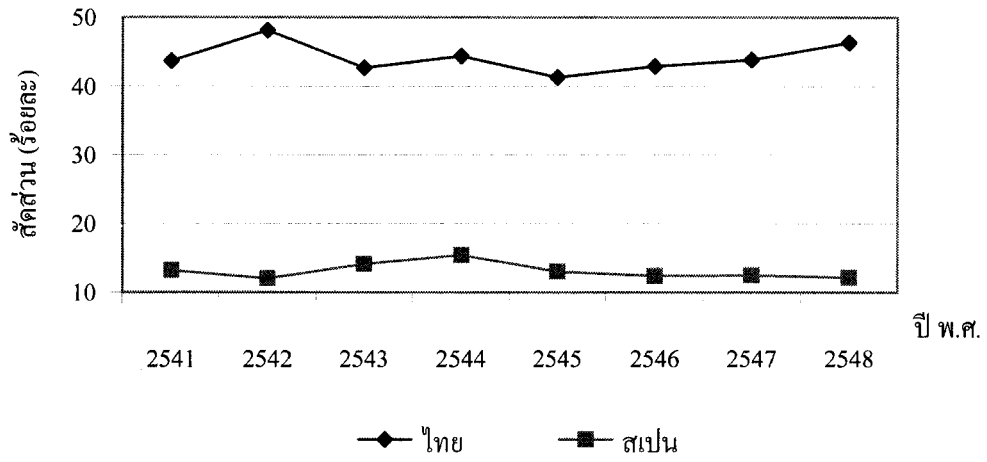
นั้นมีส่วนแบ่งเป็นลำดับที่ 8 ในตลาดโลก ซึ่งฟิลิปปินส์มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดในทิศทางที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 8.33 5.90 5.40 4.67 5.60 5.81 5.57 และ 2.69 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.47 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกทูน่าแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

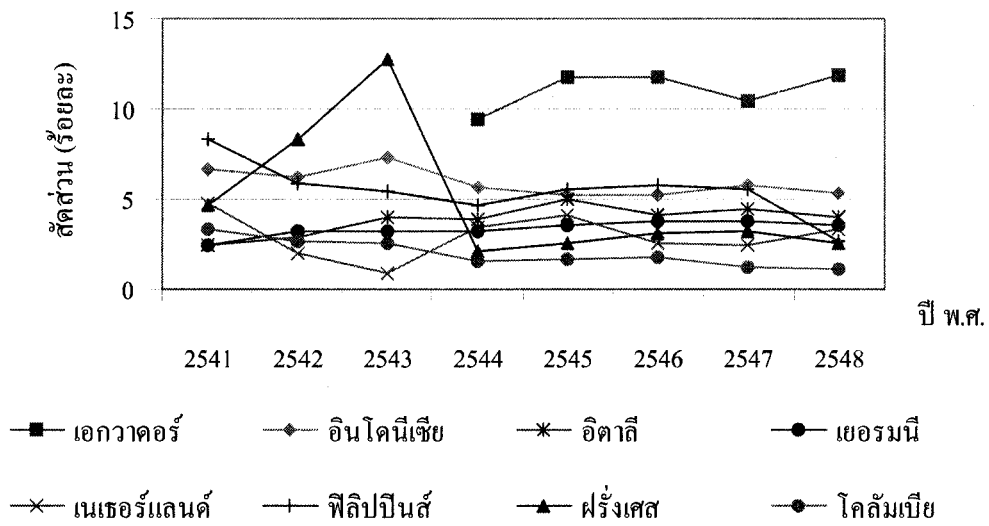
หน่วย : ร้อยละ

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	43.73	48.15	42.75	44.42	41.28	42.98	43.87	46.36
2. สเปน	13.21	11.99	14.12	15.45	13.03	12.41	12.49	12.18
3. เอกวาดอร์	-	-	-	9.39	11.74	11.76	10.40	11.90
4. อินโดนีเซีย	6.67	6.23	7.35	5.71	5.17	5.26	5.78	5.29
5. อิตาลี	2.39	2.84	4.05	3.94	4.97	4.09	4.42	3.97
6. เยอรมนี	2.43	3.24	3.24	3.25	3.55	3.73	3.73	3.55
7. เนเธอร์แลนด์	4.76	1.99	0.94	3.45	4.10	2.52	2.50	3.32
8. ฟิลิปปินส์	8.33	5.90	5.40	4.67	5.60	5.81	5.57	2.69
9. ฝรั่งเศส	4.63	8.29	12.82	2.07	2.60	3.13	3.19	2.59
10. โคลัมเบีย	3.33	2.69	2.60	1.52	1.70	1.74	1.21	1.12
รวม 10 ประเทศ	89.48	91.34	93.27	93.88	93.73	93.42	93.17	92.96
อื่นๆ	10.52	8.66	6.73	6.12	6.27	6.58	6.83	7.04
รวมทั้งหมด	100	100	100	100	100	100	100	100

เมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดของประเทศส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดโลกอื่นๆ ที่สำคัญ ได้แก่ สเปน เอกวาดอร์ และอิตาลี พบว่าสเปนมีส่วนแบ่งเป็นลำดับที่ 2 ในตลาดโลก ณ ปี พ.ศ. 2548 คือ 12.18 และสเปนมีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดลดลงในช่วงที่พิจารณาสำหรับเอกวาดอร์และอิตาลีนั้นมีส่วนแบ่งเป็นลำดับที่ 3 และ 5 ในตลาดโลก คือ 11.90 และ 3.97 ตามลำดับ ณ ปี พ.ศ. 2548 นอกจากนี้ทั้งสองประเทศยังมีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดในตลาดโลกเพิ่มขึ้น

(ก)

(ข)

ภาพที่ 4.28 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

2.2.2 ตลาดส่งออกสำคัญ

1) ตลาดสหรัฐอเมริกา

(1) การวิเคราะห์หัดชัน RCA

จากการวิเคราะห์หัดชัน RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.48 และภาพที่

4.29 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาที่พิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาและมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 1 ในปี พ.ศ. 2548 สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงของค่า RCA ของไทยนั้น พบว่าในปี พ.ศ. 2542 ไทยมีค่า RCA เพิ่มขึ้นเป็น 58.07 จาก 48.19 ของปี พ.ศ. 2541 แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2545 มีค่า RCA ลดลงเป็น 51.99 50.20 และ 40.19 ตามลำดับ ต่อมาในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 ค่า RCA ได้เพิ่มขึ้นเป็น 42.83 49.30 และ 54.38 ตามลำดับ แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว

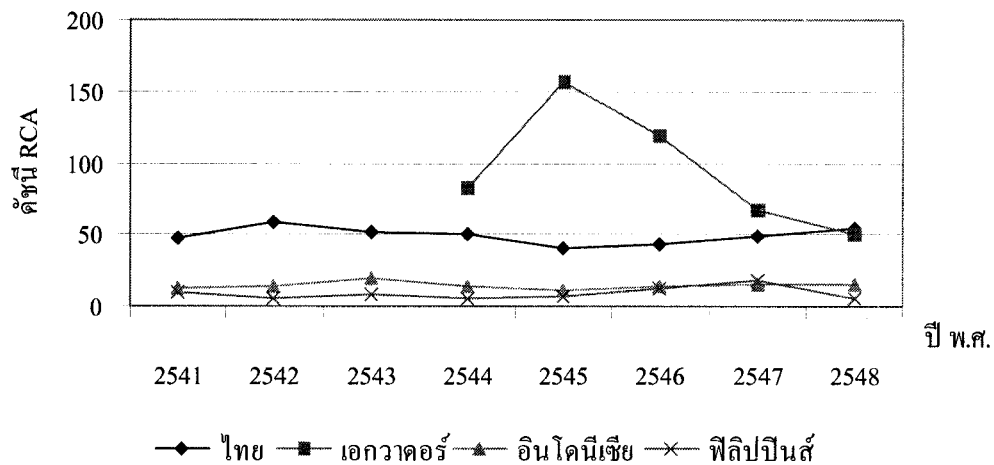
เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชีย พบว่าประเทศที่มีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงที่พิจารณาคือ อินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 อินโดนีเซียมีค่า RCA เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว คือ 12.51 13.78 และ 20.22 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2544 – 2545 ค่า RCA ลดลงเป็น 14.26 และ 11.27 ก่อนที่จะมีค่าเพิ่มขึ้นอีกครั้งในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 เป็น 13.57 15.52 และ 15.92 ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมแล้วอินโดนีเซียมีแนวโน้มของค่า RCA เพิ่มขึ้นเล็กน้อย แสดงว่าอินโดนีเซียมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเพิ่มขึ้นในตลาดสหรัฐอเมริกาสำหรับฟิลิปปินส์ พบว่าค่า RCA มีแนวโน้มลดลงในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 คือ 10.06 5.88 8.07 และ 5.89 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2547 มีค่าเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเป็น 6.67 12.71 และ 18.41 ตามลำดับ ก่อนจะลดลงอย่างมากในปี พ.ศ. 2548 เป็น 5.74 แม้ค่า RCA จะมีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างผันผวน แต่ก็ยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สำหรับมาเลเซียและจีนนั้นไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาเนื่องจากมีค่า RCA น้อยกว่า 1 โดยมาเลเซียมีค่า RCA เพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 คือ 0.59 0.63 และ 1.20 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548 ค่า RCA มีแนวโน้มลดลงเป็น 0.59 0.52 0.56 0.43 และ 0.33 ตามลำดับ แสดงว่ามาเลเซียมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในตลาดสหรัฐอเมริกาลดลง ในขณะที่ประเทศจีนยังมีค่า RCA ต่ำมาก และทิศทางการเปลี่ยนแปลงไม่ชัดเจน แต่ก็มีค่าเพิ่มขึ้นสูงสุดในปี พ.ศ. 2548 คือ 0.06

สำหรับประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่สำคัญอื่นๆ ในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา ได้แก่ เอกวาดอร์ โปรตุเกส และคอ스타ริกา พบว่าเอกวาดอร์มีการเปลี่ยนแปลงค่า RCA เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2545 แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 ก็มีค่าลดลงอย่างรวดเร็วเช่นกัน สำหรับโปรตุเกสมีการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ไม่สม่ำเสมอแต่ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในขณะที่คอ스타ริกามีการเปลี่ยนแปลงค่า RCA เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

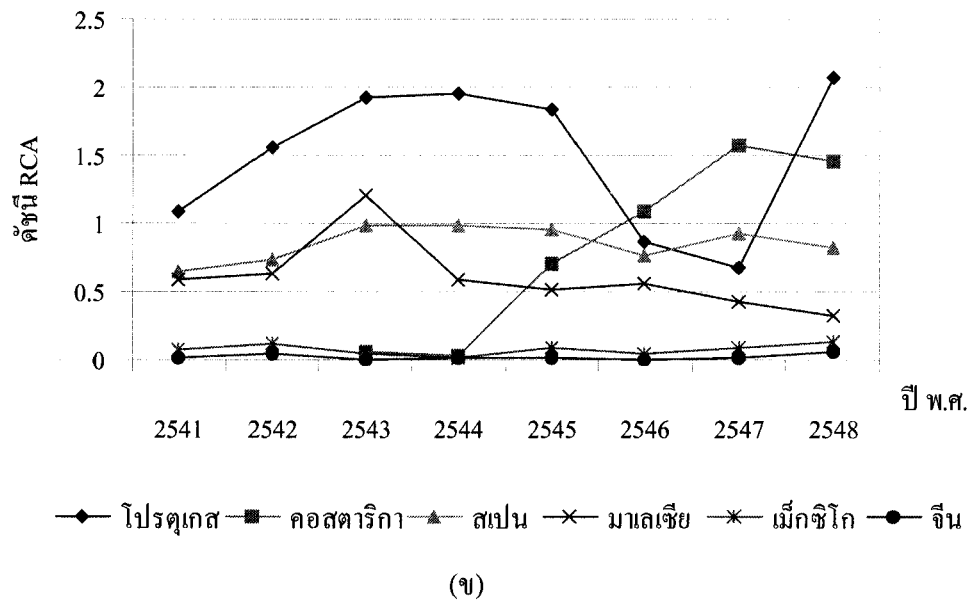
ตารางที่ 4.48 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา ระหว่าง
ไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1.ไทย	48.19	58.07	51.99	50.20	40.19	42.83	49.30	54.38
2.เอกวาดอร์	-	-	-	83.06	156.37	119.15	66.56	50.20
3.อินโดนีเซีย	12.51	13.78	20.22	14.26	11.27	13.57	15.52	15.92
4.ฟิลิปปินส์	10.06	5.88	8.07	5.89	6.67	12.71	18.41	5.74
5.โปรตุเกส	1.09	1.56	1.93	1.96	1.84	0.87	0.67	2.08
6.คอสตาริกา	-	-	0.06	0.03	0.70	1.09	1.57	1.45
7.สเปน	0.64	0.73	0.99	0.99	0.95	0.77	0.92	0.83
8.มาเลเซีย	0.59	0.63	1.20	0.59	0.52	0.56	0.43	0.33
9. เม็กซิโก	0.08	0.12	0.04	0.02	0.09	0.05	0.09	0.13
10.จีน	0.01	0.05	0.00	0.01	0.01	0.00	0.01	0.06

(ก)

ภาพที่ 4.29 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา ระหว่างไทย
กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ภาพที่ 4.29 (ต่อ) เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.49 และภาพที่ 4.30 พบว่าตลอดช่วงการพิจารณา ไทยเป็นประเทศส่งออกปลาทูน่าแปรรูปที่มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 1 ในตลาดสหรัฐอเมริกา โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2545 ไทยมีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดลดลง คือ 73.45 78.75 70.60 65.92 และ 52.00 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 ส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นเป็น 52.78 59.04 และ 63.99 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว แม้ว่าโดยรวมแล้วตลอดช่วงการพิจารณาไทยจะมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดลดลงก็ตาม

สำหรับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชีย พบว่าอินโดนีเซีย มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 3 ณ ปี พ.ศ. 2548 โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 ส่วนแบ่งตลาดมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเล็กน้อย คือ 11.04 10.22 และ 15.89 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2544 – 2545 ลดลงเป็น 11.00 และ 8.20 แล้วมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอีกครั้งในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 เป็น 9.05 10.56 และ 10.93 ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมแล้วส่วนแบ่งตลาดของอินโดนีเซียมีแนวโน้มลดลงในช่วงการพิจารณา เช่นเดียวกับประเทศฟิลิปปินส์ ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 4 ณ ปี พ.ศ.

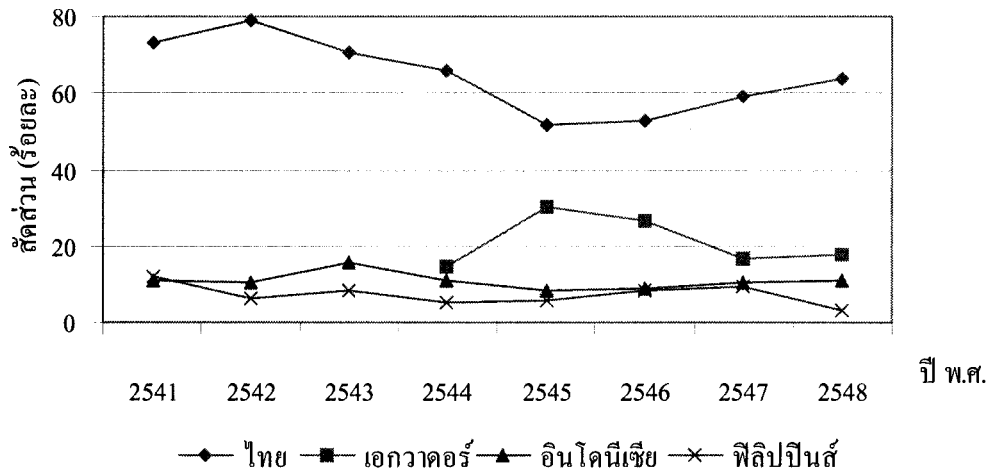
2548 โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ส่วนแบ่งตลาดมีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างผันผวนและมีแนวโน้มลดลงคือ 11.83 6.15 8.42 5.19 5.50 8.22 9.59 และ 2.93 ตามลำดับ สำหรับประเทศจีนนั้นมีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 6 ณ ปี พ.ศ. 2548 และในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 มีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นคือ 0.05 0.21 0.01 0.06 0.08 0.04 0.07 และ 0.66 ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศมาเลเซียมีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 7 และมีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างต่อเนื่องคือ 1.17 1.26 2.25 1.05 0.95 0.90 0.79 และ 0.64 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.49 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกทูน่าแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

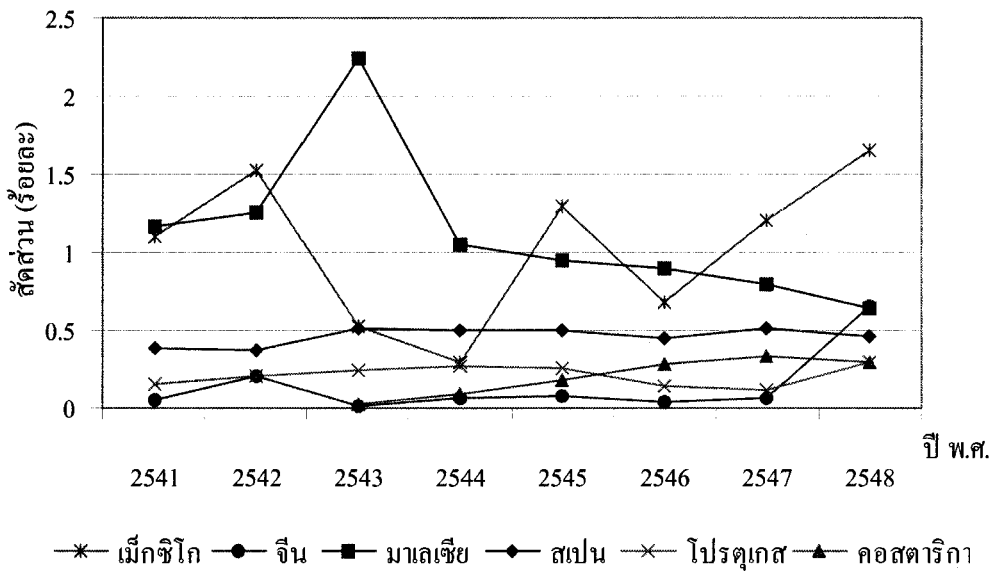
หน่วย : ร้อยละ

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	73.45	78.75	70.60	65.92	52.00	52.78	59.04	63.99
2. เอกวาดอร์	-	-	-	14.52	30.25	26.72	16.90	17.52
3. อินโดนีเซีย	11.04	10.22	15.89	11.00	8.20	9.05	10.56	10.93
4. ฟิลิปปินส์	11.83	6.15	8.42	5.19	5.50	8.22	9.59	2.93
5. เม็กซิโก	1.10	1.52	0.52	0.29	1.30	0.68	1.21	1.66
6. จีน	0.05	0.21	0.01	0.06	0.08	0.04	0.07	0.66
7. มาเลเซีย	1.17	1.26	2.25	1.05	0.95	0.90	0.79	0.64
8. สเปน	0.38	0.37	0.51	0.50	0.50	0.45	0.51	0.46
9. โปรตุเกส	0.16	0.20	0.25	0.27	0.26	0.14	0.11	0.30
10. คอสตาริกา	-	-	0.02	0.09	0.18	0.28	0.33	0.29
รวม 10 ประเทศ	99.17	98.68	98.47	98.87	99.23	99.26	99.11	99.37
อื่นๆ	0.83	1.32	1.53	1.13	0.77	0.74	0.89	0.63
รวมทั้งหมด	100	100	100	100	100	100	100	100

เมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดของประเทศส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาอื่นๆ ที่สำคัญ ได้แก่ เอกวาดอร์และเม็กซิโก ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 2 และ 5 คือ 17.52 และ 1.66 ตามลำดับ โดยทั้งสองประเทศมีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้น แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงไม่สม่ำเสมอก็ตาม

(ก)

(ข)

ภาพที่ 4.30 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในสหรัฐอเมริกา ระหว่างไทย กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

2) ตลาดญี่ปุ่น

(1) การวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA

การวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.50 และภาพที่ 4.31 เมื่อ พิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 1

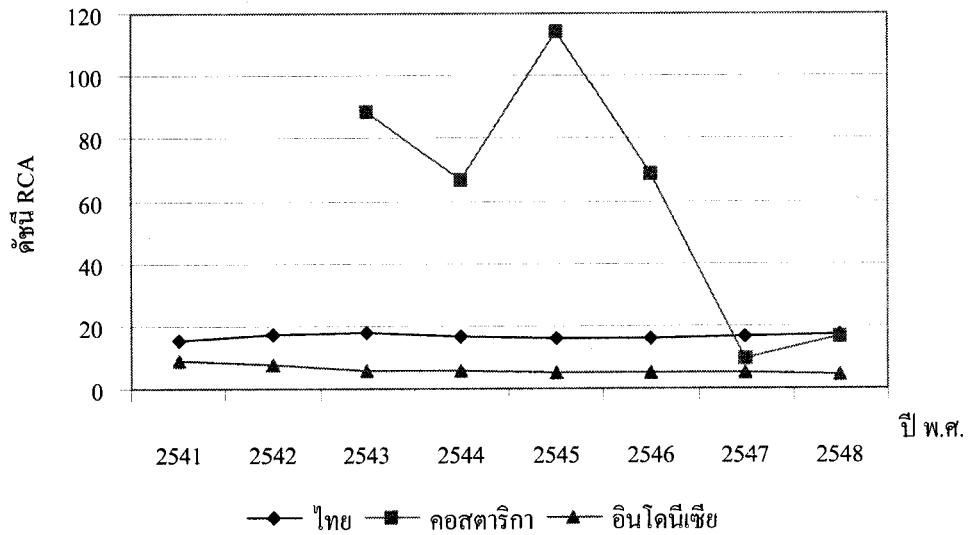
และมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาที่พิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดญี่ปุ่น สำหรับการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ของไทยนั้น พบว่าช่วงแรกในปี พ.ศ. 2541 – 2543 ไทยมีค่า RCA เพิ่มขึ้นคือ 15.09 17.43 และ 18.15 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2546 ลดลงเป็น 16.84 16.35 และ 15.09 ตามลำดับ ก่อนจะเพิ่มขึ้นอีกครั้งในปี พ.ศ. 2547 - 2548 เป็น 16.87 และ 17.05 ซึ่งโดยรวมแล้วค่า RCA ของไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้นนั่นเอง

เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งที่สำคัญในภูมิภาคเอเชีย พบว่าประเทศที่มีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงที่พิจารณา คือ อินโดนีเซีย แต่อินโดนีเซียก็มีแนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงของค่า RCA ในตลาดญี่ปุ่นลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 8.88 7.80 5.85 5.86 5.35 4.97 5.33 และ 4.51 ตามลำดับ ในขณะที่ฟิลิปปินส์ ในปี พ.ศ. 2548 ไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดญี่ปุ่น ซึ่งค่า RCA มีการเปลี่ยนแปลงที่ผันผวนและมีแนวโน้มลดลงในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 3.00 2.37 2.08 2.39 3.38 3.45 1.64 และ 0.75 ตามลำดับ สำหรับจีน มาเลเซียและเกาหลีใต้ เป็นประเทศที่ไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดญี่ปุ่นตลอดช่วงการพิจารณา เนื่องจากมีค่า RCA น้อยกว่า 1 โดยจีนและเกาหลีใต้มีแนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงของค่า RCA เพิ่มขึ้น แต่มาเลเซียมีแนวโน้มลดลง

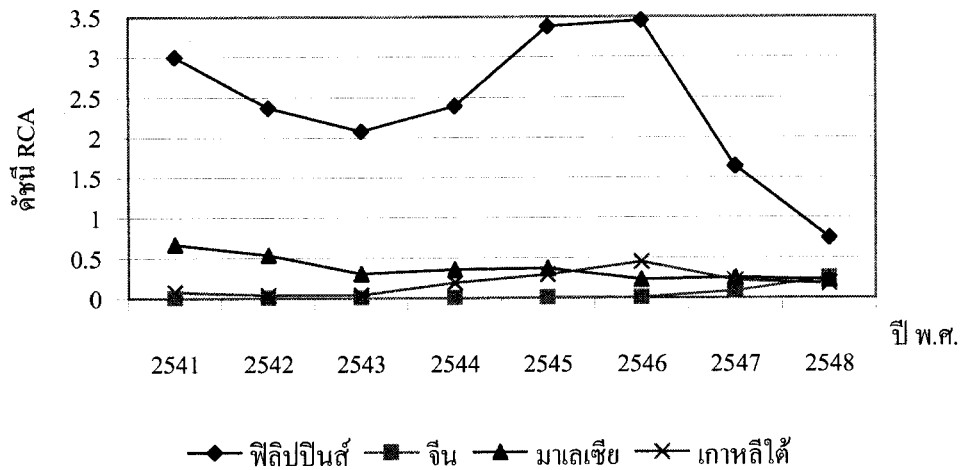
ตารางที่ 4.50 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	15.09	17.43	18.15	16.84	16.35	15.90	16.87	17.05
2. คอสตาริกา	-	-	88.44	67.05	114.13	68.35	9.31	16.55
3. อินโดนีเซีย	8.88	7.80	5.85	5.86	5.35	4.97	5.33	4.51
4. ฟิลิปปินส์	3.00	2.37	2.08	2.39	3.38	3.45	1.64	0.75
5. จีน	0	0	0	0.003	0.004	0.006	0.09	0.25
6. มาเลเซีย	0.67	0.54	0.30	0.36	0.37	0.23	0.25	0.23
7. เกาหลีใต้	0.08	0.04	0.04	0.19	0.29	0.45	0.22	0.18

สำหรับประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่สำคัญอีกประเทศหนึ่งในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดญี่ปุ่น คือ คอสตาริกา แต่ค่า RCA ของคอสตาริกามีการเปลี่ยนแปลงที่ผันผวนและลดลงอย่างมาก โดยเฉพาะในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548

(ก)

(ข)

ภาพที่ 4.31 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทย กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดญี่ปุ่นของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.51 และภาพที่ 4.32 พบว่าตลอดช่วงการพิจารณาไทยเป็นประเทศส่งออกปลาทูน่าแปรรูปที่มีส่วนแบ่งในตลาดญี่ปุ่นเป็นลำดับที่ 1 ซึ่งไทยมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ส่วนแบ่งตลาดปลาทูน่าแปรรูปในตลาดญี่ปุ่นของไทย คือ 52.98 59.24 63.43 62.60 62.72 62.77 66.72 และ 68.70 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกในตลาดญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น

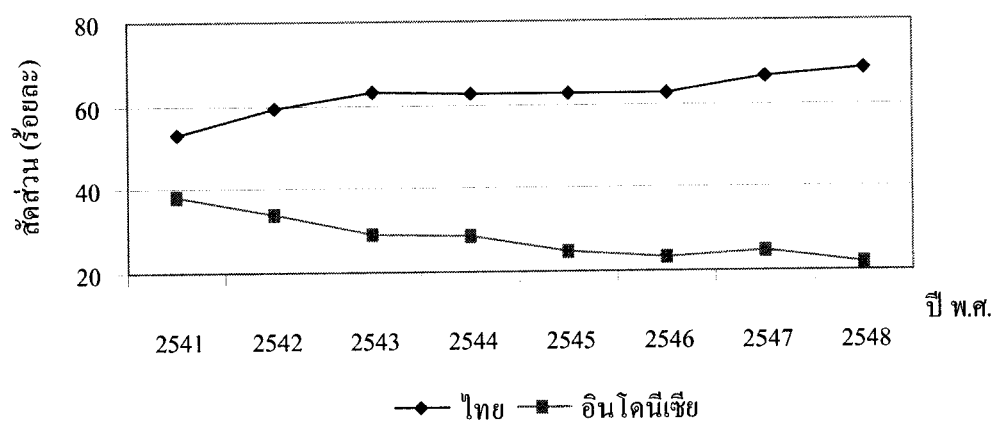
สำหรับประเทศสำคัญในภูมิภาคเอเชียที่มีส่วนแบ่งในตลาดญี่ปุ่นประกอบด้วย อินโดนีเซีย จีน ฟิลิปปินส์ เกาหลีใต้และมาเลเซีย ซึ่งอินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 2 ในปี พ.ศ. 2548 แต่ตลอดการพิจารณาอินโดนีเซียมีทิศทางการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 38.07 33.69 29.24 28.51 24.75 23.40 24.96 และ 21.81 ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศจีนมีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 3 และมีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548 คือ 0.04 0.08 0.12 1.85 และ 5.68 ตามลำดับ สำหรับฟิลิปปินส์มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 4 โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 มีส่วนแบ่งตลาดลดลงคือ 5.97 4.59 และ 4.04 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2546 มีส่วนแบ่งเพิ่มขึ้นเป็น 4.51 6.86 และ 6.88 ตามลำดับ ก่อนจะลดลงอย่างรวดเร็วในปี พ.ศ. 2547 – 2548 เป็น 3.84 และ 1.43 ซึ่งตลอดช่วงการพิจารณาฟิลิปปินส์มีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดลดลง ในส่วนของเกาหลีใต้พบว่ามีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 5 โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2546 มีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นคือ 0.46 0.24 0.26 1.19 1.68 และ 2.69 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2547 – 2548 ลดลงเป็น 1.40 และ 1.16 ซึ่งโดยรวมแล้วเกาหลีใต้มีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดลดลง กรณีประเทศมาเลเซียมีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 6 แต่มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 2.49 2.18 1.34 1.57 1.50 0.88 0.93 และ 0.81 ตามลำดับ

กรณีประเทศคอซตาริกานั้น ตลอดช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2548 เป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดน้อยเมื่อเทียบกับประเทศต่างๆ ในเอเชียและส่วนแบ่งตลาดมีแนวโน้มลดลง

ตารางที่ 4.51 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับ
ประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

หน่วย : ร้อยละ

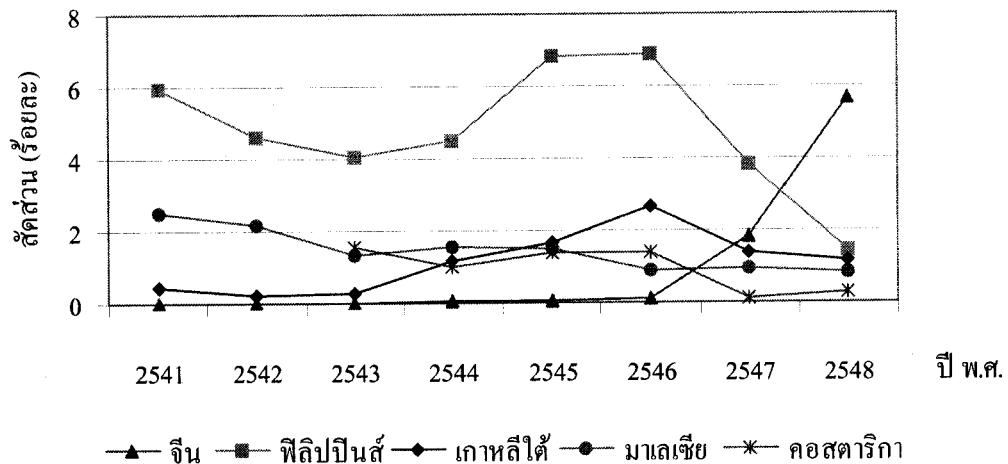
ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	52.98	59.24	63.43	62.60	62.72	62.77	66.72	68.70
2. อินโดนีเซีย	38.07	33.69	29.24	28.51	24.75	23.40	24.96	21.81
3. จีน	0	0	0	0.04	0.08	0.12	1.85	5.68
4. ฟิลิปปินส์	5.97	4.59	4.04	4.51	6.86	6.88	3.84	1.43
5. เกาหลีใต้	0.46	0.24	0.26	1.19	1.68	2.69	1.40	1.16
6. มาเลเซีย	2.49	2.18	1.34	1.57	1.50	0.88	0.93	0.81
7. คอสตาริกา	-	-	1.57	0.99	1.40	1.40	0.11	0.27
รวม 7 ประเทศ	99.96	99.95	99.89	99.42	99.00	98.14	99.81	99.86
อื่นๆ	0.04	0.05	0.11	0.58	1.00	1.86	0.19	0.14
รวมทั้งหมด	100	100	100	100	100	100	100	100

(ก)

ภาพที่ 4.32 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับ
ประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(ข)

ภาพที่ 4.32 (ต่อ) เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

3) ตลาดแคนาดา

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดแคนาดาของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.52 และภาพที่ 4.33 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 1 และมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาที่พิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดแคนาดา สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ของไทยนั้น พบในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 มีการเปลี่ยนแปลงค่า RCA เพิ่มขึ้นคือ 231.28 231.83 และ 253.08 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2544 – 2547 ลดลงอย่างต่อเนื่องเป็น 239.28 215.22 201.57 และ 200.94 ก่อนจะมีค่าเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2548 เป็น 255.68 ตามลำดับ แม้ว่าในปี พ.ศ. 2548 จะมีค่า RCA เพิ่มขึ้นอย่างมาก แต่โดยรวมแล้วการเปลี่ยนแปลงค่า RCA มีแนวโน้มลดลงเล็กน้อย แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลง

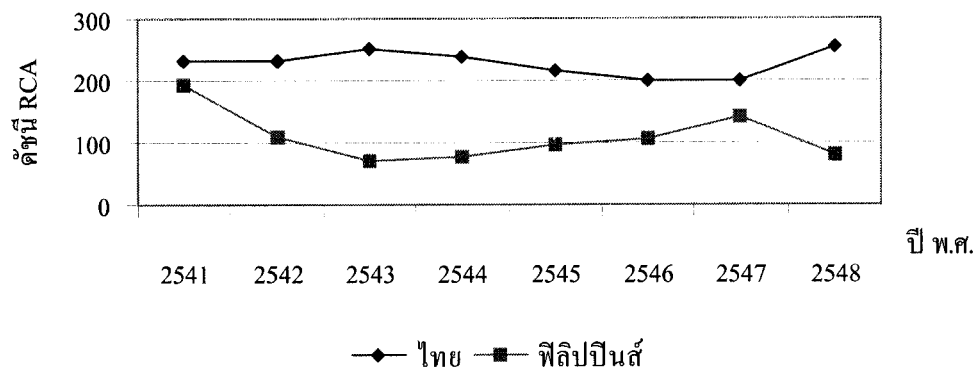
เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งประกอบด้วยฟิลิปปินส์และเกาหลีใต้ พบว่าในปี พ.ศ. 2548 ฟิลิปปินส์เป็นประเทศที่มีค่า RCA มากกว่า 1 แต่ฟิลิปปินส์มีค่า RCA ลดลงอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 คือ 193.56 109.96 และ 71.14 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2544 – 2547 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเป็น 76.08 98.15 107.45

และ 142.88 ตามลำดับ ก่อนจะลดลงอีกครั้งในปี พ.ศ. 2548 เป็น 81.68 ซึ่งมีข้อสังเกตคือค่า RCA ของฟิลิปปินส์มีทิศทางการเปลี่ยนแปลงตรงกันข้ามกับประเทศไทยในแต่ละช่วงเวลา สำหรับประเทศเกาหลีใต้ มีค่า RCA น้อยกว่า 1 แต่เกาหลีใต้มีแนวโน้มค่า RCA เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548

สำหรับประเทศอิตาลีเป็นประเทศที่เริ่มมีค่า RCA มากกว่า 1 ในช่วงปี พ.ศ. 2545 - 2548 นอกจากนี้อิตาลีก็มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของค่า RCA เพิ่มขึ้นในช่วงการพิจารณา ในส่วนของประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีค่า RCA น้อยกว่า 1 และมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงลดลง

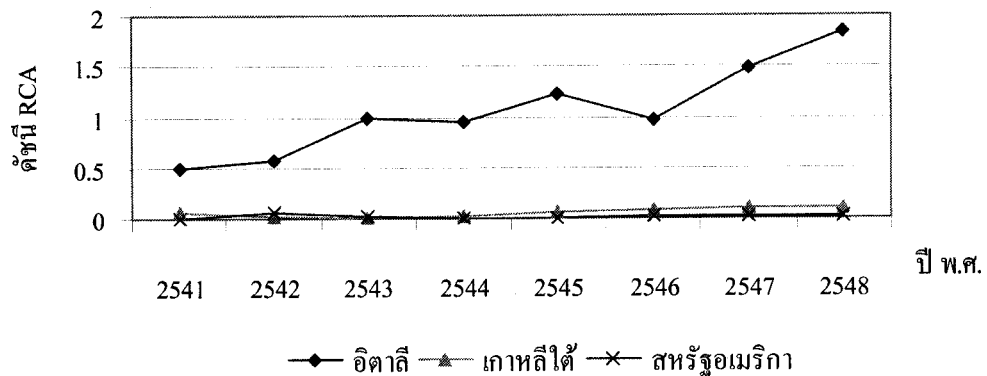
ตารางที่ 4.52 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	231.28	231.83	253.08	239.28	215.22	201.57	200.94	255.68
2. ฟิลิปปินส์	193.56	109.96	71.14	76.08	98.15	107.45	142.88	81.68
3. อิตาลี	0.49	0.58	0.99	0.95	1.22	0.97	1.49	1.85
4. เกาหลีใต้	0.05	0.01	0	0.02	0.06	0.07	0.10	0.10
5. สหรัฐอเมริกา	0	0.05	0.02	0	0	0.01	0.01	0.01

(ก)

ภาพที่ 4.33 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541- 2548

(ข)

ภาพที่ 4.33 (ต่อ) เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทย กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541- 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดแคนาดาของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.53 และภาพที่ 4.34 พบว่า ตลอดช่วงการพิจารณาไทยเป็นประเทศส่งออกปลาทูน่าแปรรูปที่มีส่วนแบ่งตลาดในตลาดแคนาดาเป็นลำดับที่ 1 และมากกว่าร้อยละ 80 ในช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2548 สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดของไทยนั้น พบว่าในปี พ.ศ. 2541 – 2544 ไทยมีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้น คือ 74.09 77.88 85.92 และ 88.02 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2545 มีส่วนแบ่งตลาดลดลงเป็น 80.72 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอีกครั้งในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 เป็น 82.53 81.40 และ 89.55 ตามลำดับ ซึ่งตลอดช่วงของการพิจารณาประเทศไทยมีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดในแคนาดาเพิ่มขึ้น แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกเพิ่มขึ้น

สำหรับฟิลิปปินส์นั้น มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 2 โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 มีส่วนแบ่งตลาดลดลง คือ 23.52 16.92 10.69 10.07 17.27 14.92 15.42 และ 7.35 ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศเกาหลีใต้มีส่วนแบ่งตลาดน้อยมากเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ แต่เกาหลีใต้ก็มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดในแคนาดาเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548

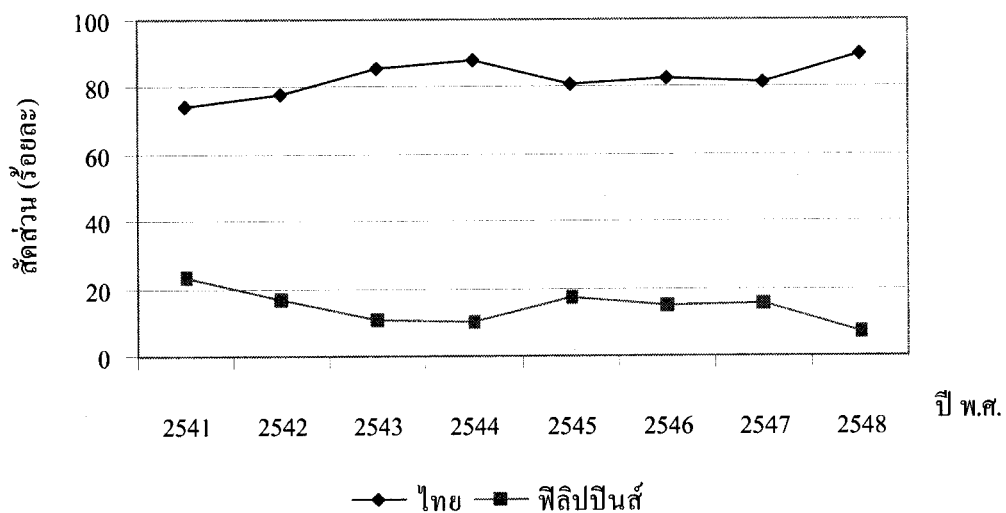
สำหรับประเทศอิตาลี มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 3 โดยในช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2548 อิตาลีมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้น ในขณะที่ประเทศ

สหรัฐอเมริกาเน้นการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดค่อนข้างผันผวนในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 แต่ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548

ตารางที่ 4.53 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกทูน่าแปรรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

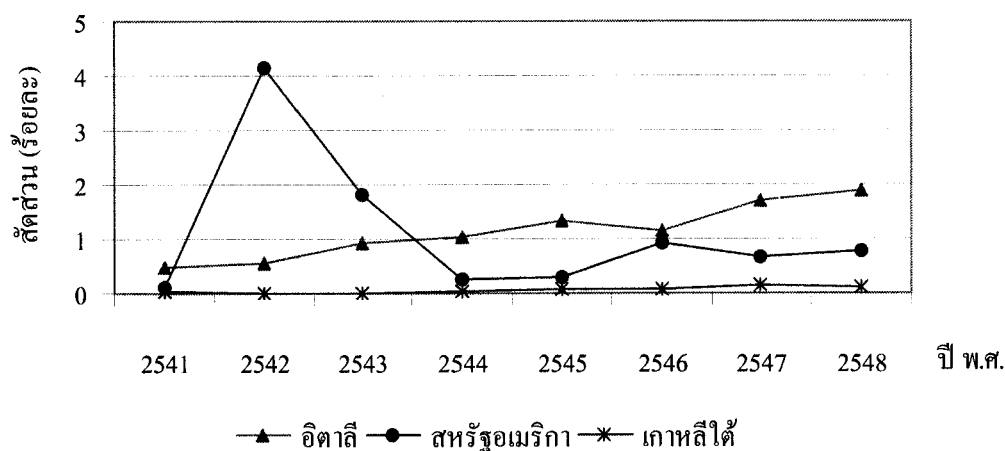
หน่วย : ร้อยละ

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	74.09	77.88	85.92	88.02	80.72	82.53	81.40	89.55
2. ฟิลิปปินส์	23.52	16.92	10.69	10.07	17.27	14.92	15.42	7.35
3. อิตาลี	0.50	0.56	0.93	1.03	1.33	1.15	1.72	1.89
4. สหรัฐอเมริกา	0.11	4.13	1.82	0.26	0.30	0.93	0.68	0.79
5. เกาหลีใต้	0.04	0.01	0	0.02	0.06	0.08	0.13	0.12
รวม 5 ประเทศ	98.26	99.50	99.36	99.40	99.69	99.61	99.35	99.70
อื่นๆ	1.74	0.50	0.64	0.60	0.31	0.39	0.65	0.30
รวมทั้งหมด	100	100	100	100	100	100	100	100

(ก)

ภาพที่ 4.34 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกทูน่าแปรรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(จ)

ภาพที่ 4.34 (ต่อ) เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกผู้นำแปรรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทย กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

4) ตลาดออสเตรเลีย

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาด ออสเตรเลียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.54 และภาพที่ 4.35 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 1 และมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาพิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบในการ ส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดออสเตรเลีย สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ของไทย นั้นพบว่า ในช่วงปีพ.ศ. 2541 – 2548 ไทยมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ลดลง คือ 49.97 42.45 36.60 40.45 37.73 34.57 37.27 และ 32.11 ตามลำดับ แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดออสเตรเลียลดลงอย่างต่อเนื่อง

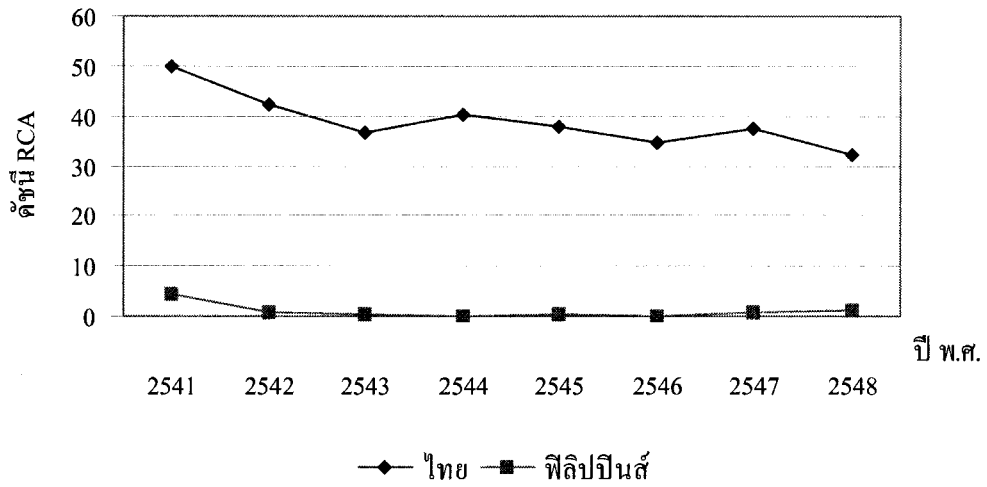
เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งประกอบด้วย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซียและจีน พบว่า ณ ปี พ.ศ. 2548 ฟิลิปปินส์เป็นประเทศที่มีความได้เปรียบโดย เปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดออสเตรเลียเนื่องจากมีค่า RCA มากกว่า 1 โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 มีค่า RCA ลดลงคือ 4.24 1.00 และ 0.44 ตามลำดับ และมีค่าเป็น ศูนย์ในปี พ.ศ. 2544 แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545- 2548 มีค่าเพิ่มขึ้นเป็น 0.29 0.14 0.62 และ 1.16 ตามลำดับ สำหรับอินโดนีเซีย และจีนนั้นไม่มีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทู

นำแปรรูปไปยังตลาดออสเตรเลียเนื่องจากมีค่า RCA น้อยกว่า 1 โดยประเทศอินโดนีเซียมีแนวโน้มค่า RCA ลดลงในช่วงปี พ.ศ. 2541- 2548 คือ 1.28 0.93 0.24 0.04 0.32 0.13 0.10 และ 0.42 ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศจีนมีค่า RCA น้อยมากและมีการเปลี่ยนแปลงในช่วงแคบๆ เท่านั้น

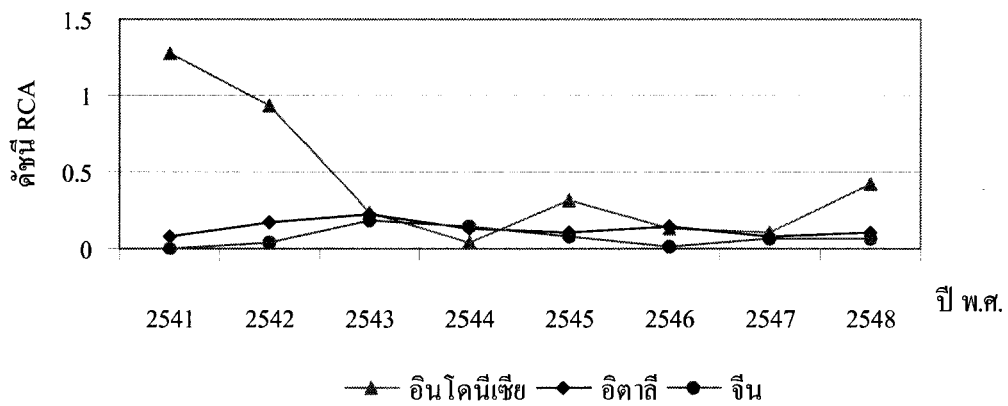
สำหรับประเทศอิตาลีเป็นประเทศที่ไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดออสเตรเลีย เนื่องจากมีค่า RCA น้อยกว่า 1 และมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของค่า RCA ลดลงขึ้นเล็กน้อย

ตารางที่ 4.54 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดออสเตรเลีย ระหว่างไทย กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	49.97	42.45	36.60	40.45	37.73	34.57	37.27	32.11
2. ฟิลิปปินส์	4.24	1.00	0.44	0	0.29	0.14	0.62	1.16
3. อินโดนีเซีย	1.28	0.93	0.24	0.04	0.32	0.13	0.10	0.42
4. อิตาลี	0.08	0.17	0.23	0.13	0.11	0.15	0.08	0.11
5. จีน	0	0.04	0.19	0.14	0.08	0.01	0.07	0.06

(ก)

(ข)

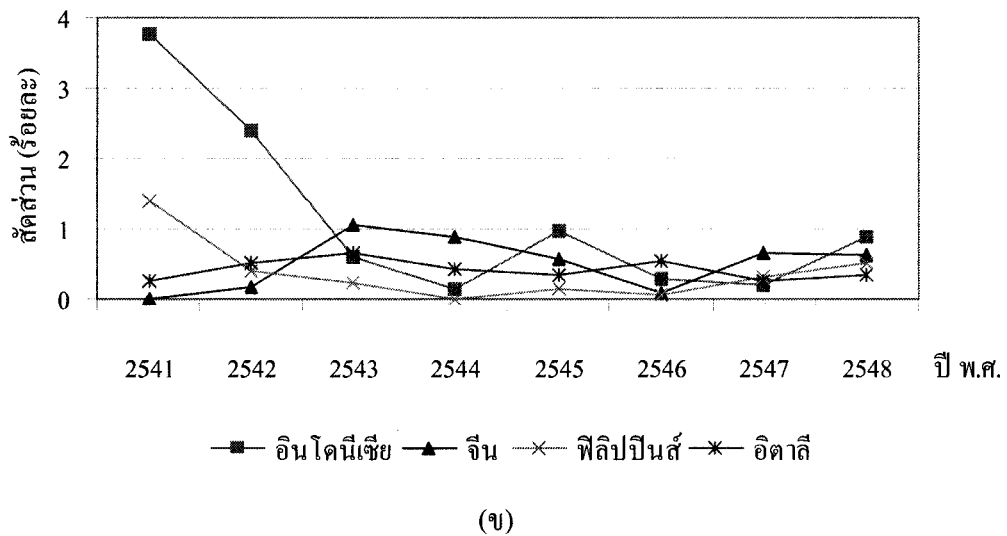
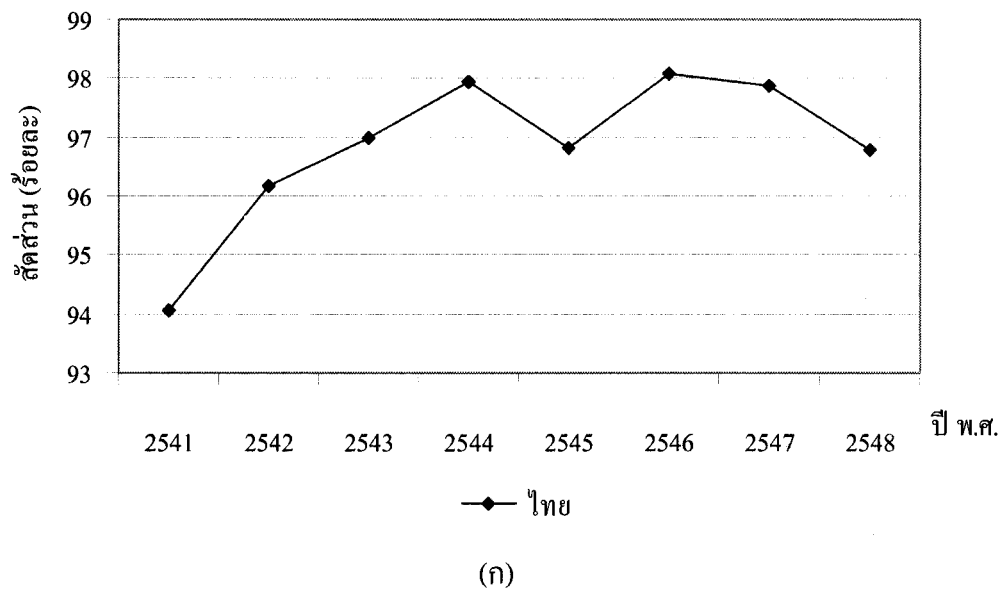
ภาพที่ 4.35 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดออสเตรเลีย ระหว่างไทย กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดของการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดออสเตรเลียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.55 และภาพที่ 4.36 พบว่าตลอดช่วงการพิจารณาไทยเป็นประเทศส่งออกปลาทูน่าแปรรูปที่มีส่วนแบ่งตลาดในตลาดออสเตรเลียมากเป็นลำดับที่ 1 และมากกว่าร้อยละ 90 ซึ่งไทยมีแนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งในตลาดเพิ่มขึ้นคือ 94.06 96.17 97.00 97.94 96.83 98.07 97.88 และ 96.77

ภาพที่ 4.36 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดออสเตรเลีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

5) ตลาดสหภาพยุโรป

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรปของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.56 และภาพที่ 4.37 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 3 รองลงมา

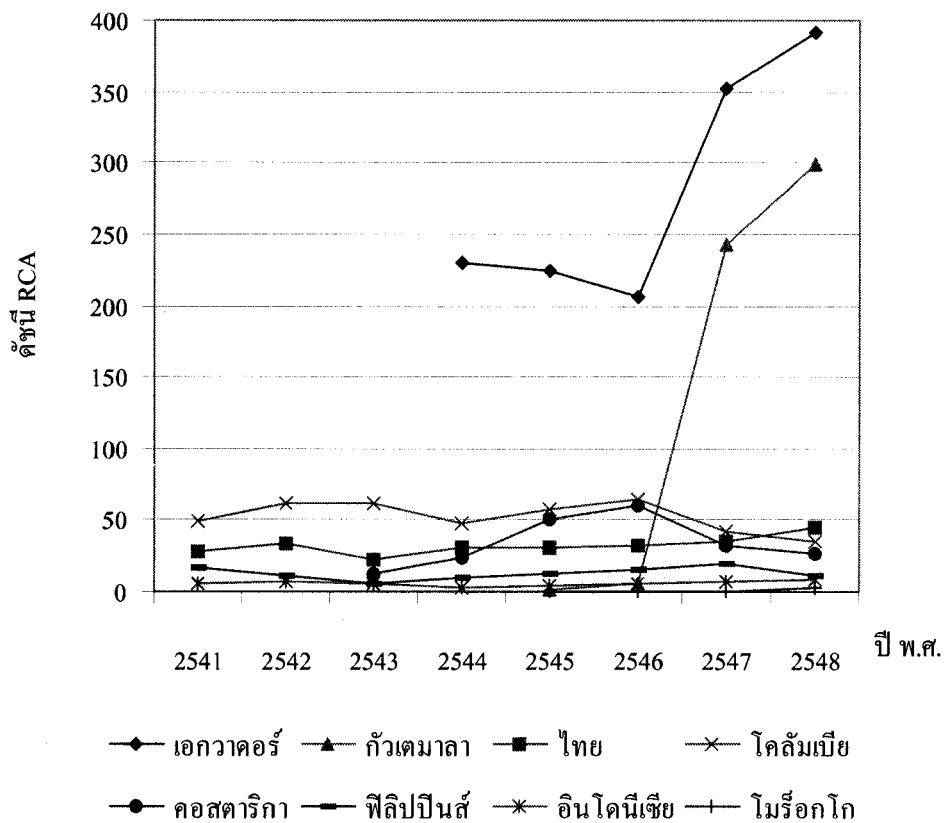
จาก เอกวาดอร์ และกัวเตมาลา ซึ่งไทยมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาพิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาด สหภาพยุโรป สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ของไทยนั้นพบว่ามีเปลี่ยนแปลงที่ผันผวนแต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 28.25 34.27 22.69 30.46 31.27 32.71 34.98 และ 45.46 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดสหภาพยุโรปเพิ่มขึ้น

เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งประกอบด้วยฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย พบว่าทั้งสองประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดสหภาพยุโรป เนื่องจากมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงการพิจารณา โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 ฟิลิปปินส์มีค่า RCA ลดลงคือ 17.43 11.20 และ 5.60 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2547 มีค่าเพิ่มขึ้นอย่างมากเป็น 10.04 12.68 14.87 และ 19.04 ตามลำดับ และมีค่าลดลงอีกครั้งในปี พ.ศ. 2548 เป็น 11.77 ซึ่งโดยรวมแล้วประเทศฟิลิปปินส์มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกับประเทศอินโดนีเซีย ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 ค่า RCA มีแนวโน้มลดลงคือ 6.11 6.44 5.54 และ 3.20 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545- 2548 มีค่าเพิ่มขึ้นเป็น 3.87 5.61 6.49 และ 7.99 ตามลำดับ แสดงว่าอินโดนีเซียมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว

ตารางที่ 4.56 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. เอกวาดอร์	-	-	-	229.77	224.04	205.67	351.92	391.75
2. กัวเตมาลา	-	-	-	-	1.70	6.25	242.41	298.64
3. ไทย	28.25	34.27	22.69	30.46	31.27	32.71	34.98	45.46
4. โคลัมเบีย	49.82	61.49	61.56	47.74	57.36	65.15	41.99	34.67
5. คอสตาริกา	-	-	13.13	24.24	49.90	60.40	31.86	26.14
6. ฟิลิปปินส์	17.43	11.20	5.60	10.04	12.68	14.87	19.04	11.77
7. อินโดนีเซีย	6.11	6.44	5.54	3.20	3.87	5.61	6.49	7.99
8. โมร็อกโก	-	-	-	-	0.09	0.67	0.54	2.64

สำหรับประเทศอื่นๆ ที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดสหภาพยุโรป ประกอบด้วย เอกวาดอร์ กัวเตมาลา โคลัมเบีย คอสตาริกา และโมร็อกโก พบว่าประเทศเอกวาดอร์ มีค่า RCA สูงสุดในตลาดสหภาพยุโรป โดยในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2546 ดัชนี RCA มีค่าลดลงคือ 229.77 224.04 และ 205.67 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2547 – 2548 มีค่าเพิ่มขึ้นอย่างมากเป็น 351.92 และ 391.75 สำหรับประเทศกัวเตมาลา ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 ดัชนี RCA มีค่าเพิ่มขึ้นอย่างมากคือ 1.70 6.25 242.41 และ 298.64 ตามลำดับ แสดงว่ากัวเตมาลา มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เช่นเดียวกับประเทศโมร็อกโก ซึ่งมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 ในขณะที่โคลัมเบียกับคอสตาริกา ในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 ทั้งสองประเทศมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลงอย่างรวดเร็ว

ภาพที่ 4.37 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรป ระหว่างไทย กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรปประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ.2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.57 และภาพที่ 4.38 พบว่า ในปี พ.ศ. 2548 ไทยมีส่วนแบ่งตลาดมากเป็นลำดับที่ 1 ตลอดช่วงการพิจารณา ซึ่งไทยมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดลดลงในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 คือ 16.56 16.33 และ 11.45 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2544 - 2548 มีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นเป็น 15.13 14.30 14.48 14.55 และ 17.96 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว

ตารางที่ 4.57 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรประหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

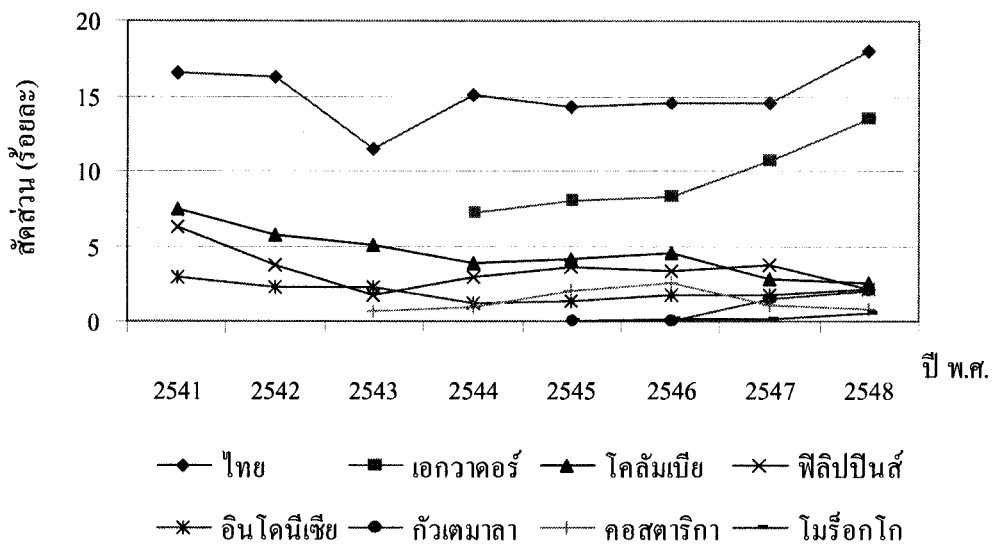
หน่วย : ร้อยละ

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	16.56	16.33	11.45	15.13	14.30	14.48	14.55	17.96
2. เอกวาดอร์	-	-	-	7.26	8.00	8.33	10.70	13.43
3. โคลัมเบีย	7.45	5.79	5.09	3.85	4.07	4.52	2.80	2.58
4. ฟิลิปปินส์	6.32	3.71	1.78	2.95	3.62	3.29	3.76	2.19
5. อินโดนีเซีย	2.87	2.23	2.24	1.17	1.37	1.68	1.70	2.17
6. กัวเตมาลา	-	-	-	-	0.01	0.04	1.44	1.98
7. คอสตาริกา	-	-	0.73	0.98	2.01	2.51	1.03	0.84
8. โมร็อกโก	-	-	-	-	0.02	0.17	0.11	0.53
รวม 8 ประเทศ	33.2	28.07	21.29	31.33	33.41	35.02	36.09	41.69
อื่นๆ	66.8	71.93	78.71	68.67	66.59	64.98	63.91	58.31
รวมทั้งหมด	100	100	100	100	100	100	100	100

สำหรับประเทศฟิลิปปินส์มีส่วนแบ่งตลาดมากเป็นลำดับที่ 4 โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 มีส่วนแบ่งตลาดลดลงคือ 6.32 3.71 และ 1.78 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2547 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็น 2.95 3.62 3.29 และ 3.76 ตามลำดับ และลดลงอีกครั้งในปี พ.ศ. 2548 เป็น 2.19 กรณีของประเทศอินโดนีเซียมีส่วนแบ่งตลาดมากเป็นลำดับที่ 5 โดย

ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 มีส่วนแบ่งตลาดลดลงคือ 2.87 2.23 2.24 และ 1.17 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 - 2548 มีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นเป็น 1.37 1.68 1.70 และ 2.17 ตามลำดับ

สำหรับประเทศส่งออกอื่นๆ ที่สำคัญ พบว่าโคลัมเบียมีส่วนแบ่งตลาดมากเป็นลำดับที่ 3 คือ 2.58 ในปี พ.ศ. 2548 แต่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับประเทศคอสตาริกาที่มีส่วนแบ่งตลาดลดลงในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 ในขณะที่ประเทศกัวเตมาลาและโมร็อกโก มีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548

ภาพที่ 4.38 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

2.2.3 ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม

1) ตลาดมาเลเซีย

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

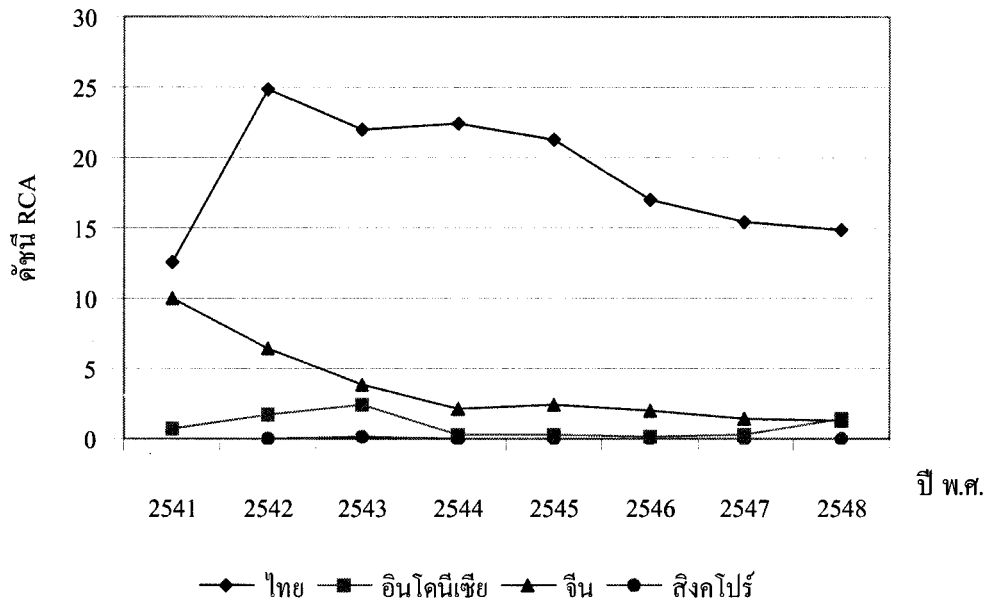
จากการวิเคราะห์ดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดมาเลเซียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.58 และภาพที่ 4.39 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 1 และมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาพิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดมาเลเซีย สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ของไทยนั้น

พบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ไทยมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ลดลง คือ 12.51 24.91 22.07 22.40 21.25 17.06 15.49 และ 14.79 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดมาเลเซียลดลง

เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่ง พบว่าประเทศที่มีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดมาเลเซีย ประกอบด้วย อินโดนีเซียและจีน โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 พบว่าอินโดนีเซียมีค่า RCA เพิ่มขึ้นคือ 0.69 1.65 และ 2.37 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2544 ลดลงอย่างมากเป็น 0.23 และในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอีกครั้งเป็น 0.25 0.18 0.30 และ 1.47 ตามลำดับ สำหรับประเทศจีน ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 มีแนวโน้มค่า RCA ลดลงอย่างรวดเร็วคือ 9.94 6.37 3.87 2.19 2.47 1.98 1.43 และ 1.24 ตามลำดับ กรณีประเทศสิงคโปร์ไม่มีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบในการส่งออก เนื่องจากมีค่า RCA น้อยกว่า 1 และมีแนวโน้มลดลง

ตารางที่ 4.58 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดมาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	12.51	24.91	22.07	22.40	21.25	17.06	15.49	14.79
2. อินโดนีเซีย	0.69	1.65	2.37	0.23	0.25	0.18	0.30	1.47
3. จีน	9.94	6.37	3.87	2.19	2.47	1.98	1.43	1.24
4. สิงคโปร์	-	0.02	0.08	0.07	0.07	0.03	0.02	0.01

ภาพที่ 4.39 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดมาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดมาเลเซียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.59 และภาพที่ 4.40 พบว่าตลอดช่วงการพิจารณาไทยเป็นประเทศส่งออกปลาทูน่าแปรรูปที่มีส่วนแบ่งในตลาดมาเลเซียเป็นลำดับที่ 1 ประมาณร้อยละ 80 ณ ปี พ.ศ. 2548 ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ไทยมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งในตลาดมาเลเซียเพิ่มขึ้น คือ 55.61 78.31 77.74 86.58 79.66 80.02 84.93 และ 80.83 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกเพิ่มขึ้นในช่วงของการพิจารณา

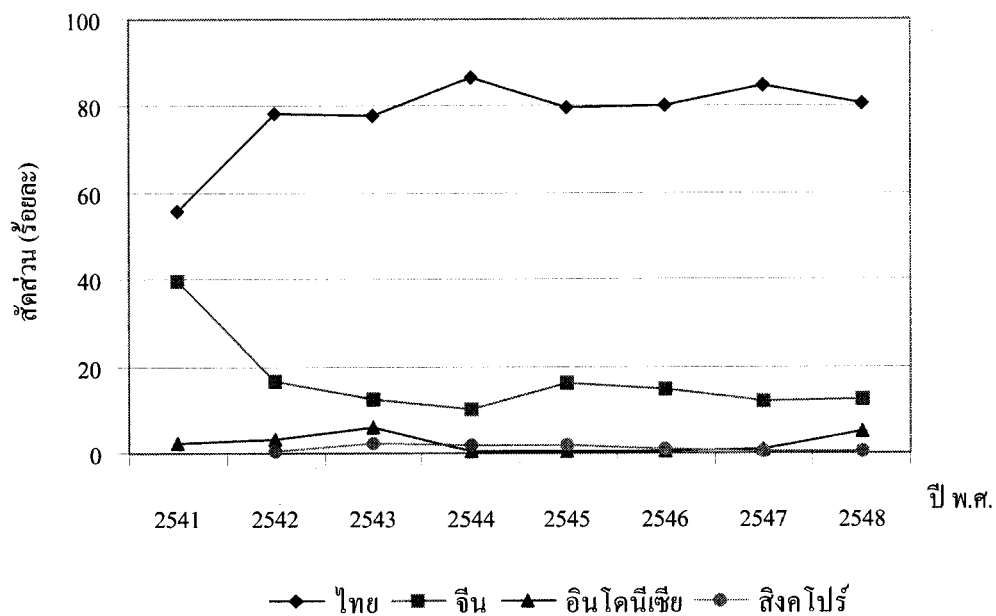
สำหรับประเทศจีนมีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 2 แต่มีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดในตลาดมาเลเซียลดลงอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 39.69 16.66 12.54 10.03 16.31 14.73 12.01 และ 12.62 ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศอินโดนีเซีย ในปี พ.ศ. 2548 มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 3 โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 มีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นคือ 2.34 3.45 และ 5.91 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2544 ลดลงอย่างรวดเร็วเป็น 0.59 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอีกครั้งในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 เป็น 0.69 0.51 0.93 และ 4.86 ตามลำดับ แต่ก็เป็นส่วนแบ่งตลาดที่

น้อยกว่าในช่วงแรก สำหรับประเทศสิงคโปร์เป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดในตลาดมาเลเซียน้อยมากเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ และมีแนวโน้มลดลง

ตารางที่ 4.59 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดมาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

หน่วย : ร้อยละ

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	55.61	78.31	77.74	86.58	79.66	80.02	84.93	80.83
2. จีน	39.69	16.66	12.54	10.03	16.31	14.73	12.01	12.62
3. อินโดนีเซีย	2.34	3.45	5.91	0.59	0.69	0.51	0.93	4.86
4. สิงคโปร์	-	0.69	2.50	1.97	1.99	0.80	0.59	0.28
รวม 4 ประเทศ	97.64	99.11	98.69	99.17	98.65	96.07	98.45	98.59
อื่นๆ	2.36	0.89	1.31	0.83	1.35	3.93	1.55	1.41
รวมทั้งหมด	100	100	100	100	100	100	100	100

ภาพที่ 4.40 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดมาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541- 2548

2) ตลาดอินโดนีเซีย

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

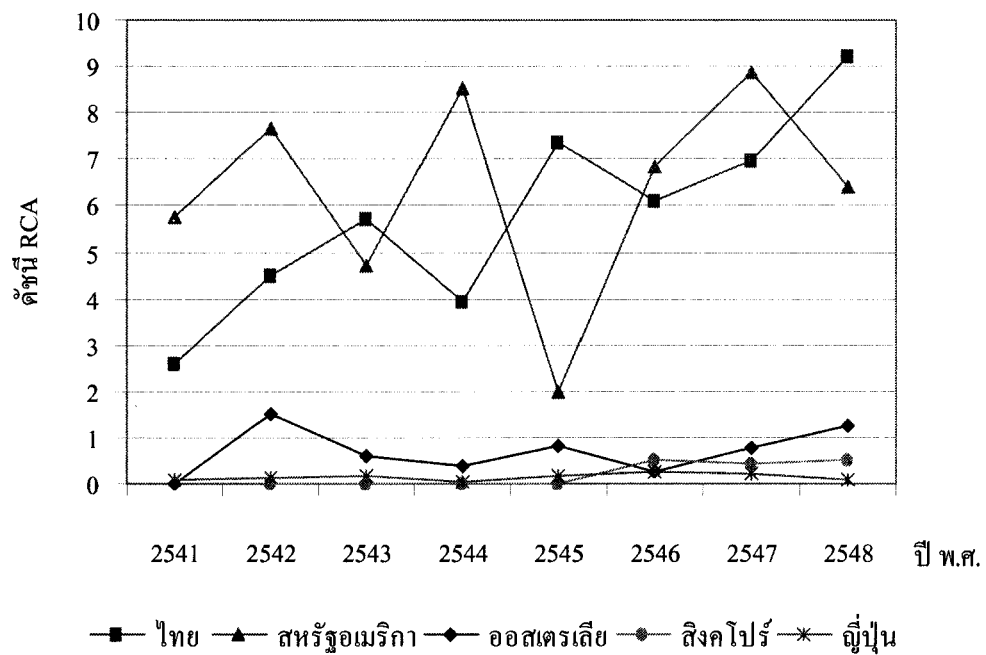
จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA ของการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดอินโดนีเซียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.60 และภาพที่ 4.41 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 1 และมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาพิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดอินโดนีเซีย สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ของไทยนั้นพบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ไทยมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่า RCA เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วคือ 2.60 4.51 5.70 3.95 7.38 6.10 6.95 และ 9.20 ตามลำดับ แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดอินโดนีเซียเพิ่มขึ้น

เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งประกอบด้วยประเทศออสเตรเลีย สิงคโปร์และญี่ปุ่น พบว่าในปี พ.ศ. 2548 ประเทศออสเตรเลียมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดอินโดนีเซีย เนื่องจากมีค่า RCA มากกว่า 1 ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2542 – 2544 มีค่าลดลงคือ 1.51 0.59 และ 0.37 ตามลำดับ และในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็น 0.83 0.27 0.80 และ 1.25 ตามลำดับ แสดงว่าในช่วงเวลาดังกล่าวออสเตรเลียมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้น สำหรับประเทศสิงคโปร์และญี่ปุ่นไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดอินโดนีเซีย เนื่องจากมีค่า RCA น้อยกว่า 1 โดยในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 สิงคโปร์มีค่า RCA ลดลงเล็กน้อยคือ 0.53 0.43 และ 0.50 ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศญี่ปุ่น ในช่วงปีพ.ศ. 2541 – 2546 ค่า RCA มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นคือ 0.10 0.13 0.16 0.05 0.18 และ 0.27 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2547 – 2548 มีค่าลดลงเป็น 0.21 และ 0.07 แสดงว่าทั้งสิงคโปร์และญี่ปุ่นมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลง

สำหรับประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 2 และมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออก โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 ค่า RCA มีการเปลี่ยนแปลงที่ผันผวน คือ 5.74 7.66 4.74 และ 8.54 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2545 มีค่าลดลงอย่างมากเป็น 2.00 ก่อนจะมีค่าเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 เป็น 6.82 และ 8.86 และ 6.41 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.60 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดอิน โดนีเซีย ระหว่างไทย กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	2.60	4.51	5.70	3.95	7.38	6.10	6.95	9.20
2. สหรัฐอเมริกา	5.74	7.66	4.74	8.54	2.00	6.82	8.86	6.41
3. ออสเตรเลีย	0	1.51	0.59	0.37	0.83	0.27	0.80	1.25
4. สิงคโปร์	-	0	0	0	0	0.53	0.43	0.50
5. ญี่ปุ่น	0.10	0.13	0.16	0.05	0.18	0.27	0.21	0.07

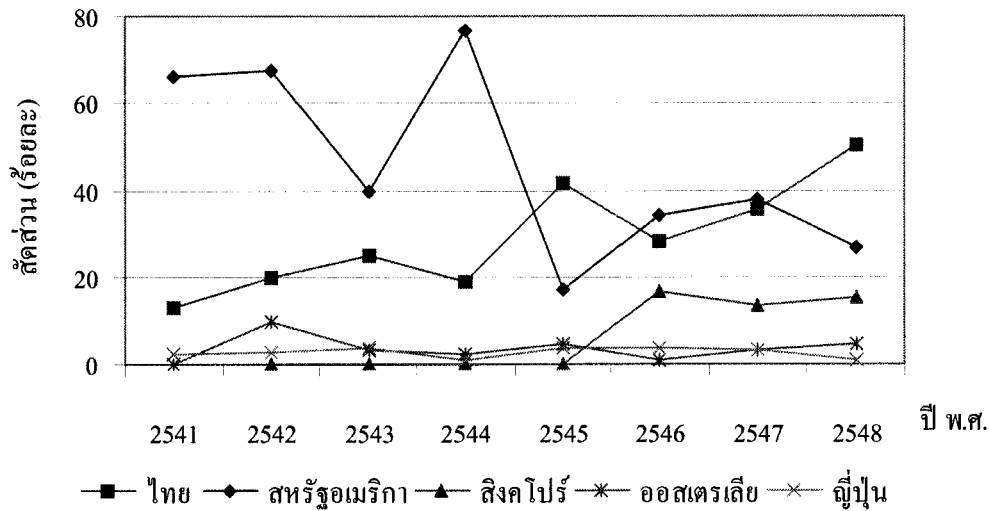

ภาพที่ 4.41 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดอิน โดนีเซีย ระหว่างไทย กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดของการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาด อินโดนีเซียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.61 และภาพที่

ภาพที่ 4.42 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดอินโดนีเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

3) ตลาดซาอุดีอาระเบีย

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ดัชนี RCA ของการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.62 และภาพที่ 4.43 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 1 และมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาพิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดซาอุดีอาระเบีย สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ของไทยนั้นพบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ไทยมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ลดลงลดลงอย่างรวดเร็วคือ 75.76 65.35 56.20 59.19 57.38 56.52 44.41 และ 32.92 ตามลำดับ แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกในตลาดซาอุดีอาระเบียลดลงนั่นเอง

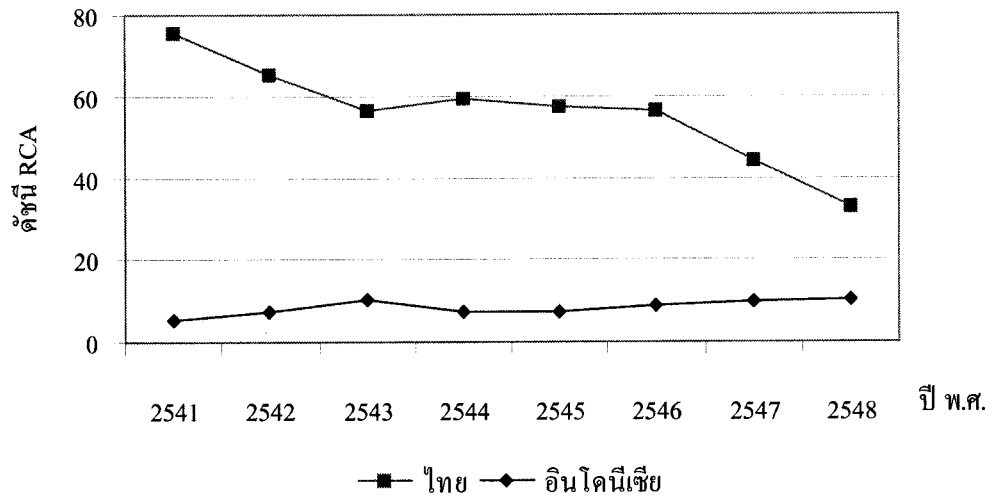
เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งที่สำคัญในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งประกอบด้วย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์และญี่ปุ่น พบว่าในปี พ.ศ. 2548 อินโดนีเซียและฟิลิปปินส์มีค่า RCA มากกว่า 1 แสดงว่าทั้งสองประเทศมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดซาอุดีอาระเบีย โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 อินโดนีเซียมีค่า RCA เพิ่มขึ้นคือ 5.42 7.17 และ 10.32 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2544 มีค่าลดลงเป็น 7.43 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอีกครั้งในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 เป็น 7.29 8.62 9.59 และ 10.41 ตามลำดับ แสดงว่าอินโดนีเซียมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว สำหรับประเทศ

ฟิลิปปินส์ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 มีค่า RCA เพิ่มขึ้นคือ 0.19 0.53 1.54 และ 3.52 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 มีแนวโน้มลดลงเป็น 1.50 2.46 1.24 และ 1.11 ตามลำดับ แสดงว่าฟิลิปปินส์มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลง ในส่วนของประเทศญี่ปุ่นไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดซาอุดีอาระเบีย เนื่องจากมีค่า RCA น้อยกว่า 1 โดยในปี พ.ศ. 2542 ค่า RCA เพิ่มขึ้นเป็น 0.80 จาก 0.51 ในปี พ.ศ. 2541 แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2548 มีแนวโน้มลดลงเป็น 0.74 0.57 0.51 0.44 0.60 และ 0.55 ตามลำดับ นั่นคือญี่ปุ่นมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลง

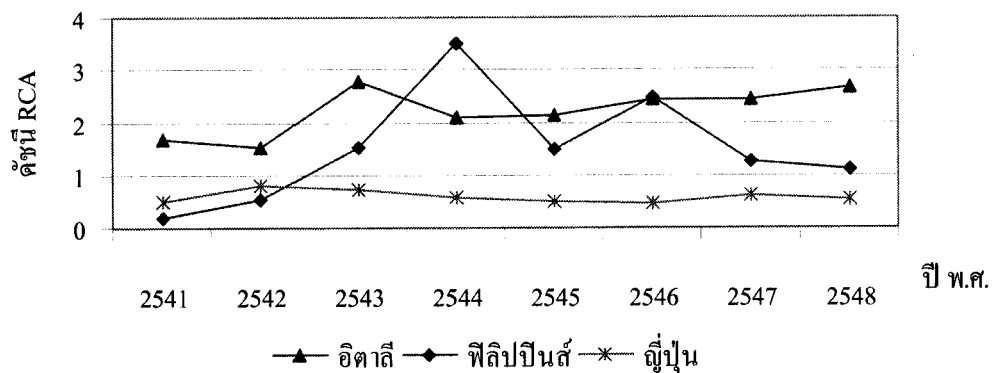
สำหรับอิตาลีเป็นประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดซาอุดีอาระเบีย เนื่องจากมีค่า RCA มากกว่า 1 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 1.66 1.53 2.79 2.09 2.12 2.43 2.43 และ 2.65 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.62 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	75.76	65.35	56.20	59.19	57.38	56.52	44.41	32.92
2. อินโดนีเซีย	5.42	7.17	10.32	7.43	7.29	8.62	9.59	10.41
3. อิตาลี	1.66	1.53	2.79	2.09	2.12	2.43	2.43	2.65
4. ฟิลิปปินส์	0.19	0.53	1.54	3.52	1.50	2.46	1.24	1.11
5. ญี่ปุ่น	0.51	0.80	0.74	0.57	0.51	0.44	0.60	0.55

(ก)

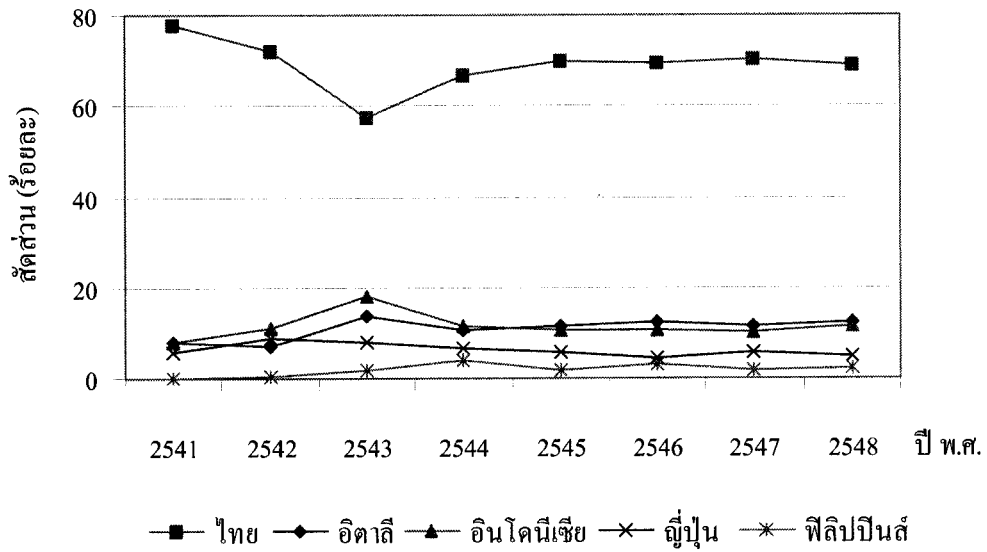
(ข)

ภาพที่ 4.43 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.63 และภาพที่ 4.44 พบว่า ตลอดช่วงการพิจารณาไทยเป็นประเทศส่งออกปลาทูน่าแปรรูปที่มีส่วนแบ่งในตลาดซาอุดีอาระเบียเป็นลำดับที่ 1 โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 ส่วนแบ่งตลาดของไทยได้ลดลงอย่างรวดเร็วคือ 77.94 71.98 และ 57.38 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ภาพที่ 4.44 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

4) ตลาดสหรัฐอเมริกาหรับอเมริกา

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาหรับอเมริกาของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.64 และภาพที่ 4.45 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าในปี พ.ศ. 2548 ไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 2 รองลงมาจากฟิลิปปินส์ ซึ่งไทยมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาพิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาหรับอเมริกา สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ของไทยนั้นพบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ไทยมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่า RCA เพิ่มขึ้นคือ 42.84 47.33 48.14 47.21 52.20 55.32 55.37 และ 61.72 ตามลำดับ แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้น

สำหรับประเทศคู่แข่งที่สำคัญในภูมิภาคเอเชีย ได้แก่ ฟิลิปปินส์และอินโดนีเซีย พบว่าฟิลิปปินส์มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเนื่องจากมีค่า RCA มากกว่า 1 และในปี พ.ศ. 2548 ฟิลิปปินส์มีค่า RCA สูงสุดในตลาดสหรัฐอเมริกาหรับอเมริกา โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 ค่า RCA เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วคือ 0.60 4.89 8.38 และ 26.18

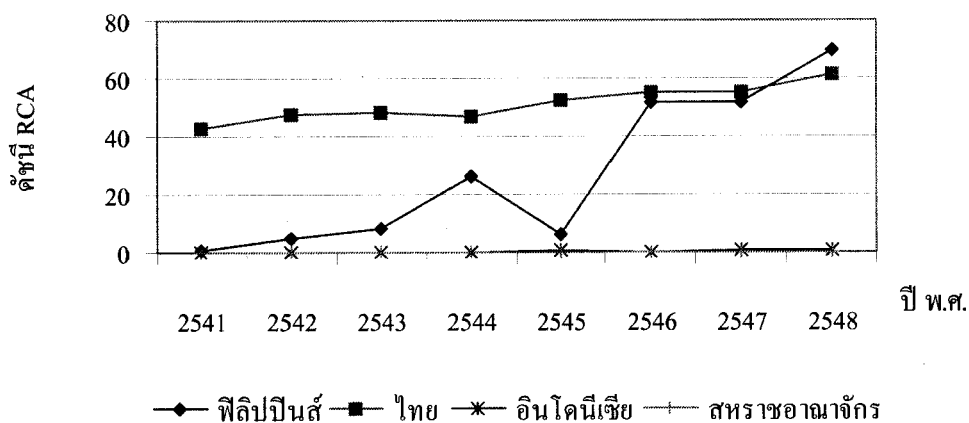

ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2545 มีค่าลดลงอย่างมากเป็น 5.92 และในช่วงปี พ.ศ. 2546 - 2548 มีค่าเพิ่มขึ้นอีกครั้งเป็น 51.39 51.54 และ 69.43 ตามลำดับ แสดงว่าฟิลิปปินส์มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้น สำหรับประเทศอินโดนีเซีย ปรากฏค่า RCA ที่ชัดเจนในช่วงปี พ.ศ. 2545 - 2548 แต่การเปลี่ยนแปลงค่า RCA ค่อนข้างผันผวนและมีค่า RCA น้อยกว่า 1 แสดงว่าอินโดนีเซียไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาหรืออเมริกา

กรณีของประเทศสหราชอาณาจักร ไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาหรืออเมริกา แต่ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในช่วงปี พ.ศ. 2545 - 2548

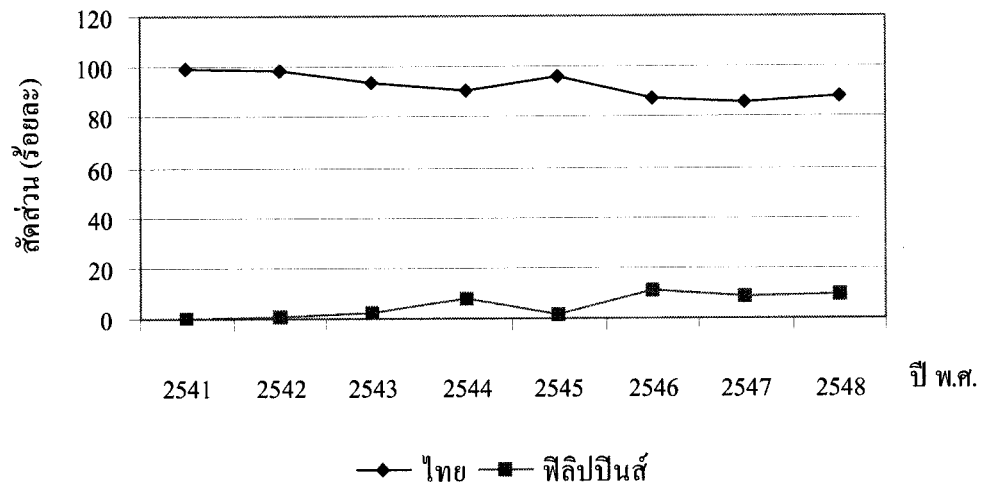
ตารางที่ 4.64 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาหรืออเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 - 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ฟิลิปปินส์	0.60	4.89	8.38	26.18	5.92	51.39	51.54	69.43
2. ไทย	42.84	47.33	48.14	47.21	52.20	55.32	55.37	61.72
3. อินโดนีเซีย	0.001	0	0	0	0.89	0.23	1.03	0.57
4. สหราชอาณาจักร	0.004	0.01	0.02	0.01	0.04	0.17	0.23	0.10

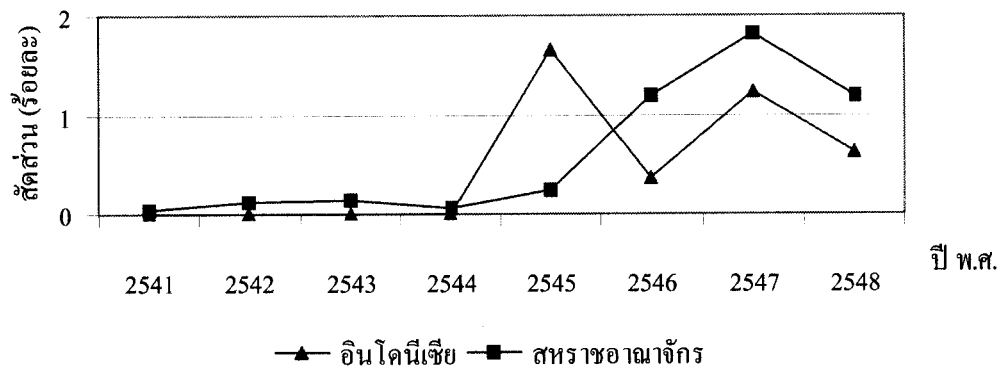

ภาพที่ 4.45 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาหรืออเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 - 2548

(ก)

(ข)

ภาพที่ 4.46 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

5) ตลาดเลบานอน

(1) การวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA

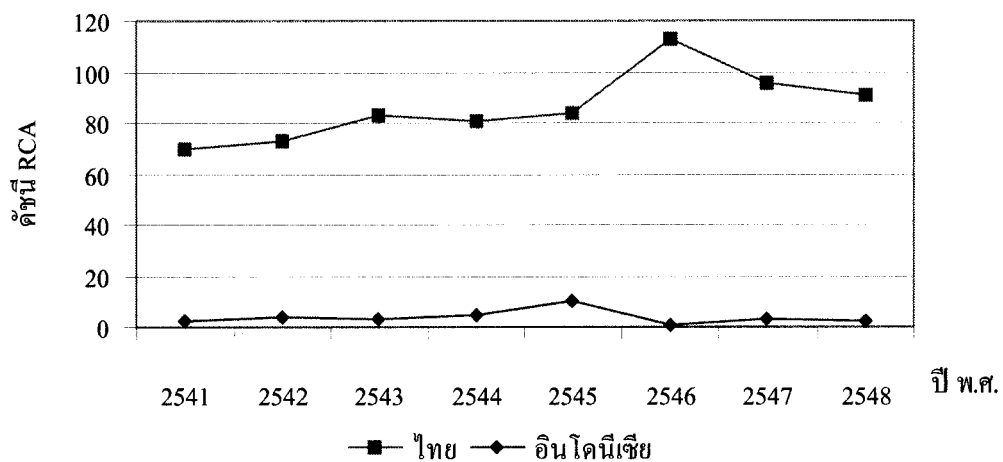
จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดเลบานอนของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.66 และภาพที่ 4.47 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าในปี พ.ศ. 2548 ไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 1 และมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาพิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดเลบานอน สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า

RCA ของไทยนั้นพบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2546 ไทยมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่า RCA เพิ่มขึ้นคือ 69.53 72.86 82.91 80.98 84.03 และ 113.17 ตามลำดับ แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้น สำหรับในปี พ.ศ. 2547 – 2548 ไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลงเนื่องจากดัชนี RCA มีค่าลดลงเป็น 95.87 และ 91.12 ตามลำดับ

สำหรับประเทศคู่แข่งที่สำคัญของไทยในตลาดเลบานอน คือ อินโดนีเซีย พบว่าอินโดนีเซียมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดเลบานอน เนื่องจากมีค่า RCA มากกว่า 1 ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2545 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นคือ 2.15 4.30 3.16 4.49 และ 9.96 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 มีค่าลดลงอย่างมากเป็น 0.86 3.06 และ 2.39 ตามลำดับ แสดงว่าอินโดนีเซียมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลงอย่างรวดเร็วในช่วงเวลาดังกล่าว

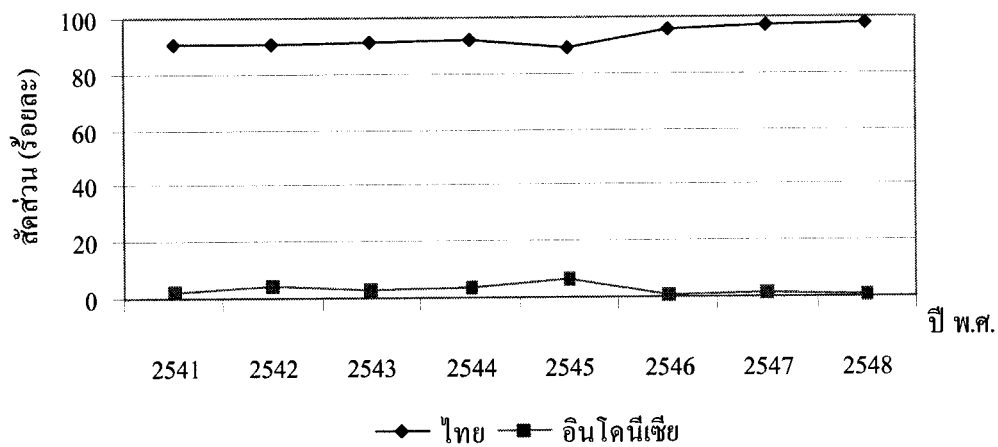
ตารางที่ 4.66 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดเลบานอน ระหว่างไทย กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	69.53	72.86	82.91	80.98	84.03	113.17	95.87	91.12
2. อินโดนีเซีย	2.15	4.30	3.16	4.49	9.96	0.86	3.06	2.39

ภาพที่ 4.47 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดเลบานอน ระหว่างไทย กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ภาพที่ 4.48 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดเลบานอน ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

6) ตลาดคูเวต

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

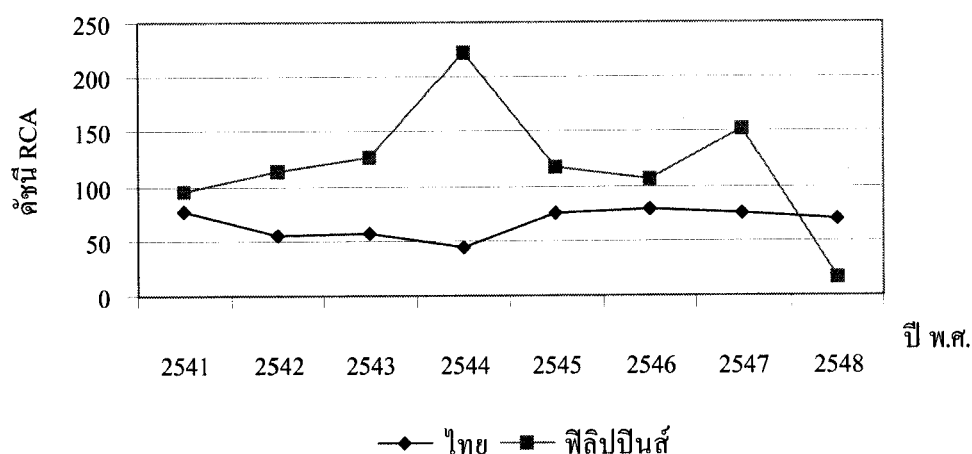
จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดคูเวตของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.68 และภาพที่ 4.49 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าในปี พ.ศ. 2548 ไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 1 และมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาพิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดคูเวต สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ของไทยนั้นพบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 ไทยมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ลดลง คือ 76.35 54.56 57.08 และ 44.66 ตามลำดับ แต่ในปีพ.ศ. 2545 – 2546 มีค่าเพิ่มขึ้นอย่างมากเป็น 75.78 และ 78.30 ก่อนที่จะมีค่าลดลงอีกครั้งในปี พ.ศ. 2547 – 2548 เป็น 74.88 และ 69.50 ตามลำดับ แต่โดยรวมแล้วไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548

สำหรับประเทศคู่แข่งที่สำคัญของไทยในตลาดคูเวตคือ ฟิลิปปินส์ ซึ่งพบว่าฟิลิปปินส์มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดคูเวตตลอดช่วงเวลาพิจารณา โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 มีแนวโน้มค่า RCA เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วคือ 95.66 114.77 126.91 และ 221.83 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 มีแนวโน้มลดลง

อย่างรวดเร็วเช่นกันเป็น 117.82 105.91 153.46 และ 6.04 ตามลำดับ แสดงว่าฟิลิปปินส์มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลงอย่างมากในช่วงเวลาดังกล่าว

ตารางที่ 4.68 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดคูเวต ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	76.35	54.56	57.08	44.66	75.78	78.30	74.88	69.50
2. ฟิลิปปินส์	95.66	114.77	126.91	221.83	117.82	105.91	153.46	16.04

ภาพที่ 4.49 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดคูเวต ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดคูเวตในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.69 และภาพที่ 4.50 พบว่าตลอดช่วงการพิจารณาไทยเป็นประเทศส่งออกปลาทูน่าแปรรูปที่มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 1 และมากกว่าร้อยละ 90 ในปี พ.ศ. 2548 ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 ไทยมีแนวโน้มของส่วนแบ่งตลาดลดลงคือ 77.36 73.13 71.06 และ 51.11 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็น

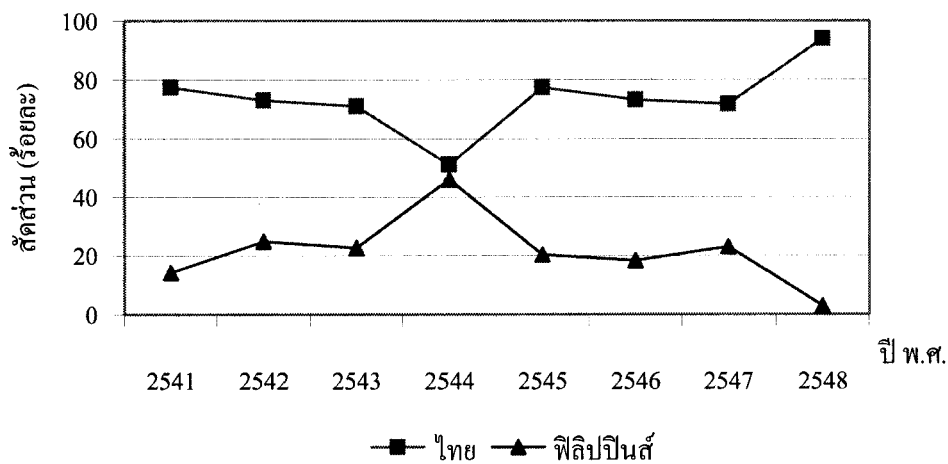
77.40 73.17 71.79 และ 93.99 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว

สำหรับประเทศฟิลิปปินส์นั้นมีส่วนแบ่งตลาดมากเป็นลำดับที่ 2 แต่มีทิศทางการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดตรงข้ามกับไทย ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 ฟิลิปปินส์มีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นคือ 14.17 24.96 22.69 และ 46.07 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 ก็มีแนวโน้มลดลงอย่างรวดเร็วเป็น 20.45 18.40 23.17 และ 2.87 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.69 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดคูเวต ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

หน่วย : ร้อยละ

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	77.36	73.13	71.06	51.11	77.40	73.17	71.79	93.99
2. ฟิลิปปินส์	14.17	24.96	22.69	46.07	20.45	18.40	23.17	2.87
รวม 2 ประเทศ	91.53	98.09	93.75	97.18	97.85	91.57	94.96	96.86
อื่นๆ	8.47	1.91	6.25	2.82	2.15	8.43	5.04	3.14
รวมทั้งหมด	100	100	100	100	100	100	100	100

ภาพที่ 4.50 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดคูเวต ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

7) ตลาดอียิปต์

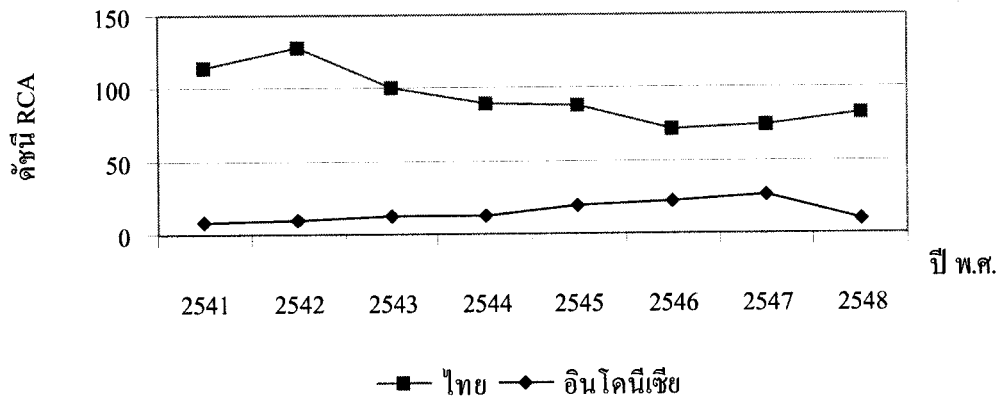
(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดอียิปต์ของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.70 และแผนที่ 4.51 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่า ไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 1 และมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาพิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดอียิปต์ สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ของไทยนั้น พบว่า ไทยมีแนวโน้มของค่า RCA ลดลงในช่วงปี 2541–2546 คือ 113.69 127.62 100.10 89.69 87.74 และ 71.46 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2547-2548 มีค่าเพิ่มขึ้นเป็น 74.30 และ 82.33 ตามลำดับ แต่โดยรวมแล้วการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ของไทยมีแนวโน้มลดลง แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกไปยังตลาดอียิปต์ลดลง

สำหรับประเทศคู่แข่งที่สำคัญคือ อินโดนีเซีย ซึ่งอินโดนีเซียมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดอียิปต์เนื่องจากมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาพิจารณา โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2547 ค่า RCA ของอินโดนีเซียมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นคือ 8.82 10.12 12.89 12.46 19.18 21.55 และ 26.27 ตามลำดับ แสดงว่าอินโดนีเซียมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้น แต่ค่า RCA ก็ลดลงอย่างมากในปี พ.ศ. 2548 เป็น 9.25

ตารางที่ 4.70 เปรียบเทียบดัชนี RCA ในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทย กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	113.69	127.62	100.10	89.69	87.74	71.46	74.30	82.33
2. อินโดนีเซีย	8.82	10.12	12.89	12.46	19.18	21.55	26.27	9.25

ภาพที่ 4.51 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทย กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

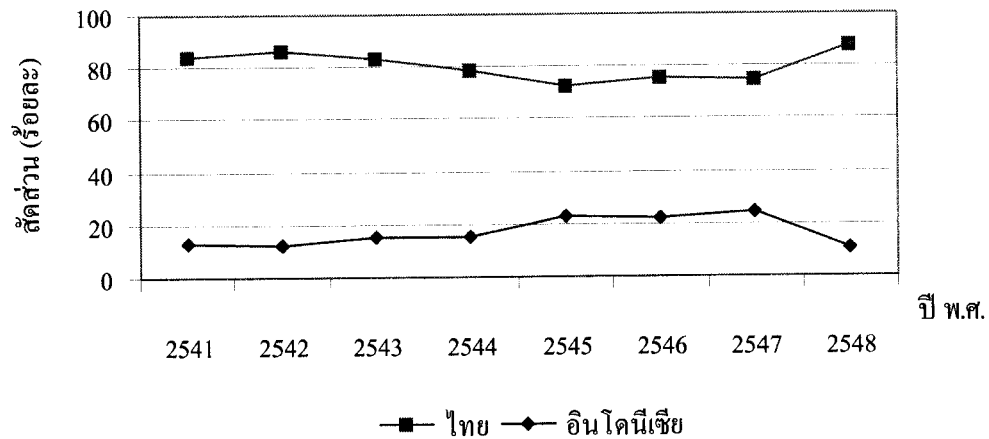
การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดอียิปต์ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.71 และภาพที่ 4.52 พบว่าตลอดช่วงการพิจารณาไทยเป็นประเทศส่งออกปลาทูน่าแปรรูปที่มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 1 และมากกว่าร้อยละ 85 ในปี พ.ศ. 2548 ซึ่งไทยมีแนวโน้มของส่วนแบ่งตลาดลดลงในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2547 คือ 84.15 86.31 82.84 78.88 72.46 75.27 และ 74.94 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2548 มีมีค่าเพิ่มขึ้นเป็น 87.69 แต่โดยรวมแล้วส่วนแบ่งตลาดของไทยมีแนวโน้มลดลง แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกลดลงในช่วงของการพิจารณา

สำหรับประเทศอินโดนีเซีย ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2547 ส่วนแบ่งตลาดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นคือ 12.82 12.44 15.35 15.19 22.71 22.45 และ 24.49 แต่ในปี พ.ศ. 2548 ส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างมากเป็น 10.83 แต่โดยรวมแล้วส่วนแบ่งตลาดของอินโดนีเซียมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แสดงว่าอินโดนีเซียมีศักยภาพในการส่งออกและมีความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้นในช่วงของการพิจารณา

ตารางที่ 4.71 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทย
กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

หน่วย : ร้อยละ

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	84.15	86.31	82.84	78.88	72.46	75.27	74.94	87.69
2. อินโดนีเซีย	12.82	12.44	15.35	15.19	22.71	22.45	24.49	10.83
รวม 2 ประเทศ	96.97	98.75	98.19	94.07	95.17	97.72	99.43	98.52
อื่นๆ	3.03	1.25	2.81	5.93	4.83	2.28	0.57	1.48
รวมทั้งหมด	100	100	100	100	100	100	100	100

ภาพที่ 4.52 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทย
กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

จากผลการศึกษา สามารถสรุปค่าดัชนี RCA และส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปของไทยไปยังตลาดต่างๆ ดังแสดงในตารางที่ 4.72 และ 4.73 ตามลำดับ ดังนี้

1. ตลาดโลก ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดโลก ซึ่งทั้งความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและส่วนแบ่งตลาดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แสดงว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 4.72 สรุปค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาทูน่าแปรรูปของไทยในตลาดต่างๆ ในช่วงปี
พ.ศ. 2541 – 2548

ตลาดส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
ตลาดโลก	37.65	43.89	36.72	38.74	35.95	37.26	38.00	39.77
ตลาดส่งออกสำคัญ								
สหรัฐอเมริกา	48.19	58.07	51.99	50.20	40.19	42.83	49.30	54.38
ญี่ปุ่น	15.09	17.43	18.15	16.84	16.35	15.90	16.87	17.05
แคนาดา	231.28	231.83	253.08	239.28	215.22	201.57	200.90	255.68
ออสเตรเลีย	49.97	42.45	36.60	40.45	37.73	34.57	37.27	32.11
สหภาพยุโรป	28.25	34.27	22.69	30.46	31.27	32.71	34.98	45.46
ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม								
มาเลเซีย	12.51	24.91	22.07	22.40	21.25	17.06	15.49	14.79
อินโดนีเซีย	2.60	4.51	5.70	3.95	7.38	6.10	6.95	9.20
ซาอุดีอาระเบีย	75.76	65.35	56.20	59.19	57.38	56.52	44.41	32.92
สหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์	42.84	47.33	48.14	47.21	52.20	55.32	55.37	61.72
เลบานอน	69.53	72.86	82.91	80.98	84.03	113.17	95.87	91.12
คูเวต	76.35	54.56	57.08	44.66	75.78	78.3	74.88	69.5
อียิปต์	113.69	127.62	100.10	89.69	87.74	71.46	74.30	82.33

2. ตลาดส่งออกสำคัญ ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออก ปลาทูน่าแปรรูปไปยังทุกตลาดส่งออกสำคัญที่พิจารณาตลอดช่วงเวลาของการศึกษา โดยในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 ตลาดสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นมีแนวโน้มความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้น สำหรับตลาดแคนาดากับออสเตรเลีย ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบลดลงแต่ส่วนแบ่งตลาดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 ในขณะที่ตลาดสหภาพยุโรป ทั้งความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและส่วนแบ่งตลาดของไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตลอดช่วงเวลาของการศึกษา แสดงว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันในตลาด สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่นและสหภาพยุโรปเพิ่มขึ้น แต่มีความสามารถในการแข่งขันลดลงในตลาด แคนาดาและออสเตรเลีย

3. ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหน้าแปรรูปในทุกตลาดของกลุ่มประเทศมุสลิม ซึ่งในตลาดมาเลเซียและซาอุดีอาระเบีย ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบลดลงแต่ส่วนแบ่งตลาดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 ในขณะที่ตลาดสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์ไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้นแต่ส่วนแบ่งตลาดลดลง สำหรับตลาดอินโดนีเซีย เลบานอนและคูเวต ทั้งความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและส่วนแบ่งตลาดของไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งตรงกันข้ามกับตลาดอียิปต์ที่มีแนวโน้มลดลง แสดงว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันในตลาดอินโดนีเซีย เลบานอน คูเวตและสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์เพิ่มขึ้น แต่ในตลาดมาเลเซีย ซาอุดีอาระเบียและอียิปต์ ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันลดลง

ตารางที่ 4.73 สรุปส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหน้าแปรรูปของไทยในตลาดต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ตลาดส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
ตลาดโลก	43.73	48.15	42.75	44.42	41.28	42.98	43.87	46.36
ตลาดส่งออกสำคัญ								
สหรัฐอเมริกา	73.45	78.75	70.60	65.92	52.00	52.78	59.04	63.99
ญี่ปุ่น	52.98	59.24	63.43	62.60	62.72	62.77	66.72	68.70
แคนาดา	74.09	77.88	85.92	88.02	80.72	82.53	81.40	89.55
ออสเตรเลีย	94.06	96.17	97.00	97.94	96.83	98.07	97.88	96.77
สหภาพยุโรป	16.56	16.33	11.45	15.13	14.30	14.48	14.55	17.96
ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม								
มาเลเซีย	55.61	78.31	77.74	86.58	79.66	80.02	84.93	80.83
อินโดนีเซีย	12.90	19.78	25.12	19.18	41.55	28.11	35.56	50.33
ซาอุดีอาระเบีย	77.94	71.98	57.38	66.88	69.68	69.31	70.47	69.06
สหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์	99.47	98.16	93.43	90.29	96.53	87.19	85.73	88.16
เลบานอน	90.87	90.37	91.27	91.74	89.39	95.35	97.25	97.92
คูเวต	77.36	73.13	71.06	51.11	77.40	73.17	71.79	93.99
อียิปต์	84.15	86.31	82.84	78.88	72.46	75.27	74.94	87.69

2.3 อนุแปรรูป (HS160510)

2.3.1 ตลาดโลก

1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

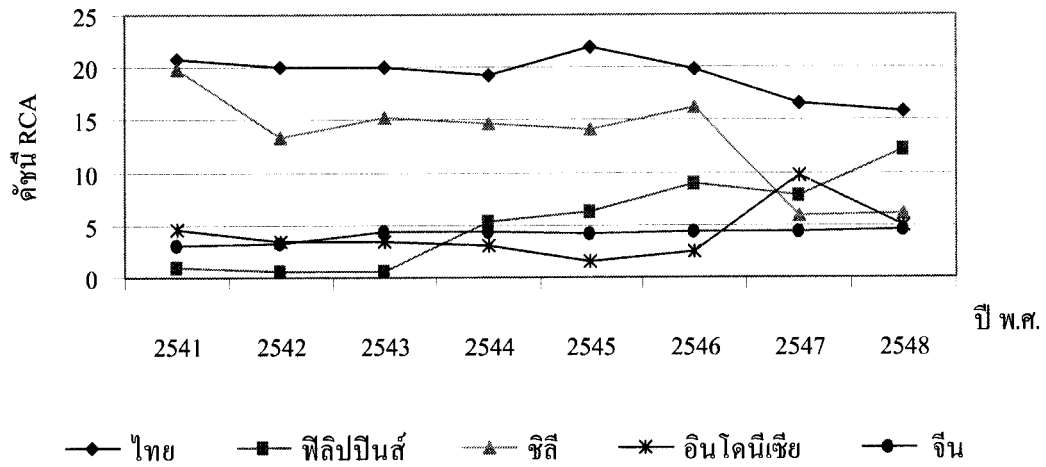
จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกอนุแปรรูปในตลาดโลกของ ประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.74 และภาพที่ 4.53 เมื่อพิจารณาค่า ดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 1 และมีค่ามากกว่า 1 ตลอด ช่วงเวลาที่พิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกอนุแปรรูป ไปยังตลาดโลก สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงของค่า RCA ของไทยนั้นปรากฏว่าค่า RCA มีการ เปลี่ยนแปลงไม่สม่ำเสมอในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2545 คือ 20.79 19.99 20.01 19.37 และ 21.89 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 มีค่าลดลงอย่างต่อเนื่องเป็น 19.79 16.56 และ 15.78 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกอนุแปรรูปใน ตลาดโลกลดลงในช่วงเวลาดังกล่าว

ตารางที่ 4.74 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกอนุแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศ คู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

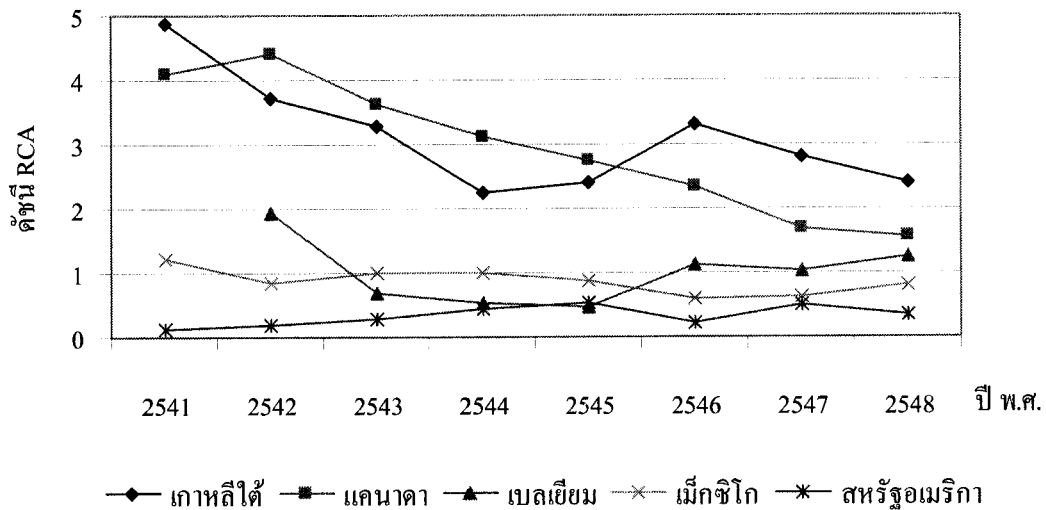
ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	20.79	19.99	20.01	19.37	21.89	19.79	16.56	15.78
2. ฟิลิปปินส์	0.92	0.58	0.62	5.25	6.24	8.95	7.80	12.28
3. ชิลี	19.81	13.38	15.28	14.62	14.04	16.15	5.99	6.10
4. อินโดนีเซีย	4.62	3.51	3.39	3.04	1.55	2.50	9.64	4.95
5. จีน	3.06	3.25	4.32	4.31	4.26	4.34	4.47	4.61
6. เกาหลีใต้	4.88	3.72	3.27	2.24	2.41	3.30	2.82	2.42
7. แคนาดา	4.08	4.40	3.62	3.13	2.74	2.35	1.70	1.55
8. เบลเยียม	-	1.94	0.68	0.53	0.47	1.13	1.04	1.25
9. เม็กซิโก	1.22	0.83	0.99	1.00	0.86	0.60	0.62	0.82
10. สหรัฐอเมริกา	0.12	0.20	0.28	0.43	0.52	0.21	0.50	0.33

เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชีย พบว่า ณ ปี พ.ศ. 2548 ทุกประเทศมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปุ๋ยแปรรูปไปยังตลาดโลก ประกอบด้วยฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย จีน และเกาหลีใต้ ซึ่งฟิลิปปินส์เป็นประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงค่า RCA เพิ่มขึ้นมากที่สุด โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 ฟิลิปปินส์มีค่า RCA น้อยกว่า 1 คือ 0.92 0.58 และ 0.62 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548 ฟิลิปปินส์มีค่า RCA มากกว่า 1 และมีค่าเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็น 5.25 6.24 8.95 7.80 และ 12.28 ตามลำดับ แสดงว่าฟิลิปปินส์มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปุ๋ยแปรรูปเพิ่มขึ้นอย่างมากในตลาดโลก สำหรับอินโดนีเซีย ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2545 ค่า RCA ลดลงอย่างรวดเร็ว คือ 4.62 3.51 3.39 3.04 และ 1.55 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2546 – 2547 มีค่าเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเป็น 2.50 และ 9.64 ก่อนจะลดลงอีกครั้งเป็น 4.95 ในปี พ.ศ. 2548 แต่โดยรวมแล้วในช่วงปี พ.ศ. 2547-2548 อินโดนีเซียมีค่า RCA สูงกว่าช่วงปีที่ผ่านมาเล็กน้อย แสดงให้เห็นว่าอินโดนีเซียมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเพิ่มขึ้น สำหรับจีนเป็นประเทศผู้ส่งออกที่มีทิศทางการเปลี่ยนค่า RCA เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 3.06 3.25 4.32 4.31 4.26 4.34 4.47 และ 4.61 ตามลำดับ แสดงว่าจีนมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกในตลาดโลกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งตรงกันข้ามกับประเทศเกาหลีใต้ที่มีทิศทางการเปลี่ยนแปลงของค่า RCA ลดลง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 4.88 3.72 3.27 2.24 2.41 3.30 2.82 และ 2.42 ตามลำดับ แสดงว่าเกาหลีใต้มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบลดลงอย่างต่อเนื่องในการส่งออกปุ๋ยแปรรูปไปยังตลาดโลก

สำหรับประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่สำคัญอื่นๆ ในการส่งออกปุ๋ยแปรรูปไปยังตลาดโลก ได้แก่ ชิลีและแคนาดา แต่ทั้งสองประเทศมีแนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ลดลงในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(ก)

(ข)

ภาพที่ 4.53 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกแปรรูปในตลาดโลกของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.75 และภาพที่ 4.54 พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยเป็นประเทศส่งออกแปรรูปที่มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 2 ของโลกรองลงมาจากจีน โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 ไทยมีการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งในตลาดโลกเพิ่มขึ้นเท่ากับ

23.83 24.98 และ 28.90 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548 มีส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างต่อเนื่องเป็น 26.09 18.27 15.13 16.24 และ 14.63 ตามลำดับ แสดงว่าไทยมีศักยภาพในการส่งออกลดลงในตลาดโลก ณ ช่วงเวลาดังกล่าว

ตารางที่ 4.75 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปูแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

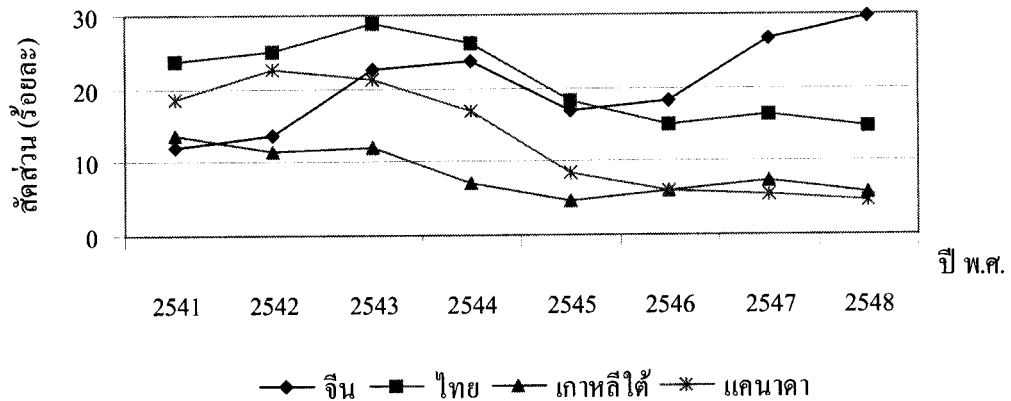
หน่วย : ร้อยละ

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. จีน	11.87	13.72	22.67	23.85	16.88	18.14	26.82	29.66
2. ไทย	23.83	24.98	28.90	26.09	18.27	15.13	16.24	14.63
3. เกาหลีใต้	13.61	11.54	11.88	7.00	4.77	6.10	7.23	5.80
4. แคนาดา	18.47	22.73	21.19	16.93	8.43	6.11	5.44	4.70
5. ฟิลิปปินส์	0.57	0.44	0.50	3.51	2.66	3.07	3.12	4.25
6. อินโดนีเซีย	4.76	3.69	4.44	3.55	1.08	1.45	6.97	3.58
7. เวียดนาม	-	7.49	2.69	2.10	1.22	2.76	3.23	3.53
8. สหรัฐอเมริกา	1.73	3.05	4.57	6.53	4.42	1.46	4.13	2.54
9. ชิลี	6.20	4.51	5.87	5.35	2.98	3.10	1.87	1.99
10. เม็กซิโก	3.02	2.44	3.49	3.30	1.67	0.95	1.19	1.48
รวม 10 ประเทศ	85.19	83.04	85.62	83.60	85.80	87.92	89.72	90.73
อื่นๆ	14.81	16.96	14.38	16.40	14.20	12.08	10.28	9.27
รวมทั้งหมด	100	100	100	100	100	100	100	100

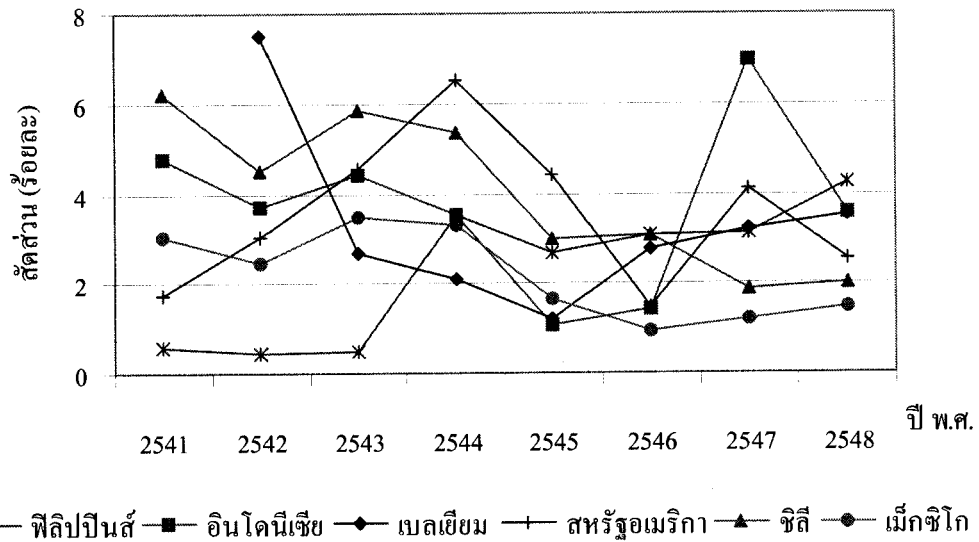
สำหรับประเทศคู่แข่งในเอเชีย พบว่า ณ ปี พ.ศ. 2548 ประเทศจีนมีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุดในตลาดโลก ในขณะที่เดียวกันจีนมีแนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 11.87 13.72 22.67 23.85 16.88 18.14 26.82 และ 29.66 ตามลำดับ ซึ่งตรงกันข้ามกับเกาหลีใต้ที่มีทิศทางการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างต่อเนื่อง คือ 13.61 11.54 11.88 7.00 4.77 6.10 7.23 และ 5.80 ตามลำดับ ในขณะที่ฟิลิปปินส์เป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งในตลาดโลกเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงปี 2541 – 2548 คือ 0.57 0.44 0.50 3.51 2.66 3.07 3.12 และ 4.25 ตามลำดับ สำหรับอินโดนีเซีย ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 ส่วนแบ่งตลาดมีการเปลี่ยนแปลงลดลงเล็กน้อย คือ 4.76 3.69 4.44 และ 3.55 ตามลำดับ

และลดลงอย่างมากในปี พ.ศ. 2545 เป็น 1.08 แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2547 มีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเป็น 1.45 และ 6.97 ก่อนจะลดลงอีกครั้งในปี พ.ศ. 2548 เป็น 3.58

เมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดของประเทศส่งออกปุ๋ยแปรรูปไปยังตลาดโลกอื่นๆ ที่สำคัญ พบว่าแคนาดามีส่วนแบ่งตลาดในตลาดโลกเป็นลำดับที่ 4 เท่ากับ 4.70 ในปี พ.ศ. 2548 แต่แคนาดาก็มีแนวโน้มของส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างต่อเนื่อง

(ก)

(ข)

ภาพที่ 4.54 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

2.3.2 ตลาดส่งออกสำคัญ

1) ตลาดสหรัฐอเมริกา

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

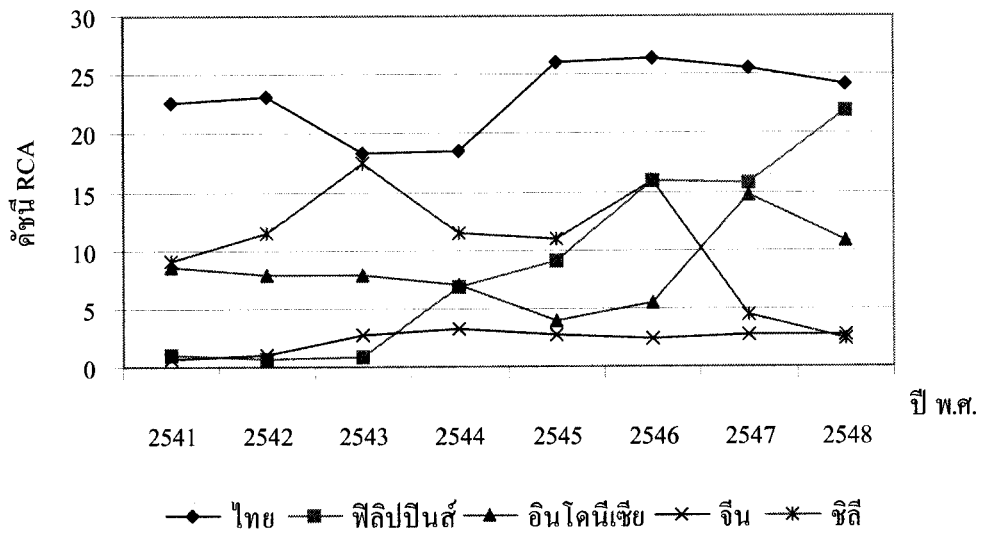
จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปูแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.76 และภาพที่ 4.55 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 1 และมีค่ามากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาที่พิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปูแปรรูปไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงของค่า RCA ของไทย นั้นปรากฏว่าในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 ไทยมีค่า RCA ลดลง คือ 22.65 23.13 และ 18.36 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2546 มีค่าเพิ่มขึ้นเป็น 18.50 26.08 และ 26.41 ตามลำดับ ก่อนจะลดลงอีกครั้งในปี พ.ศ. 2547-2548 เป็น 25.63 และ 24.15 ตามลำดับ ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 ไทยมีแนวโน้มความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลง

เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชีย พบว่า ณ ปี พ.ศ. 2548 ประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปูแปรรูปไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา เนื่องจากมีค่า RCA มากกว่า 1 คือ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และจีน โดยในปี พ.ศ. 2542 ฟิลิปปินส์มีค่า RCA ลดลงเป็น 0.72 จาก 1.00 ในปี พ.ศ. 2541 แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2548 ค่า RCA ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเป็น 0.82 6.91 9.15 15.93 15.76 และ 21.90 ตามลำดับ แสดงว่าฟิลิปปินส์มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเพิ่มขึ้นอย่างมากในช่วงเวลาที่พิจารณา สำหรับอินโดนีเซียนั้น ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2545 ค่า RCA ลดลงอย่างต่อเนื่อง คือ 8.62 7.81 7.82 7.02 และ 3.88 ตามลำดับ และมีค่าเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2546 – 2547 เป็น 5.51 และ 14.66 แล้วลดลงอีกครั้งในปี พ.ศ. 2548 เป็น 10.87 แสดงว่าในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 อินโดนีเซียมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเพิ่มขึ้น ในขณะที่ประเทศจีน ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 มีค่า RCA เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องคือ 0.73 1.05 2.71 และ 3.30 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2545 – 2548 มีค่าลดลงเล็กน้อยเป็น 2.78 2.40 2.79 และ 2.76 ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมแล้วจีนมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่า RCA เพิ่มขึ้น ในขณะที่อินเดีย เกาหลีใต้และญี่ปุ่น มีค่า RCA น้อยกว่า 1 แสดงว่าไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปูแปรรูปไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา โดยอินเดียมีแนวโน้มของค่า RCA เพิ่มขึ้นจนกระทั่งมีค่าเท่ากับ 0.86 ในปี พ.ศ. 2548 สำหรับเกาหลีใต้มีค่า RCA มากกว่า 1 ในปี พ.ศ. 2541 – 2542 แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2548 ค่า RCA น้อยกว่า 1 และลดลงอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ญี่ปุ่นมีค่า RCA น้อยกว่า 1 มากแต่ก็มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเล็กน้อย

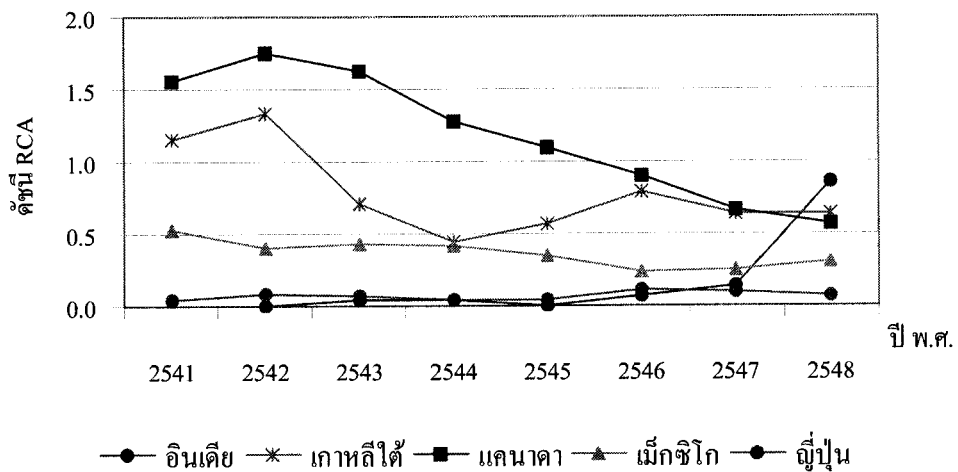
สำหรับประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออก
แปรรูปไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาที่สำคัญอีกประเทศหนึ่งคือ ชิลี แต่ชิลีก็มีแนวโน้มทิศทางการ
เปลี่ยนแปลงค่า RCA ที่ลดลงอย่างมากโดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2547 – 2548

ตารางที่ 4.76 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกแปรรูป ในตลาดสหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับ
ประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	22.65	23.13	18.36	18.50	26.08	26.41	25.63	24.15
2. ฟิลิปปินส์	1.00	0.72	0.82	6.91	9.15	15.93	15.76	21.90
3. อินโดนีเซีย	8.62	7.81	7.82	7.02	3.88	5.51	14.66	10.87
4. จีน	0.73	1.05	2.71	3.30	2.78	2.40	2.79	2.76
5. ชิลี	9.03	11.57	17.55	11.41	11.01	15.99	4.45	2.40
6. อินเดีย	-	0	0.04	0.04	0	0.06	0.14	0.86
7. เกาหลีใต้	1.15	1.33	0.71	0.44	0.57	0.80	0.64	0.63
8. แคนาดา	1.55	1.75	1.63	1.28	1.10	0.91	0.66	0.57
9. เม็กซิโก	0.53	0.40	0.44	0.41	0.35	0.24	0.24	0.31
10. ญี่ปุ่น	0.04	0.08	0.07	0.03	0.04	0.10	0.09	0.07

(ก)

(ข)

ภาพที่ 4.55 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.77 และภาพที่ 4.56 พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยเป็นประเทศส่งออกปุ๋ยแปรูปที่มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 2 รองลงมาจากจีน โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 ไทยมีส่วนแบ่งตลาดในตลาดสหรัฐอเมริกาลดลง

คือ 34.52 31.37 24.93 และ 24.30 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2545 เพิ่มขึ้นเป็น 33.75 แล้วลดลงอีกครั้งในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 เป็น 32.55 30.69 และ 28.41 ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมแล้วไทยมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดลดลงในช่วงเวลาที่พิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกในตลาดสหรัฐอเมริกาลดลง

ตารางที่ 4.77 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปูแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา ระหว่างไทย กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

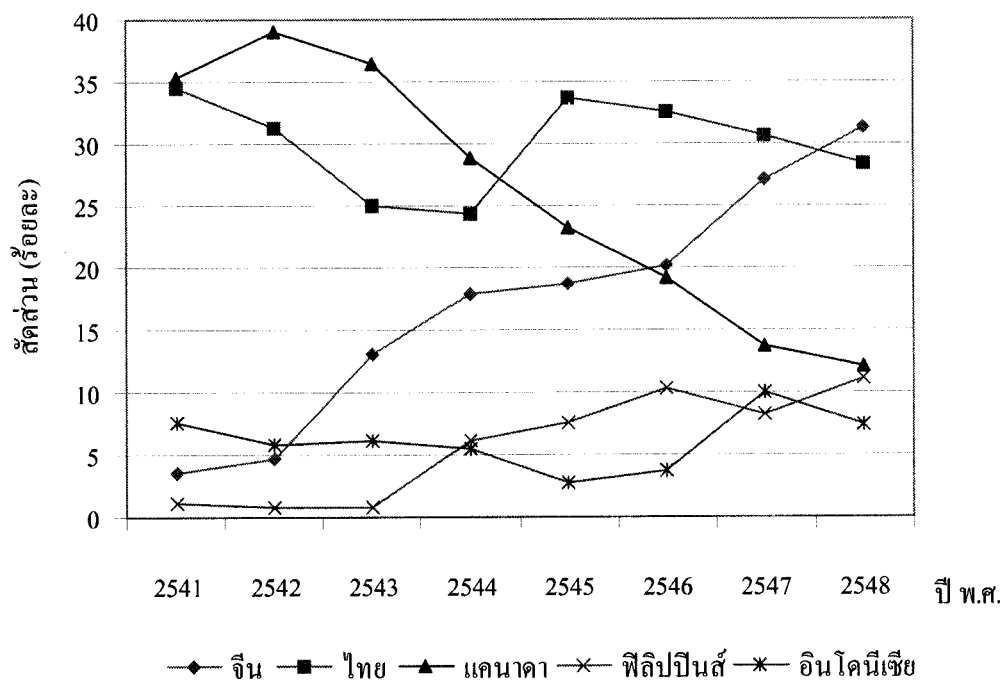
หน่วย : ร้อยละ

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. จีน	3.47	4.73	13.09	17.85	18.76	20.11	27.09	31.28
2. ไทย	34.52	31.37	24.93	24.30	33.75	32.55	30.69	28.41
3. แคนาดา	35.36	39.09	36.49	28.93	23.22	19.12	13.76	12.08
4. ฟิลิปปินส์	1.18	0.76	0.86	6.08	7.54	10.30	8.21	11.17
5. อินโดนีเซีย	7.61	5.79	6.15	5.42	2.82	3.67	9.97	7.46
6. เม็กซิโก	6.84	5.17	5.98	5.74	4.76	3.20	3.16	3.96
7. เกาหลีใต้	3.28	4.23	2.49	1.38	1.80	2.46	2.11	1.82
8. ซิลี	2.67	3.50	4.89	3.65	3.69	5.01	1.58	1.04
9. อินเดีย	-	0	0.03	0.04	0	0.06	0.14	0.99
10. ญี่ปุ่น	0.63	1.09	0.87	0.42	0.45	1.09	0.90	0.65
รวม 10 ประเทศ	95.56	95.71	95.79	93.81	96.80	97.59	97.61	98.86
อื่นๆ	4.46	4.29	4.21	6.19	3.20	2.41	2.39	1.14
รวมทั้งหมด	100	100	100	100	100	100	100	100

สำหรับประเทศจีนนั้น พบว่า ณ ปี พ.ศ. 2548 เป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุดในตลาดสหรัฐอเมริกา ในขณะที่เดียวกันจีนมีทิศทางการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องตลอดช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 3.47 4.73 13.09 17.85 18.76 20.11 27.09 และ 31.28 ตามลำดับ กรณีประเทศฟิลิปปินส์นั้น พบว่าในปี พ.ศ. 2548 มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 4 โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 ส่วนแบ่งตลาดมีการเปลี่ยนแปลงลดลงคือ 1.18 0.76 และ 0.86 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548 ส่วนแบ่งตลาดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเป็น 6.08 7.54 10.30 8.21 และ 11.17 ตามลำดับ สำหรับ

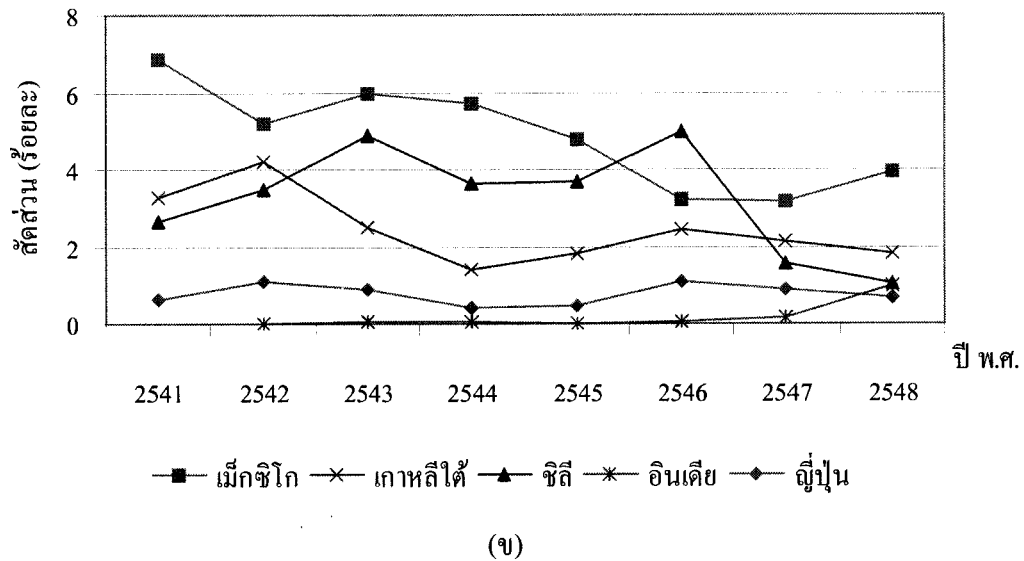
ประเทศอินโดนีเซียมีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 5 ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2545 ส่วนแบ่งตลาดมีแนวโน้มลดลงคือ 7.61 5.79 6.15 5.42 และ 2.82 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี 2546 – 2548 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็น 3.67 9.97 และ 7.46 ตามลำดับ ในขณะที่เกาหลีใต้มีแนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดลดลงในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 3.28 4.23 2.49 1.38 1.80 2.46 2.11 และ 1.82 ตามลำดับ สำหรับอินเดียและญี่ปุ่นแม้จะมีส่วนแบ่งตลาดน้อยและการเปลี่ยนแปลงยังผันผวนแต่ก็มีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้น

เมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดของประเทศส่งออกปุ๋ยแปรรูปไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาอื่นๆ ที่สำคัญ ซึ่งประกอบด้วย แคนาดา เม็กซิโก และชิลี พบว่าทุกประเทศมีทิศทางการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดลดลงตลอดช่วงที่พิจารณา

(ก)

ภาพที่ 4.56 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ภาพที่ 4.56 (ต่อ) เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

2) ตลาดญี่ปุ่น

(1) การวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกแปรรูปในตลาดญี่ปุ่นของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.78 และภาพที่ 4.57 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 3 รองลงมาจากเกาหลีใต้และจีน และมีค่ามากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาที่พิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกแปรรูปไปยังตลาดญี่ปุ่น สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ของไทยนั้น พบว่าในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 ค่า RCA ของไทยเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นคือ 2.59 2.93 4.32 และ 4.88 ตามลำดับ แล้วเปลี่ยนแปลงลดลงในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 เป็น 4.16 3.27 2.94 และ 2.57 ตามลำดับ แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลงในช่วงเวลาดังกล่าว

เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชีย พบว่าประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกแปรรูปไปยังตลาดญี่ปุ่นเนื่องจากมีค่า RCA มากกว่า 1 ได้แก่ เกาหลีใต้และจีน โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 เกาหลีใต้มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ลดลง คือ 7.87 5.55 4.61 3.38 3.51 4.53 4.17 และ 3.43 ตามลำดับ ในขณะที่จีนมี

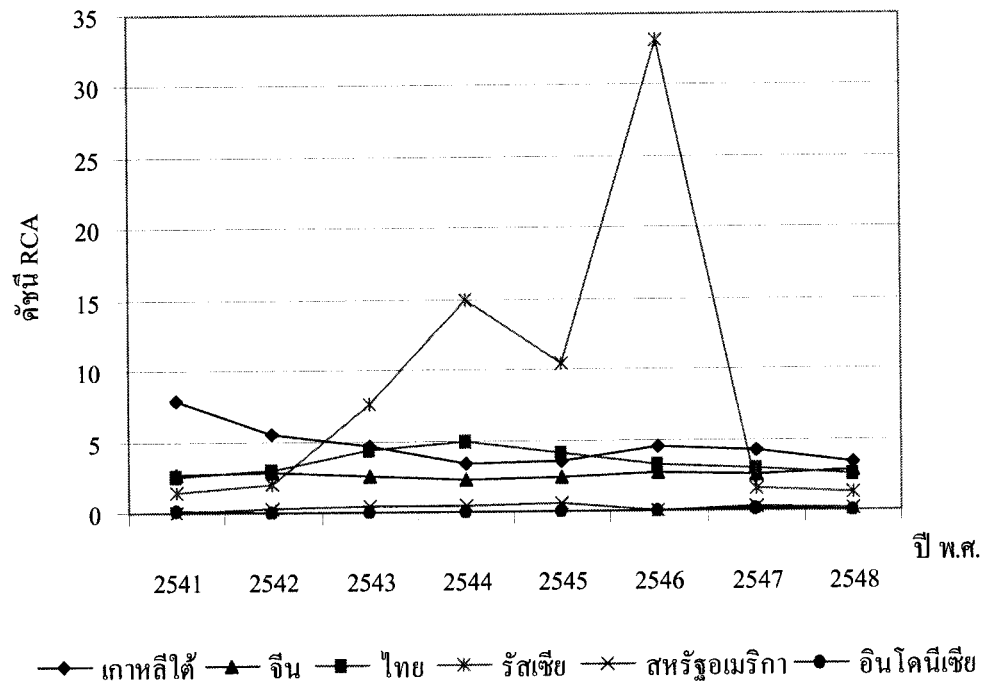

แนวโน้มของค่า RCA เพิ่มขึ้นเล็กน้อยคือ 2.64 2.87 2.55 2.20 2.38 2.74 2.59 และ 2.79 ตามลำดับ สำหรับอินโดนีเซียนั้นไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพราะมีค่า RCA น้อยกว่า 1 ในขณะที่เดียวกันอินโดนีเซียก็มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ลดลงในช่วงของการพิจารณา

สำหรับรัสเซียนั้นเป็นประเทศที่มีค่า RCA มากกว่า 1 แต่ค่า RCA มีการเปลี่ยนแปลงผันผวนอย่างมาก คือในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2546 ค่า RCA มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่ในปี พ.ศ. 2547 – 2548 ค่า RCA ก็ลดลงอย่างรวดเร็วเช่นกัน สำหรับสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีค่า RCA น้อยกว่า 1 ในตลาดญี่ปุ่น โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2545 มีทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA เพิ่มขึ้น แต่ลดลงในช่วงปี พ.ศ. 2546 - 2548

ตารางที่ 4.78 เปรียบเทียบดัชนี RCA ในการส่งออกปุ๋ยปรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. เกาหลีใต้	7.87	5.55	4.61	3.38	3.51	4.53	4.17	3.43
2. จีน	2.64	2.87	2.55	2.20	2.38	2.74	2.59	2.79
3. ไทย	2.59	2.93	4.32	4.88	4.16	3.27	2.94	2.57
4. รัสเซีย	1.34	2.04	7.55	14.95	10.51	33.22	1.53	1.33
5. สหรัฐอเมริกา	0.06	0.24	0.35	0.47	0.58	0.03	0.24	0.19
6. อินโดนีเซีย	0.10	0.03	0.03	0.01	0	0	0.10	0.06

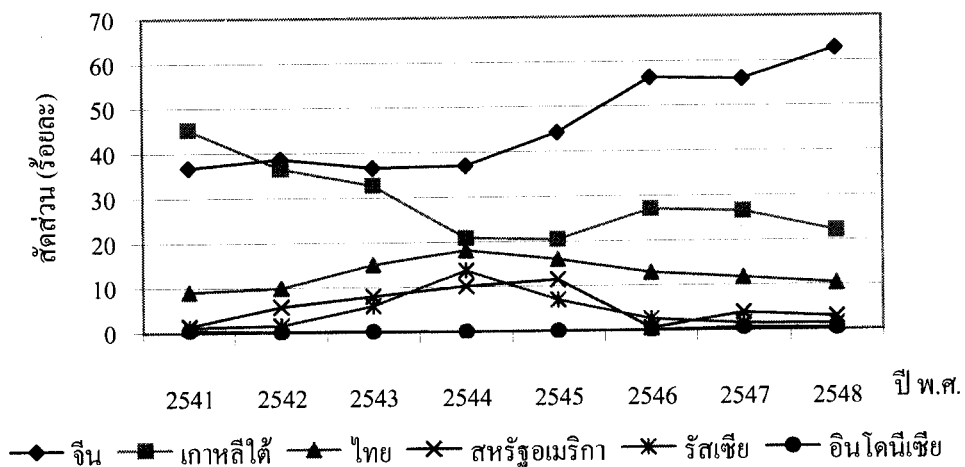
ภาพที่ 4.57 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับประเทศ
ประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดของการส่งออกแปรรูปในตลาดญี่ปุ่นของประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.79 และภาพที่ 4.58 พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยเป็นประเทศส่งออกแปรรูปที่มีส่วนแบ่งตลาดในตลาดญี่ปุ่นเป็นลำดับที่ 3 รองลงมาจากจีนและเกาหลีใต้ โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 ไทยมีส่วนแบ่งในตลาดญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น คือ 9.10 9.97 15.09 และ 18.15 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 ส่วนแบ่งตลาดลดลง เป็น 15.96 12.92 11.65 และ 10.37 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออก ลดลงในช่วงเวลาดังกล่าว

สำหรับจีนนั้นเป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุดในตลาดญี่ปุ่น ในขณะที่เดียวกันจีนมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 36.85 38.73 36.71 37.09 44.35 56.39 56.01 และ 62.80 ตามลำดับ ซึ่ง ตรงกันข้ามกับประเทศเกาหลีใต้ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดในญี่ปุ่นเป็นลำดับที่ 2 แต่เกาหลีใต้มีแนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 45.25

ภาพที่ 4.58 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

3) ตลาดแคนาดา

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรูปในตลาดแคนาดา ของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.80 และภาพที่ 4.59 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA มากที่สุดในตลาดแคนาดา และมีค่ามากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาที่พิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปุ๋ยแปรูปไปยังตลาดแคนาดา สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงของค่า RCA ของไทยนั้น ปรากฏว่าในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ไทยมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ลดลงอย่างรวดเร็ว คือ 231.50 234.45 231.37 165.28 107.10 90.94 68.87 และ 70.13 ตามลำดับ แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลงอย่างรวดเร็ว

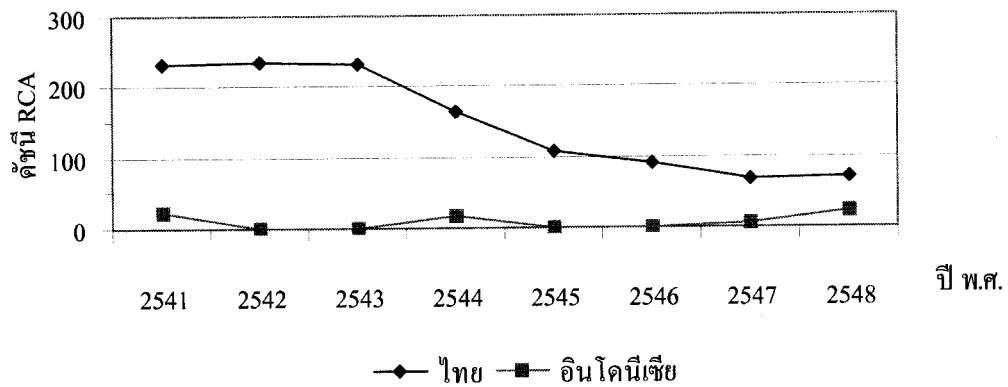
เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชีย พบว่า ณ ปี พ.ศ. 2548 ประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเนื่องจากมีค่า RCA มากกว่า 1 ได้แก่ อินโดนีเซีย สิงคโปร์และจีน ซึ่งประเทศอินโดนีเซียมีการส่งออกไปแคนาดาไม่ต่อเนื่อง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2546 แต่อินโดนีเซียก็มีค่า RCA เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในปี พ.ศ. 2547 – 2548 คือ 5.29 และ 22.25 ตามลำดับ สำหรับประเทศสิงคโปร์ ในช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2545 มีค่า RCA เพิ่มขึ้นคือ 0.68 0.86 และ 10.85 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2546 - 2547 มีค่าลดลงเป็น 3.71 และ 2.73 ก่อนที่จะมีค่าเพิ่มขึ้นอีกครั้งในปี พ.ศ. 2548 เป็น 7.38 เช่นเดียวกับประเทศจีน ในช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2545

มีค่า RCA เพิ่มขึ้นคือ 0.57 1.63 และ 6.58 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2546 – 2548 มีค่าลดลงเป็น 2.45 2.45 และ 4.68 ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมแล้วทั้งสิงคโปร์และจีนมีแนวโน้มของค่า RCA เพิ่มขึ้นในช่วงของการพิจารณา

สำหรับประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีค่า RCA น้อยกว่า 1 แต่มีทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้นตลอดช่วงการพิจารณา

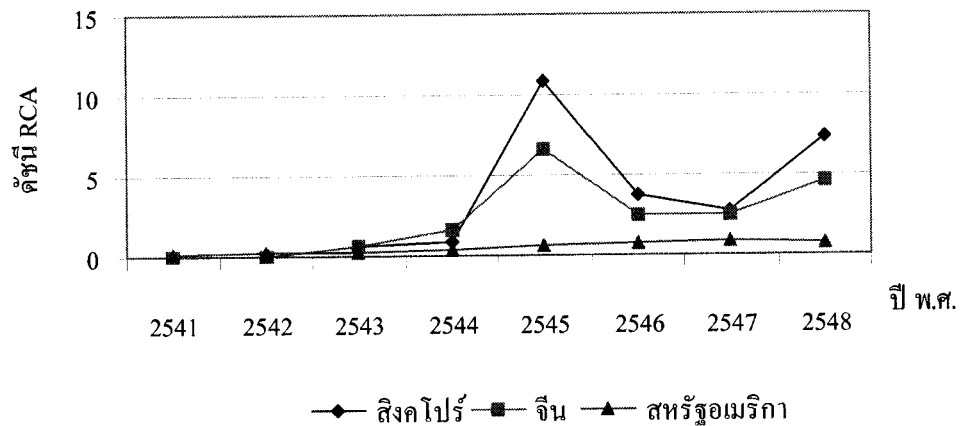
ตารางที่ 4.80 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยปรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	231.50	234.45	231.37	165.28	107.10	90.94	68.87	70.13
2. อินโดนีเซีย	21.52	0	0	17.65	0	0	5.29	22.25
3. สิงคโปร์	-	0	0.68	0.86	10.85	3.71	2.73	7.38
4. จีน	0	0	0.57	1.63	6.58	2.45	2.45	4.68
5. สหรัฐอเมริกา	0.15	0.27	0.26	0.41	0.58	0.75	0.86	0.71

(ก)

ภาพที่ 4.59 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยปรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(ข)

ภาพที่ 4.59 (ต่อ) เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดแคนาดาของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.81 และภาพที่ 4.60 พบว่า ณ ปี พ.ศ. 2548 ไทยเป็นประเทศส่งออกปุ๋ยแปรรูปที่มีส่วนแบ่งตลาดในตลาดแคนาดาเป็นลำดับที่ 2 รองลงมาจากสหรัฐอเมริกา แต่ไทยมีแนวโน้มของส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง คือ 74.16 78.76 78.55 60.80 40.17 37.23 27.90 และ 24.56 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกลดลง

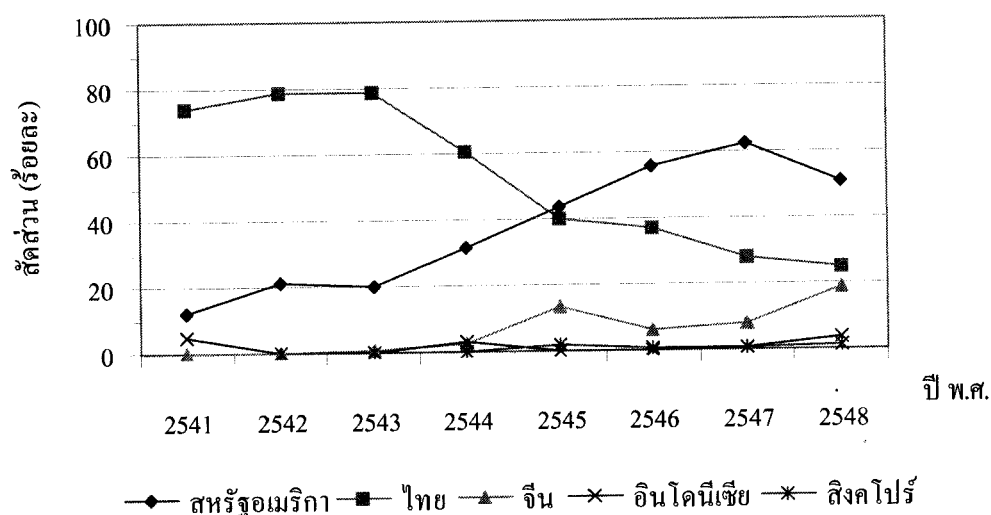
สำหรับประเทศจีนเป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดในตลาดแคนาดาเป็นลำดับที่ 3 ในปี พ.ศ. 2548 และในช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2545 มีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วคือ 0.79 2.57 และ 13.18 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2546 ส่วนแบ่งตลาดได้ลดลงเป็น 6.02 และเพิ่มขึ้นอีกครั้งเป็น 7.68 และ 18.55 ในปี พ.ศ. 2547 – 2548 ตามลำดับ กรณีของประเทศสิงคโปร์ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2543 - 2548 คือ 0.16 0.16 1.87 0.70 0.59 และ 1.30 ตามลำดับ ในขณะที่อินโดนีเซียนั้นเป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดในแคนาดาไม่ต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2546 แต่ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2547 – 2548 เป็น 0.89 และ 3.51 ตามลำดับ

กรณีสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดในตลาดแคนาดา มากที่สุด คือ 51:03 ในปี พ.ศ. 2548 และก็มีแนวโน้มของส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วตลอดช่วงการพิจารณา

ตารางที่ 4.81 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยปรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

หน่วย : ร้อยละ

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. สหรัฐอเมริกา	12.34	21.18	19.90	31.35	43.61	55.67	62.36	51.03
2. ไทย	74.16	78.76	78.55	60.80	40.17	37.23	27.90	24.56
3. จีน	0	0	0.79	2.57	13.18	6.02	7.68	18.55
4. อินโดนีเซีย	4.61	0	0	3.24	0	0	0.89	3.51
5. สิงคโปร์	-	0	0.16	0.16	1.87	0.70	0.59	1.30
รวม 5 ประเทศ	91.11	99.94	99.39	98.12	98.83	99.62	99.41	98.95
อื่นๆ	8.89	0.06	0.61	1.88	1.17	0.38	0.59	1.05
รวมทั้งหมด	100	100	100	100	100	100	100	100

ภาพที่ 4.60 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยปรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

4) ตลาดออสเตรเลีย

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดออสเตรเลียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.82 และภาพที่ 4.61 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA มากที่สุดในตลาดออสเตรเลีย และมีค่ามากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาที่พิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปุ๋ยแปรรูปไปยังตลาดออสเตรเลีย สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงของค่า RCA ของไทย นั้น ปรากฏว่าในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ไทยมีการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ลดลงอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว คือ 47.19 42.60 36.66 37.03 34.12 29.67 23.77 และ 21.73 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลง

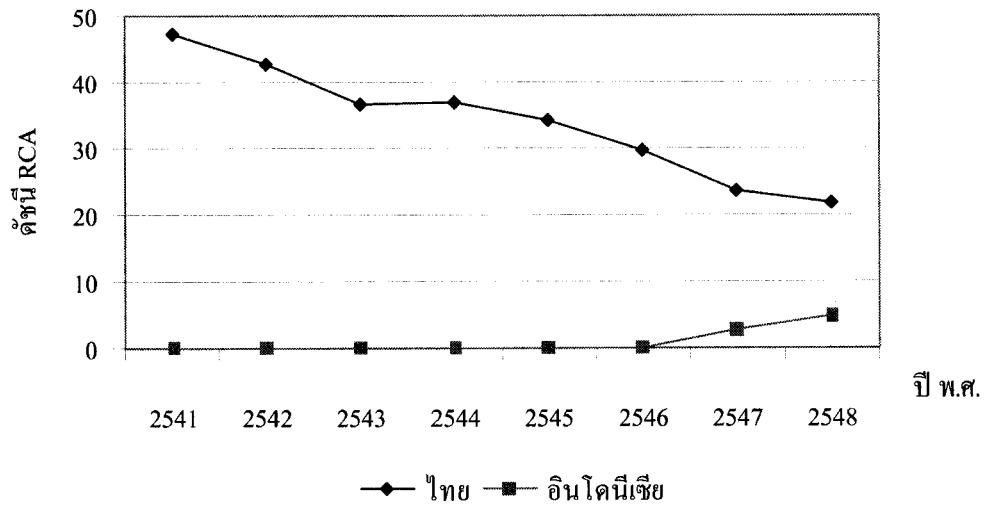
เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชีย พบว่าในปี พ.ศ. 2548 ทุกประเทศมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปุ๋ยแปรรูปไปยังตลาดออสเตรเลีย เนื่องจากมีค่า RCA มากกว่า 1 ได้แก่ อินโดนีเซีย จีนและสิงคโปร์ ซึ่งอินโดนีเซียมีการส่งออกปุ๋ยออสเตรเลียไม่ต่อเนื่องในปี พ.ศ. 2541 – 2546 แต่อินโดนีเซียก็มีค่า RCA เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในปี พ.ศ. 2547 – 2548 คือ 2.58 และ 4.94 ตามลำดับ เช่นเดียวกับประเทศจีนที่มีค่าการเปลี่ยนแปลงค่า RCA เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 คือ 0.61 1.23 และ 1.29 ตามลำดับ สำหรับประเทศสิงคโปร์มีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของค่า RCA ในช่วงปี พ.ศ. 2542 – 2548 คือ 0.29 0.42 0.75 1.56 1.47 2.07 และ 1.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.82 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดออสเตรเลีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

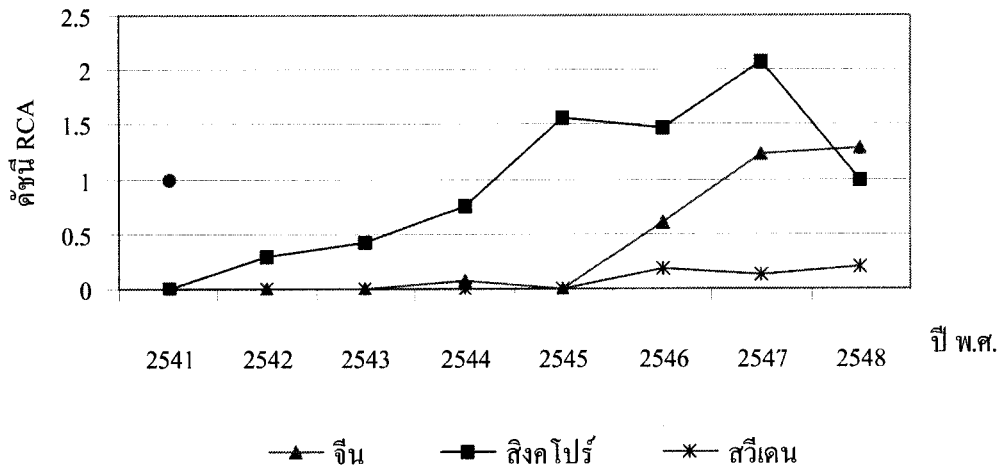
ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	47.19	42.60	36.66	37.03	34.12	29.67	23.77	21.73
2. อินโดนีเซีย	0	0.09	0	0	0	0	2.58	4.94
3. จีน	0	0	0	0.07	0	0.61	1.23	1.29
4. สิงคโปร์	-	0.29	0.42	0.75	1.56	1.47	2.07	1.00
5. สวีเดน	0	0	0	0	0	0.18	0.12	0.20

สำหรับสวีเดนนั้นเป็นประเทศที่ไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปุ๋ยแปรูไปไปยังตลาดออสเตรเลียตลอดช่วงการพิจารณาเนื่องจากมีค่า RCA น้อยกว่า 1 แต่มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ในช่วงปี พ.ศ. 2546-2548

(ก)

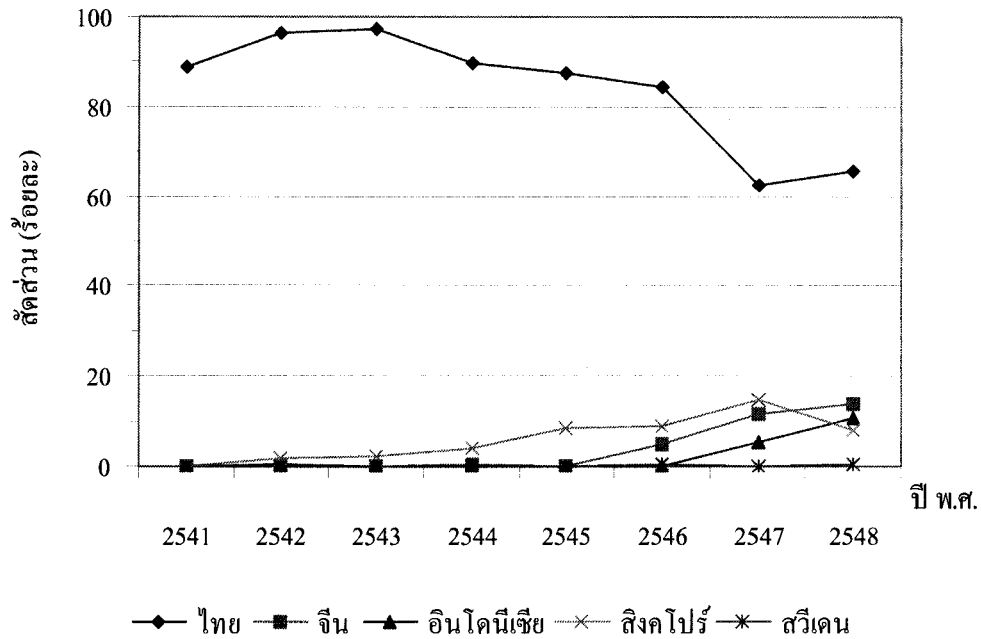

(ข)

ภาพที่ 4.61 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรูไปไปยังตลาดออสเตรเลีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

เมื่อพิจารณาประเทศสวีเดน พบว่าเริ่มเข้ามามีส่วนแบ่งตลาดในออสเตรเลียในช่วงปี พ.ศ. 2546–2548 ซึ่งยังมีส่วนแบ่งตลาดน้อยและทิศทางการเปลี่ยนแปลงยังไม่ชัดเจน

ภาพที่ 4.62 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปูแปรรูปในตลาดออสเตรเลีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

5) ตลาดสหภาพยุโรป

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปูแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรปของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.84 และภาพที่ 4.63 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่ามีค่า RCA มากเป็นลำดับ 2 รองลงมาจากชิลี และมีค่ามากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาที่พิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปูแปรรูปไปยังตลาดสหภาพยุโรป สำหรับการเปลี่ยนแปลงของค่า RCA ของไทยนั้น ปรากฏว่าในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 ค่า RCA มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วคือ 35.80 35.43 และ 66.52 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548 มีค่าลดลงเป็น 58.30 49.35 41.02 20.97 และ

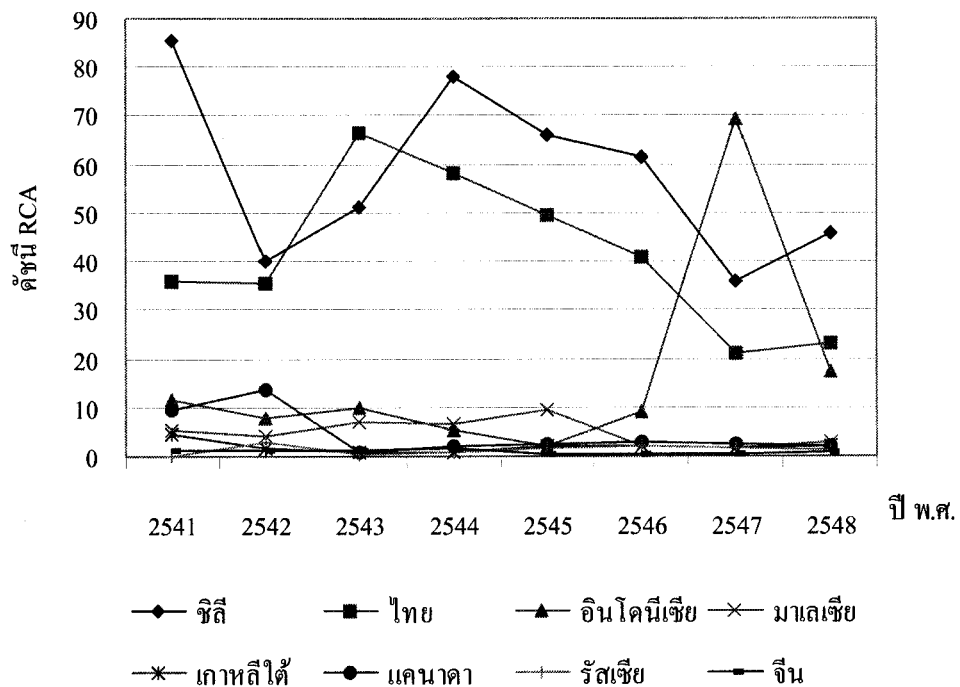
23.16 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกในตลาดสหภาพยุโรปลดลงอย่างรวดเร็วในช่วงเวลาดังกล่าว

เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชีย พบว่าในปี พ.ศ. 2548 ประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกแปรรูปไปยังตลาดสหภาพยุโรปเนื่องจากมีค่า RCA มากกว่า 1 ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซียและเกาหลีใต้ ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2545 อินโดนีเซียมีแนวโน้มค่า RCA ลดลงคือ 11.37 7.80 9.73 5.34 และ 2.09 ตามลำดับ แสดงว่าอินโดนีเซียมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลง แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 การเปลี่ยนแปลงค่า RCA ของอินโดนีเซียค่อนข้างผันผวนแต่ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็น 9.19 69.47 และ 17.15 ตามลำดับ แสดงว่าในช่วงเวลาดังกล่าวอินโดนีเซียมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้น สำหรับประเทศมาเลเซียในช่วงปี พ.ศ. 2541- 2545 ค่า RCA มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นคือ 5.51 4.25 7.01 6.78 และ 9.29 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 มีค่าลดลงอย่างมากเป็น 2.18 1.64 และ 2.72 ตามลำดับ แสดงว่าในช่วงเวลาดังกล่าวมาเลเซียมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลง ในขณะที่ประเทศเกาหลีใต้ ค่า RCA มีแนวโน้มลดลงในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 4.51 1.79 0.78 1.00 2.00 2.10 1.53 และ 2.03 ตามลำดับ สำหรับประเทศจีนในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 ค่า RCA มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นคือ 1.21 1.06 1.37 และ 1.73 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 ค่า RCA ลดลงและมีค่าน้อยกว่า 1 เป็น 0.40 0.38 0.44 และ 0.94 ตามลำดับ แสดงว่าในช่วงเวลาดังกล่าวประเทศจีนไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกแปรรูปไปยังตลาดสหภาพยุโรป

สำหรับประเทศส่งออกที่สำคัญอื่นๆ ได้แก่ ซิลิ แคนาดาและรัสเซีย พบว่าทั้งสามประเทศมีความมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกแปรรูปไปยังตลาดสหภาพยุโรป โดยที่ประเทศซิลิมีค่า RCA สูงสุด แต่ก็มีมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548 เช่นเดียวกันกับประเทศแคนาดาและรัสเซีย

ตารางที่ 4.84 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรูรูปในตลาดสหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับ
ประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. อิตาลี	85.53	40.11	51.32	78.20	65.96	61.41	35.8	45.86
2. ไทย	35.80	35.43	66.52	58.30	49.35	41.02	20.97	23.16
3. อินโดนีเซีย	11.37	7.80	9.73	5.34	2.09	9.19	69.47	17.15
4. มาเลเซีย	5.51	4.25	7.01	6.78	9.29	2.18	1.64	2.72
5. เกาหลีใต้	4.51	1.79	0.78	1.00	2.00	2.10	1.53	2.03
6. แคนาดา	9.41	13.55	1.03	1.91	2.49	2.97	2.39	1.87
7. รัสเซีย	0.17	2.84	0.55	0.96	1.49	2.14	1.51	1.05
8. จีน	1.21	1.06	1.37	1.73	0.40	0.38	0.44	0.94

ภาพที่ 4.63 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรูรูปในตลาดสหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับ
ประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยในตลาดสหภาพยุโรปของไทยและประเทศคู่แข่งในช่วงปี พ.ศ.2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.85 และภาพที่ 4.64 พบว่าในปี พ.ศ. 2548 ไทยเป็นประเทศส่งออกปุ๋ยที่มีส่วนแบ่งตลาดมากเป็นลำดับที่ 2 ในตลาดสหภาพยุโรป โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 ไทยมีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นอย่างมากคือ 20.99 16.88 และ 33.57 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548 ส่วนแบ่งตลาดมีแนวโน้มลดลงอย่างรวดเร็วเป็น 28.95 22.57 18.16 8.72 และ 9.15 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกลดลง

ตารางที่ 4.85 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยในตลาดสหภาพยุโรป ระหว่างไทย กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

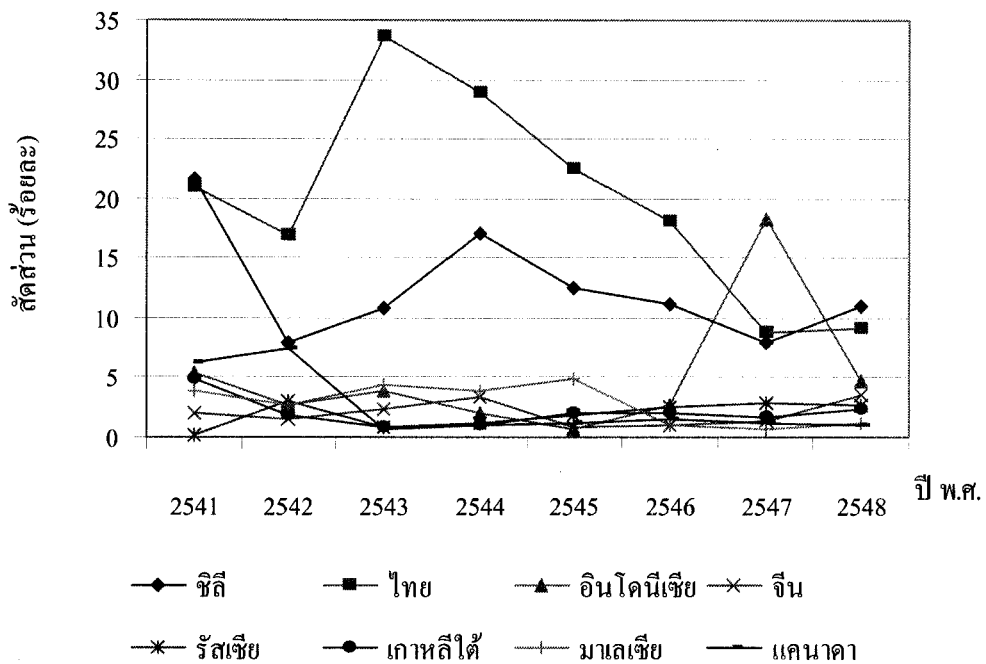
หน่วย : ร้อยละ

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ซิลี	21.65	8.03	10.78	17.08	12.55	11.23	8.02	11.05
2. ไทย	20.99	16.88	33.57	28.95	22.57	18.16	8.72	9.15
3. อินโดนีเซีย	5.34	2.70	3.93	1.96	0.74	2.75	18.20	4.67
4. จีน	2.05	1.58	2.45	3.35	0.87	1.02	1.37	3.58
5. รัสเซีย	0.22	3.11	0.87	1.12	1.78	2.60	2.93	2.68
6. เกาหลีใต้	4.96	1.78	0.85	0.93	1.95	1.97	1.68	2.35
7. มาเลเซีย	3.96	2.76	4.39	3.84	4.83	1.03	0.75	1.20
8. แคนาดา	6.23	7.40	0.62	1.08	1.25	1.56	1.23	1.02
รวม 8 ประเทศ	65.40	44.24	57.45	58.32	46.54	40.33	42.89	35.69
อื่นๆ	34.60	55.76	42.55	41.68	53.46	59.67	57.11	64.31
รวมทั้งหมด	100	100	100	100	100	100	100	100

สำหรับประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชีย พบว่าอินโดนีเซียมีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 3 ในตลาดสหภาพยุโรป โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2545 มีส่วนแบ่งตลาดลดลงเป็น 5.34 2.70 3.93 1.96 และ 0.74 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2547 มีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นอย่างมากเป็น 2.75 และ 18.20 ก่อนจะลดลงเป็น 4.67 ในปี พ.ศ. 2548 ในขณะที่ประเทศจีน

มีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 สำหรับเกาหลีใต้และมาเลเซียมีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดลดลง

เมื่อพิจารณาประเทศส่งออกที่สำคัญอื่นๆ พบว่าในปี พ.ศ. 2548 ชิลี เป็นประเทศที่ส่วนแบ่งตลาดมากที่สุดในตลาดสหภาพยุโรป และมีแนวโน้มลดลงอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2544- 2548 คือ 17.08 12.55 11.23 8.02 และ 11.05 ตามลำดับ สำหรับประเทศรัสเซียมีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้น

ภาพที่ 4.64 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปูแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

2.3.3 ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม

1) ตลาดมาเลเซีย

(1) การวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปูแปรรูปในตลาดมาเลเซียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.86 และภาพที่ 4.65 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 3 รองลงมาจากจีน

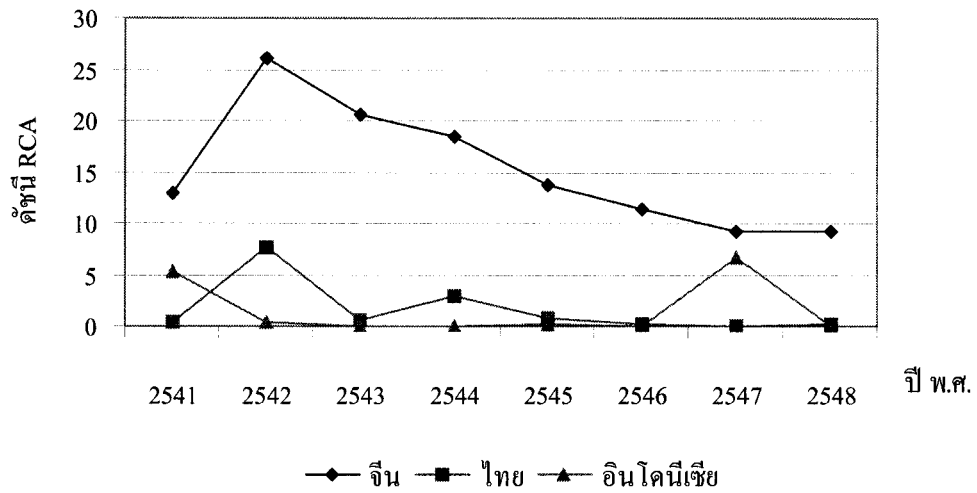
และสิงคโปร์ และมีค่าน้อยกว่า 1 ตลอดในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 แสดงว่าประเทศไทยไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปุ๋ยแปรูไปยังตลาดมาเลเซีย สำหรับการเปลี่ยนแปลงของค่า RCA ของไทยนั้น พบว่าในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 ค่า RCA มีความผันผวนมากคือ 0.31 7.74 0.66 และ 2.85 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 ไทยมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ลดลงเป็น 0.72 0.27 0.08 และ 0.10 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลง

เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่ง พบว่าจีนเป็นประเทศที่มีค่า RCA สูงสุดในตลาดมาเลเซียและมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปุ๋ยแปรูไปตลอดช่วงการพิจารณา เนื่องจากมีค่า RCA มากกว่า 1 โดยในปี พ.ศ. 2542 มีค่า RCA เพิ่มขึ้นเป็น 26.01 จาก 12.90 ในปี พ.ศ. 2541 แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2548 จีนมีแนวโน้มของค่า RCA ลดลงอย่างรวดเร็วคือ 20.51 18.35 13.78 11.39 9.17 และ 9.13 ตามลำดับ แสดงว่าจีนมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลง สำหรับสิงคโปร์ ญี่ปุ่นและอินโดนีเซีย ในปี พ.ศ. 2548 เป็นประเทศที่ไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปุ๋ยแปรูไปยังตลาดมาเลเซีย เนื่องจากมีค่า RCA น้อยกว่า 1 โดยในช่วงปี พ.ศ. 2542 – 2546 ประเทศสิงคโปร์มีแนวโน้มค่า RCA เพิ่มขึ้นคือ 0.18 0.15 0.13 0.20 และ 0.39 ตามลำดับ แต่ลดลงอย่างมากในปี พ.ศ. 2547 เป็น 0.06 แล้วเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2548 เป็น 0.16 สำหรับประเทศญี่ปุ่นนั้น มีค่า RCA น้อยกว่า 1 มากและมีค่า RCA ไม่ต่อเนื่อง กรณีของประเทศอินโดนีเซีย พบว่าการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ผันผวนมาก ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 ค่า RCA ลดลงอย่างรวดเร็ว และมีค่าไม่ต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548

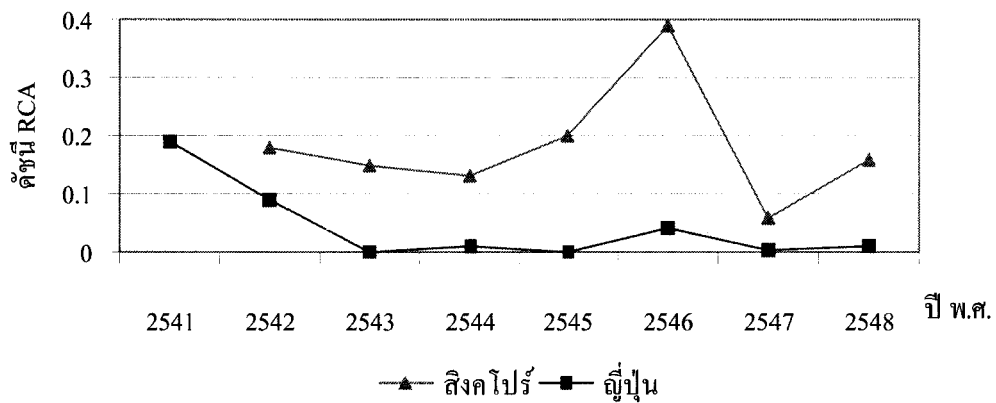
ตารางที่ 4.86 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรูไปในตลาดมาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. จีน	12.90	26.01	20.51	18.35	13.78	11.39	9.17	9.13
2. สิงคโปร์	-	0.18	0.15	0.13	0.20	0.39	0.06	0.16
3. ไทย	0.31	7.74	0.66	2.85	0.72	0.27	0.08	0.10
4. ญี่ปุ่น	0.19	0.09	0	0.01	0	0.04	0.003	0.01
5. อินโดนีเซีย	5.37	0.38	0.08	0	0.19	0	6.71	0

(ก)

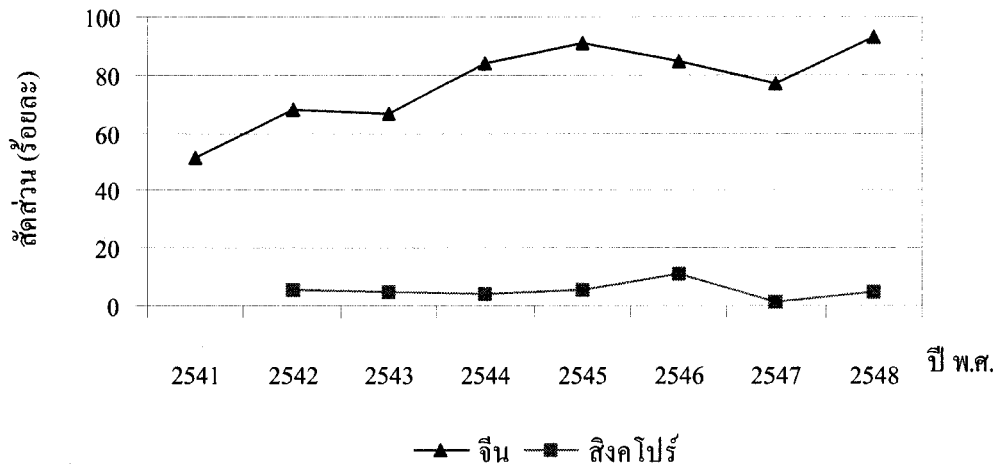
(ข)

ภาพที่ 4.65 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดมาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 -2548

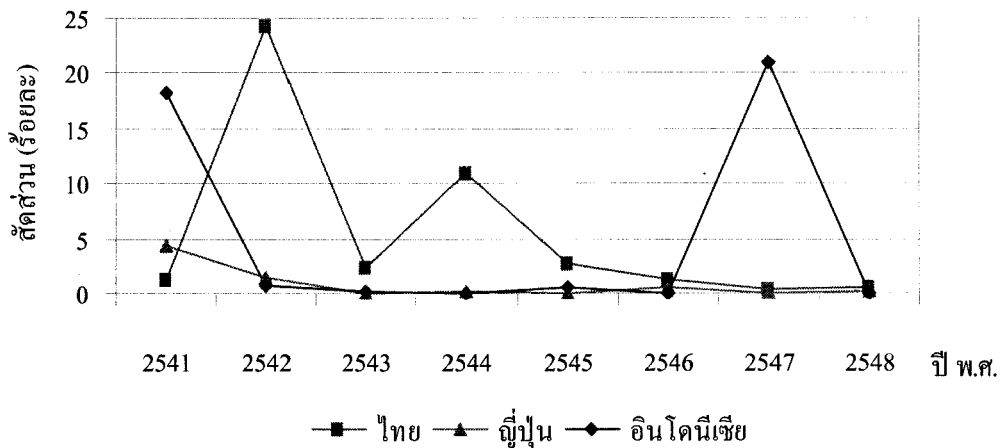
(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดมาเลเซียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.87 และภาพที่ 4.66 พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยเป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งในตลาดมาเลเซียมากเป็นลำดับที่ 3 รองลงมาจาก จีน และสิงคโปร์ โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 –2544 ส่วนแบ่งตลาดของไทยมีการเปลี่ยนแปลงผันผวนมาก คือ 1.36 24.33 2.32 และ 11.03 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 –2548 มีแนวโน้มลดลงอย่าง

(ก)

(ข)

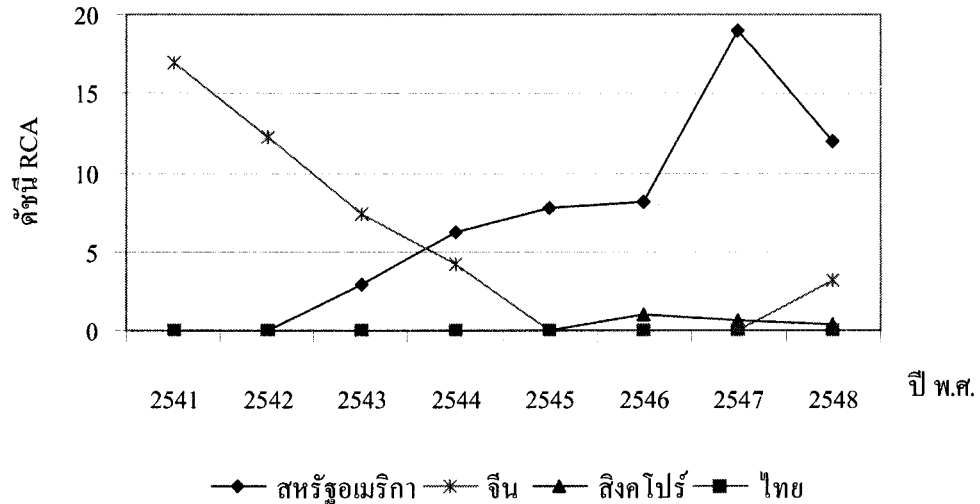
ภาพที่ 4.66 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดมาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541- 2548

2) ตลาดอินโดนีเซีย

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปไปยังตลาดอินโดนีเซียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.88 และภาพที่ 4.67 ซึ่งพบว่าประเทศไทยไม่มีการส่งออกปุ๋ยแปรรูปยังตลาดอินโดนีเซียเลย สำหรับประเทศที่มีค่า RCA

ภาพที่ 4.67 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกอุปสรรูปในตลาดอินโดนีเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

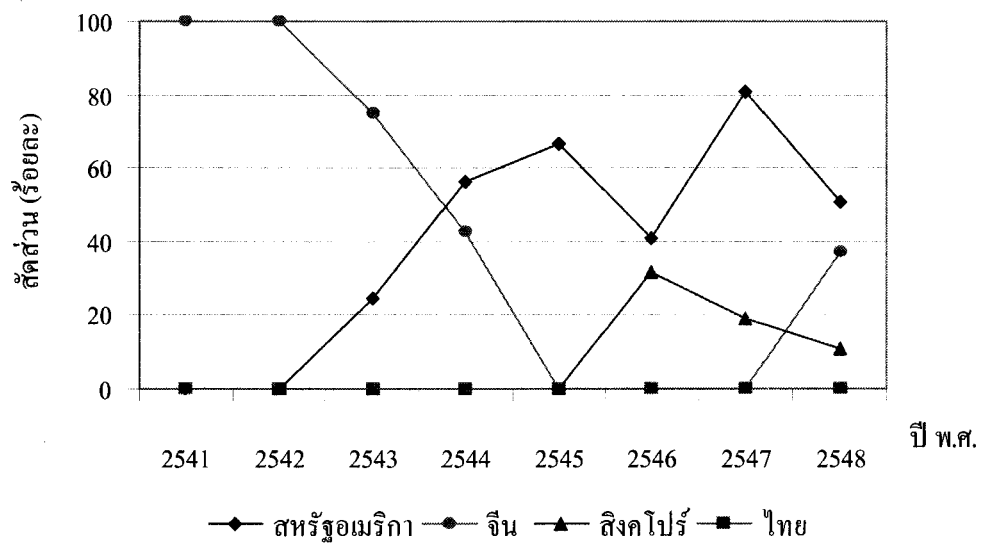
การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกอุปสรรูปในตลาดอินโดนีเซียของประเทศต่างๆ ในปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.89 และภาพที่ 4.68 พบว่า ไทยเป็นประเทศที่ไม่มีส่วนแบ่งตลาดในตลาดอินโดนีเซีย สำหรับประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดสูงสุดคือประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2548 คือ 24.50 56.51 66.53 40.89 81.04 และ 50.56 ตามลำดับ

สำหรับประเทศจีนนั้นเป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดในตลาดอินโดนีเซียเป็นลำดับที่ 2 ในปี พ.ศ. 2548 โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 มีส่วนแบ่งตลาดลดลงคือ 99.74 99.75 75.00 และ 42.72 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2545 – 2547 ไม่มีส่วนแบ่งตลาดในอินโดนีเซีย แล้วในปี พ.ศ. 2548 มีส่วนแบ่งตลาดอีกครั้งเป็น 37.02 ซึ่งโดยรวมแล้วส่วนแบ่งตลาดมีแนวโน้มลดลง ในขณะที่ประเทศสิงคโปร์มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 3 โดยในปี พ.ศ. 2546 – 2548 มีส่วนแบ่งตลาดลดลงคือ 31.89 18.90 และ 11.06 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.89 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดอินโดนีเซีย ระหว่างไทยกับ
ประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

หน่วย : ร้อยละ

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. สหรัฐอเมริกา	0	0	24.50	56.51	66.53	40.89	81.04	50.56
2. จีน	99.74	99.75	75.00	42.72	0	0	0	37.02
3. สิงคโปร์	-	0	0	0	0	31.89	18.90	11.06
4. ไทย	0	0	0	0	0	0	0	0
รวม 4 ประเทศ	99.74	99.75	99.50	99.23	66.53	72.78	99.93	98.64
อื่นๆ	0.26	0.25	0.50	0.77	33.47	27.22	0.07	1.36
รวมทั้งหมด	100	100	100	100	100	100	100	100

ภาพที่ 4.68 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดอินโดนีเซีย ระหว่างไทยกับ
ประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

3) ตลาดซาอุดีอาระเบีย

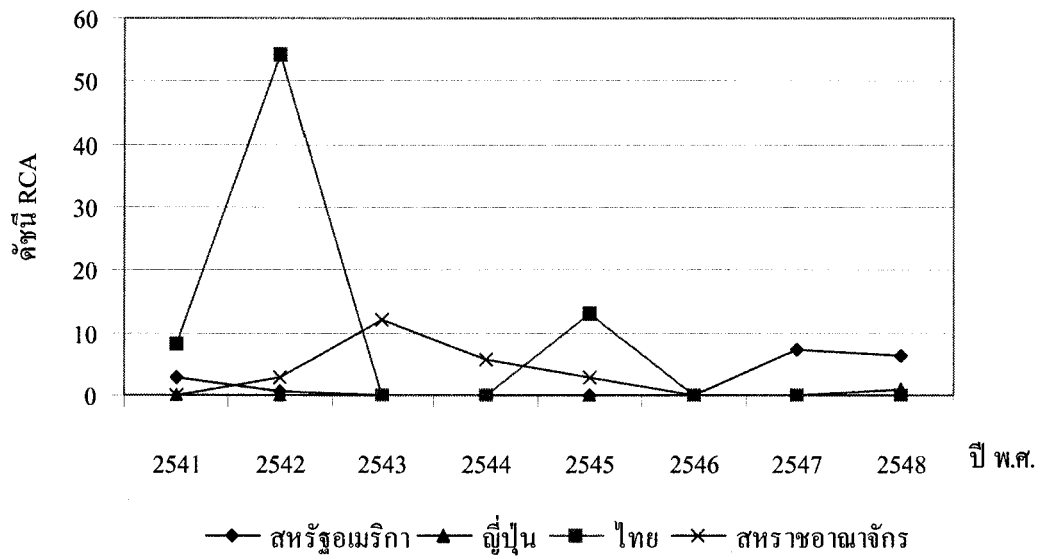
(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.90 และภาพที่ 4.69 พบว่าทุกประเทศมีมูลค่าการส่งออกในตลาดซาอุดีอาระเบียไม่ต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย ซึ่งปรากฏค่า RCA เฉพาะในปี พ.ศ. 2541 2542 และ 2545 เท่านั้น คือ 8.29 54.38 และ 13.12 ตามลำดับ และในปีดังกล่าวไทยมีค่า RCA มากกว่า 1 แสดงว่ามีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกการส่งออกปุ๋ยแปรรูปไปยังตลาดซาอุดีอาระเบีย แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 ไทยไม่มีมูลค่าการส่งออกไปยังตลาดซาอุดีอาระเบีย เช่นเดียวกับประเทศญี่ปุ่นที่มีมูลค่าการส่งออกไปยังตลาดซาอุดีอาระเบียในปี พ.ศ. 2548 เท่านั้น และมีค่า RCA มากกว่า 1 คือ 1.06

สำหรับประเทศที่มีค่า RCA มากที่สุดในตลาดซาอุดีอาระเบียคือสหรัฐอเมริกา ซึ่งในปี พ.ศ. 2547 – 2548 มีค่า RCA มากกว่า 1 แต่ก็มีมีการเปลี่ยนแปลงค่าลดลง คือ 7.38 และ 6.38 ตามลำดับ เช่นเดียวกันกับประเทศอื่นๆ มูลค่าการส่งออกของสหรัฐอเมริกาไม่ต่อเนื่อง ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2546 สหรัฐอเมริกาไม่มีมูลค่าการส่งออกปุ๋ยแปรรูปไปยังตลาดซาอุดีอาระเบีย ในขณะที่สหราชอาณาจักรมีมูลค่าการส่งออกเฉพาะในช่วงปี พ.ศ. 2542 – 2545 ซึ่งมีค่า RCA มากกว่า 1 และมีแนวโน้มลดลงจนกระทั่งไม่มีการส่งออกไปยังตลาดซาอุดีอาระเบียตลอดในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548

ตารางที่ 4.90 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. สหรัฐอเมริกา	2.98	0.55	0	0	0	0	7.38	6.38
2. ญี่ปุ่น	0	0	0	0	0	0	0	1.06
3. ไทย	8.29	54.38	0	0	13.12	0	0	0
4. สหราชอาณาจักร	0	2.99	12.18	5.82	2.75	0	0	0

ภาพที่ 4.69 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรูปในตลาดซาอุดีอาระเบีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรูปในตลาดซาอุดีอาระเบียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.91 และภาพที่ 4.70 พบว่า ประเทศผู้ส่งออกแต่ละประเทศในตลาดซาอุดีอาระเบียมีส่วนแบ่งตลาดไม่ต่อเนื่อง สำหรับประเทศไทยนั้นมีส่วนแบ่งตลาดเฉพาะในปี พ.ศ. 2541 2542 และ 2545 เท่านั้นคือ 8.53 59.89 และ 15.94 ตามลำดับ และในปี พ.ศ. 2546 – 2548 ไทยไม่มีส่วนแบ่งตลาดในตลาดซาอุดีอาระเบียเลย แสดงว่าประเทศไทยไม่มีศักยภาพในการส่งออกไปยังตลาดซาอุดีอาระเบีย สำหรับญี่ปุ่นนั้นเป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งในตลาดซาอุดีอาระเบียในปี พ.ศ. 2548 เท่านั้นคือ 9.20 และมีส่วนแบ่งตลาดมากเป็นลำดับที่ 2 รองลงมาจากสหรัฐอเมริกา

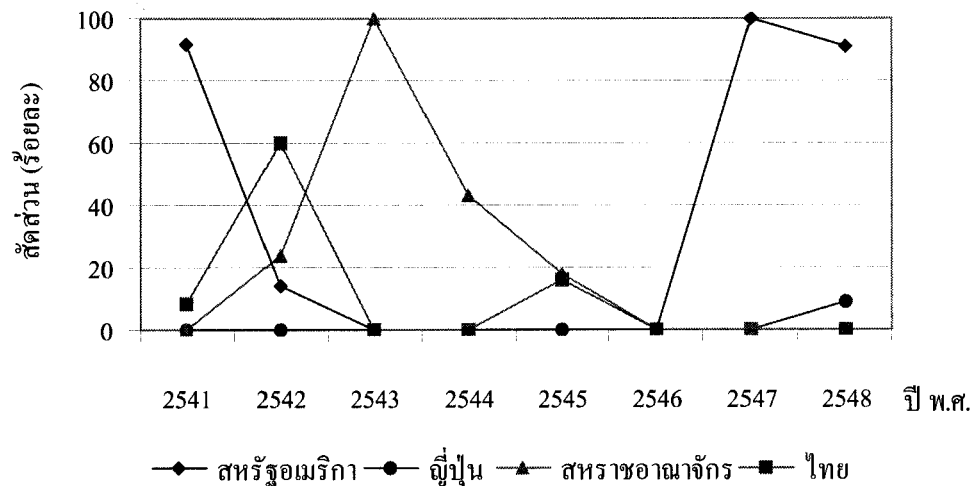
กรณีของสหรัฐอเมริกาคือประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุดในช่วงปี พ.ศ. 2547 – 2548 คือ 100 และ 90.80 สำหรับสหราชอาณาจักรนั้นมีส่วนแบ่งตลาดในช่วงปี พ.ศ. 2542 – 2545 เท่ากับ 24.17 100 43.31 และ 17.77 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2546- 2548 สหราชอาณาจักรไม่มีส่วนแบ่งตลาดในตลาดซาอุดีอาระเบีย

ตารางที่ 4.91 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบีย ระหว่าง
ไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

หน่วย : ร้อยละ

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. สหรัฐอเมริกา	91.47	14.40	0	0	0	0	100	90.80
2. ญี่ปุ่น	0	0	0	0	0	0	0	9.20
3. สหราชอาณาจักร	0	24.17	100	43.31	17.77	0	0	0
4. ไทย	8.53	59.89	0	0	15.94	0	0	0
รวม 4 ประเทศ	100	98.46	100	43.31	33.71	0	100	100
อื่นๆ	0	1.54	0	56.69	66.29	0	0	0
รวมทั้งหมด	100	100	100	100	100	0	100	100

ภาพที่ 4.70 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบีย ระหว่างไทย
กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

4) ตลาดสหรัฐอเมริกา

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA ของปุ๋ยแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา
อเมริกาของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.92 และภาพที่ 4.71

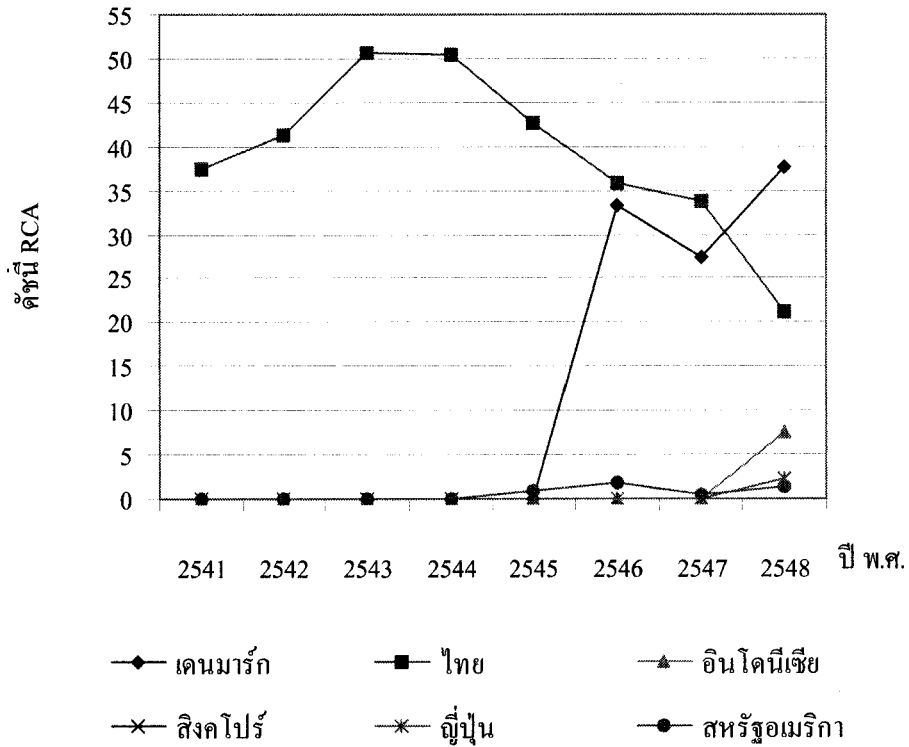
เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าในปี พ.ศ. 2548 ไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 2 รองลงมาจากเดนมาร์ก และมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงการพิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์ สำหรับการเปลี่ยนแปลงของค่า RCA ของไทยนั้น พบว่าในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 ค่า RCA มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นคือ 37.44 41.34 และ 50.60 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548 มีค่าลดลงอย่างต่อเนื่องเป็น 50.43 42.64 35.93 33.81 และ 21.27 ตามลำดับ แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์ลดลงในช่วงเวลาดังกล่าว

เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งในเอเชีย ได้แก่ อินโดนีเซีย สิงคโปร์และญี่ปุ่น พบว่าอินโดนีเซียและญี่ปุ่นมีค่า RCA เฉพาะในปี พ.ศ. 2548 เท่ากับ 7.58 และ 2.28 ตามลำดับ สำหรับประเทศสิงคโปร์ ปรากฏค่า RCA ในปี พ.ศ. 2544 – 2545 และ 2548 คือ 0.02 0.001 และ 2.31 ตามลำดับ แสดงว่า ในปี พ.ศ. 2548 ทั้ง 3 ประเทศมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์

สำหรับประเทศเดนมาร์ก พบว่าในปี พ.ศ. 2548 มีค่า RCA สูงสุดในตลาดสหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์ คือ 37.60 แม้ว่าการเปลี่ยนแปลงค่า RCA จะผันผวนแต่ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 เช่นเดียวกับประเทศสหรัฐอเมริกาที่ค่า RCA มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548

ตารางที่ 4.92 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. เดนมาร์ก	0	0	0	0	0	33.30	27.50	37.60
2. ไทย	37.44	41.34	50.60	50.43	42.64	35.93	33.81	21.27
3. อินโดนีเซีย	0	0	0	0	0	0	0	7.58
4. สิงคโปร์	-	0	0	0.02	0.001	0	0	2.31
5. ญี่ปุ่น	0	0	0	0	0	0	0	2.28
6. สหรัฐอเมริกา	0	0	0	0	0.98	1.78	0.38	1.33

ภาพที่ 4.71 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรูรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดของการส่งออกปุ๋ยแปรูรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์ของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.93 และภาพที่ 4.72 พบว่าไทยเป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุด แต่ก็มีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 86.93 85.72 98.21 96.43 78.85 56.63 52.35 และ 30.38 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกลดลง

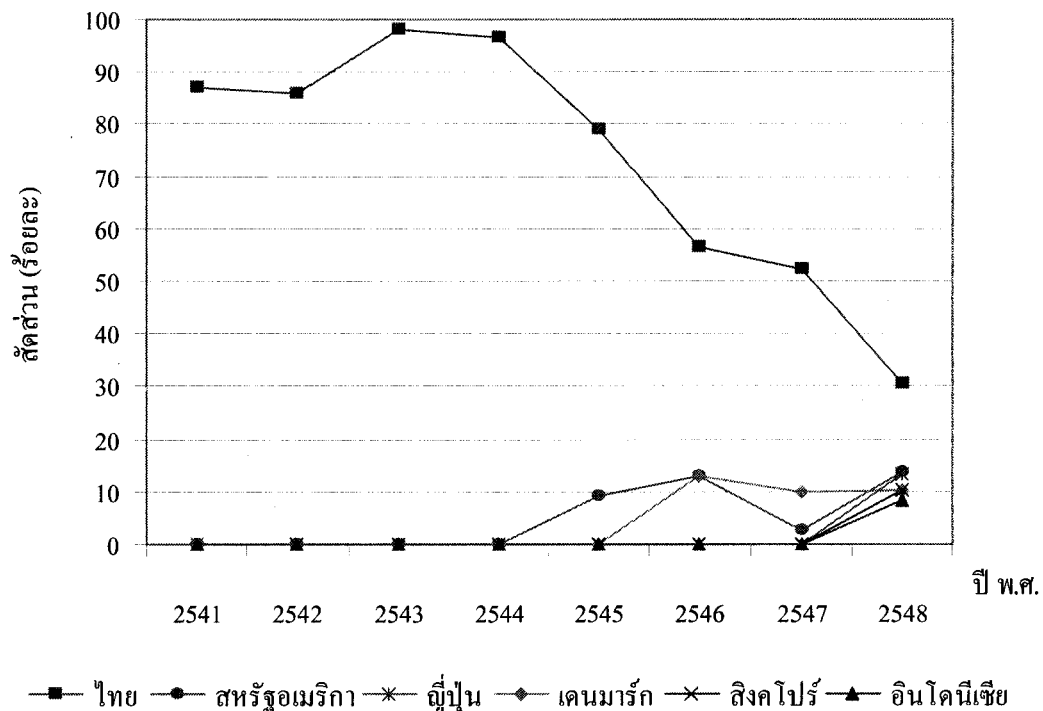
สำหรับประเทศญี่ปุ่น สิงคโปร์และอินโดนีเซียนั้น มีส่วนแบ่งตลาดในสหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์เฉพาะในปี พ.ศ. 2548 เท่ากับ 13.46 10.37 และ 8.36 ตามลำดับ

กรณีประเทศสหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ. 2548 มีส่วนแบ่งตลาดมากเป็นลำดับที่ 2 คือ 13.77 และมีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้น ในขณะที่ประเทศเดนมาร์กมีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 4 คือ 10.47 แต่มีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดลดลง

ตารางที่ 4.93 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา
ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

หน่วย : ร้อยละ

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	86.93	85.72	98.21	96.43	78.85	56.63	52.35	30.38
2. สหรัฐอเมริกา	0	0	0	0	9.10	13.06	2.53	13.77
3. ญี่ปุ่น	0	0	0	0	0	0	0	13.46
4. เดนมาร์ก	0	0	0	0	0	13.08	10.08	10.47
5. สิงคโปร์	-	0	0	0.06	0	0	0	10.37
6. อินโดนีเซีย	0	0	0	0	0	0	0	8.36
รวม 6 ประเทศ	86.93	85.72	98.21	96.49	87.96	82.77	64.96	86.82
อื่นๆ	13.07	14.28	1.79	3.54	12.04	17.23	35.04	13.18
รวมทั้งหมด	100	100	100	100	100	100	100	100

ภาพที่ 4.72 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา
ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

5) ตลาดเลบานอน

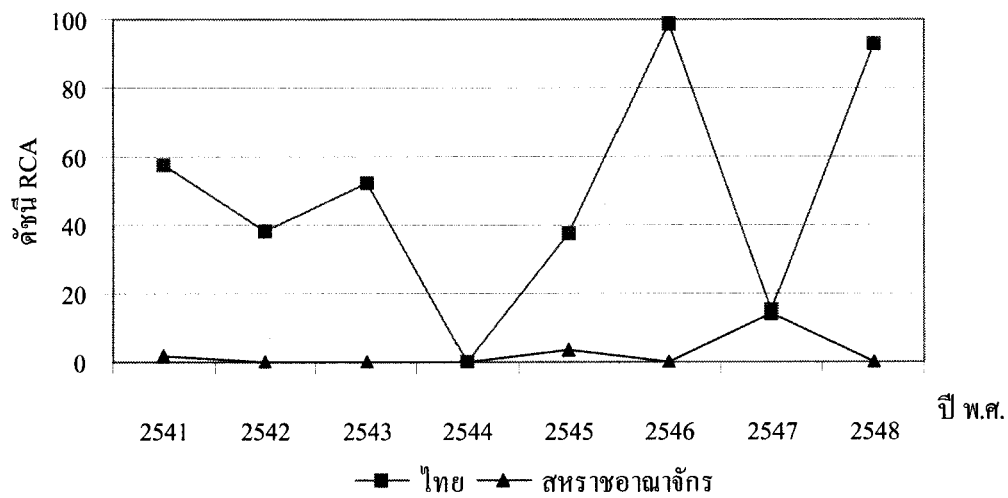
(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดเลบานอนของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.94 และภาพที่ 4.73 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าในปี พ.ศ. 2548 ไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 1 และมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงการพิจารณา ยกเว้นในปี พ.ศ. 2544 ที่ไม่มีมูลค่าการส่งออกในตลาดเลบานอน แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปุ๋ยแปรรูปไปยังตลาดเลบานอน สำหรับการเปลี่ยนแปลงของค่า RCA ของไทยนั้น พบว่าในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 ไทยมีแนวโน้มของค่า RCA ลดลงคือ 57.82 38.13 และ 52.52 ตามลำดับ และมีค่าเป็นศูนย์ในปี พ.ศ. 2544 สำหรับในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 การเปลี่ยนแปลงค่อนข้างผันผวนแต่ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็น 37.79 98.53 15.28 และ 93.06 ตามลำดับ แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้น

เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งที่สำคัญของไทยในตลาดเลบานอน คือ สหราชอาณาจักร แต่มีมูลค่าการส่งออกไม่ต่อเนื่อง ทำให้มีค่า RCA เฉพาะในปี พ.ศ. 2541 2545 และ 2547 คือ 2.05 3.36 และ 14.16 ตามลำดับ ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในแต่ละปีที่มีมูลค่าการส่งออก

ตารางที่ 4.94 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดเลบานอน ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	57.82	38.13	52.52	0	37.79	98.53	15.28	93.06
2. สหราชอาณาจักร	2.05	0	0	0	3.36	0	14.16	0

ภาพที่ 4.73 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดเลบานอน ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

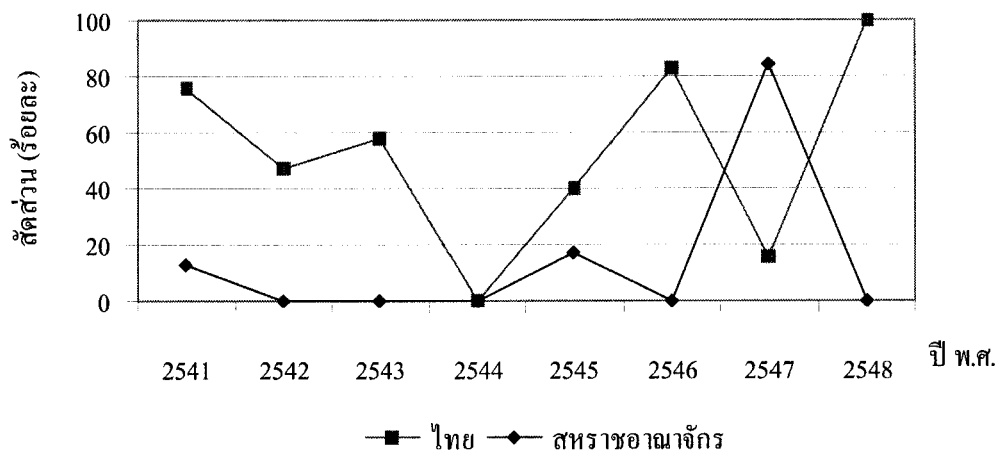
การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดเลบานอน ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.95 และภาพที่ 4.74 พบว่าตลอดช่วงการพิจารณา ไทยเป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุด ยกเว้นปี พ.ศ. 2544 ที่ไม่มีส่วนแบ่งตลาดในเลบานอน ซึ่งแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดของไทยลดลงในปี พ.ศ. 2541 – 2543 คือ 75.57 47.29 และ 57.81 ตามลำดับ สำหรับในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 มีการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดที่ผันผวนมากแต่ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นคือ 40.20 83.02 15.50 และ 100 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว

สำหรับสหราชอาณาจักร มีส่วนแบ่งตลาดไม่ต่อเนื่อง แต่ก็มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นในแต่ละปีที่มีมูลค่าการส่งออกคือ 12.63 16.98 และ 84.02 ในปี พ.ศ. 2541 2545 และ 2547 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.95 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดเลบานอน ระหว่างไทยกับ
ประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

หน่วย : ร้อยละ

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	75.57	47.29	57.81	0	40.20	83.02	15.50	100
2. สหราชอาณาจักร	12.63	0	0	0	16.98	0	84.02	0
รวม 2 ประเทศ	88.20	47.29	57.81	0	57.18	83.02	99.52	100
อื่นๆ	11.80	52.71	42.19	100	42.82	16.97	0.48	0
รวมทั้งหมด	100	100	100	100	100	100	100	100

ภาพที่ 4.74 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดเลบานอน ระหว่างไทยกับ
ประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

6) ตลาดคูเวต

(1) การวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA

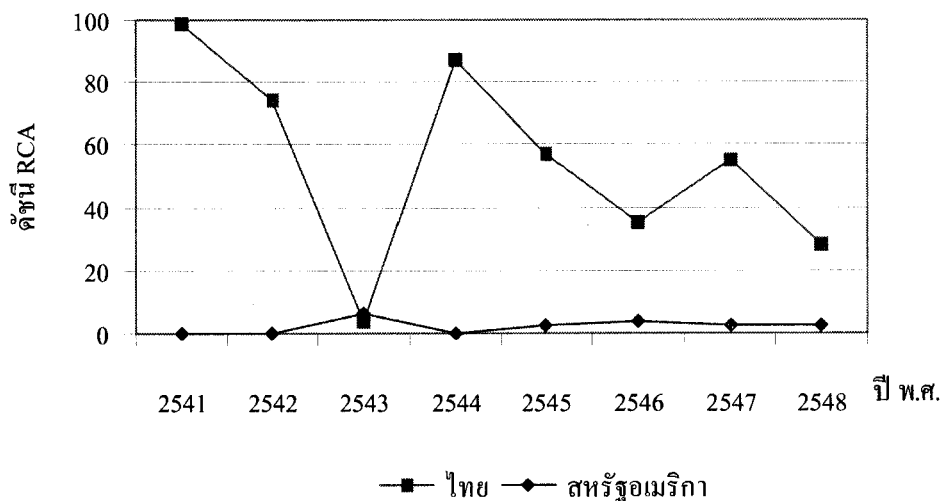
จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดคูเวต ของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.96 และภาพที่ 4.75 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าในปี พ.ศ. 2548 ไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 1 และมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงการพิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปุ๋ยแปรรูปไปยังตลาดคูเวต สำหรับการเปลี่ยนแปลงของค่า RCA ของไทย

นั้นพบว่าในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 ไทยมีแนวโน้มของค่า RCA ลดลงอย่างรวดเร็วคือ 98.70 74.60 และ 3.75 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2544 มีค่าเพิ่มขึ้นอย่างมากเป็น 87.38 ก่อนที่จะมีแนวโน้มลดลงอีกครั้งในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 เป็น 56.88 35.25 55.03 และ 28.25 ตามลำดับ แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลง

สำหรับประเทศคู่แข่งที่สำคัญในตลาดคูเวตคือ สหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกไปยังตลาดคูเวต แม้จะมีมูลค่าการส่งออกไม่ต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2543 มีค่า RCA เท่ากับ 6.27 สำหรับในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 มีแนวโน้มลดลงเป็น 2.70 3.91 2.37 และ 2.86 ตามลำดับ แสดงว่าสหรัฐอเมริกามีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลง

ตารางที่ 4.96 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกไปประเทศคูเวต ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

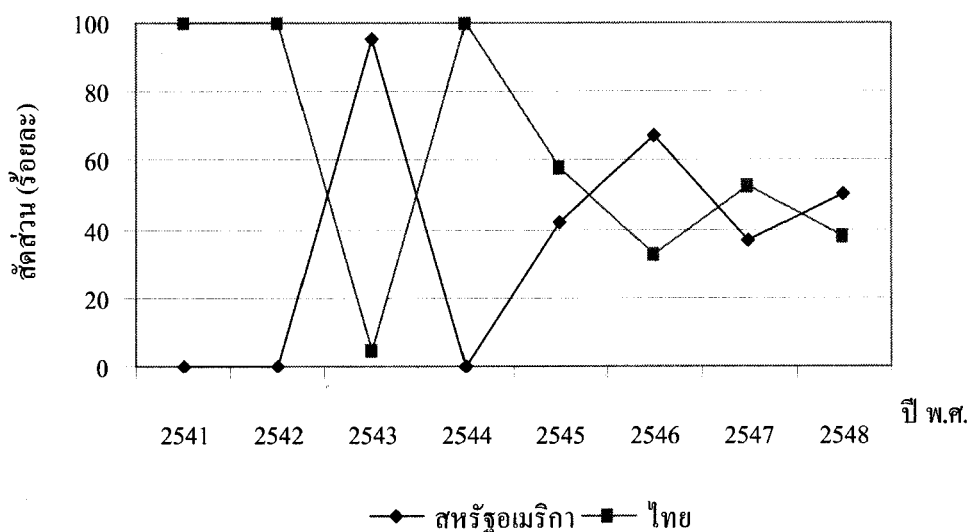
ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	98.70	74.60	3.75	87.38	56.88	35.25	55.03	28.25
2. สหรัฐอเมริกา	0	0	6.27	0	2.70	3.91	2.37	2.86

ภาพที่ 4.75 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกไปประเทศคูเวต ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ภาพที่ 4.76 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกที่แปรรูปในตลาดคูเวต ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

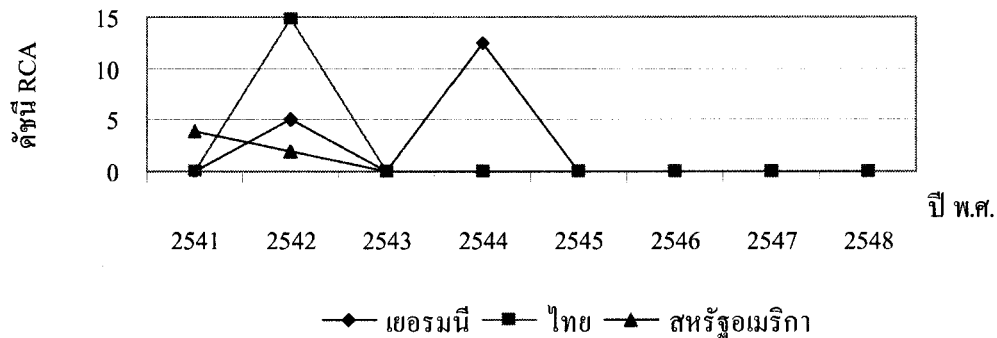
7) ตลาดอียิปต์

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกที่แปรรูปในตลาดอียิปต์ของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.98 และภาพที่ 4.77 พบว่าในช่วงการพิจารณา ตลาดโลกมีการส่งออกที่แปรรูปไปตลาดอียิปต์เฉพาะในปี พ.ศ. 2541 2542 และ 2544 เท่านั้น แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 ไม่มีการส่งออกไปตลาดอียิปต์เลย ในขณะที่ประเทศไทยมีการส่งออกไปตลาดอียิปต์เฉพาะในปี พ.ศ. 2542 และมีค่า RCA เท่ากับ คือ 14.84 ซึ่งในช่วงปีดังกล่าว ไทยมีประเทศเยอรมนีและสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศคู่แข่งที่สำคัญ โดยในปี พ.ศ. 2542 และ 2544 เยอรมนีค่า RCA เท่ากับ 5.01 และ 12.50 สำหรับสหรัฐอเมริกาปรากฏค่า RCA ในปี พ.ศ. 2541-2542 คือ 3.97 และ 1.96 ตามลำดับ ซึ่งทั้งสามประเทศมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกที่แปรรูปไปยังตลาดอียิปต์ในปีที่มีมูลค่าการส่งออก

ตารางที่ 4.98 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรูรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทยกับประเทศ
คู่แข่ง ปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. เยอรมนี	0	5.01	0	12.50	0	0	0	0
2. ไทย	0	14.84	0	0	0	0	0	0
3. สหรัฐอเมริกา	3.97	1.96	0	0	0	0	0	0

ภาพที่ 4.77 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรูรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทยกับประเทศ
คู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

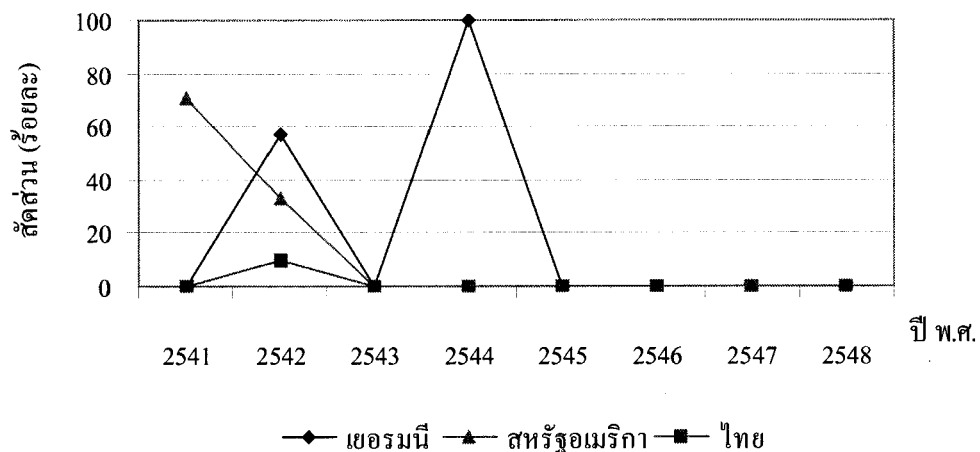
(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรูรูปในตลาดอียิปต์ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.99 และภาพที่ 4.78 ซึ่งประเทศไทยมีส่วนแบ่งตลาดเฉพาะในปี พ.ศ. 2542 เท่านั้นคือ 10.04 แสดงว่าประเทศไทยไม่มีศักยภาพในการส่งออกไปยังตลาดอียิปต์ สำหรับประเทศเยอรมนีมีส่วนแบ่งตลาดในปี พ.ศ. 2542 และ 2544 คือ 57.21 และ 100 ในขณะที่ประเทศสหรัฐอเมริกามีส่วนแบ่งตลาดในปี พ.ศ. 2541 -2542 คือ 70.93 และ 100 ตามลำดับ สำหรับในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 ไม่มีการส่งออกปุ๋ยแปรูรูปไปยังตลาดอียิปต์เลย แสดงว่าอียิปต์ไม่พึ่งพาการนำเข้าปุ๋ยแปรูรูปจากต่างประเทศในช่วงเวลาดังกล่าว

ตารางที่ 4.99 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทยกับ
ประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

หน่วย : ร้อยละ

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. เยอรมนี	0	57.21	0	100	0	0	0	0
2. สหรัฐอเมริกา	70.93	32.75	0	0	0	0	0	0
3. ไทย	0	10.04	0	0	0	0	0	0
รวม 3 ประเทศ	70.93	100	0	0	0	0	0	0
อื่นๆ	29.07	0	0	0	0	0	0	0
รวมทั้งหมด	100	100	0	100	0	0	0	0

ภาพที่ 4.78 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทยกับ
ประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

จากผลการศึกษา สามารถสรุปค่าดัชนี RCA และส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปุ๋ยแปรรูป
ของไทยไปยังตลาดต่างๆ ดังแสดงในตารางที่ 4.100 และ 4.101 ตามลำดับ ดังนี้

1. ตลาดโลก ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปุ๋ยแปรรูป
ไปยังตลาดโลก แต่ทั้งความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและส่วนแบ่งตลาดมีแนวโน้มลดลงแสดงว่า
ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกลดลง

2. ตลาดส่งออกสำคัญ ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปุ๋ยแปรรูปไปยังทุกตลาดส่งออกสำคัญที่พิจารณาตลอดช่วงเวลาของการศึกษา แต่ในทุกตลาดทั้งความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและส่วนแบ่งตลาดของไทยได้ลดลงอย่างต่อเนื่อง แสดงว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันในตลาดส่งออกสำคัญลดลง

ตารางที่ 4.100 สรุปค่าดัชนี RCA การส่งออกปุ๋ยแปรรูปของไทยในตลาดต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ.

2541 – 2548

ตลาดส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
ตลาดโลก	20.79	19.99	20.01	19.37	21.89	19.79	16.56	15.78
ตลาดส่งออกสำคัญ								
สหรัฐอเมริกา	22.65	23.13	18.36	18.50	26.08	26.41	25.63	24.15
ญี่ปุ่น	2.59	2.93	4.32	4.88	4.16	3.27	2.94	2.57
แคนาดา	231.50	234.45	231.37	165.28	107.10	90.94	68.87	70.13
ออสเตรเลีย	47.19	42.60	36.66	37.03	34.12	29.67	23.77	21.73
สหภาพยุโรป	35.80	35.43	66.52	58.30	49.35	41.02	20.97	23.16
ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม								
มาเลเซีย	0.31	7.74	0.66	2.85	0.72	0.27	0.08	0.10
อินโดนีเซีย	0	0	0	0	0	0	0	0
ซาอุดีอาระเบีย	8.29	54.38	0	0	13.12	0	0	0
สหรัฐอเมริกาฮับเอมิเรตส์	37.44	41.34	50.60	50.43	42.64	35.93	33.81	21.27
เลบานอน	57.82	38.13	52.52	0	37.79	98.53	15.28	93.06
คูเวต	98.70	74.60	3.75	87.38	56.88	35.25	55.03	28.25
อียิปต์	0	14.84	0	0	0	0	0	0

3. ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปุ๋ยแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาฮับเอมิเรตส์ เลบานอนและคูเวตเท่านั้น โดยตลาดเลบานอน ประเทศไทยมีแนวโน้มความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 แต่ตลาดสหรัฐอเมริกาฮับเอมิเรตส์และคูเวตมีแนวโน้มลดลง สำหรับตลาดมาเลเซีย

ไทยไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออก ในขณะที่เดียวกันก็มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกันกับส่วนแบ่งตลาด กรณีของตลาดอินโดนีเซีย ซาอุดีอาระเบียและอียิปต์ ไทยไม่มีความสามารถในการส่งออกไปยังตลาดทั้งสาม เนื่องจากในช่วงหลังของการศึกษา ประเทศไทยไม่มีมูลค่าการส่งออกไปยังตลาดซาอุดีอาระเบียและอียิปต์ สำหรับตลาดอินโดนีเซียนั้น ประเทศไทยไม่มีมูลค่าการส่งออกตลอดช่วงของการศึกษา แสดงว่าในตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้นในตลาดเลบานอนเท่านั้น สำหรับตลาดมาเลเซีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์และคูเวต ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันลดลง

ตารางที่ 4.101 สรุปลักษณะแบ่งตลาดการส่งออกญี่ปุ่นของไทยในตลาดต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ.

2541 – 2548

ตลาดส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
ตลาดโลก	23.83	24.98	28.90	26.09	18.27	15.13	16.24	14.63
ตลาดส่งออกสำคัญ								
สหรัฐอเมริกา	34.52	31.37	24.93	24.30	33.75	32.55	30.69	28.41
ญี่ปุ่น	9.10	9.97	15.09	18.15	15.96	12.92	11.65	10.37
แคนาดา	74.16	78.76	78.55	60.80	40.17	37.23	27.90	24.56
ออสเตรเลีย	88.83	96.50	97.15	89.66	87.57	84.17	62.43	65.48
สหภาพยุโรป	20.99	16.88	33.57	28.95	22.57	18.16	8.72	9.15
ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม								
มาเลเซีย	1.36	24.33	2.32	11.03	2.69	1.27	0.41	0.55
อินโดนีเซีย	0	0	0	0	0	0	0	0
ซาอุดีอาระเบีย	8.53	59.89	0	0	15.94	0	0	0
สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	86.93	85.72	98.21	96.43	78.85	56.63	52.35	30.38
เลบานอน	75.57	47.29	57.81	0	40.20	83.02	15.50	100
คูเวต	100	100	4.66	100	58.10	32.94	52.76	38.20
อียิปต์	0	10.04	0	0	0	0	0	0

2.4 กุ้งแปรรูป (HS160520)

2.4.1 ตลาดโลก

1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดโลกของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.102 และภาพที่ 4.79 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 2 รองลงมาจากไอซ์แลนด์ และมีค่ามากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาที่ยกมา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกุ้งแปรรูปไปยังตลาดโลก สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงของค่า RCA ของไทยนั้น ปรากฏว่า RCA มีค่าเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2541 – 2542 จาก 44.36 เป็น 48.36 แล้วมีค่าลดลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ. 2543 - 2548 คือ 46.69 42.97 37.43 31.45 27.75 และ 25.09 ตามลำดับ แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดโลก ลดลงในช่วงเวลาดังกล่าว

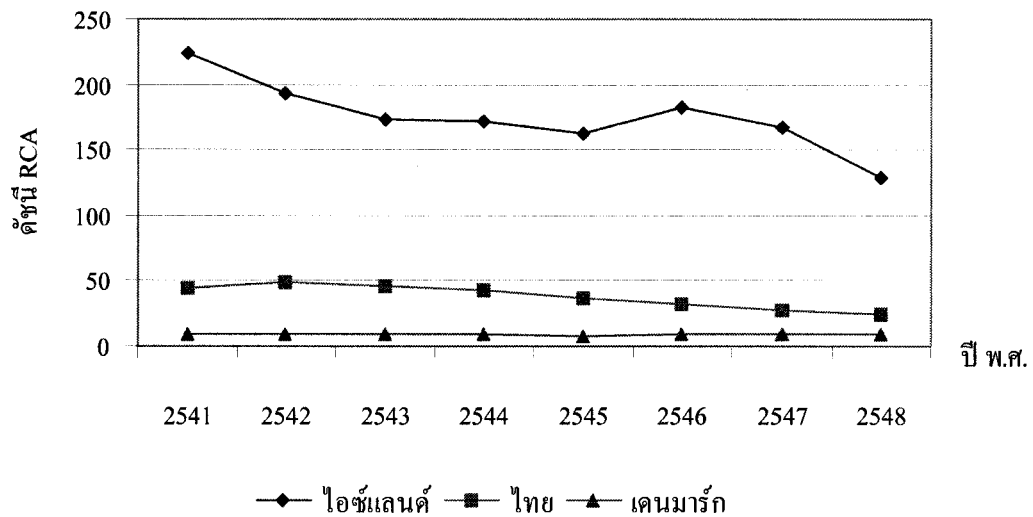
เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งประกอบด้วย อินโดนีเซีย อินเดียและจีน พบว่าอินโดนีเซียไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดโลกในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2546 เนื่องจากมีค่า RCA น้อยกว่า 1 และมีแนวโน้มลดลง คือ 0.10 0.09 0.08 0.13 0.06 และ 0.01 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2547 – 2548 อินโดนีเซียมีค่า RCA มากกว่า 1 และมีค่าเพิ่มขึ้นสูงอย่างรวดเร็ว คือ 3.23 และ 4.37 ตามลำดับ แสดงว่าอินโดนีเซียมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงเวลาดังกล่าว สำหรับอินเดียนั้น ในช่วงปี พ.ศ. 2542 – 2545 ไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดโลก เนื่องจากมีค่า RCA น้อยกว่า 1 คือ 0.38 0.14 0.22 และ 0.73 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 อินเดียมีค่า RCA มากกว่า 1 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็น 2.70 3.35 และ 3.74 ตามลำดับ แสดงว่าอินเดียมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงเวลาดังกล่าว ในขณะที่จีนนั้นมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกับอินเดีย โดยในปี พ.ศ. 2541 – 2542 จีนมีค่า RCA เท่ากับ 0.20 และ 0.24 แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2548 มีค่า RCA มากกว่า 1 และมีทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็น 1.16 1.62 2.64 2.97 3.12 และ 3.17 ตามลำดับ

สำหรับประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่สำคัญอื่นๆ ในการส่งออกกุ้งแปรรูปไปยังตลาดโลก ได้แก่ ไอซ์แลนด์ เดนมาร์ก นอร์เวย์ เนเธอร์แลนด์และแคนาดา พบว่าไอซ์แลนด์เป็นประเทศที่มีค่า RCA สูงสุด ซึ่งมีค่า RCA เท่ากับ 129.52 ในปี พ.ศ. 2548 แต่ไอซ์แลนด์มีทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ลดลงอย่างต่อเนื่อง สำหรับเดนมาร์ก นอร์เวย์ และเนเธอร์แลนด์ก็มีทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ลดลงอย่างต่อเนื่องเช่นกัน เฉพาะแคนาดาเท่านั้น

ที่มีทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA เพิ่มขึ้น แม้ว่าแคนาดาจะมีค่า RCA มากกว่า 1 ในปี พ.ศ. 2547 – 2548 เท่านั้น

ตารางที่ 4.102 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศ คู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

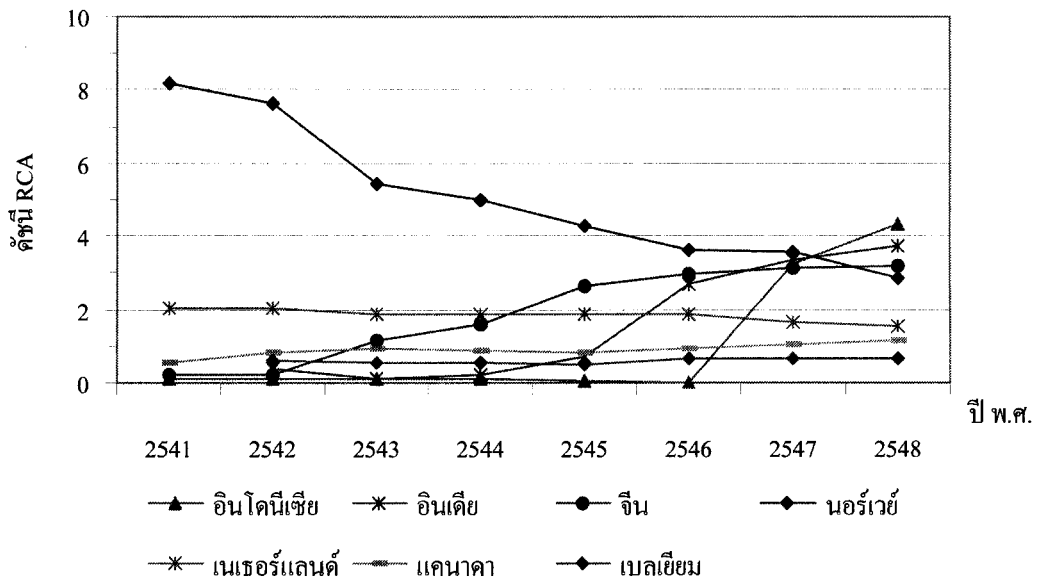
ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไอซ์แลนด์	224.07	193.18	173.28	171.77	162.47	182.15	166.44	129.52
2. ไทย	44.36	48.36	46.69	42.97	37.43	31.45	27.75	25.09
3. เดนมาร์ก	9.63	9.38	9.12	9.93	8.37	9.13	9.64	9.60
4. อินโดนีเซีย	0.10	0.09	0.08	0.13	0.06	0.01	3.23	4.37
5. อินเดีย	-	0.38	0.14	0.22	0.73	2.70	3.35	3.74
6. จีน	0.20	0.24	1.16	1.62	2.64	2.97	3.12	3.17
7. นอร์เวย์	8.20	7.65	5.43	4.98	4.28	3.61	3.59	2.88
8. เนเธอร์แลนด์	2.05	2.04	1.84	1.85	1.86	1.85	1.66	1.55
9. แคนาดา	0.53	0.81	0.95	0.85	0.82	0.92	1.05	1.15
10. เบลเยียม	-	0.63	0.52	0.54	0.51	0.65	0.65	0.65

(ก)

ภาพที่ 4.79 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศ คู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(ข)

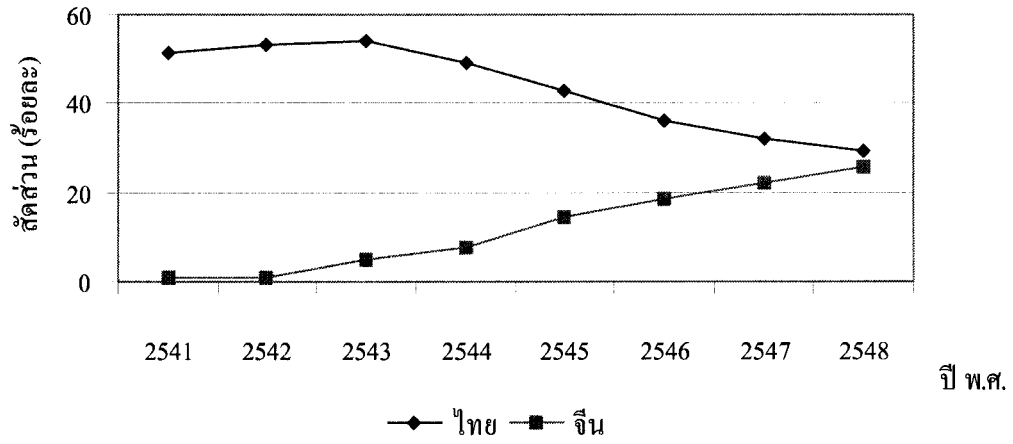
ภาพที่ 4.79 (ต่อ) เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

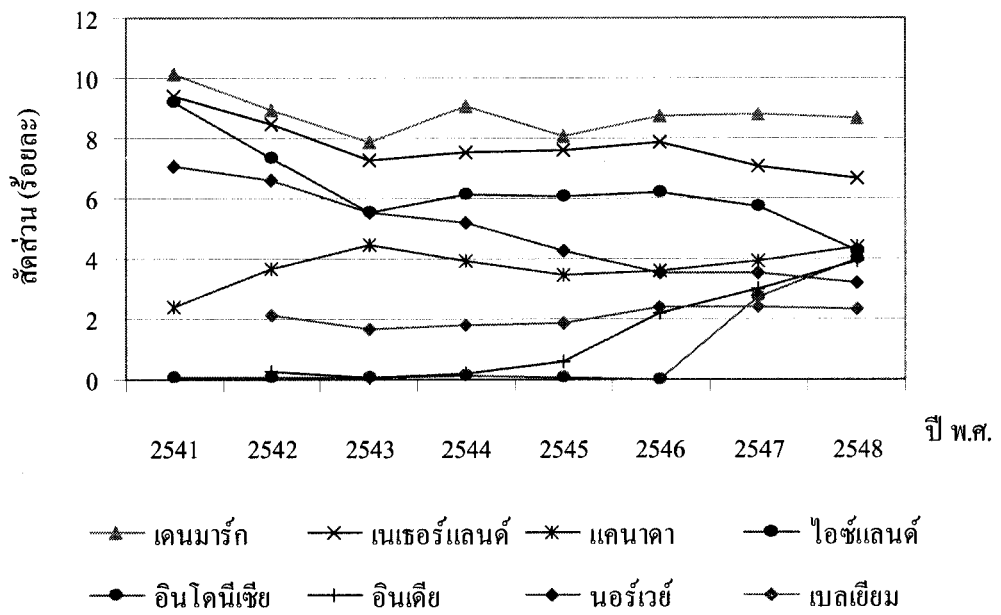
การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดโลกของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.103 และภาพที่ 4.80 พบว่า ตลอดช่วงการพิจารณาไทยเป็นประเทศส่งออกกุ้งแปรรูปที่มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 1 ในตลาดโลก โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 ไทยมีการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งในตลาดโลกเพิ่มขึ้นคือ 51.53 53.06 และ 54.36 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548 ส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องเป็น 49.27 42.98 36.28 32.04 และ 29.25 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกในตลาดโลกลดลงอย่างรวดเร็วในช่วงเวลาดังกล่าว

เมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดของประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งประกอบด้วย จีน อินโดนีเซียและอินเดีย พบว่าจีนมีส่วนแบ่งตลาดในตลาดโลกเป็นลำดับที่ 2 ณ ปี พ.ศ. 2548 ในขณะที่จีนก็มีทิศทางการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 0.78 0.88 4.91 7.62 14.40 18.70 22.01 และ 25.63 ตามลำดับ สำหรับอินโดนีเซียนั้นมีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 7 ณ ปี พ.ศ. 2548 ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2546 ส่วนแบ่งตลาดของอินโดนีเซียมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงลดลง คือ 0.10 0.08 0.09

(ก)

(ข)

ภาพที่ 4.80 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกคู่แข่งแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548

2.4.2 ตลาดส่งออกสำคัญ

1) ตลาดสหรัฐอเมริกา

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

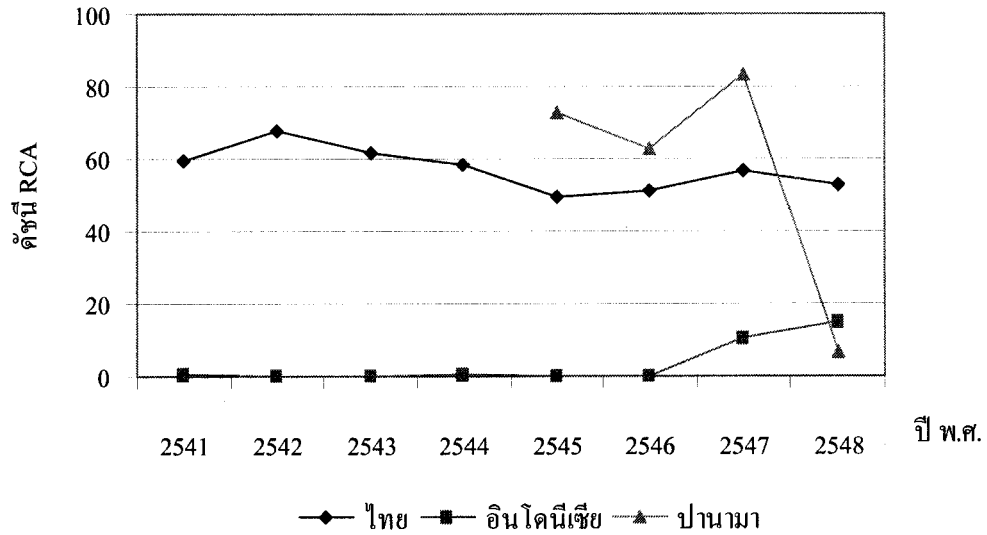
จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.104 และภาพที่ 4.81 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA มากที่สุด และมีค่ามากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาที่พิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกุ้งแปรรูปไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ของไทยนั้น พบว่าในปี พ.ศ. 2542 ค่า RCA ได้เพิ่มขึ้นเป็น 67.93 จาก 59.23 ในปี พ.ศ. 2541 แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2545 มีค่าลดลงเป็น 61.86 58.25 และ 49.23 ตามลำดับ แล้วเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2546 – 2547 เป็น 50.86 และ 56.85 ก่อนจะลดลงอีกครั้งในปี พ.ศ. 2548 เป็น 52.62 ซึ่งโดยรวมแล้วค่า RCA ของไทยมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงลดลงในช่วงการพิจารณา แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกามีแนวโน้มลดลง

เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งประกอบด้วย อินโดนีเซีย จีน อินเดีย มาเลเซียและฮ่องกง พบว่า ณ ปี พ.ศ. 2548 เฉพาะอินโดนีเซียและจีนเท่านั้นที่มีค่า RCA มากกว่า 1 นั่นคือทั้งสองประเทศมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกุ้งแปรรูปไปตลาดสหรัฐอเมริกา โดยประเทศอินโดนีเซียมีค่า RCA น้อยกว่า 1 และการเปลี่ยนแปลงมีแนวโน้มลดลงในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2546 คือ 0.36 0.28 0.25 0.40 0.12 และ 0.01 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2547 – 2548 มีค่าเพิ่มขึ้นอย่างมากเป็น 10.75 และ 15.14 แสดงว่าในช่วงเวลาดังกล่าว อินโดนีเซียมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ในส่วนของประเทศจีน ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2545 ค่า RCA มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วคือ 0.15 0.11 1.50 2.79 และ 3.74 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 มีค่าลดลงเป็น 3.17 1.16 และ 1.18 ตามลำดับ สำหรับประเทศอินเดีย มาเลเซียและฮ่องกง ในปี พ.ศ. 2548 ไม่มีค่า RCA ได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกุ้งแปรรูปไปตลาดสหรัฐอเมริกา เพราะมีค่า RCA น้อยกว่า 1 โดยในปี พ.ศ. 2542 – 2546 อินเดียมีค่า RCA เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนมีค่า RCA มากกว่า 1 คือ 0.10 0.08 0.43 0.59 และ 1.22 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2547 - 2548 ค่า RCA ลดลงจนมีค่าน้อยกว่า 1 อีกครั้งเป็น 1.16 และ 0.73 สำหรับมาเลเซียและฮ่องกงมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่า RCA เพิ่มขึ้นเล็กน้อย โดยเฉพาะในช่วงปี พ.ศ. 2545 - 2548

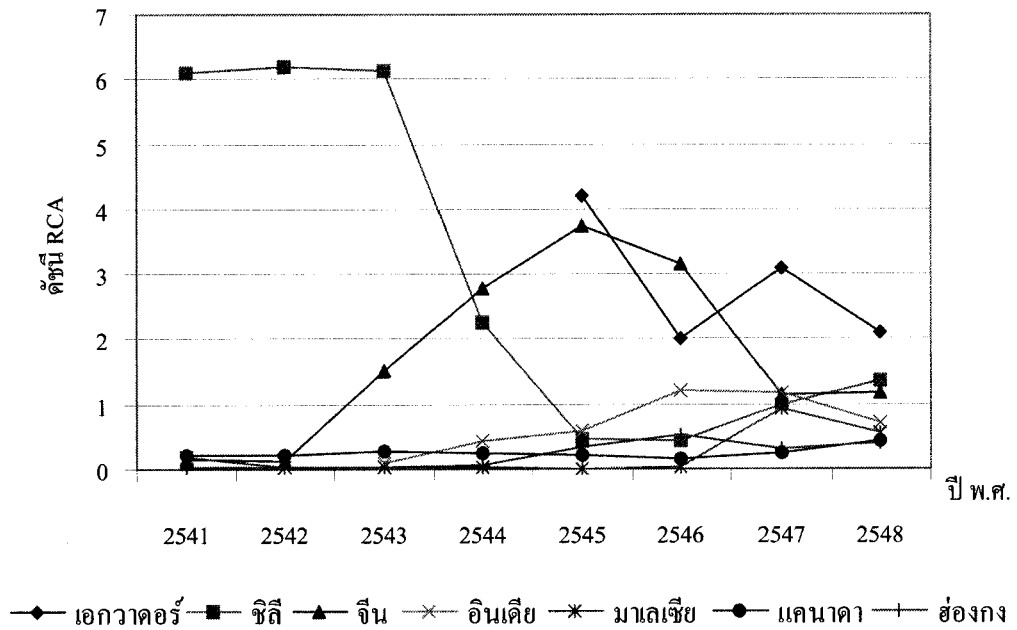
สำหรับประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่สำคัญอื่นๆ ในการส่งออกกุ้งแปรรูปไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา ได้แก่ ปานามา ชิลี และเอกวาดอร์ พบว่าทั้ง 3 ประเทศมีแนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ลดลง

ตารางที่ 4.104 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา ระหว่างไทย กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	59.23	67.93	61.86	58.25	49.23	50.86	56.85	52.62
2. อินโดนีเซีย	0.36	0.28	0.25	0.40	0.12	0.01	10.75	15.14
3. ปานามา	-	-	-	-	72.57	62.81	83.39	6.88
4. เอกวาดอร์	-	-	-	4.21	2.33	2.00	3.10	2.12
5. ชิลี	6.09	6.20	6.14	2.25	0.47	0.44	0.99	1.37
6. จีน	0.15	0.11	1.50	2.79	3.74	3.17	1.16	1.18
7. อินเดีย	-	0.10	0.08	0.43	0.59	1.22	1.16	0.73
8. มาเลเซีย	0.18	0.04	0.02	0.04	0.01	0.03	0.92	0.57
9. แคนาดา	0.22	0.20	0.28	0.24	0.21	0.16	0.24	0.42
10. ฮองกง	0.03	0.04	0.03	0.05	0.35	0.54	0.30	0.39

(ก)

(ข)

ภาพที่ 4.81 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541- 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาของประเทศต่างๆ ในปี 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.105 และภาพที่ 4.82 พบว่าตลอดช่วงการพิจารณา ไทยเป็นประเทศส่งออกกุ้งแปรรูปที่มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 1 และมีส่วนแบ่งมากกว่าร้อยละ 60 ในตลาดสหรัฐอเมริกา แต่ไทยมีแนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งในตลาดสหรัฐอเมริกาคงตัวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ไทยมีส่วนแบ่งตลาดเท่ากับ 90.28 92.12 84.01 76.49 63.71 62.68 68.09 และ 61.92 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกลดลง

ตารางที่ 4.105 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

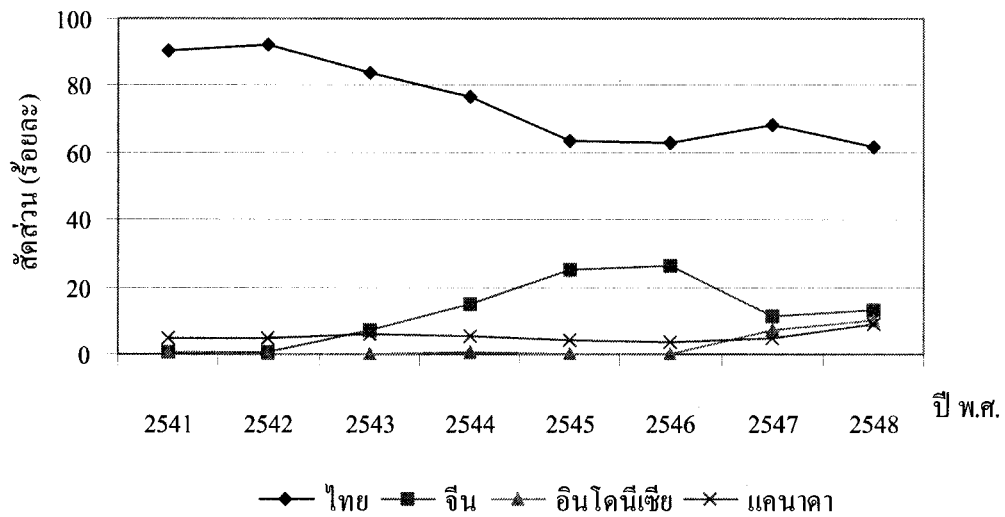
หน่วย : ร้อยละ

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	90.28	92.12	84.01	76.49	63.71	62.68	68.09	61.92
2. จีน	0.73	0.50	7.28	15.07	25.16	26.50	11.21	13.43
3. อินโดนีเซีย	0.32	0.20	0.20	0.31	0.09	0.01	7.31	10.40
4. แคนาดา	4.97	4.55	6.26	5.39	4.47	3.38	5.01	8.91
5. ฮองกง	0.18	0.16	0.15	0.23	1.43	2.03	1.02	1.26
6. มาเลเซีย	0.36	0.09	0.05	0.06	0.03	0.05	1.68	1.10
7. อินเดีย	-	0.08	0.07	0.36	0.59	1.21	1.18	0.83
8. เอกวาดอร์	-	-	-	0.74	0.45	0.45	0.79	0.74
9. ซิลี	1.80	1.87	1.71	0.72	0.16	0.14	0.35	0.60
10. ปานามา	-	-	-	-	2.44	2.29	2.79	0.20
รวม 10 ประเทศ	98.65	99.58	99.72	99.36	98.51	98.74	99.43	99.40
อื่นๆ	1.35	0.42	0.28	0.64	1.49	1.26	0.57	0.60
รวมทั้งหมด	100	100	100	100	100	100	100	100

เมื่อพิจารณาส่วนแบ่งของประเทศคู่แข่งอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งประกอบด้วย จีน อินโดนีเซีย ฮองกง มาเลเซีย และอินเดีย พบว่า ณ ปี พ.ศ. 2548 จีนมีส่วนแบ่งตลาดในสหรัฐอเมริกาเป็นลำดับที่ 2 โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2546 จีนมีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้น

อย่างรวดเร็วคือ 0.73 0.50 7.28 15.01 25.16 และ 26.50 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2547 – 2548 มีส่วนแบ่งตลาดลดลงเป็น 11.21 และ 13.43 สำหรับอินโดนีเซียนั้นในปี พ.ศ. 2548 มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 3 โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2546 ส่วนแบ่งตลาดมีแนวโน้มลดลง คือ 0.32 0.20 0.20 0.31 0.09 และ 0.01 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2547 – 2548 มีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นอย่างมาก เป็น 7.31 และ 10.40 ในขณะที่ฮ่องกง มาเลเซียและอินเดียนั้นมีส่วนแบ่งตลาดน้อย การเปลี่ยนแปลงค่อนข้างผันผวน แต่โดยรวมแล้วมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในช่วงที่พิจารณา

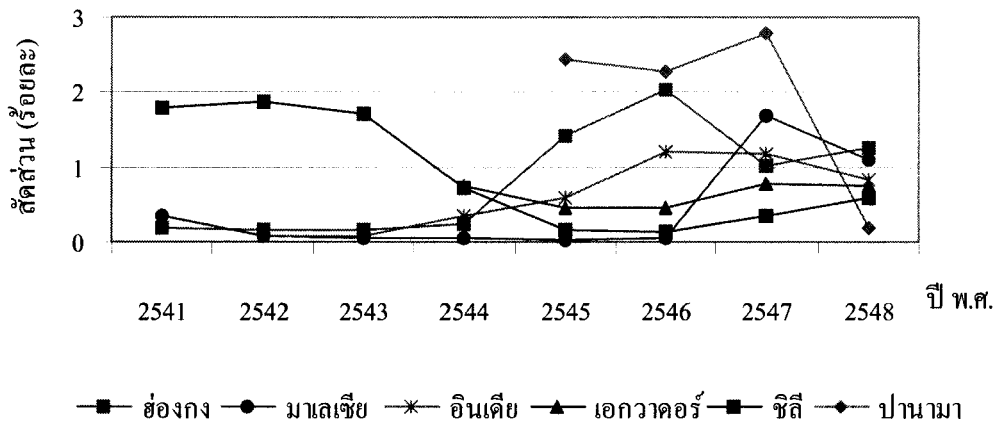
สำหรับส่วนแบ่งตลาดของประเทศส่งออกกุ้งแปรรูปไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาอื่นๆ ที่สำคัญ คือ แคนาดา ซึ่งในปี พ.ศ. 2548 มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 4 นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548

(ก)

ภาพที่ 4.82 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา ระหว่างไทย กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(จ)

ภาพที่ 4.82 (ต่อ) เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

2) ตลาดญี่ปุ่น

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดญี่ปุ่นของประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.106 และภาพที่ 4.83 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA มากที่สุด และมีค่ามากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาที่พิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกุ้งแปรรูปไปยังตลาดญี่ปุ่น สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ของไทยนั้น พบว่าค่า RCA มีทิศทางการเปลี่ยนแปลงลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 26.12 26.14 23.94 23.01 20.36 18.21 16.60 และ 14.65 ตามลำดับ แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดญี่ปุ่นลดลง

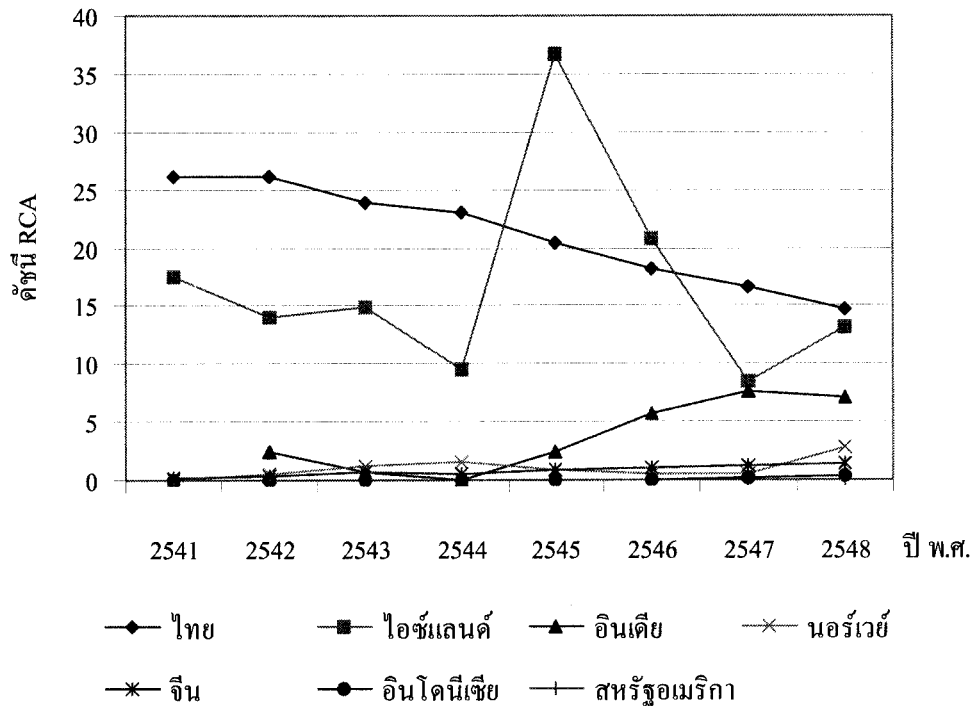
เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งประกอบด้วยอินเดีย จีนและอินโดนีเซีย พบว่า ณ ปี พ.ศ. 2548 มีเฉพาะอินเดียและจีนเท่านั้นที่มีค่า RCA มากกว่า 1 นั่นคือทั้งสองประเทศมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกุ้งแปรรูปไปตลาดญี่ปุ่น โดยในช่วงปี พ.ศ. 2542 – 2544 อินเดียมีค่า RCA ลดลงคือ 2.36 0.69 และ 0.06 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 มีค่าเพิ่มขึ้นเป็น 2.44 5.71 7.61 และ 7.07 ตามลำดับ สำหรับประเทศจีนนั้นมีแนวโน้มค่า RCA เพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 0.16 0.29 0.70 0.57 0.90 1.10

1.29 และ 1.43 ตามลำดับ ในขณะที่อินโดนีเซียมีค่า RCA น้อยกว่า 1 มาก และมีมูลค่าการส่งออกไม่ต่อเนื่อง แต่ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2547 – 2548

สำหรับประเทศที่สำคัญอื่นๆ ในการส่งออกกุ้งแปรรูปไปยังตลาดญี่ปุ่น ได้แก่ ไช้แลนค์ นอร์เวย์ และสหรัฐอเมริกา พบว่า ณ ปี พ.ศ. 2548 มีเฉพาะไช้แลนค์ และนอร์เวย์ เท่านั้นที่มี ค่า RCA มากกว่า 1 โดยค่า RCA ของไช้แลนค์มีการเปลี่ยนแปลงผันผวนมาก และมีแนวโน้มลดลง ในขณะที่นอร์เวย์นั้นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย กรณีสหรัฐอเมริกานั้นมีค่า RCA น้อยกว่า 1 มากและมีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ตารางที่ 4.106 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	26.12	26.14	23.94	23.01	20.36	18.21	16.60	14.65
2. ไช้แลนค์	17.56	14.05	14.82	9.56	36.78	20.85	8.45	13.17
3. อินเดีย	-	2.36	0.69	0.06	2.44	5.71	7.61	7.07
4. นอร์เวย์	0	0.57	1.21	1.60	0.79	0.55	0.44	2.71
5. จีน	0.16	0.29	0.70	0.57	0.90	1.10	1.29	1.43
6. อินโดนีเซีย	0	0	0.002	0	0	0	0.22	0.39
7. สหรัฐอเมริกา	0.03	0.04	0.03	0.02	0.01	0.01	0.01	0.03

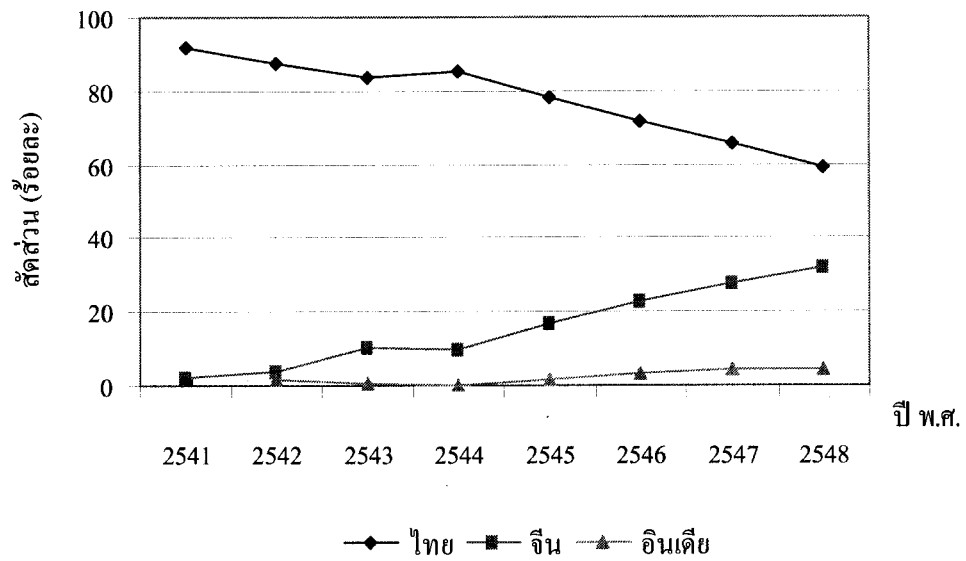
ภาพที่ 4.83 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

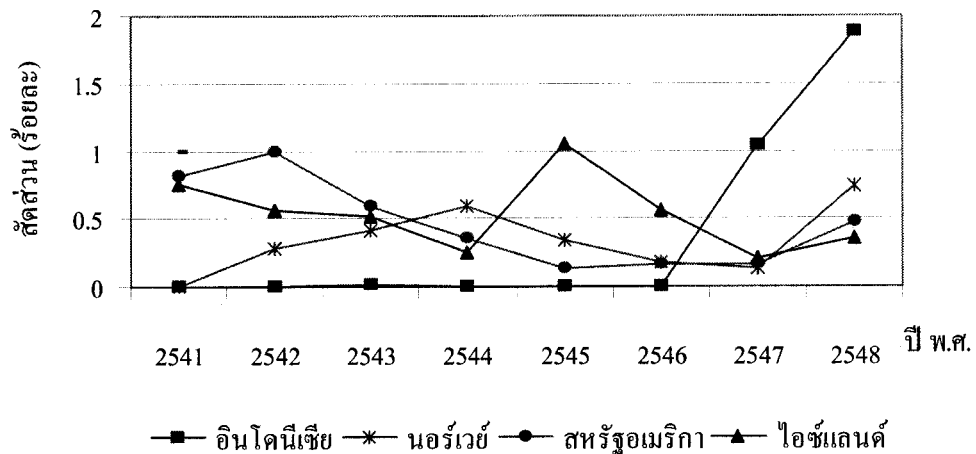
การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดญี่ปุ่นของประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.107 และภาพที่ 4.84 พบว่าตลอดช่วงการพิจารณาไทยเป็นประเทศส่งออกกุ้งแปรรูปที่มีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุดในตลาดญี่ปุ่น แต่ไทยมีแนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดในญี่ปุ่นลดลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ไทยมีส่วนแบ่งตลาดเท่ากับ 91.73 87.32 83.68 85.52 78.13 71.87 65.65 และ 59.06 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกในตลาดญี่ปุ่นลดลง

เมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดในตลาดญี่ปุ่นของจีน อินเดีย และอินโดนีเซีย พบว่าในปี พ.ศ. 2548 มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 2 3 และ 4 ตามลำดับ โดยประเทศจีนมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 2.27 3.83 10.13 9.67 16.72 22.68 27.73 และ 32.16 ตามลำดับ สำหรับประเทศอินเดียในช่วงปี พ.ศ. 2542 – 2544 มีส่วนแบ่งตลาดลดลงคือ 1.62 0.44 และ 0.04 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี

(ก)

(ข)

ภาพที่ 4.84 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

3) ตลาดแคนาดา

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดแคนาดาของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.108 และภาพที่ 4.85

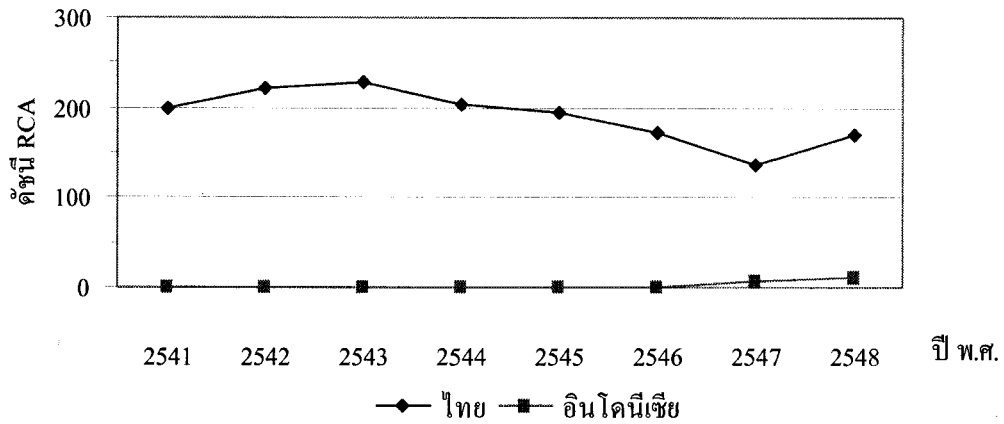
เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA มากที่สุด และมีค่ามากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาที่พิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกุ้งแปรรูปไปยังตลาดแคนาดา สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ของไทยนั้น พบว่าในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 ค่า RCA ของไทยมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น คือ 199.40 220.61 และ 227.81 แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548 ค่า RCA ลดลงเป็น 204.32 193.98 171.51 136.79 และ 169.67 ตามลำดับ แสดงว่าความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกของไทยได้ลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงเวลาดังกล่าว

เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งประกอบด้วย อินโดนีเซีย อินเดียนและจีน พบว่า ณ ปี พ.ศ. 2548 ทุกประเทศมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกุ้งแปรรูปไปยังตลาดแคนาดา โดยในช่วง ปี พ.ศ. 2541 – 2544 อินโดนีเซียมีแนวโน้มของค่า RCA เพิ่มขึ้นคือ 0.09 0.39 0.22 และ 0.48 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2545 – 2546 ไม่มีมูลค่าการส่งออกไปแคนาดา และในปี พ.ศ. 2547 – 2548 ค่า RCA เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเป็น 6.77 และ 11.27 ตามลำดับ สำหรับประเทศอินเดีย ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548 ค่า RCA มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วคือ 0.37 0.48 2.25 3.47 และ 5.48 ตามลำดับ ในทำนองเดียวกันกับประเทศจีนที่ค่า RCA มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2541 - 2548 คือ 0.33 0.22 1.95 0.60 0.58 1.72 6.58 และ 4.89 ตามลำดับ แสดงว่าทั้งอินโดนีเซีย อินเดีย และจีน มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกุ้งแปรรูปไปตลาดแคนาดาเพิ่มขึ้น

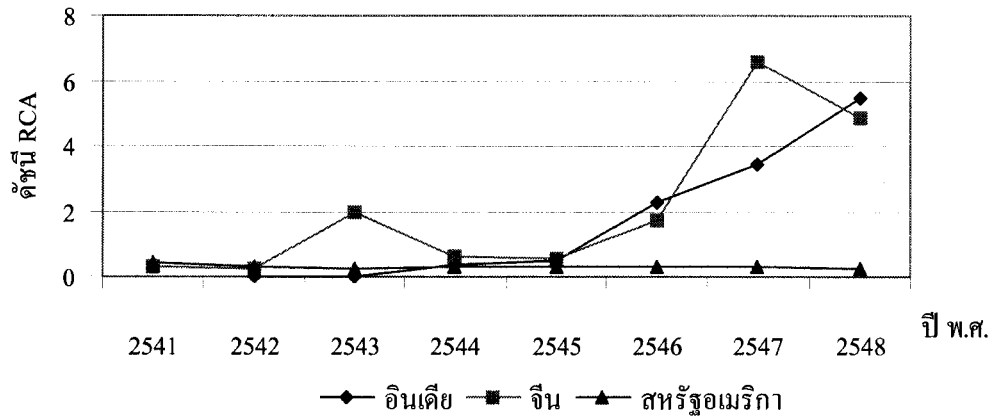
สำหรับประเทศสหรัฐอเมริกา นั้นไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกุ้งแปรรูปไปยังตลาดแคนาดาและมีการเปลี่ยนแปลงของค่า RCA ไม่มากนัก แต่ก็มีแนวโน้มลดลงเล็กน้อยในช่วงของการพิจารณา

ตารางที่ 4.108 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทยกับ
กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	199.40	220.61	227.81	204.32	193.98	171.51	136.79	169.67
2. อินโดนีเซีย	0.09	0.39	0.22	0.48	0	0	6.77	11.27
3. อินเดีย	-	0	0	0.37	0.48	2.25	3.47	5.48
4. จีน	0.33	0.22	1.95	0.60	0.58	1.72	6.58	4.89
6. สหรัฐอเมริกา	0.42	0.31	0.25	0.29	0.32	0.33	0.29	0.23

(ก)

(ข)

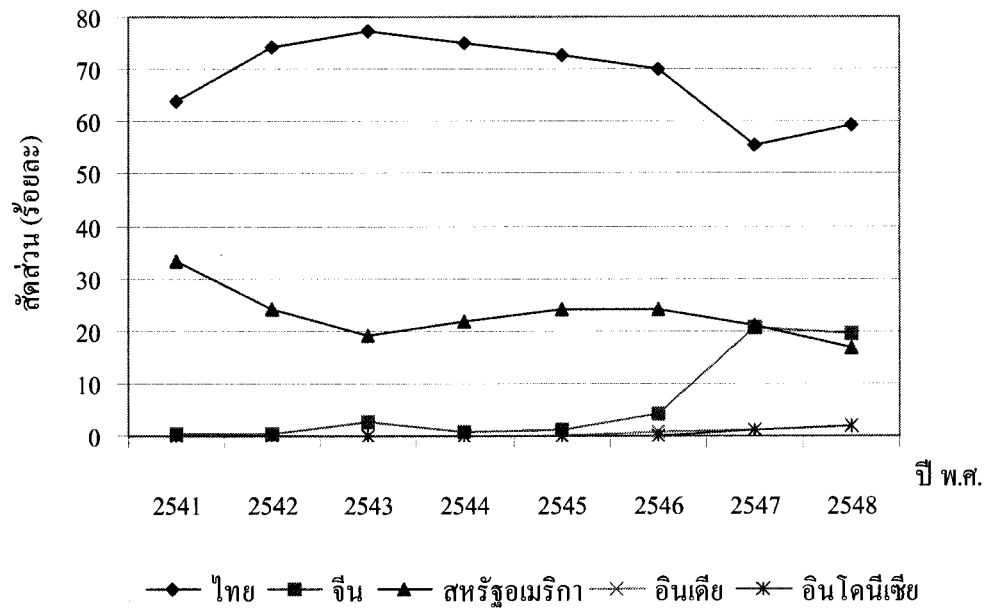
ภาพที่ 4.85 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดแคนาดาของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.109 และภาพที่ 4.86 พบว่าไทยเป็นประเทศส่งออกกุ้งแปรรูปที่มีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุดในตลาดแคนาดาตลอดช่วงการพิจารณา ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 ไทยมีการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นคือ 63.88 74.11 และ 77.34 ตามลำดับ ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548 มีแนวโน้มของส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างต่อเนื่องเป็น

ภาพที่ 4.86 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกึ่งแปรรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

4) ตลาดออสเตรเลีย

(1) การวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกกึ่งแปรรูปในตลาดออสเตรเลียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.110 และภาพที่ 4.87 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA มากที่สุด และมีค่ามากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาที่พิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกึ่งแปรรูปไปยังตลาดออสเตรเลีย สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ของไทยนั้น พบว่าค่า RCA มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 39.06 34.47 27.56 29.84 26.55 18.14 19.69 และ 20.89 ตามลำดับ แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกึ่งแปรรูปในตลาดออสเตรเลียของไทยได้ลดลงนั่นเอง

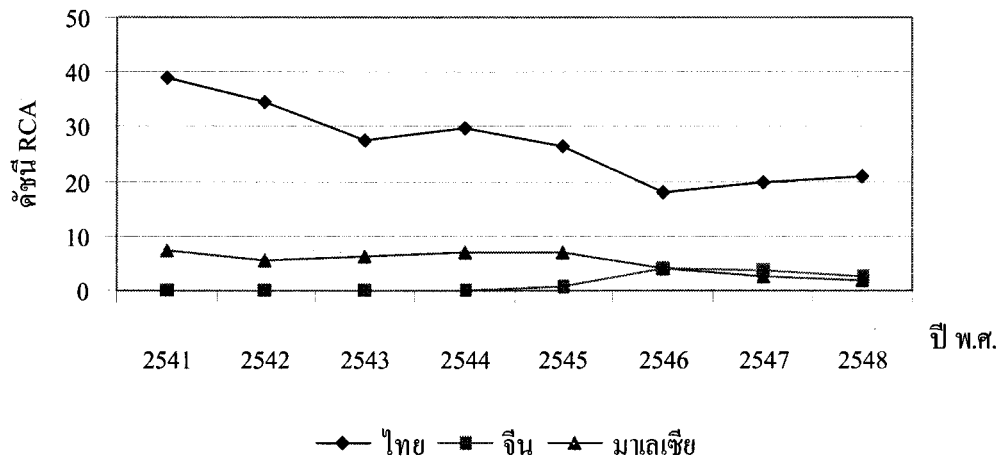
เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชีย ได้แก่ จีน มาเลเซีย อินโดนีเซีย และสิงคโปร์ พบว่าในปี พ.ศ. 2548 เฉพาะประเทศจีนและมาเลเซียเท่านั้นที่มีค่า RCA มากกว่า 1 แสดงว่าทั้งสองประเทศมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกึ่งแปรรูปไปยังตลาด ออสเตรเลีย โดยในปี พ.ศ. 2541 – 2545 จีนมีค่า RCA น้อยกว่า 1 และไม่ต่อเนื่อง แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 จีนมีค่า RCA มากกว่า 1 แต่มีการเปลี่ยนแปลงลดลงคือ 4.06 3.66 และ 2.43

ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศมาเลเซีย ค่า RCA มีแนวโน้มลดลงในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 7.38 5.60 6.14 6.89 6.85 4.20 2.56 และ 1.88 ตามลำดับ สำหรับประเทศอินโดนีเซียและสิงคโปร์เป็นประเทศที่มีค่า RCA น้อยกว่า 1 แสดงว่าทั้งสองประเทศไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกุ้งแปรรูปไปยังตลาดออสเตรเลีย ซึ่งประเทศอินโดนีเซียปรากฏค่าของ RCA ชัดเจนในช่วงปี พ.ศ. 2547 – 2548 และมีการเปลี่ยนแปลงค่า RCA เพิ่มขึ้นคือ 0.28 และ 0.43 ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศสิงคโปร์นั้นในปี พ.ศ. 2542 – 2544 มีค่า RCA เพิ่มขึ้นคือ 0.06 0.08 และ 0.11 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2545 – 2548 มีค่าลดลงเป็น 0.10 0.06 0.06 และ 0.04 ตามลำดับ

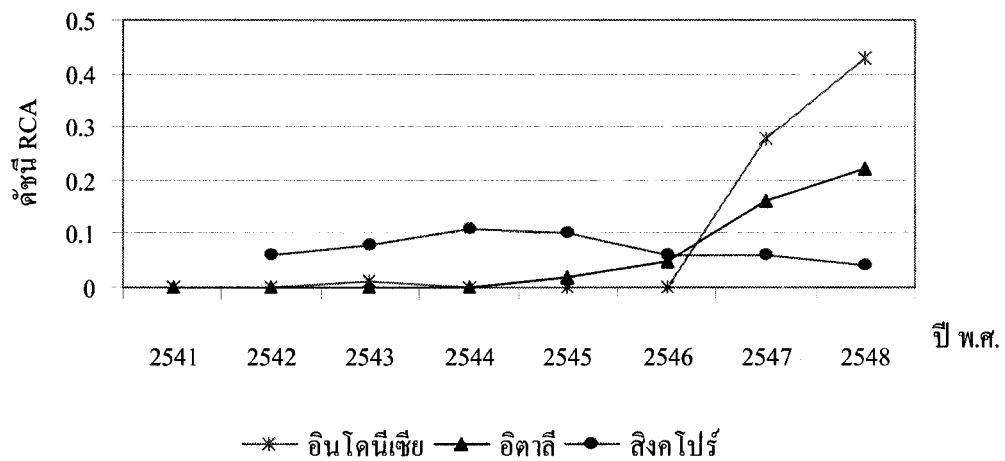
สำหรับประเทศอิตาลีนั้นมีค่า RCA น้อยกว่า 1 ในการส่งออกกุ้งแปรรูปไปยังตลาดออสเตรเลียและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548

ตารางที่ 4.110 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดออสเตรเลีย ระหว่างไทยกับไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	39.06	34.47	27.56	29.84	26.55	18.14	19.69	20.89
2. จีน	0	0.14	0.02	0	0.81	4.06	3.66	2.43
3. มาเลเซีย	7.38	5.60	6.14	6.89	6.85	4.20	2.56	1.88
4. อินโดนีเซีย	0	0	0.01	0	0	0	0.28	0.43
5. อิตาลี	0	0	0	0	0.02	0.05	0.16	0.22
6. สิงคโปร์	-	0.06	0.08	0.11	0.10	0.06	0.06	0.04

(ก)

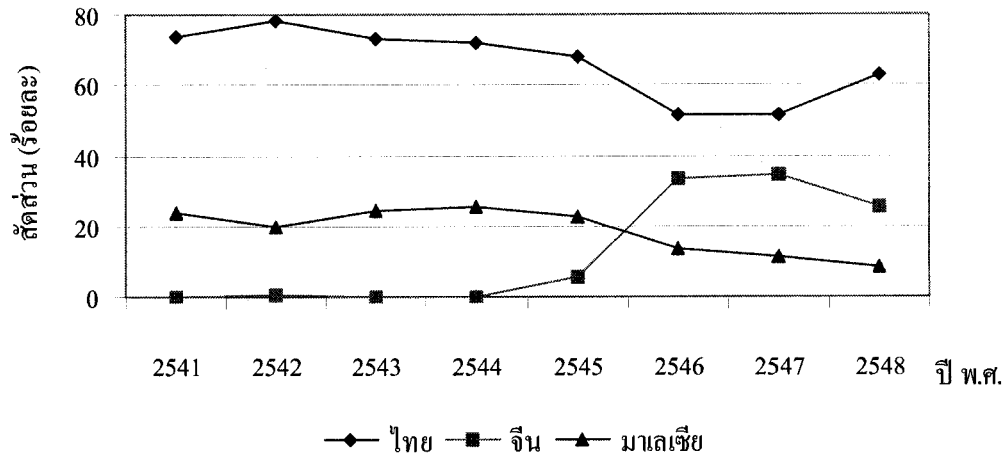
(ข)

ภาพที่ 4.87 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดออสเตรเลีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

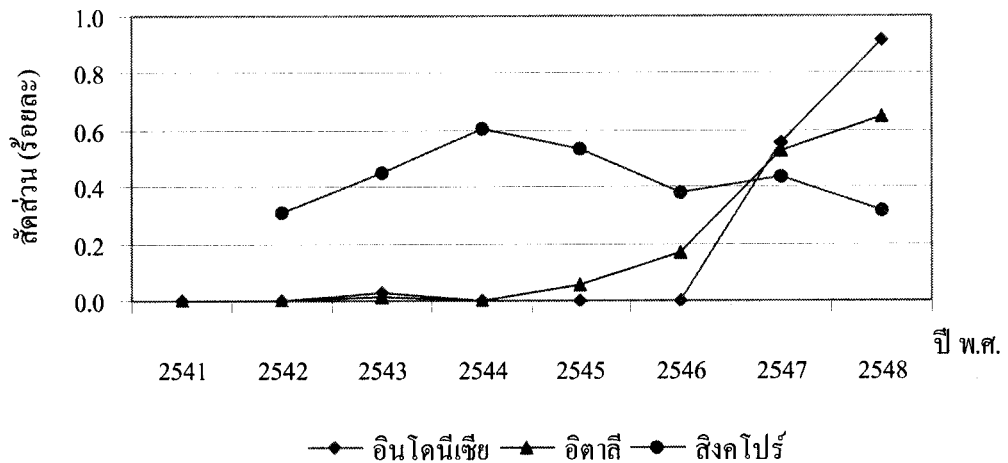
(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของกุ้งแปรรูปในตลาดออสเตรเลียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.111 และภาพที่ 4.88 พบว่าไทยเป็นประเทศส่งออกกุ้งแปรรูปที่มีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุดในตลาดออสเตรเลียตลอดช่วงการพิจารณา แต่ไทยมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดในออสเตรเลียลดลงอย่าง

(ก)

(ข)

ภาพที่ 4.88 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดออสเตรเลีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

5) ตลาดสหภาพยุโรป

(1) การวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรป ของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.112 และภาพที่ 4.89 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับ 2 รองลงมาจากไอซ์แลนด์ และมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาที่พิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความ

ได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกุ้งแปรรูปไปยังตลาดสหภาพยุโรป สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ของไทยนั้น พบว่าค่า RCA มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2546 คือ และ 17.13 16.00 15.12 13.30 6.97 และ 6.66 ตามลำดับ แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลง แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2547 – 2548 ค่า RCA เพิ่มขึ้นเป็น 8.79 และ 9.74 ตามลำดับ แสดงว่าในช่วงเวลาดังกล่าวมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้น แต่ก็ยังน้อยกว่าในช่วงแรก

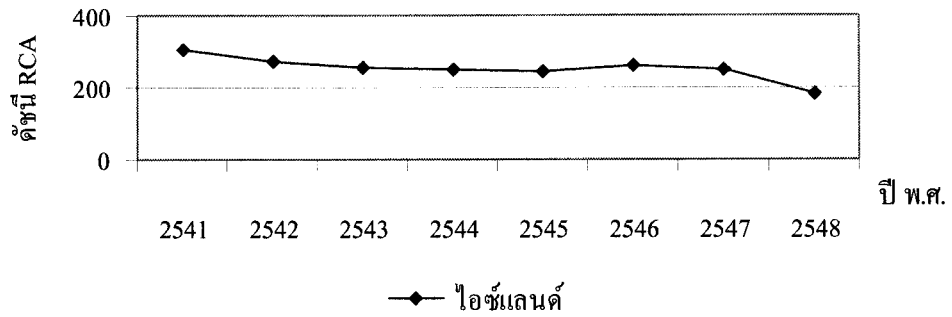
เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชีย ได้แก่ อินเดีย อินโดนีเซีย มาเลเซียและจีน พบว่าในปี พ.ศ. 2548 ทุกประเทศมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกุ้งไปยังตลาดสหภาพยุโรป เนื่องจากมีค่า RCA มากกว่า 1 ซึ่งประเทศอินเดียมีค่า RCA เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 คือ 0.71 4.07 5.98 และ 8.02 ตามลำดับ แสดงว่าอินเดียมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกันกับอินโดนีเซียที่ค่า RCA เพิ่มขึ้นอย่างมากในปี พ.ศ. 2548 เป็น 7.69 จาก 4.75 ในปี พ.ศ. 2547 สำหรับประเทศมาเลเซียในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 ค่า RCA ได้ลดลงอย่างรวดเร็วเป็น 5.32 3.47 และ 3.28 ตามลำดับ ซึ่งตรงกันข้ามกับประเทศจีนที่ค่า RCA เพิ่มขึ้นเป็น 0.01 0.44 และ 2.60 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.112 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

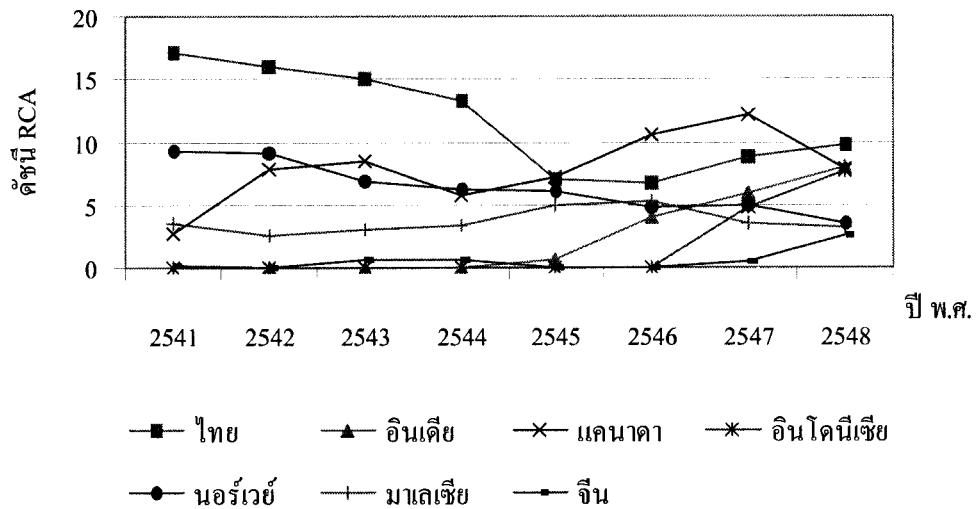
ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไอร์แลนด์	302.97	274.03	255.41	248.30	246.84	262.44	247.29	181.07
2. ไทย	17.13	16.00	15.12	13.30	6.97	6.66	8.79	9.74
3. อินเดีย	-	0.04	0.02	0.06	0.71	4.07	5.98	8.02
4. แคนาดา	2.68	7.90	8.51	5.83	7.19	10.57	12.21	7.79
5. อินโดนีเซีย	0	0.006	0.002	0.005	0	0	4.75	7.69
6. นอร์เวย์	9.23	9.16	6.83	6.26	6.05	4.81	4.93	3.52
7. มาเลเซีย	3.49	2.62	3.01	3.35	4.94	5.32	3.47	3.28
8. จีน	0.13	0.02	0.58	0.60	0.01	0.01	0.44	2.60

สำหรับประเทศส่งออกที่สำคัญอื่นๆ ได้แก่ ไอร์แลนด์ แคนาดาและนอร์เวย์ ซึ่งไอร์แลนด์เป็นประเทศที่มีค่า RCA สูงสุดในตลาดสหภาพยุโรปเท่ากับ 181.07 ในปี

พ.ศ. 2548 แต่ตลอดช่วงการพิจารณาค่า RCA มีแนวโน้มลดลง แสดงว่าไอซ์แลนด์มีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลงนั่นเอง สำหรับประเทศแคนาดาแม้ค่า RCA จะมีการเปลี่ยนแปลงที่ผันผวนแต่ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ตรงข้ามกับประเทศนอร์เวย์ที่มีแนวโน้มลดลง

(ก)

(ข)

ภาพที่ 4.89 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

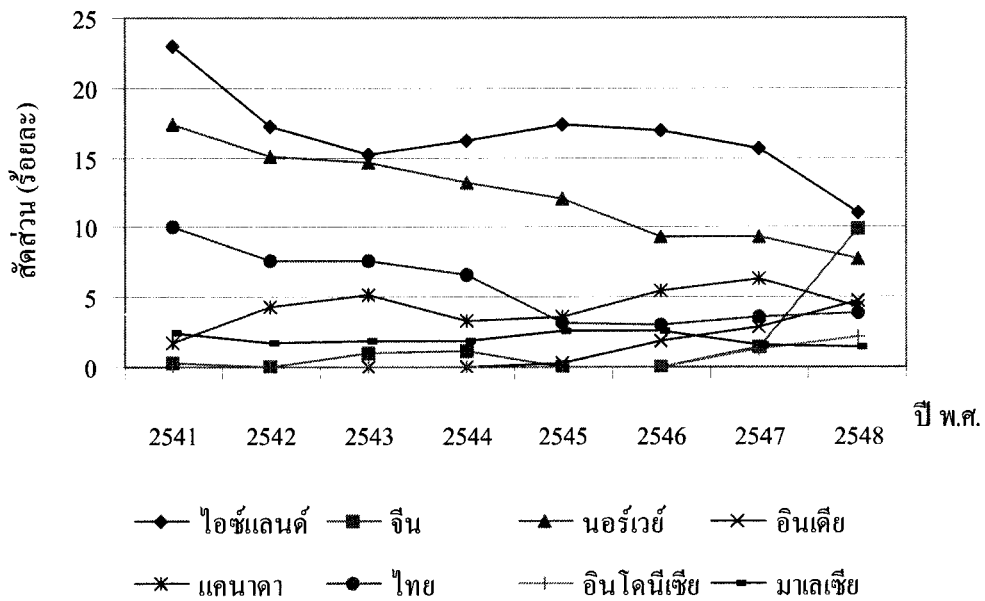
(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรปของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.113 และภาพที่ 4.90 พบว่าไทยเป็นประเทศส่งออกกุ้งแปรรูปที่มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 6 และมีส่วนแบ่งตลาดลดลง

สำหรับประเทศส่งออกที่สำคัญอื่นๆ พบว่าประเทศไอซ์แลนด์มีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุดในตลาดสหภาพยุโรป โดยในปี พ.ศ. 2548 มีส่วนแบ่งตลาดเท่ากับ 11.10 แต่มีแนวโน้มลดลงในช่วงของการพิจารณา เช่นเดียวกับประเทศนอร์เวย์ที่มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 3 คือ 7.83 ในปี พ.ศ. 2548 แต่ส่วนแบ่งตลาดได้ลดลงอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ประเทศแคนาดามีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 5 เท่ากับ 4.24 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงของการพิจารณา

ภาพที่ 4.90 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรป ระหว่างไทย กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

2.4.3 ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม

1) ตลาดมาเลเซีย

(1) การวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดมาเลเซียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.114 และภาพที่ 4.91 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 3 รองลงมาจากจีนและอินเดีย ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2545 ไทยมีค่า RCA มากกว่า 1 แต่มีแนวโน้มลดลงคือ 19.92 18.95 19.05 17.33 และ 10.06 ตามลำดับ สำหรับในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 ค่า RCA ของไทยมีค่าลดลงอย่างมากจนมีค่าน้อยกว่า 1 คือ 0.43 1.04 และ 0.74 ตามลำดับ

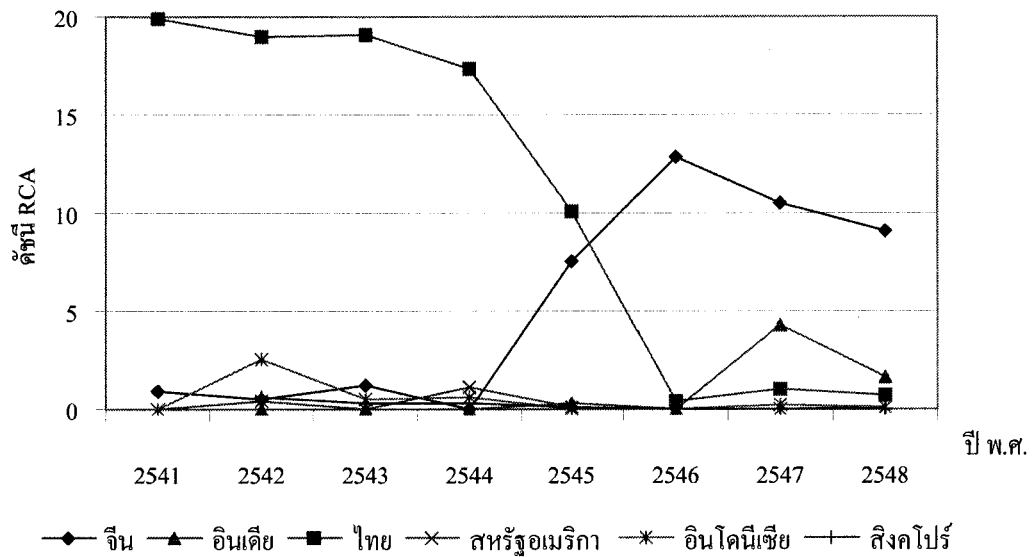
แสดงว่าประเทศไทยมีความเปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลงอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งไม่มีความเปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกคู่แข่งแปรรูปไปยังตลาดมาเลเซียในที่สุด

เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชีย ได้แก่ จีน อินเดีย อินโดนีเซียและสิงคโปร์ พบว่าในปี พ.ศ. 2548 จีนเป็นประเทศที่มีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 1 และมีความเปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกคู่แข่งแปรรูปไปยังตลาดมาเลเซีย โดยในปี พ.ศ. 2541 – 2543 ค่า RCA มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นคือ 0.94 0.48 และ 1.25 ตามลำดับ และเป็นศูนย์ในปี พ.ศ. 2544 ก่อนจะเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2545 - 2546 เป็น 7.60 และ 12.84 แต่ในปี พ.ศ. 2547 – 2548 มีค่าลดลงเป็น 10.52 และ 9.08 ตามลำดับ สำหรับประเทศอินเดียนั้นเริ่มมีมูลค่าส่งออกไปตลาดมาเลเซียในปี พ.ศ. 2545 และมีค่า RCA มากกว่า 1 ในปี พ.ศ. 2547 – 2548 คือ 4.30 และ 1.62 ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศอินโดนีเซียมีค่า RCA ไม่ต่อเนื่องแต่มีแนวโน้มลดลงอย่างรวดเร็วจนมีค่า RCA น้อยกว่า 1 เช่นเดียวกันกับประเทศสิงคโปร์ที่มีค่า RCA น้อยกว่า 1 และมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงการพิจารณา

สำหรับประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีความสำคัญในการส่งออกคู่แข่งแปรรูปไปยังตลาดมาเลเซีย ซึ่งในปี พ.ศ. 2542 – 2544 ค่า RCA มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 ค่า RCA ลดลงและมีค่าน้อยกว่า 1 ในช่วงเวลาดังกล่าว

ตารางที่ 4.114 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกคู่แข่งแปรรูปในตลาดมาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. จีน	0.94	0.48	1.25	0	7.60	12.84	10.52	9.08
2. อินเดีย	-	0	0	0	0.29	0	4.30	1.62
3. ไทย	19.92	18.95	19.05	17.33	10.06	0.43	1.04	0.74
4. สหรัฐอเมริกา	0	0.39	0.05	1.10	0.08	0.02	0	0.08
5. อินโดนีเซีย	0	2.55	0.51	0.64	0	0	0.18	0.07
6. สิงคโปร์	-	0.57	0.34	0.31	0.09	0.05	0.01	0.01

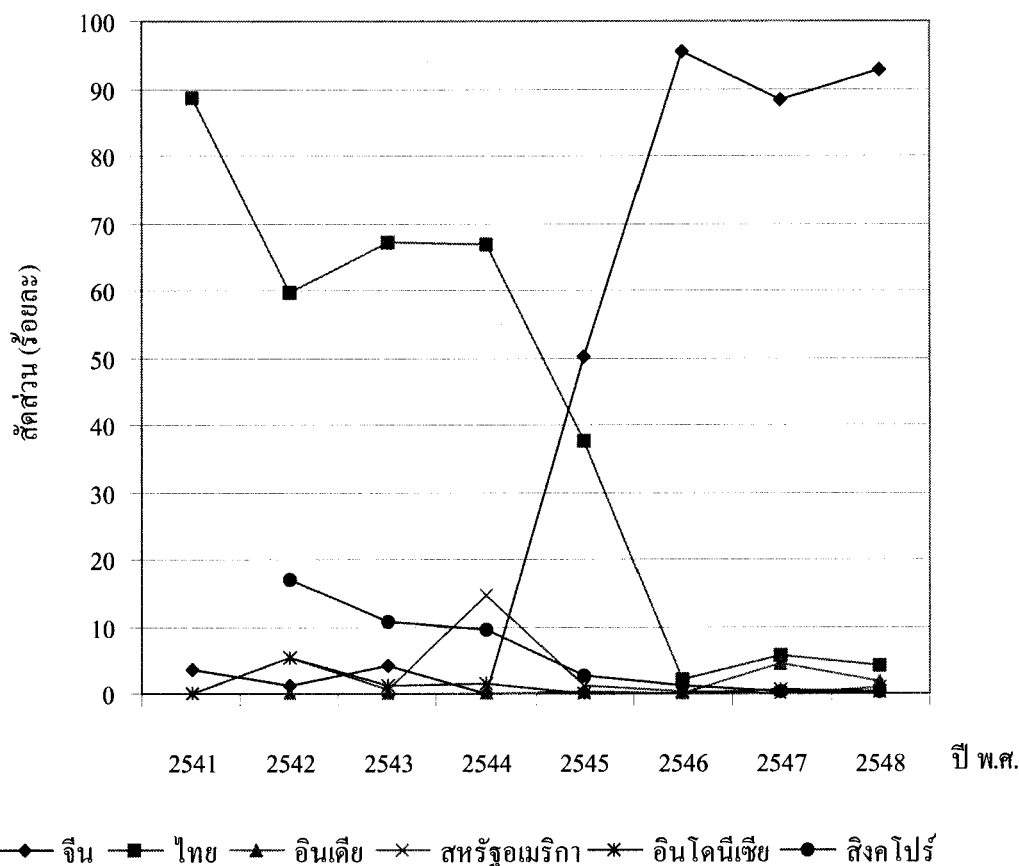
ภาพที่ 4.91 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดมาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดมาเลเซียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.115 และภาพที่ 4.92 พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยเป็นประเทศส่งออกกุ้งแปรรูปที่มีส่วนแบ่งตลาดมากเป็นลำดับที่ 2 รองลงมาจากจีน ซึ่งไทยมีทิศทางการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งในตลาดมาเลเซียลดลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ไทยมีส่วนแบ่งตลาดเท่ากับ 88.58 59.57 67.12 66.98 37.73 2.02 5.68 และ 4.06 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกลดลงอย่างรวดเร็วตลอดช่วงของการศึกษา

เมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดของประเทศจีน พบว่าในปี พ.ศ. 2548 จีนมีส่วนแบ่งตลาดสูงสุดในตลาดมาเลเซีย โดยในปีช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 จีนมีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นคือ 3.73 1.25 และ 4.07 แต่ในปี พ.ศ. 2544 จีนไม่มีส่วนแบ่งตลาดในมาเลเซียเลย ต่อมาในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 ส่วนแบ่งตลาดของจีนก็เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเป็น 50.21 95.48 88.27 และ 92.76 ตามลำดับ สำหรับประเทศอินเดีย ในปี พ.ศ. 2548 มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 3 ซึ่งอินเดียเริ่มเข้ามามีส่วนแบ่งตลาดในตลาดมาเลเซียในปี พ.ศ. 2545 แต่ก็ยังมีส่วนแบ่งตลาดไม่ต่อเนื่อง และในปี พ.ศ. 2547 – 2548 ส่วนแบ่งตลาดมีแนวโน้มลดลงเป็น 4.62 ละ 1.72 ตามลำดับ

ภาพที่ 4.92 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดมาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

2) ตลาดอินโดนีเซีย

(1) การวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดอินโดนีเซียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.116 และภาพที่ 4.93 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA ไม่ต่อเนื่องเพราะมีมูลค่าการส่งออกที่ผันผวน โดยในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2547 ไทยมีค่า RCA น้อยกว่า 1 และมีแนวโน้มลดลงคือ 0.34 0.99 และ 0.18 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกุ้งแปรรูปไปยังตลาดอินโดนีเซีย

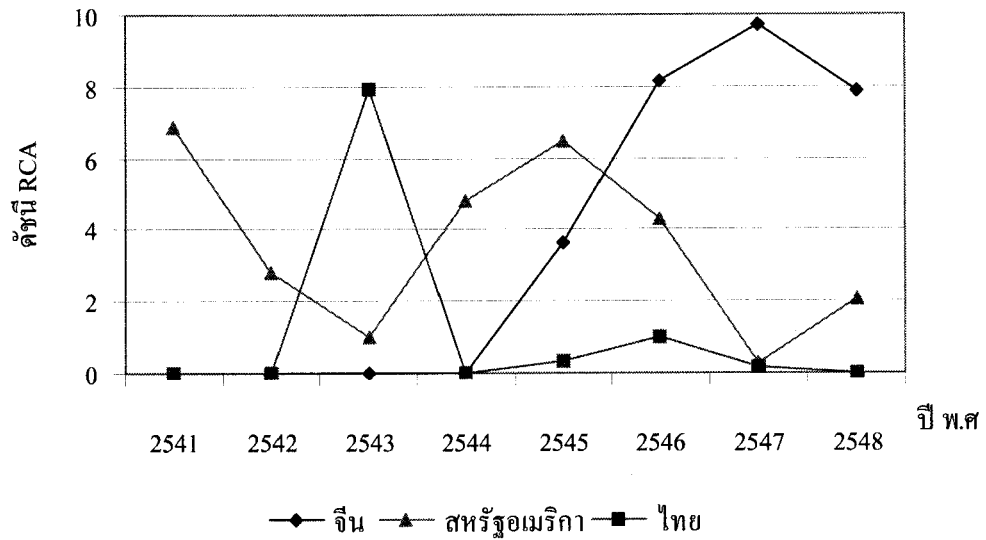
เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชีย พบว่าในช่วงปี พ.ศ. 2545- 2548 จีนเป็นประเทศที่มีค่า RCA มากกว่า 1 ในตลาดอินโดนีเซีย แสดงว่าจีนมีความได้เปรียบ

โดยเปรียบเทียบในการส่งออกกุ้งแปรรูปไปยังตลาดอินโดนีเซียและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นคือ 3.61 8.15 9.71 และ 7.86 ตามลำดับ แสดงว่าจีนมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้น ในขณะที่ประเทศอื่นๆ ได้แก่ ญี่ปุ่น สิงคโปร์ ออสเตรเลียและมาเลเซียนั้นมีค่า RCA น้อยกว่า 1 และมีแนวโน้มลดลง นอกจากนี้มูลค่าการส่งออกก็ผันผวนเช่นเดียวกับประเทศไทย

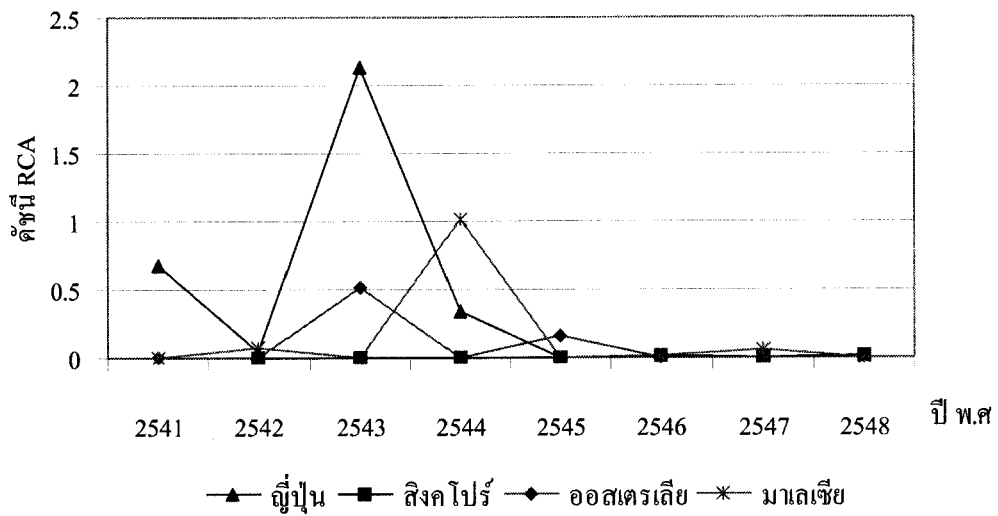
สำหรับสหรัฐอเมริกา นั้น ในปี พ.ศ. 2548 เป็นประเทศที่มีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 2 และตลอดช่วงการพิจารณาสหรัฐอเมริกามีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออก เนื่องจากมีค่า RCA มากกว่า 1 ยกเว้นปี พ.ศ. 2543 และ 2547 โดยมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ลดลง นอกจากนี้สหรัฐอเมริกายังเป็นประเทศเดียวที่มูลค่าการส่งออกไปตลาดอินโดนีเซียอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 4.116 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดอินโดนีเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. จีน	0	0	0	0	3.61	8.15	9.71	7.86
2. สหรัฐอเมริกา	6.89	2.78	0.98	4.83	6.46	4.29	0.30	2.07
3. ญี่ปุ่น	0.67	0.05	2.13	0.34	0	0.01	0	0.009
4. สิงคโปร์	-	0	0	0	0	0.02	0.003	0.008
5. ออสเตรเลีย	0	0	0.51	0	0.16	0.002	0.001	0.003
6. ไทย	0	0	7.95	0	0.34	0.99	0.18	0
7. มาเลเซีย	0	0.07	0	1.01	0	0.01	0.06	0

(ก)

(ข)

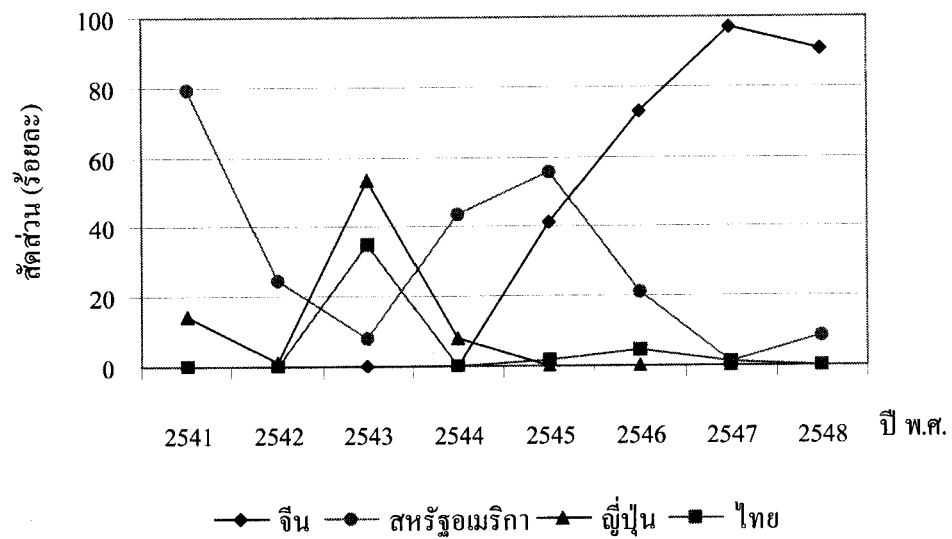
ภาพที่ 4.93 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดอินโดนีเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 - 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

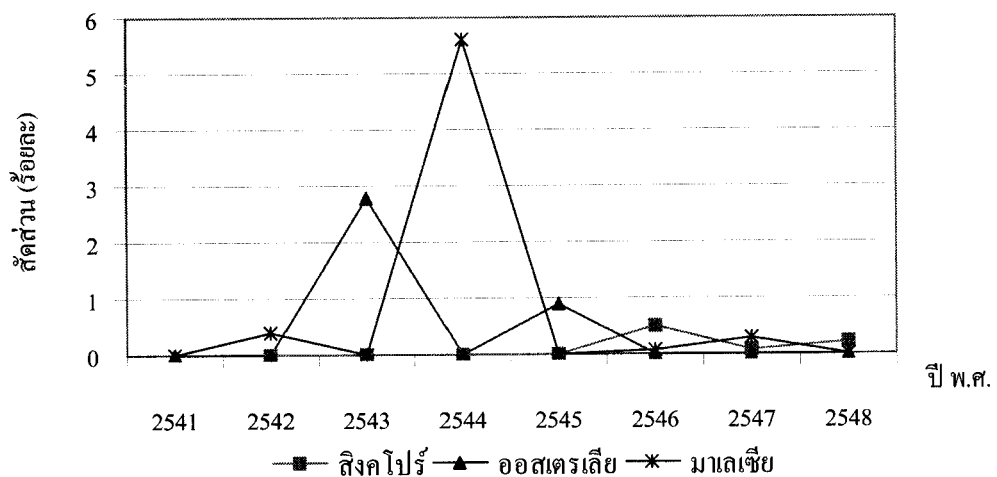
การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปไปยังตลาดอินโดนีเซียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 - 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.117 และภาพที่ 4.94 พบว่าไทยมีส่วนแบ่งตลาดน้อยและไม่ต่อเนื่อง ในขณะที่เดียวกันก็มีแนวโน้มลดลง แสดงว่า

(ก)

(ข)

ภาพที่ 4.94 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกึ่งแปรรูปในตลาดอินโดนีเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

3) ตลาดซาอุดีอาระเบีย

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

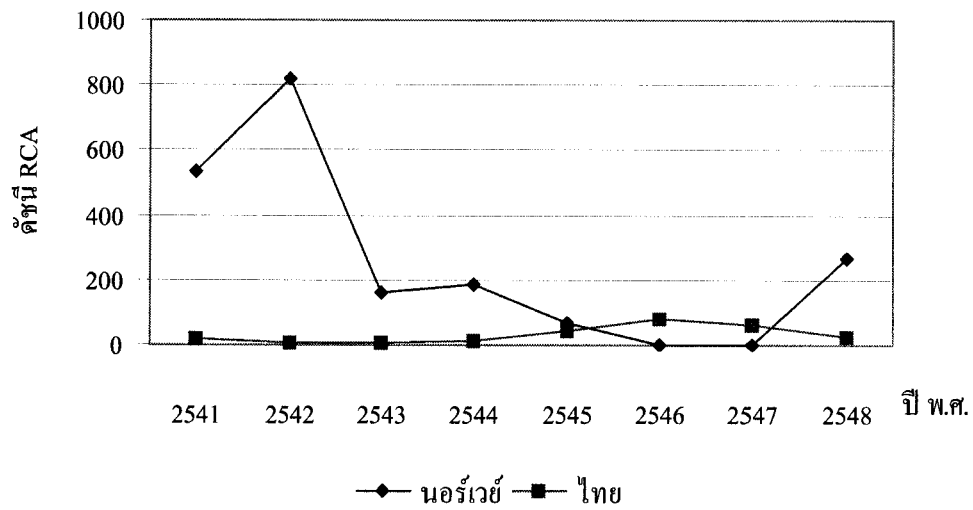
จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกกึ่งแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.118 และภาพที่ 4.95

เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 2 รองลงมาจากนอร์เวย์ และมีค่ามากกว่า 1 ตลอดช่วงพิจารณา แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในตลาดซาอุดีอาระเบีย สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA นั้น ปรากฏว่าในช่วงปี พ.ศ. 2541–2543 ดัชนี RCA มีค่าลดลงคือ 15.74 6.50 และ 5.29 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2544–2546 มีค่าเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเป็น 9.84 45.49 และ 81.55 ตามลำดับ ก่อนจะมีค่าลดลงอีกครั้งในช่วงปี พ.ศ. 2547–2548 เป็น 62.98 และ 23.81 ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมแล้วค่า RCA ของไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้น สำหรับประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชียที่สำคัญคือ อินเดีย ซึ่งเริ่มมีมูลค่าการส่งออกไปยังตลาดซาอุดีอาระเบียในปี พ.ศ. 2548 และอินเดียมีค่า RCA มากกว่า 1 เท่ากับ 4.73

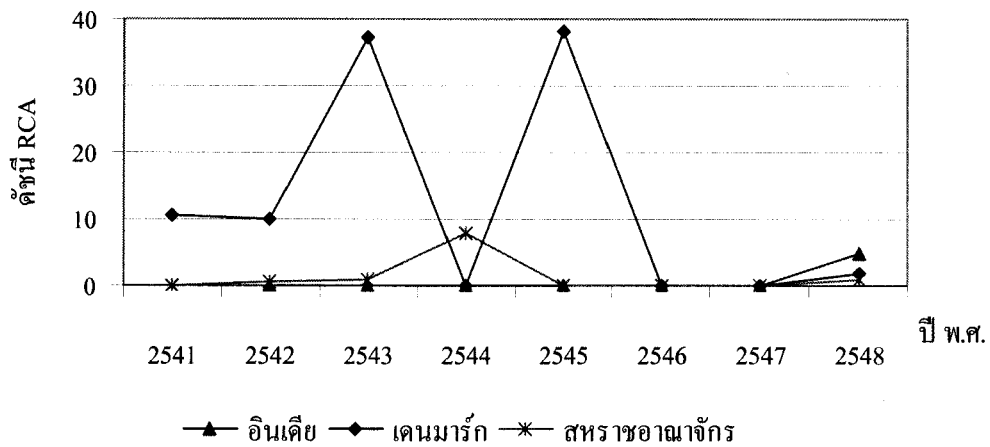
สำหรับนอร์เวย์ เดนมาร์กและสหราชอาณาจักร เป็นประเทศที่มีมูลค่าการส่งออกไปตลาดซาอุดีอาระเบียไม่ต่อเนื่องและมีการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ที่ผันผวน โดยนอร์เวย์มีค่า RCA สูงสุดในตลาดซาอุดีอาระเบียในปี พ.ศ. 2548 คือ 269.55 ในขณะที่เดนมาร์กและสหราชอาณาจักร มีค่าเท่ากับ 1.67 และ 0.76 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.118 เปรียบเทียบดัชนี RCA ในการส่งออกกึ่งแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. นอร์เวย์	534.12	816.88	159.64	189.20	67.42	0	0	269.55
2. ไทย	15.74	6.50	5.29	9.84	45.49	81.55	62.98	23.81
3. อินเดีย	-	0	0	0	0	0	0	4.73
4. เดนมาร์ก	10.50	9.92	37.21	0	38.30	0	0	1.67
5. สหราชอาณาจักร	0.06	0.67	0.92	7.93	0	0	0	0.76

(ก)

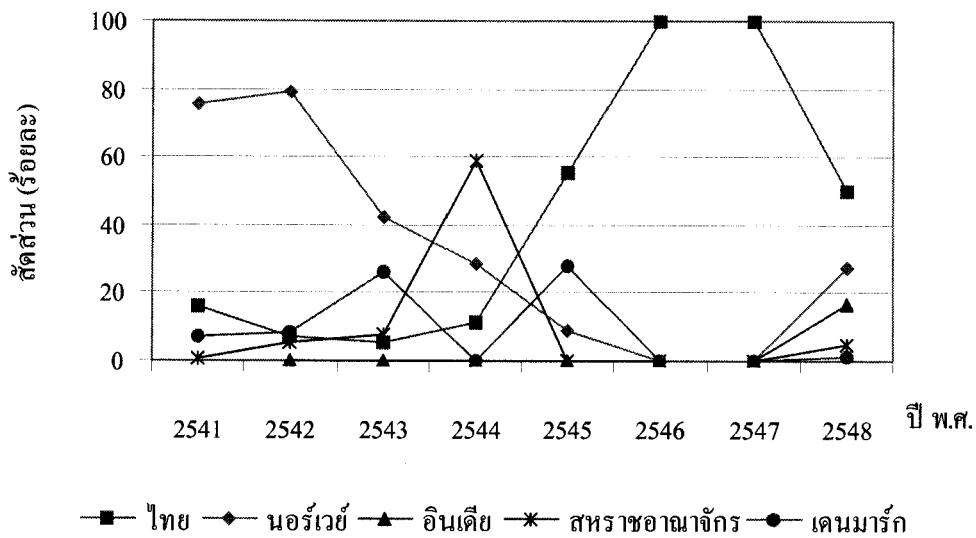
(ข)

ภาพที่ 4.95 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.119 และภาพที่ 4.96 พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยเป็นประเทศส่งออกกุ้งแปรรูปที่มีส่วนแบ่งในตลาดซาอุดีอาระเบียมากเป็นลำดับที่ 1 ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 ไทยมีส่วนแบ่งตลาดลดลงคือ 16.19 7.16 และ

ภาพที่ 4.96 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบีย ระหว่างไทย กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

4) ตลาดสหรัฐอเมริกา

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

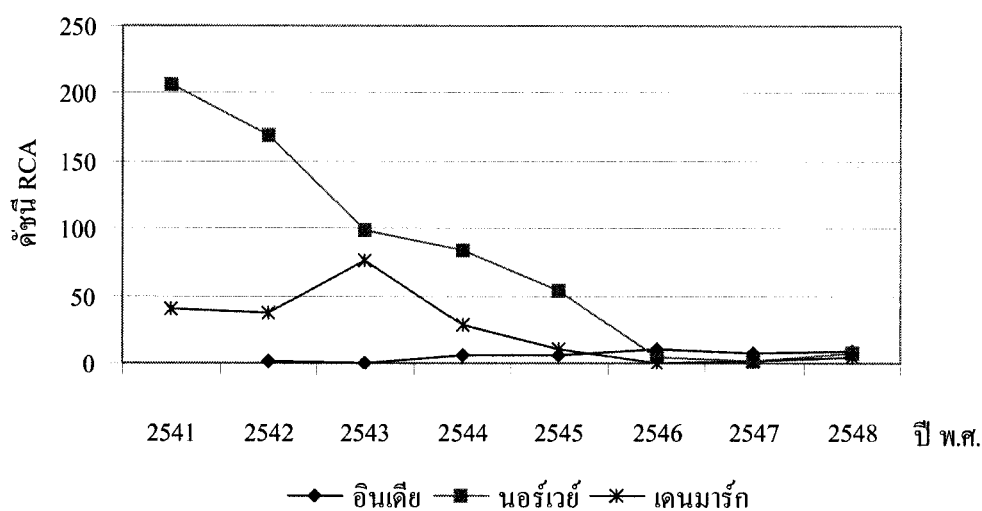
จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.120 และภาพที่ 4.97 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 3 รองลงจากอินเดียและนอร์เวย์ และมีค่ามากกว่า 1 ตลอดช่วงที่พิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกุ้งแปรรูปไปยังสหรัฐอเมริกา แต่ค่า RCA ของไทยมีแนวโน้มลดลงตลอดในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 8.62 7.58 7.57 8.13 2.31 1.05 1.83 และ 3.94 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาลดลง

เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชีย ได้แก่ อินเดียและจีน พบว่าในปี พ.ศ. 2548 อินเดียเป็นประเทศที่มีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 1 ในขณะที่เดียวกันอินเดียก็มีแนวโน้มของค่า RCA เพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548 คือ 5.42 6.55 10.12 8.19 และ 8.68 ตามลำดับ แสดงว่าอินเดียมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการแข่งขันเพิ่มขึ้น สำหรับประเทศจีนไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเนื่องจากมีค่า RCA น้อยกว่า 1 และมีแนวโน้มลดลงในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 คือ 0.88 0.23 และ 0.04 ตามลำดับ แสดงว่าจีนมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลง

สำหรับประเทศนอร์เวย์นั้นมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 2 ในปี พ.ศ. 2548 คือ 7.30 แต่นอร์เวย์มีค่า RCA ลดลงอย่างรวดเร็ว เช่นเดียวกับเดนมาร์กที่ค่า RCA มีแนวโน้มลดลงอย่างรวดเร็วตลอดช่วงการพิจารณา ในขณะที่สหรัฐอเมริกามีการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ค่อนข้างผันผวนและมีแนวโน้มลดลงจนมีค่าน้อยกว่า 1 ในที่สุด

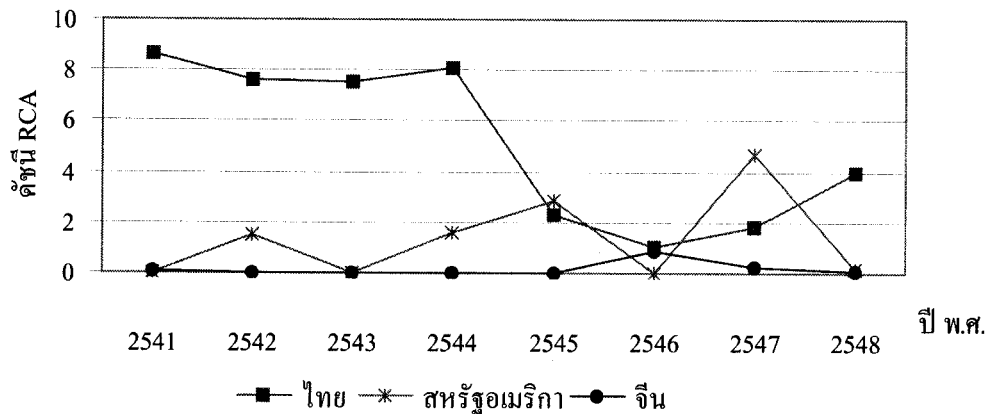
ตารางที่ 4.120 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. อินเดีย	-	0.99	0	5.42	6.55	10.12	8.19	8.68
2. นอร์เวย์	206.66	169.76	98.91	84.57	53.57	4.07	2.07	7.30
3. ไทย	8.62	7.58	7.57	8.13	2.31	1.05	1.83	3.94
4. เดนมาร์ก	40.62	37.33	76.54	28.95	10.04	0.66	1.83	3.79
5. สหรัฐอเมริกา	0	1.53	0	1.61	2.88	0.01	4.70	0.17
6. จีน	0.04	0	0	0	0	0.88	0.23	0.04

(ก)

ภาพที่ 4.97 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(ข)

ภาพที่ 4.97 (ต่อ) เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

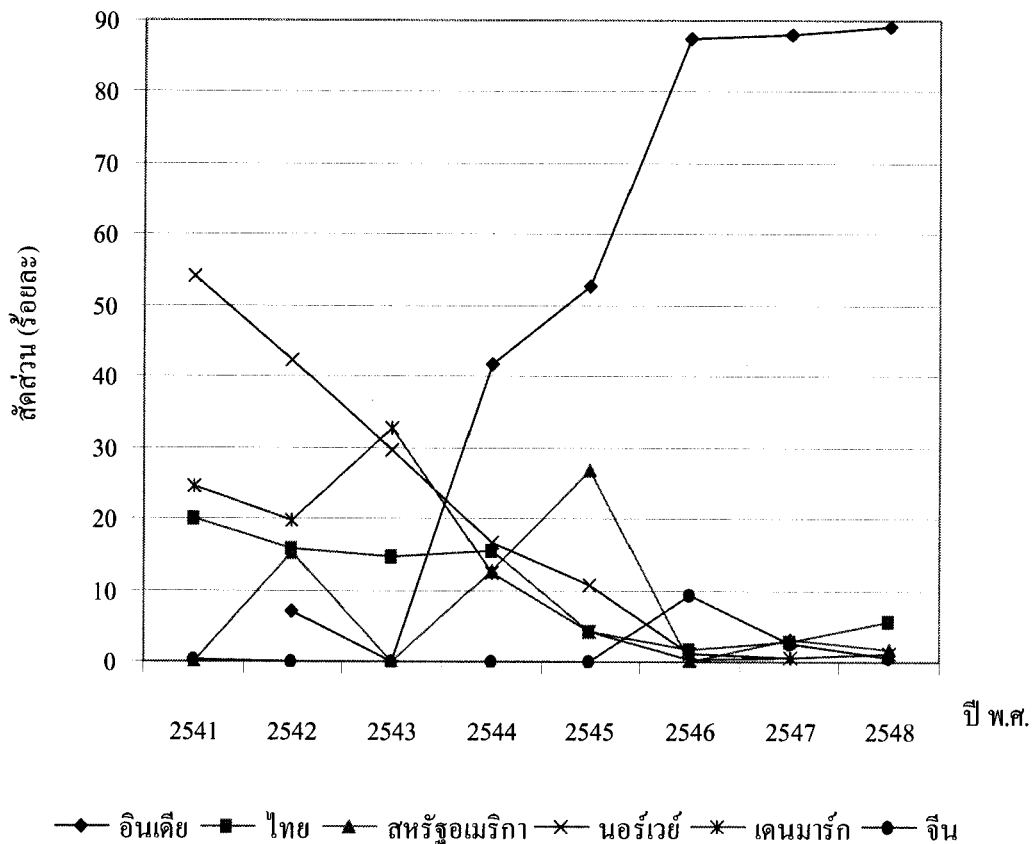
การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดของการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์ของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.121 และภาพที่ 4.98 พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยเป็นประเทศส่งออกกุ้งแปรรูปที่มีส่วนแบ่งตลาดมากเป็นลำดับที่ 2 รองลงมาจากอินเดีย ซึ่งส่วนแบ่งตลาดของไทยมีการเปลี่ยนแปลงลดลงอย่างต่อเนื่อง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2546 คือ 20.03 15.73 14.69 15.55 4.28 และ 1.65 ตามลำดับ และในช่วงปี พ.ศ. 2547 – 2548 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอีกครั้งเป็น 2.83 และ 5.63 ตามลำดับ แต่ก็เป็นส่วนแบ่งตลาดที่น้อยกว่าในช่วงแรกมาก แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกลดลง

สำหรับประเทศอินเดียซึ่งมีส่วนแบ่งในตลาดสหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์ สูงสุดและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548 คือ 41.66 52.70 87.36 88.10 และ 89.13 ตามลำดับ สำหรับประเทศจีนเริ่มเข้ามามีส่วนแบ่งตลาดอย่างต่อเนื่องในปี พ.ศ. 2546 – 2548 แต่ก็มีส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างรวดเร็วคือ 9.23 2.49 และ 0.45 ตามลำดับ

สำหรับประเทศส่งออกที่สำคัญอื่นๆ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา นอร์เวย์ และเดนมาร์ก พบว่าในปี พ.ศ. 2548 มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 3 4 และ 5 คือ 1.81 1.19 และ 1.06 ตามลำดับ โดยสหรัฐอเมริกามีส่วนแบ่งตลาดค่อนข้างผันผวนและมีแนวโน้มลดลงอย่างรวดเร็ว เช่นเดียวกับประเทศนอร์เวย์และเดนมาร์กที่มีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างต่อเนื่องเช่นกัน

ภาพที่ 4.98 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกึ่งแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

5) ตลาดเลบานอน

(1) การวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกกึ่งแปรรูปในตลาดเลบานอนของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.122 และภาพที่ 4.99 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 3 รองลงมาจากอินเดียและมาเลเซีย ซึ่งไทยมีค่ามากกว่า 1 ตลอดช่วงที่พิจารณาแสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกึ่งแปรรูปไปยังเลบานอน โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2545 ค่า RCA ของไทยมีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างผันผวนแต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น คือ 43.38 42.35 53.20 32.56 และ 61.65 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2546 - 2548 มีค่าลดลงอย่างรวดเร็ว

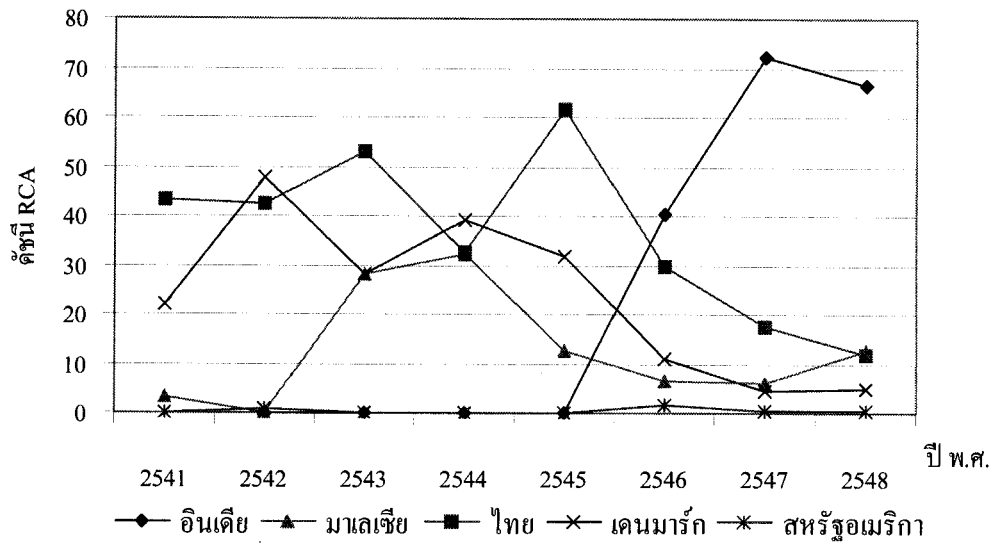
เป็น 29.99 17.46 และ 11.76 ตามลำดับ แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกไปยังตลาดเลบานอนลดลงในช่วงเวลาดังกล่าว

เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งที่สำคัญในภูมิภาคเอเชีย ได้แก่ อินเดีย และมาเลเซีย ซึ่งทั้งสองประเทศมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกุ้งแปรรูปไปยังตลาดเลบานอน โดยประเทศอินเดียเป็นประเทศที่มีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 1 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 คือ 40.25 72.39 และ 66.33 ตามลำดับ แสดงว่าอินเดียมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว สำหรับประเทศมาเลเซีย ในช่วงปี พ.ศ. 2541 2543 และ 2544 ค่า RCA มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นคือ 3.46 28.14 และ 32.05 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2547 มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องเป็น 12.49 6.47 และ 6.02 ตามลำดับ ก่อนจะเพิ่มขึ้นอีกครั้งในปี พ.ศ. 2548 เป็น 12.77 ซึ่งโดยรวมแล้วมาเลเซียมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลง

สำหรับเดนมาร์กเป็นประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกุ้งแปรรูปไปยังเลบานอน เนื่องจากมีค่า RCA มากกว่า 1 แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของเดนมาร์กได้ลดลงอย่างรวดเร็ว กรณีของประเทศสหรัฐอเมริกา ในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลงจนไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในที่สุด

ตารางที่ 4.122 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดเลบานอน ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. อินเดีย	-	0	0	0	0	40.25	72.39	66.33
2. มาเลเซีย	3.46	0	28.14	32.05	12.49	6.47	6.02	12.77
3. ไทย	43.38	42.35	53.20	32.56	61.65	29.99	17.46	11.76
4. เดนมาร์ก	22.23	47.64	28.01	39.10	31.93	10.90	4.63	4.86
5. สหรัฐอเมริกา	0	0.66	0	0	0	1.61	0.35	0.53

ภาพที่ 4.99 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดเลบานอน ระหว่างไทยกับไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดเลบานอนของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.123 และภาพที่ 4.100 พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยเป็นประเทศส่งออกกุ้งแปรรูปที่มีส่วนแบ่งตลาดมากเป็นลำดับที่ 2 รองลงมาจากอินเดีย ซึ่งไทยมีทิศทางการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดค่อนข้างผันผวนในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2545 คือ 56.70 52.52 58.57 36.89 และ 65.58 แต่ปีช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 มีแนวโน้มลดลงอย่างรวดเร็วเป็น 25.27 17.71 และ 12.63 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกลดลงในช่วงเวลาที่พิจารณา

สำหรับประเทศอินเดีย ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดในเลบานอนสูงที่สุดนั้น พบว่ามีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 คือ 39.66 71.03 และ 70.27 ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศมาเลเซีย ณ ปี พ.ศ. 2548 มีส่วนแบ่งตลาดในตลาดเลบานอนเป็นลำดับที่ 3 โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 2543 และ 2544 มีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้น คือ 2.09 15.22 และ 21.01 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2547 มีส่วนแบ่งตลาดลดลงเป็น 8.51 4.60 และ 4.12 ตามลำดับ และเพิ่มขึ้นอีกครั้งในปี พ.ศ. 2548 เป็น 8.64

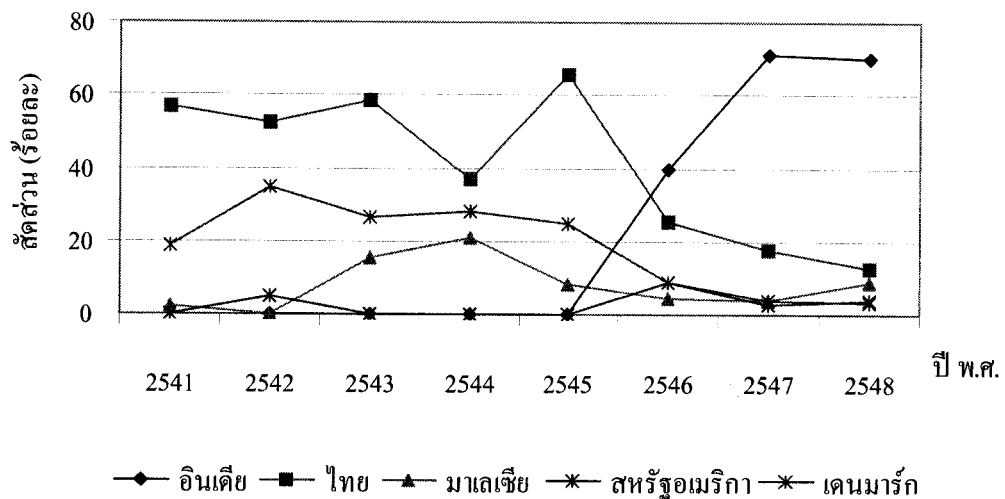
สำหรับประเทศส่งออกที่สำคัญอื่นๆ ได้แก่ สหรัฐอเมริกาและเดนมาร์ก พบว่าในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 สหรัฐอเมริกามีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดลดลง

เช่นเดียวกันกับประเทศเดนมาร์ก ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 มีการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดที่ผันผวน แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 ส่วนแบ่งตลาดได้ลดลงอย่างรวดเร็ว

ตารางที่ 4.123 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดเลบานอน ระหว่างไทย กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

หน่วย : ร้อยละ

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. อินเดีย	-	0	0	0	0	39.66	71.03	70.27
2. ไทย	56.70	52.52	58.57	36.89	65.58	25.27	17.71	12.63
3. มาเลเซีย	2.09	0	15.22	21.01	8.51	4.60	4.12	8.64
4. สหรัฐอเมริกา	0	5.16	0	0	0	8.78	2.52	3.80
5. เดนมาร์ก	18.98	34.77	26.21	28.06	24.88	9.06	3.65	3.56
รวม 5 ประเทศ	77.76	92.45	100	85.96	98.97	87.36	99.03	98.90
อื่นๆ	22.24	7.55	0	14.06	1.03	12.64	0.97	1.10
รวมทั้งหมด	100	100	100	100	100	100	100	100

ภาพที่ 4.100 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดเลบานอน ระหว่างไทย กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

6) ตลาดคูเวต

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

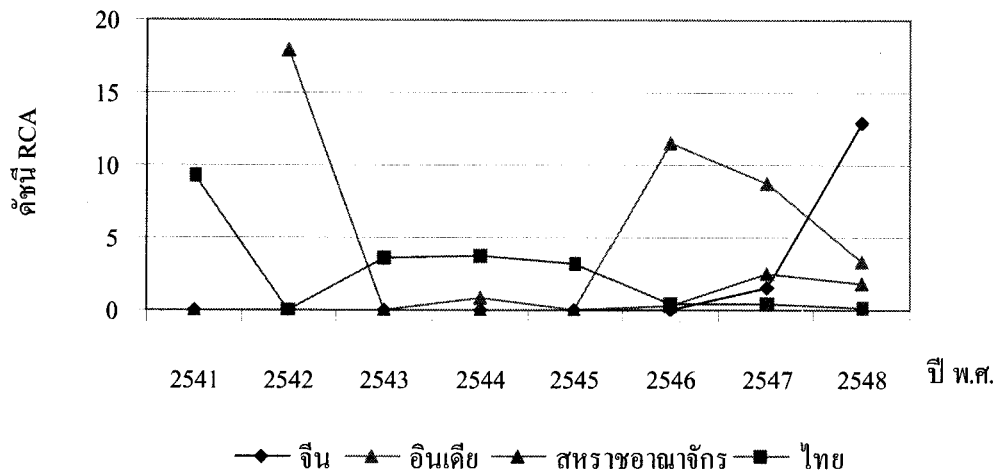
จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกกึ่งแปรรูปในตลาดคูเวตของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.124 และภาพที่ 4.101 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 4 รองลงมาจากจีน อินเดียและสหราชอาณาจักร ซึ่งไทยมีค่า RCA มากกว่า 1 ในปี พ.ศ. 2541 และ 2543 – 2545 คือ 9.35 3.56 3.81 และ 3.18 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 ค่า RCA มีแนวโน้มลดลงจนมีค่าน้อยกว่า 1 คือ 0.37 0.40 และ 0.13 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกึ่งแปรรูปไปยังตลาดคูเวตในช่วงเวลาดังกล่าว นอกจากนี้ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกได้ลดลงอย่างต่อเนื่อง

เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชียที่สำคัญ ได้แก่ จีนและอินเดีย ซึ่งทั้งสองประเทศมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกึ่งแปรรูปไปยังตลาดคูเวต และในปี พ.ศ. 2548 จีนและอินเดีย เป็นประเทศที่มีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 1 และ 2 ตามลำดับโดยในช่วงปี พ.ศ. 2547 – 2548 ประเทศจีนมีแนวโน้มของค่า RCA เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว คือ 1.49 และ 12.94 ตามลำดับ แสดงว่าจีนมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้นสำหรับประเทศอินเดียนั้นค่า RCA มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 คือ 11.46 8.72 และ 3.40 ตามลำดับ แสดงว่าอินเดียมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลง

สำหรับประเทศสหราชอาณาจักรนั้นในปี พ.ศ. 2547 - 2548 มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกึ่งแปรรูปไปยังตลาดคูเวต เนื่องจากมีค่า RCA มากกว่า 1 เท่ากับ 2.52 และ 1.82 ตามลำดับ แต่ก็มีมีความความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลง

ตารางที่ 4.124 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกึ่งแปรรูปในตลาดคูเวต ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. จีน	0	0	0	0	0	0	1.49	12.94
2. อินเดีย	-	17.91	0	0.78	0	11.46	8.72	3.40
3. สหราชอาณาจักร	0	0	0	0	0	0.29	2.52	1.82
4. ไทย	9.35	0	3.56	3.81	3.18	0.37	0.40	0.13

ภาพที่ 4.101 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดคูเวต ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดคูเวตของประเทศต่างๆ ในปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.125 และภาพที่ 4.102 พบว่าในสิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยเป็นประเทศส่งออกกุ้งแปรรูปที่มีส่วนแบ่งตลาดมากเป็นลำดับที่ 4 รองลงมาจากจีน อินเดียและสหราชอาณาจักร ซึ่งไทยมีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างต่อเนื่อง ในช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2548 คือ 4.44 4.36 3.25 0.35 0.38 และ 0.17 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกลดลงในช่วงเวลาดังกล่าว

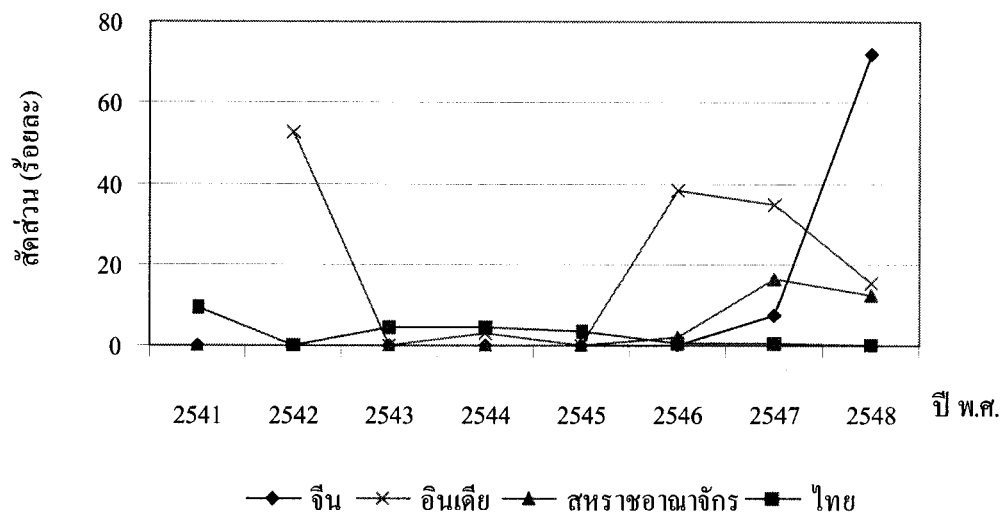
สำหรับประเทศจีนนั้นมีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุดในตลาดคูเวต และมีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นอย่างมากในปี พ.ศ. 2548 คือ 72.12 จาก 7.40 ในปี พ.ศ. 2547 ในขณะที่ประเทศอินเดียมีส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 คือ 38.13 34.90 และ 15.19 ตามลำดับ

ในส่วนของประเทศสหราชอาณาจักร พบว่าในปี พ.ศ. 2547 มีส่วนแบ่งเพิ่มขึ้นอย่างมากเป็น 16.43 จาก 1.99 ในปี พ.ศ. 2546 แต่ก็ลดลงในปี พ.ศ. 2548 เป็น 12.52

ตารางที่ 4.125 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดคูเวต ระหว่างไทยกับ
ประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

หน่วย : ร้อยละ

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. จีน	0	0	0	0	0	0	7.40	72.12
2. อินเดีย	-	52.58	0	2.74	0	38.13	34.90	15.19
3. สหราชอาณาจักร	0	0	0	0	0	1.99	16.43	12.52
4. ไทย	9.47	0	4.44	4.36	3.25	0.35	0.38	0.17
รวม 4 ประเทศ	9.47	52.58	4.44	7.10	3.25	40.47	59.11	100
อื่นๆ	90.53	47.42	95.56	92.90	96.75	59.53	40.89	0
รวมทั้งหมด	100	100	100	100	100	100	100	100

ภาพที่ 4.102 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดคูเวต ระหว่างไทย
กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

7) ตลาดอียิปต์

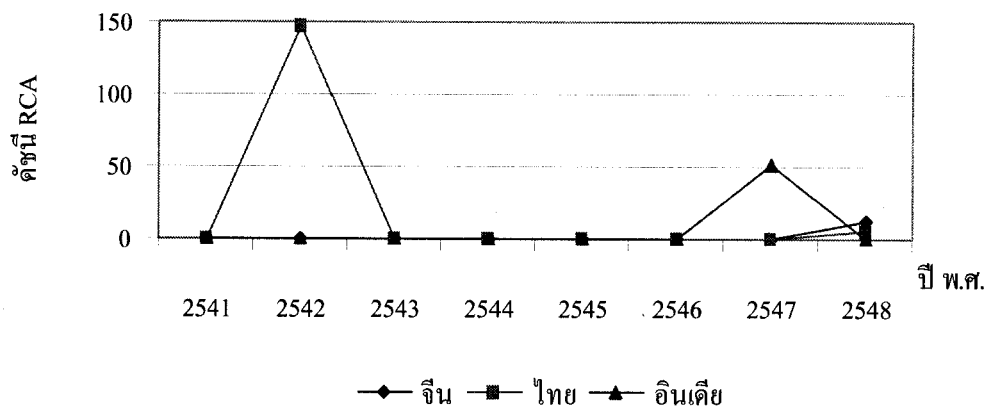
(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดอียิปต์
ของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.126 และภาพที่ 4.103 เมื่อ

พิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าตลอดช่วงการพิจารณามีการส่งออกไปตลาดอียิปต์ไม่ต่อเนื่อง ซึ่งไทยมีมูลค่าการส่งออกเฉพาะในปี พ.ศ. 2542 และ 2548 เท่านั้น ซึ่งในปีดังกล่าวไทยมีค่า RCA เท่ากับ 147.86 และ 6.03 ตามลำดับ และในปี พ.ศ. 2548 ไทยมีคู่แข่งที่สำคัญคือ ประเทศจีน ซึ่งมีค่า RCA เท่ากับ 12.00 สำหรับประเทศอินเดียปรากฏค่า RCA เฉพาะในปี พ.ศ. 2547 คือ 50.99 แต่ทุกประเทศมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในปีที่มีการส่งออก

ตารางที่ 4.126 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. จีน	0	0	0	0	0	0	0	12.00
2. ไทย	0	147.86	0	0	0	0	0	6.03
3. อินเดีย	-	0	0	0	0	0	50.99	0

ภาพที่ 4.103 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดอียิปต์ของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.127 และภาพที่ 4.104 พบว่าในปี พ.ศ. 2542 ไทยเป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดประเทศเดียวในตลาดอียิปต์ และในปี พ.ศ. 2548 ไทย

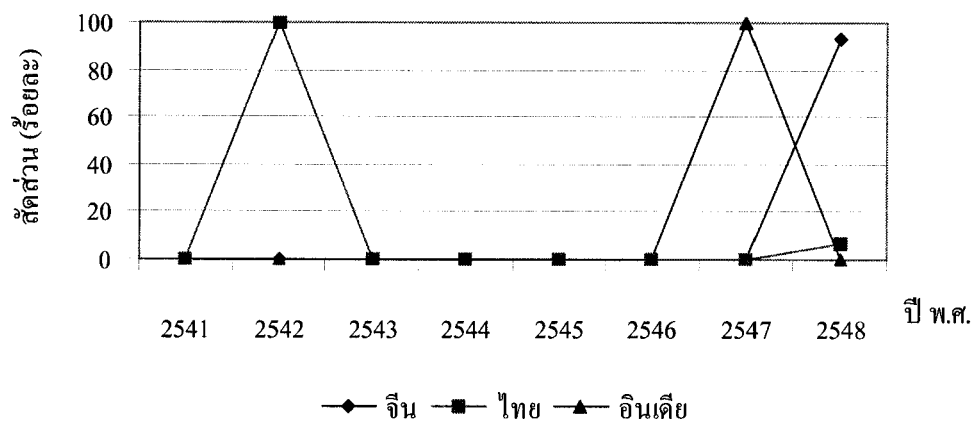

มีส่วนแบ่งตลาดเท่ากับ 6.42 แสดงว่าประเทศไทยไม่มีศักยภาพในการส่งออกไปยังตลาดอียิปต์ เนื่องจากมีส่วนแบ่งตลาดไม่ต่อเนื่อง สำหรับประเทศจีนมีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุดในปี พ.ศ. 2548 คือ 93.58 ในขณะที่ประเทศอินเดียมีส่วนแบ่งตลาดทั้งหมดในปี พ.ศ.2547 จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่าอียิปต์พึ่งพาการนำเข้ากุ้งแปรรูปจากต่างประเทศน้อยมาก

ตารางที่ 4.127 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทย กับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

หน่วย : ร้อยละ

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. จีน	0	0	0	0	0	0	0	93.58
2. ไทย	0	100	0	0	0	0	0	6.42
3. อินเดีย	-	0	0	0	0	0	100	0
รวม 3 ประเทศ	0	100	0	0	0	0	100	100
อื่นๆ	0	0	0	100	0	0	0	0
รวมทั้งหมด	0	100	0	100	0	0	100	100

ภาพที่ 4.104 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทยกับ ประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

จากผลการศึกษา สามารถสรุปค่าดัชนี RCA และส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูป ของไทยไปยังตลาดต่างๆ ดังแสดงในตารางที่ 4.128 และ 4.129 ตามลำดับ ดังนี้

1. ตลาดโลก ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกุ้งแปรรูปไปยังตลาดโลก แต่ทั้งความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและส่วนแบ่งตลาดมีแนวโน้มลดลงอย่างรวดเร็ว แสดงว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกลดลง

2. ตลาดส่งออกสำคัญ ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกุ้งแปรรูปไปยังทุกตลาดส่งออกสำคัญที่พิจารณาตลอดช่วงเวลาของการศึกษา แต่ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบได้ลดลงอย่างต่อเนื่องทุกตลาดส่งออกสำคัญเช่นเดียวกับส่วนแบ่งตลาด แสดงว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันลดลง

ตารางที่ 4.128 สรุปค่าดัชนี RCA การส่งออกกุ้งแปรรูปของไทยในตลาดต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ.

2541 – 2548

ตลาดส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
ตลาดโลก	44.36	48.36	46.69	42.97	37.43	31.45	27.75	25.09
ตลาดส่งออกสำคัญ								
สหรัฐอเมริกา	59.23	67.93	61.86	58.25	49.23	50.86	56.85	52.62
ญี่ปุ่น	26.12	26.14	23.94	23.01	20.36	18.21	16.60	14.65
แคนาดา	199.40	220.61	227.81	204.32	193.98	171.51	136.80	169.67
ออสเตรเลีย	39.06	34.47	27.56	29.84	26.55	18.14	19.69	20.89
สหภาพยุโรป	17.13	16.00	15.12	13.30	6.97	6.66	8.79	9.74
ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม								
มาเลเซีย	19.92	18.95	19.05	17.33	10.06	0.43	1.04	0.74
อินโดนีเซีย	0	0	7.95	0	0.34	0.99	0.18	0
ซาอุดีอาระเบีย	15.74	6.50	5.29	9.84	45.49	81.55	62.98	23.81
สหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์	8.62	7.58	7.57	8.13	2.31	1.05	1.83	3.94
เลบานอน	43.38	42.35	53.20	32.56	61.65	29.99	17.46	11.76
คูเวต	9.35	0	3.56	3.81	3.18	0.37	0.40	0.13
อิยิปต์	0	147.86	0	0	0	0	0	6.03

3. ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์และเลบานอนเท่านั้น โดยตลาดซาอุดีอาระเบีย ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้น แต่ตลาดสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์และเลบานอนทั้งความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและส่วนแบ่งตลาดลดลง ในขณะที่ตลาดมาเลเซีย อินโดนีเซียและคูเวต ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของไทยได้ลดลงจนไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในที่สุดและส่วนแบ่งตลาดก็ลดลงอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน สำหรับตลาดอียิปต์ ประเทศไทยยังไม่มีเสถียรภาพในการส่งออกเนื่องจากมีมูลค่าการส่งออกไม่ต่อเนื่อง แสดงว่าในตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้นในตลาดซาอุดีอาระเบียเท่านั้น สำหรับตลาดมาเลเซีย อินโดนีเซีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เลบานอน และคูเวต มีความสามารถในการแข่งขันลดลง

ตารางที่ 4.129 สรุปส่วนแบ่งตลาดการส่งออกกุ้งแปรรูปของไทยในตลาดต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ.

2541 – 2548

ตลาดส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
ตลาดโลก	51.53	53.06	54.36	49.27	42.98	36.28	32.04	29.25
ตลาดส่งออกสำคัญ								
สหรัฐอเมริกา	90.28	92.12	84.01	76.49	63.71	62.68	68.09	61.92
ญี่ปุ่น	91.73	87.32	83.68	85.52	78.13	71.87	65.65	59.06
แคนาดา	63.88	74.11	77.34	75.16	72.76	70.22	55.41	59.42
ออสเตรเลีย	73.53	78.09	73.04	72.26	68.13	51.45	51.71	62.96
สหภาพยุโรป	10.04	7.62	7.63	6.60	3.19	2.95	3.65	3.85
ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม								
มาเลเซีย	88.58	59.57	67.12	66.98	37.73	2.02	5.68	4.06
อินโดนีเซีย	0	0	35.04	0	1.92	4.58	0.92	0
ซาอุดีอาระเบีย	16.19	7.16	5.4	11.12	55.24	99.99	99.94	49.96
สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	20.03	15.73	14.69	15.55	4.28	1.65	2.83	5.63
เลบานอน	56.70	52.52	58.57	36.89	65.58	25.27	17.71	12.63
คูเวต	9.47	0	4.44	4.36	3.25	0.35	0.38	0.17
อียิปต์	0	100	0	0	0	0	0	6.42

2.5 ปลาหมึกและหอยแปรรูป (HS160590)

2.5.1 ตลาดโลก

1) การวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดโลกของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541–2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.130 และภาพที่ 4.105 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 4 รองลงมาจากชิลี นิวซีแลนด์ และจีน ซึ่งไทยมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาที่พิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปไปยังตลาดโลก สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงของค่า RCA ของไทยนั้น ปรากฏว่าในปี พ.ศ. 2542 ดัชนี RCA มีค่าเพิ่มขึ้นเป็น 6.66 จาก 5.43 ในปี พ.ศ. 2541 แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2548 ค่า RCA ลดลงอย่างต่อเนื่องเป็น 6.55 6.34 5.98 5.17 4.27 และ 3.62 ตามลำดับ แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดโลกลดลงในช่วงเวลาดังกล่าว

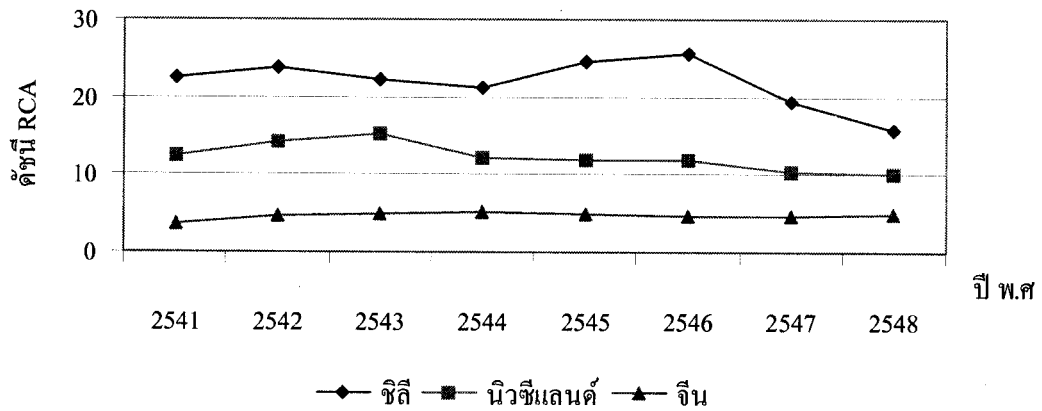
เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งประกอบด้วย นิวซีแลนด์ จีน ออสเตรเลีย ญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ พบว่าทุกประเทศยกเว้นเกาหลีใต้ มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเนื่องจากมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาที่พิจารณา โดยนิวซีแลนด์มี RCA เพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2541–2543 คือ 12.51 14.13 และ 15.36 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548 ค่า RCA ได้ลดลงอย่างต่อเนื่องเป็น 12.28 11.96 11.91 10.44 และ 9.97 ตามลำดับ แสดงว่าในช่วงเวลาดังกล่าว นิวซีแลนด์มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลง เช่นเดียวกับออสเตรเลียที่ในช่วงปี พ.ศ. 2541–2543 มีการเปลี่ยนแปลงค่า RCA เพิ่มขึ้นคือ 6.62 7.63 และ 7.97 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548 ค่า RCA มีแนวโน้มลดลงเป็น 5.17 3.48 5.43 4.38 และ 3.39 ตามลำดับ ในส่วนของประเทศจีน พบว่าในช่วงปี พ.ศ. 2541–2544 มีการเปลี่ยนแปลงค่า RCA เพิ่มขึ้นคือ 3.51 4.62 4.94 และ 5.08 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2545 – 2546 ค่า RCA ได้ลดลงเล็กน้อยเป็น 4.98 และ 4.63 ก่อนจะเพิ่มขึ้นอีกครั้งในปี พ.ศ. 2547 – 2548 เป็น 4.67 และ 4.80 ซึ่งโดยรวมแล้วจีนมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเพิ่มขึ้นเล็กน้อยตลอดช่วงที่พิจารณา สำหรับประเทศญี่ปุ่น ในช่วงปี พ.ศ. 2541–2544 มีการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ลดลงคือ 2.08 1.94 1.77 และ 1.76 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 ค่า RCA มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเป็น 1.82 1.86 1.79 และ 2.17 ตามลำดับ แสดงว่าญี่ปุ่นมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว กรณีประเทศเกาหลีใต้ ค่า RCA มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2541–2544 คือ 2.03 2.87 2.35 และ 2.86 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 ค่า RCA ได้ลดลงอย่างรวดเร็วจนกระทั่งมีค่าน้อยกว่า 1 คือ 2.20 1.47 1.21 และ 0.79

ตามลำดับ แสดงว่าเกาหลีใต้มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบลดลงจนไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกในที่สุด

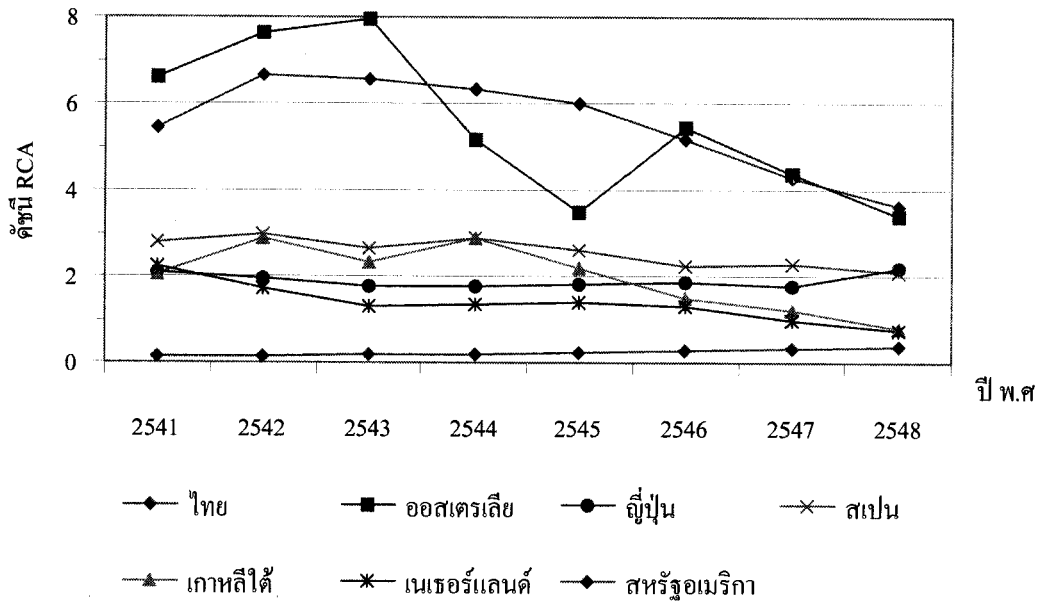
สำหรับประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่สำคัญอื่นๆ ในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปไปยังตลาดโลก ได้แก่ ชิลีและสเปน ซึ่งชิลีเป็นประเทศที่มีค่า RCA สูงสุดในตลาดโลก แต่ค่า RCA ของชิลีลดลงอย่างมากในปี พ.ศ. 2547-2548 สำหรับสเปน นั้นมีการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ในช่วงแคบๆ แต่ก็มีแนวโน้มลดลง

ตารางที่ 4.130 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ชิลี	22.44	23.84	22.27	21.24	24.49	25.55	19.44	15.65
2. นิวซีแลนด์	12.51	14.13	15.36	12.28	11.96	11.91	10.44	9.97
3. จีน	3.51	4.62	4.94	5.08	4.98	4.63	4.67	4.80
4. ไทย	5.43	6.66	6.55	6.34	5.98	5.17	4.27	3.62
5. ออสเตรเลีย	6.62	7.63	7.97	5.17	3.48	5.43	4.38	3.39
6. ญี่ปุ่น	2.08	1.94	1.77	1.76	1.82	1.86	1.79	2.17
7. สเปน	2.80	2.97	2.65	2.90	2.61	2.25	2.26	2.08
8. เกาหลีใต้	2.03	2.87	2.35	2.86	2.20	1.47	1.21	0.79
9. เนเธอร์แลนด์	2.21	1.70	1.30	1.37	1.41	1.30	0.98	0.73
10. สหรัฐอเมริกา	0.14	0.15	0.18	0.21	0.25	0.26	0.34	0.38

(ก)

(ข)

ภาพที่ 4.105 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปของประเทศต่างๆ ในตลาดโลกในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.131 และภาพที่ 4.106 พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยเป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 5 ของโลก รองลงมาจาก

จีน ญี่ปุ่น ชิลี และสเปน โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 ไทยมีทิศทางการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งในตลาดโลกเพิ่มขึ้นคือ 6.31 7.30 และ 7.62 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548 ส่วนแบ่งตลาดได้ลดลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องเป็น 7.27 6.87 5.96 4.93 และ 4.22 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกในตลาดโลกลดลงในช่วงเวลาดังกล่าว

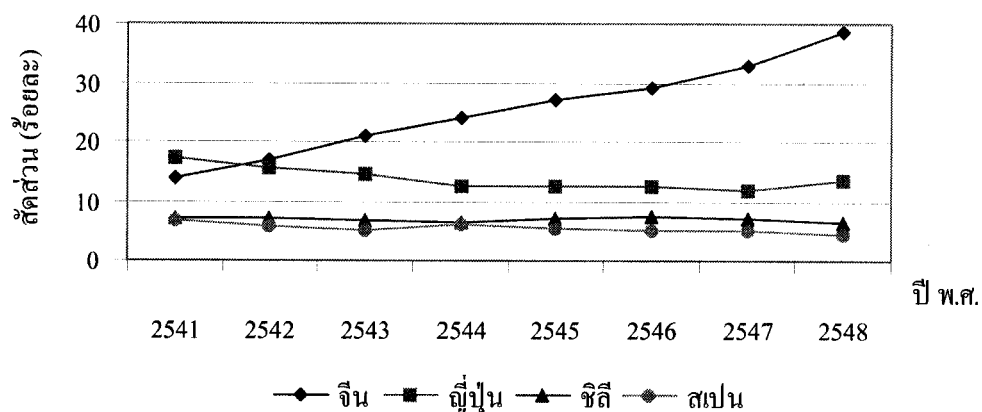
สำหรับส่วนแบ่งของประเทศคู่แข่งอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งประกอบด้วย จีน ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย เกาหลีใต้ และนิวซีแลนด์ พบว่าประเทศจีนมีส่วนแบ่งในตลาดโลกมากที่สุด ณ ปี พ.ศ. 2548 ในขณะที่ช่วงเดียวกันจีนก็มีทิศทางการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 13.79 17.10 20.92 23.92 27.17 29.17 32.95 และ 38.80 ตามลำดับ แสดงว่าจีนศักยภาพในการส่งออกในตลาดโลกเพิ่มขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง สำหรับญี่ปุ่นมีส่วนแบ่งตลาดในตลาดโลกเป็นลำดับที่ 2 แต่มีแนวโน้มลดลงคือ 17.23 15.45 14.42 12.56 12.71 12.61 12.03 และ 13.68 ตามลำดับ ในขณะที่ออสเตรเลียซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดในปี พ.ศ. 2548 เป็นลำดับที่ 6 ในตลาดโลก พบว่าในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 ออสเตรเลียมีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นคือ 7.91 8.12 และ 8.63 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548 มีแนวโน้มลดลงเป็น 5.78 3.78 5.49 4.50 และ 3.80 ตามลำดับ เช่นเดียวกับนิวซีแลนด์ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดในตลาดโลกเป็นลำดับที่ 10 ได้มีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2541- 2543 คือ 3.22 3.34 และ 3.47 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548 มีส่วนแบ่งตลาดลดลงเป็น 2.98 2.90 2.83 2.52 และ 2.30 ตามลำดับ สำหรับเกาหลีใต้มีส่วนแบ่งตลาดโลกเป็นลำดับที่ 9 และมีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 คือ 5.75 7.81 6.87 และ 7.61 ตามลำดับ แต่ได้ลดลงในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 เป็น 5.97 4.09 3.64 และ 2.38 ตามลำดับ

สำหรับส่วนแบ่งตลาดของประเทศส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปไปยังตลาดโลกอื่นๆ ที่สำคัญ ได้แก่ ชิลี สเปน และสหรัฐอเมริกา โดยในปี พ.ศ. 2548 มีส่วนแบ่งในตลาดโลกเป็นลำดับที่ 3 4 และ 7 เท่ากับ 6.41 4.25 และ 3.67 ตามลำดับ พบว่าทั้งชิลีและสเปนนั้นมีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดในตลาดโลกลดลง ในขณะที่สหรัฐอเมริกามีทิศทางการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งในตลาดโลกเพิ่มขึ้นในช่วงของการพิจารณา

ตารางที่ 4.131 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดโลก
ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

หน่วย : ร้อยละ

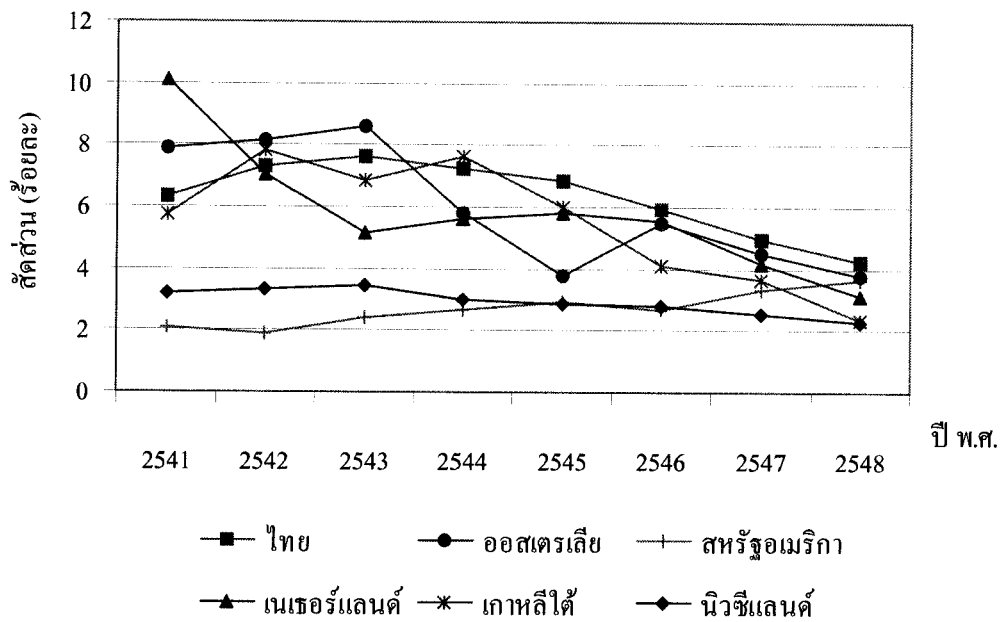
ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. จีน	13.79	17.10	20.92	23.92	27.17	29.17	32.95	38.80
2. ญี่ปุ่น	17.23	15.45	14.42	12.56	12.71	12.61	12.03	13.68
3. ซิลี	7.12	7.06	6.89	6.61	7.14	7.40	7.14	6.41
4. สเปน	6.72	5.88	5.17	5.98	5.48	5.06	4.92	4.25
5. ไทย	6.31	7.30	7.62	7.27	6.87	5.96	4.93	4.22
6. ออสเตรเลีย	7.91	8.12	8.63	5.78	3.78	5.49	4.50	3.80
7. สหรัฐอเมริกา	2.07	1.92	2.44	2.66	2.95	2.67	3.31	3.67
8. เนเธอร์แลนด์	10.12	7.04	5.12	5.59	5.78	5.52	4.16	3.13
9. เกาหลีใต้	5.75	7.81	6.87	7.61	5.97	4.09	3.64	2.38
10. นิวซีแลนด์	3.22	3.34	3.47	2.98	2.90	2.83	2.52	2.30
รวม 10 ประเทศ	80.23	81.01	81.55	80.96	80.75	80.80	80.10	82.64
อื่นๆ	19.77	18.99	18.45	19.04	19.25	19.20	19.90	17.36
รวมทั้งหมด	100	100	100	100	100	100	100	100

(ก)

ภาพที่ 4.106 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดโลก
ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(ข)

ภาพที่ 4.106 (ต่อ) เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดโลก ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541–2548

2.5.2 ตลาดส่งออกสำคัญ

1) ตลาดสหรัฐอเมริกา

(1) การวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA

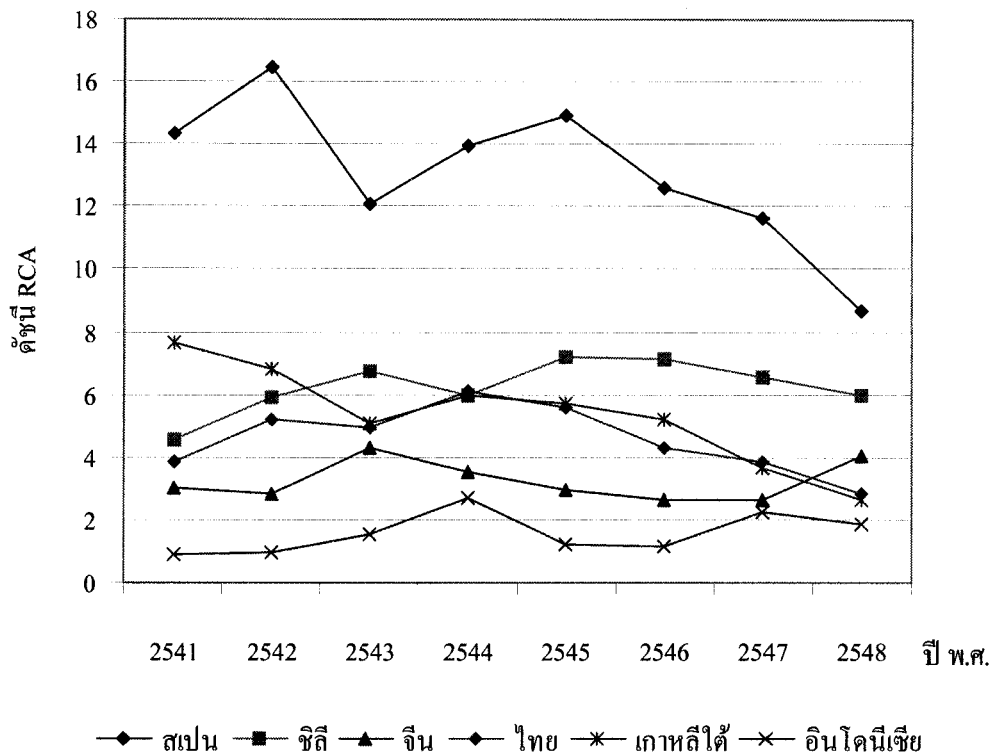
จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541–2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.132 และภาพที่ 4.107 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 4 รองลงมาจาก สเปน ชิลีและจีน ซึ่งไทยมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาที่พิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงของค่า RCA ของไทยนั้น ปรากฏว่าในช่วงปี พ.ศ. 2541–2544 ค่า RCA มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นคือ 3.88 5.19 4.97 และ 6.09 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 มีค่าลดลงอย่างรวดเร็วเป็น 5.61 4.34 3.87 และ 2.80 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาลดลงในช่วงเวลาดังกล่าว

ตารางที่ 4.132 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่งในช่วง ปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. สเปน	14.35	16.44	12.09	13.94	14.95	12.61	11.64	8.71
2. ชิลี	4.57	5.90	6.75	5.95	7.23	7.14	6.56	6.00
3. จีน	2.99	2.83	4.28	3.51	2.94	2.65	2.65	4.08
4. ไทย	3.88	5.19	4.97	6.09	5.61	4.34	3.87	2.80
5. เกาหลีใต้	7.64	6.85	5.10	5.97	5.72	5.24	3.67	2.63
6. อินโดนีเซีย	0.93	0.99	1.51	2.68	1.20	1.19	2.22	1.88
7. ญี่ปุ่น	0.70	1.04	0.90	1.11	1.20	1.35	1.37	1.31
8. เม็กซิโก	1.50	1.23	1.20	0.92	0.81	0.71	1.27	0.70
9. ใต้หวัน	0.83	1.01	0.90	0.96	0.87	0.79	0.66	0.53
10. แคนาดา	0.24	0.25	0.22	0.30	0.42	0.55	0.39	0.29

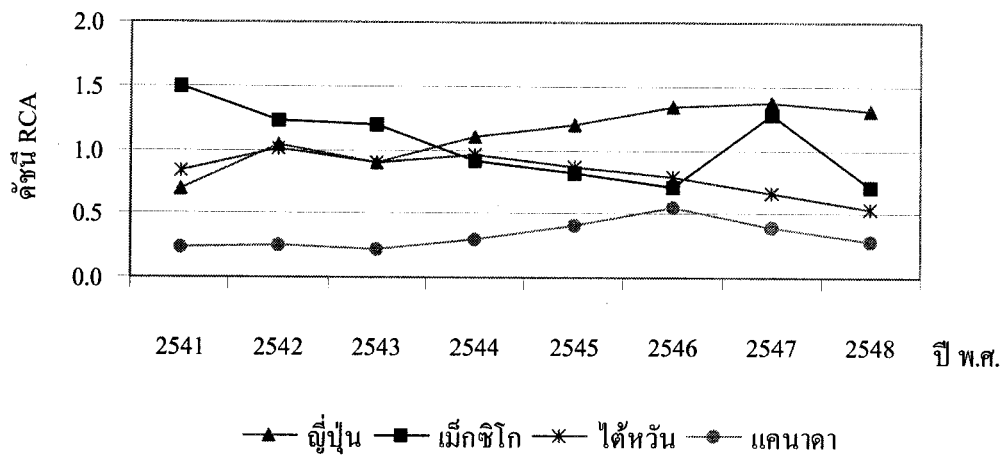
เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชีย พบว่าในปี พ.ศ. 2548 ประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา ได้แก่ จีน เกาหลีใต้ อินโดนีเซียและญี่ปุ่น โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2543 ค่า RCA ของจีนมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นคือ 2.99 2.83 และ 4.28 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2547 มีค่าลดลงเป็น 3.51 2.94 2.65 และ 2.65 ตามลำดับ และมีค่าเพิ่มขึ้นอีกครั้งในปี พ.ศ. 2548 เป็น 4.08 ซึ่งโดยรวมแล้วจีนมีแนวโน้มค่า RCA เพิ่มขึ้นเล็กน้อยในช่วงการพิจารณา ในขณะที่เกาหลีใต้ พบว่าค่า RCA มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 7.64 6.85 5.10 5.97 5.72 5.24 3.67 และ 2.63 ตามลำดับ สำหรับประเทศอินโดนีเซีย ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 ค่า RCA มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น คือ 0.93 0.99 1.51 และ 2.68 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2545 – 2546 มีค่าลดลงเป็น 1.20 และ 1.19 และเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2547 – 2548 เป็น 2.22 และ 1.88 ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมแล้วอินโดนีเซียมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่า RCA เพิ่มขึ้นเล็กน้อยในช่วงการพิจารณา ในขณะที่ประเทศญี่ปุ่นมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่า RCA เพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 0.70 1.04 0.90 1.11 1.20 1.35 1.37 และ 1.31 ตามลำดับ สำหรับใต้หวันนั้นไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาและพบว่ามีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ลดลง โดยเฉพาะในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548

สำหรับประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่สำคัญอื่นๆ ในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา ได้แก่ สเปนและชิลี โดยสเปนเป็นประเทศที่มีค่า RCA มากที่สุดแต่มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ลดลง ตรงกันข้ามกับประเทศชิลีที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงของการพิจารณา

(ก)

ภาพที่ 4.107 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(ข)

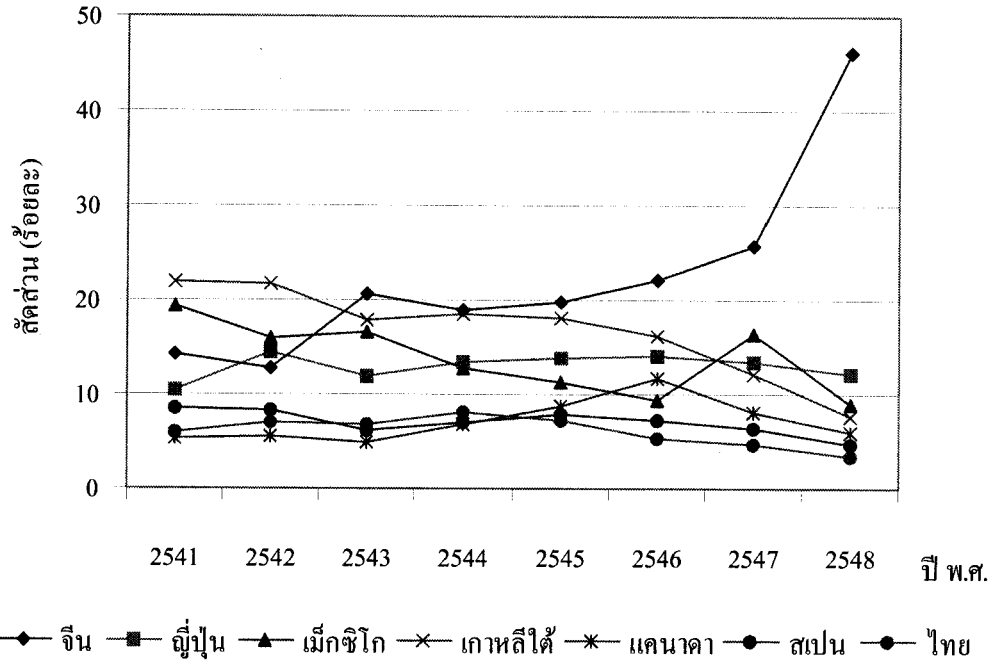
ภาพที่ 4.107 (ต่อ) เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

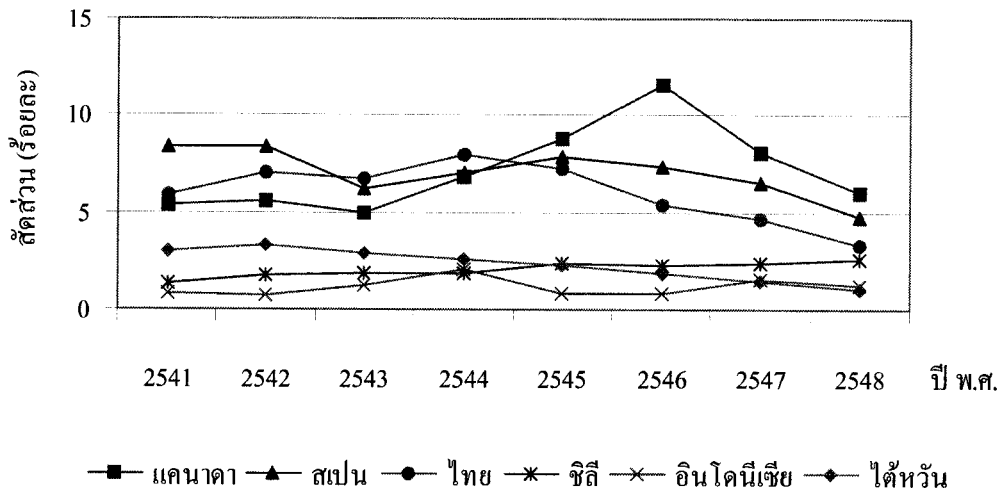
การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.133 และภาพที่ 4.108 พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยเป็นประเทศส่งออกที่มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 7 ในตลาดสหรัฐอเมริกา โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 ไทยมีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นคือ 5.91 7.04 6.75 และ 8.00 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 ไทยมีส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องเป็น 7.26 5.35 4.64 และ 3.30 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกในตลาดสหรัฐอเมริกาลดลง

สำหรับส่วนแบ่งของประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งประกอบด้วย จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินโดนีเซียและไต้หวัน พบว่าในปี พ.ศ. 2548 ประเทศจีนมีส่วนแบ่งตลาดในสหรัฐอเมริกามากที่สุด แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดที่ค่อนข้างผันผวนแต่จีนก็มีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 14.27 12.78 20.70 18.94 19.80 22.16 25.70 และ 46.25 ตามลำดับ สำหรับประเทศญี่ปุ่นซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 2 ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดอยู่ในช่วงแคบๆ แต่ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 10.38 14.41 11.89 13.39 13.77 14.09 13.47 และ 12.23 ตามลำดับ ในขณะที่เกาหลีใต้ มีส่วนแบ่งตลาดในสหรัฐอเมริกาลดลงอย่างต่อเนื่องคือ 21.86 21.70 17.78 18.54

(ก)

(ข)

ภาพที่ 4.108 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 - 2548

2) ตลาดญี่ปุ่น

(1) การวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA

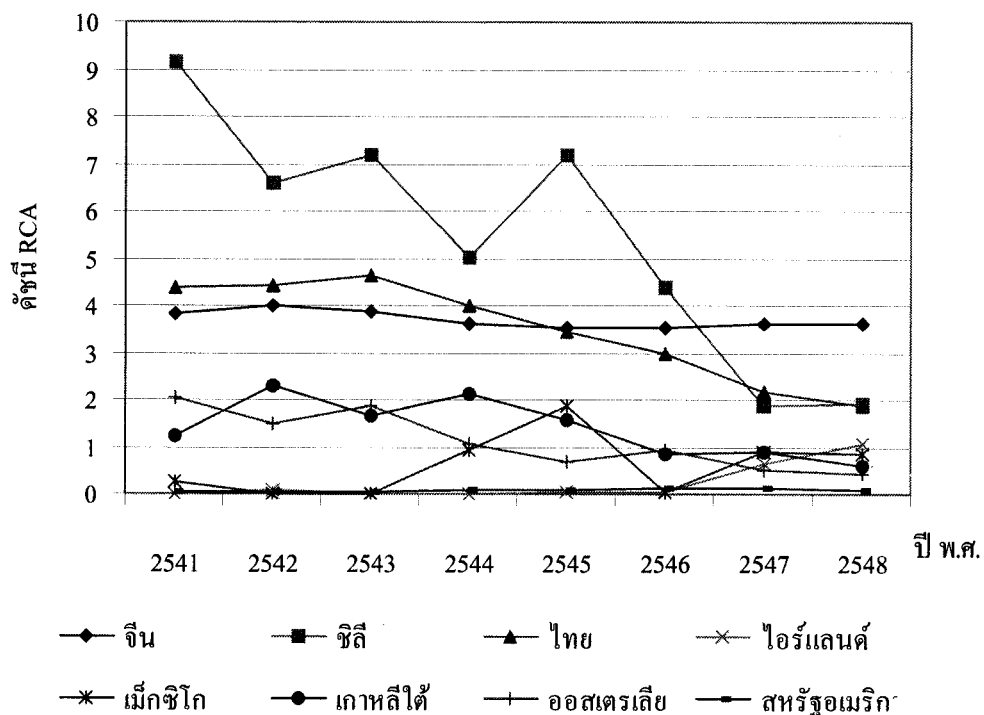
จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดญี่ปุ่นของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541- 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.134 และภาพที่ 4.109 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 3 รองลงมาจากจีนและชิลี ซึ่งไทยมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาที่พิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปไปยังตลาดญี่ปุ่น สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงของค่า RCA ของไทยนั้น ปรากฏว่าในช่วงปี พ.ศ. 2541- 2543 มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2541- 2543 คือ 4.39 4.44 และ 4.65 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2544- 2548 มีค่าลดลงอย่างรวดเร็วเป็น 3.98 3.47 2.96 2.18 และ 1.86 ตามลำดับ แสดงว่าในช่วงเวลาดังกล่าวไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดญี่ปุ่นลดลง

เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชีย พบว่า ณ ปี พ.ศ. 2548 จีนเป็นประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปไปยังตลาดญี่ปุ่นเนื่องจากมีค่า RCA มากกว่า 1 และมีค่า RCA สูงที่สุดในตลาดญี่ปุ่น แต่จีนมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ลดลงเล็กน้อยในช่วงปี พ.ศ. 2541- 2548 คือ 3.85 4.02 3.87 3.61 3.54 3.53 3.60 และ 3.61 ตามลำดับ สำหรับเกาหลีใต้และออสเตรเลียพบว่าเป็นปี พ.ศ. 2548 มีค่า RCA น้อยกว่า 1 แสดงว่าไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกและทั้งสองประเทศมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของค่า RCA ลดลง โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 - 2548 ค่า RCA ของเกาหลีใต้คือ 1.23 2.29 1.64 2.14 1.56 0.87 0.87 และ 0.59 ตามลำดับ และค่า RCA ของออสเตรเลียคือ 2.03 1.47 1.88 1.07 0.66 0.95 0.51 และ 0.41 ตามลำดับ

สำหรับประเทศที่สำคัญอื่นๆ ในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปไปยังตลาดญี่ปุ่นได้แก่ ชิลี ไอร์แลนด์ เม็กซิโกและสหรัฐอเมริกาพบว่าเป็นปี พ.ศ. 2548 ชิลีและไอร์แลนด์เป็นประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในตลาดญี่ปุ่นเพราะค่า RCA มากกว่า 1 แต่ประเทศชิลีมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ลดลงอย่างรวดเร็วตลอดช่วงการพิจารณา ในขณะที่ไอร์แลนด์นั้นแม้จะมีมูลค่าการส่งออกไม่ต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ. 2541- 2544 แต่มีแนวโน้มค่า RCA เพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2545- 2548 สำหรับเม็กซิโกและสหรัฐอเมริกามีค่า RCA น้อยกว่า 1 และมีทิศทางการเปลี่ยนแปลงไม่สม่ำเสมอแต่ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 4.134 เปรียบเทียบดัชนี RCA ในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. จีน	3.85	4.02	3.87	3.61	3.54	3.53	3.60	3.61
2. ชิลี	9.15	6.60	7.21	5.03	7.21	4.39	1.88	1.91
3. ไทย	4.39	4.44	4.65	3.98	3.47	2.96	2.18	1.86
4. ไอร์แลนด์	0	0.08	0	0	0.03	0.06	0.64	1.06
5. เม็กซิโก	0.26	0	0.02	0.92	1.87	0.04	0.91	0.85
6. เกาหลีใต้	1.23	2.29	1.64	2.14	1.56	0.87	0.87	0.59
7. ออสเตรเลีย	2.03	1.47	1.88	1.07	0.66	0.95	0.51	0.41
8. สหรัฐอเมริกา	0.04	0.02	0.04	0.07	0.07	0.13	0.13	0.07

ภาพที่ 4.109 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดของการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดญี่ปุ่นในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.135 และภาพที่ 4.110 พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยเป็นประเทศส่งออกที่มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 2 ในตลาดญี่ปุ่นรองลงมาจากจีน โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 ไทยมีทิศทางการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นคือ 15.42 15.09 16.43 และ 21.97 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 ส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างรวดเร็วเป็น 13.31 11.69 8.64 และ 7.50 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกลดลงในช่วงเวลาดังกล่าว

ตารางที่ 4.135 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดญี่ปุ่นระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

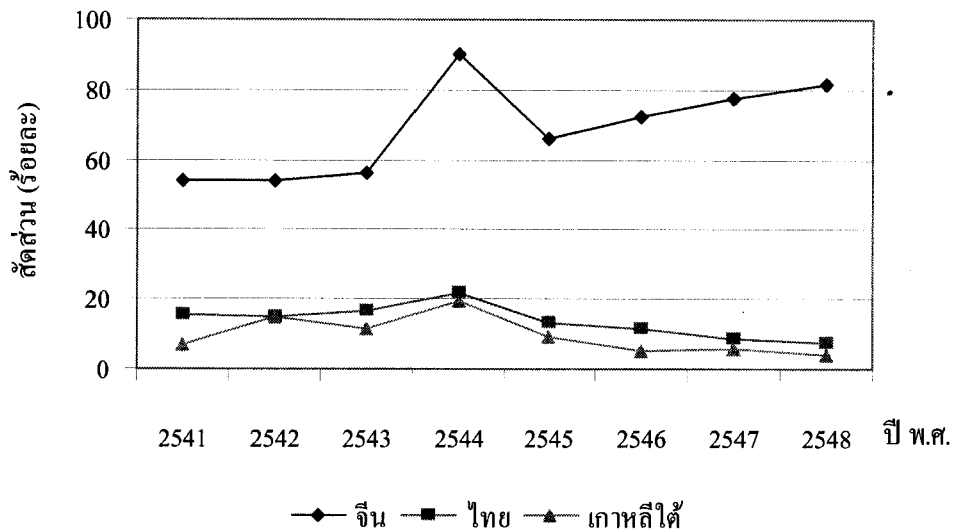
หน่วย : ร้อยละ

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. จีน	53.75	54.14	56.34	90.24	65.88	72.56	77.69	81.40
2. ไทย	15.42	15.09	16.43	21.97	13.31	11.69	8.64	7.50
3. เกาหลีใต้	7.07	15.08	11.78	19.57	9.08	5.19	5.56	3.81
4. ออสเตรเลีย	10.44	6.59	8.31	7.24	3.06	4.21	2.45	2.38
5. ซิติ	8.92	6.25	6.43	6.04	5.35	3.40	2.04	2.33
6. สหรัฐอเมริกา	1.12	0.53	0.85	2.14	1.46	2.26	2.11	0.99
7. ไอร์แลนด์	0	0.07	0	0	0.03	0.05	0.55	0.82
8. เม็กซิโก	0.11	0	0.01	0.32	0.44	0.01	0.15	0.34
รวม 8 ประเทศ	96.83	97.75	99.11	99.39	98.60	99.37	99.18	99.57
อื่นๆ	3.17	2.25	0.89	0.61	1.40	0.63	0.82	0.43
รวมทั้งหมด	100	100	100	100	100	100	100	100

สำหรับจีนเป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งในตลาดญี่ปุ่นมากที่สุดและมากกว่าร้อยละ 80 ในปี พ.ศ. 2548 นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 คือ 53.75 54.14 56.34 90.24 65.88 72.56 77.69 และ 81.40 ตามลำดับ

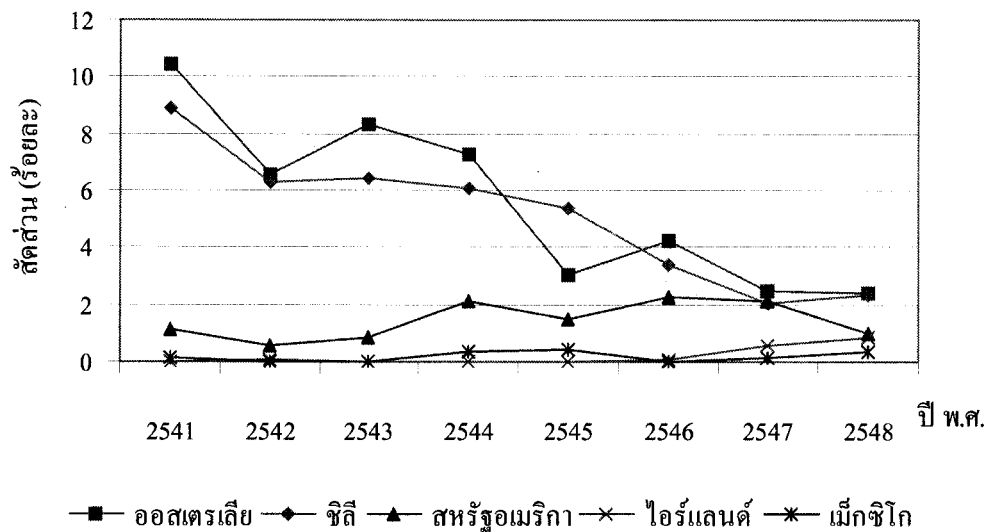
ในขณะที่เกาหลีใต้และออสเตรเลียมีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 3 และ 4 คือ 3.81 และ 2.38 ตามลำดับ แต่ทั้งสองประเทศมีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดลดลง

สำหรับส่วนแบ่งตลาดของประเทศส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปไปยังตลาดญี่ปุ่นอื่นๆ ที่สำคัญ ได้แก่ ชิลี สหรัฐอเมริกา ไอร์แลนด์และเม็กซิโก พบว่าชิลีมีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ทั้งสหรัฐอเมริกาและเม็กซิโก ส่วนแบ่งตลาดมีการเปลี่ยนแปลงไม่สม่ำเสมอแต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย สำหรับไอร์แลนด์มีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548

(ก)

ภาพที่ 4.110 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดญี่ปุ่นระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(ข)

ภาพที่ 4.110 (ต่อ) เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดญี่ปุ่นระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

3) ตลาดแคนาดา

(1) การวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดแคนาดาของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541–2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.136 และภาพที่ 4.111 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 1 และมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาที่พิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปไปยังตลาดแคนาดา สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงของค่า RCA ของไทยนั้น ปรากฏว่าในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นคือ 58.89 63.36 57.05 และ 67.62 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 ค่า RCA ลดลงอย่างรวดเร็วเป็น 49.34 48.59 37.13 และ 26.53 ตามลำดับ แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลงในช่วงเวลาดังกล่าว

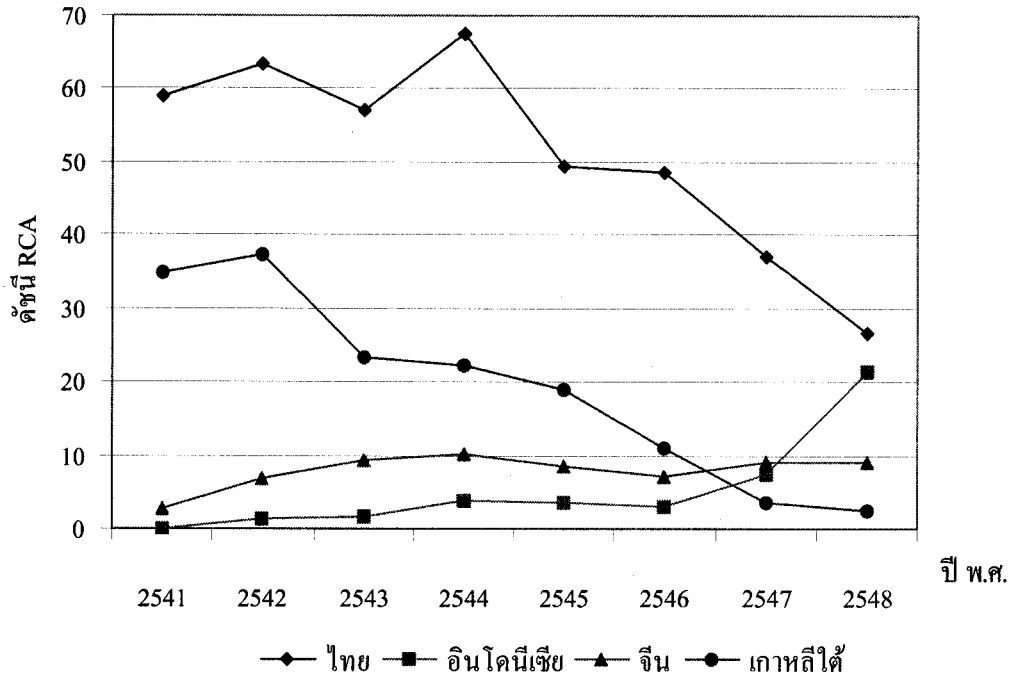
เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชีย ได้แก่ อินโดนีเซีย จีน ออสเตรเลีย ญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ พบว่า ณ ปี พ.ศ. 2548 ทุกประเทศมีค่า RCA มากกว่า 1 แสดงว่าทุกประเทศมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปไปยังตลาด แคนาดา โดยในช่วงปี พ.ศ. 2542 – 2548 อินโดนีเซียมีการเปลี่ยนแปลงค่า RCA เพิ่มขึ้นคือ

1.34 1.65 3.90 3.61 2.97 7.45 และ 21.53 ตามลำดับ เช่นเดียวกับประเทศจีนที่มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของค่า RCA เพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2541–2548 คือ 2.88 6.83 9.39 10.11 8.40 7.22 9.03 และ 9.16 ตามลำดับ สำหรับประเทศออสเตรเลีย ในช่วงปี พ.ศ. 2541–2543 ค่า RCA มีการเปลี่ยนแปลงลดลงคือ 4.02 3.15 และ 1.51 จนกระทั่งเป็นศูนย์ในปี พ.ศ. 2544 แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545–2548 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเป็น 0.47 4.11 5.10 และ 5.11 ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศญี่ปุ่นก็มีแนวโน้มของค่า RCA เพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2541–2548 คือ 1.19 0.95 1.27 1.20 1.12 1.94 2.32 และ 3.03 ตามลำดับ แสดงว่าทั้งอินโดนีเซีย จีน ออสเตรเลียและญี่ปุ่นมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้น ซึ่งตรงกันข้ามกับประเทศเกาหลีใต้ที่มีแนวโน้มของค่า RCA ลดลงอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2541–2548 คือ 34.91 37.22 23.26 22.11 18.81 11.08 3.66 และ 2.48 ตามลำดับ แสดงว่าเกาหลีใต้มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลงนั่นเอง

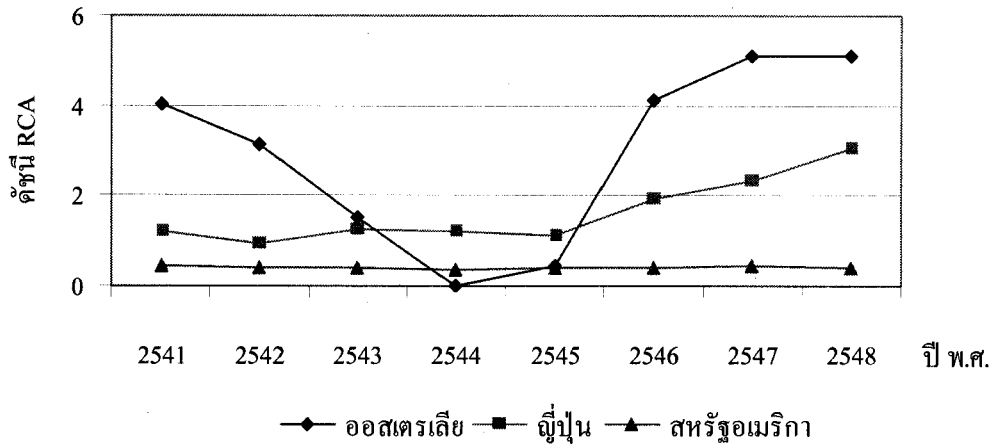
สำหรับประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่ไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปไปยังตลาดแคนาดาเนื่องจากมีค่า RCA น้อยกว่า 1 และค่า RCA มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงลดลงเล็กน้อย

ตารางที่ 4.136 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541–2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	58.89	63.36	57.05	67.62	49.34	48.59	37.13	26.53
2. อินโดนีเซีย	0	1.34	1.65	3.90	3.61	2.97	7.45	21.53
3. จีน	2.88	6.83	9.39	10.11	8.40	7.22	9.03	9.16
4. ออสเตรเลีย	4.02	3.15	1.51	0	0.47	4.11	5.10	5.11
5. ญี่ปุ่น	1.19	0.95	1.27	1.20	1.12	1.94	2.32	3.03
6. เกาหลีใต้	34.91	37.22	23.26	22.11	18.81	11.08	3.66	2.48
7. สหรัฐอเมริกา	0.44	0.39	0.41	0.36	0.40	0.42	0.47	0.39

(ก)

(ข)

ภาพที่ 4.111 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดแคนาดา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดแคนาดาของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.137 และภาพที่ 4.112 พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยเป็นประเทศส่งออกที่มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 3 รองลงมาจากจีนและสหรัฐอเมริกา โดยไทยมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดในตลาดแคนาดาเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 คือ 18.87 21.28 19.37 และ 24.87 ตามลำดับ แล้วมีแนวโน้มลดลงอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 เป็น 18.50 19.89 15.04 และ 9.29 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกลดลงในช่วงเวลาดังกล่าว

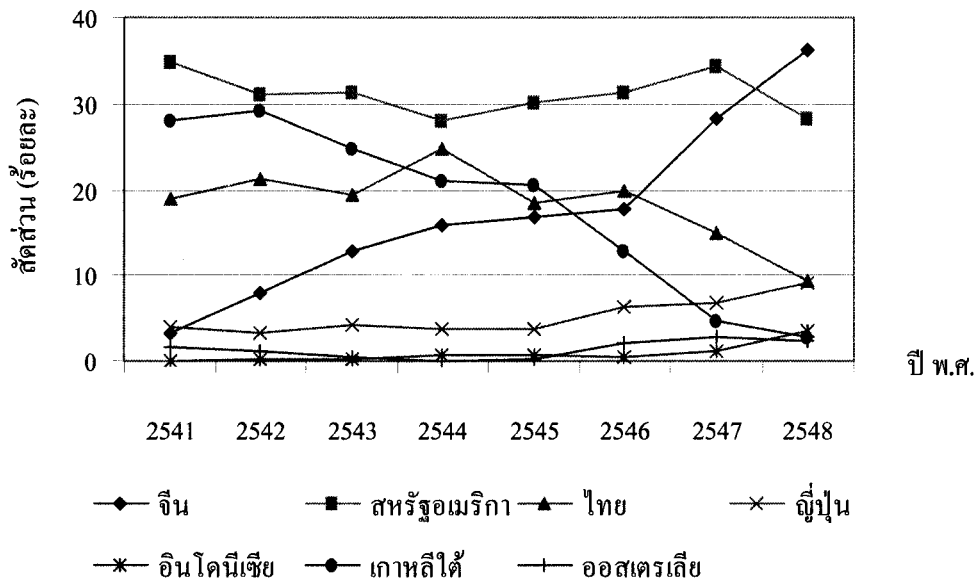
สำหรับจีนนั้น เป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดในแคนาดามากที่สุด และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 3.18 8.00 12.98 15.91 16.83 17.71 28.30 และ 36.26 ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศญี่ปุ่นมีส่วนแบ่งตลาดมากเป็นลำดับที่ 4 และมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2541- 2548 คือ 3.93 3.16 4.15 3.71 3.82 6.23 6.81 และ 9.09 ตามลำดับ เช่นเดียวกับประเทศอินโดนีเซียซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 5 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ. 2542- 2548 คือ 0.23 0.29 0.71 0.64 0.49 1.25 และ 3.40 ตามลำดับ สำหรับประเทศเกาหลีใต้ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 6 แต่ส่วนแบ่งตลาดมีแนวโน้มลดลงอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2541- 2548 คือ 28.16 29.34 24.70 21.16 20.50 12.94 4.76 และ 2.90 ตามลำดับ ในส่วนของออสเตรเลียส่วนแบ่งตลาดได้ลดลงอย่างมากในช่วงปี พ.ศ. 2541- 2543 คือ 1.74 1.18 และ 0.54 ตามลำดับ และไม่มีมูลค่าการส่งออกในปี พ.ศ. 2544 แต่ในปี พ.ศ. 2545 – 2548 มีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นเป็น 0.22 2.03 2.82 และ 2.37 ตามลำดับ

สำหรับประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดในแคนาดาเป็นลำดับที่ 2 คือ 28.40 ในปี พ.ศ. 2548 ซึ่งสหรัฐอเมริกามีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดลดลงในช่วงของการพิจารณา

ตารางที่ 4.137 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดแคนาดา
ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

หน่วย : ร้อยละ

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. จีน	3.18	8.00	12.98	15.91	16.83	17.71	28.30	36.26
2. สหรัฐอเมริกา	34.89	31.14	31.28	27.98	30.17	31.29	34.33	28.40
3. ไทย	18.87	21.28	19.37	24.87	18.50	19.89	15.04	9.29
4. ญี่ปุ่น	3.93	3.16	4.15	3.71	3.82	6.23	6.81	9.09
5. อินโดนีเซีย	0	0.23	0.29	0.71	0.64	0.49	1.25	3.40
6. เกาหลีใต้	28.16	29.34	24.70	21.16	20.50	12.94	4.76	2.90
7. ออสเตรเลีย	1.74	1.18	0.54	0	0.22	2.03	2.82	2.37
รวม 7 ประเทศ	90.76	94.33	93.32	94.34	90.67	90.59	93.32	91.71
อื่นๆ	9.24	5.67	6.68	4.66	9.33	9.41	6.68	8.29
รวมทั้งหมด	100	100	100	100	100	100	100	100

ภาพที่ 4.112 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดแคนาดา
ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

4) ตลาดออสเตรเลีย

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดออสเตรเลียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541– 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.138 และภาพที่ 4.113 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 2 รองลงจากนิวซีแลนด์ ซึ่งไทยมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาที่พิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปไปยังตลาดออสเตรเลีย สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ของไทยนั้น ปรากฏว่ามีทิศทางการเปลี่ยนแปลงลดลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งค่า RCA ของไทยในช่วงปี พ.ศ. 2541- 2548 เท่ากับ 12.82 10.29 7.91 6.14 5.16 4.96 6.62 และ 3.42 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลง

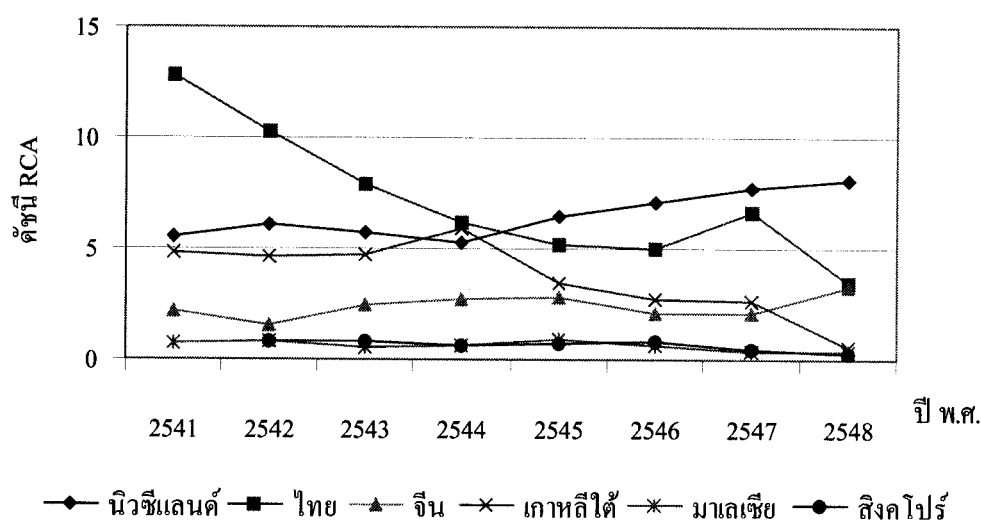
ตารางที่ 4.138 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดออสเตรเลียระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. นิวซีแลนด์	5.58	6.08	5.69	5.30	6.46	7.13	7.74	8.12
2. ไทย	12.82	10.29	7.91	6.14	5.16	4.96	6.62	3.42
3. จีน	2.18	1.51	2.48	2.71	2.81	2.05	2.12	3.25
4. เกาหลีใต้	4.78	4.65	4.69	5.90	3.46	2.74	2.60	0.59
5. มาเลเซีย	0.73	0.79	0.55	0.66	0.90	0.68	0.36	0.33
6. สิงคโปร์	-	0.79	0.79	0.68	0.71	0.81	0.44	0.28

เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งอื่นๆ ซึ่งได้แก่ นิวซีแลนด์ จีน เกาหลีใต้ มาเลเซียและสิงคโปร์ พบว่า ณ ปี พ.ศ. 2548 ประเทศนิวซีแลนด์และจีนเป็นประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปไปยังตลาดออสเตรเลีย เนื่องจากค่า RCA มากกว่า 1 โดยนิวซีแลนด์นั้นเป็นประเทศที่มีค่า RCA มากเป็นอันดับที่ 1 ในปี พ.ศ. 2548 และในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 นิวซีแลนด์มีแนวโน้มของค่า RCA เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง คือ 5.58 6.08 5.69 5.30 6.46 7.13 7.74 และ 8.12 ตามลำดับ สำหรับประเทศจีนมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่า RCA เพิ่มขึ้นคือ 2.18 1.51 2.48 2.71 2.81 2.05 2.12 และ 3.25

ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศเกาหลีใต้ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 มีค่า RCA เพิ่มขึ้นคือ 4.78 4.65 4.69 และ 5.90 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 มีค่าลดลงเป็น 3.46 2.74 2.60 และ 0.59 ตามลำดับ สำหรับประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ มีค่า RCA น้อยกว่า 1 และทั้งสองประเทศมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ลดลง

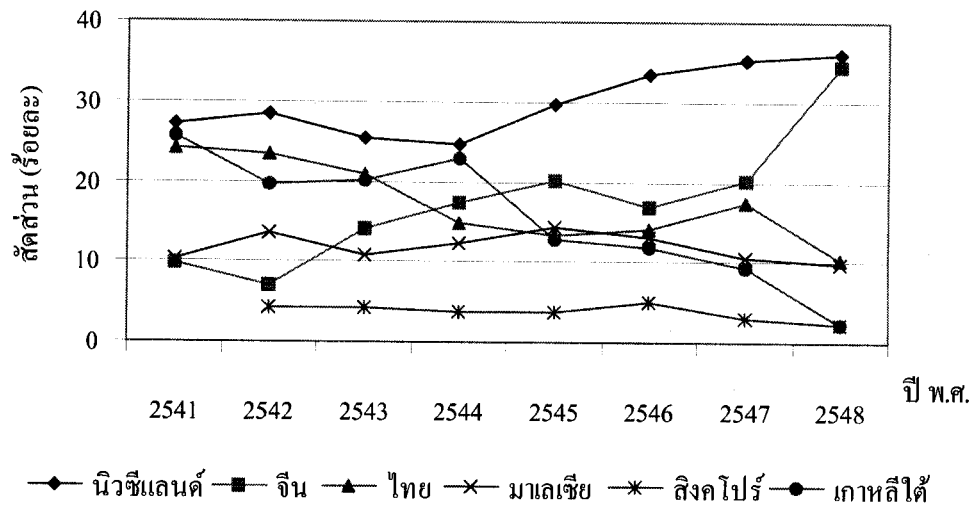
ภาพที่ 4.113 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดออสเตรเลีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดออสเตรเลียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.139 และภาพที่ 4.114 พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยเป็นประเทศส่งออกที่มีส่วนแบ่งตลาดมากเป็นลำดับที่ 3 รองลงมาจากนิวซีแลนด์และจีน โดยประเทศไทยมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดในตลาดออสเตรเลียลดลงคือ 24.13 23.31 20.95 14.87 13.25 14.06 17.39 และ 10.32 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกลดลงในช่วงเวลาที่พิจารณา

สำหรับประเทศนิวซีแลนด์เป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดในออสเตรเลียมากที่สุดตลอดช่วงการพิจารณา โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ส่วนแบ่งตลาดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นคือ 27.13 28.50 25.31 24.57 29.56 33.43 35.21 และ 36.01 ตามลำดับ เช่นเดียวกับประเทศจีนซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดมากเป็นลำดับที่ 2 ในตลาดออสเตรเลียและมีแนวโน้ม

ภาพที่ 4.114 เปรียบเทียบส่วนแบ่งการส่งออกปลาหมึกและหอยแครงรูปในตลาดออสเตรเลียระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548

5) ตลาดสหภาพยุโรป

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแครงรูปในตลาดสหภาพยุโรปของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.140 และภาพที่ 4.115 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 4 รองลงมาจาก ออสเตรเลีย ชิลี และเปรู ซึ่งไทยมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงเวลาที่พิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแครงรูปไปยังตลาดสหภาพยุโรป สำหรับการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ของไทยนั้น ปรากฏว่าในปี พ.ศ. 2541 มีค่าเพิ่มขึ้นอย่างมากเป็น 11.37 จาก 8.51 ในปี พ.ศ. 2541 สำหรับในปี พ.ศ. 2543 - 2544 มีค่าลดลงเป็น 7.50 และ 4.72 และในช่วงปี พ.ศ. 2545 - 2548 มีค่า RCA เพิ่มขึ้นอีกครั้งเป็น 7.92 8.67 9.38 และ 9.71 ตามลำดับ แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว

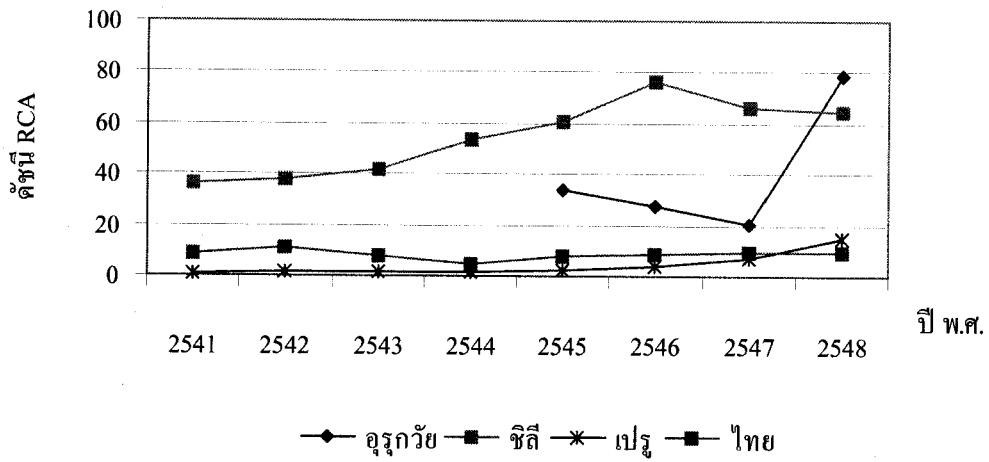
เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชียที่สำคัญ ซึ่งประกอบด้วย อินโดนีเซีย จีนและเกาหลีใต้ พบว่า ณ ปี พ.ศ. 2548 ประเทศอินโดนีเซียและจีนเป็นประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแครงรูปไปยังตลาดสหภาพยุโรป เนื่องจากค่า RCA มากกว่า 1 โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 - 2545 อินโดนีเซียมีค่า RCA เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องคือ 0.65 1.20 1.37 1.60 และ 2.20 ตามลำดับ แต่ลดลงเป็น 1.05 ในปี พ.ศ. 2546 แล้วใน

ปี พ.ศ. 2547 – 2548 มีค่าเพิ่มขึ้นอีกครั้งเป็น 1.80 และ 1.80 ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมแล้วอินโดนีเซีย ยังมีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้นในช่วงการพิจารณา สำหรับประเทศจีน ค่า RCA มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 คือ 0.11 1.39 1.73 และ 1.58 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศจีนมีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบในการส่งออก เพิ่มขึ้น ซึ่งตรงกันข้ามกับประเทศเกาหลีใต้ที่ความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบในการส่งออกได้ลดลงอย่างต่อเนื่องจนไม่มีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบในที่สุด

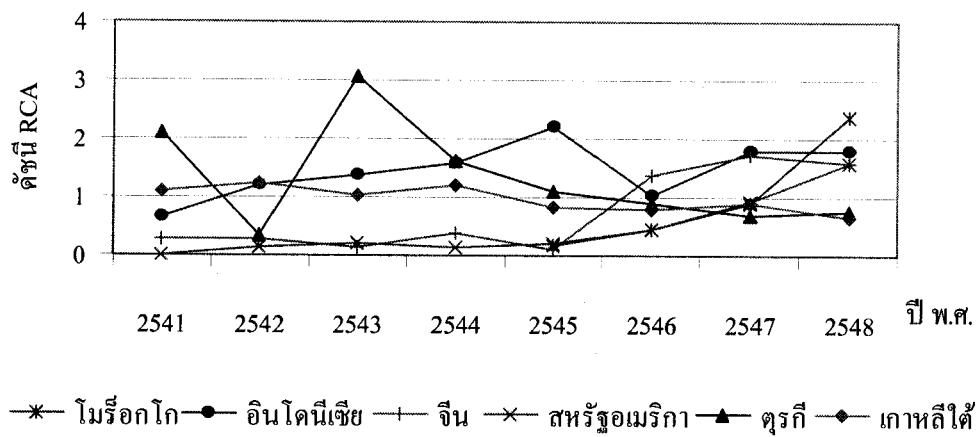
สำหรับประเทศส่งออกที่สำคัญอื่นๆ ได้แก่ อูรุกวัย ชิลี เปรู และ โมร็อกโก ซึ่งในปี พ.ศ. 2548 ทุกประเทศมีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบในการส่งออก โดย ประเทศอูรุกวัยมีค่า RCA สูงสุดในตลาดสหภาพยุโรปคือ 78.79 นอกจากนี้ค่า RCA ยังมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เช่นเดียวกับประเทศชิลี เปรู และ โมร็อกโก แสดงว่าทุกประเทศมีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 4.140 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. อูรุกวัย	-	-	-	-	33.74	27.60	20.09	78.79
2. ชิลี	36.60	38.01	41.59	53.30	60.34	76.46	65.88	64.77
3. เปรู	0.43	1.39	1.72	1.32	2.42	4.28	7.09	14.88
4. ไทย	8.51	11.37	7.50	4.72	7.92	8.67	9.38	9.71
5. โมร็อกโก	-	-	-	-	0.18	0.44	0.88	2.39
6. อินโดนีเซีย	0.65	1.20	1.37	1.60	2.20	1.05	1.80	1.80
7. จีน	0.26	0.26	0.13	0.39	0.11	1.39	1.73	1.58
8. สหรัฐอเมริกา	0	0.13	0.19	0.14	0.20	0.46	0.92	1.57
9. ตุรกี	2.10	0.34	3.07	1.62	1.10	0.89	0.70	0.76
10. เกาหลีใต้	1.10	1.24	1.03	1.20	0.83	0.79	0.88	0.66

(ก)

(ข)

ภาพที่ 4.115 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรปของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.141 และภาพที่ 4.116 พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยเป็นประเทศส่งออกที่มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 4 รองลงมาจากชิลี สหรัฐอเมริกาและจีน โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541- 2544 ส่วนแบ่งตลาดมีแนวโน้มลดลงคือ 4.99 5.42 3.79 และ 2.35 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 มีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นและมีการเปลี่ยนแปลงในช่วงแคบๆ เป็น 3.62 3.84 3.90 และ 3.84 ตามลำดับ แต่โดยรวม

แล้วประเทศไทยมีส่วนแบ่งตลาดในตลาดสหภาพยุโรปลดลง แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกลดลงในช่วงเวลาดังกล่าว

สำหรับส่วนแบ่งตลาดของประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชีย ประกอบด้วย จีน เกาหลีใต้และอินโดนีเซีย พบว่าในปี พ.ศ. 2548 ประเทศจีนมีส่วนแบ่งตลาดมากเป็นลำดับที่ 3 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 คือ 0.24 3.76 5.38 และ 6.02 ตามลำดับ สำหรับประเทศเกาหลีใต้และอินโดนีเซียมีส่วนแบ่งตลาดน้อยมากเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ซึ่งเกาหลีใต้มีแนวโน้มของส่วนแบ่งตลาดลดลง ในขณะที่อินโดนีเซียมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

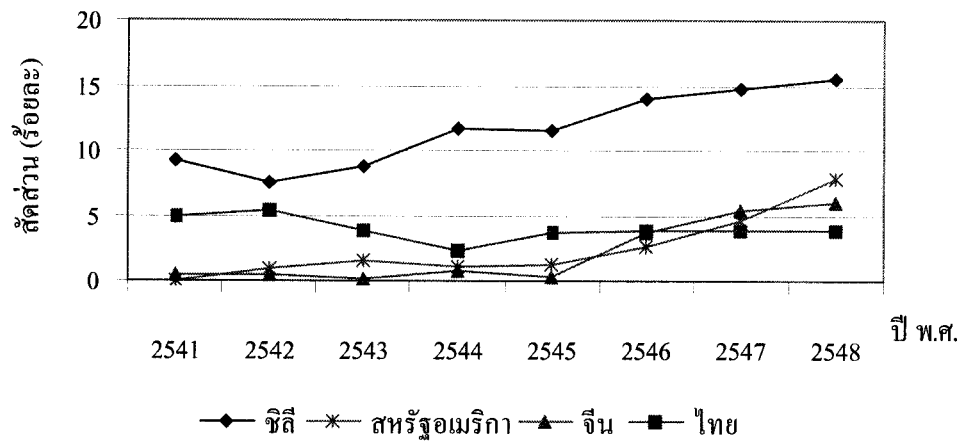
ตารางที่ 4.141 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรป ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

หน่วย : ร้อยละ

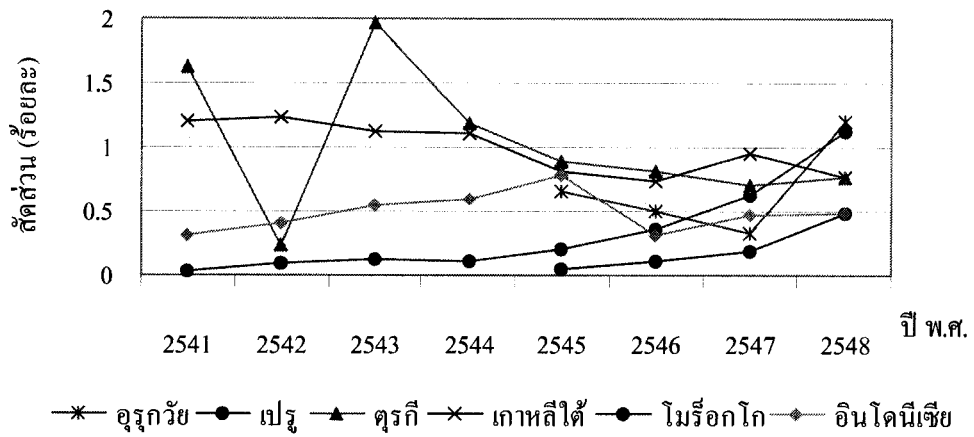
ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. อิตาลี	9.26	7.61	8.74	11.64	11.48	13.99	14.76	15.60
2. สหรัฐอเมริกา	0.01	0.99	1.47	1.02	1.26	2.64	4.62	7.77
3. จีน	0.45	0.39	0.23	0.75	0.24	3.76	5.38	6.02
4. ไทย	4.99	5.42	3.79	2.35	3.62	3.84	3.90	3.84
5. อูรุกวัย	-	-	-	-	0.65	0.50	0.33	1.20
6. เปรู	0.03	0.10	0.12	0.11	0.21	0.36	0.62	1.12
7. ตุรกี	1.63	0.23	1.97	1.18	0.89	0.82	0.7	0.77
8. เกาหลีใต้	1.21	1.23	1.12	1.11	0.81	0.74	0.96	0.76
9. โมร็อกโก	-	-	-	-	0.05	0.11	0.18	0.48
10. อินโดนีเซีย	0.31	0.41	0.55	0.59	0.78	0.32	0.47	0.49
รวม 10 ประเทศ	17.88	16.39	17.99	18.76	19.99	27.06	31.92	38.05
อื่นๆ	82.12	83.61	82.01	81.24	80.01	72.94	68.08	61.95
รวมทั้งหมด	100	100	100	100	100	100	100	100

สำหรับประเทศส่งออกที่สำคัญอื่นๆ ได้แก่ อิตาลี สหรัฐอเมริกา อูรุกวัยและเปรู พบว่าประเทศอิตาลีและสหรัฐอเมริกามีส่วนแบ่งตลาดในตลาดสหภาพยุโรปมากเป็น

ลำดับที่ 1 และ 2 ในปี พ.ศ. 2548 เท่ากับ 15.60 และ 7.77 ตามลำดับ ซึ่งทั้งสองประเทศมีแนวโน้ม
 ส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สำหรับประเทศอูรุกวัย พบว่าส่วนแบ่งตลาดมีการเปลี่ยนแปลง
 ที่ผันผวนแต่ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกับประเทศเปรูที่มีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

(ก)

(ข)

ภาพที่ 4.116 เปรียบเทียบส่วนแบ่งการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรป
 ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541- 2548

2.5.3 ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม

1) ตลาดมาเลเซีย

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดมาเลเซียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541– 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.142 และภาพที่ 4.117 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 9 ในช่วงแรกระหว่างปี พ.ศ. 2541 – 2544 ค่า RCA ของไทยค่อนข้างผันผวนคือ 3.27 1.55 1.38 และ 0.50 ตามลำดับ สำหรับในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 ไทยมีค่า RCA น้อยกว่า 1 และมีแนวโน้มลดลงตลอดช่วงเวลาดังกล่าวคือ 0.52 0.27 0.40 และ 0.14 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปไปยังตลาดมาเลเซีย และมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลง

เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชียที่สำคัญ ได้แก่ นิวซีแลนด์ จีน สิงคโปร์และออสเตรเลีย พบว่า ณ ปี พ.ศ. 2548 ทุกประเทศมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปไปยังตลาดมาเลเซีย เนื่องจากมีค่า RCA มากกว่า 1 ซึ่งนิวซีแลนด์เป็นประเทศที่มีค่า RCA สูงที่สุดในกลุ่มประเทศเอเชีย แต่ค่า RCA ของนิวซีแลนด์มีการเปลี่ยนแปลงที่ผันผวนมาก โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 ค่า RCA มีแนวโน้มลดลงคือ 23.49 9.05 19.28 และ 9.74 ตามลำดับ สำหรับในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 มีค่า RCA เพิ่มขึ้นแต่มีแนวโน้มลดลงเป็น 28.54 21.84 19.78 และ 21.84 ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศจีนในช่วงปี พ.ศ. 2541- 2545 มีการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ที่ผันผวนคือ 2.49 0.76 0.36 2.43 และ 0.53 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็น 1.75 1.47 และ 3.41 ตามลำดับ สำหรับประเทศสิงคโปร์นั้น ค่า RCA มีแนวโน้มลดลงตลอดในช่วงปี พ.ศ. 2542 – 2548 คือ 2.54 2.21 2.19 2.28 2.11 2.00 และ 1.46 ตามลำดับ ในทำนองเดียวกับประเทศออสเตรเลีย ซึ่งพบว่าค่า RCA มีแนวโน้มลดลงในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 6.45 0.19 1.11 2.25 2.55 1.94 1.83 และ 1.40 ตามลำดับ สำหรับฮ่องกง ไต้หวันและญี่ปุ่น เป็นประเทศที่ไม่มี ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปไปยังตลาดมาเลเซีย เนื่องจากมีค่า RCA น้อยกว่า 1 ตลอดช่วงการพิจารณา โดยฮ่องกงและไต้หวันมีแนวโน้มของค่า RCA เพิ่มขึ้น แต่ญี่ปุ่นมีแนวโน้มลดลง

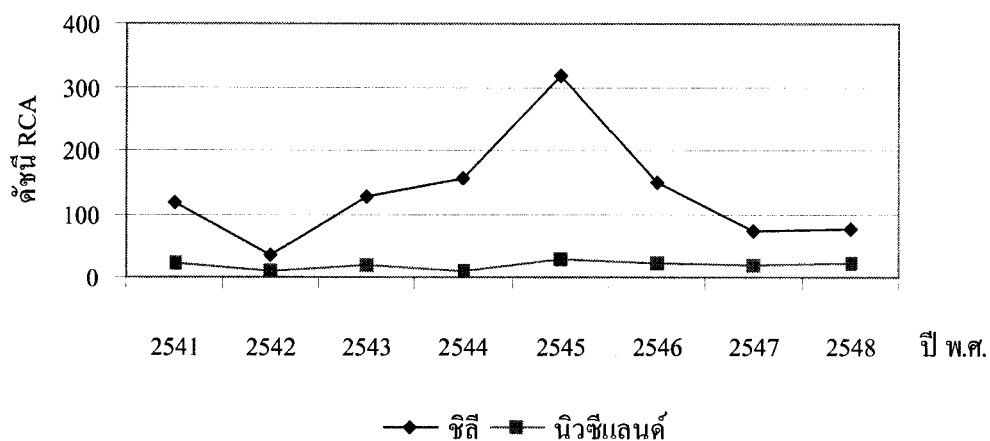
สำหรับประเทศที่มีค่า RCA มากเป็นอันดับที่ 1 ในการส่งออก ปลาหมึกและหอยแปรรูปไปยังตลาดมาเลเซีย คือ ชิลี ซึ่งค่า RCA ของชิลีเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2545 คือ 117.30 36.27 126.49 156.39 และ 318.19 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 มีแนวโน้มลดลงอย่างรวดเร็วเช่นกันเป็น 150.41 73.77 และ 75.43 ตามลำดับ

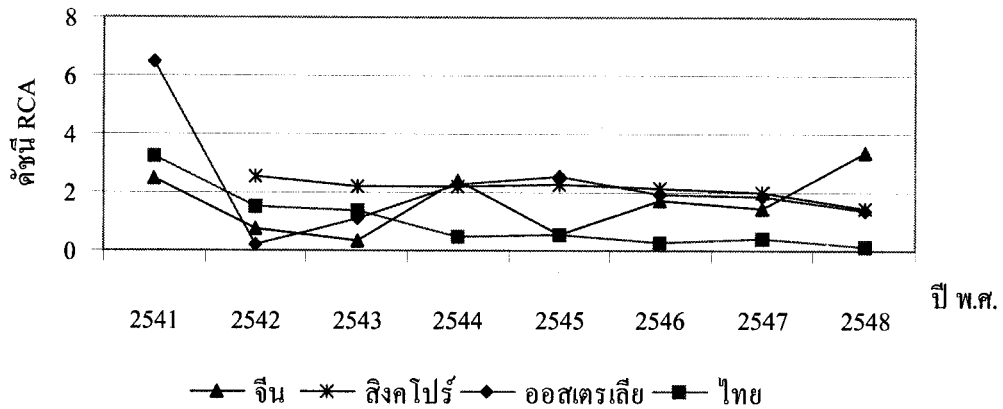
ตารางที่ 4.142 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดมาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. จีน	117.30	36.27	126.49	156.39	318.19	150.41	73.77	75.43
2. นิวซีแลนด์	23.49	9.05	19.28	9.74	28.54	21.84	19.78	21.84
3. จีน	2.49	0.76	0.36	2.43	0.53	1.75	1.47	3.41
4. สิงคโปร์	-	2.54	2.21	2.19	2.28	2.11	2.00	1.46
5. ออสเตรเลีย	6.45	0.19	1.11	2.25	2.55	1.94	1.83	1.40
6. ฮองกง	0.30	0.22	0.14	0.21	0.58	0.84	0.36	0.32
7. ใต้หวัน	0.005	0.02	0.01	0.01	0.14	0.09	0.30	0.28
8. ญี่ปุ่น	0.88	0.30	0.31	0.25	0.16	0.29	0.36	0.19
9. ไทย	3.27	1.55	1.38	0.50	0.52	0.27	0.40	0.14
10. สหรัฐอเมริกา	0.19	0.02	0.02	0.01	0.01	0.01	0.08	0.10

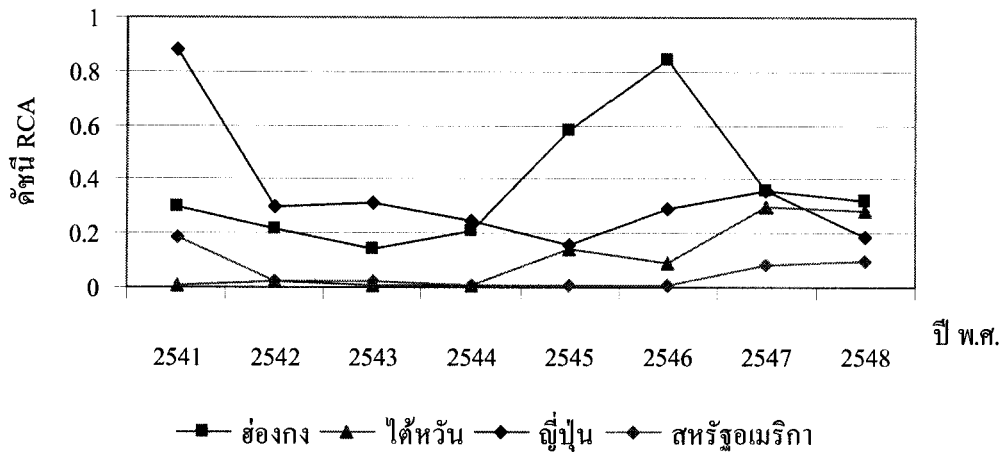

(ก)

ภาพที่ 4.117 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดมาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(บ)

(ค)

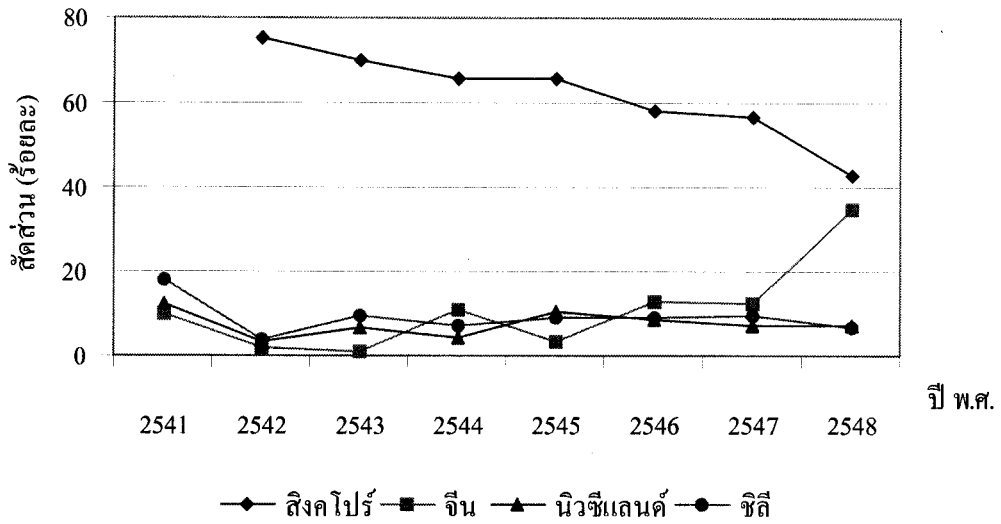
ภาพที่ 4.117 (ต่อ) เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดมาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

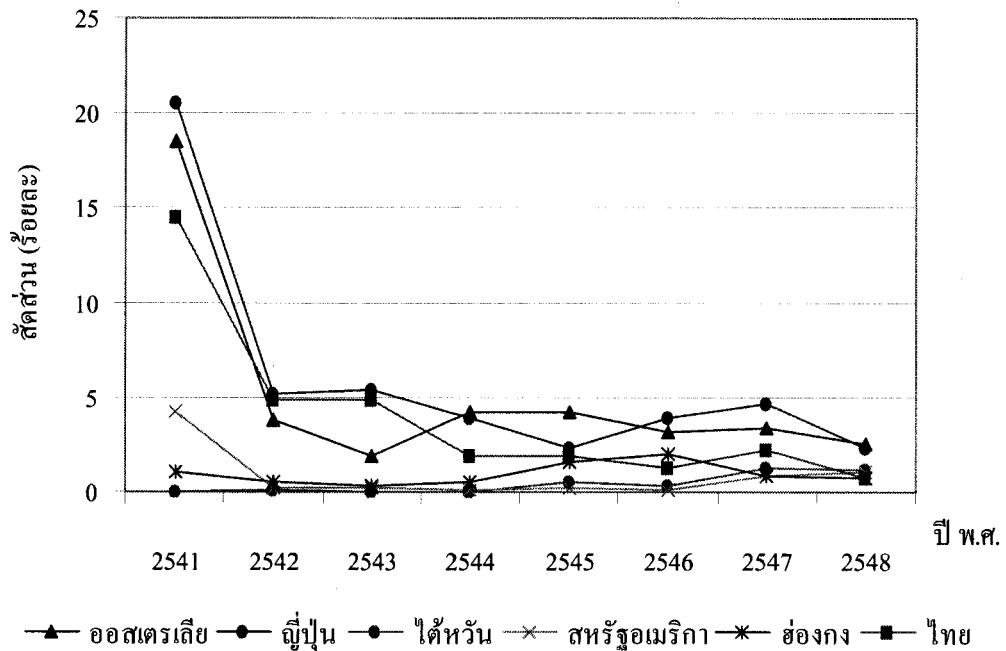
การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปของประเทศต่างๆ ในตลาดมาเลเซีย ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.143 และภาพที่ 4.118 พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยเป็นประเทศส่งออกที่มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 10 ซึ่งถือว่าไทยมีส่วนแบ่งในตลาดมาเลเซียน้อยมากเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ นอกจากนี้ไทยมีแนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างรวดเร็วตลอดในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 14.52

ในส่วนของประเทศจีนนั้น พบว่าในปี พ.ศ. 2548 จีนมีส่วนแบ่งตลาดมากเป็นลำดับที่ 4 แต่จีนก็มีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดลดลงเช่นกัน

(ก)

(ข)

ภาพที่ 4.118 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดมาเลเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 - 2548

2) ตลาดอินโดนีเซีย

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

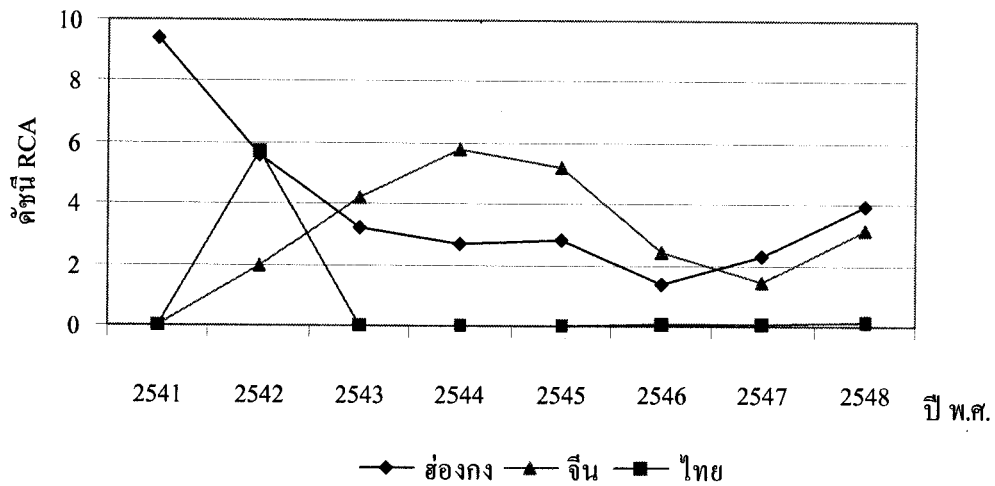
จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดอินโดนีเซียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541– 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.144 และภาพที่ 4.119 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 ไทยมีค่า RCA ผันผวนเนื่องจากการส่งออกไม่ต่อเนื่อง สำหรับในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 มีค่า RCA น้อยกว่า 1 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อยคือ 0.03 0.08 0.06 และ 0.14 ตามลำดับ แสดงว่าไทยไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปไปยังตลาดอินโดนีเซีย แต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว

ตารางที่ 4.144 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดอินโดนีเซียระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

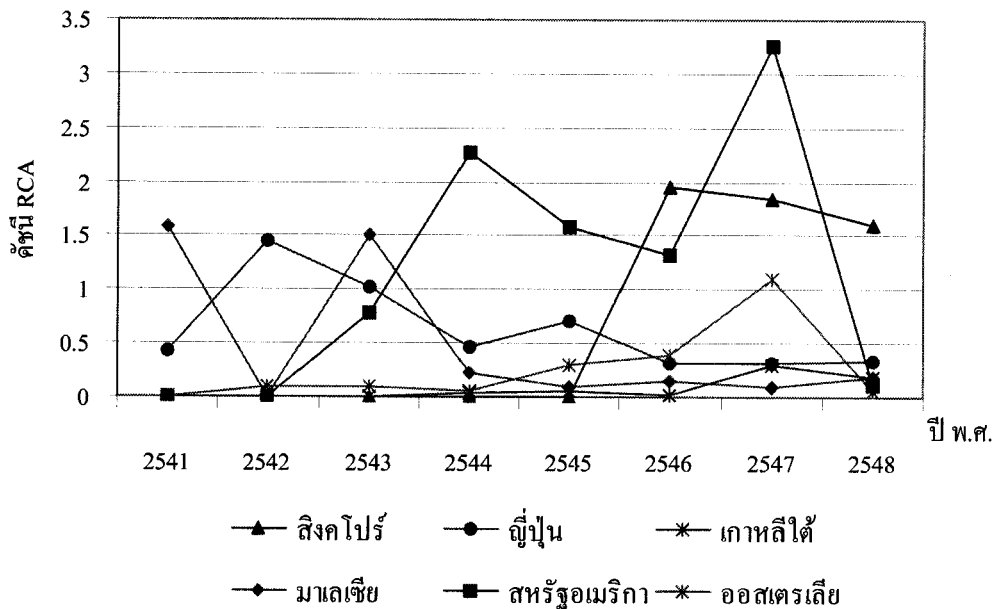
ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1.ฮ่องกง	9.44	5.56	3.24	2.67	2.83	1.40	2.32	3.97
2. จีน	0	1.98	4.19	5.79	5.17	2.45	1.42	3.13
3. สิงคโปร์	-	0	0	0	0	1.95	1.84	1.61
4. ญี่ปุ่น	0.43	1.46	1.03	0.47	0.70	0.32	0.31	0.33
5. เกาหลีใต้	0	0	0	0.03	0.06	0.01	0.30	0.19
6. มาเลเซีย	1.58	0	1.50	0.22	0.10	0.15	0.09	0.18
7. ไทย	0	5.72	0.01	0	0.03	0.08	0.06	0.14
8. สหรัฐอเมริกา	0	0	0.79	2.27	1.59	1.32	3.26	0.11
9. ออสเตรเลีย	0	0.10	0.10	0.06	0.30	0.40	1.10	0.05

เมื่อพิจารณาประเทศในภูมิภาคเอเชียที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปไปยังตลาดไปยังตลาดอินโดนีเซีย ได้แก่ ฮ่องกง จีน และสิงคโปร์ โดยในปี พ.ศ. 2548 ฮ่องกงมีค่า RCA สูงสุดแต่มีแนวโน้มลดลงในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 9.44 5.56 3.24 2.67 2.83 1.40 2.32 และ 3.97 ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศจีนค่า RCA เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในปี พ.ศ. 2542 -2544 คือ 1.98 4.19 และ 5.79 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2545 – 2547 มีค่าลดลงคือ 5.17 2.45 และ 1.42 และในปี พ.ศ. 2548 มีค่า

เพิ่มขึ้นอีกครั้งเป็น 3.13 ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมแล้วประเทศจีนมีแนวโน้มค่า RCA เพิ่มขึ้น สำหรับประเทศสิงคโปร์มีค่า RCA มากกว่า 1 ในช่วงปี พ.ศ. 2546 -2548 แต่สิงคโปร์ก็มีแนวโน้มของค่า RCA ลดลง นอกจากนี้ยังพบว่าญี่ปุ่นเป็นประเทศส่งออกสำคัญในตลาดอินโดนีเซีย ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกอย่างต่อเนื่องในช่วงการพิจารณา แต่ญี่ปุ่นก็มีค่า RCA น้อยกว่า 1 และมีแนวโน้มลดลง

(ก)

(ข)

ภาพที่ 4.119 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดอินโดนีเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดอินโดนีเซียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.145 และภาพที่ 4.120 พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยเป็นประเทศส่งออกที่มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 7 ซึ่งไทยมีส่วนแบ่งในตลาดอินโดนีเซียน้อยมากเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ซึ่งในพ.ศ. 2541 – 2544 ไทยมีส่วนแบ่งตลาดไม่ต่อเนื่องและมีแนวโน้มลดลง แต่ในปี พ.ศ. 2545 – 2548 ส่วนแบ่งตลาดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อยคือ 0.14 0.37 0.30 และ 0.75 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยยังคงมีศักยภาพในการส่งออกเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว

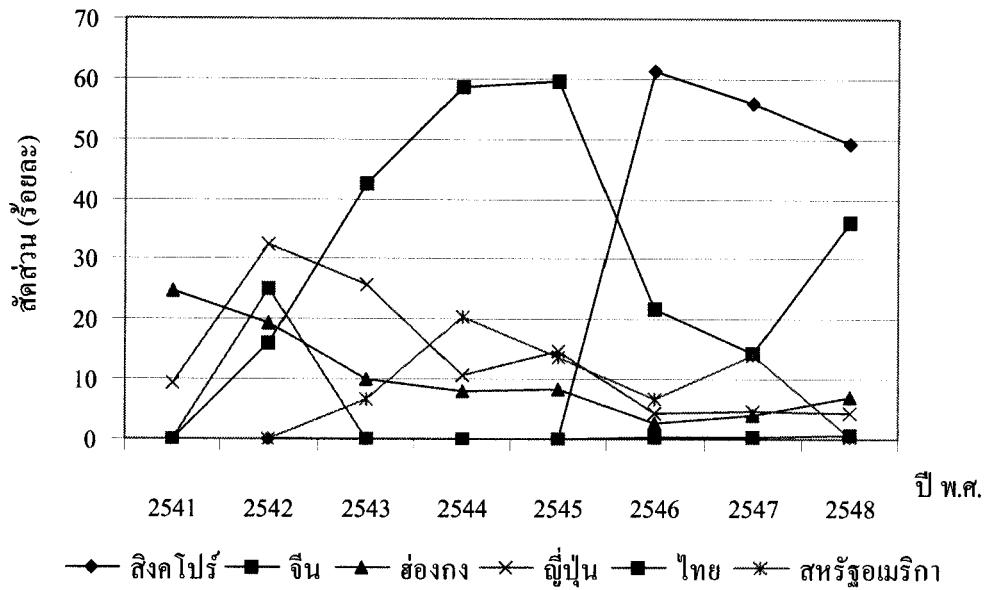
ตารางที่ 4.145 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดอินโดนีเซีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

หน่วย : ร้อยละ

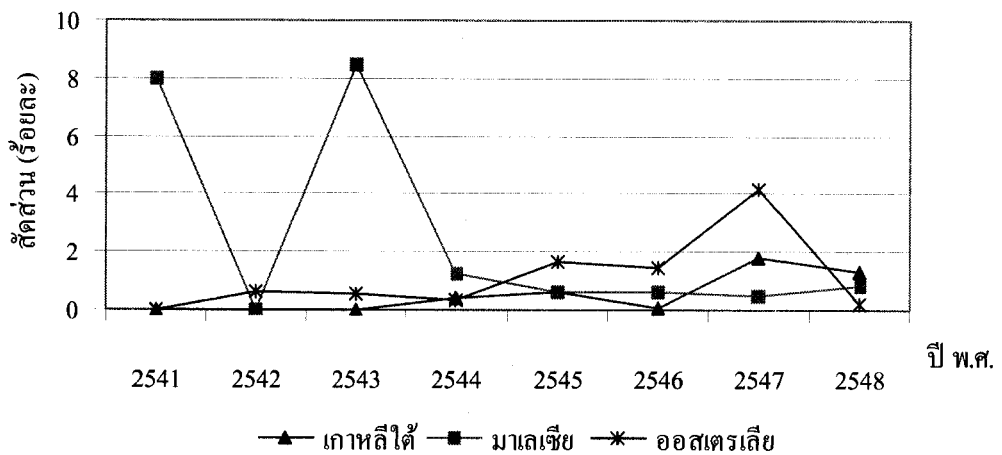
ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. สิงคโปร์	-	0	0	0	0	61.43	55.98	49.09
2. จีน	0	16.05	42.44	58.69	59.57	21.86	14.25	36.14
3. ฮองกง	24.78	19.52	10.16	8.03	8.22	2.79	4.13	6.95
4. ญี่ปุ่น	9.33	32.63	25.91	10.67	14.79	4.51	4.57	4.21
5. เกาหลีใต้	0	0	0	0.39	0.60	0.09	1.79	1.29
6. มาเลเซีย	8.02	0	8.47	1.23	0.61	0.63	0.46	0.82
7. ไทย	0	25.09	0.04	0	0.14	0.37	0.30	0.75
8. สหรัฐอเมริกา	0	0	6.65	20.41	13.66	6.60	13.93	0.44
9. ออสเตรเลีย	0	0.64	0.58	0.33	1.66	1.46	4.17	0.20
รวม 9 ประเทศ	42.12	93.93	94.24	99.74	99.23	99.74	99.57	99.90
อื่นๆ	57.88	6.07	5.76	0.26	0.77	0.26	0.43	0.10
รวมทั้งหมด	100	100	100	100	100	100	100	100

สำหรับประเทศที่มีส่วนแบ่งในตลาดอินโดนีเซียที่สำคัญประกอบด้วย ประเทศสิงคโปร์ จีน ฮองกงและญี่ปุ่น พบว่าในปี พ.ศ. 2548 สิงคโปร์เป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งในตลาดอินโดนีเซียมากเป็นลำดับที่ 1 แต่ก็มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงปี

พ.ศ. 2546 – 2548 คือ 61.43 55.98 และ 49.09 ตามลำดับ สำหรับประเทศจีนมีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2542 – 2545 คือ 16.05 42.44 58.69 และ 59.57 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2546 – 2548 มีแนวโน้มลดลงเป็น 21.86 14.25 และ 36.14 ตามลำดับ ในขณะที่ฮ่องกงและญี่ปุ่นเป็นประเทศที่ส่วนแบ่งตลาดในอินโดนีเซียอย่างต่อเนื่อง แต่ทั้งสองประเทศก็มีแนวโน้มของส่วนแบ่งตลาดลดลงในช่วงของการพิจารณา

(ก)

(ข)

ภาพที่ 4.120 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดอินโดนีเซียระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

3) ตลาดซาอุดีอาระเบีย

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

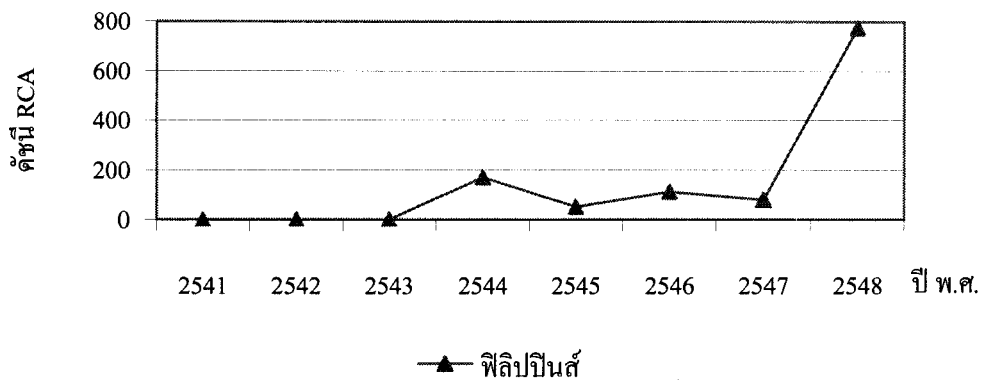
จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบียของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541– 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.146 และภาพที่ 4.121 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่าไทยมีมูลค่าการส่งออกค่อนข้างผันผวนมากทำให้ค่า RCA ไม่ต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2541 – 2542 และ 2544 มีค่า RCA เท่ากับ 26.54 16.03 และ 3.15 ตามลำดับ สำหรับในปี พ.ศ. 2547 – 2548 มีค่าเป็น 2.35 และ 0.50 ซึ่งค่า RCA ของไทยมีแนวโน้มลดลงอย่างจนกระทั่งมีค่า RCA น้อยกว่า 1 ในที่สุด แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลงจนกระทั่งไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปไปยังตลาดซาอุดีอาระเบีย

เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งที่สำคัญอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชียที่สำคัญ ได้แก่ ฟิลิปปินส์และเกาหลีใต้ พบว่าฟิลิปปินส์มีค่า RCA มากกว่า 1 และมีค่าสูงสุดในตลาดซาอุดีอาระเบีย โดยในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2547 ค่า RCA ของฟิลิปปินส์มีการเปลี่ยนแปลงที่ผันผวนและมีแนวโน้มลดลงคือ 170.68 52.31 112.76 และ 80.86 ตามลำดับ แสดงว่าฟิลิปปินส์มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลง แต่ในปี พ.ศ. 2548 มีค่าเพิ่มขึ้นอย่างมากเป็น 773.82 สำหรับเกาหลีใต้นั้นมีมูลค่าการส่งออกที่ไม่ต่อเนื่องและค่า RCA มีการเปลี่ยนแปลงที่ผันผวน แต่ในปี พ.ศ. 2548 เกาหลีใต้อีกมีค่า RCA มากกว่า 1 คือ 3.16

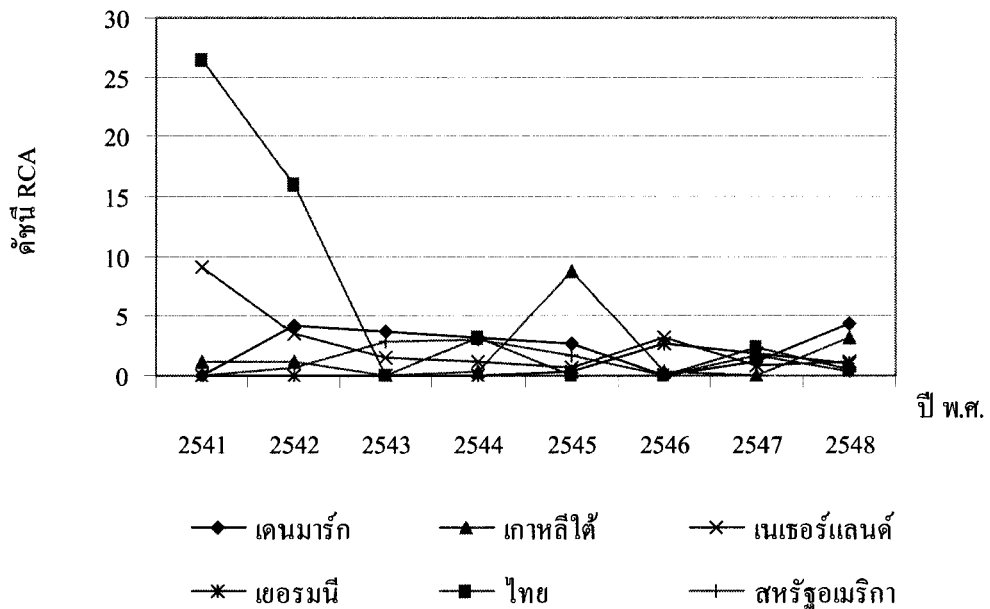
ตารางที่ 4.146 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบียระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ฟิลิปปินส์	0	0	0	170.68	52.31	112.76	80.86	773.82
2. เคนมาร์ก	0	4.22	3.69	3.19	2.65	0	1.10	4.30
3. เกาหลีใต้	1.22	1.23	0	0.30	8.78	0.35	0	3.16
4. เนเธอร์แลนด์	9.18	3.58	1.53	1.13	0.65	3.17	0.76	1.21
5. เยอรมนี	0	0	0	0	0.39	2.72	1.89	0.94
6. ไทย	26.54	16.03	0	3.15	0	0	2.35	0.50
7. สหรัฐอเมริกา	0	0.61	2.82	3.08	1.62	0	1.71	0.37

สำหรับประเทศที่สำคัญอื่นๆ ในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปไปยังตลาดซาอุดีอาระเบีย ได้แก่ เดนมาร์กและเนเธอร์แลนด์ ในกรณีของเดนมาร์กนั้นแม้จะมีค่า RCA ไม่ต่อเนื่องแต่ก็มีค่า RCA มากกว่า 1 ในทุกๆ ปีที่มีมูลค่าการส่งออกและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2547 - 2548 สำหรับเนเธอร์แลนด์นั้นเป็นประเทศที่มีค่า RCA อย่างต่อเนื่องตลอดช่วงของการพิจารณาแต่ค่า RCA ของเนเธอร์แลนด์ก็มีแนวโน้มลดลง

(ก)

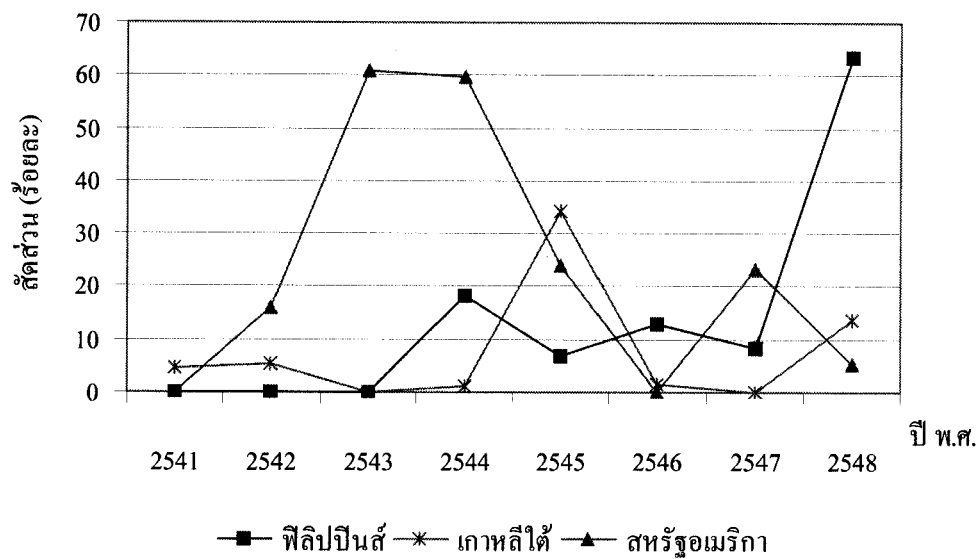

(ข)

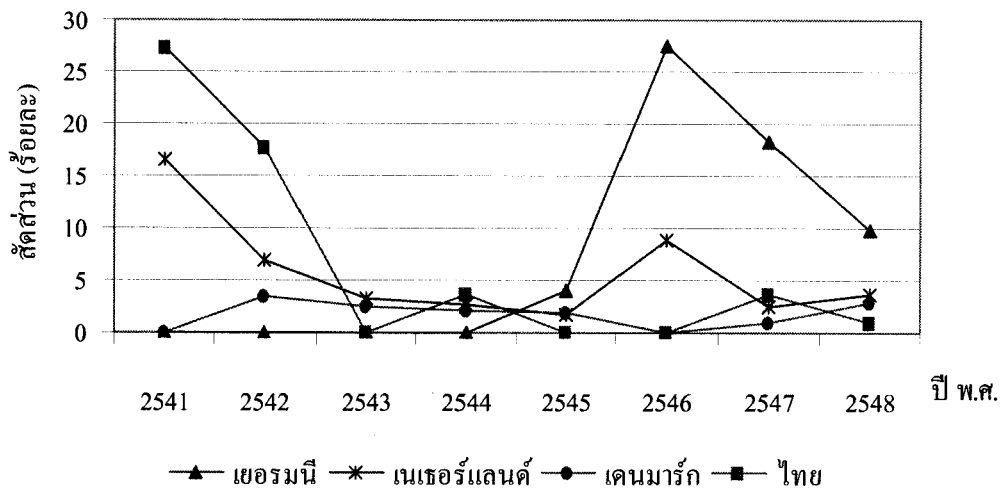
ภาพที่ 4.121 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบียระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 - 2548

ในส่วนของประเทศเยอรมนี มีส่วนแบ่งตลาดในซาอุดีอาระเบีย ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 แต่มีแนวโน้มลดลง สำหรับสหรัฐอเมริกานั้นมีส่วนแบ่งตลาดไม่ ต่อเนื่อง ซึ่งในปี พ.ศ. 2542 – 2544 มีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 ก็มีแนวโน้มลดลงอย่างรวดเร็วเช่นกัน ในส่วนของประเทศเนเธอร์แลนด์ มีส่วนแบ่งตลาดใน ซาอุดีอาระเบียอย่างต่อเนื่องแต่ก็มีแนวโน้มลดลง

(ก)

(ข)

ภาพที่ 4.122 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาด ซาอุดีอาระเบีย ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

4) ตลาดสหรัฐอเมริกาอเมริกา

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541– 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.148 และภาพที่ 4.123 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยมีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 3 รองลงมาจากนิวซีแลนด์และเดนมาร์ก และไทยมีค่า RCA มากกว่า 1 ตลอดช่วงการพิจารณา แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาสำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA นั้นพบว่าแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 คือ 26.79 22.34 14.13 และ 17.20 ตามลำดับ แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลง แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 มีค่าเพิ่มขึ้นเป็น 12.57 12.70 13.59 และ 14.33 ตามลำดับ แต่ก็ยังเป็นค่าที่ต่ำกว่าในช่วงแรก

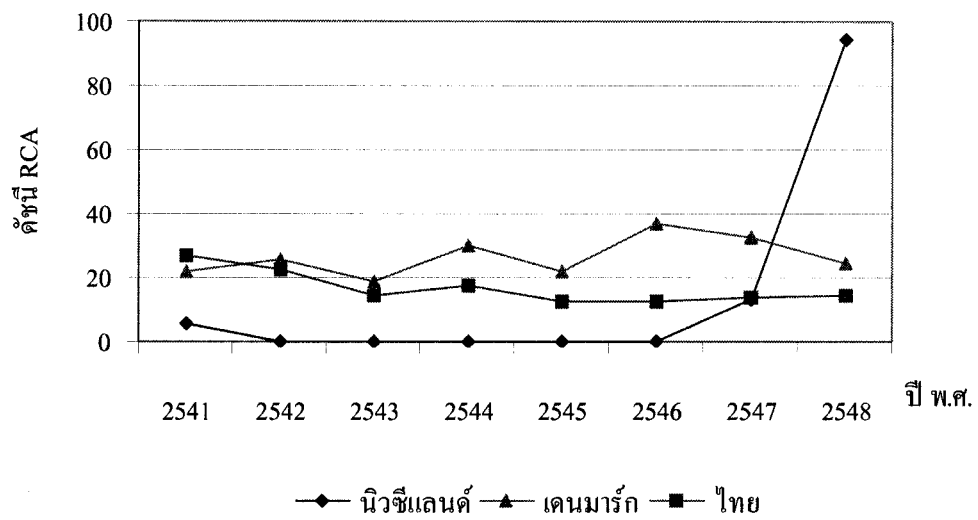
ตารางที่ 4.148 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาอเมริกา ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. นิวซีแลนด์	5.79	0	0	0	0	0	12.84	94.34
2. เดนมาร์ก	21.90	25.82	19.06	29.93	22.14	36.95	32.23	24.43
3. ไทย	26.79	22.34	14.13	17.20	12.57	12.70	13.59	14.33
4. จีน	0.01	0	0	0	0	0.04	0	1.38
5. อินเดีย	-	0	0	0	2.23	0.55	2.70	1.36
6. ญี่ปุ่น	0.52	2.06	1.18	1.04	1.13	1.19	0.83	1.27
7. สหรัฐอเมริกา	0.59	0.46	2.28	3.49	1.62	3.83	2.08	0.32

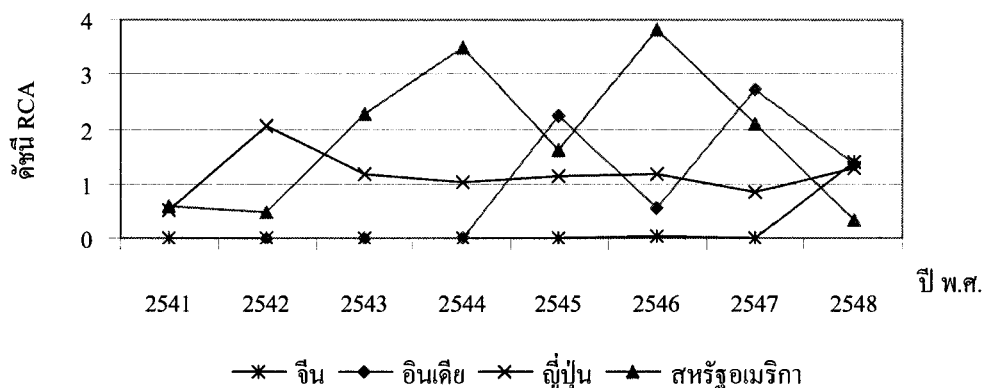
เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชียที่สำคัญ ได้แก่ นิวซีแลนด์ จีน อินเดียและญี่ปุ่น พบว่าในปี พ.ศ. 2548 ทุกประเทศมีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบในการส่งออกเนื่องจากมีค่า RCA มากกว่า 1 โดยนิวซีแลนด์เป็นประเทศที่มีค่า RCA สูงที่สุดในตลาดสหรัฐอเมริกาและปรากฏค่า RCA เฉพาะในปี พ.ศ. 2547 – 2548 คือ 12.84 และ 94.34 ตามลำดับ สำหรับประเทศจีนมีค่า RCA ไม่ต่อเนื่องโดยในปี พ.ศ. 2548 มีค่าเพิ่มขึ้นเป็น 1.38

จาก 0.04 ในปี พ.ศ. 2546 ในขณะที่ประเทศอินเดียมีค่า RCA ที่ผันผวนโดยในปี พ.ศ. 2545 – 2548 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเท่ากับ 2.23 0.55 2.70 และ 1.36 ตามลำดับ

สำหรับประเทศเดนมาร์กเป็นประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเนื่องจากมีค่า RCA มากกว่า 1 โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2546 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นคือ 21.90 25.82 19.06 29.93 22.14 และ 36.95 ตามลำดับ แต่ในช่วงปีพ.ศ. 2547 – 2548 มีค่าลดลงเป็น 32.23 และ 24.43 ตามลำดับ สำหรับประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ในลักษณะเดียวกันกับเดนมาร์ก แต่ค่า RCA ของสหรัฐอเมริกาลดลงอย่างรวดเร็วและมีค่าน้อยกว่า 1 ในปี พ.ศ. 2548

(ก)

(ข)

ภาพที่ 4.123 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปของประเทศต่างๆ ในตลาดสหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.149 และภาพที่ 4.124 พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยเป็นประเทศส่งออกที่มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 1 แต่ไทยก็มีแนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 62.20 46.33 27.42 32.88 23.24 20.02 21.05 และ 20.47 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกลดลง

ตารางที่ 4.149 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วง ปี พ.ศ. 2541 – 2548

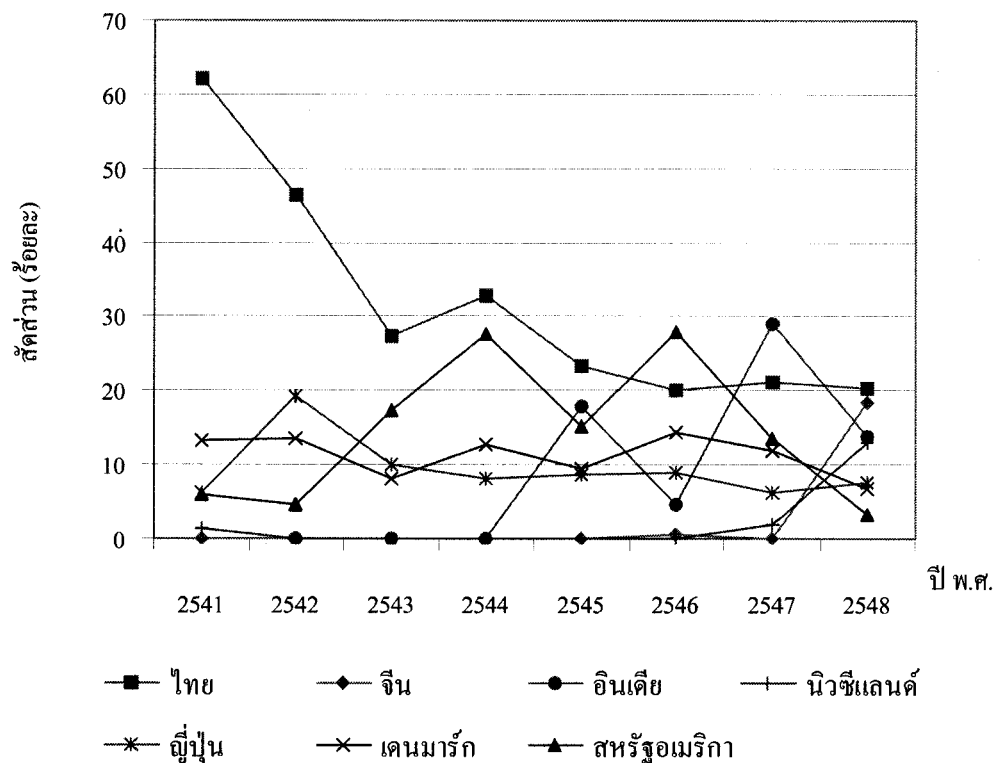
หน่วย : ร้อยละ

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. ไทย	62.20	46.33	27.42	32.88	23.24	20.02	21.05	20.47
2. จีน	0.08	0	0	0	0	0.52	0	18.38
3. อินเดีย	0	0	0	0	17.94	4.74	29.02	13.94
4. นิวซีแลนด์	1.41	0	0	0	0	0	1.87	12.96
5. ญี่ปุ่น	6.30	19.17	10.02	8.02	8.67	9.01	6.18	7.48
6. เดนมาร์ก	13.30	13.62	8.15	12.84	9.53	14.51	11.81	6.81
7. สหรัฐอเมริกา	5.90	4.56	17.47	27.78	15.09	28.04	13.65	3.34
รวม 7 ประเทศ	89.18	83.68	63.06	81.52	74.46	76.72	83.59	79.63
อื่นๆ	10.82	16.32	36.94	18.48	25.54	23.28	16.41	20.37
รวมทั้งหมด	100	100	100	100	100	100	100	100

สำหรับประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชียนั้น พบว่าจีนเป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดมากเป็นลำดับที่ 2 แม้จะมีส่วนแบ่งตลาดไม่ต่อเนื่องแต่ในปี พ.ศ. 2548 จีนมีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นอย่างมากเป็น 18.38 จาก 0.52 ในปี พ.ศ. 2546 เช่นเดียวกับประเทศนิวซีแลนด์ที่มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 4 ซึ่งในปี พ.ศ. 2548 ส่วนแบ่งเพิ่มเป็น 12.96 จาก 1.87 ในปี พ.ศ. 2547 สำหรับประเทศอินเดียมีส่วนแบ่งตลาดค่อนข้างผันผวนแต่ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 คือ 17.94 4.74 29.02 และ 13.94 ตามลำดับ สำหรับประเทศญี่ปุ่นมีแนวโน้มส่วนแบ่ง

ตลาดลดลงในช่วงปี พ.ศ. 2541- 2548 คือ 6.30 19.17 10.02 8.02 8.67 9.01 6.18 และ 7.48 ตามลำดับ

สำหรับประเทศเดนมาร์กและสหรัฐอเมริกา นั้น พบว่าทั้ง 2 ประเทศมีส่วนแบ่งตลาดในตลาดสหรัฐอเมริกาอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2545 มีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้น แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงที่ผันผวน แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 ส่วนแบ่งตลาดก็ได้ลดลงอย่างรวดเร็ว

ภาพที่ 4.124 เปรียบเทียบส่วนแบ่งการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาอเมริกตส์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วง ปี พ.ศ. 2541 – 2548

5) ตลาดเลบานอน

(1) การวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดเลบานอนของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541– 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.150 และภาพที่ 4.125 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยมีค่า RCA

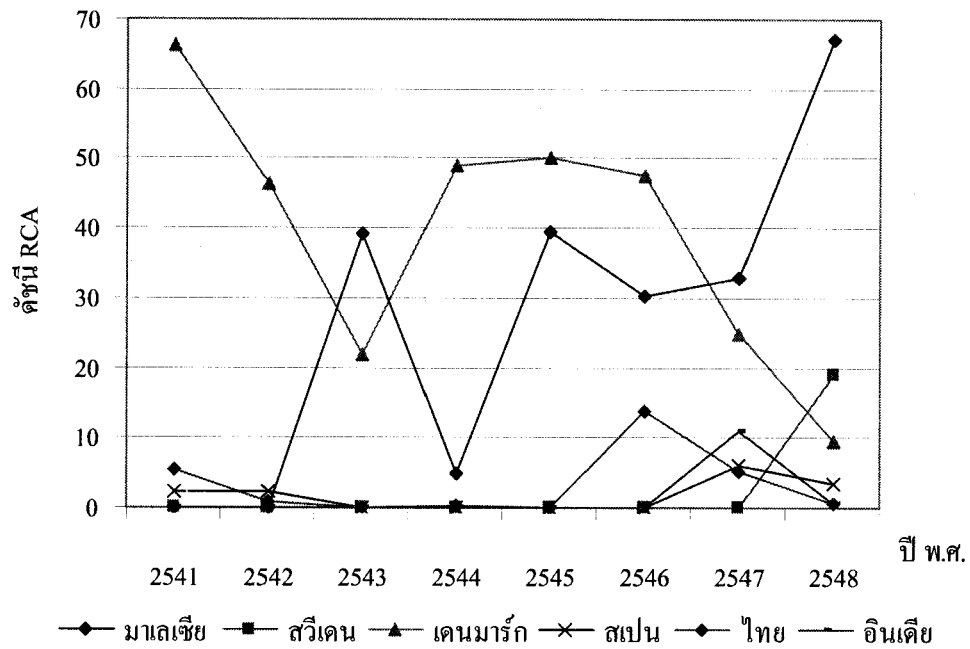
มากเป็นลำดับที่ 7 และมีค่า RCA น้อยกว่า 1 แสดงว่าประเทศไทยไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปไปยังตลาดเลบานอน สำหรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงค่า RCA นั้น พบว่าไทยมีมูลค่าการส่งออกไม่ต่อเนื่อง ซึ่งในปี พ.ศ. 2541 2542 และ 2544 มีค่า RCA เท่ากับ 5.42 0.83 และ 0.26 ตามลำดับ แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 มีค่า RCA อย่างต่อเนื่องแต่ก็มีแนวโน้มลดลงอย่างรวดเร็วคือ 13.70 5.27 และ 0.65 ตามลำดับ แสดงว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลง

เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชียที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปไปยังตลาดเลบานอน ประกอบด้วยประเทศมาเลเซีย ญี่ปุ่นและจีน ซึ่งในปี พ.ศ. 2548 มาเลเซียเป็นประเทศที่มีค่า RCA สูงสุดในตลาดเลบานอน ถึงแม้ว่าการเปลี่ยนแปลงค่า RCA จะผันผวนแต่ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2548 คือ 39.21 4.99 39.47 30.35 32.74 และ 67.09 ตามลำดับ แสดงว่ามาเลเซียมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกไปยังตลาดเลบานอนเพิ่มขึ้น สำหรับประเทศญี่ปุ่น ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2546 ค่า RCA มีแนวโน้มลดลงคือ 2.58 3.26 และ 1.68 ตามลำดับ และมีค่าเพิ่มขึ้นอีกครั้งในปี พ.ศ. 2548 เป็น 2.73 ในส่วนของประเทศจีน ในช่วงปี พ.ศ. 2547 – 2548 ค่า RCA มีแนวโน้มลดลง คือ 2.30 และ 1.64 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.150 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดเลบานอน ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

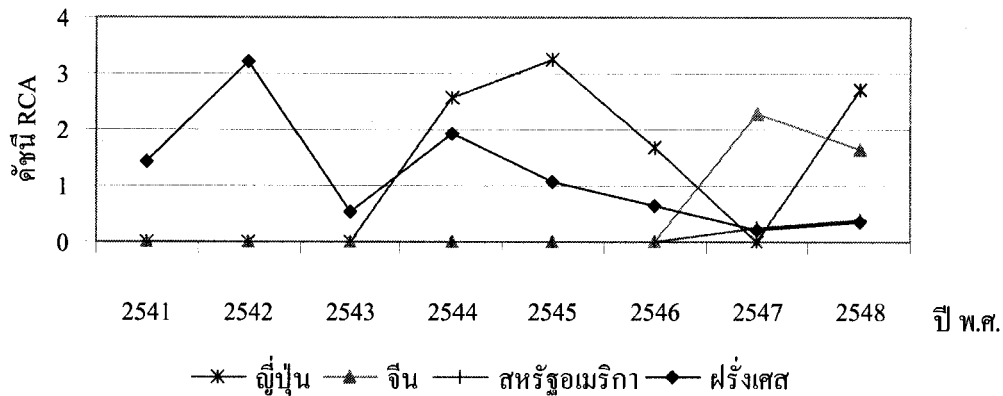
ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. มาเลเซีย	0	0	39.21	4.99	39.47	30.35	32.74	67.09
2. สวีเดน	0	0	0	0	0	0	0	19.08
3. เดนมาร์ก	66.27	46.31	21.88	48.95	50.11	47.67	24.65	9.57
4. สเปน	2.34	2.17	0	0	0	0	6.17	3.59
5. ญี่ปุ่น	0	0	0	2.58	3.26	1.68	0	2.73
6. จีน	0	0	0	0	0	0	2.30	1.64
7. ไทย	5.42	0.83	0	0.26	0	13.70	5.27	0.65
8. อินเดีย	-	0	0	0	0	0	10.91	0.61
9. สหรัฐอเมริกา	0	0	0	0	0	0	0.24	0.41
10. ฝรั่งเศส	1.44	3.20	0.55	1.94	1.07	0.64	0.21	0.35

สำหรับประเทศที่สำคัญอื่นๆ ได้แก่ เดนมาร์กและฝรั่งเศส ซึ่ง เดนมาร์กเป็นประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูป ไปยังตลาดเลบานอนแต่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงการพิจารณา สำหรับฝรั่งเศสนั้นค่า RCA ลดลงอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งมีค่า RCA น้อยกว่า 1 ในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 แสดงว่า ฝรั่งเศสมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลงจนกระทั่งไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในที่สุด

(ก)

ภาพที่ 4.125 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดเลบานอน ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(ข)

ภาพที่ 4.125 (ต่อ) เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดเลบานอน ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

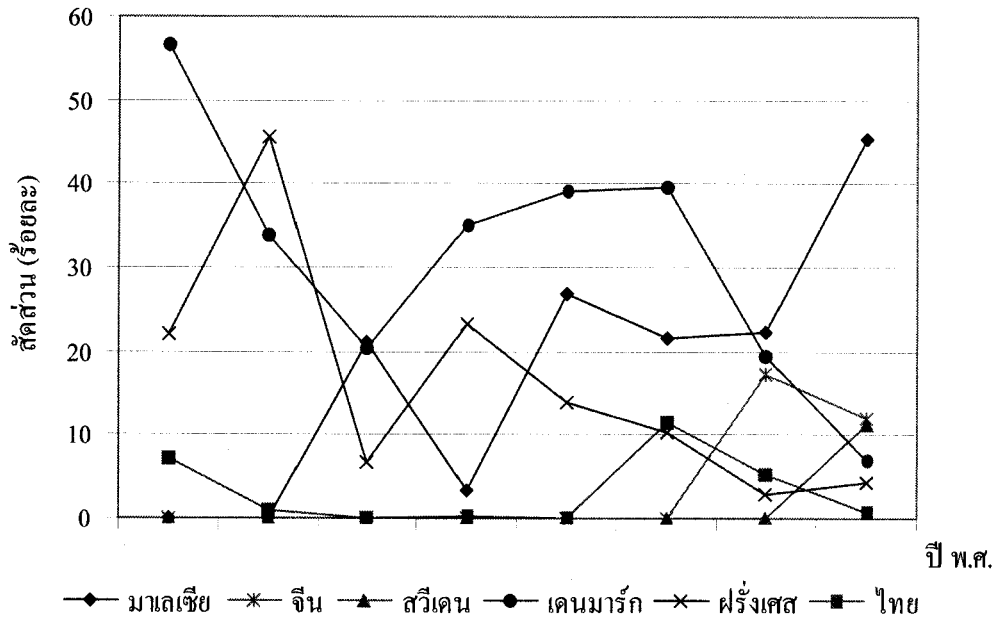
(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดเลบานอนของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.151 และภาพที่ 4.126 พบว่าไทยเป็นประเทศส่งออกที่มีส่วนแบ่งตลาดน้อยมากเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ซึ่งในปี พ.ศ. 2541 2542 และ 2544 ไทยมีส่วนแบ่งตลาดเท่ากับ 7.08 1.04 และ 0.30 ตามลำดับ และในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 แม้จะมีส่วนแบ่งตลาดอย่างต่อเนื่องแต่ก็ได้ลดลงอย่างรวดเร็วเป็น 11.54 5.34 และ 0.70 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกลดลงอย่างมากในช่วงเวลาดังกล่าว

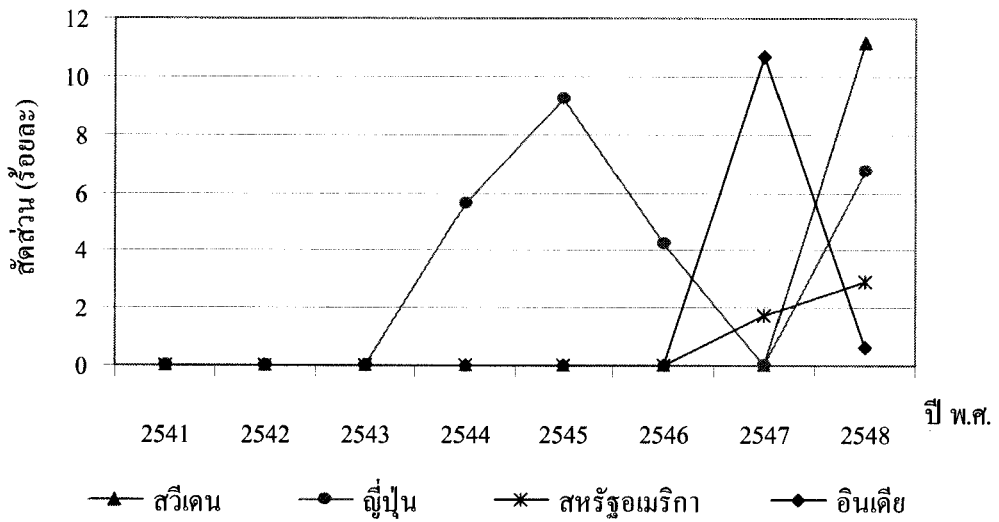
สำหรับมาเลเซีย ในปี พ.ศ. 2548 เป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งในตลาดเลบานอนมากที่สุด แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงที่ผันผวนแต่ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2548 คือ 21.21 3.27 26.88 21.55 22.40 และ 45.40 ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศจีนมีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่ 2 แต่ในปี พ.ศ. 2548 ส่วนแบ่งตลาดได้ลดลงเป็น 11.92 จาก 17.25 ในปี พ.ศ. 2547 สำหรับประเทศญี่ปุ่น ส่วนแบ่งตลาดมีแนวโน้มลดลงในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2546 และ 2548 คือ 5.65 9.22 4.24 และ 6.75 ตามลำดับ

สำหรับเคนมาร์กและฝรั่งเศส ซึ่งทั้งสองประเทศมีส่วนแบ่งตลาดในตลาดเลบานอนอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงการพิจารณา แต่ส่วนแบ่งตลาดก็มีแนวโน้มลดลงอย่างรวดเร็ว

(ก)

(ข)

ภาพที่ 4.126 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดเลบานอน ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

6) ตลาดคูเวต

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดคูเวตของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541– 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.152 และภาพที่ 4.127 เมื่อพิจารณาค่าดัชนี RCA ของประเทศไทย พบว่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ไทยมีค่า RCA น้อยที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ซึ่งในปี พ.ศ. 2544 ค่า RCA เพิ่มขึ้นอย่างมากเป็น 21.71 จาก 4.68 ในปี พ.ศ. 2543 แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 ก็มีค่าลดลงอย่างรวดเร็วเป็น 11.79 4.37 1.48 และ 0.17 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปไปยังตลาดคูเวตลดลงจนกระทั่งไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในที่สุด

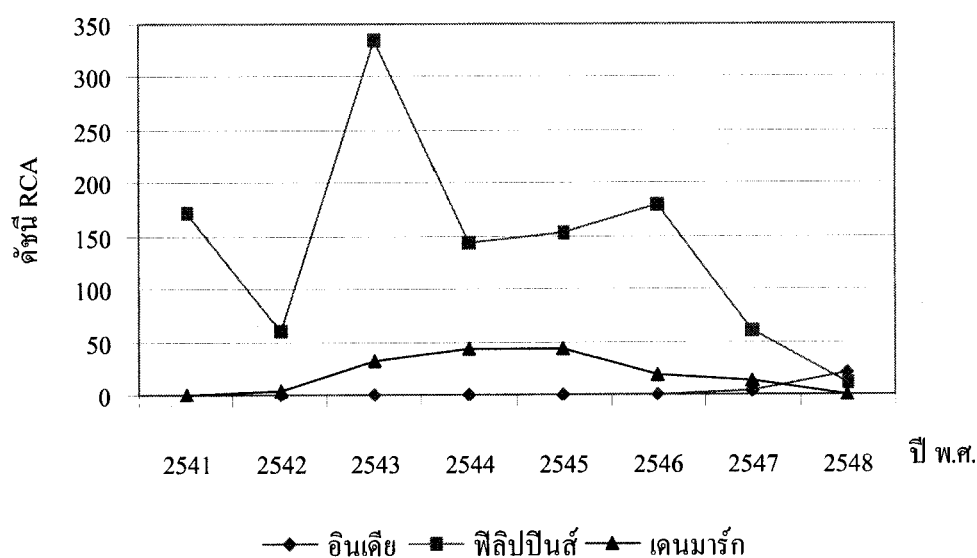
ตารางที่ 4.152 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดคูเวต ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. อินเดีย	-	0	0	0	0	0	3.69	21.18
2. ฟิลิปปินส์	171.92	60.84	335.38	143.34	153.18	179.08	59.73	10.42
3. เคนมาร์ก	0	3.58	32.51	44.35	42.71	18.83	13.29	0.83
4. มาเลเซีย	0	0	0	0	0	0	2.49	0.35
5. เนเธอร์แลนด์	10.18	0.82	2.54	3.81	2.36	4.26	1.92	0.25
6. ญี่ปุ่น	1.89	0	0	0	0.36	3.13	5.85	0.17
7. ไทย	0	0	4.68	21.71	11.79	4.37	1.48	0.17

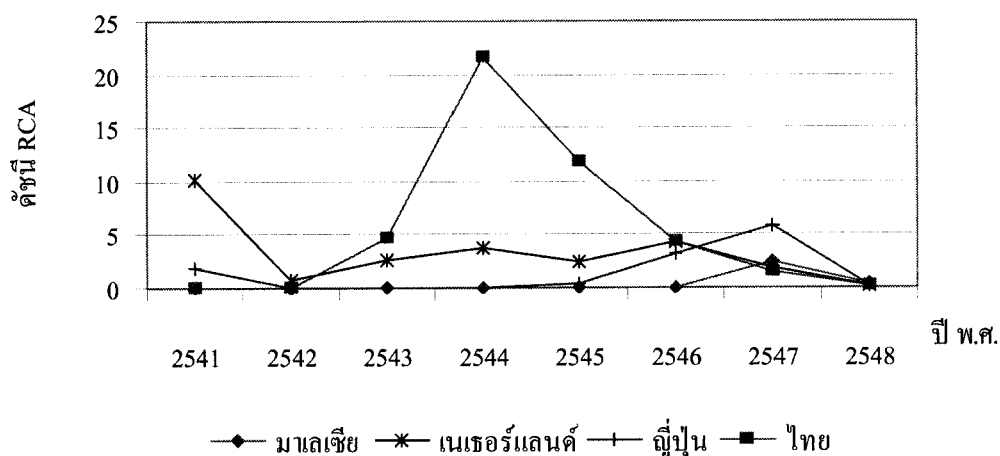
เมื่อพิจารณาประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชียอื่นๆ ที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปไปยังตลาดคูเวต ได้แก่ อินเดียและฟิลิปปินส์ ซึ่งประเทศอินเดียมีค่า RCA สูงสุดในตลาดคูเวตและมีค่า RCA เพิ่มขึ้นอย่างมากในปี พ.ศ. 2548 คือ 21.18 จาก 3.69 ในปี พ.ศ. 2547 แสดงว่าอินเดียมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว สำหรับประเทศฟิลิปปินส์นั้นการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ก่อนข้างผันผวนในช่วงแรกแต่ก็มีค่าลดลงอย่างมากในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548 คือ 179.08 59.73 และ 10.42 ตามลำดับ แสดงว่าฟิลิปปินส์มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลงอย่างรวดเร็ว กรณีประเทศ

มาเลเซียและญี่ปุ่นนั้นมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลงจนกระทั่งไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกในปี พ.ศ. 2548 เนื่องจากค่า RCA น้อยกว่า 1 ทั้งสองประเทศ

สำหรับประเทศส่งออกที่สำคัญอื่นๆ ได้แก่ เดนมาร์กและเนเธอร์แลนด์ ซึ่งทั้งสองประเทศมีการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ลดลงอย่างต่อเนื่องจนมีค่า RCA น้อยกว่า 1 ในปี พ.ศ. 2548 แสดงว่าทั้งเดนมาร์กและเนเธอร์แลนด์มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลงจนกระทั่งไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกในที่สุด

(ก)

(ข)

ภาพที่ 4.127 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดคูเวต ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 - 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปของประเทศต่างๆ ในตลาดคูเวตในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.153 และภาพที่ 4.128 พบว่าในปี พ.ศ. 2548 ไทยเป็นประเทศส่งออกที่มีส่วนแบ่งตลาดน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ โดยในปี พ.ศ. 2544 ส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นอย่างมากเป็น 24.85 จาก 5.83 ในปี พ.ศ. 2543 แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 มีส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างรวดเร็วเป็น 12.04 4.08 1.42 และ 0.23 ตามลำดับ แสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกลดลงอย่างรวดเร็วในช่วงเวลาดังกล่าว

ตารางที่ 4.153 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดคูเวต ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

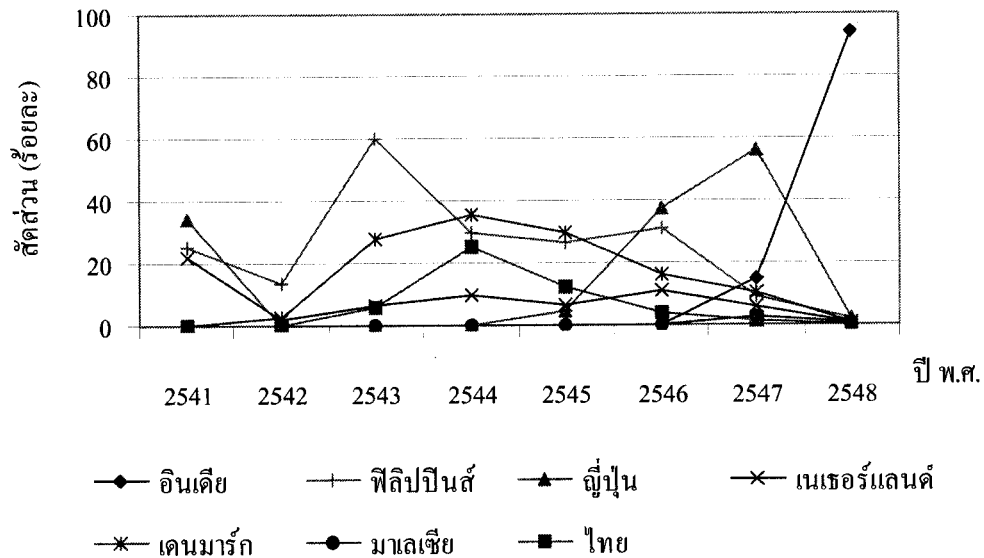
หน่วย : ร้อยละ

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. อินเดีย	-	0	0	0	0	0	14.77	94.49
2. ฟิลิปปินส์	25.47	13.23	59.95	29.77	26.58	31.12	9.02	1.87
3. ญี่ปุ่น	34.50	0	0	0	4.76	37.49	55.86	1.81
4. เนเธอร์แลนด์	22.21	2.00	6.26	9.58	6.54	10.89	5.97	0.67
5. เดนมาร์ก	0	2.87	27.95	35.80	29.86	16.43	10.24	0.55
6. มาเลเซีย	0	0	0	0	0	0	2.72	0.38
7. ไทย	0	0	5.83	24.85	12.04	4.08	1.42	0.23
รวม 7 ประเทศ	82.18	18.10	100	100	79.79	100	100	100
อื่นๆ	17.82	81.90	0	0	20.21	0	0	0
รวมทั้งหมด	100	100	100	100	100	100	100	100

สำหรับประเทศอินเดียเป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งในตลาดคูเวตมากที่สุดและมีส่วนแบ่งเพิ่มขึ้นอย่างมากในปี พ.ศ. 2548 เป็น 94.49 จาก 14.77 ในปี พ.ศ. 2547 ในขณะที่ประเทศฟิลิปปินส์มีส่วนแบ่งตลาดมากเป็นลำดับที่ 2 แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2548 มีส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างรวดเร็วคือ 29.77 26.58 31.12 9.02 และ 1.87 ตามลำดับ สำหรับประเทศญี่ปุ่น ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2547 ส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วคือ 4.76 37.49 และ 55.86 ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2548 ลดลงอย่างมากเป็น 1.81 เช่นเดียวกับประเทศมาเลเซียที่ในปี พ.ศ. 2548 มีส่วนแบ่งตลาดเท่ากับ 0.38 ซึ่งลดลงอย่างมากจาก 2.72 ในปี พ.ศ. 2547

สำหรับเนเธอร์แลนด์และเดนมาร์ก เป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2548

ภาพที่ 4.128 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดคูเวตระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

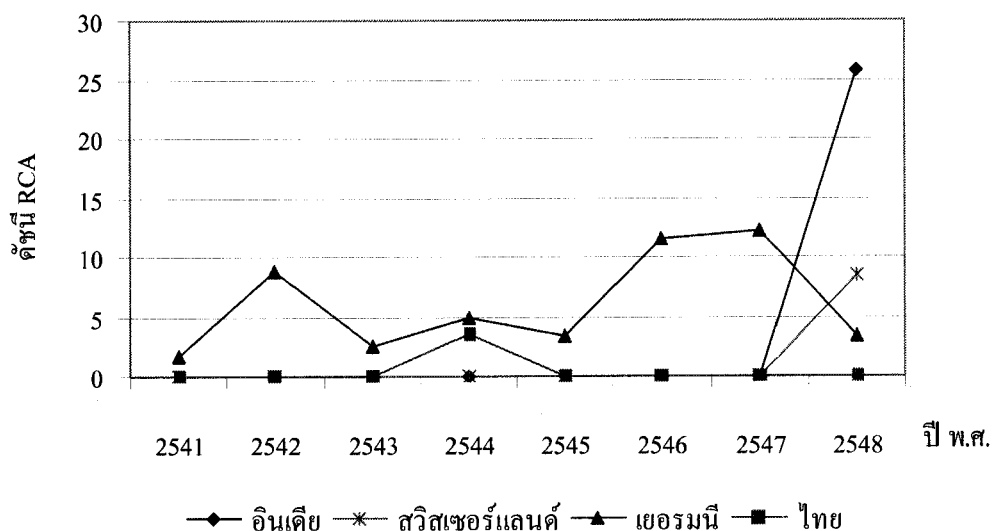
7) ตลาดอียิปต์

(1) การวิเคราะห์ดัชนี RCA

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดอียิปต์ของประเทศต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541– 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.154 และภาพที่ 4.129 พบว่าตลอดช่วงการพิจารณา ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกเฉพาะในปี พ.ศ. 2544 เท่านั้น และมีค่า RCA เท่ากับ 3.59 สำหรับประเทศอินเดียและสวีเดนในปี พ.ศ. 2548 มีค่า RCA มากเป็นลำดับที่ 1 และ 2 เท่ากับ 25.78 และ 8.52 ตามลำดับ ในส่วนของประเทศเยอรมนีนั้นปรากฏค่า RCA อย่างต่อเนื่องตลอดในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 คือ 1.65 8.76 2.52 4.91 3.44 11.49 12.24 และ 3.45 ตามลำดับ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ก่อนข้างผันผวนแต่ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นแสดงว่าประเทศเยอรมนีมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้น แต่ทั้งนี้ทุกประเทศมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเนื่องจากมีค่า RCA มากกว่า 1 ในปีที่มีการส่งออก

ตารางที่ 4.154 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ประเทศส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. อินเดีย	-	0	0	0	0	0	0	25.78
2. สวิตเซอร์แลนด์	0	0	0	0	0	0	0	8.52
3. เยอรมนี	1.65	8.76	2.52	4.91	3.44	11.49	12.24	3.45
4. ไทย	0	0	0	3.59	0	0	0	0

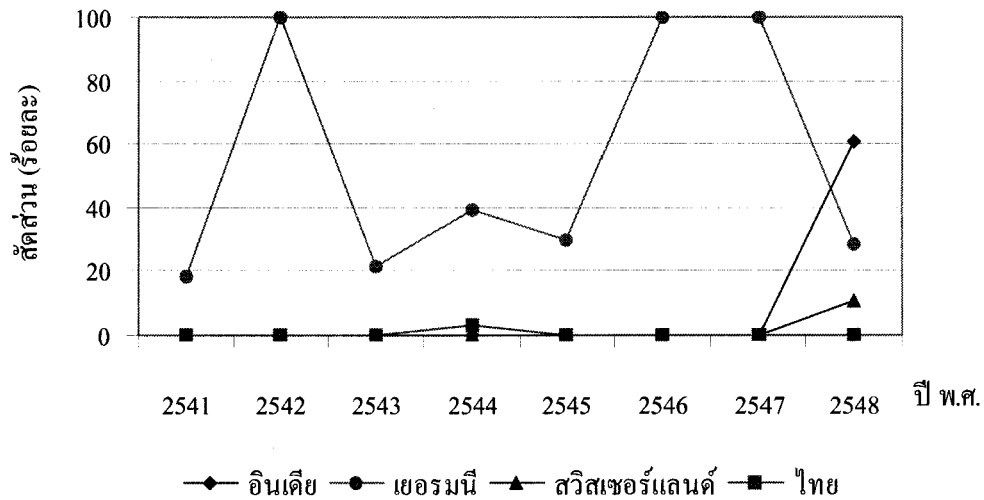

ภาพที่ 4.129 เปรียบเทียบดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

(2) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปของประเทศต่างๆ ไปยังตลาดอียิปต์ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.155 และภาพที่ 4.130 พบว่าในปี พ.ศ. 2548 ประเทศอินเดียเป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดในตลาดอียิปต์มากที่สุดคือ 60.47 ในขณะที่ประเทศเยอรมนีเป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดมากเป็นลำดับที่ 2 และมีส่วนแบ่งตลาดอย่างต่อเนื่องในช่วงของการพิจารณา ซึ่งแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงที่ผันผวนแต่เยอรมนีก็มี

ภาพที่ 4.130 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดอียิปต์ ระหว่างไทยกับประเทศคู่แข่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

จากผลการศึกษา สามารถสรุปค่าดัชนี RCA และส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปของไทยไปยังตลาดต่างๆ ดังแสดงในตารางที่ 4.156 และ 4.157 ตามลำดับ ดังนี้

1. ตลาดโลก ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปไปยังตลาดโลก แต่ทั้งความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและส่วนแบ่งตลาดมีแนวโน้มลดลง แสดงว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกลดลง

2. ตลาดส่งออกสำคัญ ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปไปยังทุกตลาดส่งออกสำคัญที่พิจารณาตลอดช่วงเวลาของการศึกษา แต่ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและส่วนแบ่งตลาดของไทยได้ลดลงอย่างต่อเนื่องทุกตลาด ยกเว้นตลาดสหภาพยุโรป ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้น แสดงว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันในตลาดสหภาพยุโรปเพิ่มขึ้น แต่ตลาดอื่นๆ มีความสามารถในการแข่งขันลดลง

3. ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์เท่านั้น แต่ทั้งความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและส่วนแบ่งตลาดมีแนวโน้มลดลง สำหรับตลาดมาเลเซีย ซาอุดีอาระเบีย เลบานอน และคูเวต ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบลดลงจนไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในที่สุด เช่นเดียวกันกับส่วนแบ่งตลาดที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ตลาดอิน โดนีเซีย

ประเทศไทยไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออก แต่ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 สำหรับตลาดอียิปต์ ประเทศไทยไม่มีความสามารถในการแข่งขัน เนื่องจากไม่มีมูลค่าการส่งออกในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 แสดงว่าในตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้นในตลาดอินโดนีเซียเท่านั้น สำหรับตลาดมาเลเซีย ซาอุดี อาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เลบานอนและคูเวต ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันลดลง

ตารางที่ 4.156 สรุปค่าดัชนี RCA การส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปแปรรูปของไทยในตลาดต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ตลาดส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
ตลาดโลก	5.43	6.66	6.55	6.34	5.98	5.17	4.27	3.62
ตลาดส่งออกสำคัญ								
สหรัฐอเมริกา	3.88	5.19	4.97	6.09	5.61	4.34	3.87	2.80
ญี่ปุ่น	4.39	4.44	4.65	3.98	3.47	2.96	2.18	1.86
แคนาดา	58.89	63.36	57.05	67.62	49.34	48.59	37.13	26.53
ออสเตรเลีย	12.82	10.29	7.91	6.14	5.16	4.96	6.62	3.42
สหภาพยุโรป	8.51	11.37	7.50	4.72	7.92	8.67	9.38	9.71
ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม								
มาเลเซีย	3.27	1.55	1.38	0.50	0.52	0.27	0.40	0.14
อินโดนีเซีย	0	5.72	0.01	0	0.03	0.08	0.06	0.14
ซาอุดีอาระเบีย	26.54	16.03	0	3.15	0	0	2.35	0.50
สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	26.79	22.34	14.13	17.20	12.57	12.70	13.59	14.33
เลบานอน	5.42	0.83	0	0.26	0	13.70	5.27	0.65
คูเวต	0	0	4.68	21.71	11.79	4.37	1.48	0.17
อียิปต์	0	0	0	3.59	0	0	0	0

ตารางที่ 4.157 สรุปรูปส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปของไทยในตลาดต่างๆ
ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2548

ตลาดส่งออก	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
ตลาดโลก	6.31	7.30	7.62	7.27	6.87	5.96	4.93	4.22
ตลาดส่งออกสำคัญ								
สหรัฐอเมริกา	5.91	7.04	6.75	8.00	7.26	5.35	4.64	3.30
ญี่ปุ่น	15.42	15.09	16.43	21.97	13.31	11.69	8.64	7.50
แคนาดา	18.87	21.28	19.37	24.87	18.50	19.89	15.04	9.29
ออสเตรเลีย	24.13	23.31	20.95	14.87	13.25	14.06	17.39	10.32
สหภาพยุโรป	4.99	5.42	3.79	2.35	3.62	3.84	3.90	3.84
ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม								
มาเลเซีย	14.52	4.86	4.84	1.91	1.94	1.28	2.22	0.74
อินโดนีเซีย	0	25.09	0.04	0	0.14	0.37	0.30	0.75
ซาอุดีอาระเบีย	27.30	17.66	0	3.56	0	0	3.73	1.05
สหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์	62.20	46.33	27.42	32.88	23.24	20.02	21.05	20.47
เลบานอน	7.08	1.04	0	0.30	0	11.54	5.34	0.70
คูเวต	0	0	5.83	24.85	12.04	4.08	1.42	0.23
อียิปต์	0	0	0	3.16	0	0	0	0

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกอาหารฮาลาล ของไทยโดยใช้แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่

ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกอาหารฮาลาลของไทย กรณีศึกษาอาหารทะเลแปรรูป โดยใช้เครื่องมือแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่หรือแบบจำลอง CMS ได้แบ่งช่วงข้อมูลเป็น 2 ช่วงเวลา เพื่อเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดของมูลค่าการส่งออกเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544 สำหรับการกำหนดหาปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยได้แสดงไว้ในภาคผนวก ก ซึ่งสามารถอธิบายแยกตามตลาดต่างๆ ดังผลลัพธ์ในตารางที่ 4.158 ดังนี้

ตารางที่ 4.158 ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทย
ในตลาดต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2545–2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

หน่วย : ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.

ตลาดส่งออก	E	ปัจจัยที่มีผลต่อเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออก			
		W	P	D	C
ตลาดโลก	+164.47	+809.31	-115.33	-	-529.51
ตลาดส่งออกสำคัญ					
สหรัฐอเมริกา	+35.98	+356.77	-79.14	-10.71	-230.94
ญี่ปุ่น	+25.47	+142.42	-30.04	-6.52	-80.38
แคนาดา	+3.32	+52.27	-6.66	-39.91	-2.37
ออสเตรเลีย	+30.69	+32.13	-1.48	+7.56	-7.52
สหภาพยุโรป	+15.85	+76.74	-6.37	-16.02	-54.11
ตลาดส่งออกสำคัญโดยรวม	+111.32	+660.35	-123.72	-65.60	-375.32
ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม					
มาเลเซีย	+3.04	+3.77	+2.47	+15.30	-18.50
อินโดนีเซีย	+0.61	+0.07	+0.05	+1.36	-0.88
ซาอุดีอาระเบีย	+6.86	+11.32	+0.87	-3.94	-1.40
สหรัฐอเมริกาฮับเอมิเรตส์	+2.01	+3.85	+0.60	-0.47	-1.98

ตารางที่ 4.158 (ต่อ) ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของ
ไทยในตลาดต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2545–2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

หน่วย : ล้านเหรียญ สหรัฐ.

ตลาดส่งออก	E	ปัจจัยที่มีผลต่อเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออก			
		W	P	D	C
เลบานอน	-1.10	+3.98	+0.25	-4.46	-0.87
คูเวต	+2.60	+1.25	+0.11	+0.94	+0.30
อียิปต์	-3.02	+17.41	+0.56	-18.32	-2.68
ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม โดยรวม	+10.98	+41.65	+4.92	-9.57	-26.01

หมายเหตุ :

E : การเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกของไทยในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 เทียบกับช่วงปี
พ.ศ. 2541 – 2544

W : ผลจากการขยายตัวการส่งออกของโลกโดยเฉลี่ย

P : ผลจากส่วนประกอบของสินค้า

D : ผลจากการกระจายตลาด

C : ผลจากความสามารถในการแข่งขัน

+ : มูลค่าเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น

- : มูลค่าเปลี่ยนแปลงลดลง

3.1 ตลาดโลก

3.1.1 ผลจากการขยายตัวการส่งออกของโลกโดยเฉลี่ย จากการศึกษาพบว่า การขยายตัวการส่งออกของอาหารทะเลแปรรูปในตลาดโลกโดยเฉลี่ยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 2,179.14 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 46.63 ส่งผลทำให้มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยในตลาดโลกโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 809.31 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 492.07 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดโลกในช่วงปี พ.ศ. 2545 - 2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2544

3.1.2 ผลจากส่วนประกอบของสินค้า จากการศึกษาพบว่า การส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแปรรูปไปยังตลาดโลกมีอัตราการขยายตัวที่สามารถจัดลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ปลาซาร์ดีนแปรรูป ปลาหมึกและหอยแปรรูป ปูแปรรูป ปลาทูน่าแปรรูปและกุ้งแปรรูป โดยมี

อัตราการขยายตัวเท่ากับร้อยละ 120.20 52.63 47.34 45.33 และ 29.11 ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ ค. 3) นอกจากนี้กุ้งแปรรูปยังมีอัตราการขยายตัวที่ต่ำกว่าอัตราการขยายตัวโดยเฉลี่ยของการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปในตลาดโลก สำหรับประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกกุ้งแปรรูปและปลาพูน่าแปรรูปไปยังตลาดโลกสูงสุด (ตารางผนวกที่ ค. 4) ในขณะที่ปูแปรรูป ปลาหมึกและหอยแปรรูป และปลาซาร์ดีนแปรรูป ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกน้อยมากเมื่อเทียบกับมูลค่าการส่งออกส่งออกกุ้งแปรรูปและปลาพูน่าแปรรูป ดังนั้น อัตราการขยายตัวที่ต่ำของกุ้งแปรรูปจึงส่งผลให้มูลค่าการส่งออกลดลงมากกว่าการเพิ่มขึ้นของมูลค่าการส่งออกของผลิตภัณฑ์อื่นๆ ทำให้โดยรวมแล้วผลจากส่วนประกอบของสินค้ามีค่าลดลงเท่ากับ 115.33 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 70.12 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดโลก ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

3.1.3 ผลจากความสามารถในการแข่งขัน จากการศึกษาพบว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันอาหารทะเลแปรรูปลดลงอย่างมาก คือมีมูลค่าลดลงเท่ากับ 529.51 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 321.95 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดโลกในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

ดังนั้น จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยในตลาดโลกที่เพิ่มขึ้น 164.47 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544 เนื่องมาจากผลกระทบที่เป็นบวกของผลจากการขยายตัวการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของโลกโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเท่ากับ 809.31 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. แต่ผลกระทบที่เป็นลบซึ่งทำให้มูลค่าการส่งออกลดลงคือ ผลจากความสามารถในการแข่งขันลดลงเท่ากับ 529.51 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. และผลจากส่วนประกอบของสินค้าลดลงเท่ากับ 115.33 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.

3.2 ตลาดส่งออกสำคัญ

3.2.1 ตลาดสหรัฐอเมริกา

1) **ผลจากการขยายตัวการส่งออกของโลกโดยเฉลี่ย** จากการศึกษาพบว่า การขยายตัวการส่งออกของอาหารทะเลแปรรูปในตลาดโลกโดยเฉลี่ย ส่งผลทำให้มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยในตลาดสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้น 356.77 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 991.50 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดสหรัฐอเมริกาในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

2) **ผลจากส่วนประกอบของสินค้า** จากการศึกษาพบว่าอัตราการขยายตัวที่ต่ำของกุ้งแปรรูปส่งผลให้มูลค่าการส่งออกลดลงมากกว่าการเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแปรรูป

รูปอื่นๆ ในตลาดโลก ทำให้โดยรวมแล้วผลจากส่วนประกอบของสินค้ามีค่าลดลงเท่ากับ 79.14 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 219.95 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดสหรัฐอเมริกาในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

3) *ผลจากการกระจายตลาด* จากการศึกษาพบว่าตลาดโลกมีมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปไปตลาดสหรัฐอเมริกาโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 424.31 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 34.45 ซึ่งต่ำกว่าอัตราการขยายตัวของตลาดโลกโดยเฉลี่ย (ร้อยละ 44.63) นอกจากนี้ในตลาดสหรัฐอเมริกาผลิตภัณฑ์ปลาซาร์ดีนแปรรูปยังมีอัตราการหดตัวลดลงเท่ากับร้อยละ 3.63 ในขณะที่กุ้งแปรรูปและปลาหมึกและหอยแปรรูปมีอัตราการขยายตัวต่ำกว่าอัตราการขยายตัวในตลาดโลกเท่ากับร้อยละ 23.75 และ 37.60 ตามลำดับ สำหรับปลาทูน่าแปรรูปและปูแปรรูปนั้น มีอัตราการขยายตัวที่สูงกว่าอัตราการขยายตัวของตลาดโลกโดยเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 59.44 และ 48.67 ตามลำดับ ดังนั้นเนื่องจากอัตราการขยายตัวโดยเฉลี่ยตลาดสหรัฐอเมริกาที่ต่ำกว่าอัตราการขยายตัวของตลาดโลกและการหดตัวของปลาซาร์ดีนแปรรูป รวมทั้งการขยายตัวที่ต่ำมากของกุ้งแปรรูปซึ่งเป็นสินค้าที่มีมูลค่าการส่งออกสูงสุดของไทยไปยังสหรัฐอเมริกา จึงส่งผลโดยรวมให้ผลจากการกระจายตลาดมีมูลค่าลดลงเท่ากับลดลง 10.71 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 29.75 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดสหรัฐอเมริกาในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

4) *ผลจากความสามารถในการแข่งขัน* จากการศึกษาพบว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันอาหารทะเลแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาลดลงอย่างมาก คือมีมูลค่าลดลงเท่ากับ 230.94 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 641.80 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดสหรัฐอเมริกาในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

ดังนั้น จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยในตลาดสหรัฐอเมริกาที่เพิ่มขึ้น 35.98 ล้านเหรียญ สหรัฐ. ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544 เนื่องมาจากผลกระทบที่เป็นบวกของผลจากการขยายตัวการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของโลกโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเท่ากับ 356.77 ล้านเหรียญ สหรัฐ. แต่ผลกระทบที่เป็นลบซึ่งทำให้มูลค่าการส่งออกลดลงคือ ผลจากความสามารถในการแข่งขันลดลงเท่ากับ 230.94 ล้านเหรียญ สหรัฐ. ผลจากส่วนประกอบของสินค้าลดลงเท่ากับ 79.14 ล้านเหรียญ สหรัฐ. และผลจากการกระจายตลาดลดลง 10.71 ล้านเหรียญ สหรัฐ.

3.2.2 ตลาดญี่ปุ่น

1) ผลจากการขยายตัวการส่งออกของโลกโดยเฉลี่ย จากการศึกษาพบว่า การขยายตัวการส่งออกของอาหารทะเลแปรรูปในตลาดโลกโดยเฉลี่ย ส่งผลทำให้มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยในตลาดตลาดญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น 142.42 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 559.10 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดญี่ปุ่นในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

2) ผลจากส่วนประกอบของสินค้า จากการศึกษาพบว่าอัตราการขยายตัวที่ต่ำของกุ้งแปรรูปส่งผลให้มูลค่าการส่งออกลดลงมากกว่าการเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแปรรูปอื่นๆ ในตลาดโลก ทำให้โดยรวมแล้วผลจากส่วนประกอบของสินค้ามีค่าลดลงเท่ากับ 30.04 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 117.93 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดญี่ปุ่นในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

3) ผลจากการกระจายตลาด จากการศึกษาพบว่าตลาดโลกมีมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปไปตลาดญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น 347.22 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 54.29 ซึ่งสูงกว่าอัตราการขยายตัวของตลาดโลกโดยเฉลี่ย นอกจากนี้ปลาซาร์ดีนแปรรูป ปลาทูน่าแปรรูป ปูแปรรูป และปลาหมึกและหอยแปรรูปมีอัตราการขยายตัวสูงกว่าอัตราการขยายตัวการส่งออกในตลาดโลกเท่ากับร้อยละ 179.79 46.47 68.85 และ 91.11 ตามลำดับ ในขณะที่กุ้งแปรรูปซึ่งเป็นสินค้าที่มีมูลค่าการส่งออกสูงสุดมีอัตราการขยายตัวที่ต่ำกว่ามากคือร้อยละ 18.08 ดังนั้นมูลค่าการส่งออกที่ลดลงของกุ้งแปรรูปจึงสูงกว่ามูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์อื่นๆ จึงส่งผลโดยรวมให้ผลจากการกระจายตลาดมีมูลค่าลดลงเท่ากับ 6.52 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 25.61 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดญี่ปุ่นในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

4) ผลจากความสามารถในการแข่งขัน จากการศึกษาพบว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันอาหารทะเลแปรรูปในตลาดญี่ปุ่นลดลงอย่างมาก คือมีมูลค่าลดลงเท่ากับ 80.38 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 315.56 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดญี่ปุ่นในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

ดังนั้น จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยในตลาดญี่ปุ่นที่เพิ่มขึ้น 25.47 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.47 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดญี่ปุ่นในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544 เนื่องมาจากผลกระทบที่เป็นบวกของผลจากการขยายตัวการส่งออกอาหารทะเล

แปรรูปของโลกโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเท่ากับ 142.42 ล้านเหรียญ สหรัฐ. แต่ผลกระทบที่เป็นลบซึ่งทำให้มูลค่าการส่งออกลดลงคือ ผลจากความสามารถในการแข่งขันลดลงเท่ากับ 80.38 ล้านเหรียญ สหรัฐ. ผลจากส่วนประกอบของสินค้าลดลงเท่ากับ 30.04 ล้านเหรียญ สหรัฐ. และผลจากการกระจายตลาดลดลง 6.52 ล้านเหรียญ สหรัฐ.

3.2.3 ตลาดแคนาดา

1) *ผลจากการขยายตัวการส่งออกไปตลาดโลกโดยเฉลี่ย* จากการศึกษาพบว่า การขยายตัวการส่งออกของอาหารทะเลแปรรูปในตลาดโลกโดยเฉลี่ย ส่งผลทำให้มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยในตลาดแคนาดาเพิ่มขึ้น 52.27 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1,575.53 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดแคนาดาในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

2) *ผลจากส่วนประกอบของสินค้า* จากการศึกษาพบว่า อัตราการขยายตัวที่ต่ำของกุ้งแปรรูปส่งผลให้มูลค่าการส่งออกลดลงมากกว่าการเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแปรรูปอื่นๆ ในตลาดโลก ทำให้โดยรวมแล้วผลจากส่วนประกอบของสินค้านี้มีค่าลดลงเท่ากับ 6.66 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 200.85 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดแคนาดาในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

3) *ผลจากการกระจายตลาด* จากการศึกษาพบว่าตลาดโลกมีมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปไปตลาดแคนาดาเพิ่มขึ้น 8.81 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.96 ซึ่งต่ำกว่าอัตราการขยายตัวของตลาดโลกโดยเฉลี่ยอย่างมาก นอกจากนี้ยังพบว่าตลาดปลาซาร์ดีนแปรรูปมีอัตราการหดตัวลดลงเท่ากับร้อยละ 9.46 ในขณะที่ปลาทูน่าแปรรูป กุ้งแปรรูป และปลาหมึกและหอยแปรรูปซึ่งเป็นสินค้าที่ประเทศไทยมีมูลค่าส่งออกมากที่สุดมีอัตราการขยายตัวต่ำกว่าอัตราการขยายตัวของตลาดโลกเท่ากับร้อยละ 3.03 3.24 และ 9.01 ตามลำดับ สำหรับปูแปรรูปมีอัตราการขยายตัวที่สูงกว่าเท่ากับร้อยละ 62.56 และเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีอัตราการขยายตัวสูงสุดในตลาดแคนาดา เนื่องจากมูลค่าการส่งออกที่ลดลงสูงกว่ามูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้น จึงส่งผลโดยรวมให้ผลจากการกระจายตลาดมีมูลค่าลดลงอย่างมากเท่ากับ 39.91 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 1,203.11 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดแคนาดาในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

4) *ผลจากความสามารถในการแข่งขัน* จากการศึกษาพบว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันอาหารทะเลแปรรูปในตลาดแคนาดาลดลงเท่ากับ 2.37 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 71.57 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดแคนาดาในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

ดังนั้น จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยในตลาดแคนาดาที่เพิ่มขึ้น 3.32 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544 เนื่องจากผลกระทบที่เป็นบวกของผลจากการขยายตัวการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของโลกโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเท่ากับ 52.27 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. แต่ผลกระทบที่เป็นลบซึ่งทำให้มูลค่าการส่งออกลดลงคือ ผลจากการกระจายตลาดลดลงเท่ากับ 39.91 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ผลจากส่วนประกอบของสินค้าลดลงเท่ากับ 6.66 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. และผลจากความสามารถในการแข่งขันลดลงเท่ากับ 2.37 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.

3.2.4 ตลาดออสเตรเลีย

1) *ผลจากการขยายตัวการส่งออกไปตลาดโลกโดยเฉลี่ย* จากการศึกษาพบว่า การขยายตัวการส่งออกของอาหารทะเลแปรรูปในตลาดโลกโดยเฉลี่ย ส่งผลทำให้มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยในตลาดออสเตรเลียเพิ่มขึ้น 32.13 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 104.69 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดออสเตรเลียในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

2) *ผลจากส่วนประกอบของสินค้า* จากการศึกษาพบว่า อัตราการขยายตัวที่ต่ำของกุ้งแปรรูปส่งผลให้มูลค่าการส่งออกลดลงมากกว่าการเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแปรรูปอื่นๆ ในตลาดโลก ทำให้โดยรวมแล้วผลจากส่วนประกอบของสินค้านี้มีค่าลดลงเท่ากับ 1.48 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 4.81 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดออสเตรเลียในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

3) *ผลจากการกระจายตลาด* จากการศึกษาพบว่าตลาดโลกมีมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปไปตลาดออสเตรเลียเพิ่มขึ้น 46.25 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 45.56 ซึ่งสูงกว่าอัตราการขยายตัวของตลาดโลกโดยเฉลี่ย นอกจากนี้ยังพบว่าผลิตภัณฑ์ปลาทูน่าแปรรูปและกุ้งแปรรูปซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกมากที่สุดมีอัตราการขยายตัวสูงกว่าอัตราการขยายตัวของตลาดโลกเท่ากับร้อยละ 70.42 และ 29.77 ตามลำดับ สำหรับปลาหมึกและหอยแปรรูป ปูแปรรูปและปลาซาร์ดีนแปรรูปมีอัตราการขยายตัวที่ต่ำกว่าคือ ร้อยละ 38.68 5.96 และ 2.61 ตามลำดับ เนื่องจากอัตราการขยายตัวของตลาดออสเตรเลียที่สูงกว่าอัตราการขยายตัวของตลาดโลกโดยเฉลี่ยและการขยายตัวอย่างมากของผลิตภัณฑ์ปลาทูน่าแปรรูป จึงทำให้ผลจากการกระจายตลาดมีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นเท่ากับ 7.56 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 24.62 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดออสเตรเลียในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

4) *ผลจากความสามารถในการแข่งขัน* จากการศึกษาพบว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันอาหารทะเลแปรรูปในตลาดออสเตรเลียลดลงเท่ากับ 7.52 ล้านเหรียญ สรอ. หรือคิดเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 24.50 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดออสเตรเลียในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

ดังนั้น จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยในตลาดออสเตรเลียที่เพิ่มขึ้น 30.69 ล้านเหรียญ สรอ. ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544 เนื่องมาจากผลกระทบที่เป็นบวกของผลจากการขยายตัวการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของโลกโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเท่ากับ 32.13 ล้านเหรียญ สรอ. และผลจากการกระจายตลาดเพิ่มขึ้นเท่ากับ 7.56 ล้านเหรียญ สรอ. แต่ผลกระทบที่เป็นลบซึ่งทำให้มูลค่าการส่งออกลดลงคือ ผลจากความสามารถในการแข่งขันลดลงเท่ากับ 7.52 ล้านเหรียญ สรอ. และผลจากส่วนประกอบของสินค้าลดลงเท่ากับ 1.48 ล้านเหรียญ สรอ.

3.2.5 ตลาดสหภาพยุโรป

1) *ผลจากการขยายตัวการส่งออกไปตลาดโลกโดยเฉลี่ย* จากการศึกษาพบว่าการขยายตัวการส่งออกของอาหารทะเลแปรรูปในตลาดโลกโดยเฉลี่ย ส่งผลทำให้มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยในตลาดสหภาพยุโรปเพิ่มขึ้น 76.74 ล้านเหรียญ สรอ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 484.04 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดสหภาพยุโรปในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

2) *ผลจากส่วนประกอบของสินค้า* จากการศึกษาพบว่าอัตราการขยายตัวที่ต่ำของกุ้งแปรรูปส่งผลให้มูลค่าการส่งออกลดลงมากกว่าการเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแปรรูปอื่นๆ ในตลาดโลก ทำให้โดยรวมแล้วผลจากส่วนประกอบของสินค้ามีค่าลดลงเท่ากับ 6.37 ล้านเหรียญ สรอ. หรือคิดเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 40.20 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดสหภาพยุโรปในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

3) *ผลจากการกระจายตลาด* จากการศึกษาพบว่าตลาดโลกมีมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปไปตลาดสหภาพยุโรปเพิ่มขึ้น 665.36 ล้านเหรียญ สรอ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 39.39 ซึ่งต่ำกว่าอัตราการขยายตัวของตลาดโลกโดยเฉลี่ย นอกจากนี้ยังพบว่าผลิตภัณฑ์ปลาหมึกแปรรูป ปลาหมึก และปลาหมึกและหอยแปรรูป มีอัตราการขยายตัวต่ำกว่าอัตราการขยายตัวของตลาดโลกเท่ากับร้อยละ 43.44 14.57 20.95 และ 48.67 ตามลำดับ สำหรับปลาซาร์ดีนแปรรูปมีอัตราการขยายตัวที่สูงกว่าคือเพิ่มขึ้นร้อยละ 199.17 ดังนั้น เนื่องจากอัตราการขยายตัวของตลาดสหภาพยุโรปที่ต่ำกว่าอัตราการขยายตัวของตลาดโลกโดยเฉลี่ย

โดยเฉพาะปลาทูน่าแปรรูปและกุ้งแปรรูป ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่ไทยมีมูลค่าการส่งออกมากที่สุด จึงทำให้ผลจากการกระจายตลาดมีมูลค่าลดลงเท่ากับ 16.02 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือคิดเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 101.03 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดสหภาพยุโรปในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

4) *ผลจากความสามารถในการแข่งขัน* จากการศึกษาพบว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันอาหารทะเลแปรรูปในตลาดสหภาพยุโรปลดลงเท่ากับ 54.11 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือคิดเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 341.32 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดสหภาพยุโรปในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

ดังนั้น จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยในตลาดสหภาพยุโรปที่เพิ่มขึ้น 15.85 ล้านดอลลาร์ สรอ. ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544 . เนื่องมาจากผลกระทบที่เป็นบวกของผลจากการขยายตัวการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของโลกโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเท่ากับ 76.74 ล้านดอลลาร์ สรอ. แต่ผลกระทบที่เป็นลบซึ่งทำให้มูลค่าการส่งออกลดลงคือ ผลจากความสามารถในการแข่งขันลดลงเท่ากับ 54.11 ล้านดอลลาร์ สรอ. ผลจากการกระจายตลาดลดลงเท่ากับ 16.02 ล้านดอลลาร์ สรอ. และผลจากส่วนประกอบของสินค้าลดลงเท่ากับ 6.37 ล้านดอลลาร์ สรอ.

3.2.6 ตลาดส่งออกสำคัญโดยรวม ซึ่งประกอบด้วยตลาดสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น แคนาดา ออสเตรเลียและสหภาพยุโรป โดยการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทย เกิดจากปัจจัยต่างๆ ดังนี้

1) *ผลจากการขยายตัวการส่งออกของโลกโดยเฉลี่ย* จากการศึกษาพบว่า การขยายตัวการส่งออกของอาหารทะเลแปรรูปในตลาดโลกโดยเฉลี่ย ส่งผลทำให้มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยในตลาดส่งออกสำคัญโดยรวมเพิ่มขึ้น 660.35 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 593.22 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดส่งออกสำคัญโดยรวมในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

2) *ผลจากส่วนประกอบของสินค้า* จากการศึกษาพบว่าอัตราการขยายตัวที่ต่ำของกุ้งแปรรูปส่งผลให้มูลค่าการส่งออกลดลงมากกว่าการเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแปรรูปอื่นๆ ในตลาดโลก ทำให้โดยรวมแล้วผลจากส่วนประกอบของสินค้านี้มีค่าลดลงเท่ากับ 123.72 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือคิดเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 111.15 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูป

รูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดส่งออกสำคัญโดยรวมในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

3) *ผลจากการกระจายตลาด* จากการศึกษาพบว่าตลาดโลกได้ส่งออกอาหารทะเลแปรรูปไปยังตลาดส่งออกสำคัญโดยรวมเพิ่มขึ้น 1,491.95 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 38.86 ซึ่งต่ำกว่าอัตราการขยายตัวการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปในตลาดโลกโดยเฉลี่ย นอกจากนี้ ตลาดสหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกาและแคนาดา ยังมีอัตราการขยายตัวการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปที่ต่ำกว่าเช่นกันคือเพิ่มขึ้นร้อยละ 39.39 34.45 และ 4.96 ตามลำดับ ซึ่งทั้งสามตลาดเป็นตลาดที่ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกรวมประมาณร้อยละ 60 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปทั้งหมด สำหรับตลาดญี่ปุ่นและออสเตรเลียมีอัตราการขยายตัวการส่งออกที่สูงกว่าเท่ากับร้อยละ 54.29 และ 45.56 แต่ทั้งสองตลาดประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกรวมประมาณร้อยละ 20 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปทั้งหมดเท่านั้น ดังนั้น ผลจากการลดลงของอัตราการขยายของตลาดสหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกาและแคนาดา จึงมากกว่าการเพิ่มขึ้นของอัตราการขยายของตลาดญี่ปุ่นและออสเตรเลีย ทำให้ผลจากการกระจายตลาดลดลงเท่ากับ 65.60 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 58.93 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดส่งออกสำคัญโดยรวมในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

4) *ผลจากความสามารถในการแข่งขัน* จากการศึกษาพบว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันอาหารทะเลแปรรูปลดลงอย่างมาก คือมีมูลค่าลดลงเท่ากับ 375.32 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 337.17 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดส่งออกสำคัญโดยรวมในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

ดังนั้น จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยในตลาดส่งออกสำคัญโดยรวมเพิ่มขึ้น 111.32 ล้านเหรียญ สหรัฐ. ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544 เนื่องมาจากผลกระทบที่เป็นบวกของผลจากการขยายตัวการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของโลกโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเท่ากับ 660.35 ล้านเหรียญ สหรัฐ. แต่ผลกระทบที่เป็นลบซึ่งทำให้มูลค่าการส่งออกลดลงคือ ผลจากความสามารถในการแข่งขันลดลงเท่ากับ 375.32 ล้านเหรียญ สหรัฐ. ผลจากส่วนประกอบของสินค้าลดลงเท่ากับ 123.72 ล้านเหรียญ สหรัฐ. และผลจากการกระจายตลาดลดลง 65.60 ล้านเหรียญ สหรัฐ.

3.3 ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม

3.3.1 ตลาดมาเลเซีย

1) ผลจากการขยายตัวการส่งออกไปตลาดโลกโดยเฉลี่ย จากการศึกษาพบว่า การขยายตัวการส่งออกของอาหารทะเลแปรรูปในตลาดโลกโดยเฉลี่ย ส่งผลทำให้มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยในตลาดมาเลเซียเพิ่มขึ้น 3.77 ล้านเหรียญ สรอ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 124.08 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดมาเลเซียในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

2) ผลจากส่วนประกอบของสินค้า จากการศึกษาพบว่ามูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์ปลาซาร์ดีนแปรรูป ปลาทูน่าแปรรูป และปลาหมึกและหอยแปรรูป ตลาดโลกสูงกว่ามูลค่าการส่งออกที่ลดลงของกุ้งแปรรูป ทำให้ผลจากส่วนประกอบของสินค้าเพิ่มขึ้น 2.47 ล้านเหรียญ สรอ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 81.19 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดมาเลเซียในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

3) ผลจากการกระจายตลาด จากการศึกษาพบว่าตลาดโลกมีมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปไปในตลาดมาเลเซียเพิ่มขึ้น 44.86 ล้านเหรียญ สรอ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 182.92 ซึ่งสูงกว่าอัตราการขยายตัวของตลาดโลกโดยเฉลี่ยอย่างมาก นอกจากนี้ยังพบว่าผลิตภัณฑ์กุ้งแปรรูป นูแปรรูป และปลาหมึกและหอยแปรรูปมีอัตราการขยายตัวสูงกว่าอัตราการขยายตัวของตลาดโลกเท่ากับร้อยละ 3,041.67 294.49 และ 87.91 ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ ค. 11) แต่ผลิตภัณฑ์ทั้งสาม ประเทศไทยมีมูลค่าส่งออกไปตลาดมาเลเซียคิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 15 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปทั้งหมดของไทยไปยังตลาดมาเลเซีย (ตารางผนวกที่ ค. 12) สำหรับปลาซาร์ดีนแปรรูปและปลาทูน่าแปรรูปมีอัตราการขยายตัวที่ต่ำกว่าคือเพิ่มขึ้นร้อยละ 42.29 และ 19.52 ตามลำดับ แต่ทั้งสองผลิตภัณฑ์ไทยมีมูลค่าส่งออกคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 85 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปทั้งหมดของไทยไปยังตลาดมาเลเซีย ดังนั้นเนื่องจากอัตราการขยายตัวของตลาดมาเลเซียที่เพิ่มอย่างมาก โดยเฉพาะกุ้งแปรรูปจึงทำให้ผลจากการกระจายตลาดมีมูลค่าเพิ่มขึ้นเท่ากับ 15.30 ล้านเหรียญ สรอ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 504.02 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดมาเลเซีย ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

4) ผลจากความสามารถในการแข่งขัน จากการศึกษาพบว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันอาหารทะเลแปรรูปในตลาดมาเลเซียลดลงเท่ากับ 18.50 ล้านเหรียญ

สรอ. หรือคิดเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 609.28 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดมาเลเซียในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

ดังนั้น จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยในตลาดมาเลเซียที่เพิ่มขึ้น 3.04 ล้านเหรียญ สรอ. ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544 เนื่องจากผลกระทบที่เป็นบวกของผลจากการขยายตัวการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของโลกโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเท่ากับ 3.77 ล้านเหรียญ สรอ. ผลจากการกระจายตลาดเพิ่มขึ้นเท่ากับ 15.30 ล้านเหรียญ สรอ. และผลจากส่วนประกอบของสินค้าเพิ่มขึ้นเท่ากับ 2.47 ล้านเหรียญ สรอ. แต่ผลกระทบที่เป็นลบซึ่งทำให้มูลค่าการส่งออกลดลงคือ ผลจากความสามารถในการแข่งขันลดลงเท่ากับ 18.50 ล้านเหรียญ สรอ.

3.3.2 ตลาดอินโดนีเซีย

1) *ผลจากการขยายตัวการส่งออกไปตลาดโลกโดยเฉลี่ย* จากการศึกษาพบว่า การขยายตัวการส่งออกของอาหารทะเลแปรรูปในตลาดโลกโดยเฉลี่ย ส่งผลทำให้มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยในตลาดอินโดนีเซียเพิ่มขึ้น 0.07 ล้านเหรียญ สรอ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.70 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดอินโดนีเซียในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

2) *ผลจากส่วนประกอบของสินค้า* จากการศึกษาพบว่ามูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์ปลาทูน่าแปรรูป ปลาซาร์ดีนแปรรูป และปลาหมึกและหอยแปรรูป ตลาดโลกสูงกว่ามูลค่าการส่งออกที่ลดลงของกุ้งแปรรูป ทำให้ผลจากส่วนประกอบของสินค้าเพิ่มขึ้น 0.05 ล้านเหรียญ สรอ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.79 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดอินโดนีเซียในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

3) *ผลจากการกระจายตลาด* จากการศึกษาพบว่าตลาดโลกมีมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปไปในตลาดอินโดนีเซียเพิ่มขึ้น 19.32 ล้านเหรียญ สรอ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1,112.75 ซึ่งสูงกว่าอัตราการขยายตัวของตลาดโลกโดยเฉลี่ยอย่างมาก นอกจากนี้ยังพบว่าผลิตภัณฑ์ปลาซาร์ดีนแปรรูป ปลาแปรรูป กุ้งแปรรูป และปลาหมึกและหอยแปรรูป มีอัตราการขยายตัวสูงกว่าอัตราการขยายตัวของตลาดโลกเท่ากับร้อยละ 1,398.32 120.80 4,571.96 และ 627.79 ตามลำดับ ซึ่งทุกผลิตภัณฑ์ที่กล่าวมาข้างต้นประเทศไทยมีมูลค่าส่งออกคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 56 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปไปตลาดอินโดนีเซียทั้งหมดของไทย นอกจากนี้เฉพาะปลาซาร์ดีนแปรรูปมีสัดส่วนมูลค่าการส่งออกเท่ากับร้อยละ 45 สำหรับผลิตภัณฑ์ปลาทูน่าแปรรูปมีอัตราการหดตัวลดลงร้อยละ 15.91 แต่ไทยมีสัดส่วนมูลค่าการส่งออก

ปลาทูน่าแปรรูปเท่ากับร้อยละ 44 ดังนั้นเนื่องจากอัตราการขยายตัวของตลาดอินโดนีเซียที่เพิ่มขึ้นอย่างมากและการขยายตัวที่สูงของผลิตภัณฑ์ปลาซาร์ดีนแปรรูปและกุ้งแปรรูป จึงทำให้ผลจากการกระจายตลาดมีมูลค่าเพิ่มขึ้นเท่ากับ 1.36 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 225.10 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดอินโดนีเซีย ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

4) *ผลจากความสามารถในการแข่งขัน* จากการศึกษาพบว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปในตลาดอินโดนีเซียลดลงเท่ากับ 0.88 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 145.60 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดอินโดนีเซียในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

ดังนั้น จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยในตลาดอินโดนีเซียที่เพิ่มขึ้น 0.61 ล้านเหรียญ สหรัฐ. ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544 เนื่องมาจากผลกระทบที่เป็นบวกของผลจากการกระจายตลาดเพิ่มขึ้นเท่ากับ 1.36 ล้านเหรียญ สหรัฐ. ผลจากการขยายตัวการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของโลกโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.07 ล้านเหรียญ สหรัฐ. และผลจากส่วนประกอบของสินค้าเพิ่มขึ้น 0.05 ล้านเหรียญ สหรัฐ. แต่ผลกระทบที่เป็นลบซึ่งทำให้มูลค่าการส่งออกลดลงคือ ผลจากความสามารถในการแข่งขันลดลงเท่ากับ 0.88 ล้านเหรียญ สหรัฐ.

3.3.3 ตลาดซาอุดีอาระเบีย

1) *ผลจากการขยายตัวการส่งออกไปตลาดโลกโดยเฉลี่ย* จากการศึกษาพบว่า การขยายตัวการส่งออกของอาหารทะเลแปรรูปในตลาดโลกโดยเฉลี่ย ส่งผลทำให้มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยในตลาดซาอุดีอาระเบียเพิ่มขึ้น 11.32 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 165.01 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดซาอุดีอาระเบียในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

2) *ผลจากส่วนประกอบของสินค้า* จากการศึกษาพบว่า มูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์ปลาซาร์ดีนแปรรูป ปลาทูน่าแปรรูป ปูแปรรูป และปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดโลกสูงกว่ามูลค่าการส่งออกที่ลดลงของกุ้งแปรรูป ทำให้ผลจากส่วนประกอบของสินค้าเพิ่มขึ้น 0.87 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.74 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดซาอุดีอาระเบียในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

3) *ผลจากการกระจายตลาด* จากการศึกษาพบว่าตลาดโลกมีมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปไปในตลาดซาอุดีอาระเบียเพิ่มขึ้น 11.54 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 31.71 ซึ่งต่ำกว่าอัตราการขยายตัวของตลาดโลกโดยเฉลี่ย นอกจากนี้ยังพบว่าผลิตภัณฑ์ปลาทูน่าแปรรูปมีอัตราการขยายตัวต่ำกว่าอัตราการขยายตัวของตลาดโลกเท่ากับร้อยละ 29.22 แต่ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปมากที่สุดในตลาดซาอุดีอาระเบียคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 96 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปไปตลาดซาอุดีอาระเบียทั้งหมด สำหรับปูแปรรูปและกุ้งแปรรูปตลาดมีอัตราการหดตัวลดลงร้อยละ 4.69 และ 44.07 ตามลำดับ แต่ปลาซาร์ดีนแปรรูป และปลาหมึกและหอยแปรรูปมีอัตราการขยายตัวสูงกว่าอัตราการขยายตัวของตลาดโลกเท่ากับร้อยละ 121.67 และ 56.42 ตามลำดับ แต่ทั้งสองผลิตภัณฑ์มีสัดส่วนมูลค่าการส่งออกรวมประมาณร้อยละ 4 เท่านั้น ดังนั้นเนื่องจากอัตราการขยายตัวลดลงอย่างมากของตลาดซาอุดีอาระเบียโดยเฉพาะปลาทูน่าแปรรูปจึงทำให้ผลจากการกระจายตลาดมีมูลค่าลดลงเท่ากับ 3.94 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 57.36 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดซาอุดีอาระเบียในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

4) *ผลจากความสามารถในการแข่งขัน* จากการศึกษาพบว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบียลดลงเท่ากับ 1.40 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 20.39 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดซาอุดีอาระเบียในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

ดังนั้น จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยในตลาดซาอุดีอาระเบียที่เพิ่มขึ้น 6.86 ล้านเหรียญ สหรัฐ. ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544 เนื่องมาจากผลกระทบที่เป็นบวกของผลจากการขยายตัวการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของโลกโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเท่ากับ 11.32 ล้านเหรียญ สหรัฐ. และผลจากส่วนประกอบของสินค้าเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.87 ล้านเหรียญ สหรัฐ. แต่ผลกระทบที่เป็นลบซึ่งทำให้มูลค่าการส่งออกลดลงคือ ผลจากการกระจายตลาดลดลง 3.94 ล้านเหรียญ สหรัฐ. และผลจากความสามารถในการแข่งขันลดลงเท่ากับ 1.40 ล้านเหรียญ สหรัฐ.

3.3.4 ตลาดสหรัฐอเมริกา

1) *ผลจากการขยายตัวการส่งออกในตลาดโลกโดยเฉลี่ย* จากการศึกษาพบว่าอัตราการขยายตัวการส่งออกของอาหารทะเลแปรรูปในตลาดโลกโดยเฉลี่ย ส่งผลทำให้มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยในตลาดสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้น 3.85 ล้านเหรียญ สหรัฐ.

หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 191.82 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดสหรัฐอเมริกาบริติชในระหว่างปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

2) *ผลจากส่วนประกอบของสินค้า* จากการศึกษาพบว่า มูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์ปลาซาร์ดีนแปรรูป ปลาทูน่าแปรรูป ปูแปรรูป และปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดโลกสูงกว่ามูลค่าการส่งออกที่ลดลงของกุ้งแปรรูป ทำให้ผลจากส่วนประกอบของสินค้าเพิ่มขึ้น 0.60 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 29.93 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดสหรัฐอเมริกาบริติชในระหว่างปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

3) *ผลจากการกระจายตลาด* จากการศึกษาพบว่าตลาดโลกมีมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปไปในตลาดสหรัฐอเมริกาบริติชเพิ่มขึ้น 8.68 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 91.81 ซึ่งสูงกว่าอัตราการขยายตัวของตลาดโลกโดยเฉลี่ย นอกจากนี้ยังพบว่าผลิตภัณฑ์ปูแปรรูป กุ้งแปรรูป และปลาหมึกและหอยแปรรูปมีอัตราการขยายตัวสูงกว่าอัตราการขยายตัวของตลาดโลกเท่ากับร้อยละ 64.37 1,834.20 และ 156.72 ตามลำดับ แต่ทั้งสามผลิตภัณฑ์ ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกรวมน้อยมากคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 2 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาบริติชทั้งหมด ในขณะที่ผลิตภัณฑ์ปลาซาร์ดีนแปรรูปและปลาทูน่าแปรรูปมีอัตราการขยายตัวต่ำกว่าเท่ากับร้อยละ 97.02 และ 29.68 ตามลำดับ แต่ทั้งสองผลิตภัณฑ์ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 8 และ 90 ตามลำดับ ดังนั้นเนื่องจากมูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้นน้อยกว่ามูลค่าการส่งออกที่ลดลงของปลาซาร์ดีนแปรรูปและปลาทูน่าแปรรูป จึงทำให้ผลจากการกระจายตลาดมีมูลค่าลดลงเท่ากับ 0.47 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 23.33 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดสหรัฐอเมริกาบริติชในระหว่างปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

4) *ผลจากความสามารถในการแข่งขัน* จากการศึกษาพบว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาบริติชลดลงเท่ากับ 1.98 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 98.41 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดสหรัฐอเมริกาบริติชในระหว่างปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

ดังนั้น จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยในตลาดสหรัฐอเมริกาบริติชที่เพิ่มขึ้น 2.01 ล้านเหรียญ สหรัฐ. ในช่วงปี พ.ศ. 2545-

2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544 เนื่องมาจากผลกระทบที่เป็นบวกของผลจากการขยายตัวการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของโลกโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเท่ากับ 3.85 ล้านเหรียญ สหรัฐ. และผลจากส่วนประกอบของสินค้าเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.60 ล้านเหรียญ สหรัฐ. แต่ผลกระทบที่เป็นลบซึ่งทำให้มูลค่าการส่งออกลดลงคือ ผลจากความสามารถในการแข่งขันลดลงเท่ากับ 1.98 ล้านเหรียญ สหรัฐ. และผลจากการกระจายตลาดลดลงเท่ากับ 0.47 ล้านเหรียญ สหรัฐ.

3.3.5 ตลาดเลบานอน

1) *ผลจากการขยายตัวการส่งออกไปตลาดโลกโดยเฉลี่ย* จากการศึกษาพบว่า การขยายตัวการส่งออกของอาหารทะเลแปรรูปในตลาดโลกโดยเฉลี่ย ส่งผลทำให้มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยในตลาดเลบานอนเพิ่มขึ้น 3.97 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 361.73 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดเลบานอนในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

2) *ผลจากส่วนประกอบของสินค้า* จากการศึกษาพบว่ามูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์ปลาซาร์ดีนแปรรูป ปลาทูน่าแปรรูป ปูแปรรูป และปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดโลกสูงกว่ามูลค่าการส่งออกที่ลดลงของกุ้งแปรรูป ทำให้ผลจากส่วนประกอบของสินค้าเพิ่มขึ้น 0.25 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.17 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดเลบานอนในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

3) *ผลจากการกระจายตลาด* จากการศึกษาพบว่าตลาดโลกมีมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปไปในตลาดเลบานอนเพิ่มขึ้น 0.47 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.56 ซึ่งต่ำกว่าอัตราการขยายตัวของตลาดโลกโดยเฉลี่ยมาก นอกจากนี้ยังพบว่าปลาทูน่าแปรรูปและปูแปรรูปหดตัวที่อัตราการลดลงร้อยละ 13.44 และ 73.53 ตามลำดับ ซึ่งปลาทูน่าแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกไปยังตลาดเลบานอนสูงสุด คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 94 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปทั้งหมดไปยังตลาดเลบานอน สำหรับปลาซาร์ดีนแปรรูป กุ้งแปรรูป และปลาหมึกและหอยแปรรูป มีอัตราการขยายตัวสูงกว่าอัตราการขยายตัวของตลาดโลกเท่ากับร้อยละ 262.39 38.32 และ 56.23 ตามลำดับ แต่ทั้งสามผลิตภัณฑ์มีมูลค่าการส่งออกน้อยมากคิดเป็นสัดส่วนรวมประมาณร้อยละ 6 เท่านั้น ดังนั้นเนื่องจากอัตราการขยายตัวของตลาดที่ต่ำกว่าอัตราการขยายตัวของตลาดโลกโดยเฉลี่ยและการหดตัวของผลิตภัณฑ์ปลาทูน่าปูแปรรูป จึงทำให้ผลจากการกระจายตลาดมีมูลค่าลดลงเท่ากับ 4.46 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 405.52 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดเลบานอนในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

4) *ผลจากความสามารถในการแข่งขัน* จากการศึกษาพบว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปในตลาดเลบานอนลดลงเท่ากับ 0.87 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 79.39 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดเลบานอนในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

ดังนั้น จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยในตลาดเลบานอนที่ลดลง 1.10 ล้านเหรียญ สหรัฐ. ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544 เนื่องมาจากผลกระทบที่เป็นบวกของผลจากการขยายตัวการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของโลกโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเท่ากับ 3.98 ล้านเหรียญ สหรัฐ. และผลจากส่วนประกอบของสินค้าเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.25 ล้านเหรียญ สหรัฐ. แต่ผลกระทบที่เป็นลบซึ่งทำให้มูลค่าการส่งออกลดลงคือ ผลจากการกระจายตลาดลดลงเท่ากับ 4.46 ล้านเหรียญ สหรัฐ. และผลจากความสามารถในการแข่งขันลดลงเท่ากับ 0.87 ล้านเหรียญ สหรัฐ.

3.3.6 ตลาดคูเวต

1) *ผลจากการขยายตัวการส่งออกไปตลาดโลกโดยเฉลี่ย* จากการศึกษาพบว่า การขยายตัวการส่งออกของอาหารทะเลแปรรูปในตลาดโลกโดยเฉลี่ย ส่งผลทำให้มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยในตลาดคูเวตเพิ่มขึ้น 1.25 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 48.20 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดคูเวตในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

2) *ผลจากส่วนประกอบของสินค้า* จากการศึกษาพบว่ามูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์ปลาซาร์ดีนแปรรูป ปลาทูน่าแปรรูป ปูแปรรูป และปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดโลกสูงกว่ามูลค่าการส่งออกที่ลดลงของกุ้งแปรรูป ทำให้ผลจากส่วนประกอบของสินค้าเพิ่มขึ้น 0.11 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.19 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดคูเวตในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

3) *ผลจากการกระจายตลาด* จากการศึกษาพบว่าตลาดโลกมีมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปไปในตลาดคูเวตเพิ่มขึ้น 4.48 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 101.63 ซึ่งสูงกว่าอัตราการขยายตัวของตลาดโลกโดยเฉลี่ย นอกจากนี้ยังพบว่าผลิตภัณฑ์ปลาซาร์ดีนแปรรูป ปลาทูน่าแปรรูป กุ้งแปรรูป และปลาหมึกและหอยแปรรูป มีอัตราการขยายตัวสูงกว่าอัตราการขยายตัวของตลาดโลกเท่ากับร้อยละ 429.92 65.68 1,231.03 และ 410.71 ตามลำดับ ซึ่งประเทศไทยมีมูลค่าส่งออกปลาทูน่าแปรรูปและปลาซาร์ดีนแปรรูปสูงสุดไป

ยังตลาดคูเวตคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 95 และ 4 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปทั้งหมดของ ไทยไปยังตลาดคูเวต สำหรับปูแปรรูปมีอัตราการหดตัวลดลงร้อยละ 10.28 แต่ประเทศไทยมีมูลค่า ส่งออกปูแปรรูปไปยังตลาดคูเวตน้อยมากเมื่อเทียบกับปลาทูน่าแปรรูปและปลาซาร์ดีนแปรรูป ดังนั้นเนื่องจากอัตราการขยายตัวของตลาดที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก โดยเฉพาะปลาทูน่าแปรรูปและปลา ซาร์ดีนแปรรูป จึงทำให้ผลจากการกระจายตลาดมีมูลค่าเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.94 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือ คิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 36.08 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่ เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดคูเวตในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

4) *ผลจากความสามารถในการแข่งขัน* จากการศึกษาพบว่าประเทศไทยมี ความสามารถในการแข่งขันการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปในตลาดคูเวตเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.30 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.53 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูป ของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดคูเวต ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

ดังนั้น จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของ ไทยในตลาดคูเวตที่เพิ่มขึ้น 2.60 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544 เนื่องจากผลกระทบที่เป็นบวกของทุกปัจจัย คือ ผลจากการขยายตัวการส่งออก อาหารทะเลแปรรูปของโลกโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเท่ากับ 1.25 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ผลจากการกระจาย ตลาดเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.94 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ผลจากความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.30 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. และผลจากส่วนประกอบของสินค้าเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.11 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.

3.3.7 ตลาดอียิปต์

1) *ผลจากการขยายตัวการส่งออกไปตลาดโลกโดยเฉลี่ย* จากการศึกษา พบว่าการขยายตัวการส่งออกของอาหารทะเลแปรรูปในตลาดโลกโดยเฉลี่ย ส่งผลทำให้มูลค่าการ ส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยในตลาดอียิปต์เพิ่มขึ้น 17.41 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือคิดเป็น สัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 575.62 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริง ในตลาดอียิปต์ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

2) *ผลจากส่วนประกอบของสินค้า* จากการศึกษาพบว่ามูลค่าการส่งออกที่ เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์ปลาซาร์ดีนแปรรูป ปลาทูน่าแปรรูป ปูแปรรูป และปลาหมึกและหอยแปรรูป ในตลาดโลกสูงกว่ามูลค่าการส่งออกที่ลดลงของกุ้งแปรรูป ทำให้ผลจากส่วนประกอบของ สินค้าเพิ่มขึ้น 0.56 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.60 ของมูลค่าการส่งออก อาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดอียิปต์ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับ ช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

3) *ผลจากการกระจายตลาด* จากการศึกษาพบว่าตลาดโลกมีมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปไปในตลาดอียิปต์ลดลง 0.32 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนหดตัวลดลงร้อยละ 0.68 นอกจากนี้ผลิตภัณฑ์ปลาทูน่าแปรรูป ปูแปรรูป และ ปลาหมึกและหอยแปรรูป มีอัตราการหดตัวลดลงเท่ากับร้อยละ 3.24 100 และ 5.48 ตามลำดับ ซึ่งประเทศไทยมีมูลค่าส่งออกปลาทูน่าแปรรูปสูงสุดไปยังตลาดอียิปต์คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 99 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปไปยังตลาดอียิปต์ทั้งหมดของไทย สำหรับปลาซาร์ดีนและแปรรูปกุ้งแปรรูปมีอัตราการขยายตัวสูงกว่าอัตราการขยายตัวของตลาดโลกเท่ากับร้อยละ 225.47 และ 12,618.56 ตามลำดับ แต่ไทยมีมูลค่าการส่งออกของผลิตภัณฑ์ทั้งสองน้อยมาก ดังนั้นเนื่องจากการหดตัวของตลาดอียิปต์โดยเฉพาะปลาทูน่าแปรรูป จึงทำให้ผลจากการกระจายตลาดมีมูลค่าลดลงเท่ากับ 18.32 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 605.61 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดอียิปต์ ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

4) *ผลจากความสามารถในการแข่งขัน* จากการศึกษาพบว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปในตลาดอียิปต์ลดลงเท่ากับ 2.68 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 88.61 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดอียิปต์ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

ดังนั้น จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยในตลาดอียิปต์ที่ลดลง 3.02 ล้านเหรียญ สหรัฐ. ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544 เนื่องมาจากผลกระทบที่เป็นบวกของผลจากการขยายตัวการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของโลกโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเท่ากับ 17.41 ล้านเหรียญ สหรัฐ. และผลจากส่วนประกอบของสินค้าเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.56 ล้านเหรียญ สหรัฐ. แต่ผลกระทบที่เป็นลบซึ่งทำให้มูลค่าการส่งออกลดลงคือ ผลจากการกระจายตลาดลดลงเท่ากับ 18.32 ล้านเหรียญ สหรัฐ. และจากความสามารถในการแข่งขันลดลงเท่ากับ 2.68 ล้านเหรียญ สหรัฐ.

3.3.8 ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิมโดยรวม ประกอบด้วยตลาดมาเลเซีย อินโดนีเซีย ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เลบานอน คูเวตและอียิปต์ โดยการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทย เกิดจากปัจจัยต่างๆ ดังนี้

1) *ผลจากการขยายตัวการส่งออกของโลกไปตลาดโลกโดยเฉลี่ย* จากการศึกษาพบว่า การขยายตัวการส่งออกของอาหารทะเลแปรรูปในตลาดโลกโดยเฉลี่ย ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยไปตลาดกลุ่มประเทศมุสลิมโดยรวมเพิ่มขึ้น 41.65 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 379.15 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูป

รูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดกลุ่มประเทศมุสลิมโดยรวมในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

2) *ผลจากส่วนประกอบของสินค้า* จากการศึกษาพบว่ามูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์ปลาซาร์ดีนแปรรูป ปลาทูน่าแปรรูป ปูแปรรูป และปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดโลกสูงกว่ามูลค่าการส่งออกที่ลดลงของกุ้งแปรรูป ทำให้ผลจากส่วนประกอบของสินค้าเพิ่มขึ้น 4.92 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 44.78 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดกลุ่มประเทศมุสลิมโดยรวมในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

3) *ผลจากการกระจายตลาด* จากการศึกษาพบว่าตลาดโลกได้ส่งออกอาหารทะเลแปรรูปไปยังตลาดกลุ่มประเทศมุสลิมเพิ่มขึ้น 89.03 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 66.34 ซึ่งเป็นอัตราการขยายตัวที่สูงกว่าอัตราการขยายตัวของโลกโดยเฉลี่ย ในขณะที่เดียวกันตลาดอินโดนีเซีย มาเลเซีย ภูมิภาคและสหรัฐอเมริกาเป็นตลาดที่มีอัตราการขยายตัวการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นสูงกว่าอัตราการขยายตัวการส่งออกของอาหารทะเลแปรรูปในตลาดโลกโดยเฉลี่ย คือมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1,112.75 182.92 101.63 และ 91.81 ตามลำดับ ซึ่งประเทศไทยมีสัดส่วนของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปไปยังแต่ละตลาดเท่ากับร้อยละ 0.2 9.1 3.0 และ 9.2 ตามลำดับ สำหรับตลาดซาอุดีอาระเบียและเลบานอน มีอัตราการขยายตัวที่ต่ำกว่า คือมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 31.71 และ 4.56 แต่ไทยมีสัดส่วนของมูลค่าการส่งออกไปยังทั้งสองประเทศค่อนข้างสูงประมาณร้อยละ 27.2 และ 9.5 ตามลำดับ สำหรับตลาดอียิปต์เป็นตลาดเดียวที่อาหารทะเลแปรรูปมีการหดตัวคือมีอัตราการหดตัวเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 0.68 แต่ตลาดอียิปต์เป็นตลาดที่ไทยมีมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปสูงสุดคิดเป็นสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 41.8 ดังนั้นเนื่องจากผลจากการลดลงของอัตราการขยายตัวของตลาดซาอุดีอาระเบียและเลบานอน ประกอบกับการหดตัวของตลาดอียิปต์ ซึ่งลดลงมากกว่าการเพิ่มขึ้นของอัตราการขยายตัวของตลาดมาเลเซีย อินโดนีเซีย สหรัฐอเมริกาและภูมิภาค ทำให้ผลจากการกระจายตลาดอาหารทะเลแปรรูปของไทยลดลงเท่ากับ 9.57 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 87.14 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดกลุ่มประเทศมุสลิมโดยรวมในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

4) *ผลจากความสามารถในการแข่งขัน* จากการศึกษาพบว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปในตลาดกลุ่มประเทศมุสลิมลดลงคือมีมูลค่าลดลงเท่ากับ 26.01 ล้านเหรียญ สหรัฐ. หรือคิดเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 236.79 ของมูลค่าการ

ส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยที่เปลี่ยนแปลงจริงในตลาดกลุ่มประเทศมุสลิมโดยรวมในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

ดังนั้น จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยในตลาดกลุ่มประเทศมุสลิมโดยรวมที่เพิ่มขึ้น 10.98 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544 เนื่องมาจากผลกระทบที่เป็นบวกของผลจากการขยายตัวการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของโลกโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเท่ากับ 41.65 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. และผลจากส่วนประกอบของสินค้าเพิ่มขึ้นเท่ากับ 4.92 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. แต่ผลกระทบที่เป็นลบซึ่งทำให้มูลค่าการส่งออกลดลงคือ ผลจากความความสามารถในการแข่งขันลดลงเท่ากับ 26.01 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. และผลจากการกระจายตลาดลดลง 9.57 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.

ตอนที่ 4 การประเมินศักยภาพการแข่งขันของอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลของไทย

การประเมินศักยภาพการแข่งขันของอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลของไทย โดยพิจารณาทะเลแปรรูปเป็นกรณีศึกษานั้น ได้ทำการประเมินโดยอาศัยแนวคิด Diamond Model ของ Michael E. Porter เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ ซึ่งมีองค์ประกอบในการแข่งขันของอุตสาหกรรม 6 ด้านคือ

- 1) ด้านปัจจัยการผลิต (Factor Conditions)
- 2) ด้านอุปสงค์ต่อธุรกิจ (Demand Conditions)
- 3) ด้านอุตสาหกรรมสนับสนุนและเกี่ยวเนื่อง (Related and supporting Industries)
- 4) ลักษณะการดำเนินกลยุทธ์ทางธุรกิจ (Firm Strategies)
- 5) นโยบายรัฐบาล (Government Policy)
- 6) เหตุสุควิสัย (Chance)

4.1 ข้อมูลทั่วไปและสถานภาพของธุรกิจในปัจจุบัน

โครงสร้างของอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องอาศัยสัตว์น้ำจากการทำประมงเป็นหลัก โดยสัตว์น้ำที่ใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูป ได้แก่ ปลาซาร์ดีน ปลาทูน่า ปู กุ้ง ปลาหมึกและหอย เป็นต้น ซึ่งปลาทูน่านั้นต้องอาศัยการนำเข้าจากต่างประเทศ สำหรับสัตว์น้ำอื่นๆ ส่วนใหญ่ได้จากการทำประมงทั้งในน่านน้ำไทยและนอกน่านน้ำไทยที่จะนำวัตถุดิบมาสู่อุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูป แต่ในปัจจุบันการทำประมงเริ่มประสบปัญหาต่างๆ มากขึ้น ซึ่งจะเห็นได้จากการทำประมงน่านน้ำไทยต้องเผชิญกับปัญหาการ

เสื่อมโทรมของทรัพยากรทางทะเล และจากการที่มีการขยายการทำประมงมากเกินไปหรือที่เรียกว่า “Over Fishing” ส่งผลให้ปริมาณสัตว์น้ำลดลง ซึ่งจะทำให้อุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปมีแนวโน้มที่จะขาดแคลนวัตถุดิบมากขึ้นเรื่อยๆ ถ้าหากไม่ควบคุมและป้องกันสถานะแวดล้อมที่เสื่อมโทรมอันเนื่องจากการพัฒนาอุตสาหกรรม เมื่อพิจารณามูลค่าและปริมาณสัตว์น้ำของไทย พบว่า ปลาทูน่าและกุ้ง เป็นสินค้าเศรษฐกิจที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยการผลิตปลาทูน่าของไทยนั้นจะนำเข้าจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 83 คิดเป็นปริมาณประมาณ 450,000 ตัน โดยมีการจับโดยเรือประมงของไทยร้อยละ 17 คิดเป็นปริมาณประมาณ 100,000 ตัน ส่วนกุ้งนั้นจะมีทั้งการเพาะเลี้ยง การจับจากธรรมชาติ และการนำเข้า โดยสัดส่วนของกุ้งที่เพาะเลี้ยงคิดเป็นร้อยละ 80 เป็นปริมาณ 360,000 ตัน กุ้งที่ได้จากการจับจากทะเลร้อยละ 17 คิดเป็นปริมาณประมาณ 80,000 ตัน และนำเข้าร้อยละ 3 คิดเป็นปริมาณประมาณ 20,000 ตัน ของปริมาณวัตถุดิบกุ้งที่ใช้ในการผลิตทั้งหมด

สถานภาพธุรกิจในปัจจุบันพบว่าโครงสร้างอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปมีเทคโนโลยีการผลิตเมื่อเปรียบเทียบกับระดับเงินทุนของธุรกิจอยู่ในระดับที่สูง วัตถุดิบที่นำมาใช้ในการผลิตนั้น ส่วนใหญ่เป็นวัตถุดิบภายในประเทศแต่วัตถุดิบที่เป็นปลาทูน่าและกุ้งบางชนิดนั้นยังคงต้องอาศัยการนำเข้าจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ โดยแหล่งนำเข้าวัตถุดิบที่สำคัญได้แก่ ได้หวัน เกาะมาร์แชล ญี่ปุ่น ไนโครนีเซีย และปากัวร์นิวกินี เป็นต้น

4.2 ศักยภาพการผลิตของอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูป

การประเมินศักยภาพของอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูป ในงานวิจัยนี้ได้อ้างอิงจากรายงานฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาศักยภาพการแข่งขันสินค้าอุตสาหกรรมของไทยเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน กรณี : อุตสาหกรรมประมง ของศูนย์ศึกษาการค้าระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย และบางส่วนเป็นการค้นคว้าเพิ่มเติมจากผู้ศึกษาเอง จาก Diamond Model สามารถพิจารณาปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจ 6 ปัจจัยที่มีผลต่อศักยภาพการแข่งขัน มีรายละเอียดดังนี้

4.2.1 ด้านปัจจัยการผลิต อุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปมีความพร้อมค่อนข้างมากทางด้านปัจจัยการผลิต อันได้แก่ ระบบโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ เนื่องจากโรงงานส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในสถานที่ที่มีความพร้อมด้านสาธารณูปโภค ในด้านระบบสารสนเทศนั้นมีการพัฒนาโปรแกรมต่างๆ ให้สอดคล้องกับการทำงานขององค์กร สามารถใช้ อินเทอร์เน็ตติดต่อกับลูกค้าได้อย่างสะดวก มีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญสารสนเทศและพัฒนาระบบสารสนเทศให้ทันสมัยอยู่เสมอช่วยทำให้ได้รับข้อมูลที่ทันต่อเหตุการณ์ สำหรับใน

ด้านของเงินทุนนั้นมีเพียงพอ โดยมีการระดมทุนของหุ้นส่วน มีเงินทุนหมุนเวียน มีแหล่งเงินทุนนอกบริษัท โดยธนาคารพาณิชย์ให้กู้ และมีเงินทุนสำรองเนื่องจากบริษัทมีกำไร

โครงสร้างการผลิตอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ใช้แรงงานเป็นหลัก พบว่าไม่มีปัญหาการขาดแคลนบุคลากรในระดับช่างเทคนิคเนื่องจากมีนักศึกษาจบใหม่เป็นจำนวนมากจึงหาบุคลากรได้ไม่ยาก แต่บุคลากรบางส่วนยังขาดความชำนาญ ขาดประสบการณ์และเปลี่ยนงานบ่อย บุคลากรด้านการตลาดในประเทศและต่างประเทศไม่ขาดแคลน เนื่องจากมีผู้จบการศึกษาด้านการบริหารและด้านการตลาดมีมากเพียงพอกับความต้องการ สำหรับบุคลากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางจะมีปัญหาในการแย่งบุคลากรผู้มีประสบการณ์ เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางมีจำนวนน้อย และในบางครั้งอาจจะต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ ในด้านแรงงานฝีมือก็ไม่ขาดแคลน แต่อย่างไรก็ตามแรงงานฝีมือที่ได้มาตรฐานนิยมไปทำงานให้กับบริษัทที่มีขนาดใหญ่เพราะให้ค่าตอบแทนที่สูงกว่า แต่แรงงานที่ขาดแคลนนั่นจะเป็นแรงงานที่ต้องใช้กำลังและความอดทนมาก เนื่องจากเป็นงานที่หนัก ยาก ลำบากและอันตราย เช่น การออกเรือประมงซึ่งต้องออกทะเลเป็นเวลานานๆ ส่งผลให้ผู้ประกอบการส่วนใหญ่หันไปใช้แรงงานต่างด้าว ถ้าหากพิจารณาถึงประสิทธิภาพของบุคลากรที่มีอยู่ พบว่าโดยรวมแล้วยังมีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีการฝึกอบรมบุคลากรเพื่อเพิ่มทักษะอยู่เสมอ ทำให้บุคลากรมีความรู้ ความชำนาญและมีศักยภาพในการทำงานดีพอสมควร

ด้านวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมแปรรูป พบว่ามีปัญหาค่อนข้างมากในเรื่องการขาดแคลนวัตถุดิบและวัตถุดิบที่ผลิตในประเทศมีราคาสูงแต่คุณภาพต่ำ นอกจากนั้นยังต้องมีการนำเข้าวัตถุดิบบางส่วนจากต่างประเทศ เนื่องจากมีวัตถุดิบไม่เพียงพอบางช่วงฤดูกาล หรือปลาบางชนิดไม่มีในประเทศไทย เช่น ปลาทูน่า ต้องนำเข้าจากสแกนดิเนเวียเป็นส่วนใหญ่ ตลอดจนปัญหาเรื่องภาษีนำเข้าวัตถุดิบและภาษีนำเข้าเครื่องจักรในการผลิตมีอัตราสูง ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงตามไปด้วย

ด้านเทคโนโลยีในการผลิตของอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปนั้น ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ในปัจจุบันมีเทคโนโลยีในการแปรรูปที่ทันสมัย สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ดี แต่ก็มีผู้ประกอบการบางส่วนยังใช้เทคโนโลยีที่มีความล้าหลังอยู่บ้างและต้นทุนเทคโนโลยีที่ต้องการมีราคาสูง ตลอดจนเทคโนโลยีใหม่ๆ ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ

4.2.2 ด้านอุปสงค์ต่อธุรกิจ ความต้องการสินค้าอาหารทะเลแปรรูปในปัจจุบันแบ่งเป็นความต้องการภายในประเทศและตลาดต่างประเทศ ด้านตลาดภายในประเทศพบว่าความต้องการภายในประเทศอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากคุณภาพและสินค้าที่ผลิตได้ไม่เป็นไปตามความต้องการของลูกค้า และมีปัญหาเรื่องรูปแบบและการออกแบบของสินค้า ตลอดจนลูกค้านิยมบริโภค

ของสดมากกว่าของแปรรูป ส่วนด้านตลาดต่างประเทศนั้น สินค้าอาหารทะเลแปรรูปเป็นที่ต้องการของตลาดต่างประเทศค่อนข้างมาก เนื่องจากราคาถูกและคุณภาพของสินค้าที่ผลิตออกมาได้คุณภาพ นอกจากนี้ยังมีการตลาดและการผลิตที่ต่อเนื่องเชื่อมโยงกันเป็นอย่างดี

4.2.3 ด้านอุตสาหกรรมสนับสนุนและเกี่ยวเนื่อง ชาวประมงที่จับปลาสด กุ้งสด ปลาหมึกสด และอื่นๆ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมต้นน้ำของอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูป พบว่ามีความเชื่อมโยงสนับสนุนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมต้นน้ำและอุตสาหกรรมปลายน้ำมีความเข้มแข็งดีพอสมควร เนื่องจากมีการจัดตั้งองค์กรความร่วมมือภายในธุรกิจ อุตสาหกรรมต้นน้ำและอุตสาหกรรมปลายน้ำอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรมในลักษณะของสมาคม หอการค้า และสภาอุตสาหกรรม รวมทั้งมีการเรียกร้องสิทธิและรักษาผลประโยชน์ ตลอดจนหาแนวทางแก้ปัญหาและพัฒนาธุรกิจร่วมกัน แต่อย่างไรก็ตามยังพบว่าการแข่งขันกันสูงระหว่างธุรกิจเพื่อแย่งส่วนแบ่งตลาดและยังไม่มี การรวมตัวกันของการจัดตั้งองค์กรความร่วมมือภายในธุรกิจที่เป็นระบบและเป็นรูปธรรม

4.2.4 ลักษณะการค้าเงินกลยุทธ์ทางธุรกิจ เนื่องจากวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้าของอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปในประเทศขาดแคลน ทำให้ต้องนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศ ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูง ประกอบกับผู้ประกอบการเจออุปสรรคในเรื่องกฎหมายควบคุมคุณภาพมาตรฐานอาหาร ซึ่งกำหนดขึ้นภายใต้กฎหมายกักกันและตรวจสอบคุณภาพอาหารนำเข้า โดยมีการแบ่งอาหารเป็นประเภทที่มีความเสี่ยงสูง กลาง ต่ำ หากพบว่าผู้ส่งออกไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดจะส่งสินค้ากลับหรือทำลาย ซึ่งเป็นการทำให้ต้นทุนการส่งออกสูงขึ้น ดังนั้นผู้ประกอบการต้องใช้กลยุทธ์ด้านการควบคุมคุณภาพของสินค้าให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น ตลอดจนการดำเนินกลยุทธ์ด้านการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจและมียุทธศาสตร์ด้านการตลาดในเชิงรุกให้มากขึ้นเพื่อรักษาส่วนแบ่งของตลาดเอาไว้

4.2.5 นโยบายรัฐบาล ด้านกฎระเบียบของภาครัฐที่เป็นอยู่ในปัจจุบันยังเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจ ได้แก่ เรื่องด้านการควบคุมมาตรฐานสินค้า เนื่องจากเอกสารรับรองคุณภาพนำเข้าค่อนข้างมากและต้องเผชิญกับขั้นตอนพิธีการศุลกากรที่นำเข้าค่อนข้าง ยุ่งยาก ใช้เวลานาน ก่อให้เกิดความล่าช้า บทบาทและหน่วยงานภาครัฐที่ผู้ประกอบการเห็นว่าเป็นปัจจัยสำคัญส่งผลต่ออุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น ได้แก่

1) กรมประมง ที่ช่วยในการดูแลคุณภาพด้านวัตถุดิบและตรวจสอบคุณภาพสินค้า ให้ความรู้ในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแก่เกษตรกร และแนะนำกฎระเบียบใหม่ๆ ของประเทศผู้นำเข้า ให้รับทราบ

- 2) กรมการค้าต่างประเทศ ที่ช่วยในการแก้ไขปัญหาด้านมาตรการทางการค้าจากประเทศผู้นำเข้า ให้ข้อมูลข่าวสารต่างประเทศและช่วยประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ
- 3) กระทรวงพาณิชย์ ให้คำแนะนำด้านมาตรการทางการค้าต่างประเทศ ด้านกฎหมายต่างๆ และแนะนำกฎระเบียบ มาตรการต่างๆ ของประเทศคู่ค้าและพยายามเจรจาแก้ปัญหาให้ผู้ประกอบการ
- 4) กรมส่งเสริมการส่งออก ที่ช่วยในการให้ความรู้และข้อมูลโดยการจัดสัมมนา กับ โรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ
- 5) สถาบันอาหาร กระทรวงอุตสาหกรรม ช่วยในการให้ความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับอุตสาหกรรมอาหารต่างๆ เช่น ภาวะการผลิตและการแข่งขัน การพัฒนาระบบมาตรฐานการผลิตอาหารต่างๆ เป็นต้น
- 6) สถาบันมาตรฐานฮาลาล กำหนดนโยบายการพัฒนา การตรวจสอบ และการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาล อนุญาตนการออกใบรับรองและการให้ใช้เครื่องหมายรับรองมาตรฐานอาหารฮาลาล
- 7) สำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย อนุญาตนการใช้เครื่องหมายฮาลาลและหนังสือรับรองการผลิตอาหารฮาลาล
- 8) ศูนย์วิทยาศาสตร์ฮาลาล ถ่ายทอดความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ฮาลาลแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการผลิตผลิตภัณฑ์ฮาลาลทั้งในภาคอุตสาหกรรม ภาคศาสนา ผู้ประกอบการ และประชาชนทั่วไป และพัฒนาระบบ Halal-GMP/HACCP และนำไปประยุกต์ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมอาหาร เพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิตอาหารฮาลาล
- 9) กระทรวงแรงงาน ที่ให้ความช่วยเหลือในการจัดหาแรงงาน
- 10) สำนักงานประกันสังคม ให้ความช่วยเหลือด้านประกันสุขภาพแรงงาน
- 11) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้คำแนะนำในการตรวจสอบสารตกค้างที่มีอยู่ในสัตว์
- 12) สาธารณสุขจังหวัด ที่ให้ความช่วยเหลือในด้านความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับอาหารและยา นอกจากนั้นผู้ประกอบการยังคงเสนอให้ภาครัฐเข้ามาช่วยเหลือด้านพิธีการศุลกากรให้มากขึ้นเนื่องจากกระบวนการทางพิธีการศุลกากรยังคงมีความล่าช้า เอกสารมีความซ้ำซ้อนและมีขั้นตอนในการปฏิบัติหลายขั้นตอน และบางครั้งระบบบริการทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Data Interchange : EDI) เกิดการขัดข้องทำให้เสียเวลา นอกจากนั้นยังต้องการให้ภาครัฐช่วยเหลือด้านเงินทุนสนับสนุนและการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา (R&D) สำหรับเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตเพื่อจัดการทรัพยากรประมงอย่างมีประสิทธิภาพและรักษาระดับการผลิตทางการประมงให้สูงสุดเพื่อ

ยกระดับความเป็นอยู่ของชาวประมงให้ดีขึ้น ตลอดจนเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมประมงทั้งระบบ

สำหรับบทบาทในเวทีการค้าระดับโลกในการเจรจาต่อรองทางการค้า จากงานวิจัยของมนสิทธิ์ หลักชัยมงคล (2547) พบว่าประเทศไทยและประเทศในภูมิภาคเอเชียซึ่งเป็นประเทศสำคัญในการส่งออกอาหารที่สำคัญของโลกมีบทบาทในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการประชุมคณะกรรมการโครงการมาตรฐานอาหารระหว่างประเทศหรือโคเด็กซ์ (Codex) น้อยมาก ส่งผลให้ต่างประเทศโดยเฉพาะกลุ่มประเทศสหภาพยุโรปสามารถกำหนดมาตรฐานสินค้าต่างๆ ที่อาจไม่เป็นธรรมเพื่อปกป้องการผลิตของประเทศเหล่านั้นได้ ทำให้ผู้ประกอบการไทยต้องเป็นผู้ตั้งรับและคอยดำเนินการตามมาตรการต่างๆ ที่ประเทศนำเข้าเป็นผู้กำหนด และผู้ประกอบการส่วนใหญ่กังวลว่ามาตรการต่างๆ ที่ออกมาอาจจะนำไปเพื่อการกีดกันทางการค้ามากกว่าวัตถุประสงค์เพื่อความปลอดภัย

4.2.6 เหตุสุควิสัย เหตุสุควิสัยหมายถึงปัจจัยที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของธุรกิจ ในอุตสาหกรรมและอยู่นอกเหนือการควบคุมของรัฐบาลในประเทศ เหตุสุควิสัยจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความได้เปรียบเชิงแข่งขันของไทยเป็นอย่างมาก ซึ่งเหตุสุควิสัยที่สำคัญได้แก่ มาตรการทางการค้าทั้งด้านภาษีและมิใช่ภาษีของประเทศคู่ค้า ภัยธรรมชาติและโรคระบาด แต่เนื่องจาก ไทยเป็นประเทศที่มีประสบการณ์ในอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปมานาน ทำให้มีการพัฒนาการผลิตอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งยังมีการส่งเสริมประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหาในการผลิต ส่งผลให้ในปัจจุบันผลกระทบที่เคยก่อความเสียหายให้กับอุตสาหกรรมกลับกลายเป็นข้อได้เปรียบให้กับอุตสาหกรรมของไทยแทน ดังนั้นหากมีการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่องก็จะสามารถก้าวนำหน้าประเทศคู่แข่งในตลาดโลกต่อไปได้ในอนาคต

สรุป จากการพิจารณาปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจข้างต้น พบว่าอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปของไทยมีศักยภาพในการแข่งขันในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านปัจจัยการผลิตที่มีความพร้อมทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์และระบบสารสนเทศ รวมทั้งบุคลากรก็มีประสิทธิภาพและมีความชำนาญในการผลิต
2. ด้านอุปสงค์หรือความต้องการสินค้าอาหารทะเลแปรรูปของไทยในตลาดต่างประเทศอยู่ในระดับสูง
3. ด้านอุตสาหกรรมสนับสนุนและเกี่ยวเนื่องมีความเข้มแข็งอยู่ในระดับดี เนื่องจากการจัดตั้งองค์การความร่วมมือภายในธุรกิจที่อยู่ในรูปของสมาคม หอการค้าและสภา

อุตสาหกรรม และยังมีการเรียกร้องรักษาผลประโยชน์ ตลอดจนหาทางแก้ไขปัญหาและพัฒนา
ธุรกิจร่วมกัน มีการประสานงานและให้ความร่วมมือกับภาครัฐเป็นอย่างดี

4. ด้านการดำเนินกลยุทธ์ทางธุรกิจให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพของ
สินค้าให้ตรงกับความต้องการของตลาดโดยเฉพาะตลาดต่างประเทศ

สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ศักยภาพการแข่งขันของไทยลดลง ได้แก่

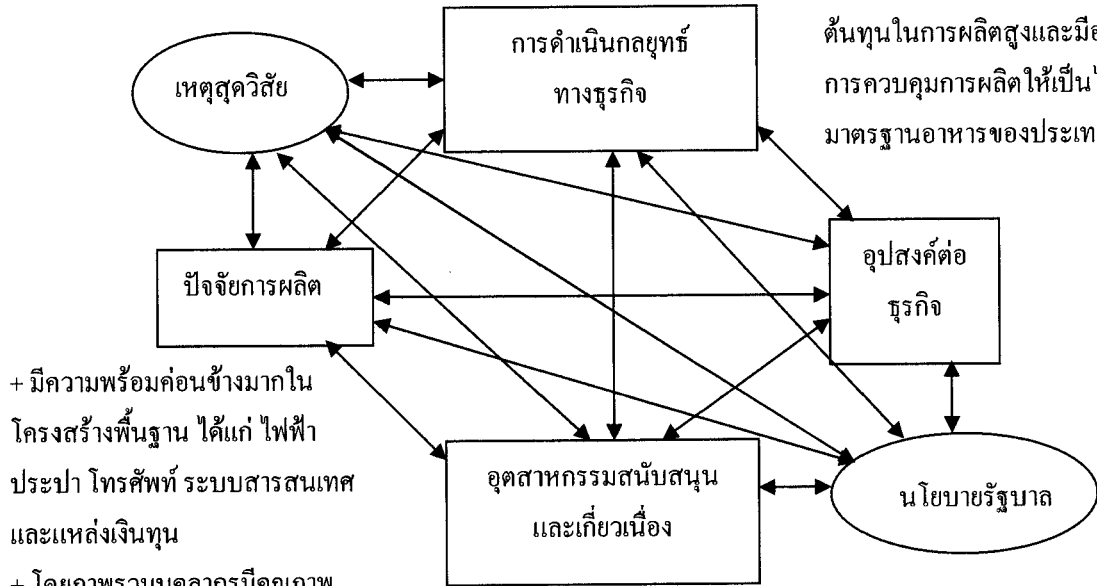
1. การขาดแคลนวัตถุดิบทำให้ต้องนำเข้าจากต่างประเทศบางส่วน นอกจากนี้ยัง
ขาดแคลนบุคลากร โดยเฉพาะแรงงานที่ใช้กำลังมาก เช่น การออกเรือประมง รวมทั้งปัญหาเรื่อง
ภาษีนำเข้าวัตถุดิบและภาษีนำเข้าเครื่องจักรในการผลิตมีอัตราสูง จากปัญหาดังกล่าวส่งผลให้มี
ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่ง

2. รัฐบาลไทยไม่มีบทบาทในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการประชุมกำหนด
มาตรฐานอาหารระหว่างประเทศ ทำให้ผู้ประกอบการของไทยต้องเป็นฝ่ายตั้งรับและต้องคอย
ดำเนินการตามมาตรการควบคุมมาตรฐานอาหารของประเทศผู้นำเข้า

การประเมินศักยภาพการแข่งขันอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปของไทย
สามารถแสดงด้วย Diamond Model ในภาพที่ 4.131 ดังนี้

- + สินค้าอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปมีคุณภาพได้มาตรฐาน
- ถูกกีดกันทางการค้าจากประเทศผู้นำเข้า
- ขาดการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ
- โรคระบาด
- ภัยธรรมชาติ
- อัตราแลกเปลี่ยน

- + ตลาดต่างประเทศค่อนข้างมีความต้องการสูงเนื่องจากสินค้าได้มาตรฐาน
- ตลาดภายในประเทศมีความต้องการต่ำเนื่องจากผู้บริโภคนิยมของสดมากกว่าของแปรรูป
- ผู้ประกอบการส่งออกของไทยยังไม่สามารถแข่งขันด้านราคาได้เนื่องจากมีต้นทุนในการผลิตสูงและมีอุปสรรคในการควบคุมการผลิตให้เป็นไปตามมาตรฐานอาหารของประเทศผู้นำเข้า

- + มีความพร้อมค่อนข้างมากในโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ระบบสารสนเทศ และแหล่งเงินทุน
- + โดยภาพรวมบุคลากรมีคุณภาพ
- ขาดแคลนแรงงานในโรงงาน
- ขาดแคลนวัตถุดิบภายในประเทศ
- วัตถุดิบนำเข้ามีราคาสูงและความไม่มีเสถียรภาพของราคาปลาทูน่าในตลาดโลกทำให้ต้นทุนการผลิตสูง
- ทำเทียบเรือและสิ่งอำนวยความสะดวกในการขนถ่ายสินค้ายังไม่เพียงพอ
- การประมงน้ำลึกของไทยยังมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอ เนื่องจากมีข้อจำกัดในด้านเครื่องมือประมงทั้งปริมาณและคุณภาพ
- ปัจจัยการผลิตมีราคาสูง โดยเฉพาะค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ทำให้ชาวประมงไทยประสบปัญหาความเดือดร้อน

- + มีการจัดองค์การความร่วมมือภายในธุรกิจที่เป็นระบบและเป็นรูปธรรมในลักษณะของสมาคมทั้งภายในอุตสาหกรรมต้นน้ำและอุตสาหกรรมปลายน้ำ
- + มีการเรียกร้องสิทธิและการรักษาผลประโยชน์ ตลอดจนร่วมหาแนวทางในการแก้ไขและการพัฒนาธุรกิจร่วมกัน
- ขาดการประสานงานภายในองค์กรความร่วมมือภายในธุรกิจ
- มีการแข่งขันกันภายในธุรกิจสูงเพื่อแย่งส่วนแบ่งตลาด

- + การจดทะเบียนธุรกิจ ทำได้อย่างรวดเร็ว ไม่เป็นอุปสรรค
- + ด้านการนำเข้าวัตถุดิบ รัฐบาลให้ความสำคัญในการตรวจสอบวัตถุดิบ จึงไม่มีปัญหา
- พิธีการศุลกากรค่อนข้างล่าช้าและมีความซ้ำซ้อนในเรื่องเอกสาร
- การให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ประกอบการยังขาดประสิทธิภาพ
- ไม่มีบทบาทในเวทีการค้าโลก

ภาพที่ 4.131 การประเมินศักยภาพการแข่งขันอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปของไทย

หมายเหตุ: + ศักยภาพการแข่งขันเพิ่มขึ้น
 - ศักยภาพการแข่งขันลดลง

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องความสามารถในการแข่งขันอุตสาหกรรมอาหารทะเลของไทย กรณีศึกษาอาหารทะเลแปรรูป สามารถสรุปผลการศึกษา ตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วิเคราะห์ศักยภาพการผลิตและการส่งออกอาหารทะเลของไทย

ประเทศไทยเป็นประเทศที่ผลิตและส่งออกอาหารทะเลแปรรูปรายสำคัญของโลก ซึ่งมีแนวโน้มการใช้ปริมาณสัตว์น้ำในการผลิตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยวัตถุดิบที่ใช้ส่วนใหญ่ได้จากการทำประมงภายในประเทศ ได้แก่ ปลาช่อน ปลากระพง กุ้ง ปลาหมึกและหอย แม้จะมีการนำเข้าวัตถุดิบบางส่วนจากต่างประเทศ แต่ก็มีปริมาณน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับวัตถุดิบที่ใช้ในประเทศ สำหรับปลาทูน่า พบว่าสายพันธุ์ที่จับได้ในประเทศไม่เป็นที่นิยมบริโภคของตลาดต่างประเทศ ทำให้ต้องมีการนำเข้าวัตถุดิบส่วนใหญ่มาจากต่างประเทศประมาณร้อยละ 83 ของวัตถุดิบที่ใช้ทั้งหมด ซึ่งในแต่ละปีมีปริมาณการนำเข้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สำหรับด้านการส่งออก พบว่าในปี พ.ศ. 2548 ประเทศไทยเป็นประเทศส่งออกปลาทูน่าแปรรูปและกุ้งแปรรูปมากที่สุดในโลก ในส่วนของปูแปรรูป ปลาช่อนแปรรูป และปลาหมึกและหอยแปรรูป ไทยมีส่วนแบ่งในตลาดโลกมากเป็นลำดับที่ 2 3 และ 5 ตามลำดับ สำหรับแนวโน้มของการส่งออก พบว่าทุกผลิตภัณฑ์มีแนวโน้มมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นยกเว้นกุ้งแปรรูปที่มีแนวโน้มลดลง เมื่อพิจารณาตลาดส่งออกที่สำคัญ พบว่าตลาดที่มีการนำเข้าอาหารทะเลแปรรูปจากไทยมากที่สุด คือ สหรัฐอเมริกา รองลงมาคือ ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป ออสเตรเลียและแคนาดา ตามลำดับ สำหรับตลาดกลุ่มประเทศมุสลิมที่ทำการศึกษา พบว่าประเทศที่มีการนำเข้าอาหารทะเลแปรรูปจากไทยมากที่สุด คือ อียิปต์ ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์และมาเลเซีย ตามลำดับ โดยผลิตภัณฑ์ที่แต่ละตลาดมีมูลค่านำเข้ามากที่สุด คือ ปลาทูน่าแปรรูปและกุ้งแปรรูป

1.2 การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันการส่งออกอาหารทะเลของไทย

จากการศึกษาดังนี้ RCA การส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยไปยังตลาดต่างๆ สามารถสรุปผลการศึกษา โดยแยกพิจารณาเป็นรายผลิตภัณฑ์ ดังนี้

1.2.1 ปลาซาร์ดีนแปรรูป

1) ตลาดโลก ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออก ปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังตลาดโลก แต่ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบมีแนวโน้มลดลง แสดงว่า ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกลดลง

2) ตลาดส่งออกสำคัญ ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปไปยังทุกตลาดส่งออกสำคัญที่พิจารณาตลอดช่วงเวลาของการศึกษา ยกเว้นตลาดญี่ปุ่น ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2541-2547 ดัชนี RCA มีค่าน้อยกว่า 1 และมีแนวโน้มลดลง แต่ในปี พ.ศ. 2548 ญี่ปุ่นมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเนื่องจากดัชนี RCA มีค่ามากกว่า 1 สำหรับตลาดสหรัฐอเมริกาในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในขณะที่ตลาดแคนาดาและสหภาพยุโรป ตลอดช่วงของการศึกษา ประเทศไทยมีแนวโน้มความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเพิ่มขึ้น ซึ่งตรงกันข้ามกับตลาดออสเตรเลีย ที่มีแนวโน้มลดลง แสดงว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันในตลาดสหรัฐอเมริกา แคนาดาและ สหภาพยุโรปเพิ่มขึ้น แต่มีความสามารถในการแข่งขันลดลงในตลาดญี่ปุ่นและ ออสเตรเลีย

3) ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาซาร์ดีนแปรรูปในทุกตลาดของกลุ่มประเทศมุสลิม แต่ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของไทยมีแนวโน้มลดลงในทุกตลาดที่ทำการศึกษา แสดงว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันลดลงในทุกตลาดของกลุ่มประเทศมุสลิม

1.2.2 ปลาทูน่าแปรรูป

1) ตลาดโลก ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออก ปลาทูน่าแปรรูปไปยังตลาดโลกและความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แสดงว่า ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกเพิ่มขึ้น

2) ตลาดส่งออกสำคัญ ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปไปยังทุกตลาดส่งออกสำคัญที่พิจารณาตลอดช่วงเวลาของการศึกษา โดยในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 ตลาดสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นมีแนวโน้มความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกันกับตลาดสหภาพยุโรป ตลอดช่วงของการศึกษา ประเทศไทยมีแนวโน้มความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเพิ่มขึ้น แต่มีแนวโน้มลดลงในตลาดแคนาดาและออสเตรเลีย แสดงว่า ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันในตลาดสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่นและสหภาพยุโรปเพิ่มขึ้น แต่ความสามารถในการแข่งขันลดลงในตลาดแคนาดาและออสเตรเลีย

3) *ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม* ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในทุกตลาดของกลุ่มประเทศมุสลิม โดยในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 ในตลาดมาเลเซีย ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบลดลง เช่นเดียวกับกับตลาดซาอุดีอาระเบียและอียิปต์ที่ตลอดช่วงเวลาของการศึกษา ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบลดลง ในขณะที่ตลาดสหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์ อินโดนีเซีย เลบานอนและคูเวต ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเพิ่มขึ้น แสดงว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันในตลาด อินโดนีเซีย สหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์ เลบานอนและคูเวตเพิ่มขึ้น แต่ในตลาดมาเลเซีย ซาอุดีอาระเบียและอียิปต์ ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันลดลง

1.2.3 *ปูแปรรูป*

1) *ตลาดโลก* ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปูแปรรูปไปยังตลาดโลก แต่ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบมีแนวโน้มลดลง แสดงว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกลดลง

2) *ตลาดส่งออกสำคัญ* ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปูแปรรูปไปยังทุกตลาดส่งออกสำคัญที่พิจารณาตลอดช่วงเวลาของการศึกษา แต่ทุกตลาดความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของไทยได้ลดลงอย่างต่อเนื่อง แสดงว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันในตลาดส่งออกสำคัญลดลง

3) *ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม* ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปูแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์ เลบานอนและคูเวตเท่านั้น โดยตลาดเลบานอนไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเพิ่มขึ้น แต่ตลาดสหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์และคูเวตมีแนวโน้มลดลง สำหรับตลาดมาเลเซียไทยไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออก ในขณะที่เดียวกันก็มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง กรณีของตลาดอินโดนีเซีย ซาอุดีอาระเบียและอียิปต์ ไทยไม่มีความสามารถในการส่งออกไปยังตลาดทั้งสาม เนื่องจากในช่วงหลังของการศึกษา ประเทศไทยไม่มีมูลค่าการส่งออกไปยังตลาดซาอุดีอาระเบียและอียิปต์ สำหรับตลาดอินโดนีเซียนั้น ประเทศไทยไม่มีมูลค่าการส่งออกตลอดช่วงของการศึกษา แสดงว่าในตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้นในตลาดเลบานอนเท่านั้น สำหรับตลาดมาเลเซีย สหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์และคูเวต ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันลดลง

1.2.4 *กุ้งแปรรูป*

1) *ตลาดโลก* ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกุ้งแปรรูปไปยังตลาดโลก แต่ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบมีแนวโน้มลดลงอย่างรวดเร็ว แสดงว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกลดลง

2) *ตลาดส่งออกสำคัญ* ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกุ้งแปรรูปไปยังทุกตลาดส่งออกสำคัญที่พิจารณาตลอดช่วงเวลาของการศึกษา แต่ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของไทยได้ลดลงอย่างต่อเนื่องทุกตลาดส่งออกสำคัญ แสดงว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันลดลง

3) *ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม* ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์และเลบานอนเท่านั้น โดยตลาดซาอุดีอาระเบีย ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้น แต่ตลาดสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์และเลบานอนมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบลดลง ในขณะที่ตลาดมาเลเซีย อินโดนีเซีย และคูเวต ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกได้ลดลงจนไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในที่สุด สำหรับตลาดอียิปต์ ประเทศไทยยังไม่มีเสถียรภาพในการส่งออกเนื่องจากมีมูลค่าการส่งออกไม่ต่อเนื่อง แสดงว่าในตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้นในตลาดซาอุดีอาระเบียเท่านั้น สำหรับตลาดมาเลเซีย อินโดนีเซีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เลบานอนและคูเวต ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันลดลง

1.2.5 ปลาหมึกและหอยแปรรูป

1) *ตลาดโลก* ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปไปยังตลาดโลก แต่ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบมีแนวโน้มลดลงอย่างรวดเร็ว แสดงว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกลดลง

2) *ตลาดส่งออกสำคัญ* ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปไปยังทุกตลาดส่งออกสำคัญที่พิจารณาตลอดช่วงเวลาของการศึกษา แต่ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของไทยได้ลดลงอย่างต่อเนื่องทุกตลาด ยกเว้นตลาดสหภาพยุโรป ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้น แสดงว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันในตลาดสหภาพยุโรปเพิ่มขึ้น แต่ตลาดอื่นๆ มีความสามารถในการแข่งขันลดลง

3) *ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม* ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาหมึกและหอยแปรรูปในตลาดสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์เท่านั้น แต่ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของไทยมีแนวโน้มลดลง สำหรับตลาดมาเลเซีย ซาอุดีอาระเบีย เลบานอนและคูเวต ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบลดลงจนไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในที่สุด ในขณะที่ตลาดอินโดนีเซีย ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 ไทยไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกแต่ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย สำหรับตลาดอียิปต์ ประเทศไทยไม่มีความสามารถในการแข่งขันเนื่องจากไม่มีมูลค่าการส่งออกในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 แสดงว่าใน

ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้นในตลาดอินโดนีเซีย เท่านั้น สำหรับตลาดมาเลเซีย ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เลบานอนและคูเวต ไทยมีความสามารถในการแข่งขันลดลง

1.3 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกอาหารฮาลาลของไทยด้วยแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541–2544 สามารถสรุปผลการศึกษา โดยแยกพิจารณาตามกลุ่มตลาดต่างๆ ดังนี้

1.3.1 ตลาดโลก พบว่ามูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นในตลาดโลกเป็นผลมาจากการขยายตัวของการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของโลกโดยเฉลี่ยเท่านั้น ในขณะที่ผลจากความสามารถในการแข่งขันทำให้มูลค่าการส่งออกของไทยลดลงมากที่สุด รองลงมาคือผลจากส่วนประกอบของสินค้า

1.3.2 ตลาดส่งออกสำคัญโดยรวม พบว่ามูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นในตลาดส่งออกสำคัญโดยรวมเป็นผลมาจากการขยายตัวของการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของโลกโดยเฉลี่ยเท่านั้น ในขณะที่ผลจากความสามารถในการแข่งขันทำให้มูลค่าการส่งออกของไทยลดลงมากที่สุด รองลงมาคือผลจากส่วนประกอบของสินค้าและผลจากการกระจายตลาด ตามลำดับ

1.3.3 ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิมโดยรวม พบว่ามูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นในตลาดกลุ่มประเทศมุสลิมโดยรวมเป็นผลมาจากการขยายตัวของการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของโลกโดยเฉลี่ยและผลจากส่วนประกอบของสินค้า ตามลำดับ ในขณะที่ผลจากความสามารถในการแข่งขันทำให้มูลค่าการส่งออกของไทยลดลงมากที่สุด รองลงมาคือผลจากการกระจายตลาด

1.4 การประเมินศักยภาพการแข่งขันอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลของไทย

การประเมินศักยภาพการแข่งขันอาหารทะเลแปรรูปของไทยด้วย Diamond model สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ด้านปัจจัยการผลิต อุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปของไทยค่อนข้างพร้อมในการแข่งขัน เนื่องจากมีความพร้อมทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน ในด้านบุคลากรก็มี

ประสิทธิภาพแต่ก็ยังมีปัญหาเรื่องการขาดแคลนบุคลากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงงานที่ใช้กำลังมาก และเป็นงานหนัก ในด้านวัตถุดิบหรือทรัพยากรประมงที่ใช้ในการผลิตสินค้า พบว่ามีปัญหาในเรื่องของการขาดแคลนวัตถุดิบซึ่งต้องนำเข้าจากต่างประเทศบางส่วน ตลอดจนต้องมีอุปสรรคในเรื่องกฎหมายควบคุมอาหารของประเทศผู้นำเข้า รวมทั้งปัญหาเรื่องภานำเข้าวัตถุดิบและภานำเข้าเครื่องจักรในการผลิตมีอัตราสูง จากปัญหาดังกล่าวส่งผลให้มีต้นทุนการผลิตสูงขึ้นเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่ง

2. ด้านอุปสงค์ต่อธุรกิจ พบว่าความต้องการของตลาดในประเทศนั้นต่ำ แต่ความต้องการของตลาดต่างประเทศอยู่ในระดับค่อนข้างสูง เนื่องจากคุณภาพของสินค้าสามารถผลิตได้ตามความต้องการของลูกค้า

3. ด้านอุตสาหกรรมสนับสนุนและเกี่ยวเนื่อง ในระดับหน่วยธุรกิจอุตสาหกรรมสนับสนุนและเกี่ยวเนื่องมีความเข้มแข็งอยู่ในระดับดี เนื่องจากมีการจัดตั้งองค์กรความร่วมมือภายในธุรกิจที่อยู่ในรูปของสมาคม หอการค้า และสภาอุตสาหกรรม แต่ยังคงขาดการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ (Cluster) ทำให้การพัฒนาของแต่ละองค์กรไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

4. ลักษณะการดำเนินกลยุทธ์ทางธุรกิจ เนื่องจากปัจจุบันอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปของไทยต้องประสบกับปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบและต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น ประกอบกับอุปสรรคในเรื่องกฎหมายควบคุมคุณภาพและมาตรการตรวจสอบคุณภาพอาหารของประเทศนำเข้าที่เข้มงวด ดังนั้นผู้ประกอบการต้องใช้กลยุทธ์ด้านการควบคุมคุณภาพของสินค้าให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น ตลอดจนการดำเนินกลยุทธ์ด้านการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจและมียุทธศาสตร์ด้านการตลาดในเชิงรุกให้มากขึ้นเพื่อรักษาส่วนแบ่งของตลาดเอาไว้

5. นโยบายรัฐบาล หน่วยงานภาครัฐภายในประเทศมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการผลิตและการส่งออกอาหารทะเลแปรรูป แต่ในเวทีการค้าโลกรัฐบาลไทยมีบทบาทน้อยมาก โดยเฉพาะในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการประชุมกำหนดมาตรฐานโคเด็กซ์ จึงทำให้ประเทศไทยซึ่งเป็นผู้ผลิตอาหารทะเลแปรรูปรายใหญ่ของโลกต้องเสียโอกาสในการมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานสินค้าต่างๆ

6. เหตุสุควิสัย ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีประสบการณ์ในอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปมานาน ทำให้มีการพัฒนาการผลิตอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งยังมีการตั้งสมประสงค์ในการแก้ไขปัญหาในการผลิต จึงส่งผลให้ในปัจจุบันผลกระทบที่เคยก่อความเสียหายให้กับอุตสาหกรรมกลับกลายมาเป็นข้อได้เปรียบให้กับอุตสาหกรรมของไทยแทน ดังนั้นหากมีการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่องก็จะสามารถก้าวหน้าประเทศคู่แข่งในตลาดโลกต่อไปได้ในอนาคต

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลของไทย กรณีศึกษาอาหารทะเลแปรรูป ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2548 สามารถแยกอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

1. การวิเคราะห์ดัชนี RCA การส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยไปยังตลาดโลก พบว่าอาหารทะเลแปรรูปของไทยทุกผลิตภัณฑ์มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกไปยังตลาดโลกตลอดช่วงเวลาที่ทำการศึกษา โดยปลาทูน่าแปรรูปมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้น แต่ผลิตภัณฑ์อื่นๆ มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลง โดยเฉพาะกุ้งแปรรูปที่ลดลงอย่างรวดเร็ว

สำหรับตลาดส่งออกสำคัญ พบว่าทุกตลาดที่พิจารณา อาหารทะเลแปรรูปของไทยทุกผลิตภัณฑ์มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกตลอดช่วงเวลาที่ทำการศึกษา โดยตลาดสหรัฐอเมริกา พบว่าปลาซาร์ดีนแปรรูปและปลาทูน่าแปรรูป ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเพิ่มขึ้น ในขณะที่ตลาดญี่ปุ่นเฉพาะปลาทูน่าแปรรูปเท่านั้นที่ไทยยังมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเพิ่มขึ้น สำหรับตลาดแคนาดามีเฉพาะปลาซาร์ดีนแปรรูปเท่านั้นที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเพิ่มขึ้น สำหรับตลาดออสเตรเลีย ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลดลงทุกผลิตภัณฑ์ ในส่วนของตลาดสหภาพยุโรปพบว่า ปลาซาร์ดีนแปรรูป ปลาทูน่าแปรรูปและปลาหมึกและหอยแปรรูปมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเพิ่มขึ้น

สำหรับตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม พบว่าการเปลี่ยนแปลงค่า RCA ค่อนข้างผันผวน บางผลิตภัณฑ์มีส่วนแบ่งตลาดไม่ต่อเนื่อง สำหรับผลิตภัณฑ์ซึ่งส่วนใหญ่ไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกไปยังแต่ละตลาด ได้แก่ ปูแปรรูป กุ้งแปรรูปและปลาหมึกและหอยแปรรูป สำหรับปลาซาร์ดีนแปรรูป แม้จะมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกแต่มีแนวโน้มลดลงในทุกๆ ตลาดที่พิจารณา สำหรับปลาทูน่าแปรรูป ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในทุกๆ ตลาด แต่เฉพาะตลาดอินโดนีเซีย สหรัฐอเมริกาและเลบานอนและคูเวตเท่านั้นที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเพิ่มขึ้น ในขณะที่ตลาดมาเลเซีย ซาอุดีอาระเบียและอียิปต์ ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบลดลง

2. ผลิตภัณฑ์ที่มีอัตราการขยายตัวการส่งออกในตลาดโลกสูงสุดคือ ปลาซาร์ดีนแปรรูป รองลงมาคือ ปลาหมึกและหอยแปรรูป ปูแปรรูป ปลาทูน่าแปรรูปและกุ้งแปรรูป ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศไทยมุ่งเน้นการส่งออกในผลิตภัณฑ์ที่มีอัตราการขยายตัวต่ำสุดคือ กุ้งแปรรูป ปลาทูน่าแปรรูป ปูแปรรูป ปลาหมึกและหอยแปรรูปและปลาซาร์ดีนแปรรูป ตามลำดับ ดังนั้นจึงทำให้ประเทศไทยมีอัตราการขยายตัวการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปลดต่ำลงไปด้วย สำหรับปลาทุ

นำแปรรูป ซึ่งยังคงมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นในตลาดโลก ทั้งนี้เนื่องจากปลาห่านำแปรรูปมีอัตราการขยายตัว (ร้อยละ 45.33) ที่สูงกว่าอัตราการขยายตัวการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของโลกโดยเฉลี่ยเล็กน้อย (ร้อยละ 44.63) ประกอบกับมูลค่าการส่งออกปลาห่านำแปรรูปของไทยมีมูลค่าสูงคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 34 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปทั้งหมดของไทยไปยังตลาดโลก (ตารางผนวกที่ ค. 4)

3. การส่งออกอาหารทะเลแปรรูปไปยังตลาดส่งออกสำคัญมีอัตราการขยายตัว (ร้อยละ 38.86) ที่ต่ำกว่าอัตราการขยายตัวการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของโลกโดยเฉลี่ย (ร้อยละ 44.63) ในขณะที่ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปไปยังตลาดส่งออกสำคัญสูงมากคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 82 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยทั้งหมด นอกจากนี้ตลาดสหรัฐอเมริกาซึ่งมีอัตราการขยายตัวต่ำเท่ากับร้อยละ 34.45 แต่ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาสูงสุดคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 44 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยทั้งหมด สำหรับกุ้งแปรรูปซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่ไทยมีมูลค่าการส่งออกสูงสุด แต่ปรากฏว่าเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีอัตราการขยายตัวต่ำที่สุดในตลาดส่งออกสำคัญในทางตรงกันข้าม ปลาซาร์ดีนแปรรูปและปลาหมึกและหอยแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีอัตราการขยายตัวสูงสุดแต่ประเทศไทยกลับมีมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ดังกล่าวไปยังตลาดส่งออกสำคัญน้อยที่สุด ดังนั้นจึงทำให้ประเทศไทยมีอัตราการขยายตัวการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปไปยังตลาดส่งออกสำคัญลดต่ำลงไปด้วย สำหรับปลาห่านำแปรรูป โดยรวมแล้วยังคงมีอัตราการขยายตัวที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากปลาห่านำแปรรูปมีอัตราการขยายตัว (ร้อยละ 45.84) ที่สูงกว่าอัตราการขยายตัวการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของโลกโดยเฉลี่ยเล็กน้อยและสูงกว่าอัตราการขยายตัวของตลาดส่งออกสำคัญ นอกจากนี้มูลค่าการส่งออกปลาห่านำแปรรูปของไทยยังมีมูลค่าสูงคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 29 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปทั้งหมดของไทยอีกด้วย

4. การส่งออกอาหารทะเลแปรรูปไปยังตลาดกลุ่มประเทศมุสลิมมีอัตราการขยายตัว (ร้อยละ 66.34) ที่สูงกว่าอัตราการขยายตัวการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของโลกโดยเฉลี่ย ในขณะที่ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปไปยังตลาดกลุ่มประเทศมุสลิมต่ำมากคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 5 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปทั้งหมดของไทย (ตารางผนวกที่ ค. 4 และ ค. 12) นอกจากนี้ตลาดอินโดนีเซียซึ่งมีอัตราการขยายตัวสูงที่สุดเท่ากับร้อยละ 1,112.75 แต่ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกไปยังตลาดอินโดนีเซียต่ำที่สุดคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 0.2 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปทั้งหมดของไทยไปยังตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม (ตารางผนวกที่ ค. 12) ในทางตรงกันข้ามตลาดอียิปต์ซึ่งเป็นตลาดที่มีอัตราการหดตัวลดลงร้อยละ 0.68 แต่เป็นตลาดที่ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกสูงที่สุด เช่นเดียวกับตลาด

ซาอุดีอาระเบียซึ่งมีอัตราการขยายตัวเพียงร้อยละ 31.17 สำหรับผลิตภัณฑ์หลักที่ประเทศไทยส่งออกไปยังตลาดกลุ่มประเทศมุสลิมที่สำคัญคือ ปลาทูน่าแปรรูป ปลาซาร์ดีนแปรรูปและกุ้งแปรรูป คิดเป็นสัดส่วนมูลค่าการส่งออกประมาณร้อยละ 92.6 และ 1 ตามลำดับ ของมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปทั้งหมดของไทยไปยังตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม เป็นที่น่าสังเกตว่าปลาทูน่าแปรรูปในตลาดอินโดนีเซียมีอัตราการหดตัวที่ร้อยละ 15.91 แต่ประเทศไทยสามารถส่งออกได้เพิ่มมากขึ้นถึงร้อยละ 71 นอกจากนี้ตลาดมาเลเซีย ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์และคูเวต ปลาทูน่าแปรรูปก็มีอัตราการขยายตัวที่สูงกว่าอัตราการขยายตัวการส่งออกปลาทูน่าแปรรูปในตลาดกลุ่มประเทศมุสลิมโดยเฉลี่ย ประกอบกับการขยายตัวที่สูงของปลาซาร์ดีนแปรรูปและกุ้งแปรรูปจึงทำให้ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ดังกล่าวเพิ่มขึ้นด้วย สำหรับปูแปรรูปปลาหมึกและหอยแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีอัตราการขยายตัวโดยรวมสูงมาก แต่ประเทศไทยกลับมีมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ดังกล่าวเมื่อเทียบกับปลาทูน่าแปรรูปและซาร์ดีนแปรรูป

5. การประเมินศักยภาพการแข่งขันการอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปของไทย พบว่าการผลิตส่วนใหญ่เป็นการผลิตเพื่อส่งออก ซึ่งปัจจุบันผู้ประกอบการของไทยต้องประสบกับปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบเป็นสำคัญ นอกจากนี้สัตว์น้ำที่ทำประมงได้ในประเทศมีคุณภาพลดลง ทำให้มีการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศโดยเฉพาะปลาทูน่า ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ทำให้ความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกลดลง แต่มาตรฐานสินค้าของประเทศไทยเป็นที่ยอมรับจากผู้บริโภคต่างประเทศ ดังนั้นกลยุทธ์ทางธุรกิจที่สำคัญที่สุดคือการรักษามาตรฐานคุณภาพการผลิต รวมทั้งมีการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า นอกจากนี้รัฐบาลควรมีบทบาทในเวทีการค้าโลกมากขึ้น โดยเฉพาะการเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานสินค้าอาหารต่างๆ รวมถึงการมีบทบาทในการเจรจาขอสิทธิพิเศษทางภาษีกับประเทศคู่ค้า

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการศึกษาความสามารถในการแข่งขันอุตสาหกรรมอาหารทะเลของไทย ในวิทยานิพนธ์นี้ ครอบคลุมเฉพาะอาหารทะเลแปรรูป ซึ่งประกอบด้วยผลิตภัณฑ์ปลาซาร์ดีนแปรรูป ปลาทูน่าแปรรูป ปูแปรรูป กุ้งแปรรูปและปลาหมึกและหอยแปรรูปเท่านั้น ไม่ได้รวมถึงอาหารทะเลสดชนิดอื่นๆ

2. การส่งออกอาหารทะเลแปรรูปไปยังตลาดโลกและตลาดส่งออกสำคัญของไทย ส่วนใหญ่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นรัฐบาลจึง

ควรส่งเสริมทางการตลาดให้มากขึ้น โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์กุ้งแปรรูปและปลาทูน่าแปรรูป ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าการส่งออกสูงสุด นอกจากนี้ควรมีการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการของไทยหันมาส่งออกผลิตภัณฑ์ปลาซาร์ดีนแปรรูป ปลาหมึกและหอยแปรรูป และปูแปรรูปให้มากขึ้น เพราะผลิตภัณฑ์เหล่านี้มีอัตราการขยายตัวที่สูงทั้งในตลาดโลกและตลาดส่งออกสำคัญ รวมทั้งควรส่งเสริมให้มีการเปิดตลาดใหม่เพื่อเพิ่มโอกาสทางการค้าและเพื่อรองรับการขยายตัวที่ลดลงของตลาดส่งออกสำคัญในอนาคต

3. ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม แม้มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยจะยังผันผวนและมีมูลค่าน้อยเมื่อเทียบกับตลาดส่งออกสำคัญ แต่ลักษณะตลาดของประเทศเหล่านี้มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและขยายตัวมากกว่าการขยายตัวของตลาดโลกโดยเฉลี่ย แสดงว่าอุปสงค์ของผู้บริโภคยังอยู่ในระดับสูง ดังนั้นจึงเป็นโอกาสของผู้ผลิตอาหารทะเลแปรรูปของไทยในการเข้าไปมีส่วนแบ่งตลาดให้มากขึ้น โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์กุ้งแปรรูป ปูแปรรูป ปลาซาร์ดีนแปรรูปและปลาหมึกและหอยแปรรูป ซึ่งผลิตภัณฑ์เหล่านี้ประเทศไทยส่งออกไปยังตลาดกลุ่มประเทศมุสลิมน้อยมาก สำหรับปลาทูน่าแปรรูปแม้ในภาพรวมจะมีอัตราการขยายตัวที่ต่ำ แต่ในหลายๆ ตลาด ประเทศไทยก็มีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างมากได้แก่ มาเลเซีย ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์และคูเวต นอกจากนี้ตลาดอินโดนีเซียซึ่งเป็นตลาดที่ปลาทูน่าแปรรูปมีการหดตัวแต่ปรากฏว่าไทยสามารถส่งออกได้เพิ่มขึ้นอย่างมากเช่นกัน แสดงว่าปลาทูน่าแปรรูปของไทยเป็นสินค้าที่ได้รับความนิยมและเป็นที่ยอมรับของตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม ดังนั้นรัฐบาลไทยควรส่งเสริมให้มีการเปิดตลาดมุสลิมให้มากขึ้น

4. ตลาดมาเลเซียและอินโดนีเซียมีมูลค่าการนำเข้าที่ผันผวน แสดงว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมเสถียรภาพการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยไปยังตลาดทั้งสอง และควรส่งเสริมให้มีการส่งออกผลิตภัณฑ์ที่มีอัตราการขยายตัวสูงให้มากขึ้น ได้แก่ กุ้งแปรรูป ปูแปรรูปและปลาหมึกและหอยแปรรูป

5. กลุ่มประเทศมุสลิมในภูมิภาคตะวันออกกลางส่วนใหญ่มีมูลค่าการนำเข้าอาหารทะเลแปรรูปของไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะปลาทูน่าแปรรูปและปลาซาร์ดีนแปรรูป ดังนั้นควรมีการส่งเสริมทางการตลาดให้มากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้มีการส่งออกผลิตภัณฑ์ที่มีอัตราการขยายตัวสูง ได้แก่ กุ้งแปรรูปและปลาหมึกและหอยแปรรูป

6. ตลาดอียิปต์ซึ่งเป็นตลาดที่ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปสูงที่สุดในกลุ่มประเทศมุสลิมที่ทำการศึกษา แต่มูลค่าการส่งออกได้ลดลงอย่างมากเนื่องจากการหดตัวของผลิตภัณฑ์ปลาทูน่าแปรรูปเป็นสำคัญ ดังนั้นประเทศไทยควรมีการดูแลตลาดอียิปต์อย่างใกล้ชิด สำหรับกุ้งแปรรูปและปลาซาร์ดีนแปรรูปซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีอัตราการขยายตัวสูงที่สุด แต่

ประเทศไทยกลับมีมูลค่าการส่งออกน้อยมาก ดังนั้นประเทศไทยส่งเสริมการส่งออกผลิตภัณฑ์ดังกล่าวให้มากขึ้น

7. การที่ประเทศไทยจะส่งเสริมการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปไปยังตลาดต่างๆ ให้มากขึ้นนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการจัดหาและพัฒนาแหล่งวัตถุดิบให้เพียงพอและมีคุณภาพตรงกับกับความต้องการของผู้บริโภค รวมถึงการดูแลสิ่งแวดล้อมชายฝั่งทะเลและการทำประมงในเชิงอนุรักษ์ ทั้งนี้เพื่อป้องกันการสูญพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตทางทะเลและเพื่อการมีวัตถุดิบในการผลิตในระยะยาว

8. การที่จะทำให้ประเทศไทยกลายเป็นครัวของโลกและเป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารฮาลาลนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการวิจัยและพัฒนาให้ผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาลของไทยให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้นและมีความหลากหลายให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคในภูมิภาคต่างๆ ของโลกให้มากขึ้น นอกจากนี้รัฐบาลควรมีบทบาททำการตลาดในเชิงรุกให้มากขึ้น สำหรับองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องควรทำงานประสานไปในทิศทางเดียวกัน ลดการทำงานที่ซ้ำซ้อนของหน่วยงาน เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลามอย่างเคร่งครัด และพัฒนากระบวนการรับรองมาตรฐานอาหารฮาลาลของไทยให้เป็นที่ยอมรับในตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้ใช้อาหารทะเลแปรรูปเป็นกรณีศึกษา ซึ่งเป็นอาหารฮาลาลชนิดหนึ่งเท่านั้น แต่ในปัจจุบันพบว่าสินค้าประเภทอาหารฮาลาลหรือผลิตภัณฑ์ฮาลาลต่างๆ มีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องที่ควรค่าแก่การศึกษา โดยเฉพาะสินค้าที่ใช้วัตถุดิบภายในประเทศ เช่น ผักและผลไม้กระป๋องและแปรรูป เครื่องเทศและสมุนไพร สิ่งปรุงรส ผลิตภัณฑ์ข้าวและอาหารสำเร็จรูปพร้อมรับประทานอื่นๆ

2. เนื่องจากการศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกอาหารฮาลาลครั้งนี้ ได้ใช้ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ หรือดัชนี RCA เป็นเครื่องมือในการศึกษา ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบเฉพาะมูลค่าการส่งออกเท่านั้น ดังนั้นในอนาคตควรมีการศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่คำนึงถึงการใช้ต้นทุนของการใช้ทรัพยากรในประเทศ (Domestic Resource Cost : DRC) เปรียบเทียบกับอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง (Shadow Exchange Rate : SER) ของประเทศเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันต่อไป เพื่อแสดงถึงต้นทุนค่าเสียโอกาสที่แท้จริงในการได้มาหรือการประหยัดซึ่งเงินตราต่างประเทศหนึ่งหน่วย ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3. การศึกษาความสามารถในการแข่งขันโดยอาศัย Diamond Model ในครั้งนี้ เป็นการพิจารณาปัจจัยที่กำหนดศักยภาพในการแข่งขันของอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลภายในประเทศ เท่านั้น การศึกษาครั้งต่อไปควรจะมีการพิจารณาเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งที่สำคัญทั้งในตลาดโลกและตลาดมุสลิม

4. ควรมีการศึกษาระบบเครือข่ายอุตสาหกรรม (Industrial Cluster) ในการผลิตอาหารฮาลาลในประเทศ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลวรรณ โชคชนะ (2547) "การวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบการส่งออกเนื้อไก่สด
แช่แข็งของไทยไปยังตลาดสหภาพยุโรป" วิทยานิพนธ์
ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- กรมศุลกากร (2550) สถิติการนำเข้า – ส่งออก คำนวณวันที่ 4 กรกฎาคม 2550 จาก
<http://www.customs.go.th/Statistic/StatisticIndex.jsp>
- กระทรวงการคลัง (2545) *พิกัดอัตราศุลกากรพร้อมด้วยรหัสสถิติ* กรุงเทพมหานคร
กรมศุลกากร
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2547) *สถิติการประมงแห่งประเทศไทย* กรุงเทพมหานคร
กรมประมง
- _____. (2546) *สถิติการประมงแห่งประเทศไทย* กรุงเทพมหานคร กรมประมง
- _____. (2545) *สถิติการประมงแห่งประเทศไทย* กรุงเทพมหานคร กรมประมง
- _____. (2544) *สถิติการประมงแห่งประเทศไทย* กรุงเทพมหานคร กรมประมง
- _____. (2543) *สถิติการประมงแห่งประเทศไทย* กรุงเทพมหานคร กรมประมง
- _____. (2542) *สถิติการประมงแห่งประเทศไทย* กรุงเทพมหานคร กรมประมง
- กระทรวงพาณิชย์ (2550) สถิติการค้าระหว่างประเทศ จำแนกตามโครงสร้างสินค้าออก คำนวณวันที่
5 กุมภาพันธ์ 2550 จาก http://www2.ops2.moc.go.th/menucomth/export_re/report.asp
- _____. (2550) สถิติการค้าระหว่างประเทศ จำแนกตามตลาดส่งออกสำคัญ คำนวณวันที่ 5
กุมภาพันธ์ 2550 จาก
http://www2.ops2.moc.go.th/menucomth/export_market/report.asp
- _____. (2550) สถิติการค้าระหว่างประเทศ จำแนกตามสินค้าออก n อันดับแรกของไทยราย
ประเทศ คำนวณวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2550 จาก
http://www2.ops2.moc.go.th/menucomth/export_re/report.asp
- กระทรวงอุตสาหกรรม (2547) *ข้อมูลเพื่อการวางแผนยุทธศาสตร์อุตสาหกรรมอาหารไทย*
กรุงเทพมหานคร สถาบันอาหาร
- _____. (2545) *โครงการจัดทำแผนแม่บทอุตสาหกรรมรายสาขา (สาขาอาหาร)*
กรุงเทพมหานคร สถาบันอาหาร

- โกมล วชิรเดช (2539) "การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันส่งออกกุ้งสดแช่แข็งของไทย"
 วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- คมสันต์ สิทธิชัย (2546) "การวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏและส่วนแบ่ง
 ตลาดน้ำส้มประดของประเทศไทยในตลาดส่งออกสำคัญ" วิทยานิพนธ์
 ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2542) รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาเศรษฐกิจอุตสาหกรรมสำคัญ
 ของไทย 5 รายการ กรณีศึกษา : อาหารทะเลแปรรูป ศูนย์วิจัยเศรษฐศาสตร์
 คณะเศรษฐศาสตร์
- ฐาปะณี มะลิซ้อน (2539) "การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่
 แข็งของประเทศไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
 คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- มนสิทธิ หลักชัยมงคล (2547) "ความได้เปรียบเชิงแข่งขันของอุตสาหกรรมกุ้งแช่แข็งของไทย"
 วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- นิตยา สังขปริษา (2542) "การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกข้าวไทยและข้าวสหรัฐอเมริกา"
 วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- พาสรี พุฒิโกศล (2544) "การวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและความได้เปรียบเชิง
 แข่งขันของอุตสาหกรรมปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญา
 วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (2548) รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาศักยภาพการแข่งขันสินค้า
 อุตสาหกรรมของไทยเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน กรณี : อุตสาหกรรมประมง
 ศูนย์ศึกษาการค้าระหว่างประเทศ
- ยะรรินทร์ มะสกุล (2543) "การวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏและแบบจำลอง
 ส่วนแบ่งตลาดคงที่ : กรณีศึกษาอาหารทะเลกระป๋องของไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญา
 เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- เขาวเรศ ทับพันธุ์ (2549) เศรษฐศาสตร์การค้าระหว่างประเทศ ทฤษฎีและนโยบาย
 กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- วรรณพร หาญวิริยะพันธ์ (2546) "การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกกุ้งกระป๋องของไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ศรีวงษ์ สุมิตร และสาลินี วรบัณฑิต (2549) *เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ* กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2542) *โครงการแผนแม่บทกระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. 2540-2549 : การเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขัน (รายงานทิศทางเศรษฐกิจและการค้าไทย : ภาคการค้าระหว่างประเทศ) เสนอต่อ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์* ฝ่ายการวิจัยเศรษฐกิจรายสาขา
- สมัย โกรทินธาคม (2543) "การส่งออกคกค้ำของไทยปี 2539 : การวิเคราะห์สาเหตุโดยวิธีส่วนแบ่งตลาดคงที่" วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สถาบันอาหาร (2550) สถิติการนำเข้าส่งออก คั้นคั้นวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2550 จาก <http://www.nfi.or.th/infocenter/th/home/default.asp>
- สริกวรรณ มงคลสวัสดิ์ (2540) "ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและปัจจัยที่มีผลต่ออุปทานการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งของไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สุดาพร มะหะหมัด (2546) "การวิเคราะห์การส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาลของประเทศไทย กรณีศึกษาอุปสงค์นำเข้าไก่สดแช่แข็งใน 3 ประเทศ" วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุทธิดา แสงโสภณ (2546) "การวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและความได้เปรียบเชิงแข่งขันในการส่งออกสับปะรดกระป๋องและน้ำสับปะรดของประเทศไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2548) *รายงานความคืบหน้าการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล คณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล*
- อริสรา จันท์ขาว (2543) "ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและปัจจัยที่มีผลต่ออุปทานการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งของไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

- อักรยุทธ สุนทรวิภาต (2545) "ขนาดของอุตสาหกรรมไทย" ใน *ประมวลสาระชุดวิชา เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม* หน่วยที่ 15 หน้า 267- 332 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- Balassa, B. (1965) "Trade Liberalization and Revealed Comparative Advantage". Manchester School of Economics and Social Studies. 33: 99- 123.
(<http://www.gtis.com>) Retrieved March 12, 2007
- Leamer, E.E. and R.M. Stern. (1970). *Quantitative International Economics*. Boston: Ally and Bacon.
- Michael E. Porter. (1998). *The Competitiveness Advantage of Nation*. New York: Palgrave.
- United Nations. (2006). *International Trade Statistics 2006 report*. World Trade Organization.
- Wawan Juswanto and Puji Mulyanti. (2003) "Indonesia's Manufactured Exports : A Constant Market Share Analysis". *Jurnal Keuangan dan Moneter*. 6, 2 (December) : 97-106.

ภาคผนวก

ตารางผนวกที่ ก. 1 มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมและสินค้าอุตสาหกรรมการเกษตรของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2539 - 2548

ปี พ.ศ.	มูลค่า : ล้านบาท						อัตราการขยายตัว : ร้อยละ						สัดส่วน : ร้อยละ													
	รวม		สินค้า		สินค้า		รวม		สินค้า		สินค้า		รวม		สินค้า		สินค้า									
	รวม	สินค้า	รวม	สินค้า	รวม	สินค้า	รวม	สินค้า	รวม	สินค้า	รวม	สินค้า	รวม	สินค้า	รวม	สินค้า	รวม	สินค้า								
2539	1,411,039.3	226,913.3	126,260.1	1,057,865.9	0.3	-0.4	10.4	10.4	-0.6	100.0	16.1	8.9	75	2540	1,806,685.4	251,658.7	150,939.3	1,404,087.4	28.0	10.9	19.5	32.7	100.0	13.9	8.4	77.7
2541	2,248,089.4	294,779.7	176,189.2	1,777,120.5	24.4	17.1	16.7	16.7	26.6	100.0	13.1	7.8	79.1	2542	2,214,248.7	265,423.9	172,437.6	1,776,387.2	-1.5	-10.0	-2.1	0	100.0	12.0	7.8	80.2
2543	2,768,064.8	291,956.1	187,698.6	2,288,410.1	25.0	10.0	8.9	8.9	28.8	100.0	10.5	6.8	82.7	2544	2,884,703.9	312,527.8	213,492.5	2,358,683.6	4.2	7.0	13.7	3.1	100.0	10.8	7.4	81.8
2545	2,923,941.4	305,417.5	218,941.6	2,399,582.3	1.4	-2.3	2.6	2.6	1.7	100.0	10.4	7.5	82.1	2546	3,325,630.1	365,037.5	247,582.4	2,713,010.2	13.7	19.5	13.1	13.1	100.0	11.0	7.4	81.6
2547	3,874,823.8	414,646.8	255,844.3	3,204,332.7	16.5	13.6	3.3	3.3	18.1	100.0	10.7	6.6	82.7	2548	4,439,310.6	418,086.4	280,210.6	3,741,013.6	14.6	0.8	9.5	16.7	100.0	9.4	6.3	84.3

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ (2550) สถิติการค้าระหว่างประเทศ จำแนกตามโครงสร้างสินค้าออก คำนวณวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2550

จาก http://www2.ops2.moc.go.th/menucomth/export_re/report.asp

ตารางผนวกที่ ก. 2 ประเทศผู้ส่งออกและนำเข้าผลิตภัณฑ์การเกษตรที่สำคัญของโลก ปี พ.ศ. 2548

	มูลค่า (พันล้านเหรียญ)	สัดส่วน (%)				เปอร์เซ็นต์เปลี่ยนแปลง			
		ส่งออก - นำเข้า							
		2548	2523	2533	2543	2548	2543-48	2546	2547
ผู้ส่งออก									
สหภาพยุโรป(25)	369.71	-	-	41.5	43.4	10	21	14	6
ส่งออกภายนอก-EU (25)	84.06	-	-	10.1	9.9	8	16	12	7
สหรัฐอเมริกา	82.67	17.0	14.3	12.9	9.7	3	11	4	4
แคนาดา	41.18	5.0	5.4	6.3	4.8	3	3	19	3
บราซิล	35.04	3.4	2.4	2.8	4.1	18	26	27	14
จีน	28.71	1.5	2.4	3.0	3.4	12	18	9	19
ออสเตรเลีย	21.21	3.3	2.8	3.0	2.5	5	-5	35	-4
อาร์เจนตินา	19.18	1.9	1.8	2.2	2.3	10	24	13	12
ไทย	17.82	1.2	1.9	2.2	2.1	8	25	13	4
รัสเซีย a	14.87	-	-	1.4	1.7	14	20	13	20
อินโดนีเซีย	14.32	1.6	1.0	1.4	1.7	13	10	24	16
มาเลเซีย	13.38	2.0	1.8	1.4	1.6	11	26	14	2
นิวซีแลนด์	13.01	1.3	1.4	1.4	1.5	11	14	24	7
เม็กซิโก	12.72	0.8	0.8	1.6	1.5	7	12	12	14
อินเดีย a	10.13	1.0	0.8	1.2	1.2	10	13	8	18
ชิลี	10.10	0.4	0.7	1.2	1.2	10	14	22	11
อื่นๆ	704.05	-	-	83.4	82.6	-	-	-	-
ผู้นำเข้า									
สหภาพยุโรป(25)	398.88	-	-	42.3	44.0	10	22	14	6
นำเข้าภายนอก-EU(25)	113.23	-	-	13.3	12.5	7	17	13	5
สหรัฐอเมริกา	95.80	8.7	9.0	11.6	10.6	7	8	14	9
ญี่ปุ่น	65.95	9.6	11.5	10.4	7.3	1	6	12	1
จีน	45.19	2.1	1.8	3.3	5.0	18	40	39	7
แคนาดา b	21.46	1.8	2.0	2.6	2.4	7	10	8	11
รัสเซีย a	19.29	-	-	1.6	2.1	15	14	11	23
เกาหลี	16.77	1.5	2.2	2.2	1.8	5	6	11	5
เม็กซิโก b	16.45	1.2	1.2	1.8	1.8	8	9	11	7
ฮ่องกง	11.09	-	-	-	-	-1	0	3	-1
retained imports	7.31	1.0	1.0	1.1	0.8	2	1	9	3
ไทย	9.48	1.1	1.4	1.3	1.0	4	10	13	5
ซาอุดีอาระเบีย a	9.07	1.5	0.8	0.9	1.0	10	14	19	22
สวีเดน	8.25	1.2	1.3	1.0	0.9	8	20	9	4
อินเดีย a	7.67	0.5	0.4	0.7	0.8	14	27	7	11
มาเลเซีย	7.24	0.5	0.5	0.8	0.8	9	2	37	3
สหรัฐอเมริกาหรับอเมริกา a, c	7.24	0.3	0.4	0.6	0.8	13	13	31	17
อื่นๆ	736.04	-	-	82.1	81.2	-	-	-	-

a ค่าประมาณการ

b มูลค่านำเข้า ณ ราคา f.o.b.

c ใช้มูลค่าปี พ.ศ. 2547 แทน ปี พ.ศ. 2548

ที่มา: United Nations. (2006). *International Trade Statistics 2006 report*.

World Trade Organization.

ตารางผนวกที่ ก. 3 สินค้าออกสำคัญของไทยในกลุ่มสินค้าเกษตรกรรม (กลีกรวม,ปศุสัตว์,ประมง) ในช่วงปี พ.ศ. 2544 - 2548

รายการ	มูลค่า : ล้านบาท				อัตราการขยายตัว : ร้อยละ				สัดส่วน : ร้อยละ						
	2544	2545	2546	2547	2548	2545	2546	2547	2548	2544	2545	2546	2547	2548	
1. ยางพารา	58,708.0	74,603.6	115,796.9	137,465.5	2547	2548	2545	2546	2547	2548	2544	2545	2546	2547	2548
2. ข้าว	70,095.2	70,004.2	75,733.1	108,293.2	2547	2548	2545	2546	2547	2548	2544	2545	2546	2547	2548
3. กุ้งสดแช่เย็น แช่แข็ง	54,747.2	34,406.2	35,921.2	32,536.1	2547	2548	2545	2546	2547	2548	2544	2545	2546	2547	2548
4. ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง	25,574.5	22,694.9	27,127.0	34,589.0	2547	2548	2545	2546	2547	2548	2544	2545	2546	2547	2548
5. ไก่แปรรูป	11,546.6	13,152.6	15,703.6	20,853.0	2547	2548	2545	2546	2547	2548	2544	2545	2546	2547	2548
6. ปลาหมึกสดแช่เย็น แช่แข็ง	11,942.8	12,676.2	13,505.7	15,167.7	2547	2548	2545	2546	2547	2548	2544	2545	2546	2547	2548
7. เนื้อปลาสดแช่เย็น แช่แข็ง	11,671.7	12,670.2	12,635.6	11,487.7	2547	2548	2545	2546	2547	2548	2544	2545	2546	2547	2548
8. ผักสดแช่เย็น แช่แข็งและแห้ง	8,619.8	8,957.8	9,092.4	9,791.6	2547	2548	2545	2546	2547	2548	2544	2545	2546	2547	2548
9. ผักสดแช่เย็น แช่แข็งและแห้ง	4,575.1	4,958.3	5,418.5	7,035.7	2547	2548	2545	2546	2547	2548	2544	2545	2546	2547	2548
10. ปลาสดแช่เย็น แช่แข็ง	4,369.6	3,788.6	4,032.4	4,687.7	2547	2548	2545	2546	2547	2548	2544	2545	2546	2547	2548
รวม 10 รายการ	261,850.5	257,912.8	314,966.5	381,907.0	2547	2548	2545	2546	2547	2548	2544	2545	2546	2547	2548
อื่นๆ	2,622,853.4	2,666,028.6	3,010,663.6	3,492,916.8	2547	2548	2545	2546	2547	2548	2544	2545	2546	2547	2548
มูลค่ารวม	2,884,703.9	2,923,941.4	3,325,630.1	3,874,823.8	2547	2548	2545	2546	2547	2548	2544	2545	2546	2547	2548

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ (2550) สถิติการค้าระหว่างประเทศ จำแนกตามสินค้าออก 6 อันดับแรกของไทยรายประเทศ คำนวณวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2550

จาก http://www2.ops2.moc.go.th/menucomth/export_re/report.asp

ตารางผนวกที่ ก. 4 สิ้นค้าออกสำคัญของไทยในกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมเกษตร ในช่วงปี พ.ศ. 2544 - 2548

รายการ	มูลค่า : ล้านบาท					อัตราการขยายตัว : ร้อยละ					สัดส่วน : ร้อยละ				
	2544	2545	2546	2547	2548	2545	2546	2547	2548	2544	2545	2546	2547	2548	
1. อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป	89,376.6	86,501.9	88,789.1	90,711.6	100,285.9	-3.22	2.64	2.17	10.55	3.10	2.96	2.67	2.34	2.26	
2. ผลไม้กระป๋องและแปรรูป	21,221.6	24,593.2	29,521.6	31,371.3	34,527.3	15.89	20.04	6.27	10.06	0.74	0.84	0.89	0.81	0.78	
3. น้ำตาลทราย	30,592.5	29,375.5	38,429.2	32,455.5	28,114.0	-3.98	30.82	-15.54	-13.38	1.06	1.00	1.16	0.84	0.63	
4. ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีและอาหาร	9,674.6	10,224.1	11,994.3	13,868.9	18,713.1	5.68	17.31	15.63	34.93	0.34	0.35	0.36	0.36	0.42	
5. อาหารสัตว์เลี้ยง	11,453.2	12,980.3	14,918.0	16,115.0	18,162.1	13.33	14.93	8.02	12.70	0.40	0.44	0.45	0.42	0.41	
6. ผักกระป๋องและแปรรูป	6,820.0	6,914.7	7,618.8	8,442.0	9,029.8	1.39	10.18	10.80	6.96	0.24	0.24	0.23	0.22	0.20	
7. เครื่องดื่ม	6,025.1	5,337.3	7,334.9	7,210.3	8,144.2	-11.42	37.43	-1.70	12.95	0.21	0.18	0.22	0.19	0.18	
8. เนื้อสัตว์และของปรุงแต่งที่ทำ	6,031.6	5,967.6	5,783.0	5,046.5	7,795.3	-1.06	-3.09	-12.74	54.47	0.21	0.20	0.17	0.13	0.18	
9. ไขมันและน้ำมันจากพืชและสัตว์	4,630.9	4,273.1	6,689.8	8,857.0	6,683.7	-7.73	56.56	32.40	-24.54	0.16	0.15	0.20	0.23	0.15	
10. สิ่งปรุงรสอาหาร	3,962.5	4,445.2	4,763.5	5,627.8	6,459.8	12.18	7.16	18.14	14.78	0.14	0.15	0.14	0.15	0.15	
รวม 10 รายการ	189,788.7	190,612.8	215,842.3	219,706.0	237,915.3	0.43	13.24	1.79	8.29	6.58	6.52	6.49	5.67	5.36	
อื่นๆ	2,694,915.2	2,733,328.5	3,109,787.8	3,655,117.8	4,201,395.3	1.43	13.77	17.54	14.95	93.42	93.48	93.51	94.33	94.64	
มูลค่ารวม	2,884,703.9	2,923,941.4	3,325,630.1	3,874,823.8	4,439,310.6	1.36	13.74	16.51	14.57	100	100	100	100	100	

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ (2550) สถิติการค้าระหว่างประเทศ จำแนกตามสินค้าออก 6 อันดับแรกของไทยรายประเทศ ก็นับวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2550

จาก http://www2.ops2.moc.go.th/menucomth/export_re/report.asp

ตารางผนวกที่ ก. 5 ตลาดส่งออกสินค้าเกษตรกรรมของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2544 - 2548

รายการ	มูลค่า : ล้านบาท					อัตราการขยายตัว : ร้อยละ					สัดส่วน : ร้อยละ				
	2544	2545	2546	2547	2548	2545	2546	2547	2548	2544	2545	2546	2547	2548	
โลก	312,527.8	305,417.5	365,037.5	414,646.8	418,086.4	-2.28	19.52	13.59	0.83	100	100	100	100	100	
อาเซียน	37,596.8	39,949.7	51,398.4	55,688.3	53,983.4	6.26	28.66	8.35	-3.06	12.03	13.08	14.08	13.43	12.91	
สหภาพยุโรป (15)	43,599.6	37,060.6	45,705.3	47,200.7	47,012.2	-15.00	23.33	3.27	-0.40	13.95	12.13	12.52	11.38	11.24	
ญี่ปุ่น	69,294.0	73,905.9	80,215.6	76,669.7	81,827.6	6.66	8.54	-4.42	6.73	22.17	24.20	21.97	18.49	19.57	
สหรัฐอเมริกา	45,160.5	34,911.0	41,231.3	42,095.7	47,316.6	-22.70	18.10	2.10	12.40	14.45	11.43	11.30	10.15	11.32	

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ (2550) สถิติการค้าระหว่างประเทศ จำแนกตามตลาดส่งออกสำคัญ ค้นคืนวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2550

จาก http://www2.ops2.moc.go.th/menucomth/export_market/report.asp

ตารางผนวกที่ ก. 6 ตลาดส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมกรรมของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2544 - 2548

รายการ	มูลค่า : ล้านบาท					อัตราการขยายตัว : ร้อยละ					สัดส่วน : ร้อยละ				
	2544	2545	2546	2547	2548	2545	2546	2547	2548	2544	2545	2546	2547	2548	
โลก	213,492.5	218,941.6	247,582.4	255,844.3	280,210.6	2.55	13.08	3.34	9.52	100	100	100	100	100	
อาเซียน	42,181.2	44,304.3	49,030.0	58,077.0	63,525.3	5.03	10.67	18.45	9.38	19.76	20.24	19.80	22.70	22.67	
สหภาพยุโรป (15)	20,664.1	21,206.4	25,653.0	27,368.9	33,073.5	2.62	20.97	6.69	20.84	9.68	9.69	10.36	10.70	11.80	
ญี่ปุ่น	48,567.6	42,588.9	45,598.4	47,672.2	50,773.5	-12.31	7.07	4.55	6.51	22.75	19.45	18.42	18.63	18.12	
สหรัฐอเมริกา	48,897.2	51,490.0	53,498.8	56,096.3	59,150.5	5.30	3.90	4.86	5.44	22.90	23.52	21.61	21.93	21.11	

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ (2550) สถิติการค้าระหว่างประเทศ จำแนกตามตลาดส่งออกสำคัญ ค้นคืนวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2550

จาก http://www2.ops2.moc.go.th/menucomth/export_market/report.asp

ตารางผนวกที่ ก. 7 ประเทศผู้ส่งออกอาหารที่สำคัญของโลก ในช่วงปี พ.ศ. 2542 - 2546

อันดับ	ประเทศ	มูลค่าการส่งออก (ล้านเหรียญ สหรัฐ)					ส่วนแบ่งตลาดอาหารโลก (ร้อยละ)				
		2542	2543	2544	2545	2546	2542	2543	2544	2545	2546
1.	สหรัฐอเมริกา	51,973	54,341	54,127	53,079	58,509	11.84	12.58	12.19	11.29	10.77
2.	เนเธอร์แลนด์	34,978	33,025	33,883	37,361	44,148	7.97	7.65	7.63	7.95	8.12
3.	ฝรั่งเศส	36,847	33,254	31,568	34,833	42,038	8.4	7.7	7.11	7.41	7.73
4.	เยอรมนี	25,416	24,823	26,104	28,190	32,082	5.79	5.75	5.88	6	5.9
5.	สเปน	15,076	15,847	17,126	19,067	23,692	3.44	3.67	3.86	4.06	4.36
6.	เบลเยียม	17,995	16,936	17,601	18,866	22,577	4.1	3.92	3.97	4.01	4.15
7.	บราซิล	13,796	12,810	16,005	16,772	20,880	3.14	2.97	3.61	3.57	3.84
8.	อิตาลี	15,766	14,678	15,425	17,095	19,984	3.59	3.4	3.48	3.64	3.68
9.	แคนาดา	16,567	17,630	19,183	18,748	19,916	3.78	4.08	4.32	3.99	3.66
10.	จีน	11,734	13,559	14,222	16,164	19,242	2.67	3.14	3.2	3.44	3.54
11.	สหราชอาณาจักร	16,572	15,221	14,029	15,266	17,955	3.78	3.52	3.16	3.25	3.3
12.	อาร์เจนตินา	11,473	11,471	11,770	11,744	13,407	2.61	2.66	2.65	2.5	2.47
13.	เดนมาร์ก	10,814	10,273	10,787	11,300	12,970	2.46	2.38	2.43	2.4	2.39
14.	ออสเตรเลีย	11,862	12,583	12,759	13,309	12,812	2.7	2.91	2.87	2.83	2.36
15.	ไทย	9,976	9,945	10,020	9,940	11,319	2.27	2.3	2.26	2.12	2.08
	อื่นๆ	138,013	135,553	139,258	148,429	171,954	31.45	31.38	31.37	31.54	31.64
	โลก	438,858	431,949	443,867	470,163	543,485	100	100	100	100	100

ที่มา: สถาบันอาหาร (2550) สถิติการนำเข้าส่งออก คำนวณวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2550 จาก <http://www.nfi.or.th/infocenter/th/home/default.asp>

ตารางผนวกที่ ก. 8 ประเทศที่ได้ดุลการค้าอาหารที่สำคัญของโลก ในช่วงปี พ.ศ. 2542 - 2546
(ดุลการค้าอาหาร = มูลค่าส่งออกอาหาร-มูลค่านำเข้าอาหาร)

มูลค่า : ล้านเหรียญ สรอ.

อันดับ	ประเทศ	2542	2543	2544	2545	2546
1.	บราซิล	9,713	8,822	12,581	13,374	17,495
2.	เนเธอร์แลนด์	12,040	11,879	11,386	13,332	15,129
3.	อาร์เจนตินา	10,218	10,310	10,607	11,328	12,908
4.	ฝรั่งเศส	10,530	8,966	6,982	8,407	10,190
5.	ออสเตรเลีย	8,730	9,338	9,806	9,986	8,547
6.	ไทย	7,473	7,279	6,931	6,782	7,611
7.	เดนมาร์ก	5,011	4,759	5,141	5,058	5,586
8.	แคนาดา	5,126	5,603	6,541	5,453	5,172
9.	จีน	5,008	4,516	4,856	6,273	4,272
10.	สเปน	789	1,671	1,719	2,099	2,992
11.	เบลเยียม	1,658	1,966	2,112	1,860	1,967
12.	สหรัฐอเมริกา	3,337	3,115	2,219	-2,118	-2,253
13.	อิตาลี	-6,419	-5,595	-5,242	-5,263	-7,134
14.	เยอรมนี	-13,932	-10,916	-10,243	-10,577	-12,022
15.	สหราชอาณาจักร	-12,930	-11,721	-13,508	-14,462	-17,321

ที่มา: สถาบันอาหาร (2550) สถิติการนำเข้าส่งออก คำนวณวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2550

จาก <http://www.nfi.or.th/infocenter/th/home/default.asp>

ตารางผนวกที่ ก. 9 การส่งออกสินค้าทั้งหมด สินค้าอาหารและผลิตภัณฑ์ของไทย และการส่งออกอาหารสำเร็จรูปไปยังกลุ่มประเทศภูมิศาสตร์ของ ไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2541 - 2547

กลุ่มประเทศ	มูลค่าการส่งออก (ล้านเหรียญ สหรัฐ)								อัตราการขยายตัว	
	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2544 - 2547 (%)		
1. มูลค่าการส่งออกทั้งหมด	54,341.05	58,516.09	68,925.92	69,544.45	67,998.64	80,087.03	88,445.53		6.72	
2. มูลค่าการส่งออกสินค้าอาหารทั้งหมด	9,639.89	9,958.08	9,939.48	10,720.97	9,948.68	11,338.41	-		-	
3. มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูปทั้งหมด	5,187.82	5,321.74	5,692.73	6,020.40	5,399.58	4,406.41	-		-	
สัดส่วน : ร้อยละ [(3)/(2)]	53.82	53.44	57.27	56.16	54.27	38.86	-		-	
4. มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูปไปกลุ่มประเทศภูมิศาสตร์	199.73	179.97	181.04	234.15	281.78	278.74	323.54		16.17	
สัดส่วน : ร้อยละ [(4)/(3)]	3.85	3.38	3.18	3.88	5.22	6.33	-		-	
5. ตะวันออกกลาง	97.71	87.67	67.69	93.28	112.09	133.03	164.21		25.02	
สัดส่วน : ร้อยละ [(5)/(4)]	48.92	48.72	37.39	39.84	39.78	47.73	50.53		-	
6. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้	34.85	54.46	57.41	79.72	118.53	85.80	101.46		19.55	
สัดส่วน : ร้อยละ [(6)/(4)]	17.45	30.26	31.71	34.05	42.06	30.78	31.22		-	
7. แอฟริกา	59.16	32.77	50.57	56.33	43.18	48.77	43.54		-2.43	
สัดส่วน : ร้อยละ [(7)/(4)]	29.62	18.21	27.93	24.06	15.32	17.50	13.40		-	
8. เอเชียใต้	8.01	5.06	5.36	4.82	7.98	11.14	15.77		34.16	
สัดส่วน : ร้อยละ [(8)/(4)]	4.01	2.81	2.96	2.06	2.83	4.00	4.85		-	

ที่มา: สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2548) รายงานความคืบหน้าการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล คณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล

ภาคผนวก ข

รหัสสินค้าส่งออกอาหารทะเลแปรรูปจำแนกตามระบบฮาร์โมนิซ์

(Harmonized Code System)

ตารางผนวก ข รหัสสินค้าส่งออกอาหารทะเลแปรรูปที่จำแนกตามระบบฮาร์โมนายซ์
(Harmonized Code System)

ประเภท	ประเภทย่อย	รหัสสถิติ	รายการ	Description
16.04			ปลาที่ปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสีย คาร์เวียร์และของที่ใช้แทนคาร์เวียร์ที่ทำจากไข่ปลา - ปลา ทั้งตัวหรือเป็นชิ้น แต่ไม่บด	Prepared or preserved fish; caviar and caviar substitutes prepared from fish eggs. - Fish, whole or in pieces, but not minced.
	1604.13		-- ปลาซาร์ดีน ปลาซาร์ดีนเนลล่าและปลาบริสลิง หรือ ปลาสด	-- Sardines, sardinella and brisling or sprats.
		104	บรรจุภาชนะอัดลม	In airtight containers.
		200	ไม่บรรจุภาชนะอัดลม	Not in airtight containers.
	1604.14		-- ปลาทูน่า ปลาskipjack และปลาโบนิโต (ชนิดซาร์ดา)	-- Tunas, skipjack and bonito (Sarda spp.)
		100	บรรจุภาชนะอัดลม	In airtight containers.
		201	ไม่บรรจุภาชนะอัดลม	Not in airtight containers.
16.05			สัตว์น้ำจำพวกครัสเตเชีย โมลลัสก์และสัตว์น้ำที่ไม่มีกระดูกสันหลังอื่นๆ ที่ปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสีย	Crustaceans, molluscs and other aquatic invertebrates, prepared or preserved.
	1605.10		- ปู	- Crab
		110	ปูที่ปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสียบรรจุภาชนะอัดลม ที่สามารถเก็บ ณ อุณหภูมิห้องได้เป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 6 เดือน	Crab, prepared or preserved, in airtight containers, keep at room temperature more than six months.

ตารางผนวก ข (ต่อ)

ประเภท	ประเภทย่อย	รหัสสถิติ	รายการ	Description
		120	ปูที่ปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสียบรรจุภาชนะอัดลม ที่ต้องเก็บ ณ อุณหภูมิที่ต่ำกว่า 4 องศาเซลเซียส	Crab, prepared or preserved, in airtight containers, keep at temperature below 4 °C.
		200	ปูที่ปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสียไม่บรรจุภาชนะอัดลม	Crab, prepared or preserved, not in airtight containers.
1605.20		- กุ้ง		- Shrimps and prawns.
		101	กุ้งกุลาดำ บรรจุภาชนะอัดลม	Giant black tiger prawn, in airtight containers.
		102	กุ้งก้ามกราม บรรจุภาชนะอัดลม	Giant freshwater prawn, in airtight containers.
		190	กุ้งอื่นๆ บรรจุภาชนะอัดลม	Other shrimp and prawn, in airtight containers.
		201	กุ้งกุลาดำ ไม่บรรจุภาชนะอัดลม	Giant black tiger prawn, not in airtight containers.
		202	กุ้งก้ามกราม ไม่บรรจุภาชนะอัดลม	Giant freshwater prawn, not in airtight containers.
		290	กุ้งอื่นๆ ไม่บรรจุภาชนะอัดลม	Other shrimp and prawn, not in airtight containers.
1605.90		- อื่นๆ		- Other.
		114	หอยลาย บรรจุภาชนะอัดลม	Asari (Baby clam), in airtight containers.
		122	หอยลาย ไม่บรรจุภาชนะอัดลม	Asari (Baby clam), not in airtight containers.

ตารางผนวก ข (ต่อ)

ประเภท	ประเภทย่อย	รหัสสถิติ	รายการ	Description
		210	ปลาหมึก บรรจุภาชนะอัดลม	Cuttlefish, squid and octopus, in airtight containers.
		223	ปลาหมึก ไม่บรรจุภาชนะอัดลม	Cuttlefish, squid and octopus, not in airtight containers.
		309	เป้าฮื้อ ปลาก้อน	Awabi, Compoy.
		904	อื่นๆ	Other.

ที่มา : กระทรวงการคลัง (2545) พิกัดอัตราศุลกากรพร้อมด้วยรหัสสถิติ กรุงเทพมหานคร
กรมศุลกากร

ภาคผนวก ค

การคำนวณปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกด้วยวิธีแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่
ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2544 กับช่วงปี พ.ศ. 2545-2548

ตารางผนวกที่ ค. 1 มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปโดยเฉลี่ยไปยังตลาดโลกและตลาดส่งออกสำคัญ ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

ประเภทสินค้า	ตลาดโลก	ตลาดส่งออกสำคัญ					โดยรวม
		สหรัฐอเมริกา	ญี่ปุ่น	แคนาดา	ออสเตรเลีย	สหภาพยุโรป	
ปลาซาร์ดีนแปรรูป	272,417,266	51,273,498	4,423,636	4,192,893	10,779,359	68,282,612	138,951,998
ปลาทูน่าแปรรูป	1,387,987,669	261,542,531	89,223,730	77,784,064	44,251,396	572,988,481	1,045,790,202
ปูแปรรูป	310,454,099	141,741,103	74,118,844	4,335,847	1,174,372	64,671,604	286,041,770
กุ้งแปรรูป	1,942,912,274	653,112,697	250,729,530	71,141,714	31,229,867	748,245,880	1,754,459,688
ปลาหมึกและหอยแปรรูป	969,168,077	123,896,933	221,088,796	20,314,822	14,081,858	234,837,811	614,220,220
รวม	4,882,939,385	1,231,566,762	639,584,536	177,769,340	101,516,852	1,689,026,388	3,839,463,878

หน่วย: เหรียญ สรอ.

ที่มา: (<http://www.gtis.com>) Retrieved March 12, 2007

ตารางผนวกที่ ค. 2 มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปโดยเฉลี่ยไปยังตลาดโลกและตลาดส่งออกสำคัญ ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548

ประเภทสินค้า	ตลาดโลก	ตลาดส่งออกสำคัญ				สหภาพยุโรป	โดยรวม
		สหรัฐอเมริกา	ญี่ปุ่น	แคนาดา	ออสเตรเลีย		
ปลาซาร์ดีนแปรรูป	599,860,541	49,411,221	12,377,095	3,796,276	11,060,647	204,280,777	280,926,016
ปลาทูน่าแปรรูป	2,017,121,754	417,012,449	130,688,443	80,140,514	75,411,639	821,904,844	1,525,157,889
ปูแปรรูป	457,417,694	210,728,750	125,149,082	7,048,530	1,244,315	74,096,453	418,267,130
กุ้งแปรรูป	2,508,406,092	808,248,654	296,063,441	73,449,180	40,525,537	904,977,441	2,123,264,253
ปลาหมึกและหอยแปรรูป	1,479,273,594	170,478,587	422,527,492	22,144,519	19,529,154	349,123,411	983,803,163
รวม	7,062,079,675	1,655,879,661	986,805,553	186,579,019	147,771,292	2,354,382,926	5,331,418,451

หน่วย: เหรียญ สรอ.

ที่มา: (<http://www.gtis.com>) Retrieved March 12, 2007

ตารางผนวกที่ ค. 3 อัตราการขยายตัวเฉลี่ย (r_{ik}) ของการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปในตลาดโลกและตลาดส่งออกสำคัญ ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548
เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

ประเภทสินค้า	ตลาดโลก	ตลาดส่งออกสำคัญ				ตลาดส่งออกสำคัญ	
		สหรัฐอเมริกา	ญี่ปุ่น	แคนาดา	ออสเตรเลีย	สหภาพยุโรป	โดยรวม
ปลาซาร์ดีนแปรรูป	1.202	-0.0363	1.7979	-0.0946	0.0261	1.9917	1.0217
ปลาทูน่าแปรรูป	0.4533	0.5944	0.4647	0.0303	0.7042	0.4344	0.4584
ปูแปรรูป	0.4734	0.4867	0.6885	0.6256	0.0596	0.1457	0.4623
กุ้งแปรรูป	0.2911	0.2375	0.1808	0.0324	0.2977	0.2095	0.2102
ปลาหมึกและหอยแปรรูป	0.5263	0.376	0.9111	0.0901	0.3868	0.4867	0.6017
รวม	0.4463	0.3445	0.5429	0.0496	0.4556	0.3939	0.3886

อัตราการขยายตัวอาหารทะเลแปรรูปของโลก โดยเฉลี่ย = $r = 0.4463$

อัตราการขยายตัวของปลาซาร์ดีนแปรรูปของโลก โดยเฉลี่ย = $r_{413} = 1.202$

อัตราการขยายตัวของปลาทูน่าแปรรูปของโลก โดยเฉลี่ย = $r_{414} = 0.4533$

อัตราการขยายตัวของปูแปรรูปของโลก โดยเฉลี่ย = $r_{510} = 0.4734$

อัตราการขยายตัวของกุ้งแปรรูปของโลก โดยเฉลี่ย = $r_{520} = 0.2911$

อัตราการขยายตัวของปลาหมึกและหอยแปรรูปของโลก โดยเฉลี่ย = $r_{590} = 0.5263$

หมายเหตุ: คำนวณจากตารางผนวกที่ ค. 1 กีบ ค. 2

ตารางผนวกที่ ค. 4 มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปโดยเฉลี่ยของไทยไปยังตลาด โลกและตลาดส่งออกสำคัญ ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

หน่วย: เหรียญ สรอ.

ประเภทสินค้า	ตลาดโลก	ตลาดส่งออกสำคัญ					โดยรวม
		สหรัฐอเมริกา	ญี่ปุ่น	แคนาดา	ออสเตรเลีย	สหภาพยุโรป	
ปลาซาร์ดีนแปรรูป	39,670,213	5,509,944	70,346	744,615	2,069,998	1,368,246	9,763,149
ปลาทูน่าแปรรูป	621,245,542	189,013,285	53,190,973	56,997,873	42,662,807	85,960,337	427,825,275
ปูแปรรูป	70,796,938	39,608,666	10,209,862	3,135,179	1,104,427	15,674,770	69,732,904
กุ้งแปรรูป	1,012,324,667	556,752,358	217,653,919	51,902,748	23,216,054	59,303,153	908,828,232
ปลาหมึกและหอยแปรรูป	69,438,606	8,611,911	38,005,169	4,335,735	2,938,120	9,639,152	63,530,087
รวม	1,813,475,966	799,496,164	319,130,269	117,116,150	71,991,406	171,945,658	1,479,679,647

ที่มา: (<http://www.gtis.com>) Retrieved March 12, 2007

ตารางผนวกที่ ค. 5 มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปโดยเฉลี่ยของไทยไปยังตลาดโลกและตลาดส่งออกสำคัญ ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548

ประเภทสินค้า	ตลาดโลก	ตลาดส่งออกสำคัญ				โดยรวม	หน่วย: เหรียญ สรอ.
		สหรัฐอเมริกา	ญี่ปุ่น	แคนาดา	ออสเตรเลีย		
ปลาซาร์ดีนแปรรูป	51,515,111	5,018,315	610,947	608,284	2,367,863	5,089,839	13,695,248
ปลาทูน่าแปรรูป	884,955,060	239,082,426	85,609,077	67,133,729	73,426,587	128,013,359	593,265,178
ปูแปรรูป	95,576,279	65,343,505	15,484,675	2,196,173	919,809	10,142,636	94,086,798
กุ้งแปรรูป	867,510,503	517,641,492	201,121,340	47,100,817	23,312,690	31,233,530	820,409,869
ปลาหมึกและหอยแปรรูป	78,390,299	8,393,239	41,777,300	3,394,517	2,653,987	13,319,449	69,538,492
รวม	1,977,947,252	835,478,977	344,603,339	120,433,520	102,680,936	187,798,812	1,590,995,584

ที่มา: (<http://www.gtis.com>) Retrieved March 12, 2007

ตารางผนวกที่ ค. 6 มูลค่าการค้าการ (I_{jk} x V_{jk}) การเปลี่ยนแปลงมูลค่าการค้าส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทย โดยเฉลี่ยไปยังตลาดโลกและตลาดส่งออกสำคัญ ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

ประเภทสินค้า	ตลาดโลก	ตลาดส่งออกสำคัญ				โดยรวม
		สหรัฐอเมริกา	ญี่ปุ่น	แคนาดา	สหภาพยุโรป	
ปลาซาร์ดีนแปรรูป	47,683,264	-200,124	126,478	-70,435	54,017	2,725,129
ปลาทูน่าแปรรูป	281,592,376	112,356,028	24,719,303	1,726,737	30,041,616	37,342,696
ปูแปรรูป	33,514,045	19,278,167	7,029,409	1,961,496	65,777	2,284,346
กุ้งแปรรูป	294,641,888	132,247,176	39,353,575	1,683,454	6,910,333	12,421,954
ปลาหมึกและหอยแปรรูป	36,547,857	3,237,829	34,627,316	390,507	1,136,555	4,690,966
$\sum I_{jk} \times V_{jk}$	693,979,430	266,919,076	105,856,082	5,691,760	38,208,298	59,465,091

หน่วย: เหรียญ สรอ.

หมายเหตุ: ผลคูณจากตารางผนวกที่ ค. 3 กับ ค. 4

ตารางผนวกที่ ค. 7 ข้อมูลสำหรับบริการวิเคราะห์แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ของการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยไปยังตลาดโลกและตลาดส่งออกสำคัญ
ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

	ตลาดโลก	ตลาดส่งออกสำคัญ					โดยรวม
		สหรัฐอเมริกา	ญี่ปุ่น	แคนาดา	ออสเตรเลีย	สหภาพยุโรป	
rV_1	809,311,407	356,769,217	142,420,287	52,266,166	32,128,061	76,735,278	660,346,009
$\sum r_{k1}$	693,979,430	277,625,286	112,380,228	45,603,207	30,652,039	70,361,955	536,622,984
$\sum r_{k1}$	809,311,407	356,769,217	142,420,287	52,266,166	32,128,061	76,735,278	660,346,009
$\sum r_{jk1}$	693,979,430	266,919,076	105,856,082	5,691,760	38,208,298	59,465,091	476,140,307
$\sum V_{jk2}$	1,977,947,252	835,478,977	344,603,339	120,433,520	102,680,936	187,798,812	1,590,995,584
$\sum V_{ik1}$	1,813,475,966	799,496,164	319,130,269	117,116,150	71,991,406	171,945,658	1,479,679,647

หน่วย: เหรียญ สรอ.

หมายเหตุ: จำนวนจากตารางผนวกที่ ค. 3, ค. 4, ค. 5 และ ค. 6

ตารางผนวกที่ ค. 8 การเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปโดยเฉลี่ยของไทย ไปยังตลาดโลกและตลาดส่งออกสำคัญและปีจจัยที่ผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

การเปลี่ยนแปลง	มูลค่า: เหรียญ สรอ.												สัดส่วน: ร้อยละ			
	ตลาดส่งออกสำคัญ															
	ตลาดโลก		สหรัฐอเมริกา		ญี่ปุ่น		แคนาดา		ออสเตรเลีย		สหภาพยุโรป			ตลาดส่งออก		
มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน	
E	164,471,286	100	35,982,813	100	25,473,070	100	3,317,370	100	30,689,530	100	15,853,154	100	111,315,938	100		
W	809,311,407	492.07	356,769,217	991.50	142,420,287	559.10	52,266,166	1575.53	32,128,061	104.69	76,735,278	484.04	660,346,009	593.22		
P	-115,331,977	-70.12	-79,143,931	-219.95	-30,040,059	-117.93	-6,662,959	-200.85	-1,476,022	-4.81	-6,373,323	-40.20	-123,723,025	-111.15		
D	-	-	-10,706,210	-29.75	-6,524,146	-25.61	-39,911,447	-1203.11	7,556,259	24.62	-16,016,136	-101.03	-65,601,949	-58.93		
C	-529,508,144	-321.95	-230,936,263	-641.80	-80,383,012	-315.56	-2,374,390	-71.57	-7,518,768	-24.50	-54,109,287	-341.32	-375,321,719	-337.17		

$E = \text{การเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออก} = V_2 - V_1$
 $W = \text{ผลจากการขยายตัวการส่งออกของโลกโดยเฉลี่ย} = rV_1$
 $P = \text{ผลจากส่วนประกอบของสินค้า} = \sum r_k V_{k1} - rV_1$
 $D = \text{ผลจากการกระจายตลาด} = \sum r_{jk} V_{jk1} - \sum r_k V_{k1}$
 $C = \text{ผลจากการแข่งขัน} = \sum V_{jk2} - \sum V_{jk1} - \sum r_{jk} V_{jk1}$

หมายเหตุ: จำนวนจากตารางผนวกที่ ค. 7

ตารางผนวกที่ ค. 9 มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปโดยเฉลี่ยไปยังตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

ประเภทสินค้า	หน่วย: เหรียญ สหรัฐ							
	มาเลเซีย	อินโดนีเซีย	ซาอุดีอาระเบีย	สหรัฐอาหรับ เอมิเรตส์	เลบานอน	คูเวต	อียิปต์	ตลาดกลุ่มประเทศ มุสลิมโดยรวม
ปลาซาร์ดีนแปรรูป	5,125,245	258,828	1,122,180	802,033	567,783	200,245	467,272	8,543,586
ปลาซุนาแปรรูป	5,346,422	370,473	34,988,150	8,114,408	9,166,774	4,034,627	46,793,402	108,814,256
ซูแปรรูป	1,139,368	513,707	24,303	83,021	48,093	63,894	9,133	1,881,519
กุ้งแปรรูป	912,077	289,454	195,069	281,816	464,732	65,359	1,180	2,209,687
ปลาหมึกและหอยแปรรูป	11,998,989	304,131	78,021	173,495	130,784	40,900	24,668	12,750,988
รวม	24,522,101	1,736,593	36,407,723	9,454,773	10,378,166	4,405,025	47,295,655	134,200,036

ที่มา: (<http://www.gtis.com>) Retrieved March 12, 2007

ตารางผนวกที่ ก. 10 มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปโดยเฉลี่ยไปยังตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548

ประเภทสินค้า	หน่วย: เหรียญ สรอ.							
	มาเลเซีย	อินโดนีเซีย	ซาอุดีอาระเบีย	สหรัฐอาหรับ เอมิเรตส์	เลบานอน	คูเวต	อียิปต์	ตลาดกลุ่มประเทศ มุสลิมโดยรวม
ปลาซาร์ดีนแปรรูป	7,292,743	3,878,065	2,487,510	1,580,132	2,057,571	1,061,135	1,520,811	19,877,967
ปลาทูน่าแปรรูป	6,389,848	311,547	45,210,433	10,522,631	7,934,439	6,684,511	45,279,055	122,332,464
ปูแปรรูป	4,494,715	1,134,258	23,162	136,464	12,732	57,323	0	5,858,654
กุ้งแปรรูป	28,654,423	13,523,180	109,101	5,450,893	642,807	869,950	150,079	49,400,433
ปลาหมึกและหอยแปรรูป	22,546,982	2,213,433	122,041	445,393	204,321	208,882	23,317	25,764,369
รวม	69,378,711	21,060,483	47,952,247	18,135,513	10,851,870	8,881,801	46,973,262	223,233,887

ที่มา: (<http://www.gtis.com>) Retrieved March 12, 2007

ตารางผนวกที่ ค. 11 อัตราการขยายตัวเฉลี่ย (r_{jk})ของการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปในตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับ
ช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

ประเภทสินค้า	มาเลเซีย	อินโดนีเซีย	ซาอุดีอาระเบีย	สหรัฐอเมริกา	เลบานอน	คูเวต	อียิปต์	ตลาดกลุ่มประเทศ มุสลิมโดยรวม
ปลาซาร์ดีนแปรรูป	0.4229	13.9832	1.2167	0.9702	2.6239	4.2992	2.2547	1.3267
ปลาพม่าแปรรูป	0.1952	-0.1591	0.2922	0.2968	-0.1344	0.6568	-0.0324	0.1242
ปูแปรรูป	2.9449	1.208	-0.0469	0.6437	-0.7353	-0.1028	-1	2.1138
กุ้งแปรรูป	30.4167	45.7196	-0.4407	18.342	0.3832	12.3103	126.1856	21.3563
ปลาหมึกและหอยแปรรูป	0.8791	6.2779	0.5642	1.5672	0.5623	4.1071	-0.0548	1.0206
รวม	1.8292	11.1275	0.3171	0.9181	0.0456	1.0163	-0.0068	0.6634

หมายเหตุ: คำนวณจากตารางผนวกที่ ค. 9 กับ ค. 10

ตารางผนวกที่ ค. 12 มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปโดยเฉลี่ยของไทยไปยังตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

ประเภทสินค้า	หน่วย: เหรียญ สหรัฐ							
	มาเลเซีย	อินโดนีเซีย	ซาอุดีอาระเบีย	สหรัฐอาหรับ เอมิเรตส์	เลบานอน	คูเวต	อียิปต์	ตลาดกลุ่มประเทศ มุสลิมโดยรวม
ปลาซาร์ดีนแปรรูป	3,290,024	70,958	934,562	722,890	308,383	118,887	387,091	5,832,795
ปลาซุนาแปรรูป	3,882,966	69,698	24,404,467	7,714,981	8,346,222	2,664,100	38,623,150	85,705,584
ปูแปรรูป	117,215	0	4,716	76,011	9,394	16,786	535	224,657
กุ้งแปรรูป	610,424	9,942	21,897	45,581	240,120	2,461	264	930,689
ปลาหมึกและหอยแปรรูป	541,831	8,262	6,122	68,066	2,268	1,853	199	628,601
รวม	8,442,460	158,860	25,371,764	8,627,529	8,906,387	2,804,087	39,011,239	93,322,326

ที่มา: (<http://www.gtis.com>) Retrieved March 12, 2007

ตารางผนวกที่ ด. 13 มูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปโดยเฉลี่ยของไทยไปยังตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548

ประเภทสินค้า	หน่วย: เหรียญ สหรัฐ							
	มาเลเซีย	อินโดนีเซีย	ซาอุดีอาระเบีย	สหรัฐอเมริกา	เลบานอน	ดูเวต	อียิปต์	ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิมโดยรวม
ปลาซาร์ดีนแปรรูป	4,492,184	502,544	676,212	913,488	89,857	122,743	643,868	7,440,896
ปลาทูน่าแปรรูป	5,208,544	119,302	31,475,529	9,356,476	7,557,662	5,248,361	35,333,472	94,299,346
ปูแปรรูป	35,063	0	768	64,392	5,397	24,417	0	130,037
กุ้งแปรรูป	1,423,596	132,832	79,410	206,906	146,803	3,164	9,364	2,002,075
ปลาหมึกและหอยแปรรูป	319,646	9,871	1,647	93,533	7,872	1,904	0	434,473
รวม	11,479,033	764,549	32,233,566	10,634,795	7,807,591	5,400,589	35,986,704	104,306,827

ที่มา: (<http://www.gtis.com>) Retrieved March 12, 2007

ตารางผนวกที่ ค. 14 มูลค่าคาดการณ์ ($r_{jk} \times V_{jki}$) การเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยโดยเฉลี่ยไปยังตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม
ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

ประเภทสินค้า	ตลาด							ตลาดกลุ่มประเทศ มุสลิมโดยรวม
	มาเลเซีย	อินโดนีเซีย	ซาอุดีอาระเบีย	สหรัฐอเมริกา เอมิเรตส์	เลบานอน	คูเวต	อียิปต์	
ปลาซาร์ดีนแปรรูป	1,391,372	992,218	1,137,060	701,318	809,156	511,117	872,758	6,414,999
ปลาขนานแปรรูป	757,813	-11,086	7,130,110	2,289,680	-1,122,024	1,749,742	-1,249,938	9,544,297
ปูแปรรูป	345,189	0	-221	48,930	-6,907	-1,726	-535	384,729
กุ้งแปรรูป	18,567,066	454,544	-9,650	836,048	92,009	30,296	33,313	20,003,626
ปลาหมึกและหอยแปรรูป	476,309	51,868	3,454	106,672	1,275	7,611	-11	647,178
$\sum r_{jk} \times V_{jki}$	21,537,748	1,487,545	8,260,752	3,982,648	-226,491	2,297,039	-344,413	36,994,828

หน่วย: เหรียญ สรอ.

หมายเหตุ: ผลคูณจากตารางผนวกที่ ค. 11 กับ ค. 12

ตารางผนวกที่ ค. 15 ข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ของการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปของไทยไปยังตลาดกลุ่มประเทศมุสลิม
ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

	หน่วย: เหรียญ สรอ.							
	มาเลเซีย	อินโดนีเซีย	ซาอุดีอาระเบีย	สหรัฐอเมริกา	เดนมาร์ก	ดูเวต	อียิปต์	ตลาดกลุ่มประเทศมุสลิมโดยรวม
rV_1	3,767,670	70,895	11,322,818	3,850,262	3,974,710	1,251,398	17,409,793	41,647,546
$\sum r_{k1}$	6,232,954	124,125	12,196,992	4,450,957	4,229,300	1,360,097	17,972,456	46,566,881
$\sum rV_{k1}$	3,767,670	70,895	11,322,818	3,850,262	3,974,710	1,251,398	17,409,793	41,647,546
$\sum r_{jk} V_{jki}$	21,537,748	1,487,545	8,260,752	3,982,648	-226,491	2,297,039	-344,413	36,994,828
$\sum V_{jk2}$	11,479,033	764,549	32,233,566	10,634,795	7,807,591	5,400,589	35,986,704	104,306,827
$\sum V_{jki}$	8,442,460	158,860	25,371,764	8,627,529	8,906,387	2,804,087	39,011,239	93,322,326

หมายเหตุ: คำนวณจากตารางผนวกที่ ค. 3, ค. 12, ค. 13 และ ค. 14

ตารางผนวกที่ ค. 16 การเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปโดยเฉลี่ยของไทย ไปยังตลาดกลุ่มประเทศมุสลิมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลง
มูลค่าการส่งออกในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

การเปลี่ยนแปลง	มูลค่า: เหรียญ สรอ.										สัดส่วน: ร้อยละ					
	มาเลเซีย	อินโดนีเซีย	ซาอุดีอาระเบีย	สหรัฐอเมริกา เอมิเรตส์	เลบานอน	คูเวต	อียิปต์	ตลาดกลุ่มประเทศ มุสลิมโดยรวม								
และปัจจัย	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน				
E	3,036,573	100	605,689	100	6,861,802	100	2,007,266	100	-1,098,796	100	2,596,502	100	-3,024,535	-100	10,984,501	100
W	3,767,670	124.08	70,895	11.70	11,322,818	165.01	3,850,262	191.82	3,974,710	361.73	1,251,398	48.20	17,409,793	575.62	41,647,546	379.15
P	2,465,284	81.19	53,230	8.79	874,174	12.74	600,695	29.93	254,590	23.17	108,699	4.19	562,663	18.60	4,919,335	44.78
D	15,304,794	504.02	1,363,420	225.10	-3,936,240	-57.36	-468,309	-23.33	-4,455,791	-405.52	936,942	36.08	-18,316,869	-605.61	-9,572,053	-87.14
C	-18,501,175	-609.28	-881,856	-145.60	-1,398,950	-20.39	-1,975,382	-98.41	-872,305	-79.39	299,463	11.53	-2,680,122	-88.61	-26,010,327	-236.79

$E = \text{การเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออก} = V_2 - V_1$
 $W = \text{ผลจากการขยายตัวการส่งออกของโลกโดยเฉลี่ย} = rV_1$
 $P = \text{ผลจากส่วนประกอบของสินค้า} = \sum r_k V_{k1} - rV_1$
 $D = \text{ผลจากการกระจายตลาด} = \sum r_{jk} V_{jk1} - \sum r_k V_{k1}$
 $C = \text{ผลจากการแข่งขัน} = \sum V_{jk2} - \sum V_{jk1} - \sum r_{jk} V_{jk1}$

หมายเหตุ: จำนวนจากการวางผนวกที่ ค. 15

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาววนิดา ศักดิ์
วัน เดือน ปีเกิด	15 กันยายน 2516
สถานที่เกิด	อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์
ประวัติการศึกษา	วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วศ.บ. เครื่องกล) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร 2538 เศรษฐศาสตรบัณฑิต (ศ.บ. เศรษฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2548
สถานที่ทำงาน	บริษัท ชัมมิท ออโตซีท อินดัสทรี จำกัด อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
ตำแหน่ง	ผู้จัดการฝ่ายวางแผน โครงการ